

سُبْحَانَ الْعِزَّةِ

ကျပ်အာန်ကျမ်းမြတ်

၏

အလင်းပြကျမ်း

အစောင် (၅)

အစ္စလာမ်သာသနာ့စာပေပျံ့နှံ့ရေးအဖွဲ့
ဝေရေကော်မတီမှ • ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည် •

၁၅၀၇၄

11 April 1988.

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်

၏

အလင်းပြကျမ်း

အစောင်(၉)

ဟစ်ဂျီသက္ကရာဇ် ၁၄၀၅-ခု၊ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၄၆-ခု၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၈၅။

အစ္စလာမ် သာသနာ့ စာပေရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေရေး ကော်မတီ
အမှတ်(၂၁၄)၊ မောင်ထောင်လေးလမ်း ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။

ပထမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း

၁၉၅၅-ခု၊ ဇူလိုင်လ

အုပ်စု (၄၀၀၀)

(ဓမ္မဒါန)

သာသနာရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၂၇)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၂၉)

ထုတ်ဝေသူ - ဦးယာက္ခတ် (ဆော်ဩရေးမှူး)

ကင်းလွတ်ခွင့်မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၁၁၆)၊

အစ္စလာမ် သာသနာ့စာပေ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်မတီ (ကိုယ်စား)

အမှတ် ၂၁၄၊ မောင်ထော်လေးလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်း-အပြင်ပုံနှိပ်သူ-

ဦးထွန်းရှိန် (၀၂၁၃၀) ဇွဲစာပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်-၁၇၂၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အမှတ် ၁၁

ဤကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်၏ အလင်းပြကျမ်းကို ပြန်ဆိုပြုစုရေးသားသော ဘာသာပြန်မှုများ။

- ၁။ သီရိပုံချီ အလ်ဟာဂျီ မောင်လာနာ ဃာဇီ မိုဟမ္မဒ် ဟာရှင်(၆)
(တာဝန်ခံ ဘာသာပြန်မှု)
- ၂။ မောင်လာနာ မက္ကဆူဗ်အဟ်မဒ်ခါနီး (ခေ၇) ဦးခင်မောင်ကြီး (ကွယ်လွန်)
(တွဲဖက် ဘာသာပြန်မှု)

ကုန်အာန်အလင်းပြကျမ်း တည်းဖြတ်ရေးအဖွဲ့

- ၁။ မောင်လာနာ အလ်ဟာဂျီ မှတ်ဖ်တီ မဟ်မူးဒ်ဒါဂူဒ်ယူစူဖ်။
- ၂။ မောင်လာနာ အစ်ဗ်ရာဟိမ်အဟ်မဒ်၊ မဇ္ဇာဟိရီ (ကွယ်လွန်)။
- ၃။ မောင်လာနာ ဗရီရုလ္လာဟ် မဇ္ဇာဟိရီ (ကွယ်လွန်)။
- ၄။ အလ်ဟာဂျီ မီရ်စုလိုင်မာန်းအမ်အေ-ဘီ-အယ်လ် (လွှတ်တော်ရှေ့နေ)။
- ၅။ သီရိပုံချီ ဦးဘသောင်း၊ ဘီ အက်စ်စီ-ဘီအယ်လ် (အတွင်းဝန်ဟောင်း၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော်)
- ၆။ ဦးဖေစိန် (ကွယ်လွန်) (ကယားပြည်နယ် အတွင်းဝန်ကလေးဟောင်း) တို့ကတည်းဖြတ်ကြပါသည်။

ဤကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်၏ အလင်းပြကျမ်းကို ရန်ကုန်မြို့ အမှတ်-၉၄၊ ကုန်ဈေးတန်းလမ်းရှိ၊ မှတ်စလင်မ် ဗဟိုရုံးပုံနှိပ်ရေးအဖွဲ့မှ စာမူပိုင်ဆိုင်ပြီး၊ ယင်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၂၁၄၊ မောင်ထော်လေးလမ်းရှိ၊ အစွဲလွှာမ် သာသနာ့စာပေ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေးကော်မတီမှ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်။

အစွဲလွှာမ် စာပေများ အထူးသဖြင့် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် အလင်းပြကျမ်းကို ဆက်လက်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိနိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ သာသနာ့ထောက်ပံ့ကြေးလက်ခံသုံးစွဲရေးကော်မတီမှ အစွဲလွှာမ်သာသနာ့စာပေ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

ယင်း ကော်မတီဝင်များမှာ

- ၁။ သီရိပုံချို၊ အလ်ဟာဂျီ မောင်လာနာ ဘာဇီ မိုဟမ္မဒ် ဟာရှင်(မ်)၊ (ဦးဆောင်သူ)
 - ၂။ မောင်လာနာ အဗ္ဗဒူလ် ဝ်ဟ်ဟာဗ် မဇာဟိရီ၊ (ဦးဆောင်သူ)
 - ၃။ ဦးယဒ်ကူဗ်နုရ်မုဟမ္မဒ်ဟဗီဗ် (ဆော်ဩရေးမှူး)
 - ၄။ မောင်လာနာ စအီဒူလ္လာဟ် မဇာဟိရီ (ကော်မတီဝင်)
 - ၅။ မော်လဝီ ကိုကိုအောင် (ကော်မတီဝင်)
 - ၆။ ဦးသန်းမြင့် B.Com (A.A.) (ကော်မတီဝင်)
- တို့ဖြစ်သည်။

အစ္စလာမ် သာသနာ့စာပေရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အလင်းပြကျမ်း အစောင်(၈)မှစ၍ ပြီးဆုံးသည်အထိ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသွားရန် ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။ ဤအစောင်(၉) ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာတွင်လည်း ကုန်ကျငွေအရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အစ္စလာမ် သာသနာတော်သို့ ထောက်ပံ့သည့် ရံပုံငွေမှ သုံးစွဲထားကြောင်း ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအောင်မြင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိ၏ကျေးဇူးတော်ဖြင့် စွမ်းအား ပေးသနားတော်မူပါစေသည်။ (အာမိန်)

အစ္စလာမ်သာသနာ့စာပေ
ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေးကော်မတီ
အမှတ် ၂၁၄၊ မောင်ထော်လေးလမ်း၊
ရန်ကင်းမြို့။

(၁၀)

قَالَ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يُشْعَبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا وَلَتَنْوُدُنَّ
فِي مِلَّةِ قَالٍ أَوَلَوْ كُنَّا كُرْهِينَ ﴿٨٩﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

- قَالَ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။
- الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ အကောင်အကြီးအကဲတို့က၊
- اسْتَكْبَرُوا ၎င်းတို့သည် မောက်မာပလ္လာခဲ့ကြကုန်၏။
- مِنْ قَوْمِهِ ယင်း(ရှုအိုက်မ်)၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ၊
- لَنُخْرِجَنَّكَ မုချ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်အား ထုတ်ပစ်ကြကုန်အံ့။
- يُشْعَبُ အို-ရှုအိုက်မ်၊
- وَالَّذِينَ ထိုမှတပါး၊ အကြင်သူတို့အား၊
- آمَنُوا ထိုသူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။
- مَعَكَ အသင်နှင့်အတူ၊
- مِنْ قَوْمِنَا ကျွန်ုပ်တို့၏မြို့ရွာမှ၊ 1269
- أَوْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- لَتَنْوُدُنَّ အမှန်ပင်၊ အသင်တို့သည် ပြန်(ဝင်)ခဲ့ကြရပေမည်။ 1270
- فِي مِلَّةِنَا ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာတွင်းသို့၊
- قَالَ ထို(ရှုအိုက်မ်)က ပြောကြားခဲ့လေသည်။
- أَوَلَوْ كُنَّا အသို့ပါနည်း၊ အကယ်၍၊ ငါတို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း၊
- كُرْهِينَ စက်ဆုပ်သူများ။

ဝကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ထိုအခါ ယင်း နဖီတမန်တော် (ရှုအိုက်ဗ်)၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ မောက်မာပလွှားကြသော အကြီးအကဲတို့က “အို-ရှုအိုက်ဗ်” ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်နှင့်တကွ အသင်နှင့်အတူ သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့ကိုပါ မိမိတို့မြို့ရွာမှ မုချနှင့်ထုတ်ပစ်ကြမည်။ သို့မဟုတ်လျှင် အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာ သာသနာတွင်းသို့ ပြန်လည်(ဝင်) ခဲ့ကြလေကုန်” ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုနဖီတမန်တော် (ရှုအိုက်ဗ်) ၏ တို့သည် (အသင်တို့၏ ဘာသာကို) စက်ဆုပ်ပါလျက်နှင့် ပင်(ပြန်ဝင်ကြရပါမည်) လောဟု ဖြေကြားခဲ့လေသည်။

1269

من قريتنا: اي من قريتنا الجامعة، او من بلوتنا
كلها، فلفظ القرية والبلد يطلق احيانا على القطر
والمسكة (المناد ص ٩٦)

“ကရိယဟ်” ဟူသော ပုဒ်သည် တခါတရံ မြို့ရွာအနက်၌ အသုံးဖြစ်သည်။ ဓာတ်တရံတိုင်းပြည်အနက်၌ အသုံးဖြစ်ချေသည်။ (ကြည့်-အလ်မနာရ်။)

1270

القرية: المدينة الجامعة لزعماء الامة رؤسائها
التي يعبر عنها في عرف هذا العصر بالعاصمة
كما تقدم مرارا، وكان الانبياء يبعثون في القرى
الجامعة لان سائر البلاد تتبع اهلها اذا امنوا
(المناد ص ٩٦)

العوج: بمعنى لصيرورته وهو كثير في كلام العرب
كثرة فاشية (كشاف)
غاد: قد تستعمل بمعنى صار فلا تستدعى الرجوع
الى حالة سابقة (الحوال البقاء)

والمراذم الجوى، الصيرون، والانتقال من حال
الى اخرى وهو كثير الاستعمال بهذا المعنى

“အောက်ဒ်” ဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “ဖြစ်ခြင်း” ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏။ ကြည့်-ရှုဟ်၊ ကုရ်
တုမိ။ ဤအဓိပ္ပာယ်အရ **لَتَعْنَنَ فِي مَلْتَنَا** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “အသင်တို့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာ
တွင်း ဝင်ကြ၊ ဘာသာဝင် ဖြစ်ကြဟူ၍ ဖြစ်မည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ပြဿနာ မပေါ်ချေ။ သို့ရာတွင်
“အောက်ဒ်” ၏ ယေဘုယျ အဓိပ္ပာယ်မှာ ပြန်လှည့်ခြင်း၊ ပြန်လာခြင်း ဟူ၍လည်းဖြစ်၏။ ဤအဓိပ္ပာယ်အရ
لَتَعْنَنَ فِي مَلْتَنَا ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာအတွင်းသို့ ပြန်လည်
လာကြ” ဟူ၍ဖြစ်မည်။ ဤဒုတိယ အဓိပ္ပာယ်အရ ပြဿနာပေါ်နိုင်၏။ မေးနိုင်၏။

တမန်တော် ရှုအိုက်မိ အလိုင်ဟဂ္ဂလစ် ၏ အမျိုးသားများအနက် မောက်မာပလ္လာသော
အကြီးအကဲများက “အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာအတွင်းသို့ ပြန်လည်လာကြ” ဟု ပြောဆို
ခြင်းမှာ-တမန်တော် ရှုအိုက်မိ၏ မုအိမင်န် နောက်လိုက် တပည့်သားများနှင့် ပတ်သက်သော် ၎င်းနောက်
လိုက်များသည် အိမန် မယုံကြည်ကြမီ အလျင် ကုဖ်ရ်ပင် ရှိခဲ့ကြသည့်အတွက် ယင်းသို့ ပြောဆိုခြင်း
ဖြစ်ပေမည်။ သို့ရာတွင်မူ တမန်တော်ရှုအိုက်မိနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းသို့ပြောဆိုရန်ကား အသို့လျှင်အကြောင်း
ရှိနိုင်အံ့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော် ရှုအိုက်မိသည် နမီတမန်တော် ဖြစ်တော်မူခြင်းအား
ဖြင့် အမြဲဘဝစေ “မုအိမင်န်” ဖြစ်တော်မူသည်၊ သို့ဖြစ်ပေရာ တမန်တော် ရှုအိုက်မိနှင့် ပတ်သက်၍ ကုဖ်ရ်
အတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရန် ပြောဆိုခြင်းမှာ အသို့လျှင် ဖြစ်အံ့နည်း။

လင်းပြဦးအံ့-ဤပြဿနာကား သာမန်ပင်ဖြစ်၏။ (နမီ ဘမန်ဘော်များတွင် “ကုဖ်ရ်” သွေဖည်မှုသည်
မည်သည့်အခါ၌မျှ ဖြစ်ပေါ်သည်မရှိချေ။ ကြည့်-ထာနဝီ) တမန်တော်များသည် နမီအဖြစ် မြောက်စား
ခြင်း မခံကြရသေးမီအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားတို့၏ အယူဝါဒကို ဆန့်ကျင်လေ့၊ တိုက်ဖျက်လေ့
မရှိခဲ့ကြပေ။ ထို့အတွက်ကြောင့် အမှားဝါဒများသည် ထိုအချိန်တွင် ထိုတမန်တော်များအားလည်း ၎င်း
တို့နှင့် ဘာသာတူများပင် ဖြစ်ကြသည့်ဟူ၍မှတ်ထင်ကြသည်။ နမီတမန်တော်များသည် နမီအဖြစ် မြောက်
စားခြင်း မခံကြရသေးသည့် အတောအတွင်း ၎င်းတို့တွင် အသိတရား တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ ပတ်ဝန်း
ကျင်၌ရှိသော အမှားဝါဒများ၏ အမှောင်ထုကို ဂရုမူလာကြ၏။ နမီအဖြစ် မြောက်စားခြင်း ခံကြရ
သည့် အခါတွင်မူ ထိုအမှားဝါဒ အမှောင်ထုကို အတည့်အလင်း ဆန့်ကျင် တိုက်ဖျက်ကြ၏။ ဖြိုခွင်းကြ၏။
တမန်တော် ရှုအိုက်မိ၏ အမျိုးသားများအနက် မောက်မာပလ္လာသော အကြီးအကဲများက တမန်တော်
ရှုအိုက်မိအား ၎င်းတို့၏ ဘာသာအတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရန် ပြောဆိုခြင်းမှာ တမန်တော် ရှုအိုက်မိ၏ နမီ
မဖြစ်မီ အခြေအနေကိုထောက်၍ တမန်တော် ရှုအိုက်မိသည်လည်း ၎င်းတို့နှင့် ဘာသာတူ အယူဝါဒတူ
ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ထင်မှတ် ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပေမည်။

အချို့ မုတ်စစ်စစ်များကလည်း တမန်တော် ရှုအိုက်ဗိ၏ နမိမဖြစ်မိ အလျင် ဘာသာမှာ ဆိုတ်ငြိမ်စွာ နေထိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ဆိုရေးသားကြသည်။

برادبعو شعيب في لمة حال سكوتة عنهم قبل
أن يبعث (محر)

(မှားသော) ဘာသာအတွင်းသို့ တမန်တော် ရှုအိုက်ဗိအား ပြန်လည် ဝင်ရန် ပြောဆိုခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ- တမန်တော် ရှုအိုက်ဗိ နမိမဖြစ် မြောက်စားခြင်း မခံရမီ ၎င်း၏ အမျိုးသားများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုတ်ငြိမ်စွာ နေထိုင်ခဲ့သည့် အဖြစ်ကို ဆိုလိုသည်ဟူ၏။ (ဗဟ်ရ်)။

၀၉)

قَدْ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
إِذْ جَاءَنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا
أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

قَدْ افْتَرَيْنَا

အမှန်စင်စစ်၊ ငါတို့သည် ကြိတ်နီလီဆယ် စွပ်စွဲခဲ့ကြသေးပြီ။

عَلَى اللَّهِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေအံ့။

كَذِبًا

မှသားကို။

إِنْ عُدْنَا

အကယ်၍၊ ငါတို့သည် ပြန်ခဲ့ကြသည်ရှိသော်။

فِي مِلَّتِكُمْ

အသင်တို့၏ သာသနာတွင်းသို့။

إِذْ جَاءَنَا اللَّهُ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါတို့အား ကယ်ဆယ်တော်မူခဲ့ပြီးနောက်၊

مِنْهَا

ယင်းသာသနာမှ။

وَمَا يَكُونُ

စင်စစ်သော်ကား၊ မဖြစ်နိုင်ပေ။

لَنَا ငါတို့အဖို့
 أَنْ تَعْمُدَ ငါတို့သည် ပြန်ခဲ့ကြရန်၊
 فِيهَا ယင်းဘာသာ သာသနာတောင်းသို့၊
 إِلَّا မှအပ၊
 أَنْ تَشَاءَ اللَّهُ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူ၏၊
 رَبَّنَا ငါတို့၏အရှင် ဖြစ်တော်မူသော၊
 وَرَسْمَ ထွမ်းမြိုတော်မူခဲ့လေသည်၊
 بِنَا ငါတို့၏ အရှင်မြတ်သည်၊
 كُلِّ شَيْءٍ ။ အရာခပ်သိမ်းတို့ကို။
 عَلَيْنَا အသိပညာအားဖြင့်၊
 عَلَى اللَّهِ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အပေါ်၌ပင်၊
 تَوَكَّلْنَا ငါတို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချ လွှဲအပ်ခဲ့လေပြီ၊
 رَبَّنَا အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အရှင်မြတ်၊
 أَنْتَ အသျှင်မြတ်သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်၍ ပေးသနားတော်မူပါ၊
 بَيْنَنَا ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ စပ်ကြားဝယ်၊
 وَبَيْنَ قَوْمِنَا ထို့ပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အမျိုးသားများစပ်ကြားဝယ်၊
 يَا عَزِيزُ မှန်ကန်စွာ၊
 وَأَنْتَ အမှန်သော်ကား၊ အသျှင်မြတ်ပင်လျှင်၊
 أَلَمْ الْفَاتِحِينَ အကောင်းဆုံး စီရင်ဆုံးဖြတ်၍ ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

အကယ်၍သာ ငါတို့သည် အသင်တို့၏ ဘာသာ သာသနာအတောင်းသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ငါတို့အား ထိုဘာသာမှ ကယ်ဆယ်တော်မူပြီးနောက် ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပါလျှင် အမှန် စင်စစ် ငါတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ ကြံဖန်လီဆယ်၍ မုသားစွပ်စွဲသူများသာ ဖြစ်ကြပေအံ့။

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြနန်းများကဏ္ဍ။

စင်စစ်သော်ကား ငါတို့သည် ငါတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အလိုရှိတော်မူသည်မှအပ ငါတို့အဖို့ ထိုဘာသာတွင်းသို့ ပြန်ဝင်ကြရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ငါတို့၏အရှင်မြတ်သည် အသိပညာအားဖြင့် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို လွှမ်းခြုံလျက်ရှိတော်မူ၏။ ငါတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ လှူအပ်ခဲ့ကြချေပြီ။ အိုကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အရှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အမျိုးသားတို့စပ်ကြားဝယ် မှန်ကန်စွာ စီရင် ဆုံးဖြတ်၍ ပေးသနားတော်မူပါ။ အမှန်သော်ကား အသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် အကောင်းဆုံး စီရင်ဆုံးဖြတ်၍ ငပေးတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူပါသည်။

1271 عارف “အာရစ်ဖ်” = အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား နက်နက်နန သိမြင်ယုံကြည်သော သူတော်စင်များသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ **تَتَذَكَّرُ** “တဏ္ဍဒီရ်” = စီမံဖန်တီးမှု ရှေ့တွင် အမြဲတစေ တုန်လှုပ်ကြောက်လန့်လျက် ရှိကြ၏။ အာရစ်ဖ်များသည် ပထမသော် “ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘယ်သောအခါမျှ ကုဖ်ရ်ကို လက်ခံကြမည်မဟုတ်” ဟု မိမိတို့၏ စိတ်စေတနာကို ဒိုင်မာစွာ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ ဒိုင်မာစွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းသည် တနည်းအားဖြင့် ဟိတ် ထုပ်ရာလည်းရောက်သည်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ သိဒ္ဓိတင်ရာလည်းရောက်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် အာရစ်ဖ်များသည် ယင်းသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမိသည့်အခါ **الَّذِينَ تَشَاءُ اللَّهُ رَبَّنَا** “သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသျှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူပါသော်” ဟူ၍ ချွင်းချက်ကို ဖြည့်စွက်ပြောဆိုကြသည်။

“အီမာန်” ယုံကြည်ပြီးသည့်နောက် “ကုဖ်ရ်” ဘက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားနိုင်ခြင်း ဟည်းဟူသော စိုးရိမ်မှုသည် သာမန် မုအိမင်န့်တို့အဖို့ အမြဲပင် ရှိနေပေသည်။ နဗီတမန်တော်များ အဖို့မှာကား ထိုသို့သော စိုးရိမ်မှုသည် အလျင်းမရှိပေ။ သို့ပါလျှင် **الَّذِينَ تَشَاءُ اللَّهُ رَبَّنَا** “သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသျှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလိုတော် ရှိပါသော်” ဟူ၍ ချွင်းချက်ထား၍ ပြောဆိုခြင်းမှာ နဗီတမန်တော်များသည် မိမိတို့ကိုယ်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်ဖြစ်ကြောင်းကို အထင်အရှား ပြသခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည် နဗီများတွင် မရှိမဖြစ်သော၊ ဂုဏ်အင်လက္ခဏာ တရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော အသုံးအနှုန်းများကို တမန်တော်ကြီးများသည်ပင် သုံးနှုန်းခဲ့ကြပေသည်။

قَالَ لَوْ اِحْدَى لَو تَزَكَّ لَانْبِيَاءَ وَالْاَكَابِرِ يَخْفُونَ لَعْنَةً
 فَاَنْقَلَبْ لَامْرًا لَا تَرَى اِلَى قَوْلِكَ الْخَبِيلُ، "وَاجْتَنِبِي
 دُبِّي اِنَّ نَعْبِدَ لِاصْنَامٍ" وَكَثِيرًا مَا كَانَ مُحَمَّدٌ صَلَّعٌ
 يَقُولُ: يَا مَقْلِبُ لِقُلُوبِ الْاَبْصَارِ ثَبَّتْ قُلُوبَنَا
 عَلَى دِينِكَ طَاعَتِكَ وَقَالَ يُوْسُفُ تَوْفَى
 مُسْلِمًا (كَبِير)

ဝါဟိဒီ သခင်က ဤသို့ ဖွင့်ဆိုခဲ့၏။ ကြီးကဲသော တမန်တော်ကြီးများသည်ပင်လျှင် နောက်ဆုံးအဖြစ်နှင့် အမှုကိစ္စ ပြောင်းလဲသွားမည်ကို စိုးရိမ်ကြ၏။ တမန်တော်ဗုဒ္ဓရာဟိမိက “အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ သားသမီးများကိုလည်းကောင်း၊ ရုပ်ထုကိုးကွယ်ခြင်းမှ ကင်းဝေးစေတော်မူပါ” ဟု ပန်ကြားခဲ့သည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင် သိမြင်အပ်၏။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ၀၈၈၅) သည် “အို-စိတ်နှလုံးများနှင့် မျက်စိ များကို ပြောင်းလဲတော် မူနိုင်သော အသျှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ စိတ် နှ လုံး များကို အသျှင် မြတ် ၏ သာသနာအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို နာခံခြင်းအပေါ်၌ လည်းကောင်း တည်မြဲစေတော်မူပါ” ဟူ၍ အမြောက်အမြား ကြိမ်ဖန် များစွာ ဆုပန်ကြားလေ့ ရှိ၏။ တမန်တော် ယူစုဖ် အလိုင်ဟာစွလာမ် က “အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော် မျိုးအား မွတ်စလင်မ် အဖြစ်နှင့် အသက်နုတ်တော်မူပါ” ဟူ၍ပင် ဆုပန် ဩခဲ့၏။

(ကမိရ်)။

(၉၀) وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِبَنِ الْاَبْعَثَرِ
 شُعَبًا اَنْكُمْ اِذَا الْخُسُوفُونَ

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَقَالَ	၎င်းပြင်၊ ပြောခဲ့လေသည်။
الَّذِينَ	အကြင်အကြီးအကဲတို့က၊
كَفَرُوا	ထိုသူတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
مِنْ قَوْمِهِ	ယင်း(ရှုအိုက်ဗ်)၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ၊
لَمَّا اتَّبَعُوا	အကယ်၍၊ အသင်တို့သည် လိုက်နာခဲ့ကြပါလျှင်၊
شُعَيْبًا	ရှုအိုက်ဗ်(၏စကား)ကို၊
إِسْمًا	မုရုစင်စစ်၊ အသင်တို့သည်၊
إِذَا	ထိုအခါ၊
أَخْسَرُونَ	အမှန်ပင်၊ ဆုံးရှုံးသူများ ဖြစ်ကြကုန်အံ့။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ထို(နဗီတမန်တော်) ရှုအိုက်ဗ်၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြသော အကြီးအကဲတို့က(မိမိတို့ အမျိုးသားချင်းတို့အား အို-အချင်းတို့) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ရှုအိုက်ဗ် ၏ အမိန့်ကို လိုက်နာကြပါလျှင် မုရုစင်စစ် အသင်တို့သည် ဆုံးရှုံးနစ်နာသူများ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။

(၉၁) فَآخَذَ تَمِيمُ الرَّحْفَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جُثَيْنٍ ۖ

(၉၂) مَعَ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَغْتَوْنَهَا ۚ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخٰسِرِينَ ۝

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

فَأَخَذَتْهُمُ
 الرَّجْفَةُ
 فَأَصْبَحُوا
 فِي دَارِهِمْ
 حَشِيْبِينَ

ထို့နောက်၊ ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်ခဲ့လေသည်။
 မြေလျင်သည်၊
 သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ၎င်းတို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။
 ၎င်းတို့၏ နေအိမ်တွင်၊
 မှောက်လျက်ရှိကြသူများ။

الَّذِينَ
 كَذَّبُوا
 شَعْبًا
 كَانَ لَمْ يَعْلَمُوا
 فِيهَا
 الَّذِينَ
 كَذَّبُوا
 شَعْبًا
 كَانُوا
 هُمْ
 الْخَاسِرِينَ

အကြင်သူတို့သည်၊ 1272
 ထိုသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲခြင်းပယ်ခဲ့ကြလေသည်။
 ရှုအိုက်မိအား၊
 ၎င်းတို့သည် နေထိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ဘူးကြ သကဲ့သို့ပင်၊
 ထို(အိမ်များ)တွင်၊
 အကြင်သူတို့သည်၊
 ထိုသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲခြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
 ရှုအိုက်မိအား၊
 ၎င်းတို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။
 ၎င်းတို့သည်ပင်လျှင်၊
 ဆုံးရှုံးနစ်နာသူများ။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

(၉၁) ထို့နောက် ၎င်းတို့အား မြေလျင်သည် ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်လိုက်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့နေအိမ် (၀၁) မြို့ရွာတွင် မှောက်လျက် သေကြေပျက်စီးသွားကြချေသတည်း။

(၉၂) နဗီတမန်တော်(ရှုအိုက်မိ)အား မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲခြင်းပယ်ခဲ့ကြသော သူတို့သည် ထိုအိမ်(၀၁) မြို့ရွာတွင် အလျင်းနေထိုင်ခဲ့ဖူးကြသည် မရှိသကဲ့သို့ပင် ပျက်စီးခဲ့ကြကုန်၏။ နဗီ

တမန်တော် (ရှုအိုက်ဗ်) ကို မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲခြင်းပယ်ခဲ့ကြသော သူတို့သည်ပင်လျှင် ဆုံးရှုံးနစ်နာသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်တကား။

1272 တမန်တော် ရှုအိုက်ဗ်၏ အမျိုးသားများအနက် သွေဖည်ခြင်းဆန့် မနာခံသော အမှားဝါဒီများက တမန်တော်ရှုအိုက်ဗ်နှင့် နောက်လိုက်တပည့်များအား မိမိတို့၏ မြို့ရွာမှ နှင်ထုတ်ကြမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ကြ၏။ ယခုမူ ထိုခြိမ်းခြောက်သူများလည်း မရှိတော့ပေ။ ယင်းသူတို့၏ ရွာများလည်း မရှိတော့ပေ။ ယင်းအမှားဝါဒီများက တမန်တော် (ရှုအိုက်ဗ်) ၏စကားကို နားထောင်သောသူများသည် ဆုံးရှုံးကြလိမ့်မည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ ယခုမူ ယင်းသို့ပြောဆိုသူများ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ဆုံးရှုံးကြလေပြီ။ ဤကား တရားယူရန် သင်္ခန်းစာ တရပ်ပင်။

(၉၉)

قَوْلِي عَنْهُمْ وَقَالَ يَنْقُومِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي ربي
وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٧٦﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

قَوْلِي	ထိုအခါ၊ မျက်နှာလွှဲ၍ ထွက်ခဲ့လေသည်။
عَنْهُمْ	၎င်းတို့ထံမှ၊
وَقَالَ	၎င်းပြင်၊ ပြောကြားခဲ့လေသည်။
يَنْقُومِ	အို-ငါ၏အမျိုးသားတို့၊
لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ	ကောန်စင်စစ်၊ ငါသည် အသင်တို့ထံ ပို့ဆောင်ခဲ့လေပြီ။
رِسَالَتِي ربي	ငါ၏ အရှင်မြတ်၏ မှာကြားချက်များကို၊
وَنَصَحْتُ	၎င်းပြင်၊ ငါသည် ကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးရှက်ဆောင်ခဲ့လေပြီ။
لَكُمْ	အသင်တို့အဖို့
فَكَيْفَ آسَىٰ	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ငါသည်အဖို့လျှင် ဝမ်းနည်းပူဆူးအံ့နည်း။ 1273
عَلَىٰ قَوْمٍ	အကြင်အမျိုးသားတို့နှင့်ပတ်သက်၍၊
كَافِرِينَ	သွေဖည်ခြင်းပယ်သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုအခါ ယင်း နဗီတမန်တော် (ရှုအိုက်ဗ်)သည် ၎င်းတို့ထံမှ မျက်နှာလှူ၍ ထွက်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် “အိုငါ၏ အမျိုးသားတို့ ငါသည် ကေန်စင်စစ် မိမိအသျှင်မြတ်က မှာကြားတော်မူလိုက်သော အမိန့်ပညတ်တော်များကို အသင်တို့ထံ အရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့ချေပြီ။ ၎င်းပြင် ငါသည် အသင်တို့၏ ကောင်းကျိုးကိုလည်း (မုချ) သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ပေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါသည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ကြကုန်သော အမျိုးသား နှင့်ပတ်သက်၍ အသို့လျှင် ဝမ်းနည်းပူဆွေးရပါမည်နည်း” ဟု ပြောကြားခဲ့လေသတည်း။

1273 တမန်တော်ရှုအိုက်ဗ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည် မိမိ၏ အမျိုးသားများအား ဒေသနာတော်များကို ဟောကြားတော်မူ၏။ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးတော်မူ၏။ တန်ခိုးပြာဠိဟာလည်း ပြတော်မူ၏။ သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံပါက ဖြစ်ပေါ်လာမည့် နောင်ရေးများကိုလည်း ကြိုတင်သတိပေးတော်မူ၏။ အမျိုးမျိုးပျောင်းပျောက်မှု၏။ အမျိုးမျိုးခြိမ်းခြောက်တော်မူ၏။ သို့ရာတွင် ထိုသူများသည် သွေဖည်ငြင်းဆန်ခဲ့ကြ၏။ တခွန်းတပါဒကိုမျှ မနာခံခဲ့ကြပေ။ ယင်းသို့ သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံခဲ့ကြသည်သာမက မိမိတို့၏ ကောင်းကျိုးလိုလားသော မိမိတို့၏အပေါ်၌ မေတ္တာကရုဏာထားသော တမန်တော်ကိုပင်လျှင် ရန်မူလာကြ၏။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုအမျိုးသားများသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သင့်ပြီး မရှုမလှ ပျက်စီး၍ သွားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့သော အမျိုးသားများ ပျက်စီးသွားသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာမဟုတ်ပေ။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် တမန်တော် ရှုအိုက်ဗ်က “သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံသော အမျိုးသားများနှင့် ပတ်သက်၍ အသို့လျှင် ဝမ်းနည်းပူဆွေးရပါမည်နည်း” ဟု ပြောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်လေသည်။ ကြည့်-အိုက်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၁၀။ အ-၁။

အပိုင်း-၁၂။

အတိတ်ခေတ် ကာမစ်ရ်များ၏ ဖြစ်ရပ်များသည်
နောင်လာ ကာမစ်ရ်များအဖို့ သင်ခန်းစာ ဖြစ်ရာ၏။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော

၉၄-၉၅။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူမျိုးအသီးသီးထံသို့ တမန်တော်များအားစေလွှတ်တော်မူခြင်း။ တမန်တော်များအား သွေးဖည်ငြင်းဆန်ကြသည့်အခါ ဦးစွာပထမ သတိပေးတော်မူခြင်း။ ယင်းသို့ သတိပေးတော်မူရန်အတွက် ဒုက္ခဖြစ်စေတော်မူခြင်း။ ထို့နောက်သော်မှပင် မနာခံကြလျှင် ၎င်းတို့၏ မကောင်းသော အခြေအနေကို

ကောင်းသော အခြေအနေနှင့် ပြောင်းလဲပေးတော်မူခြင်း။ ထိုအခါ ယင်းအမျိုးသားများသည် သားသမီးဥစ္စာပစ္စည်းများတွင် တိုးပွားလာခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ တိုးပွားလာကြသည့်အခါ တေးဇူးတော်ကို မသိကြသည့်အပြင် ဤဒုက္ခ သုခ များသည် အခါအားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ တမန်တော်များ၏ စကားကို နားထောင်ခြင်း၊ မထောင်ခြင်းနှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်ချေဟု ကျေးဇူးကန်းစကား ပြောဆိုကြ၏။ ထိုမျှဆိုးသွမ်းလာသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကို ရုတ်တရက် ကွပ်မျက်စတင်မူခြင်း။

- အာယတ် ၉၆။ အကယ်၍ အမျိုးသားများသည် အိမ်နယ်ယုံကြည်၍ ဒုစရိုက်မှုများမှ ကြဉ်ရှောင်ကြလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကောင်းကင်မှလည်းကောင်း၊ မြေကြီးမှလည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာအဖြာဖြာတို့ကို ဖွင့်ထုတ်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်ခြင်း။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည့်အတွက် ၎င်းတို့အား ကွပ်မျက်တော်မူခြင်း။
- ၉၇။ အတိတ်ဖြစ်ရပ်များကိုကြည့်ပြီး၊ လက်ရှိရွာသူရွာသားများသည် ၎င်းတို့ထံသို့ ညဉ့်အချိန် ၎င်းတို့အိပ်နေကြစဉ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တော် ဆိုက်ရောက်လာမည်ကို စိတ်ချ၍ နေကြသလော။
- ၉၈။ လက်ရှိရွာသူရွာသားများသည် နေအချိန် လောကီရေးများတွင် နှစ်မွန်းနေကြစဉ် ၎င်းတို့ထံသို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တော်ဆိုက်ရောက်လာမည်ကို စိတ်ချ၍ နေကြသလော။
- ၉၉။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်မှုမှ စိတ်ချ၍နေကြသလော၊ နှစ်နာဆုံးရှုံးမည့်သူများမှအပ မည်သူမျှ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကွပ်မျက်မှုမှ စိတ်ချ၍ နေသည် မရှိချေ။

(၉၄) وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيِّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
 بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٤﴾

(၉၅) ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا وَقَالُوا
 قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذُوا نِسْمَ بَنَاتِهِمْ
 هُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

- (၉၄) وَمَا أَرْسَلْنَا
 فِي قَرْيَةٍ
 مِنْ نَبِيٍّ
 إِلَّا
 أَخَذْنَا
 أَهْلَهَا
 بِالْبَأْسَاءِ
 وَالضَّرَّاءِ
 لَعَلَّهُمْ
 يَضُرَّعُونَ
 - (၉၅) ثُمَّ بَدَلْنَا
 مَكَانَ السَّبْتِ
 الْحَسَنَةَ
 حَتَّى
 عَفَوْا
 وَقَالُوا
 قَدْ مَسَّ
 آيَاتُنَا
 الضَّرَّاءُ
 وَالسَّرَّاءُ
 فَأَخَذْنَاهُمْ
 بَغْتَةً
 وَهُمْ لَا يُشْعُرُونَ
- အမှန်သော်ကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် စေလွှတ်တော်မမူခဲ့ချေ၊ 1274
 မည်သည့်မြို့ရွာသို့မျှ၊
 နမိတမန်တော်တပါးပါးကို၊
 သို့ရာတွင်၊
 ငါအသျှင်မြတ် ဖမ်းဆီး နှိပ်ကွပ်တော်မူခဲ့လေသည်၊
 ထိုမြို့သူ ရွာသားတို့ကို၊
 ဆင်းရဲဒုက္ခဖြင့်၊
 ထိုနည်းတူစွာ၊ ရောဂါဝေဒနာဖြင့်၊
 ၎င်းတို့သည် မာန် မာန ကျိုးကာ အောက်ကျိုလာကြရန်။
- ထိုနောက်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ပြောင်းလဲတော်မူခဲ့လေသည်၊
 မကောင်းသော အခြေအနေ၏ နေရာတွင်၊
 ကောင်းသောအခြေအနေကို၊
 နောက်ဆုံးတွင်၊
 ၎င်းတို့သည် တိုးတက်ကြီးပွား၍ လာကြပေသည်၊
 ထိုနောက်၊ ၎င်းတို့သည် ပြောဆိုကြကုန်၏၊
 ကေနမလွဲ၊ သက်ရောက်ခဲ့လေသည်၊
 ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖ ဘိုးဘေးတို့၌၊
 ဆင်းရဲဒုက္ခသည်၊
 ၎င်းပြင် သက်သာချောင်ချိမှုသည်၊
 ထိုအခါ၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်
 တော်မူခဲ့လေသည်။ 1275
 ရုတ်တရက်၊
 ၎င်းတို့အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေကြစဉ်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၉၄) အမှန်သော်ကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် မည်သည့်မြို့ရွာသို့မဆို နဖီတမန်တော် တပါးပါးကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့ပါလျှင် ထိုမြို့သူရွာသားတို့အား မာန်မာနကျိုး၍ အောက်ကျိုလှကြရန် ဆင်းရဲဒုက္ခဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရောဂါဝေဒနာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှိပ်ကွပ်တော်မူခဲ့လေသည်။

(၉၅) ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် မကောင်းသော အခြေအနေ၏အစား ကောင်းသော အခြေအနေကို ပြောင်းလဲ၍ ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မူ ထိုသူတို့သည် တိုးတက်ကြီးပွားလာ၍ ဆင်းရဲဒုက္ခသည်လည်းကောင်း၊ သက်သာချောင်ချိမှုသည်လည်းကောင်း၊ ငါတို့၏ ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့၌လည်း သက်ရောက်မြဲပင်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟူ၍ ပြောဆိုလာကြကုန်၏။ ထိုအခါ ငါအသျှင်မြတ်တည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့သတိမမူ အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေခိုက် ရုတ်တရက် ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

1274 အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူမျိုးအသီးသီးထံသို့ နဖီတမန်တော်များအား စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ယင်းသို့စေလွှတ်တော်မူသည့်အခါ များသောအားဖြင့် လူများသည် တမန်တော်များ၏ အဆုံးအမကြေဝါဒများကို လက်မခံကြပေ။ သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံပဲနေကြ၏။ ပြိုင်ဆိုင်လာကြ၏။ ရန်မူလာကြ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အစပထမတွင် သတိပေးတော်မူခြင်း သဘောမျိုးဖြင့် ၎င်းတို့တွင် ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှု၊ ရောဂါဝေဒနာ၊ မိုးခေါင်ရေရှားပါးမှု စသည်ဖြင့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားစေတော်မူ၏။ ယင်းသို့ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားစေတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အမိန့်တော်များကို သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံသော သူများသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခံစားကြပြီး ဆက်လက်၍ မဆိုးသွမ်းကြရန်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘက်တော်တို့ ယိမ်းညွတ်လာကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေး၍ သတိပေးတော်မူပါလျက် လူများသည် သတိမရကြပဲ ဆိုးသွမ်းမြဲအတိုင်း ဆိုးသွမ်းနေကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဘဝ၊ အခြေအနေများကို ပြောင်းလဲတော်မူပြန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ဒုက္ခကို သုခနှင့် ပြောင်းပေးတော်မူ၏။ ၎င်းတို့၏ဆင်းရဲမှုကို ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုနှင့် လဲပေးတော်မူ၏။ ဤသို့ ဘဝအခြေအနေများကို ပြောင်းလဲပေးတော်မူခြင်းမှာ ထိုဆိုးသွမ်းလျက်ရှိသော လူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို ခံစားကြပြီး ထိုကျေးဇူးတော်များ၏ ရှေ့တွင် မိမိတို့၏ ကျေးဇူးကန်းမှုများကို ရှက်ကြောက်ကြရန်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ငါတို့အား မွေးမြူဖန်ဆင်းတော်မူသောအသျှင် မဟာကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူကြောင်းသိရှိကာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့မဟုတ်ပါမူ လူများသည် လောကီစည်းစိမ်များတွင် နှစ်မွန်းပြီး အမြူးကြီးမြူး၍ အမွေကြီးမွေကာ အမှားကြီးမှားကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှု၊ ကျန်းမာမှု၊ သားသမီးအခြေအရံပေါများမှု... စသည့် လောကီစည်းစိမ်များ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ သွေးဖည်ငြင်းဆန် မနာခံမှု၊ မောက်မာမှု၊ ပလ္လသားမှုများသည်လည်း တိုးတက်၍

လာကြ၏။ ထိုအခြေသို့ ရောက်လာကြသည့်အခါ ထိုသို့ ဆိုးသွမ်းလျက် ရှိသောသူများက “ဒုက္ခနှင့် သုခ၏ အစဉ်အလာသည် ရှေးယခင်ကပင်ရှိခဲ့သည်။ တရားဒေသနာတော်များကို ငါတို့၏ သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုများ နှင့်မညီညွတ်ဘဲ မသက်ဆိုင်ချေ။ သက်ဆိုင်သည်ရှိသော် ငါတို့သည် အသို့လျှင် ဤသို့သော သုခချမ်းသာများကို ခံစားနိုင်ကြအံ့နည်း။ ဒုက္ခသုခများသည် အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပျက်သော အမှုကိစ္စများသာဖြစ်သည်။ ဤအမှုကိစ္စသည် အထူးအဆန်းမဟုတ်ပေ။ ငါတို့၏ဘိုးဘေးတို့ဘင်တို့တွင်လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်” ဟုဆိုကြကာ ယခင်ကတွေ့ကြုံခံစားခဲ့ကြရသော ဒုက္ခကြီးငယ်များကိုပင် မေ့ပျောက်ထားကြလေသည်။ ဤမျှဆိုးသွမ်းလာကြသည့်အခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား လောကီစည်းစိမ်များတွင် နစ်နွမ်းပြီး အပျော်ကြီးပျော်နေကြသည့်အခိုက် ရုတ်တရက်ကွပ်မျက်တော်မူလေ့ရှိသည်။ ကြည့်-အုတ်ဆီမာနီ၊ ၈-၂၁၀။ အအ-၂။

ဤသည့်သဘောကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၆: ၄၂-၄၅) တွင်လည်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။
1275 ဤဒုက္ခပင်၌တော်၏ အဖွင့်တွင် “မိုဟက်ကေ့ကီနီ” သုတေသီ ကဝိအမော် ပညာကျော်တို့က ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့ကြသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နမိတမန်တော်များအား သွေဖည်ငြင်းဆန်မနာခံသော သူယုတ်တို့ကို နောက်ဆုံးတွင် ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူသည်သာဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခြင်းမှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏သက်သေလက္ခဏာတော် ထင်ရှားစေရန်နှင့် နမိပြုဿနာ ရှင်းလင်းသွားစေရန် ဝင်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘ဝလီ’ သူတော်စင်များအားလည်း ဤသို့သောအကူအညီများကို အထင်အရှား ပေးတော်မူတတ်၏။ သို့ရာတွင် ဝလီများအား ကူညီတော်မူခြင်းမှာ နမိတမန်တော်များအား ကူညီတော်မူခြင်းကဲ့သို့ မူရကူညီတော်မူရကောင်းစေဟူ၍ကား မဟုတ်ပေ။

မာရီဒါ၊ အ-၂။

၈-၃၄၆၊ အအ-၁၂၉။

✽ v . T

(၉၆)

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٠٦﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَوْ အကယ်၍သာ၊ 1276
أَهْلَ الْقُرَى မိစ္ဆာသားတို့သည်၊
آمَنُوا ၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြပါလျှင်၊

وَاتَّقُوا	ထိုမှတပါး၊ ၎င်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင်ခဲ့ကြပါလျှင်၊
لَفَتَحْنَا	မူ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖွင့်ပေးတော်မူခဲ့အံ့၊
عَلَيْكُمْ	၎င်းတို့အပေါ်၌၊
بَرَكَاتٍ	ကျက်သရေမင်္ဂလာများကို၊
مِنَ السَّمَاءِ	မိုးကောင်းကင်မှ၊
وَالْأَرْضِ	ထိုနည်းတူစွာ၊ ပထဝီမြေမှ၊
وَالَّذِينَ	သို့ရာတွင်၊
كَذَّبُوا	၎င်းတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏၊
فَأَخَذْنَا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်
سَاءَ	တော် မူခဲ့လေသည်။
كَانُوا يَكْسِبُونَ	အကြင်အရာကြောင့်၊
	၎င်းတို့သည် ရှာဖွေဆည်းပူးလျက် ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကယ်၍သာ (နဗီတမန်တော်များပွင့်ခဲ့ကြလေသော) မြို့ရွာဒေသများ၌ မှီတင်းနေထိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည် “အီမာန်” ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားထားရှိကြ၍ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ ကြဉ်ရှောင်ခဲ့ကြပါမူ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အဖို့ မိုးကောင်းကင်မှ လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေမှလည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာအဖြာဖြာတို့ကို မူချဖွင့်ပေးတော်မူခဲ့အံ့။ သို့ရာတွင်မူကား ၎င်းတို့သည် (နဗီတမန်တော် အသီးသီးတို့အား) မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့ရှာဖွေဆည်းပူးခဲ့ကြသည့် (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ) ကြောင့် ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

1267 အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များကို သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံလိုသော သူများသည် နောက်ဆုံးတွင် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကွပ်မျက်တော်မူခြင်းကို ခံကြရသည်သာဖြစ်၏။ ဤသည် “မည်သူမပြု မိမိ” ဆိုသကဲ့သို့ မိမိကျူးလွန်ထားသော အပြစ်၏ဒဏ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ခံရခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍သာ ထိုသူများသည် အီမာန်ယုံကြည်ကြလျှင်၊ တရားဒေသနာတော်များကို နာခံကြလျှင်၊ တမန်တော်များ၏ အဆုံးအမဩဝါဒများကို နာခံကြလျှင် အမှန်တရားကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြလျှင်

Book IX—Chapter VII

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။

“The Elevated Places”

(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဋ်နးပျားကဏ္ဍ။

“ကုဖ်” ကို ရှောင်ကြဋ်၍ “တက္ကဝါ” ကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြုထားကြလျှင် အလွတ်အသွင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မိုးကောင်းတင်မှလည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေပြင်မှလည်းကောင်း “ဗရကတ်” မင်္ဂလာ အဖြာဖြာ ကောင်းကျိုးအမျိုးမျိုးတို့ကို ရက်စရာစွာ ဖွင့်ထုတ်ချီးမြှင့်တော်မူမည်မှာ မုချကေန် အမှန်ပင်တည်း။

မှတ်ချက်

أهل القرى မြို့ရွာသားများဟူသည် နမိတမန်တော်များ ပွင့်ခဲ့သော မြို့ရွာသားများကို ဆိုလိုသည်။

قيل، المراد بالبركات السأدية والارضية الأشياء التي تحمد عواقبها ويسعد في الدارين صاحبها ولا يفتقر ذلك إلا للمؤمن (روح)

وَمَعْنَى فَتَمَّ الْبَرَكَاتِ عَلَيْهِمْ تَسْيِيرُهَا عَلَيْهِمْ كَمَا يَسْرُومُ أَبْوَابَ الْمَسْتَخْلَقَةِ بِفَتْحِهَا (كشاف)

‘أَمْ يَسْرُومُنَا عَلَيْهِمُ الْخَيْرَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (روح)

(၉၇)

أَقَامِنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا ۗ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

أَقَامِنَ	အသို့ပါနည်း၊ သို့ပါလျက် စိုးရိမ်ခြင်းကင်းမဲ့၍နေသလော။
أَهْلَ الْقُرَىٰ	မြို့ရွာသားတို့သည်၊ 1277
أَنْ يَأْتِيَهُمْ	၎င်းတို့ထံ ရောက်ရှိလာခြင်းမှ
بَأْسَنَا	ငါ၏အသွင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည်။
بَيِّنًا	ညဉ့်အခါ၌၊
وَهُمْ	၎င်းတို့ဖြစ်နေကြစဉ်၊
نَائِمُونَ	အိပ်ပျော်၍နေသူများ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ပါလျက်(မက္ကဟ်မြို့နှင့်တကွ ပတ်ဝန်းကျင်) မြို့ရွာဒေသများ၌ မှီတင်းနေထိုင်ကြကုန်သော သူတို့သည် ညဉ့်အခါ၌ ၎င်းတို့အိပ်ပျော်နေကြစဉ် ငါအသျှင်မြတ်၏ပြစ်ဒဏ်သည် (ရှုတ်တရက်) ၎င်းတို့ထံ ရောက်ရှိလာမည်ကို စိုးရိမ်ခြင်းကင်းမဲ့၍ စိတ်ချ၍နေကြပါသလော။

1277

قيل: المراد بهم اهل مكة وما حوا اليها، وهو لادى
عندى والى ذلك ذهب محي لسينة (٢٢٢)

ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် ပါရှိသော မြို့ရွာသားများဟူသည် မက္ကဟ်မြို့တော်နှင့် ထိုမြို့တော်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသော သူများကိုဆိုလိုသည်။ ဤအဆိုသည် ကျွန်ုပ်တို့တွင် အသင့်မြတ်ဆုံးသော အဆိုဖြစ်သည်။ **محي لسينة** "မုဟ်ယစ်စွန်နတ်" ကလည်း ဤအတိုင်းပင်ဆိုသည်။ (ရှုတ်)

(၉၀)

أَوَامِنَ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضِعْفًا
فَمَا يَكْفُرُونَ ﴿٩٠﴾

(၉၁)

﴿٩١﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا الْقَوْمَ الْخَاسِرُونَ ﴿٩١﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

(၉၀)

أَوَامِنَ အသို့ပါနည်း၊ သို့ပါလျက် စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းမဲ့၍နေသလော၊
أَهْلِ الْقُرَىٰ မြို့ရွာသားတို့သည်၊
أَنْ يَأْتِيَهُمْ ၎င်းတို့ထံ ရောက်ရှိလာခြင်းမှ၊
بَأْسُنَا ငါအသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည်၊
ضِعْفًا နံနက် (နေ) တက်ချိန်၌၊
فَمَا يَكْفُرُونَ ၎င်းတို့သည် ကစားခုန်စားလျက်ရှိနေကြစဉ်။

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဋ်နန်းများကဏ္ဍ။

(၉၉)

أَفَأَمَّا مَدِينًا	အသို့ပါနည်း၊ သို့ပါလျက်၊ ၎င်းတို့သည် စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းမဲ့၍ နေကြ
مَكَرَ اللَّهُ	လေသလော။
فَلَا يَأْمَنُ	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုကို၊
مَكَرَ اللَّهُ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ စိုးရိမ်ခြင်းကင်းမဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ 1278
إِلَّا الْفُؤَادَ	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကြံအစည်ကို၊
الْأَخْبِرُودَاتِ	လူမျိုးမှအပ၊
	နစ်နာဆုံးရှုံးကြကုန်သော။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

(၉၈) သို့တည်းမဟုတ် (ထိုမက္ကဟ်မြို့နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်) မြို့ရွာ ဒေသများ၌ မှီတင်းနေထိုင် ကြသူတို့သည် နံနက်နေတက်ချိန်တွင် ၎င်းတို့ကစားခုန်စားလျက် ရှိနေကြစဉ် ငါအသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သည် (ရုတ်တရက်) ၎င်းတို့ထံသို့ ရောက်ရှိလာမည်ကို ကြောင့်ကြခြင်းကင်းမဲ့၍ စိတ်ချပြီး နေကြပါသလော။

(၉၉) ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လျှို့ဝှက်စွာကြံစည်မှုကို စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းမဲ့ကာ စိတ်ချ၍ နေကြပါသလော။ သို့ဖြစ်လျှင် နစ်နာဆုံးရှုံးသူတို့မှအပ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏အကြံ အစည်ကို စိုးရိမ်ကင်းမဲ့ သူဟူ၍ တဦးတယောက်မျှမရှိပြီ။

1278 ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အသုံးအနှုန်းတွင် **خسرون** “ခါစီဂျန်” နစ်နာ ဆုံးရှုံးသော သူများဟူသည် များသောအားဖြင့် ကာဖစ်ရ်များကို ဆိုလိုသည်။ ဤသည့်သဘောကို ထောက်ထား၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လျှို့ဝှက်စွာကြံစည်မှုမှ စိတ်ချနေခြင်းသည် ကုဖစ်ဖြစ်သည်ဟု မုတ်စစ်စစ်ရိပ်ညာရှင် သုခမိန်တို့သည် ဤမုက္ခဝါဠာတော်ကို ကိုးကားဖွင့်ဆို ရေးသားကြသည်။

ဆုံးရှုံးနစ်နာကြရမည့် ကာဖစ်ရ်များသာလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကြံစည်မှု၊ ဖမ်းဆီးမှုမှ စိတ်ချ၍နေကြပေသည်။ မုအ်မင်န်တို့ကား မည်သည့်အချိန်အခါ၊ မည်သို့သော အခြေအနေမျိုး၌မျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မေ့ကြသည်မဟုတ်ပေ။

ظفر اس کو آدمی نہ جانئے گا : گوہر کسب اہی صاحب فہم و ذکا
جیسے عیش میں یادِ خدا نہ رہی : جسے عیش میں خوفِ خدا نہ رہا

ချမ်းသာကြွယ်ဝစဉ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အမှတ်မရသူ၊ ဒေါသဖြစ်စဉ် ထိုအသျှင်မြတ်အား မကြောက်ရွံ့သူ တဦးသည် အဘယ်မျှပင် အသိပညာ ထက်မြက်သူပင်ဖြစ်လင့်ကစား အို-ဇုဖရ်၊ အသင်သည် ထိုသို့သောသူအား လူ့စာရင်း မသွင်းလေနှင့်။

Ref: ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသေးစိတ် သိလိုပါက-တာနဝီ၊ (အ-၄၊ စ-၃၁-၃၂) တွင် ရှုပါကုန်။

အပိုဒ် - ၁၃

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)အား တန်ခိုးပြာဋိဟာများနှင့် တကွ ဖစ်ရ်အောင်နံထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘာ

- အာယတ် ၁၀၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အတိတ်ခေတ် ကာဖစ်ရ်များကို ကွပ်မျက်တော်မူသကဲ့သို့ ပင် ပစ္စုပ္ပန်တွင်ရှိသော ကာဖစ်ရ်များကိုလည်း အလိုတော်ရှိပါက ကွပ်မျက်တော်မူနိုင်သည်။
- ။ ၁၀၁။ အတိတ်ခေတ်ရှိ ကာဖစ်ရ်များထံသို့ နမိတမန်တော်များသည် တန်ခိုးပြာဋိဟာများနှင့် တကွ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသော်လည်း ယင်းကာဖစ်ရ်များသည် ယခင်က တကြိမ်တခါ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြဘူးသည့်အတွက် ဇုတ်မှိတ်၍ပင် ငြင်းပယ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။
- ။ ၁၀၂။ အတိတ်ခေတ်တွင် အချို့ကာဖစ်ရ်များသည် ဒုက္ခကြီးငယ်နှင့် တွေ့ဆုံကြလျှင် အီမာန် ယုံကြည်ပါမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြသည် သို့ရာတွင် ဒုက္ခကင်းဝေးသွားသည့်အခါ မိမိတို့၏ ကတိကို ဖျက်လေ့ရှိခဲ့ကြသည်။
- ။ ၁၀၃။ အထက်တွင် ဖော်ပြပါ ထိုထိုသော နမိတမန်တော်များ၏ နောက်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)အား တန်ခိုးတော်များနှင့် တကွ ဖစ်ရ်အောင်နံထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း။
- ။ ၁၀၄။ တမန်တော်မူစာက မိမိသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်တပါးဖြစ်ကြောင်း ဖစ်ရ်အောင်နံအား ပြောကြားခြင်း။
- ။ ၁၀၅။ တမန်တော်မူစာက ဣစ်ရာဒီလီ အမျိုးသားတို့အား မိမိနှင့်အတူ ထည့်လိုက်ရန် ဖစ်ရ်အောင်နံကို ပြောကြားခြင်း။
- ။ ၁၀၆။ ဖစ်ရ်အောင်နံက တမန်တော်မူစာထံ တန်ခိုးပြာဋိဟာပြုရန် တောင်းဆိုခြင်း။
- ၁၀၇-၁၀၈။ တမန်တော်မူစာက မိမိ၏ တောင်ဝှေးနှင့်လက်ကို တန်ခိုးပြာဋိဟာအဖြစ်ပြုခြင်း။

(၁၀၀)

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا
أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصْبِنَهُمْ بِأُنُورِهِمْ نَنْطَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

(၁၀၁)

تِلْكَ الْقَرْيَاتُ نَقِصُ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၀)

أَوَلَمْ يَهْدِ
لِلَّذِينَ
يَرْتُونَ
الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا
أَنْ لَوْ نَشَاءُ
أَصْبِنَهُمْ

မထင်ရှားခဲ့သေးပါလော၊
အကြင်သူတို့အဖို့၊
ထိုသူတို့သည် အမွေဆက်ခံလျက်ရှိကြပေသည်၊
ပထဝီမြေကို၊
ယင်းပထဝီမြေ၌ (ယခင်) နေထိုင်ခဲ့ကြသူများမရှိတော့သည့် နောက်တွင်၊
အကယ်၍သာ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင်၊
ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၌ (ဒုက္ခ) သက်ရောက်စေတော်မူအံ့။

بِأُنُورِهِمْ
وَنَطْبَعُ
عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ

၎င်းတို့၏ပြစ်မှုများကြောင့်၊
ထိုပြင်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် တံဆိပ်ခတ်နိုင်တော်မူအံ့၊
၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများအပေါ်၌၊
သို့ဖြစ်လျှင်၊ ၎င်းတို့သည်၊
၎င်းတို့သည် ကြားနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။

(၁၀၁)

تِلْكَ	ဤသည်၊
الْقُرَى	အကြင်မြို့ရွာများပင်၊
نُقُصٌ	ငါအသျှင်မြတ်သည် ပြန်၍ပြောကြားတော်မူ၏၊
عَلَيْكَ	အသင်၏ရှေ့ဝယ်၊
مِنْ أَنْبَاءِهَا	ယင်းမြို့ရွာများ၏ အချို့အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို၊
وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ	ကေနံစင်စစ်၊(ထိုမြို့သူမြို့သား)တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေသည်။ 1279
رُسُلُهُمْ	၎င်းတို့၏ ရုစုလ်တမန်တော်များသည်၊
بِالْبَيِّنَاتِ	ထင်ရှားသော သက်သေလက္ခဏာများနှင့်တကွ၊
فَمَا كَانُوا	သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် မဟုတ်ခဲ့ကြချေ။ 1280
لِيَكْفُرُوا	၎င်းတို့ယုံကြည်ကြရန်၊
بِهَا	အကြင်အရာကို၊
كَذَّبُوا	၎င်းတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟု ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
مِنْ قَبْلُ	ယခင်မူလက၊
كَذَلِكَ	ဤနည်းအတိုင်းပင်၊
يَطَّيْعُ اللَّهُ	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူ၏၊
عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ	ကာဖစ်ရ် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့၏ စိတ်နှလုံးများ အပေါ်၌။

ကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၀) (ဤ) ပထဝီမြေ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြသူများ မရှိသည့်နောက် ယခု ဤ ပထဝီမြေကို အမေ့ဆက်ခံလျက်ရှိသူတို့အဖို့ “အကယ်၍သာ ငါအသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူပါလျှင် ၎င်းတို့အားလည်း ၎င်းတို့၏ပြစ်မှုများကြောင့် ဒုက္ခခရောက်စေတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်းမထင်ရှားသေးပါသလော။ အမှန်သော်ကား ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများအပေါ်၌ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားတော်မူသဖြင့် ၎င်းတို့သည် (မှန်ကန်သော တရားဒေသနာများကို) နားဆင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

(၁၀၀) ဤသည်တို့ကား (ရှေးဟောင်းခေတ်၏) အကြင်မြို့ရွာဒေသများပင်တည်း။ ငါ အသျှင်မြတ်သည် ထိုမြို့ရွာဒေသများ၏ အချို့အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို အသင့်ရှေ့ဝယ် ပြန်၍ပြောကြား တော်မူလေသည်။ ဧကန်စင်စစ် ထိုမြို့ရွာဒေသတို့၌ မှီတင်းနေထိုင်သော သူတို့ထံ ၎င်းတို့၏ ရုဇုလ် တမန်တော်များသည် ထင်ရှားလှစွာသော သက်သေလက္ခဏာများနှင့်တကွ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေ သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ယခင်က (တကြိမ်) မိမိတို့ မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသော အရာများကို ယုံကြည်မည့်သူများမဟုတ်ခဲ့ကြချေ။ ဤနည်းအတိုင်းပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖစ်ရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့၏စိတ်နှလုံးများပေါ်၌ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူလေသတည်း။

1279 “၎င်းတို့ထံသို့ ၎င်းတို့၏ တမန်တော်များသည် ထင်ရှားလှသော သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့် တကွ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြချေပြီ” ဟူသော မုက္ခပေါ်ဌတော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် အာဒ်အမျိုးသား၊ ဆမူဒ် အမျိုးသား၊ တမန်တော်နူဟ်အမျိုးသား၊ တမန်တော်လူတ်၏ အမျိုးသား၊ မဒ်ယန်အမျိုးသားများထံသို့ စေလွှတ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသော တမန်တော်များသည်လည်း ထင်ရှားလှစွာသော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြသည့်အကြောင်း ကောင်းစွာ သိရှိနိုင်ပေသည်။ တမန်တော် ဟူဒ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၊

အား ၎င်း၏ အမျိုးသားများက **ياهود ما جئتنا ببينة** ‘အို-ဟူဒ်၊ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ ထံသို့ ထင်ရှားသော လက္ခဏာတခုခုကို ယူ၍မလာခဲ့ပါ’ ဟု ပြောဆိုခြင်းမှာ မနာလိုမုန်းထား၍ ပြောဆို ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။

1280 အတိတ်ခေတ်ရှိ ကာဖစ်ရ်များသည် အကြင်အရာကို တကြိမ်တခါငြင်းပယ်ခဲ့ကြဖူးလျှင် ထို အရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဘယ်မျှကြီးမား ထင်ရှားလှသော သက်သေလက္ခဏာ တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို တွေ့မြင်ကြရလင့်ကစား ‘ဗူးဆိုဖရ်မသီး’ ‘ကျားကျား မီးယပ်’ ဆိုသကဲ့သို့ အဘယ်နည်းနှင့်မျှ ထပ်မံ လက်ခံကြသည်မရှိပေ။ လူမျိုးတမျိုးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဤရွေး ဤမျှ မနာလိုမုန်းထားမှု၊ ဇွတ်တရွတ်ပြုမှု၊ အရှုံးတိုက်မှု၊ သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုများ ပြင်းထန်လာခဲ့လျှင် ယင်းသို့သော လူမျိုးများသည် မိမိတို့၏အမှားကို အဘယ်နည်းနှင့်မျှ ပြုပြင်နိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဤမျှ ဆိုးသွမ်းသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားသည့်အခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် စိတ်နှလုံးများအပေါ်တွင် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တော်မူလိုက်လေသတည်း။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။

(၁၀၂) وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ مَعَادٍ وَلَا وَجَدْنَا لَأَكْثَرِهِمْ لَفِئَةً

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَمَا جَدْنَا အမှန်သော်ကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် တွေ့ရှိတော်မမူခဲ့ချေ၊
 إِذْ كُنَّا فِيهِمْ ၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသော သူတို့၌၊
 مِنْ عَهْدٍ ကတိသစ္စာ တည်ကြည်မှုကို၊ 1281
 وَإِنْ تَجِدْنَا စင်စစ်မှုကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် တွေ့ရှိတော်မူခဲ့သည်သာတည်း၊
 أَكْثَرَهُمْ ၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသောသူတို့ကို၊
 لَفَسِقِينَ အမှန်ပင်၊ တရားလမ်းမှန်ကို ဖယ်ရှားသူများ။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

အမှန်သော်ကား ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက် မြောက်မြားစွာသော သူတို့၌ ကတိသစ္စာတည်ကြည်မှုကို တွေ့ရှိတော်မမူခဲ့ချေ။ စင်စစ်တမူကား ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ အနက် မြောက်မြားစွာသော သူတို့အား တရားလမ်းမှန်ကိုဖယ်ရှား သူများသာ တွေ့ရှိတော် မူခဲ့လေ သတည်း။

1281

قال ابن عباس: يريدوننا بالعهد الذي عاهدنا الله
 وهم في صلب آدم (كبير)

ဤမူကွပါဠိတွင် ပါရှိသော ကတိတည်ရန် ဟူသည် လူသားတို့သည် ဖခင်ကြီးအာဒမ်၏ကျောက်ကုန်း၌ ရှိစဉ်မှာပင် လူသားတို့ထံမှ အလွတ်အသျှင်မြတ် ယူထားတော်မူခဲ့သည့် ကတိကို ဆိုသည်။ ဤသည် သာဝကကြီး ဣဗ်နု အဗ္ဗာစ် သခင်၏ အဆိုတည်း။ (ကဗိရ်)

أي ما عهدنا إليه حين كانوا في صلب آدم
 (بيضاوي)

ဤမူကွပါဠိတွင် ပါရှိသော ကတိဟူသည် ထိုသူများ (ကာဖစ်ရ်များ) ဒုက္ခ ဆင်းရဲခြင်းနှင့် စိုးရိမ်မှုတွင် ကျရောက်ကြသည့်အခါ ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်၌ (အိမာန် ယုံကြည်ကြ ပါတော့မည်)ဟု မြုထားကြသော ကတိကိုဆိုသည်။ (ဗိုင်သွာဝီ)

يعنى، ان اكثرهم نقص عهد الله وميثاقه فاليمين
والتقوى ، (كشاف ٥٧٤)

အလိုသဒ္ဓဘာကား ထိုကာလကတည်းက အများစုသည် ‘အိမာန်’ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း၊ ‘တက္ကဓါ’ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထားရှိကြသော ကတိကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့သည်ဟူ၏။

(ကရှိရှာဖ်)

အ-၁၊ ၈-၅၆၄။

ဆက်စပ်မှု။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇: ၅၉-၉၃) တွင် တမန်တော် နူဟ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၊ တမန်တော် ဆွာလိဟ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၊ တမန်တော်လူဟ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် တမန်တော် ရှအိုက်ဗ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။ ပြီးနောက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇: ၉၄-၁၀၂) တွင် တရားဒေသနာတော်များကို သေ့ပည်ငြင်းဆန် မနာခံသောသူများနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စွန့်တော် အသို့ရှိတော်မူခဲ့သည့် အကြောင်းနှင့် လက်ရှိကာလကတည်းက ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို သတိပေးနှိုးဆော်ထားတော်မူသည့်အကြောင်းကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အထက်တွင် ဖော်ပြပါ တမန်တော်များ အသီးသီးပွင့်လာပြီး နောက်တွင် ပွင့်သာခဲ့၏။ ထို့အတွက် ကြောင့် ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုက္ခပုဂ္ဂိုလ်တော်များတွင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဆက်လက်၍ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာများသည် ကြီးကျယ်လှ၏။ ဖန်ဒါအောင်နှင့် ၎င်း၏ အခြေအရံတို့၏ ဆန့်ကျင်မှုများမှာလည်း ပြင်းထန်လှ၏။ အချို့ထုတ်ရာအိလီ မျိုးနွယ်ဝင်များ၏ မိုက်မဲမှုများလည်း များပြားလှ၏။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အကျယ်တဝင့် အကြိမ်ကြိမ် မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

(ထာနဝီနှင့်၊ အွတ်မာနီကိုဖိုးသည်)

(၁၀၃)

ثُمَّ نَعْتَمْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مَرْسِيًّا بِأَيِّتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأِيهَا
فَطَلَّوْا بِهَا أَنَّا نُنْظِرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်

تَوَكَّرَ	တဖန်၊	
بَعَثْنَا	ငါအသျှင်မြတ်သည် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။	
مِنْ بَعْدِهِمْ	၎င်းတို့နောက်တွင်၊	1282
مُؤْتَى	မူစာအား၊	1283
بِأَيِّنَّا	ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့်တကွ၊	
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ	ဖစ်ရ်အောင်နိယံသို့၊	1284
رَمَلًا	၎င်းပြင်၊ ယင်းဖစ်ရ်အောင်နိ၏ အကြီးအမှူးတို့ထံသို့၊	
فَطَمَسُوا	သို့ရာတွင်၊ ၎င်းတို့သည် မထိမဲ့မြင် ပြုခဲ့ကြလေသည်။	
بِهَا	ယင်းသက်သေလက္ခဏာများကို၊	
فَانظُرُوا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်ရှုပါလေ။	
كَيْفَ كَانَ	မည်သို့ဖြစ်ခဲ့သည်။	
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ	ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်းကို ပြုလုပ်သောသူတို့၏ နောက်ဆုံး အကျိုးသည်။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန်ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုစုရှုတ်တမန်တော်များ၏ နောက်တွင် (နဗီတမန်တော်) မူစာအား မိမိသက်သေလက္ခဏာတော်များနှင့်တကွ ဖစ်ရ်အောင်နိနှင့် ၎င်း၏အကြီးအမှူးတို့ထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့ရာ ၎င်းတို့သည် ထိုသက်သေလက္ခဏာတော်များကို မထိမဲ့မြင်ပြုခဲ့ကြလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်ကြသူတို့၏ နောက်ဆုံး အဖြစ်သည် မည်သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်ကို အသင်ရှုပါလေ။

1282 **مِنْ بَعْدِهِمْ** “ထိုသူများ၏နောက်တွင်” ဟူသော ပုဒ်တွင် “ထိုသူများ” ဟူသော နာမ်စားသည့်

နဗီတမန်တော်များကို ရည်ညွှန်းသည်ဟုလည်း အဆိုရှိ၏။ အမျိုးသားများကို ရည်ညွှန်းသည်ဟုလည်း အဆိုရှိ၏။

(ကြည့်-မိုင်သွားစီ၊ မဒါရှစ်က်)

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဟ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

1283 တမန်တော်မူစာ(အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အောက်ခြေအမှတ် (၁၁၆-၁၁၉၊ ၁၂၀-၁၂၂)တွင် အကျယ်ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။

1284 “ဖစ်ရ်အောင်န်”၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အောက်ခြေအမှတ် (၁၁၅-၁၁၆) တွင် အကျယ်ရှေးသား ဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

မှတ်ချက်။

ဤမှတ်ပေါ်ဌ်တော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် နမိတမန်တော်တိုင်းတွင် သက်သေလက္ခဏာ တန်ခိုး ပြာဋိဟာတရပ်ရပ် မုချရှိရမည်မှာ အထင်အရှား သိနိုင်ပေသည်။

هَذِهِ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّ النَّبِيَّ لَا يَدُلُّهُ مِنْ آيَةٍ
وَمَعْجَزَةٍ بِهَا يَسْتَأْذِنُ غَيْرُهُ (كَبِير)

နမိတမန်တော်တိုင်းတွင် အခြားသူများနှင့် ကွဲပြားခြားနားရန်အတွက် သက်သေ လက္ခဏာ တန်ခိုးပြာဋိဟာ တပါးပါး မုချရှိရမည်ကို ဤမှတ်ပေါ်ဌ်တော်ဖြင့် သိနိုင်ပေသည်။
(ကမီရ်)

(၈၀၄) وَقَالَ مُوسَىٰ يُفِرُّونَ مِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٥٠﴾

(၁၀၅) حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥١﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၄)

وَقَالَ ၎င်းပြင်၊ ပြောကြားခဲ့လေ၏။
مُوسَىٰ မူစာသည်၊
يُفِرُّونَ အို-ဖစ်ရ်အောင်န်၊
مِنِّي ကေနစင်စစ်၊ ငါသည်၊
رَسُولٌ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ရုရှလ်တမန်တော်တပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

(၁၀၅) مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ စကြဝဠာ ခပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်
 အထံတော်မှ။
 حَقِيقٌ အလွန်တပ်မက်သူဖြစ်၏။ (တာဝန်ရှိ၏)။ (သင့်မြတ်၏)။
 عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ (ရပ်သည်သူဖြစ်၏)။ 1285
 عَلَىٰ اللَّهِ ငါသည် မပြောဆိုရန်၊ (ငါ၏အပေါ်၌၊ ငါသည် မပြောဆိုရန်)။
 إِلَّا الْحَقَّ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍။
 فَذُكِّرْتُمْ မှန်ကန်သောစကားမှအပ။
 سَبَّيْتَهُ ဧကန်စင်စစ်၊ ငါသည်အသင်တို့ထံ လာခဲ့လေသည်။
 مِنْ رَبِّكَ ထင်ရှားစွာသော သက်သေလက္ခဏာနှင့်တကွ။
 فَادْسِرْ အသင်တို့အား၊ ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်မှ။
 مَعِيَ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်လျှတ်ပါလေ။
 بَنِي إِسْرَائِيلَ ငါနှင့်အတူ။
 1286

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၄) ၎င်းပြင်၊ (နုစိတမန်တော်) မူစာက “အို-ဖစ်ရ်အောင်န်၊” ငါသည် ဧကန်စင်စစ် စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ရုရုလ် တမန်တော်တပါးပင် ဖြစ်ချေသည်ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။

(၁၀၅) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ (တစုံတရာကို ကြံဖန်လီဆယ်ပြောဆိုခြင်း မပြုပဲ) အမှန်ကိုသာပြောဆိုရန် ငါ၏အပေါ်၌ တာဝန်ရှိပေသည်။ ငါသည် ဧကန်စင်စစ် အသင်တို့ထံ အသင်တို့၏ အရှင်မြတ်အထံတော်မှ ထင်ရှားစွာသော သက်သေလက္ခဏာကို ယူဆောင် ခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ (အိုဖစ်ရ်အောင်န်) အသင်သည် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား ငါနှင့်အတူ ထည့်လိုက်ပါ။

1285 ၍ မူကွဲပါ၍ တော်၏ အစတွင် ပါရှိသော حَقِيقٌ “ဟကီကွန်” ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် အဖွင့်ရေးသော မူဖတ်စစ်စစ်များသည် အောက်ပါအတိုင်း အသီးသီးဖွင့်ဆိုရေးသား ကြသည်။

- (က) များစွာသော မုဖတ်စ်စစ်ရ်များက **حقيق** 'ဟကီကွန်' ၏ အနက်ကို **جدير** 'ဂျီဒီရ်' လျော်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု ဖွင့်ဆိုကြသည်။
- (ခ) အချို့မုဖတ်စ်စစ်ရ်များက 'ဟကီကွန်' ၏ အနက်ကို **جريس** 'ဟရီဆွန်' အထူး လိုလားသူဟူ၍ ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ('ဖရ်ရာ' ကလည်း ဤအတိုင်းဆို၏)။
- (ဂ) မောင်လာနာ ရှင်ခွလ်ဟင်ဒွ်ကမူ 'ဟကီကွန်' ၏ အနက်ကို **قاسر** 'ကာအင်မ်' 'ရပ်တည်သူ' ဟူ၍ ဖွင့်ဆို၏။

(အွတ်ဆ်ဇာနီ)

(ဃ) **حقيق، قيل معنا جدير وقيل واجب (راغب)**

'ဟကီကွန်' ၏ အနက်မှာ 'သင့်လျော်၏' ဟူ၍ ဖြစ်သည်ဟု အချို့က ဆို၏။ အချို့ကမူ 'ဝါဂျစ်စ်' 'မုချတာဝန်' ဟူ၍ ဆိုကြ၏။

(ရာဆိမ်)

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ကိုသိလိုပါက၊ အလ်မနာရီကျမ်းတွင် ရှုပါကုန်- 12၆6 ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အောက်ခြေအမှတ် (၉၅၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၁၂၊ ၁၁၆၊ ၁၁၇၊ ၁၁၈) တွင် ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) က ဖစ်ရ်အောင်န်ထံ ဣရ်ရာအီလီအမျိုးသားများကို မိမိနှင့်အတူ ထည့်လိုက်ရန် တောင်းဆိုသည့်အကြောင်း၊ အချင်းချင်း အဓမ္မအတင် ပြောဆိုကြသည့် အကြောင်းများကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၆:၁၀-၆၈) တွင် အကျယ်တဝင့်မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် ဖစ်ရ်အောင်န်အား တရားဓမ္မအမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဟောကြား တော်မူခဲ့၏။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် အကျယ်တဝင့်ပါရှိ၏။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အဖို့ အရေးကြီးသော ပြဿနာတခုမှာကား ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား ဖစ်ရ်အောင်န်၏ လက်တွင်းမှ ကယ်တင်ရမည့် အရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသား တို့သည် နမီ တမန်တော်များ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသည်။ ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ တက်တော်သားများသည် အမျိုးမျိုးနှိုက်ညှဉ်းပန်းလျက်ရှိ၏။ အမျိုးမျိုးချုပ်ချယ်လျက်ရှိ၏။ တိရစ္ဆာန်များသဖွယ် ကျေးကျွန်များပင် ပြုထားလျက်ရှိ၏။ ဣရ်ရာအီလီအမျိုးသားတို့သည် အီဂျစ်ပြည်တွင် သူတပါး ဖဝါးအောက် ကျွန်သားပေါက် များဖြစ်၍ နေကြရ၏။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အဖို့ အီဂျစ်ပြည်တွင် ဆက်လက် နေထိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ၎င်းပြင် မိမိတို့၏ အရှင်သခင်အား လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်နိုင်ရန်အတွက် မိမိတို့၏

N.B. တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၂၉
 ဤအကြောင်းကို အကျယ်တဝင့် သိလိုပါက ဣရ်ရာအီလီ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အောက်ခြေအမှတ် (၉၅၊ ၉၇၊ ၉၈၊ ၉၉၊ ၁၁၂၊ ၁၁၆၊ ၁၁၇၊ ၁၁၈) တွင် ပြန်လည်ရှုပါကုန်။
 ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာမ်) ကြဋ်နးများကဏ္ဍ။

နေရင်းဌာနီ ဆီရိယပြည်သို့ ပြန်လည် ရှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြရန်လည်း အရေးတကြီးလိုလာ၏။ ထို့အတွက် ကြောင့်ပင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည် ဖစ်ရ်အောင်နီထံ ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား မိမိနှင့်အတူတကွ ဆီရိယနိုင်ငံသို့ ထည့်လိုက်ရန် တောင်းဆိုလေသည်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂၀:၄၇)။

ဆီရိယပြည်သည် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့၏ မျိုးတ တမန်တော် ဣစ်ရာဟီမ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နေထိုင်ရာ တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ တမန်တော် ဣစ်ရာဟီမ်သည် အီရာက်ပြည်မှ ဟစ်ရ်ရတ် ပြုလုပ်ပြီးလျှင် ဆီရိယပြည်တွင် နေထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ထို့နောက် တမန်တော်ယူစုဖ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား အကြောင်း ပြု၍ ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားများသည် အီရုတ်ပြည်တွင် ရှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ယခုတဖန် အီရုတ်ပြည် ရင်းသား ကစ်မိတွ Copt လူမျိုးများက အမျိုးမျိုးနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းလာကြရာ ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသား တို့အား ကစ်မိတွ များ၏ လက်တွင်းမှ ကယ်တင်၍ ၎င်းတို့၏ နေရင်းဌာနီ ဆီရိယပြည်သို့ ပြန်လည်ပို့ရန် ပြဿနာသည် အရေးကြီးလာလေသည်။ ဤမူကွဲပီဋ်တော်တွင် ဤသည့်အချက်ကိုပင် ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုထား တော်မူလေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ၊ ၁-၂၁။ အအ-၆။

မှတ်ချက်။

အီရုတ်ပြည်သို့ တမန်တော်ယူစုဖ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ရောက်သည့်နေ့နှင့် အီရုတ်ပြည်သို့ တမန်တော် မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) မွေးဖွားသည့်နေ့၏ စပ်ကြားတွင် နှစ်ပေါင်း (၄၀၀)ရှိသည်။ ကြည့်-ကရ်ရှာဖ်။

قَالَ إِنَّ كُنْتَ حَبْتِ بَابِيَّةٍ فَأَتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنْ
الضُّدِّ قَبِيْنٍ ﴿٢٠﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

- (၁၀၆) قَالَ ယင်းဖစ်ရ်အောင်နီက ပြောလေသည်။
- إِنْ အကယ်၍၊
- كُنْتَ حَبْتِ အသင်သည်လာခဲ့ပါလျှင်၊
- بَابِيَّةٍ သက်သေလက္ခဏာ တစုံတရာနှင့်တကွ၊
- فَأَتِ بِهَا သို့ဖြစ်လျှင်၊ အသင်သည် ယင်းသက်သေလက္ခဏာကို ယူခဲ့ပါလေ။
- إِنْ အကယ်၍၊
- كُنْتَ အသင်သည်ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်၊
- مِنَ الضُّدِّ قَبِيْنٍ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသူတို့ အနက်မှ။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ထိုအခါ ယင်း (ဖစ်ရ်အောင်န်)က ပြန်ပြောသည်မှာ (အို-မူစာ)၊ အသင်သည် သက်သေ လက္ခဏာ တစ်ခုတရက်ကို ယူဆောင်ခဲ့၍ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသူတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသက်သေလက္ခဏာ ကို (ငါ၏ရွှေဝယ်) တင်ပြလော့ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

(၁၀၇) فَالْتَقَى عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ نَعْبَانٌ مُّبِينٌ

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

فَالْتَقَى	ထိုအခါ ယင်းမူစာသည် ပစ်ချခဲ့လေသည်။	1287
عَصَاكَ	၎င်း၏တောင်ဝှေးကို။	
فَإِذَا	သို့ဖြစ်ပေရာ ရုတ်တရက်။	
هِيَ	ယင်း (တောင်) ဝှေးသည်။	
نَعْبَانٌ	မြွေ (နဂါး) တကောင်။	
مُبِينٌ	ထင်ရှားသော။	

ထိုအခါ ထိုနဗီတမန်တော်(မူစာ)သည် မိမိတောင်ဝှေးကို (မြေကြီးပေါ်သို့) ပစ်ချလေရာ ရုတ်တရက် ထိုတောင်ဝှေးသည် ထင်ရှားသော မြွေ(နဂါး) တကောင်ဖြစ်နေလေ၏။

1287 အတိတ်ခေတ်တွင် အီဂျစ်ပြည်၌ မြွေသည် ကြည်ညိုမြတ်နိုးဖွယ် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်ဟုသော အယူအဆရှိခဲ့၏။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် တမန်တော်မူစာ(အလိုင်ဟာရွလာမ်)သည် မိမိ၏ တောင်ဝှေးကို တန်ခိုးပြာဋိဟာအဖြစ် ပြတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အီဂျစ်ပြည်တွင် မြွေကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးသည့် အလေ့ရှိသကဲ့သို့ အိန္ဒိယပြည်တွင်လည်းရှိ၏။ အချို့ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များသည် (النَّحْي) “နာဂပန်ကျမီ”ခေါ် နဂါးပူဇော်ပွဲကို အကြီးအကျယ် ကျင်းပ လေ့ရှိကြ၏။

تعبان: الحية الضخمة الذكر وهو اعظ الحيات (قوطي)

“ဆုအိမာန်” ဟူသည် ကိုယ်ခန္ဓာအလွန်ကြီးမားသော မြွေထီးကို ဆိုသည်။ ထို မြွေသည် မြွေများတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

(ကုရ်တုမိ)

تعبان: الحية الضخمة الذكر في قول جميع اهل اللغة (كبير)

“ဆုအိမာန်” ဟူသည် ကိုယ်ခန္ဓာအလွန်ကြီးမားသော မြွေထီးကိုဆိုလိုသည်။ ဤတွင် အဘိဓာန်ရှင်များ အားလုံး၊ အဆိုညီကြပေသည်။

(ကုမိရ်)

ဖော်ပြချက်။

တန်ခိုးပြာဋိဟာအဖြစ် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ပြတော်မူသော မြွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤမူကွဲပါဌ်တော်တွင် **تعبان** “ဆုအိမာန်” မြွေနဂါးဟူ၍ မိန့်ဆိုထား

တော်မူ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၇:၁၀၊ ၂၈:၃၁) တွင် **جَات** “ဂျားနီ”

သေးသွယ်သောမြွေဟူ၍ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ဤသည် အချင်းချင်းဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပေ။ တခါတရံ ဤသို့ဖြစ်၍ တခါတရံ ထိုသို့လည်းဖြစ်နိုင်၏။ သို့မဟုတ်ထိုမြွေသည် ပထမတွင် သေးသွယ်၍ တဖြည်းဖြည်း ကိုယ်ခန္ဓာကြီး ထွားလာသည်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သို့မဟုတ် ကိုယ်ခန္ဓာအားဖြင့် ကြီးမား၍ လျင်မြန်စွာသွားလာရာတွင် သေးသွယ်သော မြွေကဲ့သို့လည်း ဖြစ်နိုင်၏။

(ကြည့်-ထာနဝီ)

(၇၀၀)

قَدْ وَرَّعَ يَدَاكَ يَا ذَا هِي بَيْضًا لِلظُّلَمِ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

نَزَع	၎င်းပြင်၊ ထို (မူစာ) သည် ဆွဲ၍ထုတ်ခဲ့လေသည်။	
بَدَّ	၎င်း၏လက်ကို၊	
فَادَا	သို့ဖြစ်ပေရာ ရုတ်တရက်၊	
هَي	ထို (လက်) သည်၊	
بَيَّضَاءَ	ထွန်းတောက်လျက်ရှိခဲ့ပေသည်။	1288
لِلنَّظِيرِينَ	ကြည့်ရှုသောသူတို့ရှေ့ဝယ်။	

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ထိုနဗီတမန်တော် (မူစာ) သည် မိမိလက်ကို (မိမိရင်တွင်း/ချိုင်းကြားမှ) အပြင်သို့ ဆွဲ၍ထုတ်ခဲ့ရာ ရုတ်တရက်ထိုလက်မှာ ကြည့်ရှုသူတို့ရှေ့တွင် ထွန်းတောက်လျက်ရှိနေလေ၏။

1288 တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အသားညိုဖြစ်တော်မူ၏။ တမန်တော်မူစာသည် မိမိ၏လက်ကို ရင်တွင်းသော်လည်းကောင်း၊ ချိုင်းအောက်တွင် သော်လည်းကောင်း၊ ထည့်သွင်း၍ ပြန်လည်ထုတ်လိုက်သည့်အခါ ထိုလက်သည် လင်းစင်းတောက်ပလျက်ရှိ၏။ လက်၏ရောင်ခြည်သည် နေ၏ ရောင်ခြည်ကို ဖုံးအုပ်လွှမ်းမိုးလျက်ရှိ၏။ ကြည့်-မိုင်သွာဝီ။

အပိုဒ်-၁၄

ဖစ်ရ်အောင်န်၏ ပဉ္စလက်ဆရာများက တမန်တော်မူစာနှင့် ဖြိုင်ဆိုင်ခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ်-၁၀၉။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများအနက် အကြီးအကဲများက တမန်တော်မူစာအား အလွန်တတ်ကျွမ်းသော “စာဟစ်ရ်” ပဉ္စလက်ဆရာတို့ ဖြစ်သည်ဟုဆိုခြင်း။

။ ၁၁၀။ ထိုအကြီးအကဲများက “မူစာသည် အသင်တို့အား အသင်တို့၏ တိုင်းပြည်မှနှင်ထုတ် လိုသည်ဟုဆိုခြင်း။

- ၁၁၁-၁၁၂။ ထိုအကြီးအကဲများက ဖစ်ရ်အောင်န်အား မြို့ရွာများတွင် မင်းစေများ လွှတ်၍ တတ်ကျွမ်းသော ပဉ္စလက်ဆရာအားလုံးကို ဆင့်ခေါ်ရန် အကြံပေးခြင်း။
- ၁၁၃-၁၁၄။ ပဉ္စလက်ဆရာများက ဖစ်ရ်အောင်န်ထံ “အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့ အောင်နိုင်လျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဆုလှာဘိများ ချီးမြှင့်တော်မူပါဟု မေတ္တာရပ်ခံခြင်းနှင့် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ ကတိပြုခြင်း။
- ။ ၁၁၅။ မြိုင်ဆိုင်ရာတွင် မည်သူမည်ဝါက ပညာကို ပထမ တင်ပြရမည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပဉ္စလက်ဆရာများက တမန်တော်မူစာအား မေးမြန်းခြင်း။
- ။ ၁၁၆။ တမန်တော် မူစာက ပဉ္စလက်ဆရာတို့အား အသင်တို့သည်ပင် စတင်ပြုကြပါဟု ပြောခြင်း။ ပဉ္စလက်ဆရာတို့က ကြီးကျယ်သော စုန်းပယောဂ အတတ်ကိုပြုခြင်း။
- ။ ၁၁၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အရ တမန်တော်မူစာသည် မိမိ၏တောင်ဝှေးကို ချလိုက်ရာ ထိုတောင်ဝှေးသည် မြွေနဂါးကြီးဖြစ်၍ ပဉ္စလက်ဆရာတို့ ပြုသထားသော အရာအားလုံးကိုမျိုချလိုက်ခြင်း။
- ။ ၁၁၈။ အမှန်ထင်ရှား၍ အမှားပျောက်ခြင်း။
- ။ ၁၁၉။ ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများသည် နူးခိုခိုသွားခဲ့ကြရခြင်း။
- ၂၀-၂၂။ ပဉ္စလက်ဆရာတို့သည် စရ်ဒဟ် ဦးချကာ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် တမန်တော်မူစာနှင့် တမန်တော်ဟာရုန်၏ အသျှင်၊ စကြဝဠာအဝှန်း၏အသျှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်ကြပါပြီဟု ဆိုခြင်း။
- ။ ၂၃။ ဖစ်ရ်အောင်န်က ပဉ္စလက်ဆရာများအား “အသင်တို့သည် ငါ့ခွင့်မပြုမီ အလျင် ယုံကြည်ကြသည်၊ ဤသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား နှင်ထုတ်ရန် အသင်တို့၏ ကြံစည်မှုဖြစ်သည်။ အသင်တို့ မကြာမီအတွင်း အကြောင်းသိကြလိမ့်မည်”ဟု ကြိမ်းမောင်းခြင်း။
- ။ ၂၄။ ဖစ်ရ်အောင်န်က ပဉ္စလက်ဆရာတို့အား ငါသည် အသင်တို့၏ ခြေလက်များကို ဝဲယာ လွှဲပြောင်း၍ ဖြတ်တောက်ပြီး လက်ဝါးကပ်တိုင် တင်မည်ဟု ကြိမ်းမောင်းခြင်း။
- ၂၅-၂၆။ ပဉ္စလက်ဆရာများက ဖစ်ရ်အောင်န်အား ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အသင်ကွပ်မျက်မည်ကို မကြောက်ပါ။ အသင်ကွပ်မျက်လျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် မိမိတို့အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားကြ ရမည်သာ ဖြစ်ခြင်း။ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏အပြစ်မှာ အမှန်အတိုင်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်ခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုခြင်း။ နောက်ဆုံးတွင် ယင်းပဉ္စလက် ဆရာများက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် မိမိတို့အား ဇွဲသတ္တိပေးသနား တော်မူပါရန်နှင့် မွတ်စလင်မ်အဖြစ် အသက်နုတ်တော်မူပါရန် ဆုပန်ကြားခြင်း။

(၁၀၉) قَالَ الْمَلَأْمِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلَيَّو

(၁၀၀) يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

(၁၀၁) قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خُشْرَيْنِ

(၁၀၂) يَا تُوَكَّ بِحُجْلِ سَجْرٍ عَلَيَّو

(၁၀၃) وَجَاءَ السَّحْرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا لَنْ نَأْتِيَنَّكُمْ
نَحْنُ الْغَالِبِينَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၉)

قَالَ

ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

الْمَلَأْمِنْ

အကြီးအမှူးတို့သည်။

مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ

ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ။

إِنَّ

ဧကန်မလွဲ။

هَذَا

ဤသည်။

لَسِحْرٍ

အမှန်ပင်၊ ပဉ္စလက်ဆရာပင်ဖြစ်၏။

عَلَيَّو

အဘက်ကမ်းခတ် တတ်မြောက်သော။

(၁၁၁)

رُبِّدُ ၎င်းသည် ကြိရွယ်လေသည့်၊
 أَنْ يُعْرِجَكُمْ ၎င်းသည် အသင်တို့အား ထုတ်ပစ်ရန်၊
 مِنْ أَرْضِكُمْ ၎င်းသည် အသင်တို့၏ တိုင်းပြည်မှ၊
 فَمَاذَا آتَا مُرُودُنْ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် မည်သို့ အကြံပေးကြပါသနည်း။

(၁၁၁)

قَالُوا ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်၊
 أَرْجِهْ အသင်သည် ၎င်းအား ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်ပေးလော့၊
 وَآخَاهُ ၎င်းပြင်၊ ယင်း၏ နောင်တော်အား၊
 وَآدِيسَ ထိုမှတပါး၊ အသင်သည် စေလွှတ်ပါလော့၊
 فِي الْمَدَائِنِ အမြို့မြို့အရွာရွာသို့၊
 حَشِيرِينَ မင်းစေများကို။

(၁၁၂)

يَا نُزُكُ ၎င်း (မင်းစေ)များသည် အသင့်ထံသို့ခေါ်ဆောင်လာကြပေမည်၊
 بِكُلِّ سَجْرٍ ပဉ္စလက်ဆရာအပေါင်းတို့ကို၊
 عَلَيْهِ တဘက်ကမ်းခတ် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သော။

(၁၁၃)

وَجَاءُ ထို့နောက်၊ လာခဲ့လေသည်၊
 السَّحْرَةَ စဉ့်လက် ဆရာတို့သည်၊
 فِرْعَوْنَ ဖန်ရအောင်နံ၏ထံသို့၊
 قَالُوا ၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ 1289

إِنَّ မုချ၊
 لَنَا ကျွန်တော်မျိုးတို့အဖို့ရှိအံ့၊
 لَرَجْرًا အမှန်ပင်၊ ဆုလာဘ်သည်၊
 إِنَّ အကယ်၍၊
 كُنَّا ကျွန်တော်မျိုးသည် ဖြစ်ခဲ့ကြပါလျှင်၊
 نَحْنُ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်ပင်၊
 الْغَلِيْبِينَ အောင်နိုင်ကြသူများ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၁၀၉) ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများအနက်မှ အကြီးအမှူးတို့သည် (ဤသည့် တန်ခိုး ပြာဋီဟာများကို တွေ့မြင်ကြသောအခါ) မုချကေန် ဤသူသည် တဘက်ကမ်းခတ် တတ်မြောက် သော ပဉ္စလက်ဆရာတဦးပင် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်သည်။

(၁၁၀) ၎င်းသည် (မိမိပဉ္စလက်ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်) အသင်တို့အား အသင်တို့၏နယ်မြေ (ဝါ) တိုင်းပြည်မှထုတ်ပစ်ရန် ကြံရွယ်လျက်ရှိနေလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (ဤကိုစွန့်စပ်လျှဉ်း၍) မည်သို့အကြံပေးလိုကြသနည်း။

(၁၁၁) ထိုအခါ ယင်း (ဖစ်ရ်အောင်န်၏ မှူးမတ်) တို့က (ဖစ်ရ်အောင်န်အား ဤသို့) လျှောက်ထား အကြံဉာဏ်ပေးကြလေသည်။ ၎င်း နဗီတမန်တော် (မူစာ)နှင့် ၎င်း၏ နောင်တော် နဗီတမန်တော် (ဟာရူန်)အား ဆိုင်းခွင့်ပေးပါ။ ဆိုင်းငံ့၍ထားပါ။ ထို့ပြင်အမြို့မြို့အရွာရွာသို့ မင်းစေများကို စေလွှတ်ပါ။

(၁၁၂) ထိုမင်းစေ များသည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ထံသို့ (တဘက်ကမ်းခတ်) ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်သော ပဉ္စလက်ဆရာအပေါင်းတို့ကို(ရှာဖွေ) ခေါ်ဆောင်လာကြပေမည်။

(၁၁၃) ထို့ နောက် ပဉ္စလက်ဆရာတို့သည် ဖစ်ရ်အောင်န်ထံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေသည်။ ထို ပဉ္စလက်ဆရာတို့က အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အောင်နိုင်ခဲ့ကြပါလျှင် (ကြီးကျယ်သော) ဆုလာဘ်တခုခုကို မုချရရှိကြပါလိမ့်မည် (လော)ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။

1289 ဖစ်ရ်အောင်န်၏မှော်ဆရာများက ဝဲ့ဦးစဉ်ပင် “အကယ်၍ကျွန်တော်မျိုးတို့အောင်နိုင်ကြလျှင်ကြီးကျယ် သောဆုလာဘ်တခုခုကို မုချရရှိကြမည်လော” ဟု ပြောဆိုပြီးမိမိတို့သည်ငွေကြေးကို အဓိကထားသော ကြေး စားများဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်လိုက်ကြ၏။ နဗီတမန်တော်များမှာမူကား ယင်းသို့မဟုတ်ကြပေ။ တရားမိမ့်

ဟောကြားရာတွင် စကားဦးအစ ပဏာမ၌ပင် **وما استكبر عليه من اجرا ان اجرى الا على الله**

“ကျွန်ုပ်သည် ထိုတရားမိမ့်နှင့်ပတ်သက်၍ အသင်တို့ထံမှ အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှ အခမတောင်းပါ။ ကျွန်ုပ်၏ အခသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ရှိပါသည်” ဟု တမန်တော်များက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကျေညာ လေ့ ရှိခဲ့ကြသည့်အလျောက် နဗီတမန်တော် ဂျူစာကလည်း ယင်းသို့ပင် ပြောကြားခဲ့လေသည်။ နဗီတမန် တော်များကား၊ သာသနာရေးတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း သက်သက် ဖြစ်ကြပေသည်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

(၁၁၄) قَالَ نَعْمُ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿١١٤﴾

(၁၁၅) قَالُوا يٰمُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْتَ تُنْفِقُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تُكُونُ نَعْمُ
الْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

(၁၁၆) قَالَ الْفُؤَاءُ فَلَمَّا الْفُؤَا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَ
اسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

(၁၁၄) قَالَ ယင်း (ဖစ်ရ်အောင်န့်)က ပြောဆိုခဲ့လေသည်၊
نَعْمُ ဟုတ်ပေသည်၊

وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُتَّقِينَ ၎င်းပြင်၊ ကေနိမလွဲ၊ အသင်တို့သည်၊
နီးကပ်စွာ နေထိုင်သူတို့အနက် ပါဝင်ကြလတ္တံ့။

(၁၁၅) قَالُوا ယင်း(ပညလှက်ဆရာ)တို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသဖြင့်၊

يٰمُوسَىٰ အို-မူစာ၊
إِنَّمَا أَنْتَ تُنْفِقُ အသင်သော်လည်းကောင်း၊ ပစ်ချပါလော့

وَإِنَّمَا أَنْتَ تُكُونُ သို့မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကြပေမည်၊
نَعْمُ ကျွန်ုပ်တို့သည်ပင်၊

الْمُتَّقِينَ ပစ်ချသူများ။

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဗ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

လူတို့၏မျက်စိများကို လှည့်စားကြလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အား ကြောက်လန့်စေခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် ကြီးကျယ်သော စုန်းပယောဂကို ဆောင်ယူခဲ့ကြလေသတည်း။

1290 ဖစ်ရ်အောင်န့် ဆင့်ခေါ်ထားသော မှော်ဆရာ မျက်လှည့်ဆရာများသည် တက်ကျမ်းသူများဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ တောင်ဝေးများနှင့် ကြီးများကို မြေပေါ်သို့ပစ်ချကာ မြွေများကဲ့သို့ လှုပ်ရှားသွားလာနေသည်ဟု ထင်မြင်လာအောင် ပြုစွမ်းနိုင်ကြ၏။ လှည့်စားနိုင်ကြ၏။ ဤကား မျက်လှည့်သဖြစ်ချေသည်။ ဖြစ်ရပ်အမှန်မဟုတ်ပေ။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ တောင်ဝေးသည် အလ္လာဟ်အာချင်မြတ်၏ တန်ခိုးဘော်နှင့် တောင်ဝေးစင်စစ်မှ မြွေစင်စစ်ဖြစ်လာခဲ့၏။ ဤကား မျက်လှည့်မဟုတ် “မုအ်ဂျီဖတ်”တန်ခိုးပြာဋိကာတည်း။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အဆိုအရ ယင်းမှော်ဆရာများ၏ တောင်ဝေးများသည် တကယ်စင်စစ် မြွေမဖြစ်။ မြွေများကဲ့သို့ လှုပ်ရှားသွားလာသည်ဟု ထင်မြင်အောင် မျက်စိလှည့်စားထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ မုဖတ်စစ်စစ် ပညာရှင်သုခမိန်တို့သည်လည်း ဤအတိုင်းပင် တညီတညွတ်တည်း ဆိုကြသည်။

(ကြည့်-ဇုဗ်နကဆီရ်၊ မဒါရစ်က်၊ ကုရ်တုဗီ)

اي خيلوا العهرم قلبوها عن صوة ادراكها (زوي)

اردها الخيل والشعوزة وخيلوا اليها ما الحقيقة
بغلافه (كشاف)

اي خيلوا الى الابصار اذا ما فعلوا له حقيقة
في الخارج ولم يكن الا مجرد صنعة وخيال
(ابن كثير)

اي صرفوا اعينهم عن ادراك حقيقة ما فعلوا
من التمويه والتخييل وهذا هو السحر
(معالم)

(၁၁၇) وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

(၁၁၈) فَوَقَعَ الْحَقُّ وَيَبْطُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

(၁၁၉) فَغَلَبُوا هَهُنَا لِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾

(၁၂၀) وَالْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- (၁၁၇) وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
- ထိုအခါ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။
မူစာ၏ထံသို့၊
အသင်သည် ပစ်ချပါလေ (ဟု)၊
အသင်၏ လှင်ကန်တောင်ဝှေးကို၊
သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ရုတ်တရက်၊
ထိုလှင်ကန်တောင်ဝှေးသည်၊
ယင်းလှင်ကန်တောင်ဝှေးသည် မျို၍နေလေတော့သည်။
- (၁၁၈) فَوَقَعَ الْحَقُّ وَيَبْطُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
- အကြင်အရာကို၊
၎င်းတို့သည် လှည့်စားကြလေသည်။
သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ထင်ရှားခဲ့လေသည်။
- (၁၁၉) فَغَلَبُوا هَهُنَا لِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ
- အမှန်သည်၊
ထို့ပြင်၊ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့လေသည်။
- (၁၂၀) وَالْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ

(၁၁၉) مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ
فَعَلِبُوا
هَذَا لِك
وَأَنقَلَبُوا
صِغْرِين

အကြင်အရာသည်၊
၎င်းတို့သည် ပြုလုပ်လျက်ရှိကြကုန်၏။
သို့ဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့သည် အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့ကြရလေသည်
ထိုနေရာ၌ပင်၊
ထိုမှတစ်ပါး၊ ၎င်းတို့သည် ဖြစ်သွားခဲ့ကြလေသည်။
ဂုဏ်အသရေ ပျက်စီးသူများ။

(၁၂၀) وَالْقِي
السَّحَرَة
سَجْدِين

ထို့ပြင်၊ မှောက်လဲ၍ သွားကြလေသည်။ 1291
ပဉ္စလက်ဆရာတို့သည်၊
ပျက်ဝပ်ဦးချသူများအဖြစ်။

စကားပြေအစီပွယ်။

(၁၁၇) ထိုအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာထံ အသင်သည် မိမိလှင်ကန်
တောင်ဌေးကို ပစ်ချလော့ဟူ၍ အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နဗီတမန်တော်
(မူစာ)သည် မိမိလှင်ကန်တောင်ဌေးကို ပစ်ချလေရာ ထိုလှင်ကန်တောင်ဌေးသည် ရုတ်တရက် (မြေ
နဂါးကြီးဖြစ်လာပြီး) ထိုမျက်လှည့်ဆရာများ လှည့်စားကြသည့်အရာများကို မျိုလေတော့သည်။

(၁၁၈) သို့ဖြစ်ပေရာ အမှန်သည် ထင်ရှားခဲ့ပြီ။ ၎င်းပြင် ထို (ပဉ္စလက်ဆရာ) တို့
ပြုလုပ်ထားသော အမှုကိစ္စတို့သည် အချင်းနှီး ပျက်စီး သွားချေပြီ။

(၁၁၉) သို့ဖြစ်၍ ၎င်း (ဖစ်ရ်အောင်န့်နှင့် ယင်း၏မူးမတ်)တို့သည် ထိုနေရာ၌ပင် အရေး
ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည့်ပြင် ကျိုးယုတ်ရှက်ရလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြ ရလေသည်။

(၁၂၀) ထို့ပြင် ပဉ္စလက်ဆရာတို့သည် မှောက်လဲဦးချသွားခဲ့ကြလေသည်။

1291 ဖစ်ရ်အောင်န့်၏ ပဉ္စလက်ဆရာများသည် တမန်တော်မူစာပြသသော အရာသည် မျက်လှည့်၊
လက်လှည့်၊ ပဉ္စလက်မဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော် တန်ခိုးပြာဇ္ဇိဟာ ဖြစ်သည်
ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ခဲ့ကြ၏။ ယင်းပဉ္စလက်ဆရာများ၏ အကြီးအကဲက “ငါတို့သည် မိမိတို့၏

ပဉ္စလက် အတတ်ဖြင့် လူများအား လှည့်စားနိုင်ခဲ့ကြသည်။ အောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ သို့အောင်နိုင်ရာတွင် ငါတို့၏ပဉ္စလက်ဆိုင်ရာ ကိရိယာတန်ဆာပလာများသည် ပျက်စီးပျောက်ပျက်သွားသည်မရှိ ကျန်ရှိနေခဲ့သည် သာဖြစ်သည်။ ယခုမူငါတို့၏ကိရိယာတန်ဆာပလာအားလုံးသည် ပျောက်ခြင်းကြီးမလှပျောက်ပျက်သွားချေပြီ။ အကတ်၌ (တမန်တော်) မူစာပြုသောအရာသည် ပဉ္စလက်သာဖြစ်လျှင် ငါတို့၏ ကိရိယာတန်ဆာပလာများ အဘယ်မှာနည်း?။ ဤသည်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ပြောင်းလဲနိုင်တော်မူသော တန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ဥာဏ်တော်အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်တပါးရှိကြောင်း၊ ထိုအသျှင်သည် မိမိ၏တန်ခိုးတော်ကို တမန်တော်မူစာမှတစ်ဆင့် ပြသတော်မူကြောင်း၊ (တမန်တော်) မူစာသည် ထိုအသျှင် ခြွတ်၏ တမန်တော်အစစ်အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်” ဟု ဝေဖန်ပိုင်းခြား ပြောကြားခဲ့၏။ ထိုအခါ ယင်းပဉ္စလက်ဆရာ အားလုံးတို့သည် အမြင်မှန်ရလာပြီး မိမိတို့၏ အမှားများကို ဝန်ချတောင်းပန် အသနား ခံကာ အလွှာပိတ်အသျှင်မြတ်အား သဒ္ဒါကြည်ဖြူစွာဖြင့် အိမာန်ယုံကြည်လာခဲ့ကြပေသည်။

(فالفى لسحرة سجدا لما تيقنوا ان ذلك ليس من
 باب السحر وانما هي آية من آيات الله عز وجل ،
 روى ان رئيسهم قال كنا نغلب الناس كانت الآلات
 تبعي علينا فلما كان هذا سحر افاين ما القينا
 من الآلات ؟ فاستدل بتغيير احوال اجسام
 على لصانع القادر العالم وبظهور ذلك على يد موسى
 عليه الصلوة والسلام ، على صحة رسالته لاجرم
 القاهر ما شاهدوا على وجوههم وتابوا وامنوا واتوا
 بما هو غاية الخضوع قبيلى لم ير نعواد سحر حتى
 رأوا الجنة وال نار والثواب العقاب ، وعن عكرمة
 لما خروا سجدا اذ امر الله تعالى في سجودهم منازلهم
 في الجنة ، (تفسير ابي سعيد ٣١٤)

“ဤ “စရ်ဒဟ်” ဦးချခြင်းသည် အစ္စလာမ် တရားတော်၏ ရှိအတ် ပဋိပတ်နှင့်အညီ “စရ်ဒဟ်” ဦးချခြင်းကိုပင် ဆိုလိုသည်ဟု ဆိုရကောင်းစေမဟုတ်ပေ။ ဤနေရာတွင် ယင်းဦးချခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ထိုမျက်လှည့်ဆရာများ၏ ကိုင်းညွတ်လာခြင်း အမိန့်နာယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်ဟူ၍ ဖြစ်နိုင်သည်။

وَجَلَّ لِسْجُودَ عَلَى الْخُضُوعِ إِلَىٰ أَنْ تَخْضَعُوا (၁၁)

(ဤမုက္ခဝါဒ်တော်တွင်) စရ်ဒဟ် ဦးချခြင်းကို ကျိုးနွံခြင်း၊ စိတ်နှလုံး နှိပ်ချခြင်း၏ အနက်၌ထား၏။ ဆိုလိုသည်ကား-ထို (မုက္ခဝါဒ်တော်) မုားသည့် ကျိုးနွံ၍ လာခဲ့ကြ၏။ (ရဟ်)

(၁၂၁)

قَالُوا مَتَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢﴾

(၁၂၂)

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٣﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

(၁၂၁)

قَالُوا
مَتَىٰ

၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။
ကျွန်ုပ်တို့သည် ယုံကြည်ကြလေပြီ။

1292

رَبِّ الْعَالَمِينَ
رَبِّ مُوسَىٰ

စကြဝဠာအုပ်သိမ်းတို့ကိုဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ်အား၊
မူစာအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်(ကို)။

(၁၂၂)

وَهَارُونَ

ထိုပြင်၊ ဟာရုန် (အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသောအသျှင်ကို)။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

(၁၂၁) ၎င်းတို့က“ ကျွန်ုပ်တို့သည် စကြဝဠာအုပ်သိမ်းတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်ကြပါပြီ”ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။

(၁၂၂) နဗီတမန်တော်(မူစာ)နှင့် နဗီတမန်တော်(ဟာရုန်)တို့အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော် မူသော အသျှင်မြတ်(အားယုံကြည်ကြလေပြီ)။

တနည်း။

(ထိုအသျှင်မြတ်သည်) တမန်တော်(မူစာ နှင့် တမန်တော် (ဟာရူန့်)တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူ တော်မူသော အသျှင်မြတ်လည်း (ဖြစ်တော်မူသည်)။

1292 ဖစ်ရ်အောင်နီ၏ မှော်ဆရာများက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အိမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့် အကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာတွင် **رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ** “ကျွန်ုပ်တို့သည် စကြဝဠာအဝှန်းကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်အား အိမာန်ယုံကြည်ကြပါပြီ။ (ထိုအသျှင်မြတ် သည်) တမန်တော်မူစာနှင့် တမန်တော် ဟာရူန့်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင် (လည်း) ဖြစ်တော်မူသည်”ဟု ဆိုကြ၏။ ဤမူကွဲပါဠိစောင်တွင် **رَبِّ الْغَالِمِينَ** “စကြဝဠာ အဝှန်းကို ဖန်

ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်”ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို **رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ** “တမန်တော်မူစာနှင့် တမန်တော် ဟာရူန့်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်” ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် ဝိသေသ ပြုထား မြင်းမှ အကြောင်းမဲ့မဟုတ်ပေ။ ဖစ်ရ်အောင်နီသည် မိမိကိုယ်ကို **إِنَّا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى** “ငါသည် အသင် တို့၏ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော အသျှင်သခင်ဖြစ်သည်”ဟု လိမ်လည်၍ ဝါကြားခဲ့၏။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်(၇၉: ၂၄) တွင် ပါရှိ၏။ ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် အကယ်၍သာ **رَبِّ الْغَالِمِينَ**

ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို **رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ** ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်နှင့် ဝိသေသပြု မထားပါလျှင် မသိ နားမလည်သောသူများက **رَبِّ الْغَالِمِينَ** ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်သည် ဖစ်ရ်အောင်နီအား ရည်ညွှန်းသည် ဟူ၍ ထင်မှားသွားနိုင်ကြသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် ဤမူကွဲပါဠိစောင်၌ **رَبِّ الْغَالِمِينَ** ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို **رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ** ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်နှင့် တွဲဖက်မိန့်ဆို ထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

(ကြည့်-တာနီ)

(၁၂၃) قَالَ فِرْعَوْنُ اَمَنْتُ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اَذِنَ لَكَ اِنَّ هٰذَا
لَمَكْرُومٌ مَّكْرُوهُ فِي الْمَدِيْنَةِ لَتُخْرِجُوْا مِنْهَا اَهْلَهَا
فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٢٣﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

قَالَ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။
فِرْعَوْنُ ဖစ်ရိအောင်နံသည်။
اَمَنْتُ အသင်တို့သည် ယုံကြည်ခဲ့ကြချေပြီ (လော)။
بِهٖ ထို (မုစ-နှင့် ဟာဗူန်တို့၏) အရှင်ကို၊ (ထိုမူစာကို)။
قَبْلَ اَنْ اَذِنَ ငါက ခွင့်မပြုမီ။
لَكَ အသင်တို့အား။
لَمَكْرُومٌ ကေန်မလွဲ။ 1293
اِنَّ هٰذَا ဤသည်ကား။

لَمَكْرُومٌ မုချ၊ ပရိယာယ်မာယာကာရပင် ဖြစ်၏။
مَكْرُوهُ အသင်တို့သည် ယင်းပရိယာယ်ကို ကြံစည်ခဲ့ကြကုန်၏။
فِي الْمَدِيْنَةِ မြို့တွင်း၌။
لَتُخْرِجُوْا အသင်တို့သည် ထုတ်ပစ်ကြရန်။
مِنْهَا ထိုမြို့မှ။
اَهْلَهَا ထိုမြို့တွင်း၌ နေထိုင်ကြသော သူတို့အား။
فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ မကြာမြင့်မီ၊ အသင်တို့သိရှိကြလှစွာ။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ထိုအခါ ဖစ်ရ်အောင်န်က ငါသည် အသင်တို့အား ခွင့်မပြုမီပင် အသင်တို့သည် ထို (မူစာနှင့် ဟာရုန်တို့၏) အရှင်အား (တနည်း) (မူစာ) အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြချေပြီလော။ ဤသည်ကား ကေန်စင်စစ် ပရိယာယ်မာယာကာရ တရပ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ အသင်တို့သည် ယင်း ပရိယာယ် မာယာကာရကို မြို့ထဲ၌ ထိုမြို့တွင် နေထိုင်ကြသောသူတို့အား မြို့တွင်းမှ ထုတ်ပစ်ကြရန် (မူစာနှင့် လျှိုဝှက်စွာ ပူးပေါင်း၍) ကြံစည်ခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ မကြာမြင့်မီပင် အသင်တို့သည် (အကြောင်း) သိရှိကြ (ရပေလိမ့်) မည်ဟု ပြောဆို ကြိမ်းဝါး ခဲ့လေသတည်း။

1293 ဖစ်ရ်အောင်န်သည် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္မလာမ်) နှင့် ပြိုင်ဆိုင်ရာတွင် မရှုမလှ ရှုံးနိမ့် ချေပြီ။ အရှက်တကွ အကျိုးနည်းလည်း ဖြစ်ရချေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ဖစ်ရ်အောင်န်သည် မိမိ၏ အရှက်ကို ဖုံးအုပ်ရန်၊ ရှုံးနိမ့်မှုကို ကာကွယ်ရန်နှင့် နောက်လိုက်ငယ်သားတို့အား ဖြားယောင်းရန်အတွက် ဤသို့လျှင် အကွက်ဆင်လေသည်။

“မူစာသည် မှော်ဆရာများ၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည်။ မူစာသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် မိမိတပည့်များကို ပထမငါတို့ထံ လွှတ်လိုက်သည်။ ပြိုင်ဆိုင်သည့်အချိန် ဣဇ္ဈောက်သောအခါ ထိုတပည့်များသည် မူစာအား အတည်အလင်း အရှုံးပေးလိုက်ကြသည်။ ဤသို့ပရိယာယ်ဆင်ခြင်းမှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် ၎င်းတို့အား အထင်ကြီးကြစေရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ပြီးနောက် ဤတိုင်းပြည်မှ တိုင်းရင်းသားများကိုနှင်ထုတ်၍ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဤတိုင်းပြည်ကို မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်ရန်ဖြစ်သည်” ဟူ၏။

ဖစ်ရ်အောင်န်သည် အထက်တွင်ဖော်ပြပါအတိုင်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အကွက်ဆင်၍ မိမိ၏နောက်လိုက် ငယ်သားတို့အား လှည့်ဖြားသော်လည်း အကြောင်းကား မထူးပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏ တက်တော်သားများသည် ၎င်းတို့စိုးစိုမိခဲ့ကြသည့်အရာများကိုပင် ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြို ခံစားခဲ့ကြရလေ သည်။ ဤအကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၀: ၅-၆) တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။
(အွတ်ဆ်မာနီ)

ဆက်စပ်မှု။

ဖစ်ရ်အောင်န်သည် အထက်တွင် ရေးသားဖော်ပြပါအတိုင်း အကွက်ဆင်ပြီးသည့်နောက် ၅၉၀ လာ လတ္တီသော မုက္ခပုဒ်တော်တွင် လာရှိသည့်အတိုင်း မှော်ဆရာများအား ကြိမ်းမောင်းလေသည်။

(၁၂၄) لَا تَطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ
لَا صِلَبَتْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَقَطَّعْتَ	မုချအမှန်၊ ငါသည်ဖြတ်တောက်အံ့။	1294
أَيْدِيكُمْ	အသင်တို့၏လက်များကို။	
وَأَرْجُلَكُمْ	ထိုနည်းတူစွာ၊ အသင်တို့၏ ခြေများကို။	
مِنْ خَلْفِ	ဆန့်ကျင်သောဘက်မှ။	
ثُمَّ	ထို့နောက်။	
لَا صِلَابَكُمْ	မုချကေနန်၊ ငါသည် အသင်တို့အား လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်အံ့။	
أَجْمَعِينَ	အားလုံးကို။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ငါသည်မုချမလဲ အသင်တို့၏ လက်များကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့၏ ခြေများကိုလည်းကောင်း၊ (ဝဲယာ)လဲ့၍ ဖြတ်စောက်မည်။ ထို့နောက် ငါသည် မုချကေနန် အသင်တို့ အားလုံးကို လက်ဝါးကပ်တိုင်တင်မည်။

1294 ဤကား၊ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ ခြိမ်းခြောက် ကြိမ်းဝါးချက်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ် အသျှင် မြတ်အား အိမာန် ယုံကြည်ထားကြသော ထိုမှော်ဆရာများ အဖို့မှာကား ဖစ်ရ်အောင်န်၏ ကြိမ်းဝါးချက် သည် အဆံမရှိ၊ အသံအတိသာဖြစ်လေပြီ။

ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း ဖစ်ရ်အောင်န်က ကြိမ်းဝါးသောအခါ မှော်ဆရာများက ရှေ့တွင်လာရှိသော မုက္ခပါဠိတော် ၂-ပါး၌ပါရှိသည့်အတိုင်း တည်ကြည်၊ ရဲရင့်စွာ ဖြေကြားကြလေသည်။

(၁၂၅) قَالُوا إِنَّا إِلٰه رَبِّنَا مُنْقَلَبُونَ ﴿١٢٥﴾

(၁၂၆) وَمَا تَنْقُضُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَنَا
﴿١٢٦﴾ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٧﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

- (၁၂၅) **قَالُوا** ၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ 1295
إِنَّا ကေနမလဲ့၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်။
إِلَى رَبِّنَا ကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်သို့ပင်၊
مُنْقَلِبُونَ ပြန်လှည့်ကြမည့်သူများတည်း။
- (၁၂၆) **وَمَا تَنْقِرُونَ** စင်စစ်သော်ကား၊ အသင်သည်လက်တုံ့ပြန်လက်စားချေမည်မဟုတ်ပေ၊
مِنَّا ကျွန်ုပ်တို့အား၊
إِلَّا أَنْ أَمَرْنَا ကျွန်ုပ်တို့သည်သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်မှအပ အခြားတစ်စုံတရာကိုမျှ၊
بِأَيِّتِ رَبِّنَا ကျွန်ုပ်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ သက်သေ
لَنَا လက္ခဏာများကို၊
جَاءَنَا အကြင်အခါဝယ်၊
رَبِّنَا ထိုသက်သေလက္ခဏာသည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်။
أَفْرَعُ အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ်၊
عَلَيْنَا အသျှင်မြတ်သည် သွန်းလောင်း၍ ပေးသနားတော်မူပါ။
صَاعِرًا ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌၊
وَتَوَقْنَا ကြံ့ခိုင်မှုကို၊
مُسْلِمِينَ ၎င်းပြင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အသက်သေဆုံး
စေတော်မူပါ။
မွတ်စလင်မ်အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသူများ အဖြစ်။

စကားစပြုအဓိပ္ပာယ်။

(၁၂၅) ထိုအခါ ယင်း (ပဉ္စလက်ဆရာ)တို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် ကေနမလဲ့ မိမိတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်သို့ပင် ပြန်သွားကြရမည့်သူများသာ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်သည်။

(၁၂၆) စင်စစ်သော်ကား အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကျွန်ုပ်တို့ထံ ကျွန်ုပ်တို့အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများ ရောက်ရှိလာသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည် လက်ခံကြသည်ကိုသာလျှင်

တို့ပြန်လက်စားချေသည်သာဖြစ်ပေသည်။ (ထို နောက် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်၌ ဤသို့ဆုမွန်ပတ္တနာပြုကြကုန်၏။ “အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏အသျှင် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌ ကြံ့ခိုင်မှုကို သွန်းလောင်း၍ ပေးသနားတော်မူပါ။ ၎င်းပြင် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား (မွတ်စလင်မ်)အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသူများအဖြစ် သေဆုံးစေတော်မူပါ။”

1295 ထိုအချိန်တွင် မှော်ဆရာများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်မြတ်နိုးပြီးဖြစ်ကြ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်အား ဖူးမြော်ရန်ဆန္ဒလည်းရှိပြန်၏။ “ဂျန္နတ်”နှင့် “ဂျဟန္နမ်” သည် ၎င်းတို့၏ မျက်မှောက်တွင် တွေ့မြင်နေရဘိအလား ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုမှော်ဆရာများသည် ဖန်ဒ်အောင်နံ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို အသို့လျှင် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ကြမည်နည်း? အလင်းစိုးရိမ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအတွက်ကြောင့်ပင် ထိုမှော်ဆရာများက ဖန်ဒ်အောင်နံအား “ကိစ္စမရှိပါ။ အသင်လုပ်စရာရှိသည်ကိုလုပ်ပါ။ သတ်ပါ။ ကားစင်တင်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့မကြောက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ကြရမည့်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ အသင့်ပယောဂကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါစေ။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ယခုကဲ့သို့ လက်စားချေခြင်းမှာ အခြားအကြောင်းကြောင့်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များ ရောက်ရှိလာသောအခါ ထိုသက်သေလက္ခဏာတော်များကို ကျွန်ုပ်တို့ယုံကြည်လက်ခံကြသည့် အတွက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို ယုံကြည်ကြသည့်အတွက် အသင့်ထံတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော တရားခံများဖြစ်ကြရပြီ။ သို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်၏နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကို ခံနိုင်ရန်နှင့်အသက်ထက်ဆုံး မွတ်စလင်မ်အဖြစ်နှင့်နေ၍ မွတ်စလင်မ်အဖြစ်နှင့်ပင် သေဆုံးရန်အတွက်လည်း ထိုအသျှင်မြတ် အထံတော်၌မှာပင် ဆုတောင်းပတ္တနာပြုကြပါသည်ဟု တည်ကြည်ရံ့စွာ ပြောဆိုကြလေသည်။

နောင်တမလွန်ဘဝ၌ရှိသော အပြစ်ဒဏ်သည် အတိုင်းမူထံ ပြင်းထန်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ရှိသော အပြစ်ဒဏ်သည် သာမန်ပင်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များအဖို့ ထိုအသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ တွေ့ကြုံခံစားကြရမည့် ဘေးဒုက္ခများသည် အဘယ်မျှပင် ကြီးမား၊ များပြားစေကာမူ၊ ထိုဘေးဒုက္ခများကို ရင်ဆိုင်ရန်ကား မခွဲယဉ်းပေ။

هتيا الارباب التعير نعيبهم
دللعاشق المسكين ما يتجرع

(အွတ်ဆ်မာနီ)

خاتمه بالخیر کی دعا کرتے ہما خاص شبوہ مومنین ہے
(ماجدی ۳۵۱/۱۶)

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဗ်) ကြငုန်းများကဏ္ဍ။

နောက်ဆုံးအချိန်တွင် ကောင်းမွန်သောအဖြစ်နှင့် တည်ရှိနေရန်အတွက် ဆုမွန်ကောင်း
တောင်းခြင်းသည် မုအိမင်န့်တို့၏ သီးသန့် ထုံးတမ်းစဉ်လာတရပ်ပင်ဖြစ်ချေသည်။
(မာဂျီဒီ)

အ-၂၊ ၈-၃၅၀၊ အအ-၁၆၁။

အပိုဒ် - ၁၅

ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား ဖစ်ရ်အောင်န်က ကြီးဝါးခြင်းနှင့်၊
တမန်တော်မူစာက နှစ်သိမ့်စေတော်မူခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ် - ၁၂၇။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများအနက် အကြီးအမှူးများက ဖစ်ရ်အောင်န်အား
အသင်သည် မူစာနှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများအား တိုင်းပြည်တွင် ဆူပူသောင်းကျန်း
နိုင်ကြရန်အတွက် လျစ်လျူရှုထားမည်လော၊ ဟုမေးခြင်းနှင့် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ ဖြေ
ကြားခြင်း။

။ ၁၂၈။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)က မိမိ၏အမျိုးသားများကို အလ္လာဟ်
အသျှင်မြတ်အားသာလျှင် အားကိုးအားထား ပြုကြရမည့်အကြောင်း၊ သည်းခံကြ
ရမည့်အကြောင်း၊ ကမ္ဘာမြေကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၍
ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုကမ္ဘာမြေကို မိမိအလိုတော်ရှိသူအား ချီးမြှင့်တော်မူသည့်
အကြောင်းနှင့် နောက်ဆုံးအောင်မြင်မှုသည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိသေ
ခန့်ညားသောသူများအဖို့သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းများကို ပြောဆိုနှစ်သိမ့်စေတော်မူခြင်း။

။ ၁၂၉။ တမန်တော်မူစာ၏ အမျိုးသားများက တမန်တော်မူစာအား ကျွန်ုပ်တို့သည်
အသင်မပွင့်မီကလည်း ဒုက္ခခံစားခဲ့ကြရပါသည်။ ယခု အသင်ပွင့်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း
တွင်လည်း ဒုက္ခခံစားရလျက်ပင် ရှိကြပါသည်ဟုပြောဆိုလည်းညူခြင်းနှင့်တမန်တော်
မူစာ၏အဖြေ။

၆၁၂၇) وَقَالَ الْمَلَأَمِينَ قَوْمٍ فِرْعَوْنَ أَتَنْدَرُونَ أَمْ أَلِيسَ قَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَالْهَتَّكَ قَالَ
سَنُقَاتِلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا
لَنَاقُتُهُمْ قَاهُونَ ﴿١٢٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَقَالَ	ထိုနောက်၊ ပြောဆိုခဲ့၏၊	1296
الْمَلَا	မှူးမတ်တို့က၊	
مِنْ قَوْمٍ فِرْعَوْنِ	ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ၊	
اتَّذَرُ	အသို့ပါနည်း၊ အသင်သည် လွှတ်၍ထားပါမည်လော၊	
مُوسَى	မူစာအား၊	
وَقَوْمَهُ	၎င်းပြင်၊ ယင်းမူစာ၏ အမျိုးသားတို့အား၊	
لِيُقْسِدُوا	၎င်းတို့သည် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်ကြရန်၊	
فِي الْأَرْضِ	တိုင်းပြည်တွင်၊	
وَيَذَرَكُ	ထိုမှတပါး၊ ယင်း(မူစာ)သည် အသင်အား စွန့်၍ထားရန်၊	
وَالْهَيْتَكَ	ထို့ပြင်၊ အသင်၏ ကိုးကွယ်ရာများကိုလည်း၊	1297
قَالَ	ယင်းဖစ်ရ်အောင်န်က ပြောဆိုခဲ့၏၊	
سَنُقَاتِلُ	မကြာမြင့်မီ၊ ငါတို့သည် သတ်ဖြတ်ကြကုန်အံ့၊	
أَبْنَاءَهُمْ	၎င်းတို့၏ သားယောက်ျားကလေးများကို၊	
وَنَسْتَجِبُ	သို့ရာတွင်၊ ငါတို့သည် အသက်နှင့် အရှင်ထားကြကုန်အံ့၊	
بِنِسَاءِهِمْ	၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးတို့ကို၊	
وَأَنَا	အမှန်သော်ကား၊ ကေန်မလွဲ ငါတို့သည်၊	
فَوْقَهُمْ	၎င်းတို့ထက်ဝယ်၊	
فِي هَرْمُوتٍ	နိုင်နင်းလွှမ်းမိုးသူများပင်။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုနောက် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ မှူးမတ်တို့က (ဤသို့) ပြောဆိုကြလေသည်။ အသင်သည် မူစာနှင့် ယင်း၏ အမျိုးသားတို့ကို တိုင်းပြည်တွင် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြရန်လည်းကောင်း၊ ထို တမန်တော်(မူစာ)သည် အသင်နှင့်တကွ အသင်၏ ကိုးကွယ်ရာများကိုပါ စွန့်ပစ်ထားရန်လည်းကောင်း၊ (ဤအတိုင်းပင်) လွှတ်၍ ထားပါမည်လော။ ထိုအခါ

ယင်း (ဖစ်ရ်အောင်န်)က (ဤသို့ပြန်လည်) ပြောကြားလေသည်။ ငါတို့သည် မကြာမီ ၎င်းတို့၏ သားယောက်ျားကလေးများကို သတ်ဖြတ်ကြမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများကိုမူကား (ခိုင်းစေနိုင်ရန်အတွက် သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုပဲ) အသက်ချမ်းသာခွင့် ပေးထားကြမည်။ အမှန်သော်ကား ငါတို့သည် ၎င်းတို့အား နိုင်နင်းလွှမ်းမိုးသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

1296 တမန်တော်မူစာ အလိုင်ဟစ္စလာမ် ၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို လူအများ အထင်အရှား တွေ့မြင် ကြသောအခါ မှော်ဆရာများသည် ဦးချကြလေသည်။ ဣစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်ဝင်များသည်လည်း တမန်တော် မူစာအား ထောက်ခံလာကြလေသည်။ ထိုမျှမက ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများဖြစ်သော “ကစ်တူ” အီဂျစ်တိုင်းရင်းသား များအနက် အချို့တို့သည်လည်း တမန်တော်မူစာဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်၍လာခဲ့ကြ ပေသည်။ ဤသည့်အခြင်းအရာများကို ဖစ်ရ်အောင်န်၏ မှူးမတ်များသိမြင်ကြသောအခါ စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ပြီး ဖစ်ရ်အောင်န်အား ဤသို့လျှောက်ထားကြလေသည်။ “အသင်သည် မူစာနှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများကို တိုင်းပြည်တွင်ဆူပူသောင်းကျန်းနိုင်ကြရန်အတွက် လျစ်လျူရှုထားမည်လော?။ ယင်းသို့ လျစ်လျူရှုထားလျှင် ၎င်းတို့သည် တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ကို မိမိဘက်သို့ ဆွဲဆောင်ကြလိမ့်မည်။ ပြီးနောက် အသင့်အား ပုန်ကန်တော်လှန်ပြီး၊ တိုင်းပြည်ကို သိမ်းပိုက်ကြလိမ့်မည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်အား ကိုးကွယ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ဆုရင်မင်းမြတ်၏ ရုပ်တုများအား ကိုးကွယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိတ်ပင်တားမြစ်ကြလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ထားပြီး၊ အကြမ်းဘက်နှိပ်ကွပ်ရန် လှုံ့ဆော်ပေးကြလေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၃၂၊ အအ-၄။ (ဤမူကွပ်ပြာဋိဟာနှင့် ဆက်စပ်၍ ကုရ်အာန် (၁၀:၇၅-၈၂)ကိုလည်း ရှုပါကုန်။)

ليفسدوا بين ابي ضمير جمع غائب كذا هي هي، اب ضمير واحد
غائب كى هي هو حضرت موسى كى طرف اجمع هي، كوايا ملكي
القلاب بين نو ساري قوم اسرائيل شريكا ودر مجرم هي،
باقى مذهبي بغادات كے كرتا دهر تاموشى هي،
(ماجدى ۳۵۱/۳۶ ۱۹۲)

1297 ဖစ်ရ်အောင်န်သည်မိမိကိုယ်ကိုမိမိ **انا ربكم الاعلى** “ငါသည် အသင်တို့၏ အကြီးဆုံးသော

အသျှင်သခင်ဖြစ်သည်ဟု” ဝါကြားပြောဆိုခဲ့၏။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇၉:၂၄) တွင် ပါရှိ၏။ ယင်းသို့ဝါကြားခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့် ဖစ်ရ်အောင်န်သည် မိမိ၏ဝါကြားမှုနှင့်အညီ မိမိသည် အကြီးဆုံးသော အသျှင်သခင်ဖြစ်ရှိနိုင်ရန်အတွက် မိမိထက်ငယ်သော ကိုးကွယ်ရာများကိုလည်း သတ်မှတ် ပြုလုပ်ထားခဲ့ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖစ်ရ်အောင်န် သတ်မှတ်ပြုလုပ်ထားသော ကိုးကွယ်ရာအငယ်စားများကို

ပင် ဤမုက္ခံပါဠိတော်တွင် **الهِتِكَ** “အသင်၏ ကိုးကွယ်ရာများ” (ဝါ) အသင်သတ်မှတ် ပြုလုပ် ထားသော ကိုးကွယ်ရာများဟု မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

အချို့ပညာရှင်များက ဖစ်ရ်အောင်န်သည် နွားအစရှိသည့် တိရစ္ဆာန်များ၏ ရုပ်လုံးများကို ကိုးကွယ် ရာ၊ အဇယ်စားများအဖြစ် သတ်မှတ်ပြုလုပ်ထားခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။

အချို့ပညာရှင်များက ဤမုက္ခံပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော ကိုးကွယ်ရာများဟူသည် နေနှင့် နက္ခတ် တာရာများကို ဆိုလိုသည်ဟု ဆိုကြသည်။

အချို့ပညာရှင်များကမူ ဖစ်ရ်အောင်န်သည် လူအများကိုးကွယ်ရန်အတွက် မိမိ၏ပုံတူရုပ်လုံးများကို ပြုလုပ်၍ တိုင်းပြည်တွင် ဖြန့်ချိဝေငှထားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

အသို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အချုပ်သဘောမှာ ဖစ်ရ်အောင်န်သည် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အကြီးဆုံးသော အသျှင် သခင်ဟူ၍ကား ဝါကြွားပြောဆိုခဲ့၏။ ထို့ပြင်တဝ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၀:၃၀) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း

ဖစ်ရ်အောင်န်က **وما علمت لكم من اله غيرى** “အသင်တို့အဖို့ ငါမှတပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ ရှိသည်ကို ငါမသိ” ဟုဆိုကာ အလွတ်အသျှင်မြတ် တည်ရှိတော်မူခြင်းကိုပင် ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။ မိုက်လေစွ တကား။

(အွတ်ဆ်မာနီ)
၈-၂၁၃၊ အအ-၅။

ဆက်စပ်မှု။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) မီးရှူးသန့်စင်၊ မွှေးမြင်မီ အလျင်ကလည်း ဖစ်ရ်အောင်န်သည် ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား အမျိုးမျိုးဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခဲ့သည်။ နိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သည်။ နက္ခတ်ဆရာများက “ဣဗ်ရာအီလီမျိုးနွယ်တွင် ဖစ်ရ်အောင်န်၏နန်းလူမည့် သူငယ်တယောက် ဖွားမြင်လိမ့်မည်” ဟု ဟောကြားခဲ့ သည့် အတွက်ကြောင့် ဖစ်ရ်အောင်န်သည် ဣဗ်ရာအီလီမျိုးနွယ်တွင် မွေးဖွားသမျှသော သားယောက်ျား ကလေးများကို သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သမီးမိန်းကလေးများကိုမူ ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မှုမရှိခြင်း၊ ၎င်းတို့အား အခိုင်းအစေအဖြစ် အသုံးချနိုင်ခြင်းများကြောင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

ယခုတဖန် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အရှိန်အဝါတိုးတက်ပြီး တမန်တော်မူစာ၏ သွန်သင်ဆုံးမမှု၊ ကူညီယိုင်းပင်းမှုများဖြင့် ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များ အားအင်ကြီးမားလာကြမည်ကို ဖစ်ရ်အောင်န်သည် စိုးရိမ်လာပြန်သည့်အတွက် ယခင်စီမံကိန်းအတိုင်းပင် ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့အနက် ယောက်ျားများကို သတ်ဖြတ်မည်ဟု ကြီးဝါးပြန်လေသည်။ ဤသို့ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ သတ်ဖြတ်မည် ဟူသော ကြီးဝါးသံကို ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များကြားသောအခါ လူ့သဘာဝအလျောက် ကြောက်ရွံ့

Book IX—Chapter VII
‘The Elevated Places’

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြငုန်းများကဏ္ဍ။

ကြမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် တမန်တော်မူစာ (အလိုငါဟစ္စလာမ်)သည် ရှေ့လာ လတ္တံ့သော မုက္ခပရိတ်တော်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း ဣစ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား အဆုံးအမပြုဝါဒ ပေးတော်မူလေသည်။

ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ၊ ၁-၂၁၃၊ အအ-၆။

(၁၂၀)

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ
الْأَرْضَ لِلَّهِ تَبَدُّلُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٠﴾

လုံးကောက် ဖာဓိပ္ပာယ်။

قَالَ	ပြောဆိုခဲ့လေသည်။	1298
مُوسَىٰ	မူစာသည်။	
لِقَوْمِهِ	ယင်း၏အမျိုးသားတို့အား။	
اسْتَعِينُوا	အသင်တို့သည် အကူအညီ တောင်းခံကြလေကုန်။	
بِاللَّهِ	အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အထံတော်မှ။	
وَاصْبِرُوا	၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်ကြလေကုန်။	
إِنَّ	ကေန်စင်စစ်။	
الْأَرْضَ	ကမ္ဘာမြေသည်။	
تَبَدُّلُهَا	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ၏။	
اللَّهِ	ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းကမ္ဘာမြေကို အမွေခံယူစေတော်မူ၏။	
يُؤْتِيهَا	အကြင်သူအား။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူ၏။	
مَنْ يَشَاءُ	ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်များအနက်မှ။	
مِنْ عِبَادِهِ	သို့ရာတွင်၊ နောက်ဆုံးအကျိုးကား။	
وَالْعَاقِبَةُ	သူတော်စင်တို့အဖို့သာ ဖြစ်စေသည်။	
لِلْمُتَّقِينَ		

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုနပီတမန်တော်(မူစာ)က မိမိအမျိုးသားတို့အား (အချင်းတို့)အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အကူအညီကို အသနားခံကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် (ထိုအသျှင် မြတ်၏ တရားလမ်းစဉ်၌) တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်စွာ ရှိကြလေကုန်။ ကေနံစင်စစ် (ဤ)ကမ္ဘာမြေသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် စိုးပိုင်တော်မူသော ကမ္ဘာမြေပြင်သာဖြစ်ချေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းကမ္ဘာမြေကို မိမိ၏ကျွန်တို့အနက် အလိုရှိတော်မူသောသူအား စိုးပိုင်စေတော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံးအကျိုးသည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရိုသေ ခန့်ညားသော သူတော်စင်များအဖို့သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

1298 အထက်တွင် နှေးသားဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဖစ်ရ်အောင်န်သည် ဣရ်ရအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့ အနက် သားယောကျ်ားများကို သတ်ဖြတ်ရန် တဖန်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြန်၏။ ဤသည့်အကြောင်းကို ကြားသိ ကြသော ဣရ်ရအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များသည် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မူစာ (အလိုင် ဟစ္စလာမ်) က ယင်းသို့ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့လျက်ရှိသော မိမိ၏အမျိုးသားများအား အချင်းတို့၊ မစိုးရိမ်ကြ ကုန်လင့်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် မည်သူတဦးတယောက်မျှ မော်နိုင်မောက်နိုင်သည် မရှိ။ ကမ္ဘာမြေကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် စိုးပိုင်ဘော်မူသည်။ ဖစ်ရ်အောင်န်ကား စိုးပိုင်သည် မဟုတ်ချေ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိသူအား ထိုကမ္ဘာမြေကို ချီးမြှင့်တော်မူသည်။ ယခု ဤ တိုင်းပြည်တွင် ဖစ်ရ်အောင်န်အား အုပ်ချုပ်မှု ပေးအပ်ထားတော်မူခြင်းမှာ ခေတ္တခဏ၊ ယာယီမျှသာဖြစ် သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ကျူးကျော်စော်ကားလျက်ရှိသော ဖစ်ရ်အောင်န်အား ဖြိုင်ဆိုင်ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ အကူအညီ ရရှိပါရန် အသနားခံကြကုန်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်တွင် တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခကြီးငယ်အားလုံးတို့ကို ကျော်လွန်၊ အောင်နိုင်ရန်အတွက် တည်ကြည် ကြံ့ခိုင်စွာရှိကြကုန်။ နောက်ဆုံး၌ အောင်မြင်မှုသည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိုသေခန့်ညားသော သူတော်စင်များအဖို့သာ ဖြစ်သည်ကို ယုံကြည်ထားကြကုန်ဟု သွန်သင်ဆုံးမ ထြဝါဒ ပေးလေသည်။ (အွတ်ဆ်မာနီ နှင့် ထာနဝ်ကို မှီးသည်)

بہاں یہ ہم حقیقت صاف ہو گئی کہ حکومت کا کوئی
آزادی تعلق مقبولیت سے نہیں بلکہ صحیح حکومتی کے تابع ہے
نہ یہ ضرور ہے کہ جو حاکم ہے وہ مقبول ہی ہو اور نہ یہ ضرور
ہے کہ جو مقبول ہے وہ حاکم ہی ہو، حکومت، مقبولیت کے
ساتھ جمع ہو سکتی ہے، دونوں کے درمیان منافات نہیں
(ماجدی ۳۵/۲ ۱۶۴)

Refer

(၁၇၉)

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوُّكُمْ وَ
عَسَىٰ أَنْ يَسْتَخْلِفَ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။	1299
أُوذِينَا	ကျွန်ုပ်တို့သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရလေသည်။	
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا	အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်မလာမီက။	
وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا	၎င်းပြင်၊ အသင်သည့် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်လာပြီးနောက်။	
قَالَ	ပြောကြားခဲ့လေသည်။	
عَسَىٰ	မကြာမြင့်မီ (ဖြစ်နိုင်သည်-လူ့ကွဲကာရှိသည်)။	
رَبُّكُمْ	အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်။	
أَنْ يُهْلِكَ	ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပျက်စီးစေတော်မူရန်၊	
عَدُوُّكُمْ	အသင်တို့၏ ရန်သူကို။	
وَيَسْتَخْلِفُكُمْ	ထိုပြင်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အုပ်စိုးစေတော်မူရန်၊	
فِي الْأَرْضِ	ကမ္ဘာမြေဝယ်၊	
فَيَنْظُرُ	ထိုနောက်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ရှုစားတော်မူရန်။	1300
كَيْفَ تَعْمَلُونَ	အသင်တို့သည် မည်သို့ကျင့်မှုကြသည်ကို။	

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ထိုအခါ ၎င်းနုဗိတမန်တော်(မူစာ)၏ အမျိုးသားတို့က အို-နဗိတမန်တော်(မူစာ) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်ကျွန်ုပ်တို့ထံ မရောက်မီကလည်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။ အသင်ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်လာပြီးနောက်လည်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကို ခံနေကြရပါသည်ဟု ပြောဆို

ကြလေသည်။ (ထိုအခါ) နမိတမန်တော်(မူစာ)က (အချင်းတို့) အသင်တို့အား မွေးမြူပန်ဆင်း
တော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် မကြာမီ အသင်တို့၏ ရန်သူကို သေကြေပျက်စီးစေတော်မူ၍
အသင်တို့အား တိုင်းပြည်တွင် အုပ်စိုးစေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် မည်သို့
ကျင့်မူကြသည်ကို ရှုစားတော်မူလိမ့်မည်ဟု ပြောကြားလေသည်။

1299 တဖန် ဣဗရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များက လွန်စွာပူပန်သောကဖြစ်၍ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်
ဟစ္စလာမ်)အား ကျွန်ုပ်တို့သည် အမြဲတစေပင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းကို ခံနေကြရပြီ။ အသင်ကျွန်ုပ်တို့ထံ
မရောက်မီကလည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။ သားယောက်ျားကလေးများလည်း
သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်။ အသင်ရောက်လာပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းကို
ခံနေကြရပါသည်။ ယခုတဖန် ဖစ်ရ်အောင်န်သည် သားယောက်ျားကလေးများကို သတ်ဖြတ်ရန် ငွေးရွေး
နေပြန်ပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဒုက္ခသည် ဘယ်အခါကျမှ ကုန်ဆုံးပါမည်နည်း...ဟု ညည်းညူပြောဆိုကြလေသည်။
ထိုအခါ တမန်တော်မူစာက စိတ်မပျက်ကြနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စောင်မတော်မူခြင်းသည် မကြာမီ
အတွင်း ရောက်ရှိလာတော့မည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မကြာမီအတွင်း အသင်တို့၏ရန်သူကို သေကြေ
(ပျက်စီးစေပြီး ၎င်းတို့နေထိုင်သော နယ်မြေနှင့်) ၎င်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို အသင်တို့အား ပေးအပ်
တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ပြီးနောက် ယနေ့ညှဉ်းပန်းခြင်း ခံစားရမှု၊ ကျွန်ုပ်တို့အားဖြင့် အသင်တို့ အစမ်းအသပ်
ခံနေကြရသကဲ့သို့ လွတ်လပ်မှု၊ ချမ်းသာမှု၊ အဖြာဖြာတို့နှင့် အသင်တို့ ပြည့်စုံကြသည့်အခါ အသင်တို့သည်
ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို အဘယ်မျှသိကြသည်ကို ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကြည့်ရှုတော်မူမည်
ဖြစ်သည်ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားလေသည်။

Handwritten scribbles and symbols on the left margin.

ကြည့်-အုတ်ဆီမာနီ၊ ၈-၂၁၃၊ အအ-၈။

ဤမုက္ခံပိဋ်တော်တွင် ပါရှိသော ارض တိုင်းပြည်ဟူသည် အီရစ်ပြည်ကိုသာ ဆိုလိုသည်

မဟုတ်။ ဆီရီးယပြည်၊ ပါလစ်တိုင်းပြည်...အစရှိသည်ဖြင့် အဘယ်ပြည်မှာပင်ဖြစ်စေ ဣဗရာအီလီ အမျိုးသား
များ လွတ်လပ်စွာဖြင့် အချုပ်အချာ အာဏာပိုင်ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဤမုက္ခံပိဋ်တော်ပါ ကတိတော်အတည်
ဖြစ်ရန်အတွက် လုံလောက်ပေသည်။

Handwritten notes and signatures in the bottom left corner, including 'Refer' and 'Analysis'.

(မာဂျီဒီ)
အ+၂၊ ၈-၃၅၂။
အအ-၁၆၆။

1300

فينظر سبحانه كيف تعملون بعد استخلافه ياكم
هل تشكرون النعمة ام تكفرون؟ وهل تصلحون
في لارض ام تفسدون؟ ليجازيكم في الدنيا والاخرة
بما تعملون. (المنار ٢٥)

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား၊ ကမ္ဘာတိုင်းပြည်တွင် အကြီးအကဲများအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူပြီးသည့်နောက် အသင်တို့သည် အသို့ပြုမူကြသည်ကို ကြည့်ရှုတော်မူမည်။ အသင်တို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိရှိကြမည်လော? သို့မဟုတ် ကျေးဇူးကန်းကြမည်လော? အသင်တို့သည် တိုင်းပြည်တွင် ကောင်းစွာပြုပြင် နေထိုင်ကြမည်လော? သို့မဟုတ် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ပြုလုပ်ကြမည်လော? ယင်းသို့ ကြည့်ရှုတော်မူခြင်းမှာ အသင်တို့အား အသင်တို့၏ အပြုအမူများနှင့် လျော်ညီစွာ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွင် လည်းကောင်း၊ နောင် တမလွန်ဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ အကျိုးပေးတော်မူရန်အတွက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

(အလ်မနာရ်)
အ-၉၊ ၈-၁၂။

အပိုဒ်-၁၆

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ တန်ခိုးပြာဋိဟာများ။

အာယတ်စံဉ်အပြက်သဏတာ။

- အာယတ်-၁၃၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများ နောင်တရားရကြ စေရန်အလို့ငှာ ၎င်းတို့အပေါ်၌ ဒုဗ္ဘိကွန္တရကပ်နှင့် သီးနှံရှားပါးစေခြင်းကပ်များကို ဆိုက်ရောက်စေတော်မူခဲ့သည်။
- ။ ၁၃၁။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများသည် သုခချမ်းသာမှု ရရှိကြလျှင် ဤသည် ငါတို့၏ ကံ၊ ဥာဏ်၊ ဝီရိယများ၏ အကျိုးပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဒုက္ခဖြစ်ကြလျှင် ဤသည် မူစာနှင့် မူစာ၏ နောက်လိုက်များ၏ လူ့ဘိဝိတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြ သည်။
- ။ ၁၃၂။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများက တမန်တော်မူစာအား အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ပြုစားရန်အတွက် မည်သို့သော နိမိတ်သက္ခဏာများကို ပြသော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။
- ။ ၁၃၃။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများထံသို့ လေပြင်းမုန်တိုင်း ကျိုင်းကောင်း၊ သန်းကောင်း၊ ဖားနှင့်သွေးများကို သက်သေ လက္ခဏာတော်များ အဖြစ်၊ ဆိုက်ရောက်စေတော်မူသည်။

- || ၁၃၄။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများက ၎င်းတို့ထံ ပြစ်ဒဏ်များ သက်ရောက်လာသည့်အခါ တမန်တော်မူစာအား အသင်သည် မိမိ၏အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ ဆုပန်ကြား၍ ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ ပြစ်ဒဏ်များကို ဖယ်ရှားပေးပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား မုချ ယုံကြည်ကြပါမည်။ ၎င်းပြင် အသင်နှင့်အတူတကွ ဣဒ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များကို လည်း ထည့်လိုက်ပါမည်ဟု ကတိပြုကြသည်။
- || ၁၃၅။ သို့ရာတွင် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများသည် ပြစ်ဒဏ်နှင့် ကင်းဝေးကြသည့်အခါ မိမိတို့၏ ကတိကို ဖျက်ကြသည်။
- || ၁၃၆။ နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အား သမုဒ္ဒရာပင်လယ်တွင် နှစ်မြှုပ်၍ ကွပ်မျက်တော်မူလိုက်လေသည်။
- || ၁၃၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း ခံနေခဲ့ကြရသော ဣဒ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား မိမိ၏ ကတိတော်နှင့်အညီ မင်္ဂလာရှိသော နယ်ပယ်များကို စိုးပိုင်စေတော်မူပြီး၊ ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများ တည်ဆောက် ထား သည့် မြင့်မားသော အဆောက်အအုံများကို လုံးဝဖျက်ဆီးလိုက်တော်မူလေသည်။
- ၁၃၈-၁၄၀။ ဣဒ်ရာအီလီမျိုးနွယ်ဝင်တို့သည်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့်ပင်လယ်နီကို ဖြတ်ကျော်၍ သီနကျွန်းဆွယ်သို့ ရောက်ရှိကြသောအခါ တမန်တော်မူစာအား အသင် သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း ကိုးကွယ်ရာတဆူ သတ်မှတ်ပေးပါဟု မိုက်မဲစွာ တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းနှင့် တမန်တော်မူစာ၏ အဖြေ။
- || ၁၄၁။ ဣဒ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များသည် ၎င်းတို့အပေါ်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပြုတော်မူခဲ့ သော ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်လည်သတိရသင့်ကြပေသည်။

(၁၃၀) وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّيْرَيْنِ فَغَضِبْنَا مِنْ
 الشَّمْرِتِ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ ﴿١٣٠﴾

(၁၃၁) فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا النَّاهِيَةُ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
 سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا أَلْبَابُ طَرِيقِهِمْ
 عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

(၁၃၁)

وَلَقَدْ أَخْرَجْنَا

၎င်းပြင်၊ ကေနစင်စစ်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖမ်းဆီးကွပ်နှိပ်တော် မူခဲ့၏။ 1301

الْفِرْعَوْنَ

ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အား၊

بِالسِّينِ

ဒုဗ္ဗိကွန္တရကပ် သင့်စေခြင်းအားဖြင့်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး စေခြင်း အားဖြင့်၊ 1302

وَنَقَّصِ

ထို့ပြင်၊ ရှားပါးစေခြင်းအားဖြင့်၊

مِنَ الشَّجَرَاتِ

သစ်သီးဝလံများကို၊

أَعَاظَهُمْ يَدِ كَرْمٍ

၎င်းတို့ နောင်တတရား ရစိမ့်သောငှာ။

فَادَا

သို့ရာတွင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊

(၁၃၀)

جَاءَ تَهُمَّ

၎င်းတို့ထံ၊ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်၊

الْحَسَنَةَ

ကောင်းမွန်သော အခြေအနေသည်၊

قَالُوا

၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်၊

لَنَا

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ဖြစ်သည်၊

هَذِهِ

ဤသည်၊

وَأَنْ

တဖန်၊ အကယ်၍၊

لِصِيبِهِمْ

၎င်းတို့၌ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါမူ၊

سَيْئَةً

ဘေးဥပဒ် တစုံတရာသည်၊

يَطَّيَّرُوا

၎င်းတို့သည် မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်ကောက်ယူကြလေသည်၊

بِمُوسَى

မူစာအားဖြင့်၊

وَمَنْ مَعَهُ

ထို့ပြင်၊ ယင်းမူစာနှင့် အတူတကွ ရှိသူတို့အားဖြင့်၊

الَّذِينَ

မှတ်ယူကြလေကုန်၊

أَتَيْنَا

မျှသာတည်း၊

طَائِفَةٌ

၎င်းတို့၏ လာဘိုတိုက်မှုသည်၊

عِنْدَ اللَّهِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ရှိ၏။ 1303

وَأَكْبَرُ

အိုရာတွင်၊

رَبِّ الْعَالَمِينَ

၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသောသူတို့သည်၊

وَأَكْبَرُ

၎င်းတို့သည် မသိကြချေ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၁၃၀) ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ကေန်စင်စစ် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အား နောင်တတရားရစိမ့်သောငှာ မိုးခေါင်ရှေ့ရှားစေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သစ်သီးဝလံ ရှားပါး စေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီးကွပ်နှိပ်အပြစ်ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။

(၁၃၁) သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၌ ကောင်းမွန်သော အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သော အခါ ဤသည် ငါတို့အဖို့ (၀ါ) ငါတို့၏ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို ကြလေသည်။ တဖန် အကယ်၍ ၎င်းတို့၌ ဘေးဥပဒ်တစ်ခုတရာ သက်ရောက်ခဲ့ပါမူ ၎င်းတို့က နှိမ့်တမန်တော်(မူစာ)ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ထိုတမန်တော်မူစာနှင့်အတူ ရှိကုန်သောသူတို့ကြောင့် လည်းကောင်း၊ (လာဘ်ပိတ်သည်)ဟု မကောင်းသောအတိတ်နိမိတ် ကောက်ယူကြသည်။ (အို- ကြားနာသူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် ကောင်းမွန်စွာ)မှတ်ယူကြလေကုန်၊ ၎င်း(ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသား)တို့၏ လာဘ်ပိတ်မှု (အကြောင်း)သည်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်၌ရှိသည်။ သို့ရာတွင်၎င်းတို့အနက်၊ များစွာသော သူတို့သည် (ဤမျှလောက် ထင်ရှားလှစွာသော အကြောင်း ကိုပင်) မသိနားမလည်ကြပေ။

1301 ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇:၁၂၇)တွင် “အသင်တို့၏ အသျှင်သည် မကြာမီအတွင်း အသင်တို့၏ ရန်သူများကို သေကြေ ပျက်စီးစေတော်မူလိမ့်မည်” ဟု မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။ ယခု ဤမူကွပ်ငြိတော်တွင် ထိုသို့ သေကြေပျက်စီးစေတော်မူမိ အလျင်၊ ပဏာမ သတိပေးတော်မူသည့် အနေဖြင့် အချို့ကပ်များ သက်ရောက်စေတော် မူခဲ့သည့်အကြောင်းကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇:၉၄) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း လူသားများ ကြို့ငဲ့နှိမ်ချ ကျိုးနွံလာကြရန် အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဘေးဒုက္ခများနှင့် ရောဂါဝေဒနာများကို သက်ရောက်စေတော်မူလေ

ရှိသည်။ ဤသည် **سَاءَ لَوْلَا** “စွန့်တုလ္လာဟ်” အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အလေ့တော်တည်း။

ထိုအလေ့တော်အတိုင်း ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများ နောင်တတရားရရှိကာ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အဆုံးအမဩဝါဒများကို လက်ခံနာယုကြိုရန်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ထံသို့ ပဏာမအဖြစ် မိုးခေါင်ရှေ့ရှားစေခြင်းကပ်၊ စပါးသီးနှံရှားပါးခြင်းကပ် စသည့် သာမန် ဘေး ဒုက္ခများကို သက်ရောက်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများသည် ယင်းသို့ သတိပေးတော်မူခြင်းများကိုပင် အမှုမထားပဲ ပိုမို၍ပင် ဆိုးမိုက်လာခဲ့ကြ၏။ မိုက်တွင်းသည် နက်သည် ထက် နက်လာခဲ့၏။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်(၇:၉၅)တွင် လာရှီသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့၏ ဒုက္ခကို သုခနှင့် ပြောင်းလွှဲပေး တော်မူလိုက်သောအခါတွင် ၎င်းတို့သည် (ကျေးဇူးတင်ရှိကြမည့်အစား) ဤသည် ကျွန်ုပ်တို့ ခံစားသင့် ခံစားအပ်သောအကျိုး၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝိရိယ၏အကျိုး၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်ထိုက်တန်သော လာဘ် ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ တဖန် ဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသောအခါ ဤသည် မူစာနှင့် မူစာ၏ နောက်လိုက် တပည့်သားတို့၏ အမင်္ဂလာ မကောင်းသော နိမိတ်လက္ခဏာ၊ မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ် တို့ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုကြသည်။ အမှန်မှာ ၎င်းတို့စွပ်စွဲပြောဆိုကြသည့် မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ် သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်သက်တော်မူခြင်းကို ခံကြရသော တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် သော်လည်းကောင်း၊ ထိုတမန်တော်၏ နောက်လိုက်တပည့်သားများနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ မည်သူ့မျှ မပတ်သက်ချေ။ ၎င်းတို့၏ မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်၏ အကြောင်းရင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သိတော်မူသည်။ ထိုအကြောင်းရင်းကား အခြားမဟုတ်။ ၎င်းတို့၏ သွေဖည်ပြင်းဆန် မနာခံခြင်း၊ ကျူးလွန်ခြင်း၊ ဆိုးသွမ်းခြင်းများပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆိုးသွမ်းခြင်းကြောင့်ပင် ထို အသျှင်မြတ်သည် လောလောဆယ်အားဖြင့် ၎င်းတို့ထံသို့ အချို့ဘေးဒုက္ခများကို ပဏာမအဖြစ် သက်ရောက် စေတော်မူခဲ့လေ သည်။ အတိအကျ အပြစ်ဒဏ်များကား ထိုအသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ အသင့်ရှိသည်။ အချိန်ကျရောက် လာသည့်အခါ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်စေ နောင်တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့သည် ထိုအပြစ်ဒဏ်များကို အပြည့်အဝ ခံစားကြရမည်မှာ မုချမလွဲပင်။ ဤသည့်အကြောင်းကို ၎င်းတို့အနက် မြောက်မြားစွာသော သူများသည် မသိကြသေးပေ။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ၊ ၈-၂၀၄၊ အအ-၁။

1302 **سِنِينَ** "စိနီန" ဟူသော ပုဒ်သည် **سَنَةً** "စနတွန်" ဟူသော ပုဒ်၏ မဟုတ် ကိန်းဖြစ်သည်။ "စနတွန်" အဓိပ္ပာယ်မှာ (၁၂-လနှင့် ညီမျှသော) နှစ် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အရဗီ စ-ပေဝေါဟာရတွင် မိုးခေါင်ရှေ့ကားသော နှစ်ကိုလည်း "စနတွန်" ဟူ၍ပင် ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြသည်။ ဤ မုက္ခပါဌ်တော်တွင် ယင်းပုဒ်ကို ဤအနက်၌ပင် သုံးထားတော်မူသည်။

ولقد أخذنا آل فرعون بالسنين : فعباة عن الحد
والكثر ما يستعمل السنة في الحول لذي فيه الحد
(راغب)

ولقد أخذنا آل فرعون بالسنين. ဟူသော မုက္ခပါဌ်တော်တွင် ပါရှိလော့

"စိနီန" ဟူသော ပုဒ်၏အလိုမှာ မိုးခေါင်ရှေ့ကားခြင်းကို ဆိုသည်။
"စနတွန်" ဟူသော ပုဒ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် မိုးခေါင်ရှေ့ကားသော နှစ်အတွက် အသုံးဖြစ်ချေသည်။

((ရာဗိဗိ))

1303

انما سبب شؤمهم عند الله وهو عملهم المكتوب

عند (كشاف)

ထိုသူတို့၏ မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ ရှိသည်ဟူသော မုကွပ်ပြီတော်၏ အလိုမှာ ထိုသူတို့၏ မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်၏ အကြောင်းရင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ရှိသည်။ ထိုအကြောင်းကား ထိုအသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ ရေးမှတ်ထားသော ထိုသူတို့၏ အပြုအမူပင် ဖြစ်သည်ဟူ၏။

(ကရှ်ရှာဗ်)

انما ظير هو عند الله: اي شؤمهم ما قدا عند الله لهم

بسوء اعمالهم (داغب)

ထိုသူတို့၏ မကောင်းသော အတိတ်နိမိတ်များသည် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူ မကောင်းသည့်အတွက် ၎င်းတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အသင့်စီရင်ထားတော်မူသော အပြစ်ဒဏ်ကို ဆိုသည်။

(ရာဆိဗ်)

ظير هو عند الله: اي سبب خيهم وشؤمهم عند الله وهو حكمه ومشيتته، والله هو الذي يشاء ما يصيبهم من الحسنه والسبتة وليس شؤمهم احد ولا يبينه بسبب فيه، كقوله تعالى قل كل من عند الله، ويعوز ان يكون معناه، الا انما سبب شؤمهم عند الله، وهو عملهم المكتوب عند الذي يجري عليهم ما يسؤهم لاجله، ويعاقبون له بعد موتهم بما وعدهم الله في قوله سبحانه "الناذير عرضون عليها" الآية ولا طرأ شؤم من هدا، (كشاف ٥٦٦)

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

رَقَاتٍ	၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့သည် ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။	1304
مَعَهُمَا	မည်မျှပင်၊ မည်သို့ပင်၊ မည်သည့်အရာမဆို၊	
تَأْتِيَا	အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ယူဆောင်၍လာသော်လည်း၊	
بِهِ	ထိုအရာကို၊	
مِنَ آيَاتِ	သက်သေလက္ခဏာကို၊	
لِتَسْحَرْتَا	အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား၊ ပြုစားရန်၊	
بِهَا	ယင်းသက်သေလက္ခဏာဖြင့်၊	
فَمَا	သို့ပါလျက်၊ မဟုတ်ချေ၊	
تَعُن	ကျွန်ုပ်တို့သည်၊	
لَكَ	အသင့်အား၊	
بِسُورَاتٍ	သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည့်သူများ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ထို(ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသား)တို့က (ဤသို့) ပြောဆိုကြကုန်၏။ (အို-မူစာ) အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား၊ ပြုစားရန် မည်သို့ပင် သက်သေ လက္ခဏာများကို ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ့ဝယ် ယူဆောင်၍ လာသော်ငြားလည်း ကျွန်ုပ်တို့မူကား အသင့်အား ယုံကြည်ကြမည် မဟုတ်ပေ။

1304 အမှန်တရားကို သွေဖည် ဆန့်ကျင်ရာတွင် မနာလိုမုန်းတီးမှု၊ ဇွတ်တရွတ်ပြုမှုများသည် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ထိန်းမနိုင်-သိမ်းမမှုဖြစ်ပြီး မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို ဆန့်ကျင်ရန်ပင် စိတ်ပိုင်းဖြတ် ထားလိုက် သောအခါ လူ၏ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်သည် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် အပျက်ကြီးပျက်ပြီး အသွန် မှန်ကန်သောတရား၊ အလွန်ထင်ရှားသော စကားကိုပင် ဇွတ်မှိတ်၍ ငြင်းပယ်လေ့ရှိသည်။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ လက်ထက်ရှိ ကာဖစ်ရ်များသည်လည်း တမန်တော်မူစာ (အလိုင်အစ္စလာမ်)၏ အဆိုးအမံ ဩဝါဒများကို လက်ခံ နာယူရေးကိုစွဲတွင် မနာလိုမုန်းတီးမှု၊ ဇွတ်တရွတ် ပြုမှုများကြောင့် ပင်လျှင် အမှန်ကိုအမှန်ဟူ၍ သိပါလျက်နှင့် သွေဖည် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဖစ်ရ်အောင်န်၏ နောက်လိုက်တပည့်သားတို့သည် “အတီတာ မိုက်စမိုက်ပင်ပျိုးလို့ မိုက်ဆိုးခဲ့တာ ယခုလည်း မိုက်ဆဲမှန်စွာ၊ ရှေ့ကိုတိုးလို့ ထမ်းပိုးမိုက်ဦးမှာ” ဆိုသကဲ့သို့ မိုက်ဆိုးခဲ့ကြသည်။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဟ်) ကြဌန်းများကဏ္ဍ။

ဆက်စပ်မှု။

အထက်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများသည် တရားလွန် မိုက်ဆိုးပြီး တမန်တော်မူစာအား အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အားပြုစားရန်အတွက် မည်သို့ပင် သက်သေ လက္ခဏာများကို ကျွန်ုပ်တို့ထံ ယူဆောင်ပြုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ဟု မိုက်ခဲစွာ အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်ကြပြီး တရားဒေသနာတော်များကို လက်ခံနာယူခြင်းတည်း ဟူသော တံခါးပိတ် လိုက်ကြသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ထံသို့ အချို့ကြီးမားလှသော ဘေးဒုက္ခကပ်များကို အသီးသီး သင့်ရောက်စေတော်မူလေသည်။ ထိုဘေးဒုက္ခကပ်ကြီးများ၏ အကြောင်းကို ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုက္ခုပါဌ်တော်တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(၁၃၃)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَ

الضَّفَادِعَ وَاللَّيَّاتِ مُمْفَصَلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَ

كَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- فَأَرْسَلْنَا သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၊ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။
- عَلَيْهِمْ ၎င်းတို့အပေါ်၌။
- الطُّوفَانَ လေပြင်းမုန်တိုင်းကို။ 1305
- وَالْجَرَادَ ၎င်းပြင်၊ ကျိုင်းကောင်များကို။
- وَالْقُمَّلَ ထို့ပြင်၊ သန်းကောင်များကို၊ (အလှေ့များကို)၊ (ယင်ကောင်ကလေးများကို)။ 1306
- وَالضَّفَادِعَ ထို့ပြင် (ဖားပြတ်များကို)။
- وَاللَّيَّاتِ ထိုမှတပါး၊ သွေးများကို။
- مُمْفَصَلَاتٍ သက်သေလက္ခဏာများအဖြစ်။
- فَاسْتَكْبَرُوا အသီးသီး အသက္က အသက္က၊ ထင်ရှားသော တကန်ပြီးတကန် 1307
- كَانُوا သို့ပါလျက်၊ ၎င်းတို့သည် မထီမဲ့မြင် ပြခဲ့ကြလေသည်။
- قَوْمًا စင်စစ်သော်ကား၊ ၎င်းတို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။
- مُّجْرِمِينَ အမျိုးသားများ၊
- ပြစ်မှုကျူးလွန်ကျကုန်သော။

ကောင်းပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ လှေပြင်းမုန်တိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျိုင်းကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ ပိုးမွှားများ၊ သန်းကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ ဖားများ (ဖားပြုတ်များ)ကို လည်းကောင်း၊ သွေးများကိုလည်းကောင်း၊ အသီးအသီး အသက အသက ထင်ရှားသော သက်သေလက္ခဏာများအဖြစ် ပို့တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ပါလျက် မထိမဲ့ပြင် (ပြုမြဲ) ပြုလျက်ပင် ရှိခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှုကျူးလွန် (လေ့ရှိ)သူများပင် ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။

1305 “တွ့ဖန်” ဟူသော ဗုဒ္ဓကို မုဖတ်စစ်စစ် အဋ္ဌကထာရှင်များသည် ဘောက်ပါအတိုင်း အနက် အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုကြသည်။

الطوفان كل حادثة تحيط بالانسان وعلى ذلك
قوله "فارسلنا عليهم الطوفان" وصار متعارفا
في الماء المتناهي في لكثرة لاجل ان الحادثة
التي نالت قوم نوح كانت ماء . (راغب)

“တွ့ဖန်” ဟူသည် လူသားတို့အားလုံးကို ဝန်းရံသက်ရောက်သော ဘေးဒုက္ခ တိုင်းကိုဆိုလိုသည်။ ဣဒ်အာန် (၇:၁၃၃)တွင် ပါရှိသည့် “တွ့ဖန်” သည်လည်း ဤအနက်၌ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် “တွ့ဖန်” ဟူသောဗုဒ္ဓသည် ရေအလွန်များပြားသည့် ရေဘေးကြီးအနက်၌ အသုံးအနှုန်းများပြား ကျော်ကြား လာခဲ့၏။ အကြောင်းကား တမန်တော် နူဟ်၏ အမျိုးသားများ ကြံခဲ့ရသော ဘေးဒုက္ခသည် ရေဘေးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

(ရာဆိပ်)

قال لرجاح: الطوفان من كل شيء ما كان كثيرا
محيطا مطبقا بالقوم كلهم . (كبير)

“တွ့ဖန်” ဟူသည် အလွန်များပြား၍ လူမျိုးတမျိုးလုံးကို ဝန်းရံသက်ရောက်သော ဘေးဒုက္ခတိုင်းကိုဆိုသည်။ ဤသည် ဣဒ်အာန်၏ အဆိုဖြစ်သည်။ (ကမိန်)

الطوفان: الموت (كبير، عن ابن عباس)

“တွာဖန်”ဟူသည် သေခြင်း၊ (သေတေး)ကို ဆိုသည်။
(ဤကား ဣဗ်နအဗ္ဗာဗ်ထံမှ တဆင့်ကြားသိရသည်။)
(ကဗီရ်)

عنابي مالك، قال: الطوفان: الماء (ابن جرير)

“တွာဖန်”ဟူသည် ရေတေးကိုဆိုသည်။ ဤသည် အဗီမာလ်ဗ်ကန်၏ အဆိုတည်း။
(ဣဗ်နဂျရီရ်)
အ-၉၊ ၈-၂၁။

عز ابن عباس قال: الطوفان: الخرق (ابن جرير)

“တွာဖန်”ဟူသည် ရေနစ်သေသည့် တေးကိုဆိုသည်။
ဤသည် ဣဗ်နအဗ္ဗာဗ်၏ အဆိုတည်း။
(ဣဗ်နဂျရီရ်)
အ-၉၊ ၈-၂၁။

الطوفان: قتل الجردى، وقيل لطاعون (بيضاوى)

“တွာဖန်”ဟူသည် အဆိုတရပ်အရ၊ (Small-pox) ကျောက်ရောဂါကို ဆိုသည်။
အဆိုတရပ်အရ (Plague) ရောဂါကို ဆိုသည်။
(ဗိုင်သွာဝီ)

الطوفان: الامطاط الغرق المتلفه للزعم والمثار (ابن عباس)

“တွာဖန်”ဟူသည် လယ်ယာများနှင့် အသီးအနှံများကို နစ်မြုပ်ပျက်စီးစေသည့်
များပြားစွာသော ရေတေးများကို ဆိုသည်။
(ဣဗ်နအဗ္ဗာဗ်)

الطوفان: كثرة الموت (ابن عباس)

“တူဖန်” ဟူသည် များပြားစွာ သေကြေပျက်စီးမှုကို ဆိုသည်။
(ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်)

وادل لؤثا ربالقبول فحل بن عباس لاقل
الموافق للممتبأ درمن اللغة اى طوفان المطر
(المنار)

ကျမ်းချက်များအနက် လက်ခံရန် အသင့်တော်ဆုံး ကျမ်းချက်မှာ ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်၏
“များစွာသော မိုးရည်” ဟူသော ပထမအဆိုပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအဆိုသည် အဘိဓာန်
သဘောအရ ဦးစွာပထမ နားလည်သိရှိရသော အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း ကိုက်ညီပေသည်။
(အလ်မနာရ်)

အ-၉၊ ၈-၉၀။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျန်အဆိုများကို သိလိုပါက ဣဗ်နုရုဇီရ်ကျမ်း အ-၉၊ ၈-(၂၁-၂၂)
တွင် ရှိပါကုန်။

1306 قبل “ကွန်ဗုလ်” ဟူသောပုဒ်ကို အနက်ဖွင့်ရာတွင် အဆိုအမျိုးမျိုးတွေ့ရှိရပေသည်။

عن ابن عباس، هو السوسل لذي يخرج من الحنطة
(المنار ၉) (ابن جرير ၉)

“ကွန်ဗုလ်” ဟူသည် ဂျုံစပါးမှ ထွက်သော စပါးပိုးကို ဆိုသည်။ ဤသည် ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်
၏ အဆိုဖြစ်သည်။

အလ်မနာရ်၊ အ-၉၊ ၈-၉၁၊ ဣဗ်နုရုဇီရ်၊ အ-၉၊ ၈-၂၂။

وعنه (ابن عباس) انه الدبى وهو الجراد المصغار
الذى لا اجنحة له (المنار ၉)

“ကွန်ဗုလ်” ဟူသည့် အစတင်မရှိသော ကျိုင်းကောင် အငယ်စားကို ဆိုသည်။
ဤသည်လည်း ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်၏ အဆိုဖြစ်သည်။

(ဣဗ်နုရုဇီရ်)၊ (အလ်မနာရ်)

အ-၉၊ ၈-၂၂။ အ-၉၊ ၈-၉၁။

عن الحسن وسعيد بن جبيرانه دواب
سود صغار (المنار 9/1)

“ကွန်မွလ်” ဟူသည် ဆေးငယ်သော၊ မည်းနက်သော၊ တွားသွားတတ်သော ပိုးမွှား
တိရစ္ဆာန်ကို ဆိုသည်။ ဤသည် ဟစန်နှင့် စအိဗ်ဗုဗ်နုဂျ် ဗိုင်ရ်တို့၏ အဆိုဖြစ်သည်။
(အလ်မနာရ်)
အ-၉၊ စ-၉၁။

عن ابن جرير انها اداة تشبه القمل تاكل
الابل (المنار 9/2)

“ကွန်မွလ်” ဟူသည် တွားသွားတတ်သော ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ သန်းကောင်
နှင့်တူသည်။ ကုလားအုတ်ကို ကိုက်လေ့ရှိသည်။ ဤသည် ဗုဗ်နုဂျ်၏ အဆိုဖြစ်သည်။
(အလ်မနာရ်)
အ-၉၊ စ-၉၁။

ونقل عن بعض علماء اللغة البصريين
ان القمل عند العرب لحمان واحدها حمانة
وهي صغار القروان (المنار 9/3)

“ကွန်မွလ်” ဟူသည် အရပ်လူမျိုးတို့ထံတွင် **حمان** ကို ဆိုသည်။ **حمان** ၏
ကေဝုဏ်ကိန်းမှာ **عمانة** ဖြစ်သည်။ ထို **حمان** ဟူသည် Tick မှား၊ ခွေးသန်း၊
ခွေးလှေကို ဆိုသည်။ ဤသည် မဆူရဟ်မြို့သားအချို့ အဘိဓာန်ရှင်များ၏ အဆိုဖြစ်သည်။
(အလ်မနာရ်)
အ-၉၊ စ-၉၁။

وجزم الراغب بان القمل صغار الذباب (المنار)

“ကွန်မွလ်” ဟူသည် သေးငယ်သော ယင်ကောင် (ဖြူတ်) ကိုဆိုသည်ဟု အေ.မာမ်ရာ သိဖိုယုံကြည်သည်။

(အလ်မနာရ်)

အ-၉။ ၈-၉၁။

ကွန်မွလ် Lice (Pl.) Louse သန်း၊ သန်းကြီးမှု၊ သန်းပျံ။
(M.A/Y.A)

ကွန်မွလ် ခွေးလှေး၊ ကြွက်လှေး အစရှိသည့်ပိမ္မားများ။

(ဦးကာလု)

အ-၉။ ၈-၉၁။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်သိလိုပါက ဣမ်နုရ်ရီကျမ်း အစောင် ၉၊ စာမျက်နှာ ၂၂၂ တွင် ရှုပါကုန်။

ဖော်ပြချက်။

စအိဒ်ဣမ်နုရ်၊ ဗိုင်ရီသခင်ထံမှတစ်ဆင့် ဤသို့ကြားသိရ၏။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် ဣမ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များအတွက် လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်သွားလာခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့် ရရှိရန် ဖန်ရ်အောင်နံထံ တောင်းဆိုခဲ့၏။ ဖန်ရ်အောင်နံသည် ထိုတောင်းဆိုချက်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အသျှင်မြတ်သည် အလွန်ငြင်းထန်သော မိုးသက်မုန်တိုင်းကို ရွာသွန်းချစေတော်မူ၏။ ဖန်ရ်အောင်နံသည် ထိုမိုးသက်မုန်တိုင်းကြောင့် လယ်ယာ ခြံ ဥယျာဉ်များ ပျက်စီးသွားမည်ကို စိုးရိမ်ကာ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား “အသင်သည် မိမိ၏အသျှင်မြတ်ယုံ၌ ဆုပန်ကြား၍ ဤဘေးဒုက္ခကို ကင်းဝေးစေပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဣမ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့အား လွတ်လပ်ခွင့်ပေး၍ အသင်နှင့်အတူတကွ ထည့်လိုက်ကြပါမည်” ဟု ပြောဆိုမေတ္တာရပ်ခံလေ၏။ တမန်တော်မူစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ ဆုပန်ကြားရာ မိုးသည် ရပ်စဲသွား၏။ အသီးအနှံများသည်လည်း မပျက်စီးသည့်အပြင် များပြားစွာ ပိုထွက်၏။ ဖန်ရ်အောင်နံသည် ရေဘေးမှ ဖိတ်အေးသွားသောအခါ မိမိ၏ကတိကို ဖျက်လိုက်၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလုပ်ဖြစ်နေသော လယ်ယာ ခြံ ဥယျာဉ်များတွင် ကျိုင်းကောင်များကို စေလွှတ်တော်မူလိုက်၏။ ဖန်ရ်အောင်နံသည် အံ့ဖွယ်သရဲ ကျိုင်းကောင်များကို တွေ့မြင်သောအခါ စိုးရိမ်ပူပန်ကာ တမန်တော်မူစာအား “အသင်သည် အကယ်၍ ဤကျိုင်းကောင်များ၏ ဘေးဒုက္ခကို ကင်းဝေးအောင် ပြုလုပ်ပေးပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဣမ်ရာအီလီမျိုးနွယ်ဝင်တို့အား လွတ်လပ်ခွင့်ပေး၍ အသင်နှင့်အတူ မုချထည့်လိုက်ကြပါမည်ဟု လေးနက်စွာကတိပြု မေတ္တာရပ်ခံပြန်၏။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ ဆုပန်ကြားချက်ဖြင့် ကျိုင်းကောင်များ၏ ဘေးရန်သည် ကင်းရှင်းသွားပြန်သောအခါ ဖန်ရ်အောင်နံသည် ယခင်နည်းတူပင် ကတိဖျက်ပြန်၏။ ထို့နောက်တဖန် လယ်ယာဥယျာဉ်များမှ ရရှိသော

အသီးအနံ့များကို အိုးအိမ်တိုက်တာများတွင် သိုလှောင်ကြပြီးသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသို့ သိုလှောင်ထားသော အသီးအနံ့များတွင် ပိုးကျစေတော်မူ၏။ ဖစ်ရ်အောင်နံသည် ဤအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်သောအခါ တဖန်တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ထံတွင် ယခင်အကြိမ်များထက် ပိုမိုလေးနက်စွာ ကတိပြု၍ ခေတ္တာရပ်ခံပြန်၏။ တမန်တော်မူစာ၏ ဆုပန်ကြားချက်ဖြင့် အခြေအနေ ကောင်းလာပြန်သောအခါ ဖစ်ရ်အောင်နံသည် ယခင်နည်းတူပင် ကတိဖောက်ဖျက်ပြန်လေ၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားများ၏ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များကို အမြိန်အရသာ ပျက်စီးစေရန်အတွက် မြောက်မြားစွာသော ဖားများကို စေလွှတ်တော်မူလိုက်၏။ ဖားများသည် စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အိုးခွက်ပန်းကန်များတွင် လည်းကောင်း၊ နေရာအနံ့အပြားတွင် လည်းကောင်း၊ ခုန်ပေါက်သွားလာလျက်ရှိ၏။ နေရာတိုင်းတွင် ဖားများကိုသာ တွေ့ရှိနေရ၏။ စကားပြောရန် သို့မဟုတ် တစုံတရာ စားရန် ပါးစပ်ဟလျှင် ဖားများသည် ပါးစပ်တွင်းသို့ ခုန်ဆင်းဝင်ရောက်၏ ဖားများ၏ ဘေးရန်ကြောင့် ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားများသည် စားရေးသောက်ရေးတွင် အကြီးအကျယ် စိတ်ဆင်းရဲလျက်ရှိကြ၏။ ပြီးနောက်တဖန် ရေသောက်သုံးရန် ရေယူပြန်လျှင် ရေသည် သွေးအတိဖြစ်လျက်ရှိပြန်၏။ အချုပ်အားဖြင့် ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားများသည် နေထိုင်စားသောက်ရေးများတွင် အကြီးအကျယ် ဒုက္ခဖြစ်လျက်ရှိကြ၏။ ကံဆိုးမိုးမှောင်ဖြစ်လျက်ရှိကြ၏။ သို့တစေလည်း (ခွေးမြီးကောက် ကျည်တောက်စွပ်ဆိုသကဲ့သို့) ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားများသည် မာန်မာနမလျော့ပဲ မောက်မာမြဲတိုင်း မောက်မာ၍ မိုက်မြဲတိုင်း မိုက်လျက်ပင် ရှိနေခဲ့ကြလေသတည်း။ စိတ်နှလုံးများကား ခဲယဉ်းလှပေတကား။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

အစ-၂၁၄။ အအ-၄။

သက်သေလက္ခဏာတော် ၉-ပါး

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား သက်သေ လက္ခဏာတော် ၉-ပါး ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၇:၁၀၁။ ၂၇:၁၂) တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ထိုသက်သေလက္ခဏာတော် ၉-ပါးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- (၁) မိုးခေါင်ခြင်း၊ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၇:၁၃၀)။
- (၂) ခကာက်ဝဲသီးနံ ယုတ်လျော့ခြင်း၊ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၇:၁၃၀)။
- (၃) မိုးသက်မုန်တိုင်းကျခြင်း၊ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၇:၁၃၃)။
- (၄) ကျိုင်းကောင်၊ ။ ။
- (၅) ပိုးမွှား၊ (သန်းကောင်)၊ ။ ။
- (၆) ဖား၊ (တိရစ္ဆာန်) ။ ။
- (၇) သွေး၊ ။ ။
- (၈) တောင်ငွေ၊ ။ (၇:၁၀၇)။
- (၉) လက်။ ။ (၇:၁၀၈)။

ဤသည်တို့ကား တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ပြသခဲ့သော သက်သေ လက္ခဏာတော် ၉-ပါးတည်း။ ကြည့်-ထာနဝီ၊ အ-၄၊ စ-၃၀။

1307

مفصلات : مبينات لا تشكل على عاقل منها
آيات الله تقمته عليهم او مفصلات لا تمتحان
احوالهم اذ كان بين كل اثنتين منها شهر وكان
امتداد كل واحدة اسبوعا ، وقيل ان موسى لبث
فيهم بعد ما غلب لسحرة عشرين سنة يريهم
هذه الايات على مهل ، (بيضاوي ١٦٧)

عن ابن عباس قال : فكانت آيات مفصلا
بعضها في ثلث بعض ليكون لله الحجة عليهم
فاخذهم الله بذنوبهم فاغرقهم في ليل
(ابن جرير ٢١٩)

သက်သေ လက္ခဏာတော်များ အနက် အချို့သည် အချို့၏နောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်
လာခဲ့ခြင်းမှာ ၎င်းတို့အပေါ်၌ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေသာကော အတည်ဖြစ်စေရန်
အတွက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကို ၎င်းတို့၏ အပြစ်
များကြောင့် ဖမ်းဆီး၍ ပင်လယ်တွင် နစ်မြုပ်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤသည် ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်၏
အဆိုတည်း။

(ဣဗ်နုအဗ္ဗာဗ်)
အ-၉။ ၈-၂၀။

عن ابن جرير قوله آيات مفصلات قال يتبع
بعضها بعضا ليكون لله عليهم الحجة
فينتقم منهم بعد ذلك ، وكانت الآية تمكث
فيهم من السبت الى السبت وترفع عنهم
شعرا (ابن جرير ٢١٩)

ထင်ရှားသော သက်သေလက္ခဏာတော်ဟူသည်ကား ယင်းသက်သေလက္ခဏာတော်
များအနက် အချို့သည် အချို့၏ နောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းမှာ ၎င်းတို့အပေါ်၌

Book IX—Chapter VII

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။

“The Elevated Places”

(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဌန်းများကဏ္ဍ။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေသာဓက အတည်ဖြစ်ရန် ယင်းသို့ အတည်ဖြစ်ပြီးနောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အပြစ်ပေးတော်မူရန်ပင်ဖြစ်သည်။ သက်သေလက္ခဏာတော် တရပ်သည် ၎င်းတို့ထံတွင် စနေနေ့မှ စနေနေ့အထိ တည်ရှိခဲ့၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ထံမှ ထို သက်သေလက္ခဏာတော်သည် တလ ဖယ်ရှားထားတော်မူသည်။

(ဆုဗ်နူဂျီရ်)

အ-၉။ ၈-၂၀။

(၁၃၄)

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لَبِئْسَ مَا كُنَّا فِيهِ
بِمَا عَاهَدْنَاكَ لَئِنْ كَشَفْتَنَا الرَّجْزَ لَنُؤَيِّدَنَّ
أَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَرِيًّا إِسْرَاءِيلَ ﴿١٣٤﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَلَمَّا ၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- وَقَعَ ကျရောက်လာခဲ့၏၊
- عَلَيْهِمْ ၎င်းတို့အပေါ်၌၊
- الرِّجْزُ ပြစ်ဒဏ်များသည်၊ 1308
- قَالُوا ၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်၊
- لَبِئْسَ အို-မူစာ၊
- أُمَّةٌ အသင်သည် ဆုတောင်းပတ္တနာပြု၍ ဇေးပါလေ၊ 1309
- لَنَا ကျွန်ုပ်တို့အဖို့၊
- رَبِّكَ အသင်၏အရှင်မြတ်အထံတော်၌၊
- بِمَا အကြင်အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊
- عَاهَدْنَا ထိုအသျှင်မြတ်သည် ပဋိညာဉ်ပြုဘော်မူခဲ့လေသည်၊
- عِنْدَكَ အသင့်ထံ၌၊
- لَئِنْ အကယ်၍သာ၊ 1310

كَشَفَتْ အသင်သည် ဖယ်ရှား၍ ပေးခဲ့ပါလျှင်၊
 عَنَّا ကျွန်ုပ်တို့မှ၊
 الرَّجْزِ ပြစ်ဒဏ်ကို၊
 لَكُم مِّنْ အမှန်ပင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယုံကြည်ကိုးစားကြပေအံ့၊
 لَكَ အသင့်အား၊
 وَلَتُرْسِلَنَّ ထိုမှတစ်ပါး၊ အမှန်ပင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် စေလွှတ်ကြပေအံ့၊
 مَعَكَ အသင်နှင့်အတူ၊
 بَنِي إِسْرَائِيلَ ဣဗ်ရေအီလီအမျိုးသားတို့အား။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ်များ ကျရောက်လာသောအခါ ထိုသူတို့က “အို-မူစာ၊ အသင်၏ အရှင်မြတ်သည် အသင်နှင့် ပဋိညာဉ် ပြုထားတော်မူသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ မိမိအရှင်မြတ်အထံတော်၌ ဆုမွန်ပတ္တနာပြု၍ ပေးပါလေ။ အကယ်၍သာ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်မှ (ဤ)ပြစ်ဒဏ်ကို ဖယ်ရှား၍ပေးခဲ့ပါလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ယုံကြည် (ကိုးစား)၍ ဣဗ်ရေအီလီ အမျိုးသားတို့ကိုလည်း အသင်နှင့်အတူ ထည့်လိုက်ကြပါမည်ဟု ပြောဆို (လေ့ရှိ)ကြကုန်၏။

1308 عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ: لَمَلَا كَشَفَتْ عَنَّا الرَّجْزِ
 قَالَ: الرَّجْزُ: الْعَذَابُ، (ابن جرير ص ၂၈)

ဤမူကွပါဌ်တော်တွင် ပါရှိသော “ရစ်ဂျီဇ်” ဟူသည် “ထွာအုန်” ပလိပ်ရောဂါကို ဆိုသည်။ ဤသည် ဣဗ်ရေအီလီအမျိုးသား၏ အဆိုတည်း။

(ဣဗ်ရေအီလီ)
 အ-၉။ ၈-၂၀။

عن مجاهد الرجز: العذاب لابن جرير

“ရစ်ဂျစ်” ဟူသည် ပြစ်ဒဏ်ကိုဆိုသည်။ ဤသည် မုဂ္ဂဟစ်ဒ်၏ အဆိုတည်း။

(ဗုဒ္ဓကုရ်ရီရီ)

အ-၉၊ ၈-၂၀။

1309 “အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အသင်၏ အသျှင်ထံ ထိုအသျှင်က အသင်နှင့် ကတိပြုထားတော် မူသည့်အတိုင်း ဆုပန်ကြားပါ” ဟူသော မုဂ္ဂဟ်ဒ်တော်၏ အလိုကား အသို့ပါနည်း။ ဤတွင် အနက် အမျိုးမျိုး ဖွင့်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

(က) ဆုတောင်းပြည့်ရန်အတွက် ထိုအသျှင်မြတ်က အသင့်အား ပြသထားတော်မူသည့် အတိုင်း အသင်ဆုပန်ကြားပါဟူ၏။

(ခ) အသင်သည် **نجد الله** ‘အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နဗီတမန်တော်’ အဖြစ်နှင့်

ဆုပန်ကြားပါ ဟူ၏။ ဤအဖွင့်အရ **له** ကတိတော်ဟူသည် “နဗုဝါတ်”

ကို ဆိုလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နဗီတမန်တော် များ စပ်ကြားတွင် ကတိတစ်ခုရှိသည်။ ထိုကတိကား အခြားမဟုတ်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် နဗီတမန်တော်များအား “နဗုဝါတ်”ကို ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ နဗီတမန်တော်များသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များကို ပို့ချရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားများထံသို့ ချို့တဲ့မှုတစ်ခုတရားမရှိပဲ အပြည့်အဝ အတိအကျ ပို့ချကြရမည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။

(ဂ) ကတိတော်ဟူသည် နဗီတမန်တော်များမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားများနှင့် ပြုလုပ်ထားတော်မူသော ကတိတော်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုကတိတော်ကား အသင် တို့သည် “ကုဖ်ရီ” သွေဖည်ခြင်း၊ “တက္ကဗီဗ်” မုသားဟု ပြောဆိုခြင်းများကို ဧဏ်တော်ကြလျှင် ၎င်းအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ အပြစ်ဒဏ်တော်များကို ပြန်လည်ရုတ်သိမ်း တော်မူမည် ဟူသော ကတိတော်ပင်ဖြစ်သည်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

၈-၂၂၄။ အအ-၆။

Book IX—Chapter VII
‘The Elevated Places’

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ရှုရန်အဆီရန်) ကြည့်ရှုရန်ပျားကဏ္ဍ။

(بما عهد عندك) ما مصدرية والمعنى بعهد
عندك وهو النبوة والباء اما ان تتعلق بقول
(ادعنا ربك) على وجهين: احدهما اسعفنا
الى ما نطلب اليك من الدعاء لنا بحى ما عندك من
عهد الله وكرامته بالنبوة اولدع لنا متوسلا اليه
بعهدك، واما ان يكون قسما مجابا بيلنؤمن
اي اقسنا بعهد الله عندك لئن كشفت عنا
الرجز لنؤمن لك . (كشاف ٥١١/٣)

1310 ကတိမတည်သူများသည် ဒုက္ခကြီးငယ်နှင့် တွေ့ကြသည့်အခါ ဤသို့ ပြောဆိုကြသည်သာဖြစ်သည်။
ကြည့်-ကုန်အာန် (၁၀:၁၂။ ၁၇:၆၅။ ၂၃:၇၅။ ၂၉: ၆၅။ ၃၁:၃၂။ ၄၃:၅၀။)

(၁၃၅) فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَى آجَلٍ هُمْ بِالْغُورَةِ
إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿١٣٥﴾
လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

فَلَمَّا တဖန်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
كَشَفْنَا ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖယ်ရှား၍ ပေးတော်မူခဲ့လေသည်၊
عَنْهُمْ ၎င်းတို့မှ၊
الرِّجْزَ ပြစ်ဒဏ်ကို၊
إِلَى آجَلٍ အကြင်အချိန်ကာလတိုင်အောင်၊ 1311
هُم ၎င်းတို့သည်၊
بِالْغُورَةِ ယင်းအချိန်ကာလအထိ ရောက်ရှိကြမည့်သူများပင်၊
إِذَا ရုတ်တရက်၊ ချက်ချင်း၊ 1312
هُم ၎င်းတို့သည်၊
يَنْكُتُونَ ကတိဖျက်ကြကုန်၏။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

တဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်မှ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ထားသည့်အချိန် ထို အချိန်အထိ ၎င်းတို့သည် ရောက်ကြရမည်ဖြစ်၏။ ဖယ်ရှား၍ ပေးတော်မူလိုက်သောအခါ ၎င်းတို့ သည် ရုတ်တရက် (ချက်ချင်း) ကတိဖျက်ကြပြန်လေသည်။

1311 “သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အထိ” ဟူသည် သေရမည့်အချိန်၊ ရေနစ်ရမည့်အချိန်ကို ဆိုလိုသည်။ ဘေးဒဏ်တစ်ခု သက်ရောက်ပြီးနောက် ဒုတိယဘေးဒဏ် မသက်ရောက်သေးမီ အချိန်ပိုင်းကိုလည်း ဆိုနိုင် သည်။

ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ ၈-၂၁၄။ အအ-၇။

1312 ဖစ်ရ်အောင်နီ၏ အမျိုးသားများသည် ပြစ်ဒဏ်တော်မှ ယာယီအားဖြင့် ချမ်းသာခွင့် ရရှိသည်နှင့် တပြိုင်တည်း ကတိဖျက်ကာ သွေဖည်ငြင်းဆန်၍ နေကြပြန်၏။

(၁၃၆)

فَانْقَسَمْنَا مِنْهُمُ فَأَعْرَضُوا فِي الْيَوْمِ
بِأَيْتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ③

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

فَانْقَسَمْنَا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် တုံ့ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်	1313
مِنْهُمْ	၎င်းတို့အား၊	
فَاعْرَضُوا	သို့ပါ၍၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား နှစ်မြှုပ်တော်မူခဲ့၏၊	
فِي الْيَوْمِ	သမုဒ္ဒရာပင်လယ်၌၊	
بِأَيْتِنَا	အကြောင်းသော်ကာ၊ ကေနစင်စစ်၊ ၎င်းတို့သည်၊	
كَذَّبُوا	မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲ၊ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏၊	
بِأَيْتِنَا	ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊	
وَكَانُوا	ထိုမှတပီး၊ ၎င်းတို့သည် ရှိခဲ့ကြကုန်၏၊	
عَنْهَا	ယင်းသက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊	
غَافِلِينَ	လျစ်လျူရှုကြလျက်။	

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (အပြည့်အဝ) တုံ့ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ပါ၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ငါအသျှင်မြတ်၏ မုက္ခဝါဒ်တော်များကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည့် အတွက်လည်းကောင်း၊ ထိုသက်သေ လက္ခဏာတော်များကို (လုံးဝ) သတိမမူ လျစ်လျူရှု၍ နေခဲ့ကြသည့်အတွက်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်၌ နှစ်မြှုပ်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

1313

الانتقام: قى للغة سلباً للعمة بالعباد (كبير)

“အင်န်တိကမ်” ဟူသည့် အဘိဓာန်အရ ပြစ်ဒဏ်ဖြင့် ဘေးဖူးတော်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခြင်းကို ဆိုသည်။ (ကဗီရ်)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့်တကွ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားတို့အား တရားမီမ္မဒေသနာတော်များ ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။ တန်ခိုးပြာဋိဟာအမြာဖြာကိုလည်း ပြတော်မူခဲ့၏။ ဘေးဒဏ်အတန်တန်လည်း သင့်စေတော်မူခဲ့၏။ သတိအဖန်ဖန်လည်း ပေးတော်မူခဲ့၏။ အကြိမ်ကြိမ်လည်း လျစ်လျူပြုတော်မူခဲ့၏။ ချော့၍တဖုံ၊ ခြောက်၍တသွယ် နည်းပရိယာယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့်လည်း တရားချတော်မူ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ဗူးနားပင်းရေသွင်းဘိအလ္လာ: တရားမရကြသည့်အပြင် ဆိုးမြဲတိုင်းဆိုး၊ မိုက်မြဲတိုင်း မိုက်လျက်ပင်ရှိခဲ့ကြ၏။ မနာလိုမုန်းထားသောစိတ်ဖြင့် ဇွတ်မိုက်၍ တရားဒေသနာတော်များကို ငြင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ လျစ်လျူပြုထားခဲ့ကြ၏။ တရားဒေသနာတော်များကို နာခံပါမည်ဟု ဝန်ခံပြောဆိုပြီးမှပင်လျှင် အကြိမ်ကြိမ် ကတိဖျက်ခဲ့ကြ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အဘယ်နည်းနှင့်မျှ ပြုပြင်၍မရသည့် အဆုံးတွင် ပင်လယ်တွင်နှစ်မြုပ်၍ အဆုံးစီရင်တော်မူလိုက်လေသည်။ ဤကား—သူမိုက်တို့၏ ဘဝလမ်းဆိုး အချုပ်နိဂုံးတည်း။

ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများကို (Red Sea)ပင်လယ်နီတွင် နှစ်မြှုပ် ကွပ်မျက်တော်မူခဲ့သည့် အကြောင်း “ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အလင်းပြုကျမ်း” ပထမအစောင် အောက်ခြေအမှတ် (118) တွင် အကျယ်ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

(၁၃၇)

وَأَوْرِثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقِ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ الْحَسَنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمَّا صَبَرُوا وَوَدَّ
دَمْرُنَا مَا كَانَ يَفْضَحُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَأُوْرشَنَا
أَلْقَوْمَ الَّذِينَ
كَانُوا يُسْتَكْبَرُونَ
مَشَارِقِ الْأَرْضِ
وَمَعَارِبِهَا
الَّتِي
بَرَكْنَا
فِيهَا
وَتَمَّتْ
كَلِمَاتُ رَبِّكَ
الْحُسْنَى
عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ
بِئْسَ
صَبْرًا
وَدَمْرًا
مَا
كَانَ يَصْنَعُ
فِرْعَوْنُ
وَقَوْمَهُ
وَمَا
كَانُوا يَعْرِشُونَ

ထို့ပြင်၊ ငါအသျှင်မြတ် အမွေဆက်ခံစေတော်မူခဲ့လေသည်။
အကြင်အမျိုးသားတို့အား။
၎င်းတို့သည် အားအင်ချည့်နဲ့သည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းခံခဲ့ကြရလေသည်။
နယ်မြေဒေသ၏ အရှေ့ပိုင်းများကို၊ 1314
၎င်းပြင်၊ ယင်းနယ်မြေဒေသ၏ အနောက်ပိုင်းများကို၊
အကြင် (နယ်မြေဒေသ)သည်။
ငါအသျှင်မြတ်သည် မင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့၏။
ထို(နယ်မြေဒေသ)၌၊
အမှန်သော်ကား၊ ကျေပွန်ခဲ့ချေပြီ။
အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ကတိခံ
ဝန်ချက်သည်။
မွန်မြတ်လှသော၊
ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့နှင့် ပတ်သက်၍၊
အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
၎င်းတို့သည် သည်းခံခဲ့ကြကုန်၏။
ထိုမှတပါး၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။
အကြင်အရာကို၊ 1315
ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။
ဖစ်ရဲအောင်န်သည်။
၎င်းပြင်၊ ယင်း၏အမျိုးသားတို့သည်၊
၎င်းပြင်၊ အကြင်အရာကို၊
၎င်းတို့သည် မြင့်မားစွာ တည်ဆောက်ခဲ့ကြလေသည်။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းနောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် အားအင်ချည့်နဲ့သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခြင်း ခံခဲ့ကြရသော (ဣဗ်ရာအီလီ)အမျိုးသားတို့အား အကြင်နယ်မြေဒေသ၏ အရှေ့ပိုင်းဒေသများကို လည်းကောင်း၊

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင့်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအီရာမ်) ကြဋ်ဒုန်းများကဏ္ဍ။

v.7.

Handwritten notes in Burmese script, including religious symbols and text.

အနောက်ပိုင်းဒေသများကိုလည်းကောင်း၊ စိုးပိုင်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနယ်မြေဒေသများတွင်
ငါအသျှင်မြတ်သည် မင်္ဂလာနှင့်ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့နှင့်
ပတ်သက်၍ အသင့်အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်၏ အလွန်မွန်မြတ်လှသော ကတိတော်
သည်လည်း ၎င်းတို့ သည်းခံခဲ့ကြသည့်အတွက်ကြောင့် ပြီးမြောက်အတည်ဖြစ်သွားချေပြီ။ ၎င်းပြင်
ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများ ပြုလုပ်ထားခဲ့ကြသော အရာများကို
လည်းကောင်း၊ မြင့်မားစွာ တည်ဆောက်ထားခဲ့ကြသော အဆောက်အအုံများကို လည်းကောင်း၊
လုံးဝဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။

1314 (က) ဤမုက္ခပုဒ်တော်တွင် ပါရှိသော 'الارض' နယ်မြေဒေသဟူသည် **شام**

"ရှာမ်" Syria ဆီရိယပြည်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုပြည်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မြောက်မြား
စွာသော (အဇ္ဈတ္တ၊ မာဟိရ)အတွင်း၊ အပြင်၊ မင်္ဂလာများကို ဖြစ်စေတော်မူခဲ့၏။ အပြင်သဘောအရ
ဆိုလျှင် ထိုပြည်သည် အလွန်တရာမျှော်ပြည်၏။ သာယာဝပြော၏။ လှပတင့်တယ်၏။ ကောက်ပဲသီးနှံ
ပေါများ၏။ အတွင်းသဘောအရဆိုလျှင် ထိုပြည်တွင် များစွာသော နမိတမန်တော်များ နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။
ထိုပြည်တွင် များစွာသော နမိတမန်တော်များ၏ သင်းချိုင်းများလည်းရှိ၏။

ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားများသည် အီဂျစ်ပြည်မှ ထွက်ခွာလာကြပြီးနောက် အချိန်ကာလ အတော်
ကြာသည့်အထိ "တီးဟ်" မည်သော သဲကန္တာရတွင် တစ်လည်လည် ဖြစ်နေခဲ့ကြရသေး၏။ ဤအကြောင်း
ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၅:၂၆) တွင် လာရှိသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် တမန်တော် ယူရှအိ (အလိုင်
ဟစ္စလာမ်) ၏ လက်ထက်တွင် တမန်တော် (Joshua) ယူရှအိ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် အတူတကွ

عالمقده (Amalek) "အမာလိကဟ်" များနှင့် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြပြီး မိမိတို့၏ ဘိုးဘေး
တို့၏ နေရင်းဌာနီ ဆီရိယပြည်ကို အောင်နိုင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

(ခ) ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်၏ အနက်ဖွင့်ဆို ရေးသားကြသော အချို့ပညာရှင်များကမူ ဤမုက္ခပုဒ်
တော်တွင်ပါရှိသော 'الارض' နယ်မြေဒေသဟူသည် အခြားမဟုတ်၊ အီဂျစ်မြည်ပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ

သည်။ ဤအဖွင့်အရဆိုလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့်တကွ ၎င်း၏အမျိုးသားများကို
ပင်လယ် တွင် နှစ်မြှုပ်ကွပ်ချက်တော်မူပြီးသည့်နောက် ဣဗ်ရာအီလီအမျိုးသားတို့အား လွတ်လပ်စွာဖြင့်
အကျိုးခံစားနိုင်ကြရန်အတွက် အီဂျစ်ပြည် (၏ဥစ္စာပစ္စည်း) များကို အမွေဆက်ခံဖိုးစံစေတော်မူခဲ့လေသည်။
ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ အောက်ပါမုက္ခပုဒ်တော်များကို သာဓိကပြုနိုင်ပေ
သည်။

كوتروا من جنت و عيون و زروع و مقام
كربو و لعنة كانوا فيها فاكهين، كذا و كذا و اورشها
توما اآخرين (قران ၂၈: ၂၅)

ထိုသူများ (၀၁) ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားများသည် မြောက်မြားစွာသော ဥယျာဉ်များကိုလည်းကောင်း၊ စိမ့်စမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ လယ်ယာများကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းမွန်သော တိုက်တာဂေဟာများကို လည်းကောင်း၊ ဇိမ်ခံအသုံးအဆောင်များကို စွန့်လွှတ်၍ သွားခဲ့ကြ၏။ ထိုသူများသည် ထိုအရာများတွင် အေးချမ်းပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဤသို့လျှင် ဖြစ်ချေပြီ။ ၎င်းနောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုအရာများကို အခြားသော အမျိုးသားအား စိုးပိုင်စေတော်မူခဲ့လေသည်။

(ကုရ်အာန် ၄၄: ၂၅-၂၆)။

و نريد ان ننق على الذين استنصحووا في الارض
و نجعلهم امة و نجعلهم الوارثين و ننسك
لهم في الارض و نرى فرعون و هاملن جودما
متهم ما كانوا يجردون، (قران ၂၈: ၂၅-၂၆)

၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (အီဂျစ်) တိုင်းပြည်တွင် အားအင်ချည့်နဲ့အောင် လုပ်ခြင်း ခံနေခဲ့ကြရသော ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား ကျေးဇူးတော် ပြုတော်မူရန် လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား၊ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရပ်များ ပြုတော်မူရန်လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သူများ ပြုလုပ်တော်မူရန် လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား တိုင်းပြည်တွင် အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို ပေးတော်မူရန်လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖစ်ရ်အောင်နံ ယာမာန်နှင့် ထိုသူ ၂-ဦးတို့၏ နောက်လိုက်တပည့်သားတို့အား ထိုသူများ (၀၁) ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ဘက်မှ ၎င်းတို့စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေခဲ့ကြသော အကြောင်းခြင်းရာများကို ပြတော်မူရန်လည်းကောင်း၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် လိုလားတော်မူသည်။

(ကုရ်အာန် ၂၀: ၅-၆)

ဤအဖွင့်အရ အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ ဗာဟိရအပြင် မင်္ဂလာများသည် ထင်ရှားလှပေသည်။ အဇ္ဈတ္တအတွင်း မင်္ဂလာများမှာ တမန်တော် ယူစုဖ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အီဂျစ်ပြည်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ခံယူသွားတော်မူခဲ့၏။ ထိုပြည်မှာပင် တမန်တော်ယူစုဖ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် မြေမြှုပ်

Book IX—Chapter VII

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။

“The Elevated Places”

(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဌန်းများကဏ္ဍ။

သပြိုဟ်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ တမန်တော် ယအိကူဗ် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည်လည်း အီဂျစ်ပြည်သို့ ကြွရောက်ခဲ့ဖူး၏။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည်လည်း အီဂျစ်ပြည်တွင် ငယ်ရွယ်စဉ်၊ ကလေးဘဝမှ သက်ရွယ် ကြီးပြင်းသည်အထိ အချိန်ကာလ အတော်ကြာရှည်စွာ နေထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ဤသို့ အားဖြင့် အီဂျစ်ပြည် သည်လည်း၊ အတွင်း၊ အပြင် မင်္ဂလာများနှင့် မြည့်စုံပေသည်။

Rever?

(၈) အိမာမ် ဗဆီသီဆင်ကမူ အထက်ဖော်ပြပါ အဆိုနှစ်ရပ်လုံးကိုပေါင်း၍ ဤမုက္ခံပိုင်တော်တွင် ပါရှိသော **ارض** နယ်မြေဒေသဟူသည် ဆီရိယပြည်နှင့် အီဂျစ်ပြည် နှစ်ပြည်လုံးကို ဆိုလိုသည်ဟု ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။

(အွတ်ဆီမာနီ)

၈-၂၁၅၊ အ-၃။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားအဆိုတရပ်ကို ကုရ်အာန် (၂၆:၅၉)အဖွင့်တွင် ဖြည့်စွက် ဖော်ပြထားသည်။

? contradict

Rever: اس واقع کے بعد بنی اسرائیل کبھی قومی اور جوامعی حیثیت سے مصر میں داخل نہیں ہوئے (تفسیر القرآن ص ۷۳)

(ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ကို သိလိုပါက ထာနဝီ အ-၄၊ ၈-၃၉ တွင် ရှုပါကုန်။)

ဗုဂ္ဂရာအီလီ အမျိုးသားများသည်၊ ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများ၏ အလွန်ပြင်းထန် လှသည့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကို သည်းခံခဲ့ပြီး တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒ နှင့်အညီ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် အကူအညီတောင်းဆိုကာ တမန်တော်မူစာ (အလိုင် ဟစ္စလာမ်)နှင့် အတူ လိုက်ပါလာကြသောအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၇:၁၂၉။ ၂၈:၅-၆) တွင် လာရှိသည့်အတိုင်း မိမိ၏ကတိတော်ကို ပြီးမြောက်အောင် ပြုလုပ်ပြသတော်မူခဲ့ ဧလသည်။

ဖစ်ရ်အောင်န်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများသည် မိမိတို့၏ ဂုဏ်မာန်ကို ထင်ရှားပြရန်အတွက် ဝါကြား ပြုလုပ်ထားသော အရာများသည် ပျက်စီးသွားခဲ့ချေပြီ ၎င်းတို့တည်ဆောက်ထားသည့် မြင့်မားသော အဆောက်အအုံ တိုက်တာဂေဟာများသည်လည်း မှောက်လှန်ပြိုလဲ ပျက်စီးသွားခဲ့ချေပြီ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၇:၃၄) တွင် ‘မုချဒကန် ဘုရင်များသည် မြို့ရွာတခုသို့ ခြင်းနင်းဝင်ရောက် ကြသောအခါ ထိုမြို့ရွာကို ပျက်ဆီးကြ၏။ ၎င်းပြင် ထိုမြို့ရွာ၏ အကြီးအကဲများကိုလည်း ဂုဏ်အသရေ မဲ့အောင် ပြုလုပ်ကြ၏’ ဟူ၍လာရှိ၏။ ဤကား မှန်ပေစွ။

(အွတ်ဆီမာနီ)

၈-၂၁၅၊ အအ-၄။

1315

ما كان يصنع، يريد المصانع (كبير، عن ابن عباس)

ဖစ်ရ်အောင်န့်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများပြုလုပ်ခဲ့သော အရာဟူသည် အလုပ်ရုံများကို ဆိုသည်။

(ကမိရ်)

ما كان يصنع، ما كانوا يصنعون يسعون من العمارات
ديناء القصور . (كشاف)

ဖစ်ရ်အောင်န့်နှင့် ၎င်း၏ အမျိုးသားများ ပြုလုပ်ခဲ့သော အရာဟူသည် ၎င်းတို့ မြင့်မားစွာ တည်ဆောက်ခဲ့သည့် မြို့ရိုးများ၊ တိုက်တာ၊ ဂေဟာများနှင့် နန်းတော်များကို ဆိုသည်။

(ကရှ်ရှာဖ်)

(က)

ما كانوا يعرشون، يريدون الابنية المشيئة
في السماء، (كبير)

ဖစ်ရ်အောင်န့်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများ မြင့်မားစွာ ပြုလုပ်ခဲ့သော အရာဟူသည် ၎င်းတို့ မြင့်မားခိုင်ခံ့စွာ တည်ဆောက်ခဲ့သော တိုက်တာ၊ ဂေဟာများကိုဆိုသည်။

(ကမိရ်)

ما كانوا يعرشون، أي ما كانوا يعرشون من المجتات
(كبير)

ဖစ်ရ်အောင်န့်နှင့် ၎င်း၏အမျိုးသားများ မြင့်မားစွာ တည်ဆောက်ခဲ့သော အရာ ဟူသည် ဥယျာဉ် ပန်းမာလ်များကိုဆိုသည်။

(ကမိရ်)

မှတ်ချက်။

ပင်လယ်နီတွင် နစ်မြုပ်၍ သေသွားခဲ့သော ဖစ်ရ်အောင်န့်သည် တိုက်တာ၊ ဂေဟာများ တည်ဆောက်မှုတွင် ရာဇဝင်ကျော်ကြား ထင်ရှားသူပင်ဖြစ်ပေသည်။ ကြည့်-မာဂျီဒီ။

မှတ်ချက်။

ဖစ်ရ်အောင်န့်သည် ဟာမာန်အား အလွန်မြင့်သော အဆောက်အအုံတခု တည်ဆောက်စေခဲ့သည့် အကြောင်း တူရ်အာန် (၂၀:၃၀။ ၄၀:၃၆-၃၇)တွင် ပါရှိသည်။

(၁၃၀)

وَجُودُنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ
يَعْتَكِفُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا بَنُو سُلَيْمَانَ
إِنَّا كَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۖ قَالُوا أَتُكْفَرُونَ بِهِمْ
أَمْ لَكُمْ آلِهَةٌ كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ۚ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَجُودُنَا	ထိုမှတစ်ပါး၊ ငါအချွင်မြတ်သည် တဘက်ကမ်းသို့ ကူးဖြတ်၍ ရောက်
بَنِي إِسْرَائِيلَ	စေတော်မူခဲ့၏။
الْبَحْرَ	ဣရ်ရာဒီးလီ အမျိုးသားတို့အား၊
فَأَتَوْا	ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကို၊
عَلَىٰ قَوْمٍ	ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြလေသည်။ 1316
يَعْتَكِفُونَ	အကြင်လူမျိုးတို့ထံသို့၊
عَلَىٰ أَصْنَامٍ	၎င်းတို့သည်စွဲလမ်းလျက်ရှိကြပေသည် (ချဉ်းကပ်လျက်ရှိကြပေသည်)
لَهُمْ	ရုပ်ပွား ဆင်းတုများအပေါ်၌ (ရုပ်ပွားဆင်းတုများ၏ အပေါ်၌)၊
قَالُوا	၎င်းတို့ထံရှိ၏၊
يَا بَنُو سُلَيْمَانَ	၎င်းတို့က မပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်၊
إِنَّا كَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ	အို-မူစာ၊
أَمْ لَكُمْ آلِهَةٌ	အသင်သည် ပြုလုပ်၍ ပေးပါလေ၊
كَمَا لَهُمْ	ကျွန်ုပ်တို့အဖို့၊
الْهَةُ	ကိုးကွယ်ရာတခုကို၊
قَالَ	၎င်းတို့၌ရှိဘိ သကဲ့သို့၊
إِنَّا كَمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ	ကိုးကွယ်ရာများသည်၊
أَمْ لَكُمْ	ထိုမူစာက ပြောကြားခဲ့လေသည်၊
آلِهَةٌ	ကေန်စင်စစ်၊ အသင်တို့သည်၊
كَمَا لَهُمْ	လူမျိုးပင်၊
الْهَةُ	အသင်တို့မသိကြချေ။

ဝကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် ဣစ္စရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ကို ကူးကျော်ဖြတ်သန်း၍ တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်၎င်းတို့သည် အကြင် လူမျိုးတို့ထံ ရောက်ရှိလာကြကုန်သည်။ ထိုလူမျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ ရုပ်ပွားဆင်းတုများကို စွဲလမ်း လျက် ရှိကြလေသည်။ မိမိတို့၏ ရုပ်ပွားဆင်းတုများထံ ချဉ်းကပ်(ကိုးကွယ်)လျက် ရှိကြလေသည်။ (ထိုအခါ) ၎င်း (ဣစ္စရာအီလီအမျိုးသား)တို့က အို-(နဗီတမန်တော်) မူစာ၊ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့လည်း ၎င်းတို့၌ရှိကုန်သော ကိုးကွယ်ရာများကို သို့ ကိုးကွယ်ရာတစ်ခုကို ပြုလုပ်၍ပေးပါ လော့ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ (ထိုအခါ နဗီတမန်တော်)မူစာက (၎င်းတို့အား) “အချင်းတို့” အသင်တို့သည် ကေန်စင်စစ် (အလွန်တရာမျှ) အသိတရား ကင်းမဲ့ကြကုန်သော သူမိုက်များပင် ဖြစ် ကြကုန်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့လေ၏။

I316

العكوف على الشيء، الاتبال عليه ملازمته على ،
سبيل لتعظيم منه العكوف الاعتكاف في المسجد
وهو ملازمته لاجل لعبادة (المنازل ١-٩)

အရာတခုအပေါ်တွင် “အကူဖ်” ပြုခြင်းဟူသည် ထိုအရာကို ရှိသေမြတ်နိုးသော အားဖြင့် စွဲမြဲချဉ်းကပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းပုဒ်မှပင် မတ်စ်ဂျစ်စ် ဗလီကျောင်းများတွင် အကူဖ် “ဣအီတိကာဖ်” ထိုင်ခြင်းဟူသော အသုံးအနှုန်း ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ “ဣအီတိကာဖ်” ဟူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ခဝင်ကိုးကွယ်ရန်အတွက် ဗလီကျောင်းများတွင် စွဲမြဲစွာနေထိုင်ခြင်းကိုဆိုသည်။

(အလ်မနာရ်)
အ-၉။ ၈-၁၀၅။

(فأنا على قوم) فمردا عليه (يعكفون على اصنامهم)
يواظبون على عبادتها ويلازمونها، قال ابن جرير
كانت تماثيل بقرو ذلك اول شأن العجل في قيل
كانوا من الكنعانيين الذين امر موسى بقفالهم
(كشاف)

ထို့နောက် ထို (ဣရ်ရာအီလီ) မျိုးနွယ်ဝင်တို့သည် အကြင်လူမျိုးထံ လာကြ၏ (၀၁) ထိုလူမျိုးထံမှ ဖြတ်သန်းသွားကြ၏။ ထိုလူမျိုးများသည် မိမိတို့၏ ရုပ်ထုများကို ချဉ်းကပ်ကိုးကွယ်လျက်ရှိကြ၏။ ထိုကိုးကွယ်ရာ ရုပ်ထုများသည် နွား၏ရုပ်လုံးများဖြစ်သည်။ ဤသည် နွားကိုးကွယ်မှု၏ အစပင်ဖြစ်သည်ဟု ဣဗ်နုဂျူ ရိုက်ဂျီကပြောသည်။ အဆိုတရပ်အရ ထိုလူမျိုးများသည် “လဒ်မ်” မျိုးထံမှ လူမျိုးတမျိုးဖြစ်သည်။ အခြား အဆိုတရပ်အရ ၎င်းတို့သည် “ကင်န်အာန်” လူမျိုးများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့နှင့် ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ရန် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) က အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

(ကရ်ရှာဖ်)

ဣရ်ရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်အဟုန်ဖြင့် ပင်လယ်နီ မြောက်စွန်းကို ကူးကျော်ဖြတ်သန်း တဘက်ကမ်းသို့ လွတ်မြောက်၍ သိနက္ကန်းဆွယ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြ၏။ ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ခြေအမှတ် (118) တွင် အကျယ်တဝင့် ရေးသားခဲ့ပေပြီ။ ထိုကျွန်းစွယ်တွင် ဣရ်ရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် ရုပ်ထုကိုးကွယ်လျက်ရှိသော လူမျိုးတမျိုးနှင့် တွေ့ဆုံမိကြလေသည်။ ထိုအခါ “တောင်ဟီဒ်” တည်းဟူသော အမြင့်မြတ်ဆုံးတရားကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော ဣရ်ရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် ရုပ်ထုကိုးကွယ်မှု တည်းဟူသော အဆိုးရွားဆုံးသော မိစ္ဆာမှောင်တွင်းသို့ ကျဆင်းခဲ့ကြလေတော့သည်။ ရုပ်ထုကိုးကွယ်လျက်ရှိသော ကာဖစ်ရ်များထံ၌ ရုပ်ထုများရှိသကဲ့သို့ ၎င်းတို့အတွက်လည်း ရုပ်ထုတစ်ခု ပြုလုပ်ပေးရန် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား မိုက်မဲစွာ တောင်းဆိုခဲ့ကြလေသည်။

“တောင်ဟီဒ်” တရားကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော ဣရ်ရာအီလီလူမျိုးတို့က ဤကဲ့သို့မိုက်မဲစွာ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည့် အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမာမ်ဗဗဝီသခင်က အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။

قال بغيري في تفسير ابن طبرني اسراء ايل الالهة
 لو يكن من شك من غير بوحديانية الله تعالى وانما
 كان عرضهم الها يعظونه ويتقربون بتعظيمه
 الى الله تعالى وظنوا ان ذلك لا يضر بالديانة
 وكان ذلك جعلهم كما اذنت به الايات
 (المنار ص 91)

အိမာမ် ဗဗဝီ သခင်က မိမိ၏ တဖ်စီရ် ကျမ်းကြီးတွင် ဤသို့ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်။ ဣရ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များက ကိုးကွယ်ရန်အတွက် ရုပ်ထုတစ်ခု တောင်းဆိုခြင်းမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် တပါးတည်း တည်ရှိတော်မူခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့တွင် ခွဲဟု ခံသယ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် မှဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့ရုပ်ထုတစ်ခု တောင်းဆိုခြင်း၏

ရည်ရွယ်ချက်မှာ ၎င်းတို့သည် ထိုရုပ်ထုကို ရိုသေမြတ်နိုးကြရန်နှင့် ထိုရုပ်ထုကို ရိုသေမြတ်နိုးခြင်းအားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ချဉ်းကပ်ကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်ဤသို့ မြူလုပ်ခြင်းအားဖြင့် သာသနာရေးတွင် တစုံတရာထိခိုက်နစ်နာသည်မရှိဟု ၎င်းတို့သည် ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြသည်။ ဤသည် ၎င်းတို့၏ မိုက်မဲခြင်းသာဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မိုက်မဲသည်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ မုက္ကပါဋ်တော်များတွင်လည်း ရည်ညွှန်းထားသည်။

((အလမ်မနာရ်))

အ-၉။ ၈-၁၁၁။

ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့က ယင်းကဲ့သို့ မိုက်မဲစွာ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည့်အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်လာနာ အဗ်ဒုလ်မာဂုစ်စ်က အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားသည်။

အစွမ်းအားဖြင့်
အစွမ်းအားဖြင့်
အစွမ်းအားဖြင့်
အစွမ်းအားဖြင့်
အစွမ်းအားဖြင့်

၎င်းတို့၏ တောင်းဆိုချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးအတွင်းသို့ တောင်တီဒိတရားသည် အပြည့်အစုံ မသက်ဝင်သေးကြောင်း သိရှိရသည်။ ပြီးနောက် ကိုးကွယ်ရာအသျှင်ကို မိမိတို့၏ အာသာဆန္ဒအလျောက် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းအခွင့်အလမ်းသည် အမျိုးသားတို့ အကြီးအကဲများ၏ လက်တွင်း၌ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် မည်သည့်အခါမဆို မည်သည့်အရာကိုမဆို မိမိတို့၏ အမျိုးသားများအတွက် ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်တပါးကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်နိုင်ကြသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြသည်။ ဤကား မိုက်မဲမှုပင် ဖြစ်သည်။ ဤမျှထင်ရှားသော အရာကိုပင် ယင်း ဣဗ်ရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် နားမလည်နိုင်ခဲ့ကြသည့်အတွက်တမန်တော်မူစာ(အလိုင်ဟစ္စ်လျာမ်)က ၎င်းတို့အား (أولئك هم الجاهلون)

“အသင်တို့သည် မိုက်မဲသောသူများဖြစ်ကြသည်” ဟု ဖြေကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

((ဇာဂိုဒီ))

အ-၂။ ၈-၃၅၄။ အအ-၁၇၉။

ဣဗ်ရာအီလီ လူမျိုးများသည် ခေတ်ကာလ အချိန်အတော် ကြာညောင်းသည်အထိ ရုပ်ထုကိုးကွယ်လျက်ရှိသော အီဂျစ်ပြည်သားများ၏ အစိုဗ်အာဝါသအောက်၌ နေထိုင်လာခဲ့ကြရသည့်အတွက် ၎င်းတို့တွင် အီဂျစ်ပြည်သားများ၏ “ရှစ်ရက်” ဖြစ်သော ထုံးတမ်းစဉ်လာများ သက်ဝင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ မိုက်မဲသော တောင်းဆိုမှုသည်လည်း အီဂျစ်ပြည်သားများနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ခြင်း၏ အကျိုးပင် ဖြစ်သည်။

((ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ))

عن أبي حمزة الثماللي قال: خرجنا مع رسول الله
صلى الله عليه وسلم قبل حنين، فمررنا بسدة
فقلت يا نبي الله اجعل لنا ذات انواط كما لكفاد
ذات انواط وكان الكفار ينوطون سلا حهم بسدة
ويكفون حولها، فقال لنبي صلى الله عليه وسلم
الله اكبر، هذا كما قالت بنو اسرائيل لموسى
اجعل لنا الها كما لهما الهة انكم تركبون
سنن من قبلكم، اورده ابن جرير، (ابن كثير ١/٢٧٠)

အဗူဝါဟမ်ဗိ လိုင်ဆီ သခင်တံမှ တဆင့်ကြားသိရ၏။ ထိုသခင်ကြီးက ပြောပြ
သည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ် (မုဟမ္မဒ်ဆွာလ္လလ္လာဟု အလိုငယ် ၀၈၈၆)နှင့်အတူ
“ဟုနိုင့်န”ဇာတ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆီးပင်ကြီးတပင်အနီးမှ ဖြတ်သွားခဲ့
ကြ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “အို-အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နမိတမန်တော်၊ နမိတမန်တော်
သခင်သည် ကာဖစ်ရ်များ၌ **ذات انواط** “ဇာဘုအန်ဝါတ်” ချိတ်ဆွဲရာတံခွန်သကဲ့သို့

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့လည်း ချိတ်ဆွဲရာ တခုပြုလုပ်သတ်မှတ်ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ထားခဲ့၏။ ကာ
ဖစ်ရ်များသည် ၎င်းတို့၏ လက်နက်များကို ဆီးပင်စာပင်တွင် ချိတ်ဆွဲထားလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ထို
ဆီးပင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်

က အံ့သြကြီးစွာဖြင့် **الله اكبر** အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ကား အလွန်ကြီးကဲ
မြင့်မြတ်လှတိတကား။ ဤသည် ဣစ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်များက တမန်တော်မူစာအား
အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ၎င်းတို့တွင် ကိုးကွယ်ရာရုပ်ထုရှိသကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ရာရုပ်ထုတစ်ခု
ပြုလုပ်သတ်မှတ်ပေးပါဟု တောင်းဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ အသင်တို့သည် မိမိတို့အလျင်ရှိသော
လူမျိုးတို့၏ လမ်းစဉ်ကိုထက်ကြပ်လိုက်ကြမည်ဟု ဖြေကြားတော်မူလေသည်။ ဤသည့်
အကြောင်းကို ဣဗ်နုရူရှီကလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။

Handwritten note in Burmese script on the left margin.

(ဣဒ်နုအီရ်)
အ-၂။ ၀-၂၄၃။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စုရဟ်အာဒ်ရာဇ်) ကြဉ်နုးဗျားကဏ္ဍ။

(၁၃၉-၁၄၀)

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُوا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

قَالَ آخِرَ اللَّهُ أَنْبِيَاكُمْ هَؤُلَاءِ فَصَلُّوا عَلَى
الْعَالِيَيْنِ ﴿٤٠﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

(၁၃၉)

إِنَّ	ကေနပ်လွှာ၊
هَؤُلَاءِ	ဤသူတို့ကား၊
مُتَّبِعُوا	ဖျက်ဆီးခြင်းခံရပြီးဖြစ်၏။
مَا	အကြင်အရာသည်၊
كَانُوا	၎င်းတို့သည်၊
يَعْمَلُونَ	ထိုအရာ၌ရှိ၏။
قَالَ	ထိုပြင်မှားယွင်း၏။
آخِرَ اللَّهُ	အကြင်အရာသည်၊
أَنْبِيَاكُمْ	၎င်းတို့သည် မြို့လုပ်လျက်ပင်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။
هَؤُلَاءِ	ထိုမူစာက ပြောကြားခဲ့လေသည်။ 1317
فَصَلُّوا	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင်၊
عَلَى	ငါသည် အသင်တို့အဖို့ ရှာဖွေရပါမည်လော၊
الْعَالِيَيْنِ	ကိုးကွယ်ရာတပါးကို၊
	အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည်၊
	အသင်တို့အား ထွတ်မြတ်စေတော်မူခဲ့၏။
	စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ထက်။

(၁၄၀)

ကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ကေန်မလဲ ၎င်းတို့လုံးပန်းလျက် ရှိကြသော အမှုကိစ္စများသည် ဖျက်ဆီးခြင်းခံရပေမည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့ပြုလုပ်ကြသော အမှုကိစ္စများသည်(လုံးဝ)အချည်းနှီး (အခြေအမြစ်မရှိသော) ကိစ္စများသာ ဖြစ်ကုန်၏။

(နဗီတမန်တော်)မူစာက (ဆက်လက်၍) ပြောကြားခဲ့သည်မှာ “အချင်းတို့ ငါသည် အသင်တို့အဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာတစ်ပါးကို ရှာဖွေ၍ ပေးရပါမည် လော ? အမှန်စင်စစ်သော်ကား ထို (အလ္လာဟ်)အသျှင်မြတ်သည် (အချို့သော ကျေးဇူးတော် များတွင်)အသင်တို့အား စကြဝဠာခပ်သိမ်းတို့ထက် ထွတ်မြတ်စေတော်မူခဲ့ပြီး ဖြစ်ချေသည်ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။

1317 အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဣဒ်ရာအီလီ လူမျိုးတို့အား “တောင်ဟီဒ်” နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေ လက္ခဏာတော်များကိုလည်း ပြသတော်မူပြီးဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တဝ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အချို့ ကျေးဇူးတော်များတွင် စကြဝဠာအဝန်းထက်ပင် ဂုဏ်ထူးပီသေသများကို ထူးကဲစွာချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သော မဟာကျေးဇူးတော်ရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။ (ဤကဲ့သို့ တောင်ဟီဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေလက္ခဏာ တော်များ အထင်အရှား ပြသတော်မူသောအသျှင် မိမိတို့အား ကမ္ဘာအဝန်းထက် ထူးကဲစွာ ဂုဏ်ထူး ပီသေသ ချီးမြှင့်တော်မူသော မဟာကျေးဇူးတော်ရှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သခင်အား ဖဲကြည့်၍ အခြား ကိုးကွယ်ရာကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းသည် အသို့လျှင် ပြုထိုက်အံ့နည်း။)

ဤသို့ပြုမူခြင်းသည် မိမိတို့၏ ကျေးဇူးတော်ရှင်အား ကျေးဇူးမိခပ်သည့်အပြင် ကျေးဇူးကန်းရာ ပုန်ကန်ရာရောက်ပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ ကမ္ဘာအဝန်းထက်ပင် ဂုဏ်ထူးပီသေသထူးကဲစွာ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသော သူများအဖို့ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့လက်များဖြင့်ပြုလုပ်သော အရာဝတ္ထု၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဦးချခြင်းကွား ရှက်ဖွယ်ပင် ကောင်းလှတော့သည်။ ကြည့်-ထာနဝီ၊ အွတ်ဆ်မာနီ။

“ရှစ်ရက်”သည် မည်သည့်လူမျိုးအတွက်၊ မည်သည့်အခါ၌မျှ မပြိုင်ချေ။ အထူးသဖြင့် တောင်ဟီဒ် တရားတော်၏ အလံကိုင်းများအဖြစ် အစကနဦးကပင် ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသော ဣဒ်ရာအီလီ လူမျိုးများအဖို့မှာ ကား အသို့လျှင်ပြုအပ်ပေမည်နည်း ?။ ကြည့်-မာဂျီဒီ။

ဣဒ်ရာအီလီ သူမျိုးတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာအဝန်းထက် ထူးကဲစွာ ဂုဏ်ထူး ပီသေသ ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သည့် အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ခြေအမှတ် (112) တွင် ပြန်လည်ရှုပါ။

(၁၄၁)

وَاذْأَجَبْنَاكَمِّنْ إِي فِرْعَوْنَ يَسُؤُونَكَ سُوءًا
الْعَذَابَ يَهْتَلُونَ أَبْنَاءَ كَوْمِ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَ كَوْمِ
فِي وَفِي ذُلِّكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

<p>وَاذْكُرْ أَنْجَيْنَاكَ مِنَ الْغَرَقِينِ بِسُورِ مِائِي سُورَةِ الْعَذَابِ بِقَاتِلُونَ أَبْتَاءَكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ وَبَنَاتِكُمْ فِي ذُرِّيَّتِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ</p>	<p>ထိုမှတပါး၊ အကြင်အခါဝယ်၊ 1318 ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား လွတ်မြောက်စေတော်မူခဲ့၏၊ ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားတို့မှ၊ ၎င်းတို့သည် အသင်တို့အား သက်ရောက်စေကြ၏၊ အလွန်ဆိုးရွားလှသော ဘေးဒုက္ခတို့ကို၊ ၎င်းတို့သည် သတ်ဖြတ်ကြလေသည်၊ အသင်တို့၏ သားယောက်ျားကလေးများကို။ သို့ရာတွင်၊ အသက်ချမ်းသာပေးကြလေသည်။ အသင်တို့၏ အမျိုးသမီးများကို၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဤသည်တွင် ရှိခဲ့၏၊ စမ်းသပ်မှုတရပ်သည်၊ အသင်တို့အား၊ ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ်အထံတော်မှ၊ ကြီးကျယ်လှသော။</p>
--	---

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး (အသင်တို့သည် ပြန်လည်၍ သတိရကြလေကုန်)။ အကြင်အခါဝယ် ငါ အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ဖစ်ရ်အောင်နံ၏ အမျိုးသားတို့ (၏ ဘေးအန္တရာယ်များ)မှ လွတ်မြောက်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့သည် အသင်တို့အပေါ်၌ အလွန်ဆိုးရွားလှသော ဘေးဒုက္ခများကို သက်ရောက်စေကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် အသင်တို့၏ သားယောက်ျားကလေးများကို (ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ) သတ်ဖြတ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် အသင်တို့၏ အမျိုးသမီးများကိုမူကား (၎င်းတို့၏ ကျွန်မများအဖြစ် ခိုင်းစေနိုင်ရန် သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုပဲ) အသက်ချမ်းသာပေးကြလေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ဤသည်တွင် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်မှ ကြီးကျယ်လှစွာသော စမ်းသပ်မှု တရပ်ပင် ရှိချေသတည်း။

1318 ဤ မုက္ခံပါဠိတော်နှင့် အနက်သဘောတူ မုက္ခံပါဠိတော်တပါးသည် တုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၂:၄၉-၅၀) တွင် ပါရှိခဲ့လေပြီ။ ထိုမုက္ခံပါဠိတော်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ အဖွင့်များကိုလည်း အကျယ်ရှေးသားခဲ့လေပြီ။ အောက်ခြေအမှတ် (115-116-117-118) တို့ကို ပြန်လည်ရှုပါကုန်-

အပိုဒ် - ၁၇

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား
“တောင်ရာတ်” ကျမ်းမြတ် ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

Handwritten notes in Burmese script:
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ် ချီးမြှင့်တော်မူရန်အတွက် ညဉ့်ပေါင်း ၄၀-ဆွဲယာမ် ဥပုသ်ဆောက်တည်ရန် ချိန်းချက်တော်မူသည်။ တမန်တော်မူစာသည် မိမိမရှိခိုက် မိမိ၏ အမျိုးသားများကို သွန်သင်ဆုံးမရန်အတွက် မိမိ၏နှောင်တော် တမန်တော် ဟာရုန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား ကိုယ်စားလှယ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

- || ၁၄၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ် ချီးမြှင့်တော်မူရန်အတွက် ညဉ့်ပေါင်း ၄၀-ဆွဲယာမ် ဥပုသ်ဆောက်တည်ရန် ချိန်းချက်တော်မူသည်။ တမန်တော်မူစာသည် မိမိမရှိခိုက် မိမိ၏ အမျိုးသားများကို သွန်သင်ဆုံးမရန်အတွက် မိမိ၏နှောင်တော် တမန်တော် ဟာရုန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား ကိုယ်စားလှယ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။
- || ၁၄၃။ တမန်တော်မူစာက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ၊ ဖူးမြင်ရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အဖြေ။
- || ၁၄၄။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား ရရုလ်တမန်တော်အဖြစ် မြှောက်စားတော်မူသည်။ တမန်တော်မူစာနှင့် စကားပြောကြားတော်မူသည်။ တမန်တော်မူစာအား တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ်ကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူသည်။
- || ၁၄၅။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား အမိန့် ပညတ်တော်များကို သင်ပုံးများတွင် ရေးပေးတော်မူ၍ ထိုအမိန့်ပညတ်တော်များကို မိမိ၏အမျိုးသားများအား စွဲမြဲစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် မိန့်ကြားတော်မူသည်။
- || ၁၄၆။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာမြေပြင်တွင် မတရားမောက်မာ ပလွှားသောသူများ တရားလမ်းမှန်ကို မလိုက်နာဘဲ လမ်းမှားကိုသာ လိုက်နာသော သူများဘက်မှ မိမိ၏ ဒေသနာတော်များကို လှည့်ဖယ်ထားတော်မူသည်။
- || ၁၄၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များနှင့် နောင်တမူလွန်ဘဝတွင် ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ရမည်ကို မုသားဟု ပြောဆိုသောသူများ၏ အပြုအမူများသည် အချည်နှိုးသာ ဖြစ်ပေမည်။ ထိုသူများသည် မိမိတို့ အပြုအမူများ အတိုင်းသာ အစားရကြပေမည်။

(မူစာနဘီ) အား (တောင်ရာတ်) ကျမ်း
ထုတ်ပြန်ပေးတော်မူမည့် အကြောင်း။

“(မြေဆွေရ) မှီ (ဖစ်ရ်အောင်န) မင်းကြီးနှင့်၊ ၎င်း၏အသင်းဝင် (ကစ်ဘ်တီ) ခေါ် လူမျိုးတို့သည်။ မိမိတို့ ဆိုးကျိုးမကောင်းကျိုး အလျောက် (အထဘ်) ပြစ်ဒဏ် ရောက်ရှိ၍ တယောက်မကျန် ပျက်စီးကြသည်ရှိသော်။ (မူစာအလိုင်ဟစ္စလာမ်) က အေ- ငါ၏အသင်းသားတို့။ သင်တို့ (ဒွန္နယာ-အာခေရတ်) နှစ်ပါးလုံး၌၊ မြင့်မြတ်ကြောင်း၊ အကျိုးစီးပွားများအကြောင်း ကောင်းစွာကျင့်သုံး ဆောက်တည်နိုင်ရန် ပညတ်ဒေသနာ ကျမ်းတော်စာ တစောင်ရရှိရန်မှာ သင်တို့၌ အလွန်လိုအပ်သော အရေးကြီးတခုဖြစ်၏။...

သို့ဖြစ်၍ ငါသည် ထိုဒေသနာပညတ်၊ ကျမ်းတော်မြတ်ကို (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ် ထံ လျှောက်ထားတောင်းခံ၍၊ ကျမ်းတော်ပါတရားများကို သင်တို့အား ဟောကြားပြသ မည်ဟုဆို၏။ (ဘနီအစ္စရာအီလ်) လူမျိုးတို့က၊ အို-အရှင် (မူစာနဘီ) အရှင်၏ အမိန့်တော် စကားသည် (ဒွန္နယာ၊ အာခေရတ် နှစ်ဘဝလုံး၌၊ အကျွန်ုပ်တို့ အကျိုးစီးပွားများကြောင်း ဖြစ်ပေ၍၊ နေ့ရက်မရှည်မကြာ မြန်စွာရအောင်၊ ထိုအရှင်မြတ်ထံ၊ တောင်းပန်လျှောက်ထား ဆောင်ယူဟောပြောတော်မူပါဟု တောင်းပန်ကြ၏။ ထိုအခါ (မူစာအလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ်ထံ ပညတ်ဓမ္မကွန်၊ ထုတ်ပြန်ပေးသနားတော်မူပါမည့်အကြောင်းနှင့် လျှောက်တောင်းပန်ထွာ (ဒိုအာ) ပြုလိုက်ရာ၊ (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ်က (အေ (မူစာ)၊ သင်သည် ငါ၏ပညတ်ဓမ္မကွန်ကို၊ ထုတ်ပြန်ပေးသနားစေလိုလျှင် ရက်သုံးဆယ်ပတ်လုံး မပျက်မကွက် ဥပုသ်ကျင့်သုံးရမည်ဟု မိန့်တော်မူချက်အရ (မူစာအလိုင်ဟစ္စလာမ်) လည်း တခုသော တောင်ခေါင်း လှိုင်ဂူတွင် ဥပုသ်တော်ယူ၍ နေလေ၏။ ဥပုသ်တော်ထွက်၊ သုံးဆယ်တရက်တွင်၊ တူရစီနာ) ခေါ် တောင်ထိပ်သို့တက်၍ (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ်ထံ တိုက်ရိုက်စကား၊ လျှောက်ကြားဆင်ပန်၊ အသနားတော်ခံမည်ဟု ကြံရွယ်အားထုတ်သော အခါ၊ ဥပုသ်သီလကို နေ့ရက်ရှည်စွာ အစာအာဟာရမသုံးရပဲ ကြဉ်ရှောင်စောင့်သုံးရသည့် အတွက်၊ ခြောက်ကပ်သော ခံတွင်းမှ၊ နံစော်ခြင်းငြိမ်းအံ့သောငှာ တံပူများကို ဝါးနေ ယေ၏။ ထိုအခါ (မလာယစ်က ဖရီရှတာ) များက၊ အို-အရှင် (မူစာ)၊ အရှင်၏ခံတွင်းမှ တွက်သောအနံ့ကား တစုံတရာ နံစော်သည်မဟုတ်၊ ရတနာမျက်ကြွတ်တွင် ဖုံးအုပ်၍ ထားသော ပန်းပေါင်းစုံကဲ့သို့ အရှင်စကားဆိုတိုင်း ပျံ့လျောင်း သင်းကြိုင်လှိုင်သော ရနံ့ ရှိလေရကား။ ထိုရနံ့များ ပျောက်ပြယ်သွားအောင် အဘယ်ကြောင့် တံပူဝါးရသနည်းဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ် ကြားတော်မူလျှင်၊ အေ (မူစာ) ဥပုသ်သုံးဆယ် အတွင်း၊ ငါ့အမိန့်ကို မရပဲနှင့် အဘယ်ကြောင့် တံပူဝါးရသနည်း။ ထို့အတွက် တဖန် ဆယ်ရက်ဆက်လက် ထပ်မံစောင့်သုံးဦးလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) လည်း (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ် အမိန့်တော်အရ၊ တဖန်ဆယ်ရက် ထပ်မံစောင့်သုံးရပြန်၏။ ထိုအကြောင်းကို (ရုဂ္ဂလ္လုလ္လာ) သခင်နှင့်တကွ၊ သာသနာပင်အမျိုးသားတို့ ထင်ရှားသိအံ့

သောဌာ၊ အောက်ပါ (အာယတ်) တော်ကို (အလွှာဟို) အရှင်မြတ် ထုတ်ပြန် ပေးသနား
တော်မူ၏။”

(ဟာဂျီ ဦးကာလု)

အ-၉။ ၉-၉၂၅။

(၁၄၂)

وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَّمْنَا بَعَثَرِ فِتْمٍ
مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ
هَرُونَ أَخْلَفْنِي فِي تَوْبِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٣٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

دَوَعَدْنَا	ထိုမှတပါး၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်	ချိန်းချက်တော်မူခဲ့၏။	1319
مُوسَى	မူစာအား၊		
ثَلَاثِينَ لَيْلَةً	ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်၊		
وَأَتَمَّمْنَا	ထို့နောက်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်	ယင်း ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်ကို	
بَعَثَرِ فِتْمٍ	ဖြည့်စွက်တော်မူ၏။		
فِتْمٍ	တဆယ်ဖြင့်၊		
مِيقَاتُ رَبِّهِ	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ပြည့်သွားခဲ့လေ၏။		
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً	ထိုမူစာ၏ အရှင်သတ်မှတ်တော်မူသော	အချိန်သည်၊	
وَقَالَ	ညဉ့်ပေါင်း လေးဆယ်၊		
مُوسَى	၎င်းပြင်၊ ပြောကြားခဲ့၏။	1320	
لِأَخِيهِ	မူစာသည်၊		
هَرُونَ	ယင်း၏နောင်တော်၊		
أَخْلَفْنِي	ဟာရှန်အား၊		
	အသင်သည် ကျွန်အား	ကိုယ်စားပြု၍	နေခဲ့ပါလော။

فِي تَوَاتُؤِي ကျွန်ုပ်၏အမျိုးသားတို့တွင်၊
 دَا صُلَيْحٍ ထိုမှတပါး၊ အသင်သည် ပြုပြင်၍ပေးပါလော၊
 وَلَا تَتَّبِعِ ၎င်းပြင်၊ အသင်သည် မလိုက်ပါလေနှင့်၊
 سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ အကျိုးပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်သူတို့၏ လမ်းစဉ်ကို။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်) မူစာအား ညဉ့်ပေါင်း သုံးဆယ် ချိန်းချက်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်း ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်ကို ဆယ်ညဉ့်ဖြင့် (ထပ်လောင်း၍) ဖြည့်စွက်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာ၏အရှင် သတ်မှတ်တော်မူသော အချိန်သည် ညဉ့်ပေါင်းလေးဆယ် ပြည့်သွားခဲ့လေ၏။ ၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် မိမိနောင်တော် (နဗီတမန်တော်) ဟာရုန်အား (ဤသို့) ပြောဆို မှာကြားခဲ့လေသည်။ (အို-နောင်တော်) အသင်သည် ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားတို့တွင် ကျွန်ုပ်အား ကိုယ်စားပြု၍ နေရစ်ခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် အသင်သည် (၎င်းတို့အား) ပြုပြင်၍ပေးပါ။ သို့ရာတွင် အသင် သည် အကျိုးပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်သူတို့၏လမ်းစဉ်ကို မလိုက်ပါလေနှင့်။

والسراد بالليله ما يشتمل على النهار في
 عرفا لعرب عند الاطلاق، (المنار ص 12)

အရဗ် လူမျိုးတို့၏ ဧဝါဟာရ၌ ညဉ့်ဟူ၍ ခွင်းချက်မပါ သုံးနှုန်းသောအခါ ယင်းညဉ့်ဟူသော စကားတွင် နေနှင့်ညဉ့်ပါ အကျိုးဝင်သည်ဟူ၏။

(အလ်မနာရ်)
 အ-၉။၈-၁၂၀။

ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည် တေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးမှ လွတ်မြောက်၍ အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြရ သောအခါ စွဲမြဲစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြရန်အတွက် ကောင်းကင်ကျ တရားဥပဒေများ ယူဆောင်လာရန် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ထံ မေတ္တာရပ်ခံကြလေသည်။ တမန်တော်မူစာသည်လည်း မိမိ အမျိုးသားများ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်အထံတော်တွင် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား အနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း (၃၀)၊ အများဆုံး ရက်ပေါင်း (၄၀) ချိန်းချက်တော်မူ၍ ထိုရက်များတွင် အဆက်မပြတ် ဥပုသ်ဆောက်တည်ကာ “တူရ်”

Book IX—Chapter VII
'The Elevated Places'

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အဆ်ရာဖ်) ကြဋ်နန်းများကဏ္ဍ။

တောင်ထိပ်တွင် “ဗုဒ္ဓိတိကာဖ်” ထိုင်၍ တရားအားထုတ်သည်ရှိသော် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ‘တောင်ရာတ်’ ကျမ်းမြတ်ကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဟု ကတိပြုတော်မူလေသည်။

ယခုကဲ့သို့ အချိန် ၂-ခု (အနည်းအများ) သတ်မှတ်တော်မူခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ တရားအားထုတ်သည့်အချိန်တွင် ချဉ်းကပ်ကိုးကွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်သိရှိသေအပ်သည့် စည်းကမ်းချက်များတွင် တစ်စုတရာချို့ တွဲမှုမရှိပါလျှင် အနည်းဆုံးအချိန်ပိုင်းမှာ ရက် (၃၀) လုံလောက်သည်။ သို့မဟုတ်ပါလျှင် အများဆုံးအချိန်ပိုင်းဖြစ်သည့် ရက် (၄၀) အတိမှ လုံလောက်ပေမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အစပိုင်းမှ ရက် (၃၀) သည် မူချအတည်ပြုထားသော အချိန်ပိုင်းဖြစ်မည်။ ရက်ပေါင်း (၄၀) အပြည့် တရားအားထုတ်ခြင်းမှာမူ မိမိ၏အာသာဆန္ဒအလျောက် ကောင်းမှုပြုသည့်အနေဖြင့် မူလအစအချိန်ပိုင်းကို ပြည့်စုံစေသည့် သဘောဖြစ်ပေမည်။ ဤသည့်သဘောအတိုင်းပင် တမန်တော် ရှုအိုက်မိ (အလိုင်ဟစ္စလာမ) က တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ) အား မိမိ၏သမီးနှင့် ထိမ်းမြားပေးသည့် အချိန်တွင် အချိန်ပိုင်း ၂-ခုကို သတ်မှတ်၍ ပေးခဲ့လေသည်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂၀:၂၇)။

ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်ရှိ အချို့ကျမ်းပြု ပုဂ္ဂိုလ်များက “အဓိက မူလအချိန်ပိုင်းမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၅၁) တွင်လာရှိသည့်အတိုင်းရက်ပေါင်း (၄၀) ပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ ဤမူကွဲပါဠိတော်တွင်လည်း

(فَتَمَّ مَبِيقَاتِنَا) “သို့ရှိရာ ထို(တမန်တော်မူစာ)၏ အရှင်သတ်မှတ်ထားသော အချိန်သည် ပြည့်စုံ

သွားချေပြီ” တွင် ဤသည့်အချက်ကိုပင် ရည်ညွှန်းထားတော်မူသည်။ ဤသည် ထိုရက်ပေါင်း (၁၀) ကိုပင် ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားပုံတရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ရက်ပေါင်း (၃၀) ချိန်းချက်ထားတော်မူသည်။ ထိုရက်ပေါင်း (၃၀) ကို ရက် (၁၀) ထပ်မံဖြည့်စွက်၍ ပြည့်စုံစေတော်မူသည်ဟူ၏။ သို့မှသာလျှင် (ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လ) တလအပြည့် တရားအားထုတ်၍ ပြီးမြောက်စေပြီးနောက် ဒုတိယ (၀၁) ဇုလ်ဟစ်ဂျ်ဂျဟ်လမှ ရက် (၁၀) ထပ်မံဖြည့်စွက်တော်မူထားသည့်အကြောင်း ရည်ညွှန်းပြီးဖြစ်သွားပေမည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လ လဆန်း ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ဇုလ်ဟစ်ဂျ်ဂျဟ်လ (၁၀) ရက်နေ့တွင် (الْحَجَّة)

“ကျစ်လွတ်” တရားအားထုတ်မှုသည် ပြည့်စုံသွားလေသည်။ ဤအတိုင်းပင် အတိတ်ပညာရှင် သုခမိန်ကြီး များထံမှတဆင့် သိရှိရပေသည်။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “မုသ္မာဟ်ကုရ်အာန်” တစ်စိန်ကျမ်းတွင် ရေးသားဖော်ပြထားသည်မှာ အလ္လာဟ်သျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား အသင်သည် ညဉ့်ပေါင်း (၃၀) တိုင်တိုင် တကိုယ်ထီး တရားအားထုတ်ပါလျှင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏အမျိုးသားများအား “တောင်ရာတ်” ကျမ်းမြတ်ကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်ဟု ကတိပြုတော်မူလေသည်။ တမန်တော်မူစာသည် (ကတိတော်အတိုင်း စတင် တရားအားထုတ်လေသည်)။ ထိုအတောအတွင်း တနေ့သောအခါ တမန်တော်မူစာသည် “မစ္စဝါက်” တံပူစားမိလေသည်။ ကောင်းကင် တမန်များသည် တမန်တော်မူစာ၏ နှုတ်၏အနံ့ဖြင့် ဝမ်းသာလျက်ရှိခဲ့

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်း-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အဇ်ရာဖ်) ကြဉ်းမုားကဏ္ဍ။

ကြ၏။ တမန်တော်မူစာသည် တံပူစားလိုက်သောအခါ ထိုအနံ့သည် ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့၏။ ထိုသို့တံပူစားလိုက်သည့်အခါ ညဉ့်ပေါင်း (၁၀) ညဉ့်သစ်မံတိုး၍ အချိန်ပိုင်းကို ပြည့်စုံစေတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

(အွတ်ဆီမာနီ)

၈-၂၁၆။ အအ-၁၁။

وروى ان موسى عليه السلام عد بنى اسرائيل
وهو بمصر ان اهلك الله عدتهم اتاهم بكتاب
من عند الله فيه بيان ما ياتون وما يذرون
فلما اهدك فرعون سأل موسى ربه الكتاب
فامر بصوم ثلاثين يوماً وهو شهزى القعدة، فلما
اتم الثلاثين انكر خلوفاً فيه فتسوك، فقالت الملائكة

كنا نשמع من فيك رائحة المسك، فأفسدته
بالسواك، وقيل ادعى الله تعالى ليه، اما علمت ان
خوف فموا الصائم اطيب عندي من ريح المسك ؟
فامر الله تعالى ان يزيد عليها عشرة ايام من
ذى الحجة وقيل مرة الله تعالى ان يصوم ثلاثين
يوماً، وان يعمل فيها بما يقربه من الله ثم انزلت
عليه التوراة في العشر وكلم فيها، ولقد اجمعت ذكر
الرابعين في سورة البقرة وفصل ههنا.

(كشاف ج ٥)

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အီဂျစ်ပြည်တွင် ရှိနေစဉ်မှာပင် ဇရစ်ရာအီလီ
အမျိုးသားတို့အား အကယ်၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် နှိုင်းတို့၏ရန်သူကို ကွပ်မျက်
ဖျက်ဆီးတော်မူလိုက်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကျင့်ရန်၊ ကြဉ်ရန်
အမိန့်ပညတ်များ ပါဝင်သည့် ကျမ်းဂန်တစောင်ကို ယူဆောင်၍ လာပါမည်ဟု ကတိ

ပေးခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဖစ်ရ်အောင်န့် သေကြေပျက်စီးသွားသည့်အခါ တမန်တော် မူစာသည် မိမိ၏အရှင်ထံတော်တွင် ကျမ်းဂန် ရရှိပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား ရက်ပေါင်း (၃၀) ဥပုသ်ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူလေသည်။ ထိုလသည် ဇုလ်ကအိအ်ဟ်လဖြစ်သည်။ တမန်တော်မူစာသည် ရက်ပေါင်း (၃၀) ဥပုသ်ဆောက်တည်၍ ပြီးစီးသွားသောအခါ မိမိ၏ခံတွင်းနံ့ကို ရှုံ့ရှာ လာသည့်အတွက် တံပူစားလေသည်။ ထိုအခါ ကောင်းကင်တမန်များက “ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်၏ခံတွင်းမှ (Musk) ကတိုးနံ့ကို ရှုရှိုက်ကြရပါသည်။ ယခုမူ အသင်သည် ထို ကတိုးနံ့ကို တံပူစား၍ ပျက်ပြယ်စေလေပြီဟု မြောကြလေသည်။

အဆိုတရပ်အရ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား “ဥပုသ်ဆောက်တည် သူ၏ ခံတွင်းနံ့သည် ငါ၏အထံတော်တွင် ကတိုးနံ့ထက် ပိုမိုမွှေးကြိုင်သည်ကို အသင်မသိ ပါသလော” ဟု ငဟီဖြင့် မေးမြန်းတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော် မူစာအား ထို့အတွက်ကြောင့် ရက်ပေါင်း(၃၀)ပေါ်တွင် ဇုလ်ဟစ်ဂျီဂျဟ်လ (၁၀)ရက် ထင်မိဖြည့်စွက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူလေသည်။

အခြားသော အဆိုတရပ်အရ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား ရက်ပေါင်း (၃၀)ဥပုသ်ဆောက်တည်ရန်နှင့် ထိုနေ့ရက်များတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထံတော်ပါးသို့ ချဉ်းကပ်စေမည့်တရားများ အားထုတ်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူ၏။ ပြီးနောက် (၁၀)ရက်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ အခပေါ်သို့ တောင်ရုတ် ကျမ်းမြတ်ကို ထုတ်ပြန်ချပေးတော်မူ၏။ ထို အသျှင်မြတ်သည် ထို (၁၀)ရက်တွင် တမန်တော် မူစာနှင့်လည်း စကားပြောကြားတော်မူ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ဂါဝီကဏ္ဍတွင် ရက်ပေါင်း (၄၀) ၏ အကြောင်းကို အကျဉ်း အားဖြင့် မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။ ။ ဤနေရာတွင် ထိုအကြောင်းကို အကျယ်အားဖြင့် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(ကရ်ရှာဖ်)

وفي سورة البقر (واذ ذرنا موسى اربعين ليلة)
 وهو اجل لما فصل هنا من قبل، لان الاعراف
 ملكة والبقرة منية فهي متأخرة عنها في النزول
 (المنازل ١٢)

“စူရဟ်ဗကရဟ်” ဂါဝီကဏ္ဍတွင် “မည်သည့်အခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာအား ညဉ့်ပေါင်း (၄၀) ချိန်းချက်တော်မူ၏” ဟု ပါရှိ၏။ ဤသည် အကျဉ်း

သင်္ခေပဖြစ်၏။ ဤကဏ္ဍတွင် ယခင်က၊ အကျယ်ဝိတ္တာရအားဖြင့် ပါရှိခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် “စူရဟ်အအိရာဖ်” သည် မဏ္ဍာမြို့တော်၌ ကျရောက်သော ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ စူရဟ်ဗကရဟ်သည် မဒီနာမြို့၌ ကျရောက်သော ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ စူရဟ်ဗကရဟ်သည် စူရဟ်အအိရာဖ်ထက် ကျရောက်ရာတွင် နောက်ကျပေသည်။

(အလ်မနာရ်)

အ-၉။ ၈-၁၂၀။

وقد اختلف المفسرون في هذبة العشر ما هي، فالأكثر
على ان الثلاثين هي ذوالقعدة والعشر عشروا لبعده
قاله مجاهد مسترق وابن جريح، وروى عن ابن عباس
وغیره، نعلی ما يكون قد كمل لبيقات يوم النحر
وحصل فيه التكبير لموسى عليه السلام وفيه اكمل الله
الدين لمحمد صلى الله عليه وسلم كما قال تعالى
(اليوم اكملت لكم دينكم) ، (ابن كثير ص ٢٢٢)

ဤမုက္ခဝါဒ်တော်တွင် ပါရှိသည့် (၁၀)ရက် အဘယ် (၁၀)ရက် ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်တွင် မုဖတ်စ်စစ်ရ် ပညာရှင်များသည် အဆိုပြားလျက်ရှိကြသည်။ ပညာရှင်အများစုကြီး၏ ယူဆချက်အရ ထို ရက် (၃၀) ဟူသည် ဇုလ်ကအိအဟ်လဖြစ်သည်။ (၁၁)ရက်ဟူသည် ဇုလ်ဟစ်ဂျီဂျဟ်၏ (၁၀)ရက်ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်း မုဂျာဟစ်ဒ်၊ မတ်စ်ရူက၊ ဣဗ်နုဂျူရီကဂျီတို့က ဆိုကြသည်။ သာဝကကြီး ဣဗ်နုအဗ္ဗာစ်နှင့် အခြားပညာရှင်တို့မှတစ်ဆင့် သိရှိရသည်မှာ ဤအတိုင်းဖြစ်လျှင် တမန်တော်မူစာအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ချိန်းချက်ထားတော်မူသော အချိန်ပိုင်းသည် “ယောင်မွန်နဟ်ရ်”ခေါ် ဇုလ်ဟစ်ဂျီဂျဟ်လ (၁၀)ရက်မြောက်နေ့တွင် ပြည့်စုံသွားကြောင်း၊ ထိုနေ့မှာပင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာနှင့် စကားပြောကြားတော်မူကြောင်း သိရှိရပေသည်။ ထိုနေ့မှာပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၅:၃)တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အစွလာမ် သာသနာကို ပြည့်စုံစေတော်မူခဲ့လေသည်။

(ဣဗ်နုကဆီရ်)

အ-၂။ ၈-၂၄၃။

ညဉ့်ပေါင်း(၄၀)နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ်(120) တွင် အကျယ် ရေးသားခဲ့ပေပြီ။
ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

1320

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချိန်းချက်ထားတော်မူသော အချိန်ပိုင်းပြည့်စုံ၍ တူရ်တောင် ထိပ်သို့ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ) သွားရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်သောအခါ တမန်တော်မူစာ သည် မိမိ၏နောင်တော်တမန်တော် ဟာရူန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)အား မိမိ၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် မိမိ၏ အမျိုးသားများအပေါ်တွင် ခန့်အပ်ထားခဲ့၏။ မိမိ၏အမျိုးသားများအား ပြုပြင် ပေးရန်နှင့် ဖျက်ဆီးသူတို့၏လမ်းစဉ်ကို မလိုက်နာမိရန်လည်း မှာကြားထားခဲ့၏။ တမန်တော် ဟာရူန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည်လည်း တာဝန်ရှိသော တမန်တော်ကြီး တပါးပင်ဖြစ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ မှာကြားနေရန်ပင် မလိုပေ။ သို့ပါလျက် ယင်းကဲ့သို့ တမန်တော်မူစာက အမှတ် တရ မှာကြားခဲ့ခြင်းမှာ အမိန့်ပေးခြင်းမဟုတ်။ သတိပေးခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ဇုမိန့်ကဆီရ်)

အ-၂။ ၈-၂၄၃။

روى عليه السلام كما اختلفوا فرمنا اسس بنا بر به كه حضرت
بارك الله عليه وسلم صرت نبى محمد، حاكم المسلمين ته تحب، اس
صفت بن خليفه بنا مفضو به، استخلاف في النبوة مفضو
نہیں، (تھا ذی علیہ)

တမန်တော်မူစာက (တမန်တော် ဟာရူန်အား) အသင်သည် ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်စား လှယ်ဖြစ်ပါဟု မိန့်ဆိုခြင်းအကြောင်းမှာ တမန်တော် ဟာရူန်သည် နမိတမန်တော်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့သည် အမိန့်အာဏာပေးနိုင်သော ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ အကြီးအကဲမဟုတ်ခဲ့ပေ။ အမိန့်အာဏာ တွင် ကိုယ်စားလှယ်ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ နမိအဖြစ်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ခန့်အပ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။

(ထာနဝီ)

အ-၄။ ၈-၄၃။

တမန်တော် ဟာရူန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်သည်) တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ နောင် တော်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးလည်းဖြစ်သည်။ တွဲဖက်လည်းဖြစ်သည်။ တမန်တော် ဟာရူန်နှင့် ပတ်သက်၍ တမန်တော်မူစာကလည်း ဤအတိုင်းပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားခဲ့လေသည်။

ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂၀:၂၅-၃၆)

တမန်တော် ဟာရူန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်(၄:၁၆၃) ၏ အစွင့် စအောက်ခြေအမှတ်(651) တွင် အကျယ်ရေးသားခဲ့ပေပြီ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

“တမန်တော်မူစာက မိမိ၏နောင်တော်ကြီး တမန်တော်ဟာရူန် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) အား “ကျွန်ုပ်မရှိခိုက် ကျွန်ုပ်၏တာဝန်များကိုလည်း အသင်ပင်ဆောင်ရွက်ပါ” ဟု မှာကြားခဲ့လေသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် တမန်တော်မူစာသည် မိမိ၌သာလျှင်ရှိသော စိမ့်အုပ်ချုပ်မှု အခွင့်အာဏာများကို တမန်တော် ဟာရူန်အား လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မူစာသည် ဣစ္စရာအီလီ လူမျိုးတို့၏ စိတ်နေသဘောထား နှစ်နယ်မှု၊ မကြာခဏအယူအဆ ပြောင်းလဲမှု၊ ယုံကြည်ခြင်း မရင့်ကျက်မှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အပြည့်အဝ ဗဟုသုတ ရရှိပြီးဖြစ်နေသဖြင့် မိမိ၏နောင်တော်ကြီးအား အကယ်၍ ဤအမျိုးသားများသည် ကျွန်ုပ်၏ နောက်ကွယ်တွင် တစုံတရာ ဖောက်ပြန်ကြလျှင် အသင်သည် ၎င်းတို့အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါ။ ပြုပြင်ပေးပါ။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လမ်းစဉ်ကိုသာ လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။ လူရှုပ်လူပွေများ၏ လမ်းစဉ်ကို မလိုက်နာပါနှင့်ဟု အမှတ်တရ လေးလေးနက်နက် မှာကြားပြီး (တူရ်တောင်သို့) ကြွသွားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ကြွသွားစဉ်အတွင်းမှာပင် ဣစ္စရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် နွားငယ်ရုပ်ထုကို စတင်၍ ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြလေတော့သည်။

တမန်တော် ဟာရူန်သည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၀:၉၀) တွင် ပါရှိသည့် အတိုင်း “အို-ကျွန်ုပ်၏ အမျိုးသားများ၊ မုချအသင်တို့သည် ထိုနွားငယ်နှင့်ပတ်သက်၍ လမ်းမှားကြပြီ။ အသင်တို့အား မွေးမြူတော်မူသောအသျှင်ကား အလွန်ချစ်ခင် သနားညွှာတာတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လမ်းစဉ်ကိုသာ လိုက်နာကြ။ ကျွန်ုပ်၏စကားကိုသာ နာခံကြဟု ပြောကြား၍ မိမိသည် ယင်းဣစ္စရာအီလီ လူမျိုးတို့၏ မှားယွင်းမှု၊ လမ်းမှားမှုနှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့လေသည်။ ညီတော်တမန်တော်မူစာ မှာကြားခဲ့သည့်အတိုင်းလည်း မိမိတတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ပြုပြင်ရန် ကြိုးစားခဲ့လေသည်။”

(အွတ်ဆီမာနီ)
၈-၂၁၆။ အအ-၂။

(၁၄၃)

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِبَيْتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ
 أَرِنِي أَنظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَن نَّ تَرِينِي وَلَكِن انظُر
 إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِينِي فَلَمَّا
 تَجَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا
 فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحٰنَكَ بُدِّئْتُ بِالْكَوَ وَ أَنَا أَوَّلُ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

- ذَلَّلَا
 جَاء
 مُوسَى
 لِبَيْقَاتِنَا
 وَكَلَّمَهُ
 رَبُّهُ
 قَالَ
 رَبِّ
 آيُنِي
 أَنْظُرْ
 إِلَيْكَ
 قَالَ
 لَنْ تَرَانِي
 وَذَلِكَ
 أَنْظُرْ
 إِلَى الْجَبَلِ
 قَابِ اسْتَفْرَرَّ
 مَكَانَهُ
 فَسَوْفَ تَرَانِي
 فَلَمَّا
 تَجَلَّى
 رَبُّهُ

၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
 ရောက်ရှိလာခဲ့၏၊
 မူစာသည်၊
 ငါအသျှင်မြတ် သတ်မှတ်သောအချိန်၌၊
 ၎င်းပြင်၊ ယင်းမူစာနှင့် စကားပြောဆိုတော်မူခဲ့၏၊
 ယင်းမူစာ၏ အသျှင်မြတ်သည်၊
 ထိုမူစာသည် လျှောက်ထားခဲ့လေ၏။ 1321
 အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်မြတ်၊
 အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ပြသတော်မူပါ၊
 ကျွန်တော်မျိုးသည် ဖူးမျှော်ပါမည်၊
 အသျှင်မြတ်အား၊
 ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏၊
 အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ်အား အလျင်းဖူးမြင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ 1322
 သို့ရာတွင်၊ 1323
 အသင်သည် ကြည့်ပါလေ၊
 တောင်ကို၊
 တဖန်၊ အကယ်၍၊ ထိုတောင်သည် တည်ငြိမ်စွာ ရှိနေခဲ့အံ့၊
 ၎င်း၏နေရာတွင်၊
 သို့ဖြစ်လျှင်၊ အမှန်ပင်၊ အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ်အား၊ ဖူးမျှော်နိုင်အံ့၊
 ထို့နောက် အကြင်အခါဝယ်။ 1324
 ဘုန်းတော်ကို ထင်ရှားစေတော်မူခဲ့၏၊
 ထိုမူစာ၏ အရှင်မြတ်သည်၊

- لِلجَبَلِ တောင်ပေါ်သို့၊
- جَعَلَهُ ထိုဘုန်းတော်သည် ယင်းတောင်ကို ဖြစ်စေခဲ့လေသည်၊
- دَكَاةً အစိတ်စိတ်၊
- وَاخْرَجَهُ ထိုမှတပါး၊ လဲ၍ကျသွားခဲ့လေ၏၊
- مُوسَى မူစာသည်၊
- صَعِقًا သတိလစ်ကာ၊
- نَدْبًا စာဖန်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- إِنَّا أَنزَلْنَاهُ ထိုမူစာသည် ပြန်လည်၍ သတိရလာခဲ့၏၊
- فَإِن تَوَلَّوْا ထိုမူစာသည် လျှောက်ထားခဲ့လေ၏။ 1325
- سُبْحَانَكَ အသျှင်မြတ်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါ၏၊
- سُبُّهُ ကျွန်တော်မျိုးသည် ဝန်ချတောင်းပန်ပါ၏၊
- إِلَيْكَ အသျှင်မြတ်အထံတော်၌၊
- وَأَن تَدْعُنَا ထိုမှတပါး၊ ကျွန်တော်မျိုးသည်၊
- أَوَّلَ الْمُكْرِمِينَ ပထမဦးဆုံး သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ဖြစ်ပါ၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် ငါအသျှင်မြတ် သတ်မှတ်တော်မူသော အချိန်၌ ရောက်ရှိလာခဲ့၍ ထို(နဗီတမန်တော်) မူစာ၏ အရှင်မြတ်သည် ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာ နှင့် ဖကားပြောဆိုတော်မူသောအခါ၊ ထို (နဗီတမန်တော်)မူစာက “အို - ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား (မိမိကို)ပြသတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ် အား ပူးမျှော်ပါရစေ”ဟု လျှောက်ထားပန်ကြားလေသည်။ ထိုအခါအသျှင်မြတ်က (‘အို-မူစာ) အသင်သည် (ဤလောကတွင်) ငါအသျှင်မြတ်အား အလှင်းပူးမြင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အသင်သည် (ဤ)တောင်ကို ကြည့်နေပါလေ။ အကယ်၍ ထိုတောင်သည် မိမိနေရာတွင် တည်ငြိမ်စွာရှိနေခဲ့ပါမူ အသင်သည်လည်း ငါအသျှင်မြတ်အား အမှန်ပင် ပူးမျှော်နိုင်ပေမည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ ထို့နောက် ထို (နဗီတမန်တော်)မူစာ၏ အရှင်သည် တောင်ပေါ်သို့ (မိမိ)ဘုန်းတော်ကို ထင်ရှားစေတော်မူသောအခါ ထိုဘုန်းတော်သည် ယင်းပောင်ကို အစိတ်စိတ်

ဖြစ်စေခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာသည်လည်း သတိလစ်၍ လဲကျသွားလေသည်။ တဖန် ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် သတိပြန်လည်၍ ရရှိလာသောအခါ၊ (ဤသို့) လျှောက်ထားလေသည်။ (အို-အသျှင်မြတ်) အသျှင်မြတ်သည် (ဤလူ့လောကတွင် မံသစက္ခုဖြင့် ဖူးမြင်ရတော်မူခြင်းမူ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ (ယခုကဲ့သို့ လျှောက်ထားမိသောကြောင့်) ဝန်ချတောင်းပန်ပါ၏။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်မျိုးသည် (အသျှင်မြတ်အား ဤလောကတွင် မည်သူမျှ မမြင်နိုင်ကြောင်း) ပထမဦးဆုံး ယုံကြည်သူဖြစ်ပါသည်။ (တနည်း) ၎င်းပြင် ကျွန်တော်မျိုးသည် “အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ်အား (ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝတွင်) အလျင်းဖူးမျှော်နိုင်မည်” မဟုတ် ဟူသော မုက္ခပာဋ်တော်ကို ပထမဦးဆုံး ယုံကြည်သူဖြစ်ပါသည်။ ထာနဝီ (အ-၄။ စ-၄၃)။

1321 ချိန်းချက်ထားတော်မူသော ရက်ပေါင်း (၄၀) စေ့သွားသောအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာနှင့် အလွန်တရာမျှ နက်နဲထူးခြားသော နည်းမျိုးဖြင့် စကားပြောကြားတော်မူ၏။ ယင်းကဲ့သို့ တမန်တော်မူစာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် မိမိစပ်ကြားတွင် အဆက်အသွယ်တစုံတရာမရှိပဲ တိုက်ရိုက် ထိုအသျှင်မြတ်၏ စကားတော်များကို နားသောတဆင်ရသဖြင့် အတိုးမသိ ပီတိသောမနဿဖြစ်၏။ အလွန်ပြင်းပြသောဆန္ဒဖြင့် ထိုအသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်လို၏။ သို့ ဖူးမြင်လိုသည့် အလျောက်

တမန်တော်မူစာသည် နောက်ဆုံးတွင် မိမိ၏စိတ်ကို မချုပ်တည်းနိုင်တော့ပဲ رَبِّ ارِنِي انظُرَالْيَك

“အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်၊ အရှင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ထင်ရှားပြတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ပါရစေ” ဟု လျှောက်ထား ပန်ကြားလေတော့သတည်း။

(အွဆိမာနီ)
စ.၂၁၆။ အအ-၃။

1322 ဤပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်ဘဝတွင် “ဖါနီ” မမြဲသော သင်္ခါရဖြစ်သော သတ္တဝါများနှင့် ၎င်းတို့၏ စွမ်းအားသတ္တိများသည် အစ၊ အဆုံး၊ မရှိသော အမြဲထာဝရ တည်ရှိတော်မူသော တန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ညာဏ်တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်နိုင်စွမ်း မရှိကြပေ။ ဤသည်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဤပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်ဘဝတွင် မည်သူတဦးတယောက်မျှ မသေမီအလျင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မဖူးမြင်နိုင်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။

ဤပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်ဘဝတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်မှုသည် عقل အသိညာဏ်

အားဖြင့် “မွန်မကင်န်” ဖြစ်နိုင်သောအမှု ဖြစ်သော်လည်း ရှိအတ်တရားသဘော

အားဖြင့် **ممتنع الارتفاع** “မွန်မ္မတနိအုလ်ဂုကူအိ” လက်တွေ့ မဖြစ်သော အမှုပင်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်မှုသည် အသိညာဏ်အားဖြင့် ဖြစ်နိုင်သော အမှု ဖြစ်၍သာလျှင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စာဘ်) ကဲ့သို့သော တန်ခိုးကြီးမားသော တမန်တော်ကြီးတပါးသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ပါရစေဟု ပန်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ တမန်တော်မူစာသည် အသိညာဏ်အားဖြင့် အလျင်းမဖြစ်နိုင်သော အမှုကို အသို့လျှင် လျှောက်ထားပန်ကြားခံ အံ့နည်း ။

اهل السنة والجماعة “အဟ်လေ့စွန့်တ် ဝဂျမာအတ်” ၏ ယူဆချက်အရ “အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဤပစ္စက္ခမျက်မှောက်ဘဝတွင် ဖူးမြင်မှုသည် အသိညာဏ်အားဖြင့် **متن** “မွန်မ္မကင်န်”

ဖြစ်နိုင်သော အမှုဖြစ်၏။ “ရှရီအတ်” သဘောအားဖြင့် **ممتنع الارتفاع** “မွန်မ္မတနိအုလ်ဂုကူအိ” လက်တွေ့ မဖြစ်သော အမှုပင်ဖြစ်၏။ နောင်တမလွန်ကဝတွင်မူကား ခိုင်မာသော ကျမ်းလာစကားများအရ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ရမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

တမန်တော် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟ် ဝစလ္လမ်) သည် “မိအ်ရာဂျီ” ညွှတ်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ခဲ့သည်ဆိုသော အကြောင်းမှာ အဆိုပြားသော အကြောင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ (၅၃)မြောက်ဖြစ်သော **(سورة النجم)** (စူရဟ်နဂျမ်) ကြယ် တာရာကဏ္ဍတွင် ရေးသားဖော်ပြပါဦးအံ့။

အွတ်ဆိုမာနီ
၈-၂၁၆။ အအ-၄။

1323 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား “အသင်သည် (ဤပစ္စက္ခဘဝတွင်) ငါအသျှင် မြတ်အား အလျင်းဖူးမြင်နိုင်မည်မဟုတ်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးသည့်နောက် ဆက်လက်၍ မိန့်ကြားတော်မူ သည်မှာ အသင်သည် ဤတောင်ကို ကြည့်နေပါလေ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဤတောင်ပေါ်သို့ မိမိ၏ ရောင်ခြည်တော်များအနက် အနည်းငယ်မျှ ကို လွှတ်တော်မူမည်။ အကယ်၍ တောင်ကြီးကဲ့သို့ မာမြင်း၊ ခိုင်ခံ့သော အရာသည် ငါ၏ ရောင်ခြည်တော်၏ဒဏ်ကို ခံနိုင်ခဲ့ပါလျှင် အသင့်အားလည်း ခံနိုင်အောင် ဖန်တီးပေးတော်မူမည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ တောင်ကြီးကဲ့သို့ ကိုယ်ခန္ဓာအစိုင်အခဲ ကြီးမားခိုင်ခံ့သော အရာသည် ပင်လျှင် ငါ၏ဘုန်းရောင်ခြည်တော်ဒဏ် မခံနိုင်ပါလျှင် သေးငယ်လှသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသည့် လူသားတဦး နှင့် ၎င်း၏ မံသစက္ခ များသည် အသို့လျှင်ခံနိုင်အံ့နည်း ။

လူသည် နာမ်၊ စိတ်ဓာတ်၊ ဝိညာဉ်အားဖြင့် မိုး၊ မြေ၊ နေ၊ လနှင့် တောင်ကြီးများထက်ပင် သာ၏။ ထို့အတွက်ကြောင့်လည်း တမန်တော်မူစာနှင့် (အခြားတမန်တော်များ) ထမ်းဆောင် နိုင်ကြသည့် ‘ဝဟီ’ မုက္ခပါဌ်တော်များ၊ ထိုမျှမက လူသားတို့ ထမ်းဆောင်နိုင်သည့် အပ်နှံထား သော တာဝန်ကြီးကို ထိုထိုသော တောင်ကြီးများနှင့် အခြားအခြားသော ကြီးမားလှသော အရာများသည် ထမ်းဆောင်ရန် မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပေ။ ယင်းကဲ့သို့ မထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည့် အကြောင်းကို ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၃၃:၇၂။ ၅၉:၂၁)တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ သို့တစေလည်း လူသည် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ပတ်သက်သောအရာ၊ မိသစက္ခုနှင့် ပတ်သက်သော အရာများတွင် အခြားကြီးမားလှသော အရာများနှင့် စာလျှင် အလွန်တရာမျှပင် သေးငယ်လှပေသည်။ ဤအကြောင်းကိုလည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၄၀:၅၇ ၄:၂၀) တွင် မိန့်ဆိုထား တော်မူသည်။ ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင်လည်း တမန်တော်မူစာအား ကိုယ်ခန္ဓာအား ဖြင့် လူသားတို့၏ အားအင်သေးငယ်မှုကိုပင် ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။

(အွတ်ဆိမာနီ)

၈-၂၁၆။ အအ-၅။

1324 အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ “တဂုလ္လီယာတ်” ဘုန်းတော်ထင်ရှားပြမှုများ။ (ရောင်ခြည်တော်လွှတ်မှု များ) သည်။ အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် စေတနာဖြင့်ပြုလုပ်တော်မူသောအမှုဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိအလိုတော်ရှိသလို မည့်သည့်အရာအပေါ်၌မဆို ဘုန်းတော်ထင်ရှားပြတော်မူသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တောင်ပေါ်တွင် မိမိ၏ “တဂုလ္လီ” ဘုန်းတော်ထင်ရှား ပြတော်မူလိုက် သည့်အခါ ထိုတောင်သည် တမဟုတ်ခြင်း အပိုင်းပိုင်းအစစ ကြေမှု၍သွား၏။ ထိုတောင်၏ အနီးတွင် ရှိနေသော တမန်တော်မူစာသည်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဘုန်းတော်ထင်ရှား ပြတော်မူလိုက်သည့် အတွက် ထိုတောင်၏ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှသောအဖြစ်ကို ရှုမြင်၍ သတိလစ်ကာ လဲကျသွားခဲ့၏။ တနည်း-ဤသို့နားလည်ကြပါကုန်။ မိုးကြိုးပစ်သည့်အခါ မိုးကြိုးစက်ကွင်းမိသော အရာများသည် တမဟုတ်ခြင်း မည်းနက်သွား၏။ ထိုပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိသော သူများသည်လည်း များသောအားဖြင့် နည်းများ မဆို ဒုက္ခဖြစ်ကြရသည်။ ဤကား နိုင်းယှဉ်ခြင်းမဟုတ်။ နားလည်လွယ်အောင် ရေးသားဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

(အွတ်ဆိမာနီ)

၈-၂၁၆။ အအ-၆။

اصل لجلو: الكسفا لظاهر قال الله عز وجل ولولا ان كتب الله عليهم الجلاء لذهبوا في الدنيا، ومنه جلالى خبز وخبر جلى ونيا س جلى، والتجلى قد يكون باللات نحو والنهار اذا تجلى وقد يكون بالامر والفعل نحو فلما تجلى ربّه للجبل ، (راغب)

1325 ဤမှကွပါဌ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ဤသို့တည်း။ ကိုယ်တော် အသျှင်မြတ်သည် အဖန်ဆင်းခံ တစ်စုံတရာနှင့် ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်ခြင်းမှ လုံးဝသန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပါသည်။ ဤအနိစ္စ၊ သင်္ခါရ မမြဲသော မျက်လုံးများတွင် ကိုယ်တော်အသျှင်မြတ်၏ ဘုန်းတော်ထင်ရှားပြမှုများ၊ ရောင်ခြည်တော်များကို ဖူးမြင် နိုင်စွမ်း အလျင်းမရှိပါ။ ကိုယ်တော်အသျှင်မြတ်၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှု ကြီးကဲမြင့်မြတ်မှုတို့ကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင်ပါက ကိုယ်တော်အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိပဲလျက် တစ်စုံတရာ လျှောက်ထား ပန်ကြားခြင်း အလျင်းမပြုအပ်ပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် စိတ်စေတနာ သဗ္ဗာတရား လွန်စွာထက်တန်ကာ ကိုယ်တော်အသျှင် မြတ်၏ အခွင့်မရှိပဲလျက် မလျှောက်ထားအပ်သည်ကို လျှောက်ထားမိသည့်အတွက် ဝန်ချတောင်းပန် အသနားခံပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် အားလုံးသူတို့ထက် အသျှင်မြတ်၏ ဘုန်းသမ္ဘာကို ဦးစွာပထမ ယုံကြည်သူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်တဝ ဤပစ္စက္ခ မျက်မှောက်ဘဝတွင် ဤမိသစက္ခများဖြင့် ကိုယ်တော် အသျှင်မြတ်အား အလျင်းမဖူးမြင်နိုင်ကြောင်းကို ဦးစွာပထမ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်သိရှိသူ တဦးလည်း ဖြစ်ပါ သည် ဟူလို။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

၈-၂၁၇။ အအေ-၇။

မှတ်ချက်။

“တောင်မဟ်” ဝန်ချတောင်းပန်မှုသည် အမြဲတစေ အပြစ်ရှိမှပင် ပြုရသည်မဟုတ်။ မလျော်ကန် မသင့်မြတ်သော ပန်ကြားချက် ပြုမိလျှင်လည်း ဝန်ချတောင်းပန်ရာသည်။ ဤမှကွပါဌ်တော်တွင် ဤ သဘောပင်ဖြစ်သည်။

و اجعلنا الامم على انفسنا التوبة ما كانت من معصية
(قرطبي)

ဤမှကွပါဌ်တော်တွင် ပါရှိသော ဝန်ချတောင်းပန်မှုသည် အပြစ်ကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ဤတွင် မွတ်စလင်မ် အားလုံး အဆိုညီပေသည်။

(ကုန်တုမီ)

انا اول المؤمنين، انا اول من آمن بالله لا بربك
احد من خلقك الى يوم القيمة ، (ابن جرير ص ၃၃)

“ကျွန်တော်မျိုးသည် ဦးစွာပထမ အိမာန်ယုံကြည်သူဖြစ်ပါသည်” ၏ အလိုသဘော မှာ ကိုယ်တော်အသျှင်မြတ်အား ကိုယ်တော် အသျှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများအနက် မည်သူ

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာဖ်ရာဖ်) ကြဉ်းပျားကဏ္ဍ။

တဦးတယောက်မျှ ကိယာမတ်နေတိုင် မဖူးမြင်နိုင်သည်ကို ကျွန်တော်မျိုးသည် ဦးစွာပထမ
ယုံကြည်သူဖြစ်ပါသည် ဟူ၏။

(ဣဗ်နုဂျရီရ်)

အ ၉။ ၈-၃၀။

မှတ်ချက်။

ကုရ်အာန် (၇: ၁၄၃)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျမ်းလာအခြားအဆိုများကို ဣဗ်နုကဆီရ် (အ-၂။ ၈-၂၄၃-
၂၄၆)တွင်လည်းကောင်း၊ ဣဗ်နုဂျရီရ် (အ-၉။ ၈-၃၄-၃၇)တွင်လည်းကောင်း ရှုပါကုန်။

(၁၄၄)

قَالَ يُمُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣٦﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

قَالَ	ထိုအသျှင်မြတ်သည်	မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။	1326
يُمُوسَىٰ	အို-မူစာ၊		
إِنِّي	ဧကန်စင်စစ်၊	ငါအသျှင်မြတ်သည်။	
اصْطَفَيْتُكَ	ငါအသျှင်မြတ်သည်	အသင့်အား ရွေးချယ်မြှောက်စားတော်မူခဲ့၏။	
عَلَى النَّاسِ	လူတို့အပေါ်ဝယ်၊		
بِرِسَالَتِي	ငါအသျှင်မြတ်၏	ရုစုလ်တမန်တော်အဖြစ်ဖြင့်၊ ငါအသျှင်မြတ်၏	
وَبِكَلَامِي	(မှာကြားချက်များဖြင့်)၊		
فَخُذْ	ထိုမှတပါး၊	ငါအသျှင်မြတ်၏ စကားပြောဆိုမှုဖြင့်။	1327
مَا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊	အသင်သည် ယူပါလေ။	
آتَيْتُكَ	အကြင်အရာကို၊		
وَكُن	ငါအသျှင်မြတ်သည်	အသင်အား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူ၏။	
مِنَ الشَّاكِرِينَ	၎င်းပြင်၊	အသင်သည်ဖြစ်ပါလေ။	
		ကျေးဇူးတော်ကို လိတတ်သူတို့အနက်မှ။	

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင့်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအီရာမ်) ကြဉ်းများကဏ္ဍ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ထိုအခါ၊ အလ္လာဟ်) အသျှင်မြတ်သည် (ဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ အို-
(နဗီတမန်တော်)မူစာ၊ ကေန်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား လူများအပေါ်၌ မိမိ
ရုစုလ်တမန်တော်အဖြစ်ကို ချီးမြှင့်တော်မူခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်
အသင်နှင့် စကားပြောဆိုတော်မူခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရွေးချယ်မြှောက်စားတော်မူလိုက်ပြီ။
သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် အသင့်အား ငါအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူသည် (များ)ကို
ယူပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ပါလေ။

1326 ဆိုလိုသည်ကား အို-မူစာ၊ ယခုအသင်သည် ငါ့အား မဖူးမြင်နိုင်ပေရှိစေသို့ရာတွင် အသင့်အား
ယခု ငါချီးမြှင့်တော်မူသောကျေးဇူးတော်များကား နည်းသလော? ငါသည် အသင့်အား ရုစုလ်တမန်တော်
အဖြစ်လည်း မြှောက်စားတော်မူပြီ။ တောင်ရာတ် ကျမ်းမြတ်ကိုလည်း ချီးမြှင့်တော်မူပြီ။ ငါသည်အသင်နှင့်
တိုက်ရိုက်လည်း စကားပြောကြားတော်မူပြီ။ သို့ရှိရာ အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်တော်မူသည်များ
ကို လက်ခံယူပါလေ။ ပြီးနောက် ငါအသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မွန်၊
ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့တွင် ပါဝင်ပါလေဟူလို။

(အွတ်ဆ်မာနီ)
၈-၂၁၇။အအ-၀။

برسليتي: يعني اسفل التوراة (بيضاوي 149 كشاف 177)

ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် برسليتي “ရိစာလာတီ” ဟူသည် တောင်ရာတ်ကျမ်း ၏
အစိတ်အပိုင်းများ (အစောင်များကို) ကို ဆိုလိုသည်။

(ဗိုင်သျှာဝီ)
အ-၁။ ၈-၁၆၉။
(ကရ်ရှာဇ်)
အ-၁။ ၈-၅၇၆။

قوله ابن كثير وناقص برسليتي (بيضاوي 149 المصنف 177)

ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်တွင် ပါရှိသော رِسَالَتِي “ရိစာလာတီ” ဟူသောပုဒ်ကို

ထုတ်နုကဆီရိနှင့် နာဖစ်အိတို့က رِسَالَتِي “ရိစာလာတီ” ဟူ၍ ရွတ်ဖတ်ကြသည်။

(ဗိုင်းသွာဝီ)

အ-၁။ ၈-၁၆၉။

(အလ်မနာရ်)

အ-၉။ ၈-၁၇၇။

قرأ ابن كثير ونافع برسالتني والباقر برسالاتني
 فاذا ردها بمعنى الاسم من الارسال جمعها باعتبار
 تعدد ما ارسل به من العقائد والعبادات والاحكام
 السياسيّة والعربيّة والمدنيّة. والشخصية وقيل
 بتعدد اسفار التوراة وهو ضعيف لان التوراة ما اوحى
 من لشرعية الى موسى هو موضوع رسالته
 وتسمية الاسفار الخمسة بالتوراة اصطلاحية
 وقا، يظنونها على جميع كتب نبياء بني اسرائيل
 قبل عيسى عليه السلام ، (النار مج ١٢٧)

ردى ان سوال لرؤية كان يوم عرفة واعطاء التوراة
 كان يوم النحر (بيضاوى ١٢٩)

ကျမ်းအဆိုတရပ် ဤသို့လာရှိ၏။ (တမန်တော်မူစာက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အာ။) ပူးမြင်ရပါရန် လျှောက်ထားသောနေ့မှာ “အရဖတ်” နေ့ဖြစ်၏။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာအား) တောင်ရာတ် ချီးမြှင့်တော်မူလော့ နေ့မှာ “နတ်ရ်” နေ့ဖြစ်သည်။

(ဗိုင်းသွာဝီ)

အ-၁။ ၈-၁၆၉။

1327 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)နှင့် တိုက်ရိုက်စကား ပြောကြားတော် မူခဲ့သည့်အကြောင်း၊ အောက်ခြေအမှတ် - (461)တွင် ရှုပါကုန်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ခြင်း၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က စကားပြောကြားတော်မူခြင်း အကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်ကိုသိလိုပါက အလိမ္မန်နာရီကျမ်း အစောင်-၉၊ စာမျက်နှာ- (၁၂၀-၁၉၂) တွင် ရှုပါကုန်။

(၁၄၅)

وَكُنْتُمْ فِي الْاَلْوَا حِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعَنَةً وَتَفْصِيلاً
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَا حَنظَلَةُ
بِأَخْذِهَا وَسَأْوِرِيكُمُ دَارَ الْفَيْسِقِيْنَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَكُنْتُمْ	ထိုမှတပါး၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ရှေးသားတော်မူခဲ့လေသည်။ 1328
فِي الْاَلْوَا حِ	ယင်းမူစာအား၊
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ	သင်ပုံးများတွင်၊
مَّوْعَنَةً	အလုံးစုံသောအရာ၊
وَتَفْصِيلاً	ဆုံးမဩဝါဒကို၊
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ	၎င်းပြင်၊ အသေးစိတ် (အမိန့်ပညတ်တော်)ကို၊
فَخُذْهَا	အရာခပ်သိမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ 1329
بِقُوَّةٍ	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်သည် ၎င်းကိုဆွဲကိုင်ပါလေ၊
وَأْمُرْ	မြဲမြံစွာ၊
قَوْمَكَ	၎င်းပြင်၊ အသင်သည် ဆင့်ဆိုပါလေ၊ 1330
بِأَخْذِهَا	အသင်၏ အမျိုးသားတို့အား၊
وَسَأْوِرِيكُمُ	၎င်းတို့သည် (စွဲမြဲစွာ) လိုက်နာကြရန်၊
دَارَ الْفَيْسِقِيْنَ	ယင်း အမိန့်ဩဝါဒများအနက်မှ အကောင်းဆုံးကို၊
	မကြာမြင့်မီ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား၊ ပြသတော်မူအံ့။ 1331
	အမိန့်တော်ကို၊ မနာခံသောသူတို့၏ နေရာကို။

ကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတစ်ပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို (တမန်တော်မူစာ)အား (သာသနာရေးတွင် မုချ လိုအပ်သည့်) အလုံးစုံသော အဆုံးအမ သြဝါဒများကို လည်းကောင်း၊ (အမိန့်ပညတ်များနှင့် ပတ်သက်၍) အရာခပ်သိမ်းတို့၏ ရှင်းလင်းချက်ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းကျောက်သင်ပုန်းများတွင် ရေးမှတ်၍ ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။

သို့ဖြစ်ပေရာ (အို-နဗီတမန်တော်မူစာ)အသင်သည် ၎င်းကိုမြဲမြံစွာ ဆွဲကိုင်၍ ထားပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် မိမိအမျိုးသားတို့အား ယင်းသြဝါဒတော်များအနက်မှ အကောင်းဆုံးများကို (စွဲမြဲစွာ) လိုက်နာကြရန် ဆင့်ဆိုပါလေ။ မကြာမြင့်မီ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အမိန့်တော်မူသောသူတို့၏ နေရာဌာနကို ပြသတော်မူအံ့။

V.I.
**
M...
→

1328 အချို့ပညာရှင်များ၏ ယူဆချက်အရထိုကျောက်ပြားများအပေါ်တွင် ရေးတင်ထားတော်မူသော တရားဒေသနာတော် များသည်ပင်လျှင် တောင်ရာတ်ကျမ်းမည်၏။ အချို့ပညာရှင်များ၏ ယူဆချက် မှာကား ထိုကျောက်ပြားများကား တောင်ရာတ်ကျမ်း မကျရောက်မီအလျှင် ချီးမြှင့်တော်မူသော ကျောက်ပြားများဖြစ်သည်။ တောင်ရာတ်ကျမ်းကား ထိုကျောက်ပြားများအပြင် သီးသန့်တခြားဖြစ်သည်။ (ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၁၇။ အအ-၉)

တမန်တော်မူစာအား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ရေးမှတ်ပေးတော်မူလိုက်သော ကျောက်ပြားများ သည်ပင် "တောင်ရာတ်" ကျမ်း ဖြစ်သည်။

1329 ဤမုက္ခပေါ်၌တော်တွင် ပါရှိသည့် (من كل شيء) "အရာအားလုံး" ဟူသည် ကမ္ဘာ့အဝန်းရှိ အရာအားလုံးကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ သာသနာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လိုအပ်သမျှသော အမိန့်ပညတ်များနှင့် ပြဿနာများကိုသာ ဆိုလိုသည်။

من كل شيء اى مما يحتاج اليه في بيته من الاحكام
(فقطبى)

ولا شبهة فيه انه ليس على العمم بل المراد من كل
ما يحتاج اليه موسى وقومه في بيته (كبير)

Book IX—Chapter VII

အစောင်း-၉။ ကဏ္ဍ-၇။

“The Elevated Places”

(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဋ်နန်းများကဏ္ဍ။

1330 အဘိဓာန်သဘောအရ “အဟ်စန်” ဟူသော ပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ “အကောင်းဆုံး” ဟူ၍ဖြစ်၏။

“ဟစန်” ဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ “အကောင်း” ဟူ၍ဖြစ်၏။ ဤမှကွပ်ငြိတော်ဘွင်

လာရှိသော (احسنها) “အဟ်စန်ဟာ” ထိုတရား “ဒေသနာတော်များ၏ အကောင်းဆုံး” ၏ အလိုသဘောကား အသို့ပါနည်း။ ဤတွင် ယင်းပုဒ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မောင်လာနာ ရှစ်မိနိရ် အဟ်မမ်အွတ်ဆ် မာနီသခင်က အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။

(က) အလိုသဘောတရပ်မှာ တောင်ရောက်ကျမ်းလာ တရားဒေသနာတော်များသည် အကောင်းဆုံးချည်းသာ ဖြစ်သည်။ ထိုမှတပါး အခြားမရှိချေ။

(ခ) အခြား သဘောတရပ်မှာကား တောင်ရောက်ကျမ်းလာ တရား ဒေသနာတော်များသည် အသီးသီး အကောင်းချည်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အချို့ ဒေသနာတော်များသည် အချို့ဒေသနာတော်များထက် ပို၍ပင် ကောင်းပေသည်။ ဥပမာ— ကျူးလွန်စော်ကားသူ တယောက်ကို တုံ့ပြန်လက်စားချေခြင်းသည် ပြုပိုင်၏။ ကောင်း၏။ သို့ရာတွင် သည်းခံခြင်းနှင့် ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် ပိုမို၍ပင် ကောင်းပေသည်။

ဆိုလိုရင်းသဘောကား ထုတ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည် တောင်ရောက်ကျမ်းလာ တရားဒေသနာတော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် ထိုတရား ဒေသနာတော်များ အနက် အကောင်းသာကေ အကောင်းဆုံး တရားဒေသနာတော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ကြိုးစား၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို အပြည့်အစုံ နာခံသော ကျွန်များဖြစ်ကြရမည်ဟူသတည်း။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

၈၂၁၇။ အအ-၉။

1331 ဤမှကွပ်ငြိတော်၏ အလိုသဘောမှာ အောက်ပါအတိုင်း နှစ်မျိုးဖြစ်သည်။

အကယ်၍ အမိန့်တော်ကို သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံကြလျှင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အမိန့်တော် မနာခံသူတို့၏ အိမ်ကိုပြုသတော်မူမည်။ ၎င်းတို့၏အိမ်မှာ နောင်တမလွန်ဘဝတွင် “ဂျဟန္နမ်” ငရဲဖြစ်မည်။ ဤပစ္စက္ခဘဝတွင် ပျက်စီးခြင်းနှင့် ဂုဏ်သိရ်သေးသိမ်ခြင်း၊ အရှက်တကွ အကျိုးနည်း ဖြစ်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ထိုအဖြစ်ဆိုးမှ ဖယ်ရှားတော်မူပါစေ သား)။ ကြည့်-ကုဗ်နုကဆီရ်၊ ဗဗဝီ။

အချို့ပညာရှင်များက အမိန့်တော် မနာခံသူတို့၏ အိမ်ဆိုသည်မှာ ဆီရိယပြည်နှင့် အီဂျစ်ပြည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဆီရိယပြည်သည် အမိန့်တော် မနာခံသော “အမာလစ်က်” တို့၏ ပြည်ဖြစ်၍ အီဂျစ်ပြည်မှာ အမိန့်တော်မနာခံသော ဖစ်ရ်အောင်နီတို့၏ ပြည်ဖြစ်သည်။

ဤဒုတိယအဆိုအရာ၊ ဤမှကွပ်ငြိတော်သည် ဣစ္စရာအီလီလူမျိုးတို့အဖို့ ကောင်းကြီးသတင်း ဖြစ်ပေမည်။ ဆိုလိုသည်ကား၊ ဤကယ်၍ ဣစ္စရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် အမိန့်တော်ကို အဟုတ်တကယ်နာခံကြပါလျှင်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား၊ အမိန့်မှန်ခံသော အမာလစ်ကံနှင့် ဖမ်းရအောင်န့်တို့၏ ပြည်များကို ပေးသနားတော်မူမည်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အဆို ၂-ရပ်အနက် ပထမအဆိုသည် ပိုမိုသင့်မြတ်သည်။ ဣဗ်နုကဆီရ် သခင်သည်လည်း ပထမအဆိုကိုပင် ပိုမိုနှစ်ချိုက်ပေသည်။

(အွတ်ဆီမာနီ)
၈-၂၁၅။ အအ-၉။

سأوريكم دارا الفسقين : اي سيورتهم ارضل عدائهم
وديارهم (كبير)

سأوريكم دارا الفسقين : فادخلكم الشام واريكم
منازل الكافرين الذين كانوا متوطنين فيها
من الحياة والعراق لتعتبروا بها . (كبير)
(ماجرى ٣٤٦ ١٩٥)

(၁၄၆)

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِي الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِعِزِّ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كَلِمَاتِي يُؤْمِنُوهَا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الَّذِي يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿٥٦﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

سَاٰصِرٰٓفٍ	မကြာမြင့်မီ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်၊ လှည့်ထားတော်မူအံ့၊ 1332
عَنْ اٰبَتَيْنِ	ငါအသျှင်မြတ်၏ မုကွပင်၌တော်များဘက်မှ၊
الَّذِيْنَ	အကြင်သူတို့အား၊
يَتَّكِبُوْنَ	၎င်းတို့သည်၊ မာန်မာန် ထောင်လွှားကြကုန်၏၊
فِي الْاَرْضِ	ကမ္ဘာမြေဝယ်၊
بِغَيْرِ الْحَقِّ	မတရားသဖြင့်၊
وَ اِنَّ	စင်စစ်သော်ကား၊ အကယ်၍၊
بَرًا	၎င်းတို့သည်၊ မြင်ကြသော်လည်း၊
كَلَّ اَيَّةٍ	သက်သေလက္ခဏာ အလုံးစုံကို၊
لَا يُؤْمِنُوْا	၎င်းတို့သည်၊ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ပေ၊
بِهَا	ယင်းသက်သေလက္ခဏာကို၊
وَ اِنَّ	၎င်းပြင်၊ အကယ်၍၊
بَرًا	၎င်းတို့သည်၊ တွေ့မြင်ခြားအံ့လည်း၊
سَبِيْلِ الرَّمۡثِ	ဖြောင့်မတ် မှန်ကန်သော တရားလမ်းကို၊
لَا يَتَّخِذُوْهُ	၎င်းတို့သည်၊ ထိုလမ်းကို၊ ရွေးယူကြမည်မဟုတ်ပေ၊
سَبِيْلًا	လမ်းအဖြစ်၊
وَ اِنَّ	သို့ရာတွင်၊ အကယ်၍၊
بَرًا	၎င်းတို့သည် တွေ့မြင်ကြအံ့၊
سَبِيْلِ الْغَيِّ	ကွေ့ကောက်သော လမ်းကို၊
يَتَّخِذُوْهُ	၎င်းတို့သည် ထိုလမ်းကို ရွေးယူကြအံ့၊
سَبِيْلًا	လမ်းအဖြစ်၊
ذٰلِكَ	ဤကား၊

بِأَنهٰمْ
كَذَّبُوْا
بِآيٰتِنَا
وَكَانُوْا
عَنْهٰ
غٰهَبِيْنَ

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ ဧကန်စင်စစ်၊ ၎င်းတို့သည်၊
၎င်းတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊
ထိုမှတစ်ပါး၊ ၎င်းတို့သည် ရှိခဲ့ကြကုန်၏။
ယင်းလက္ခဏာတော်များကို၊
အလေးမမူ လျစ်လျူရှုကြသူများ။

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ငါအသျှင်မြတ်သည်၊ ကမ္ဘာမြေ၌၊ မတရားသဖြင့် မန်မာနထောင်လွှားနေသောသူတို့အား-
မိမိမုကွပါဋ်တော်များ (ကို နားလည်ခြင်း)မှ လှည့်၍ထားတော်မူအံ့။ စင်စစ်သော်ကား၊ ၎င်း
တို့သည် သက်သေလက္ခဏာအလုံးစုံကို တွေ့မြင်ကြသည်တိုင်အောင် ထိုသက်သေလက္ခဏာတို့ကို
ယုံကြည်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့သည်၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော တရားလမ်းကို
တွေ့မြင်ကြသော်လည်း၊ ထိုလမ်းကို (မိမိတို့သွားရာ) လမ်းအဖြစ် ပြုလုပ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။
သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် အကယ်၍၊ မဖြောင့်မမှန် ကွေ့ကောက်သောလမ်းကို တွေ့မြင်ကြပါမူ၊
ထိုလမ်းကို (မိမိတို့သွားရာ)လမ်းအဖြစ် ပြုလုပ်ကြပေမည်။ ဤ (သို့လမ်းလွဲခြင်းမှာ)ကား၊
ယင်းသူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်
ခဲ့ကြသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို အလေးမမူ ဂရုမစိုက်
လျစ်လျူရှုခဲ့သောကြောင့် လည်းကောင်း ဖြစ်ချေသတည်း။

စကားပြေအရ

1332 အကြင်သူများသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်များ၏ရှေ့တွင် မတရား မောက်မာ
ကြ၏။ မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ အထင်ကြီးကြ၏။ ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ မာန်မာနသည် အလ္လာဟ်
အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို နှာခံခြင်းမှ တားဆီးလျက်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်
သည်လည်း၊ ထိုသို့သော သူများ၏ စိတ်နှလုံးများကို မိမိ၏ ဒေသနာတော်များဘက်မှ လှည့်ဖယ်၍၊
ထားတော်မူသည်။ သို့ လှည့်ဖယ်ထားတော်မူလိုက်သည့်အခါ ၎င်းတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ဒေသနာတော်
များဖြင့် အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့သော သူများ၏ အဖြစ်မှာ- ၎င်းတို့သည်
အဘယ်မျှပင် သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မြင်ကြရသည်ဖြစ်စေ၊ အဘယ်မျှပင် မုကွပါဋ်တော်များကို
ကြားနာရသည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့သည် အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှပင် လှုပ်ကြသည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့တွင် အနည်းငယ်
စိုးစဉ်းမျှပင် အရာမထင်။ တရားဒေသနာတော်၏ လမ်းတော်သည် အဘယ်မျှပင် ဖြိုးဖြောင့် ကျယ်ဝန်း
သည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့သည် ထိုတရားလမ်းတော်အပေါ်တွင် လျှောက်ကြမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် မှားယွင်း
သော လမ်းပေါ်တွင်မူ၊ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ မသမာသောစိတ်အလို လိုက်ပြီး၊ အလျင်တစော အပြေး

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အဖ်ရာဖ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

အလွှားလျှောက်ကြသည်ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ တရားဒေသနာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟု ပြောဆိုခြင်း၊ အလေ့ဆိုးနှင့် တရားဒေသနာတော်များကို အလေးမမူ၊ ဂရုမစိုက်မှုများတွင် နှစ်ဖွန်း၍ အချိန်ကြာရှည်လာ သောအခါ၊ လူများသည် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း၊ ဖြစ်သွားကြလေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။ ၂၈-၁၇။ အအ-၁။

အမှန်တရားကို မလိုမုန်းတီး၍ သွေဖည်ဆန့်ကျင်သော သူမိုက်များအဖို့ အဘယ်မျှပင် ကောင်းမွန် သော စံနမူနာများပင် ဖြစ်လှင့်ကစား၊ အကျိုးမရှိခဲ့ပေ။ မူကောင်းသော စံနမူနာများသည် ၎င်းတို့အဖို့ အမြဲတစေ အထောက်အထား ဖြစ်ပေသည်။ ဤသည် ကမ္ဘာဦးအစမှ ယနေ့တိုင် ယင်းသူမိုက်တို့၏၊ အစဉ်အလာ တရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤမူကွပ်ငြိတော်တွင် ယင်းသို့သော သူမိုက်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ခဲယဉ်းမှု ကိုပင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

မလိုမုန်းတီး၍ အမှန်တရားကို ဆန့်ကျင်သော သူမိုက်များ၌ ယခုကဲ့သို့ အမင်္ဂလာ ဖြစ်ခြင်းမှာ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမဟုတ်။ အမှန်မှာ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အမိန့်မနာခံမှု၊ အတွေးမှားမှု၊ မောက်မာမှုများကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်ကား၊ ၎င်းတို့သည် သဘာဝ သက်သေ လက္ခဏာ များနှင့် တရားကျမ်းဂန်လာ အမိန့်ပညတ်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တမင်သက်သက် မလိုမုန်းတီးသည့် အတွက် ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည့် အတွက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသတည်း။

(မာဂိုဒီ)
အ-၂။ ၀-၃၅၇။
အအ-၁၉၇။

(၁၄၇)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَفَاءَ الْآخِرَةِ حَبَطَتِ أَعْمَالُهُمْ
فَهُمْ فِيهَا كَالْأَمْثَلِ الْيَسْمِينِ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَالَّذِينَ အမှန်သော်ကား၊ အကြင်သူတို့သည်၊
كَذَّبُوا ထိုသူတို့သည်၊ မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြလေသည့်၊
بِآيَاتِنَا ငါအသျှင်မြတ်၏ မူကွပ်ငြိတော်များကို၊
فَاءَ الْآخِرَةِ ၎င်းပြင်၊ နောင်စာမလွန်နှင့် တွေ့ကြုံခြင်းကို၊
حَبَطَتِ အချင်းနှီးဖြစ်သွားချေပြီ၊
أَعْمَالُهُمْ ၎င်းတို့အပြုအမူများသည်၊

هَلْ يُجْزَوْنَ ၎င်းတို့သည် အစားပေးခြင်း ခံကြရမည်မဟုတ်ပေ။ (၎င်းတို့သည်၊
အစားပေးခြင်း ခံကြရမည်လော)၊
 الْآثِمَا အကြင်အရာမှအပ၊
 كَأَنَّهُمْ يَخْلُكُونَ ၎င်းတို့သည်၊ ပြုကျင့်လျက်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အမှန်သော်ကား အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏၊ မုက္ခပါဌ်တော်များကို လည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန်ဘဝနှင့် တွေ့ကြုံကြရမည်ကို လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ပြုမူသမျှတို့သည် အချည်းနှီးပင် ဖြစ်သွားချေပြီ။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ပြုကျင့်ကြသည်များကိုသာ အစားပေးခြင်းခံကြရမည်။

အပိုဒ် - ၁၀

ဣဗ်ရာအီလီ၊ အမျိုးသားတို့သည် နွားငယ်ကို ကိုးကွယ်ကြခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ် ၁၄၈။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ်ကို သွားယူနေခိုက်၊ ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည်၊ မိမိတို့ငှားရမ်းလာခဲ့သော လက်ဝတ်လက်စားများဖြင့် နွားငယ်သဏ္ဍာန် ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုနွားငယ်ရုပ်လုံးတွင် မြည့်သောအသံတခုသာ ရှိ၏။ ထိုရုပ်လုံးသည် ၎င်းတို့နှင့် စကားလည်း ပြောဆိုနိုင်သည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့အား တစုံတရာလမ်းစဉ်ကိုလည်း ပြသနိုင်သည်မရှိ။ ထိုသို့သော အဓိပ္ပာယ်၊ ကင်းမဲ့သော နွားငယ်၏ ရုပ်လုံးကိုပင် ထိုဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေသည်။

၁၄၉။ ပြီးနောက် ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည်၊ နောင်တရ၍ မိမိတို့သည် လမ်းမှားနေကြပြီဖြစ်ကြောင်း သိမြင်လာကြသောအခါ “ငါတို့၏ အသျှင် သခင်သည် ငါတို့အား သနားတော်မမူပါလျှင် ငါတို့အား ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မမူပါလျှင် ငါတို့သည် မုချဆုံးရှုံးကြရတော့မည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။

၁၅၀။ တမန်တော်မူစာသည် တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ်ကို ယူဆောင်၍ မိမိ၏ အမျိုးသားများ ထံသို့ ပြန်လာသည့်အခါ (မိမိ၏ အမျိုးသားများ လမ်းမှားနေကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်သိရှိထားသည့်အတွက်) အမျက်ဒေါသထွက်လျက် ဝမ်းနည်းပူဆွေးစွာဖြင့် မိမိ၏အမျိုးသားများအား ကြိမ်းမောင်းလေသည်။ နောင်တော်ကြီး တမန်တော်

ဟာရုန်အားလည်း ကရုဏာ သောကောဖြင့် အပြစ်ဆိုလေသည်။ နောင်တော်ကြီး တမန်တော် ဟာရုန်က ညီတော် တမန်တော်မူစာအား မိမိနှင့်ပတ်သက်၍ အထင် မမှားရန် ပြောပြလေသည်။

။ ၁၅၁။ တမန်တော်မူစာသည် မိမိနှင့်မိမိ၏ နောင်တော်ကြီးအတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားလေသည်။

(၁၄၀)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ آدَمَ مِنْهَا لَمَّا نَحَا لَهَا غُوبًا أَلَمْ يَكْفُرْ بِالْبَرَاهِينِ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ نُوْحٍ إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ نَبِّئْ قَوْمَكَ بِالْحَقِّ إِذْ رَأَوْهُمْ يَتَّبِعُونَ آيَاتِ الْكَافِرِينَ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَإِذَا قَالَ إِبْرَاهِيمُ إِنَّ هَذَا لَشَرٌّ عَلَيَّ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُضْتَلٌّ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ بَرِّئُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَئِنِّي أَخَذْتُ بِالْحَقِّ
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ هَارُونَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنِّي عَلَى بَيِّنَاتٍ مِّنْ رَبِّي وَإِنِّي أَخَافُ إِذَا تُرِيتُمْ هَذِهِ الْقَوْمَ فَاجْعَلُوهُم آيَةً لِّلْكَافِرِينَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَإِذْ أَخَذْنَا... ၁၃၃၃ ၎င်းပြင်၊ ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။
- تَوَّابًا... မူစာ၏ အမျိုးသားများသည်။
- مِنْ بَعْدِهِ... ယင်းမူစာ၏ နောက်ကွယ်ရာတွင်၊
- مِنْ حُلِيِّهِمْ... ၎င်းတို့၏ လက်ဝတ်လက်စားများဖြင့်။ 1334
- عِجْلًا... နွားငယ်ကလေးတကောင်ကို။ 1335
- بِحَسَدٍ... ခန္ဓာကိုယ်တခုကို။
- لَهُ... ယင်း(ခန္ဓာကိုယ်)၌ရှိ၏။
- حُورًا... အော်သံသည်။ (နွားအော်သံသည်)။
- الَّذِينَ... အသို့ပါနည်း၊ ၎င်းတို့သည် မမြင်ခဲ့ကြလေသလော၊
- أَتَهُ... ကေနစ်စင်စစ်၊ ယင်းနွားငယ်သည်။
- لَا يَكْتُمُونَ... ထိုနွားငယ်သည် ၎င်းတို့နှင့် စကားမပြောပေ။
- ذَلِكُمْ... ထိုမှတစ်ပါး၊ ယင်းနွားငယ်သည် ၎င်းတို့အား ညွှန်သည်မဟုတ်ပေ။

سَيِّئًا မည်သည့်လမ်းကိုမျှ၊
اتَّخَذُوا ၎င်းတို့သည် ယင်းနွားငယ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြပေသည်။
ذَكَوًّا ထိုပြင်၊ ၎င်းတို့သည် ဖြစ်သွားခဲ့ကြ၏။
ظَلِيلِينَ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူများ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာ၏ အမျိုးသားများသည် ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာ (သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ချိန်းချက်တော်မူသည့်အတိုင်း တောင်ရာတ်ကျမ်းကိုယူရန် ၎င်းတို့အား ထား၍ ထွက်ခွာသွားပြီး) နောက်တွင် မိမိတို့၏လက်ဝတ်လက်စားများဖြင့် နွားငယ်ကလေး ခန္ဓာကိုယ် သဏ္ဍာန်ကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ထိုနွားငယ်၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ အသံတမျိုးရှိခဲ့၏။ ထိုနွားငယ် သည် ၎င်းတို့နှင့် စကားလှည်းမပြော၊ ၎င်းတို့အား မည်သည့်လမ်းကိုမျှလည်း မညွှန်နိုင်သည်ကို ၎င်းတို့ မသိကြလေသလော။ ၎င်းတို့သည် ယင်းနွားငယ်ကိုပင် (ကိုးကွယ်ရာ) ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့သည် (မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ပင်) မတရားနှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းသူများ ဖြစ်သွားခဲ့ကြ ကုန်သတည်း။

1333 တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အမျိုးသားများသည် တမန်တော်မူစာ တူရ်တောင်သို့ တောင်ရာတ်ကျမ်း သွားယူနေခိုက် ရွှေထည်ငွေထည်များဖြင့် နွားရုပ်လုပ်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြ၏။ ဤကား ဖြစ်ကြောင်းအမှန်ပင်။ ဤမူကွဲပါဠိတော်တွင်လည်း နွားရုပ်ပြုလုပ်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့သူများမှာ (تَوَكَّمُوا)။

“တမန်တော်မူစာ၏ အမျိုးသားများ” ဟူ၍ အတည့်အလင်း ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။
1334 ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ အရည်ကျို၍ နွားငယ်ပုံသဏ္ဍာန် သွန်းလောင်း ပြုလုပ်ခဲ့သော လက်ဝတ်လက်စား ဘယက်တန်ဆာများသည် ၎င်းတို့ပိုင်မဟုတ်။ ဖစ်ရ်အောင်န်၏ အမျိုးသားများဖြစ် သော ကင်ဗီတွ့ လူမျိုးများထံမှ ရရှိခဲ့သော ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်ချေသည်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂၀-၈၇)။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်-(၂၀:၈၃-၉၈) တွင် အကျယ်တဝင့် တွေ့ရှိရပေမည်။

(အိတ်ဆိမာန်)

•-၂၁၇။ အအ-၃။

မှတ်ချက်။

ကင်ဗီတွ့ လူမျိုးတို့၏ ရွှေထည်ငွေထည် အချဉ်းအကွင်းများသည် ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ လက်တွင်းသို့ အသို့ရောက်ရှိလာခဲ့သနည်း ?။ ငှားရမ်း၍ ယူလာခဲ့ကြသလော ?။ သို့တည်းမဟုတ် သို့ပန်း

Book IX—Chapter VII

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။

“The Elevated Places”

(စူရဟ်အာအ်ရာမ်) ကြဌန်းများကဏ္ဍ။

ပစ္စည်းအဖြစ် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသလော?။ သို့တည်းမဟုတ် အခြားတနည်းတဖုံဖြင့် ရရှိခဲ့ကြသလော ။ ဤတွင် မုတ်စပ်စစ်ရဲများ အဆိုပြားလျက်ရှိကြ၏။ မည်သို့ပင် ရရှိခဲ့ကြသည်ဖြစ်စေကာမူ ဣစ္စရာအီလီ အမျိုးသား တို့သည် ထိုရွှေထည်ငွေထည်များကို မိမိတို့ အကျိုးအတွက် အသုံးပြုပိုင်သည်ဟု မယူဆခဲ့ကြပေ။ ယင်းသို့ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းများကို မိမိတို့အကျိုးငှာ သုံးပိုင်သည်ဟု မယူဆခဲ့ကြသော်လည်း ထိုရွှေထည် ငွေထည်များဖြင့် နွားငယ်ရုပ် သွန်းလုပ်၍ ကိုးကွယ်ခြင်းကိုကား ပြုပိုင်သည်ဟုယူဆခဲ့ကြပေသည်။ ဤကား ဆုံးခန်းတိုင် မိုက်မဲခြင်းပင်တည်း။

(အွတ်ဆိမာနီ)

၈-၄၁၁။ အအ-၇။

1335 ဣစ္စရာအီလီ အမျိုးသားတို့ နွားငယ်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၅၁။ ၂:၅၄။ ၂:၅၅။ ၂:၅၆။ ၂:၅၇။ ၄:၁၅၂။ ၇:၁၄၈။ ၇:၁၅၂။ ၂၀:၈၀) တွင် ပါရှိ၏။ ထိုနွားငယ် ကိုးကွယ်မှု မည်သို့ မည်ပုံ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုနွားငယ်ကို မည်သူက သွန်းလုပ်ခဲ့သည်....စသည့် အကြောင်းအရာများကို ကုရ်အာန်-(၂၀:၈၃-၉၀) တွင် အကျယ်အားဖြင့် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ဤမုက္ခံပါဠိတော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ယင်း ဣစ္စရာအီလီလူမျိုးတို့၏ မိုက်မဲမှု၊ အသိဉာဏ် မရှိမှုများကို ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ဣစ္စရာအီလီ လူမျိုးတို့သည် မိမိတို့ လက်ဖြင့် သွန်းလောင်း ပြုလုပ်ထားသော မိမိတို့လက်ဖြစ် နွားရုပ်ထဲမှ နွားမည်သံတခု ကြားရုံမျှဖြင့် ထိုနွားရုပ်ကို အလွန်အလွန် နှစ်ချိုက်ကာ ကိုးကွယ်ရာအသျှင်သခင်အဖြစ် မှတ်ယူကိုးကွယ်ကြလေတော့သည်။ အမှန်မှာ ထိုနွားရုပ်ထဲမှ ထွက်သောအသံသည် အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့၏။ စကားလည်းမဟုတ်၊ အဆုံးအမ ဩဝါဒလည်း မဟုတ်။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှင့် ပတ်သက်၍ တစုံတရာ ညွှန်ကြားပြသသည်လည်း မဟုတ်။ နွားရုပ်ထဲမှ ထွက် သော အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သော အသံမျှဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့သော အသံထွက်ရုံမျှဖြင့် အရာ တခုသည် အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သခင်၏ အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ဖို့ဝေးစွာ။ လူသာမန်၏ အဆင့်အတန်းသို့ပင် မရောက်နိုင်ပေ။

သာမန် တိရစ္ဆာန်တကောင်၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်သခင်ဟု မှတ်ယူခြင်းသည် အဘယ်မျှ မှားယွင်းသည်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိအဘယ်မျှ စော်ကားရာရောက်သည်ကို ဘောင်းစွာ သိရှိနိုင်ပေ သည်။ အမှန်မှာ မပြောသင့် မပြောအပ် မပြုသင့် မပြုအပ်သော အရာကိုပြောဆိုခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းသည် ယင်းဣစ္စရာအီလီ အမျိုးသားတို့၏ အလေ့အကျင့်ပင် ဖြစ်လျက်ရှိချေသည်။ ယခင်ကလည်း ၎င်းတို့က

(اجعل لنا العظاما لحم العدة) “ထိုသူများ၌ ကိုးကွယ်ရာ ရုပ်ထုများရှိသကဲ့သို့ အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ရုပ်ထုတခု ပြုလုပ်ပေးပါ”ဟု တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ထံ တောင်းဆိုခဲ့ဖူးကြ လေသည်။

(အွတ်ဆိမာနီ)

၈-၂၁၇။ အအ-၄။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ် (၁၂၁-၁၂၃) တို့ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

(၁၄၉)

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيِّدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ كَانُوا قَالُوا
لَيْنَ لَوْ بَرَّحْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرَ لَنَا لَعَاوَنُكَ مِن
الْخَيْرِينَ ﴿١٤٩﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَلَمَّا	ထိုးပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	
سَقَطَ فِي أَيِّدِيهِمْ	၎င်းတို့သည် နောင်တရခဲ့ကြကုန်၏။	133 6
وَرَأَوْا	၎င်းပြင်၊ ယင်းတို့သည် မြင်ခဲ့ကြကုန်၏။	
أَنَّهُمْ	ကေနစ်စင်စစ်၊ ၎င်းတို့သည်၊	
كَانُوا	အမှန်ပင်၊ ၎င်းတို့သည် လမ်းမှားခဲ့ကြကုန်၏။	
قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။	
لَيْنَ	အကယ်၍သာ၊	
لَوْ بَرَّحْنَا	ငါတို့အား သနားကြင်နာတော်မမူခဲ့လျှင်၊	
رَبُّنَا	ငါတို့၏ အရှင်မြတ်သည်၊	
وَيَغْفِرَ لَنَا	ထိုးပြင်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ငါတို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော် (မမူခဲ့ပါလျှင်)။	
لَعَاوَنُكَ	ကေနစ်မလွဲ၊ ငါတို့သည် ဖြစ်ကြကုန်အံ့။	
مِنَ الْخَيْرِينَ	ဆုံးရှုံးနှစ်နာသူတို့အနက်မှ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုးပြင်၎င်းတို့သည် ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်၍၊ မိမိတို့သည် လမ်းမှားနေကြပြီဖြစ်ကြောင်း သိမြင်ကြသောအခါ(ဤသို့ညည်းညူမြီတမ်း ပြောဆိုကြကုန်၏)။ “အကယ်၍ ငါတို့၏ အသျှင်မြတ်သည် ငါတို့အား သနားကြင်နာတော်မမူခဲ့ပါလျှင်၊ (အပြစ်မှ)လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မမူခဲ့ပါလျှင် ကေနစ်မလွဲ ငါတို့သည် ဆုံးရှုံးနှစ်နာသူတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ကြရတော့မည်။”

1336 ထုဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်ဝင်တို့သည် မိမိတို့ချွတ်ချော်တိမ်းပါး အမှားကြီးမှားခဲ့ကြသည်ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင် သိမြင်ကြသောအခါ ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်ကြ၏။ ယူကျုံးမရ အပူလုံးခကြ၏။ အရှက်တကွ အကျိုးနည်းဖြစ်ကြ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၅၄) တွင် ပါရှိသည့် အတိုင်း ၎င်းတို့အား သီးသန့်နည်းဖြင့် ဝန်ချခံတောင်းပန်ရန် မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ ကြည့်-သာနဝီ။ အ-၄။ စ-၄၄။ ဤအကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ခြေအမှတ် (123) ကို ပြန်လည် ရှုပါကုန်။

(၁၅၀) وَكَاتَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
يٰٓأَيُّهَا خَلْقُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِي أَعِجَلْتُمْ أَمْرًا رَبِّكُمْ
وَأَلْقَى الْأَنْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ
قَالَ ابْنَ الْأَعْرَابِ الْقَوْمُ اسْتَضَعُّونِي وَكَأَدُوا
يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشِمُّونِي بِالْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلُونِي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَنَا	ထို့နောက်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1337
رَجَعَ	ပြန်ခဲ့လေသည်၊	
مُوسَىٰ	မူစာသည်၊	
إِلَىٰ قَوْمِهِ	၎င်း၏အမျိုးသားတို့ထံ၊	
غَضْبَانَ	အမျက်ထွက်လျက်၊	
أَسِفًا	စိတ်ပူပန်လျက်၊ (ဝမ်းနည်းကြေကွဲလျက်)၊	
قَالَ	ယင်းမူစာသည် ပြောကြားခဲ့၏၊	
يٰٓأَيُّهَا	အကြင်အရာသည် အလွန်ဆိုးရွားသည်၊	
خَلْقُ مُوسَىٰ	အသင်တို့သည် ငါ၏ ကိုးကွယ်ရာ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပေသည်၊	
مِنْ بَعْدِي	ငါမရှိသည့်နောက်တွင်၊	
أَعِجَلْتُمْ	အသို့ပါနည်း အသင်တို့သည် အလျင်တဆော ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေ	
	သလော၊	1338

أَمْرًا رَبِّكُمْ	အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော	အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်
وَأَلْفًا	တော်(မရောက်မီ)၊	
الْأَنْوَاعِ	၎င်းပြင်၊ ထိုမူစာသည် ချထားခဲ့လေသည်။	1339
وَأَخَذَ	သင်ပုန်းများကို၊	
بِرَأْسِ أَخِيهِ	ထို့နောက်၊ ထိုမူစာသည် ဆွဲကိုင်ခဲ့လေသည်။	
يَجْرُؤُ	ယင်း၏ နောင်တော်၏ ဦးခေါင်းကို၊	
إِلَيْهِ	ထိုမူစာသည် ယင်းနောင်တော်ကို ဆွဲလေသည်။	
قَالَ	ယင်း၏ဘက်သို့၊	
إِبْنُ أُمِّ	ထိုနောင်တော်က ပြောကြားခဲ့လေသည်။	
إِنَّ	အို-ငါ၏မိခင်၏သား၊	1340
الْقَوْمِ	ကောန်စင်စစ်၊	
اسْتَضَعَفُونِي	အမျိုးသားတို့သည်၊	
وَكَأَدُوا يَفْتُلُونَنِي	၎င်းတို့သည် ငါ့အား အင်အားနွှဲသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြလေသည်။	
فَلَا تَشِبَّ	ထို့ပြင်၊ ၎င်းတို့သည် ငါ့အား သတ်အံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။	
بِي	သို့ဖြစ်ပေရာ။ အသင်သည် (တဖက်သား) ဝမ်းသာအောင် မပြုပါလေနှင့်၊	
الْأَعْدَاءِ	ငါ၏ အပေါ်၌၊	
وَلَا تَجْعَلْنِي	ရန်သူများကို၊	
مَعَ الْقَوْمِ	ထိုမှတစ်ပါး၊ အသင်သည် ငါ့အား၊ မပြုလုပ်ပါလေနှင့်၊	
الظَّالِمِينَ	အမျိုးသားတို့နှင့်အတူ၊	
	မတရားကျူးလွန်ကြသော။	

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

ထို့နောက်(နဗီတမန်တော်)မူစာသည် မိမိအမျိုးသားတို့ထံသို့ အမျက်ထွက်လျက်(ဝမ်းနည်းပူဆွေးစွာ) ပြန်လာခဲ့သောအခါ “အသင်တို့သည် ငါ့မရှိသည့်နောက် ငါ၏ကွယ်ရာ၌ ပြုမူခဲ့ကြသည်မှာ အလွန်ဆိုးယုတ်လှပေတကား။ အသင်တို့သည် မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် (မရောက်မီ) အလျင်တဆော ပြုခဲ့ကြလေသလော ?”ဟု ပြောကြားလေသည်။

၎င်းပြင် ထို (နဗီတမန်တော်)မူစာသည် သင်ပုန်းများကို (တဖက်တွင်) ချထားခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် မိမိနောင်တော် (နဗီတမန်တော် ဟာရူန်၏) ဦးခေါင်းကိုဆွဲကိုင်၍ ယင်းနောင်တော်ကို မိမိတက်သို့ ဆွဲယူလေသည်။ (ထိုအခါ) ထိုနောင်တော်(နဗီတမန်တော်ဟာရူန်)က အို-ငါ၏မိခင်၏ သား (ညီတော်မောင်) ကေန်စင်စစ် အမျိုးသားတို့သည် ငါအား အားနည်းသောသူဟူ၍ ယူဆခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည်၊ ငါအား သတ်အံ့ဆဲပင်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် ငါအပေါ်၌ ရန်သူများ ဝမ်းသာအားရဖြစ်အောင် မပြုပါလေနှင့်။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ငါအား မတရားကျူးလွန်သော သူတို့၏ ကောင်အတွင်းသို့ မသွင်းပါလေနှင့်ဟု ပြောကြားလေသတည်း။

1337 တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည် တောင်ရာတ် ကမ်းမြစ်ကို ယူဆောင်ရန် "တူရ်" တောင်ပေါ်သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ တမန်တော်သည် တောင်ပေါ်၌ပင် ရှိသေး၏။ ထိုအချိန်မှပင် မိမိ၏ အမျိုးသားများသည် အယူမှောက်မှား၍ "ရှစ်ရက်"တွင် နစ်မွန်းနေကြပြီ ဖြစ်ကြောင်း "ဝဟ်"ဖြင့် သိခဲ့ရ၏။ ထို့အတွက်ကြောင့် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည် ဒေါသအမျက်ထွက်ကာ ဝမ်းနည်းပူဆူးစွာဖြင့် မိမိ၏အမျိုးသားများထံသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး "အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်မရှိခိုက် အပွန်ဆိုးယုတ်သော အပြစ်ကို ကျူးလွန်ကြပြီ။ အသင်တို့သည် မိမိတို့အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော် (မရောက်မီပင်) အလျင်တဆော ပြုကြသလော့"ဟု ဆို၏။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၂၀:၈၃-၈၉)တွင် အကျယ်တစင့် ပါရှိသည်။

1338 ဆိုလိုသည်ကား တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)က မိမိ၏ အမျိုးသားများအား ပြောဆိုခဲ့သည်မှာ "ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အဖို့ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ အမိန့်ပညတ်တော်များ ယူဆောင်ရန် "တူရ်"တောင်သို့ သွားရောက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ရက်ပေါင်း ၄၀-မှာလည်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် သတ်မှတ်ထားတော်မူသော အချိန်ပိုင်းသာဖြစ်သည်။ ယခုမှ အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ် သတ်မှတ်ထားတော်မူသော အချိန်ပိုင်းပြည့်အောင် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များ ရောက်ရှိလာအောင်ကိုပင် မစောင့်ဆိုင်းနိုင်ခဲ့ကြပေ။ အချိန်သည် အလွန်တရာမျှ ရှည်လျားသွားလေသည်မဟုတ်။ ကာလသည် အလွန်ကြာညောင်းလေသည်မဟုတ်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် ဤမျှအလျင်စလိုဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမျက်တော်ကို မိမိတို့ထံ ဘိတ်ခေါ်ကြသလော့ ? ဤသည့်အကြောင်းကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၀:၈၆)တွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

فرج موسى الى قومهم غضبان اسفا قال ليقوموا
بعديم ربكم وعدا حسنا افضال عليكم العهد ام
اردتوا ان يحل عليكم غضب من ربكم فاخلفتم
موعدا (قرآن - ၂၀: ၈၆)

(အွတ်ဆီမာနီ)
၈-၂၁၇။ အအ-၇။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)သည် ကျောက်ပြားများကိုချထားလိုက်ပြီး မိမိ၏ နောင်တော်ကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ဆွဲကိုင်၍ မိမိဘက်သို့ ဆွဲလေ၏။ ယင်းသို့ ပြုမူခြင်းမှာ တမန်တော်မူစာသည် "တောင်ဟိန်" တွင် နစ်မွန်းနေခဲ့ခြင်း။ "တောင်ဟိန်" ဆန့်ကျင်မှုကို အလွန်တရာမျှပင် မခံလိုခဲ့ခြင်း၊ မိမိ၏ စိတ်ကိုပင် မချုပ်တည်းနိုင်ခဲ့ခြင်း များကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်လည်း ထိုသို့သော အပြုအမူများပေါ် တွင် အပြစ်ဆိုဖွယ်ရာမရှိချေ။ ထိုအပြုအမူများသည် သူတပါးအဖို့လည်း စံနမူနာ မဖြစ်နိုင်ပေ။

موسى عليه السلام كما غضب جوتة لئلا تتها أسن كى مثال
سكرو من المباح كى سى تفى بحسن من مكلف نهى بتنا، اس
برود ترے شخص کے غصہ کو جو نفس کے واسطے ہو قیاس نہیں
کر سکتے، بلکہ اس كى حالت سكرو من الحرام كى سى ہے جس كو
شارع نے عذر نہیں فرمایا۔ (تھانوی ص ۲۵)

* တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ အမျက်ထွက်မှုသည် အလွှာလ်အသွင်မြတ် အဖို့သာဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အမျက်ထွက်မှု၏ ပမာဏကား သောက်သုံးအပ်သော အရာကို သောက်သုံး၍ မူးယစ်ခြင်းနှင့်တူ၏။ ထိုသို့ မူးယစ်သောသူသည် ယင်းသို့ မူးယစ်သည့် အခါ၌ ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူ မဟုတ်တော့ပေ။ စိတ်၏ လှုံ့ဆော်ချက်ဖြင့် ထွက်ပေါ် လာသည့် အခြားသူတို့၏ အမျက်ထွက်မှုကို အထက်တွင် ဖော်ပြပါ အလွှာလ်အသွင်မြတ် အဖို့ ထွက်သော အမျက်ထွက်မှုနှင့် မနှိုင်းယှဉ်အပ်ပေ။ စိတ်၏လှုံ့ဆော်ချက်ဖြင့် ထွက်ပေါ် လာသောအမျက်သည် "ဟရာမ်" ဟူ၍ ပိတ်ပင်မြစ်တားထားသော မစားသုံးအပ်သော အရာကို စားသုံးမိသည့်အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မူးယစ်မှုနှင့်တူပေသည်။ သို့ထိုမစားသုံး အပ်သော အရာကို စားသုံး၍ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မူးယစ်မှုကို တမန်တော်မြတ်သည် ခွင့်လွှတ် ဖွယ်ရာ အကြောင်းဟူ၍ မှတ်တော်မပေးပေ။

(ထာနဝီ)
အ-၄။ ၈-၄၅။

အချို့ "ဆူဖီ" များသည် "တဝါဂျစ်" "ဝရိဒ်" ဖြစ်သောအခါ မိမိတို့၏ အဝတ်အစားများကို ဆုတ်ပစ်လေ့ရှိကြသည်။ ပြီးနောက် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အပြုအမူများကို သာဓက အဖြစ် တင်ပြကြသည်။ ဤကား قباس مع الفارق မစပ်ဆိုင်သော မမှန်ကန်သော နှိုင်းယှဉ်ခြင်းပင်

✓ ဖြစ်၏။ အမှားသက်သက်ဖြစ်၏။

كيف تقاسل حوالا لانبيا على احوال هؤلاء السفهاء
وقد سئل بن عقيل عن نوابجهم وتخريقتيا بهم
فقال خطأ وحرام (قرطبي)

နမိတမန်တော်များ၏ အဖြစ်အပျက်များကို အသိအလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာ ကင်းမဲ့
သော ဤသူများ၏ အဖြစ်အပျက်များနှင့် အသို့လျှင် နှိုင်းယှဉ်နိုင်အံ့နည်း ။ ထိုသူများ၏
“ဝဂျ်ဒ်” ဖြစ်ဟန်ဆောင်ခြင်း၊ မိမိတို့၏ အဝတ်အစားများကို ဆုတ်ဖွတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
“ဣဗ်နုအကီလ်” အား မေးမြန်းရာ “ဣဗ်နုအကီလ်” က ဤသည်တို့သည် မေ့မှားမှုလည်းဖြစ်
သည်။ ဟရာမ်လည်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားခဲ့လေသည်။

(ကုရ်တုဗီ)

မောင်လာနာ ထာနဝီသခင်က မိမိ၏ ကျမ်းတွင် ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်မှာ တမန်တော်မူစာ
(အလိုင်ဟစ္စလာမ်) က တမန်တော်ဟာရူန့် (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် ယင်းသို့ ဆက်ဆံခဲ့ခြင်းမှာ တမန်တော်
ဟာရူန့်၌ ချို့တဲ့မှု၊ တာဝန်မကျေပွန်မှု ရှိသည်ဟု တမန်တော်မူစာ ထင်မြင်ယူဆခဲ့သည့် အတွက်ပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ အမှန်မှာ တမန်တော်ဟာရူန့်၌ တာဝန်ပျက်ကွက်မှု ချို့တဲ့မှု မရှိခဲ့ပေ။ “မအိဆွမ်” အပြစ်ကင်း
သော မှန်ကန်သော နမိတမန်တော်တပါး၏ ထင်မြင်ယူဆချက်သည်ပင် အဖြစ်မှန်နှင့် လုံးဝမှန်ကန်သည့်
ရကောင်းစေတု၍ မဟုတ်ပေရာ “မအိဆွမ်” မဟုတ်သော “ရှိုက်ဒ်” များ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များတွင်
မှားယွင်းမှုသည် အသို့လျှင် မဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့နည်း။ ဤသို့-မာဂီဒီ။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အွတ်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၁၀။ အအ-၁ ကို ရှုပါကုန်။

ပေပ်ပြချက်။

ဣဗ်နုရူရီသည် မိမိ၏ကျမ်းတွင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် ပတ်သက်၍ ကတာဒ်ဟ်
တာဗီအီမှတစ်ဆင့် အလွန်ရှည်လျားသော အကြောင်းတရပ်ကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ ထိုအကြောင်း
တွင် တမန်တော်မူစာ ပြင်းစွာအမျက်ထွက်ခြင်းမှာ ကျောက်ပြားများတွင် မိမိအမျိုးသားများအား ချီးကျူး
ထူးသော စကားများမပါပဲ၊ အခြားအမျိုးသားများ (ဝါ) တမန်တော်မူဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟ်
ဝစ္စလာမ်) ၏ နောက်လိုက်တပည့်သားများအား ချီးကျူးထားသော စကားများ ပါရှိနေသည့် အတွက်
ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မဟုတ်မမှန် မဖွယ်မရာ ပါရှိနေသည်။ ဤသို့သော အယူအဆ အထင်အမြင်သည်
သာမန်သူတော်စင်တဦး အဖို့ပင် လက်ခံဖွယ်ရာ မဟုတ်ပေရာ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ကဲ့သို့
သော တန်ခိုးကြီး နမိတမန်တော်တပါးနှင့် ပတ်သက်၍ကား အသို့လျှင် လက်ခံဖွယ်ရာ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။
ထိုသို့ အခြေအမြစ်မရှိသော အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဣဗ်နုကဆီရ်က အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်ရေးသား
ထားသည်။

ظاهراً لسياق آية، إنما القيل لا لواح غضباً على قومه
وهذا قول جمهور العلماء سلفاً وخلفاً، وردى بن جرير
عن قتادة في هذا قولاً غريباً لا يصح إسناداً إلى
حكاية قتادة، وقد روى ابن عطية وغيره واحداً،
من العلماء وهو جدير بالثقة، وكانه تلقاه قتادة عن
بعض أهل كتاب فيهم كذا جون ووضأعون واما كون
وذاقته، (ابن كثير ص ٢٢٢)

ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ မုကွံပါဌ်တော်၏ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော စာသား အသွား
အလာအရ ဟမန်တော်မူစာသည် မိမိ၏အမျိုးသားများ အပေါ်တွင် အမျက်ထွက်သည့်
အတွက်ကြောင့် ကျောက်ပြားများကို ချထားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤသည် ရှေးခေတ်
ပညာရှင် အားလုံးတို့၏ အဆိုပင်ဖြစ်သည်။

* * *

ဣဗ်နုကူရ်ရှိသည် ဤအကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကတာဒတ်မှတစ်ဆင့် အလွန်ထူးဆန်း
အံ့ဖွယ်သော အကြောင်းတရားကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကတာဒတ်
က ပြောကြားသည်ဟု အကြောင်းပြု ပြောဆိုခြင်းသည်ပင် မမှန်ပေ။ ထိုအကြောင်းကို
ဣဗ်နုအတွယ်နှင့် အခြားမြောက်မြားစွာသော အာလင်မ် ပညာရှင်များကလည်း
ငြင်းပယ်ထားကြသည်။ အမှန်မှာ ထိုအကြောင်းသည် လက်မခံ ငြင်းပယ်ရန်ပင်ထိုက်သည်။

* * *

ထိုအကြောင်းသည် ကတာဒတ်ထံသို့ အချို့ "ကိုတမီ"ခေါ် ကျမ်းရသူများထံမှ
တစ်ဆင့် ရောက်ရှိလာဟန်တူသည်။ ချင်းတို့တွင် မုသားပြောဆိုသူများ၊ လုပ်ကြံပြောဆိုသူ
များ၊ မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲပြောဆိုသူများ၊ "ဇင်နီဒီက" ကာဖစ်ရ်များ ရှိကြပေသည်။

(ဣဗ်နုကူရ်)
အ-၂။ ၈-၂၄၀။

အဆိုပါ အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာမဟ်ကုရ်တုမီကလည်း အောက်ပါအတိုင်း၊ ၉၀၈၆
ရေးသားထားသည်။

ولا التفات لما روى عن قتادة انه صرح عن لا يصح...
وهذا قول ردي لا ينبغي ان يضاف الى موسى عليه السلام
(قرطبي)

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဗုရဟ်အာန်ရာမ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

ကတဒတ်မှတဆင့် ကြားသိရသော (အဆိုပါ) အကြောင်းသည် အကယ်တန္တံ့
ယင်းသို့ ကြားသိရခြင်းမှာ မှန်ကန်စေကာမူ ထိုအကြောင်းမှာ အလျင်းမမှန်ကန်ပေ။
အလျင်းလက်ခံစဉ်းစားဖွယ်ရာ မဟုတ်ပေ။ ဤသည် အလွန်သိမ်ဖျင်းသော အဆိုဖြစ်သည်။
ထိုသို့သော အဆိုကို- တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) နှင့် ဆက်စပ်၍ပင် ဖော်ပြခြင်း
မပြုအပ်ပေ။

(ကုရ်တုမီ)

မှတဆင့်/မာဂျီဒီ။

အ-၂။ ၈-၃၅၀။ အအ-၂၀၃။

အထက်တွင် ဖော်ပြပါ အဆိုနှစ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဣမ်နုဂျရီရ်သည် အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်
ရေးသားထားသည်။

والذي هو اولي بالصواب من القول في الكتاب يكون
سبب لقاء موسى الا لو اح كان من اجل غضبه
على قومه لعبادة العجل ، (ابن جرير)

တမန်တော်မူစာ ကျောက်ပြားများကို ပစ်ချခြင်း အကြောင်းမှာ မိမိ၏အမျိုးသားများ
နှားငယ်ကိုးကွယ်သည့်အတွက် အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤအဆိုသည် ပိုမို
သင့်မြတ် မှန်ကန်ပေသည်။

(ဣမ်နုဂျရီရ်)

အ-၉။ ၈-၄၅။

1340

ابن ام: ليكون ارق واجم عند الا فموشقيقه
(ابن كثير ٢/٢٢٤)

တမန်တော်မူစာနှင့် တမန်တော်ဟာရူန်တို့ ၂-ပါးသည် မိတူတူ ညီအစ်ကိုများ
ဖြစ်ကြသည်။ (ဤမူကူပါဠိတော်တွင် တမန်တော် ဟာရူန်က တမန်တော် မူစာအား) *။

(ابن ام) “ကျွန်ုပ်၏မိခင် ၏သား” ဟု ခေါ်ခြင်းမှာ စိတ်ဓာတ်ပိုမို နူးညံ့စေရန်

နှင့် စကားပိုမို ထိရောက်စေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

(ဣမ်နုကဆီရ်)

အ-၂။ ၈-၂၀၄။

وَتَخَصِيصَ لَامٍ بِالذِّكْرِ لِتَرْقِيَتْ (۳۲) ပေးကတ
 ၂၀၁၃ တနင်္ဂနွေ ၁၁/၁၁/၂၀၁၃
 ၂၀၁၃ ဝတ်စဉ်က ဝတ်အိပ်တုသော ပုဒ်ကို ထုတ်ဖော်သုံးနှုန်းခြင်းမှာ စိတ်ဓာတ်နှိုးညှိစေရန်အတွက်ပင်
 ဖြစ်သည်။
 (ရူဟ်)

(၁၅၁) قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ لِأَخِي وَ ادْخُلْنَا فِي

رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٣١﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

قَالَ ထိုမူစာသည် လျှောက်ထားခဲ့၏။ 1341

رَبِّ အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်မြတ်။
 اغْفِرْ အသျှင်မြတ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ။

لِي ကျွန်တော်မျိုးအား။
 وَلِأَخِي ထို့ပြင်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ နောင်တော်အား၊
 وَ ادْخُلْنَا ၎င်းပြင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဝင်ရောက်စေတော်မူပါ။

فِي رَحْمَتِكَ အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်တွင်းသို့၊
 وَأَنْتَ စင်စစ်သော်ကား၊ အသျှင်မြတ်သည်။

أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ သနားကြင်နာသူတို့တွင် အကြင်နာဆုံးသော အသျှင်မြတ်ပင်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ထိုအခါ) ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာသည် (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ ဤသို့) လျှောက်ထားပန်ကြားလေသည်။ အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်မျိုး၏နောင်တော် (နဗီတမန်တော်ဟာရူန်) အား လည်းကောင်း၊ (အပြစ်မှ) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသနားတော်မူပါ။ ၎င်းပြင် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့

အပိုဒ် - ၁၉

တမန်တော်မူစာသည် မိမိ၏အမျိုးသားများအနက်
ယောက်ျား(၇၀)တို့အား မိမိနှင့်အတူတကွ "တူရ်"တောင်သို့
ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

၁၅၂။ နွားငယ်ကိုးကွယ်သူများထံသို့ မကြာမြင့်မီအတွင်း ဤပစ္စက္ခိတင်ပင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အမျက်တော်နှင့် ဂုဏ်ရည်သေးသိမ်မှုများ သက်ရောက်မည် ဖြစ်သည်။

။ ၁၅၃။ ဒုစရိုက်မှုများ ကျူးလွန်မိကြပြီး နောက်သော်မှပင် နောင်တရ၍ ဒီမာန် ယုံကြည် သော သူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ရရှိနိုင်ကြပေ သည်။

။ ၁၅၄။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အမျက်ပြေသောအခါ သင်ပုန်း များကို ပြန်လည်ကောက်ယူခဲ့သည်။ ထိုသင်ပုန်းများတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိုသေခန့်ညားသော သူများအဖို့ တရားဓမ္မလည်း ပါရှိသည်။ ကရုဏာ တော်လည်း ပါရှိသည်။

၁၅၅-၁၅၆။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ချိန်းချက်ထား ကော်မူသည့်အတိုင်း မိမိအမျိုးသားများအနက် ယောက်ျား (၇၀)အား မိမိနှင့် အတူတကွ တူရ်တောင်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အဖြစ်အပျက်၊ တမန်တော်မူစာ၏ လျှောက်ထားပန်ကြားချက်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အဖြေ။

။ ၁၅၇။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆူလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟ် ၀၀လ္လမ်) ၏ အကြောင်း "တောင်ရာတ်"နှင့် "ထူရ်ဂျီလ်ကျမ်း" တွင် ပါရှိခဲ့ခြင်း။ ထိုတမန်တော်မြတ်အား ယုံကြည်မြတ်နိုး၍ ထိုတမန်တော်မြတ်အား ချပေးသနားတော်မူသော ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်လာ အမိန့်ပညတ်တော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးသော သူများသာလျှင် အောင်မြင်ကြမည်ဖြစ်ခြင်း။

(၁၅၂)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَأْتِيهِمْ غَضَبٌ

مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ

نَجَّيْنَا الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

آت	ကောန်စင်စစ်၊	1342
الذيين	အကြင်သူတို့သည်၊	
اتخذوا	ထိုသူတို့သည် ပြုလုပ်ခဲ့ကြကုန်၏၊	
العجل	နွားငယ်ကို၊	
سينالطرد	မကြာမြင့်မီတွင်၊ ၎င်းတို့၌ သက်ရောက်အံ့၊	
غضب	အမျက်ဒေါသသည်၊	
من ربهم	၎င်းတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ	
ذلة	ထိုးပြင်၊ ဂုဏ်အသရေ နိမ့်ကျခြင်းသည်၊	
فالحية الدنيا	ဤမျက်မှောက်လောက၌ပင်၊	
وكذلك	စင်စစ်သော်ကား၊ ဤနည်းအတိုင်းပင်၊	
نجزي	ငါအသျှင်မြတ်သည် အစားပေးတော်မူလေသည်၊	
المفترين	ကြိဖန်စွပ်စွဲသူတို့အား။	

စကားပြေ အဓိပ္ပာယ်။

ကောန်စင်စစ် နွားငယ် (ဆင်းတု)ကို (မိမိတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ) ပြုလုပ်ကြသော သူတို့ အပေါ်၌ ၎င်းတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ မကြာမြင့်မီ ဤ လောက၌ပင် အမျက်ဒေါသသည် လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်အသရေ နိမ့်ကျခြင်းသည် လည်းကောင်း သက်ရောက်မည်။ စင်စစ်သော်ကား ငါအသျှင်မြတ်သည် ကြိဖန်စွပ်စွဲသူတို့အား ဤနည်းအတိုင်းပင် အပြစ်ပေးတော်မူသည်။

1342 နွားငယ်ကို ကိုးကွယ်သောသူများထံ ဤပစ္စက္ခာတ၌ သက်ရောက်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်ကား ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၅၄)တွင် ပါရှိသော အပြစ်ဒဏ် (ဝါ)နွားငယ်ကို ကိုးကွယ်ခဲ့သော သူများ အား နွားငယ်ကို မကိုးကွယ်ခဲ့သော သူများက သတ်ဖြတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ “မုန်တဋ္ဌ”ခေါ် အစ္စလာမ် သာသနာမှ ဖောက်ပြန်သွားသူ၏ အပြစ်ဒဏ်မှာ ဤပစ္စက္ခာတ၌ သတ်ပစ်ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပေ ✓ သည်။

(ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။ စ-၂၁၀။ အအ-၄)

Book IX - Chapter VII

The Elevated Places

Chapter - Book IX - 2

(၉၇၀ အတ္ထိရပ်) ကြည့်နိုးပျားကဏ္ဍ။

الغضب: ما امر ابيه من قتل نفسه، والدلة خرجهم
من بلادهم لان ذلة العربة مثل من خرجك (كشاف في)

Beware *

ဤမှကွပ်ငြိတော်တွင် ပါရှိသော အချက်တော်ဟူသည် ဣမ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ အချင်းချင်း (နှားငယ်မကိုးကွယ်သူက၊ နှားငယ်ကိုးကွယ်သူအား သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်း၏အသရေ သေးသိမ်ခြင်းဟူသည် မိမိတိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွာရခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ အတယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရပ်တပါးတွင် အာဂန္န၊ ခရီးသည်၊ ဖြစ်ရသည့်အတွက် ၎င်း၏အင် သေးသိမ်ခြင်းမှာ ကျော်ကြားသော ဆိုရိုးစကားပင်ဖြစ်သည်။

(ကရိရှာဇ်)

(၁၅၃)

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

1343

وَالَّذِينَ

عَمِلُوا

السَّيِّئَاتِ

ثُمَّ تَابُوا

مِنْ بَعْدِهَا

وَأَمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

وَالَّذِينَ

عَمِلُوا

السَّيِّئَاتِ

ثُمَّ تَابُوا

مِنْ بَعْدِهَا

وَأَمَنُوا

إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

သူတို့သည် အကြင်သူတို့သည်။

ထိုသူတို့သည် ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။

မကောင်းမှု ခုစုရိုက်များကို။

ထို့နောက်။

၎င်းတို့သည် ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့ကြ၏။

ထိုမကောင်းမှု ခုစုရိုက်များ (ပြုလုပ်ပြီး)နောက်တွင်။

၎င်းပြင်။

ထိုသူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။

ကေန်စင်စစ်။

အသင့်အား ဖန်ဆင်း၊ မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်။

ထိုသို့ ဝန်ချတောင်းပန်ပြီးနောက်တွင်။

အမှန်ပင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်။

သနားခြင်နာ ညှာတာတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။

ကောင်းပြေအပ်ပွယ်။

သို့ရာတွင် အကြင်သူတို့သည် မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ပြုလုပ်မိခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် ထိုသို့မကောင်းမှုများ(ပြုလုပ်ပြီး)နောက် ဝန်ချတောင်းပန်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အိမာန်ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားလည်း ထားရှိကြကုန်ကြ၏။ (သို့ဖြစ်လျှင်) ကေန့်ဝင်စစ် အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် ထို (သို့ဝန်ချတောင်းပန်၍) ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား ထားရှိကြပြီး)နောက် (၎င်းတို့အား)မုချ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူမည့်အသျှင်၊ သနားကြင်နာ ညှာတာတော်မူမည့်အသျှင် ဖြစ်တော်မူပေသည်။

1343 ဤမုက္ခပါဌ်တော်၏ အလိုသဘောကား အကြင်သူများသည် မကောင်းမှုများကို ပြုမိကြ၏။ ဥပမာ-နွားငယ်ကို ကိုးကွယ်မိကြ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ထိုသို့မကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်မိကြပြီး နောက် သတိသံဝေဂ နောင်တရကာ အလွတ် အသျှင်မြတ်ထံတော်တွင် ဝန်ချတောင်းပန်ကြ၏။ ပြီးနောက် “ကုဖ်ရ်” သွေဖည်ခြင်းဆန် မနာခံမှုကို စွန့်လွှတ်၍ “အိမာန်”ယုံကြည်လာခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အလွတ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ အပြစ်များကို ထိုသို့ဝန်ချတောင်းပန်ပြီးသည့်နောက်တွင် ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူမည်။ ၎င်းတို့အပေါ်တွင်လည်း ကရုဏာထားတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ကြည့်-ထားနိ။

(والذين عملوا السيئات) من الكفر والمعاصي
كلها (ثورتا جوا) ثم رجعوا (من بعدها) الى الله
واعتمدوا اليه (دأمنوا) واخلصوا الايمان
(ان يبتك من بعدها) من بعد تلك العظائم (لغفور)
لستور عليهم لما كان منهم (رحيم) منحمر
عليهم بالجنة، وهذا كرم عام يدخل تحته متوزدا
العجل من عداهم، عظم جنايتهم اولاً، ثم اورد فيها
تعظيم رحمة، ليعلم ان الذنوب ان جلت عظمت
فان عفوه وكرمه اعظم واجل ولكن لئلا ينسى حفظ
الشريطة، وهي وجوب التوبة، والابانة وما ذاء
طرح فارغ، واشعبية باردة لا يلتفت اليها احد
(كشاف ٥٤٩)

ဖြစ်မှုသည် အဘယ်မျှ ကြီးမားလှင့်ကစား ယုတ်စွအဆုံး “ကုဖ်ရ်” “ရှစ်ရက်”ပင် ဖြစ်စေကာမူ ထိုသို့သော ကြီးမားသော ဖြစ်မှုများကို ကျူးလွန်မိပြီးသည့် နောက်သော်မှပင် ဝန်ချတောင်းပန်၍ “အိမာန်” ယုံကြည်ခဲ့သည်ရှိသော် မဟာကရုဏာရှင် ဖြစ်တော်မူသော၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အများဆုံး ပေးတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်နှင့် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးမှုတွင် လျော့နည်းသည် ဟူ၍ကား အလျင်းမရှိပေ။

ဤသို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူခြင်း စသည်တို့သည် နောင်တမလွန်ဘဝနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပေသည်။ ဥပမာ—နွားငယ်ကိုးကွယ်ခဲ့သောသူများ ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းသည် အသတ်ခံခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂:၅၄)။ ယင်းသို့ ဝန်ချတောင်းပန်ပြီးသည့်နောက်တွင် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ၎င်းတို့အား ဆက်လက်ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် မရှိတော့ပေ။

ဤပစ္စက္ခဘဝတွင် ဖြစ်မှုတခုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီးသည့်နောက် နောင်တမလွန် ဘဝတွင် ပြစ်ဒဏ်ဆက်လက်၍ မခံရမည့်အကြောင်းမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၅:၃၀)တွင် ခိုးသူ၏ လက်ဖြတ်ရမည့်အကြောင်း ပါရှိ၍ (၅:၃၉)တွင် ယင်းသို့ ဖြစ်မှုကျူးလွန်ပြီးနောက် ဝန်ချတောင်းပန်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူမည့် အကြောင်းနှင့်အလားသဏ္ဍာန်တူသည်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

(၁၅၄)

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَابِحَ
وَفِي نُسُخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ
لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَلَمَّا ထို့နောက်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- سَكَتَ ပြေငြိမ်း၍ ချွားခဲ့လေပြီ၊
- عَنْ مُوسَى မူစာ၏ထံမှ၊
- الْغَضَبِ အမျက်ဒေါသသဏ္ဍာန်၊
- أَخَذَ ထိုမူစာသည် ယူလိုက်၏၊
- الْأَلْوَابِحَ သင်ပုန်းများကို၊

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဓူရဟ်အာအ်ရာမ်) ကြဉ်းများကဏ္ဍ။

وَرَفِيعَ نَسَجَاتِهَا	စင်စစ်သော်ကား၊ ထိုရေးသားထားသော သင်ပုန်းများတွင် ရှိခဲ့၏
هُدًى	တရားဓမ္မညွှန်ကြားချက်သည်။
وَرَحْمَةً	ရင်းပြင်၊ ကရုဏာတရားသည်။
لِلَّذِينَ	အကြင်သူတို့အဖို့၊
هُمْ	ရင်းတို့သည်။
لِيَرْجِعُوا	ရင်းတို့ကို ဖန်ဆင်း၊ မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား၊
بِرَحْمَتِنَا	ရင်းတို့သည် ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြကုန်၏။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့နောက် (နဗီတမန်တော်)မူစာ၏ ဒေါသပြေငြိမ်းသွားသောအခါ၊ (ထိုတမန်တော် မူစာသည်) သင်ပုန်းများကို ကောက်ယူလေသည်။ အမှန်သော်ကား (ထိုရေးသား၍ ထားသော သင်ပုန်းများတွင်) မိမိတို့ကို ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြကုန် သော သူတို့အဖို့ တရားဓမ္မ ညွှန်ကြားချက်သည် လည်းကောင်း၊ ကရုဏာတရားသည် လည်း ကောင်း ပါရှိခဲ့လေသတည်း။

(၁၅၅)

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا يُدَارُونَ ۗ
 أَخَذْنَاهُم مِّنَ الرَّجْفَةِ ۗ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن
 قَبْلِ وَآيَاتِي ۗ أَنْتَ الْكَلِيمُ ۗ إِن هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن
 تَشَاءُ ۗ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۗ وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْغَافِرِينَ ۝

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَإِخْتَارَ	ထို့နောက် ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။	1344
مُوسَى	မူစာသည်။	
تَوَمَّهُ	၎င်း၏ အမျိုးသားတို့အနက်မှ၊	
سَبْعِينَ رَجُلًا	ယောက်ျား ခုနစ်ဆယ်ကို၊	
لِمِيقَاتِنَا	ငါအသျှင်မြတ် ချိန်းချက်သတ်မှတ်တော်မူသော အချိန်အတွက်၊	
فَلَمَّا	ထို့နောက်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	
أَخَذْتُهُمْ	၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးကွပ်မျက်ခဲ့လေသည်။	
الرَّجْفَةَ	မြေငလျင်သည်။	
قَالَ	ထိုမူစာသည် လျှောက်ထားပန်ကြားခဲ့လေသည်။	
رَبِّ	အို-ကျွန်တော်မျိုးအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်၊	
لَوْ	အကယ်၍၊	
شِئْتَ	အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင်၊	
أَهْلَكْتَهُمْ	အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ပျက်စီးစေတော်မူပြီးဖြစ်အံ့။	
مِنْ قَبْلُ	ယခင်မူလကပင်၊	
وَأَيُّهَا	ထို့ပြင်၊ ကျွန်တော်မျိုးအားလည်း၊	
أَنْتُمْ لَكُنَّا	အသို့ပါနည်း၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖျက်ဆီးတော်မူပါမည်လော၊	
بِأَنَّ	အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊	
نَعَلْنَا	ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။	
السُّفَهَاءَ	လူ့ဗာလတို့သည်၊	
مِنَّا	ကျွန်တော်မျိုးတို့အနက်မှ၊	
أَنْ هِيَ	ဤသည်မဟုတ်ပေ၊	
الَّذِي نَسْتَكُفُّ	အသျှင်မြတ်၏ စမ်းသတ်မှု တရပ်မှတစ်ပါး၊	
تَخِيلُ	အသျှင်မြတ်သည် လန်းမှားစေတော်မူ၏။	

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအ်ရာဖ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

ချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ။ ၎င်းပြင် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား သနား ညွှင်တာတော်မူပါ။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား အသျှင်မြတ်သည် အကောင်းဆုံး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင်တည်း။

1344 ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော **مِيقَات** “မီကာတ်” သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ပိုင်းသည်

တမန်တော်မူစာအား တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ် ချီးမြှင့်တော်မူရန် သတ်မှတ်ထားတော်မူခဲ့သော အချိန်ပိုင်းမှ အပဖြစ်သည်။ ဤသို့ ယူဆခြင်းသည် ပိုမိုခိုင်လုံသည်ဟု ယူဆရပေသည်။ ၎င်းပြင် ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ မုက္ခပါဠိတော်များ၏ အစီအစဉ်ကို ထောက်ရှုခြင်း အားဖြင့်လည်း ဤ အဖြစ်အပျက်သည် နွားကိုးကွယ်မှုနှင့် ယင်းကိုးကွယ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်ရရှိပြီးနောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ သော အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်ဟု သိရှိနားလည်ရပေသည်။ ~~ဤရာတွင်~~ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၄:၁၅၃) တွင် လာရှိသော—

فَقَالُوا إِنَّا لِلَّهِ جَاهِدٌ فَتَأْخُذْتَهُمُ الضُّعْفَةَ
بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ أَخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ، (١٦)

ဟူသော မုက္ခပါဠိတော်ကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် နွားကိုးကွယ်မှုသည် ဤ အဖြစ်အပျက်၏ နောက်တွင်မှ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော အဖြစ် အပျက် ဖြစ်သည်မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်ပေ သည်။ **وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالضَّرَابِ** (ဖြစ်ရပ်မှန်ကိုကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်ပင် ပိုမို၍ သိတော်မူပေ သတည်း)။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၅၁-၅၆) တွင် အကျဉ်းအားဖြင့် ပါရှိခဲ့ လေပြီ။ ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့က တမန်တော်မူစာအား “ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဠိတော်များကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မကြားရသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်၏စကားများကို လက်ခံကြမည် မဟုတ်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ ပြောဆိုကြမည့်အခါ တမန်တော်မူစာသည် ၎င်းတို့အနက် အကြီး အကဲ (၇၀) တို့အား ရွေးချယ်၍ မိမိနှင့်အတူ “တုရ်”တောင်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့လေသည်။ * ထိုအကြီးအကဲ(၇၀)တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဠိတော်များကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ကြားနာခဲ့ ကြရသောအခါ “ကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်မြတ်အား မိမိတို့၏ မျက်စိများဖြင့် မျက်ဝါးထင်ထင် မဖူးမြင် ကြရသမျှ ကာလပတ်လုံး မယုံကြည်နိုင်ကြပါ”ဟု ပြောဆိုကြပြန်လေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မရှိမသေ၊ မလေး

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ပူရဟ်အာအ်ရာဟ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

မစား မခန့်မညား ပြောဆိုခဲ့ကြသည့်အတွက် ၎င်းတို့၏ အောက်မှ ပြင်းထန်သော မြေငလျင်တုန်လှုပ်၍ အထက်မှ ပြင်းထန်လှသော မိုးကြိုးလောင်မီးကျခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့သည် ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်၍သေသွားခဲ့ကြလေသည်။ သို့မဟုတ် သေသူများ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မူစာသည်မိမိကိုယ်ကို ၎င်းတို့တွင်အပါအဝင်ဟု ယူဆကာဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း လေးနက်စွာ ဆုပန်ကြားခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မူစာ၏ ပန်ကြားချက်ကို လက်ခံသဘော တူတော်မူ၍ ၎င်းတို့အား 'ခွင့်လွှတ်တော်မူပြီး ပြန်လည်ရှင်ထစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤသို့ ပြန်လည်ရှင်ထစေတော်မူခဲ့သည့်အကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၅၆) တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။
(အွတ်ဆ်မာနီ)

ဖော်ပြချက်။

ဣဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်တို့၏ နွားငယ်ကိုးကွယ်မှု အကြောင်းနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖူးမြင်ရန် တောင်းဆိုခြင်း အကြောင်း ၂-ရပ်အနက် မည်သည့်အကြောင်းက ပထမဖြစ်၍ မည်သည့်အကြောင်းက နောက်မှ ဖြစ်သည်ဟူသော ပြဿနာတွင် အယူအဆ ကွဲပြားလျက်ရှိသည်။ အွတ်ဆ်မာနီ သခင်နှင့် ထာနဝီသခင်တို့၏ ယူဆချက်များပင် အချင်းချင်းမတူပေ။ ထာနဝီသခင်၏ ယူဆချက်ကို ကုရ်အာန် (၄:၁၅၃) ၏ အဖွင့် အောက်ခြေအမှတ် (623) တွင် ရှုပါကုန်။

တမန်တော်မူစာ (အလိုင်တစ္စလာမ်) နှင့် အတူ လိုက်ပါသွားခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ် (၇၀) တို့မှာ သေသွားခဲ့ကြသလော ?။ သို့တည်းမဟုတ် မြောမေ့၍ သွားခဲ့ကြသလော ?။

والكثير على انهم ما تولى جميعا ثم احياهم الله تعالى
(72)

ထိုသူများအားလုံးသည် သေသွားခဲ့ကြ၏။ ထိုနောက်မှ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ပြန်လည်ရှင်ထစေတော်မူခဲ့၏။ ဤသည် အများပညာရှင်တို့၏ ယူဆချက်တည်း။
(ရဟ်)

(၁၅၆)

وَاكْتَبْنَا فِي هَذِهِ الدِّينِ مَا حَسَنَهُ وَفِي الْآخِرَةِ
إِنَّا هُنَا نَا إِلَيْكَ قَالَ عَدَايَ أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ
وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاكِنُهَا الَّذِينَ
يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَكَتُبْ	ထိုမှတပါး၊ အသျှင်မြတ်သည် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူပါ။
لَنَا	ကျွန်တော်မျိုးတို့အဖို့၊
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا	ဤလောက၌၊
حَسَنَةً	ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို၊
وَفِي الْآخِرَةِ	ထိုနည်းတူစွာ၊ နောင်တမလွန်ဘဝ၌၊
إِنَّا	ကေနစ်စင်စစ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်၊
هَدَيْنَا	ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် လှည့်ခဲ့ကြပါပြီ။
إِلَيْكَ	အသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့၊
قَالَ	ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။
عَذَابِي	ငါအသျှင်မြတ်၏ အပြစ်ဒဏ်ကို၊
أَصِيبُ	ငါအသျှင်မြတ်သည် သက်ရောက်စေတော်မူအံ့။
بِهِ	ယင်းပြစ်ဒဏ်ကို၊
مَنْ	အကြင်သူ၏ အပေါ်၌၊
أَشَاءُ	ငါအသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူ၏။
وَرَحْمَتِي	သို့ရာတွင်၊ ငါအသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည်၊
وَسِعَتْ	ယင်းကရုဏာတော်သည် ဣမ်းခြုံခဲ့လေပြီ။
كُلَّ شَيْءٍ	အရာခပ်သိမ်းတို့ကို၊
فَسَا كُنْتُمْهَا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ မုချကေန၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းကရုဏာတော်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူအံ့။ 1345
لِلَّذِينَ	အကြင်သူတို့အဖို့၊
يَتَّقُونَ	၎င်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင်ကြကုန်၏။
وَالَّذِينَ	ထိုမှတပါး၊ ၎င်းတို့သည် ပေးဆောင်ကြကုန်၏။

"The Elevated Places"

(စူရ်အာအ်ရာဖ်) ကြဌန်းများကဏ္ဍ။

- الرَّكُوعِ ဇကာတ်ကို၊
- وَالدَّابِّينَ ၎င်းပြင်၊ အကြင်သူတို့အဖို့၊
- كُفُّ ၎င်းတို့သည်၊
- يَا بَيْتَا ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊
- يَوْمَ تَمُوتُونَ ၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတစ်ပါး အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အဖို့ ဤလောက၌လည်းကောင်း၊ နောင် တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း၍ ပေးတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ကေနစ်စင်စစ် အသျှင်မြတ်ဘက်တော်သို့သာလျှင် ပြန်၍ လှည့်ခဲ့ကြလေပြီ။ (ထိုအခါ) အသျှင်မြတ်က (ဤသို့) မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် မိမိပြစ်ဒဏ်ကို မိမိအလိုရှိတော်မူသော သူ၏ အပေါ်၌သာလျှင် သက်ရောက်စေတော်မူ၏။ သို့ရာတွင် ငါအသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည်ကား အရာခပ်သိမ်းတို့ကို လွှမ်းခြုံလျက်ရှိချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုကရုဏာတော်ကို ပြစ်မှုဒဏ်ရိုက်တို့မှ ကြဉ်ရှောင်ကြသည့်ပြင် ဇကာတ်ခေါ် တရားဝင်ဒါနကြေးကို ပေးဆောင်သော သူတို့အဖို့လည်းကောင်း၊ ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်တို့ကို ယုံကြည်သော သူတို့အဖို့လည်းကောင်း၊ မုချသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူပေအံ့။

1345 ဤမှတစ်ပါးအတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ “ရဟ်မတ်” ကရုဏာတော်ကို “တာက္ကဝါ” တရားထားရှိသူများ၊ “ဇကာတ်” ပေးသူများနှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို “အီမာန်” ယုံကြည်သူများအဖို့ ရေးမှတ်တော်မူမည်ဟူ၍ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ “တာက္ကဝါ” သည် စိတ်နှလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏။ “ဇကာတ်” သည် (ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်၏)။ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို “အီမာန်” ယုံကြည်ခြင်းသည် “အကာအစပ်” ယုံကြည်ချက်များနှင့် သက်ဆိုင်၏။ တာက္ကဝါ၊ ဇကာတ်နှင့် အီမာန်တို့သည် အသီးသီးသော ကျင့်စဉ် အမျိုးအစားများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဤမှတစ်ပါးအတွက် ကျင့်စဉ်အသီးသီးမှ နမူနာအဖြစ် တမျိုးစီ ထုတ်ဖော်မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည် ဖော်ပြပါ ဂုဏ်အင်္ဂါ သုံးရပ်၌သာလျှင် တည်ရှိနေသည်ဟူ၍ မယူဆအပ်ပေ။

ကြည့်—(တာနဝိ) ✓

အ-၄။ စ-၄၇။

ဆက်စပ်မှု။

အထက်တွင် တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အကြောင်း အနည်းငယ်ပါရှိခဲ့၏။ ရှေ့တွင် လည်း အနည်းငယ်ပါရှိမည်ဖြစ်၏။ ကြာတွင် နဗီတမန်တော်မူစာ၏ ဆုပန်ကြားချက် အောင်မြင်မှု အကြောင်း ပါရှိ၏။ (ထိုအကြောင်းတွင် ပြည့်စုံသော ကရုဏာတော်သည် ပြည့်စုံစွာ အမိန့်နာခံသော သူများအတွက်သာ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းချီးသတင်း ပါရှိ၏)။ တမန်တော်မူစာ၏ ဆုပန်ကြားချက် အောင်မြင်မှု အကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ဝစလ္လာမ်) ၏ လက်ထက်တော်ရှိ ကိတာဗီများကို ဗဟာကြားရန်အတွက် စကားညှပ်အနေဖြင့် ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုက္ခပိဋ်တော်ကို မိန့်ဆိုထားဘော်မူ၏။ ယင်းမုက္ခပိဋ်တော်၏ အကျဉ်းသဘောမှာ အထက်တွင် ပါရှိခဲ့သည့် အတိုင်း ပြည့်စုံသော ကရုဏာတော်ကို ပြည့်စုံစွာ အမိန့်နာခံသော သူများသာလျှင် ခံစံထိုက်ကြပေသည်။ ယခုတမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ဝစလ္လာမ်) ၏ လက်ထက်တွင် ထိုကရုဏာတော်ကို ခံစံထိုက်သူများမှာ တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ကြံဝါဒများကို အတိအကျ လိုက်နာကျင့်သုံးသော သူများ သာလျှင် ဖြစ်ကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် တမန်တော်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ တောင်ရေတို၊ ဣန်ရှီလ်ကျမ်း တွင် ဗျာဒိတ်စကားများ ပါရှိပြီးဖြစ်ရာ ကိတာဗီများအဖို့ တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ကြံဝါဒများကို လိုက်နာကြရန်သာ အကြောင်းရှိပေတော့သည်။ မလိုက်နာရန် အကြောင်းကား အလျင်းမရှိတော့ပေ။

(ထာနဝိ)

(၁၅၇)

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِئُهُمْ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الْحَلَالَاتِ
وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْحَلَالَاتِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَ
الْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۗ فَاَلَّذِينَ أَمْنُوا بِهِ وَ
عَزَرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٩﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- الذِينَ အကြင်သူတို့သည်၊
- يَتَّبِعُونَ ထိုသူတို့သည် လိုက်နာကြလေသည်၊
- الرسولَ ရုရှလ်တမန်တော် (၏ အမိန့်) ကို၊
- التي နဗီတမန်တော်ဖြစ်သော၊
- الأممِ စာပေမတတ်သော။ 1346
- الذي အကြင် (ရုရှလ်တမန်တော်)ကို၊
- يجددنك ၎င်းတို့သည် ထိုရုရှလ်တမန်တော်ကို ဧွေ့၍ကြ၏၊
- مكتوبًا ရေးသားပြီး၊ 1347
- عندهم ၎င်းတို့ထံတွင်၊
- في التوراة တောင်ရာတ်ကျမ်းတော်တွင်၊
- والإنجيل ၎င်းပြင်၊ ဣန်ဂျိလ်ကျမ်းတော်တွင်၊
- بأمرهم ထိုရုရှလ် တမန်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အမိန့်ပေး၏၊
- بالمعروف ကောင်းမှု၊ သူစရိုက်များကို၊
- وينههم ထိုမှတပါး၊ ယင်းရုရှလ်တမန်တော်သည် ၎င်းတို့အား တားမြစ်လေ၏၊
- عن السكر မကောင်းမှုဒုစရိုက်များမှ၊
- ويحل ၎င်းပြင်၊ ထိုရုရှလ်တမန်တော်သည် ဟလာလ်ဟူ၍ ခွင့်ပြုလေသည်၊
- لهم ၎င်းတို့အဖို့၊
- الطيبات စင်ကြယ်သော အရာများကို၊
- ويحرّم ထိုပြင်၊ ယင်းတမန်တော်သည် ဟရမ်ဟူ၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်လေသည်၊
- عليهم ၎င်းတို့အပေါ်၌၊

الْخَلِيَّتِ	မသန့်စင်သောအရာများကို၊	
وَيَضَعُ	၎င်းပြင်၊ ယင်း ရှုလ်တမန်တော်သည် ချစ်ပေး၏။	1348
عَنْهُمْ	၎င်းတို့အပေါ်မှ၊	
اِصْرَهُمْ	၎င်းတို့၏ ဝန်ကို၊	
وَالْاَعْلَىٰ الَّذِي	အကြင်ခြေထိတ်လက်ထိတ်များကို၊	
كَانَتْ	ရှိခဲ့၏။	
عَلَيْهِمْ	၎င်းတို့အပေါ်၌၊	
فَالَّذِينَ	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အကြင်သူတို့သည်၊	
اٰمَنُوْا	ထိုသူတို့သည်၊ ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။	
بِ	ယင်းရှုလ် တမန်တော်အား၊	
وَعَزَّوْا	ထိုမှတပါး၊ ၎င်းတို့သည် ယင်းရှုလ် တမန်တော်အား ကာကွယ်	
وَتَصَرَّوْا	၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့သည် ယင်းရှုလ်တမန်တော်အား ကူညီယိုင်းပင်းခဲ့ကြ၏။	
وَاتَّبَعُوْا	ထိုပြင်၊ ၎င်းတို့သည် လိုက်နာခဲ့ကြ၏။	
الَّذِي	အကြင်လင်းရောင်ခြည်ကို၊	1349
اُنزِلَ	ထိုလင်းရောင်ခြည်သည် ချပေးခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။	
مَعَهُ	ထိုရှုလ်တမန်တော်နှင့်အတူ၊	
اُدْلِيْكَ	ထိုသူများသည်၊	
هُمْ	ထိုသူတို့သည်သာလျှင်၊	
الْمُفْلِحُونَ	အောင်မြင်သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။	

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကြင်သူတို့သည် အကြင်စာပေမတတ်သော ရှုလ်နုဗီ တမန်တော်မြတ်၏(အမိန့်တော်များ) ကို လိုက်နာကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုရှုလ်၊ နုဗီတမန်တော်မြတ် (၏ဝိသေသ ဂုဏ်ထူးများ)ကို

မိမိတို့ထံရှိ တောင်ရာတ် ကျမ်းတော်တိုင် လည်းကောင်း၊ ထွန်ဂျီလ် ကျမ်းတော်တိုင် လည်းကောင်း၊ ရေးသားပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိကြလေသည်။ ယင်းရုစုလ်၊ နဗီတမန်တော်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား ကောင်းမှုသုစရိုက်များကို (ပြုလုပ်ကြရန်) ညွှန်ကြားသည့်ပြင် မကောင်းမှု ဒုစရိုက်များမှ ကြဉ် ရှောင်ကြရန် မြစ်တားလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့အဖို့ စင်ကြယ်သော အရာများကို (စားသုံး) ခွင့်ပြုကာ မသန့်စင်သော အရာများကို ၎င်းတို့အပေါ်၌ (စားသုံးခြင်းမပြုကြရန်) တားမြစ်လေ သည်။ ထိုမှတပါး ထိုသူတို့အပေါ်၌ (ယခုတိုင်အောင်) တည်ရှိနေသောဝန်နှင့် လည်ကွင်းများ (အတုပ်အနှောင်များ)ကိုလည်း ၎င်းတို့အပေါ်မှ ချ၍ပေးလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်သူတို့ သည် ထိုရုစုလ် နဗီတမန်တော်မြတ်အား ယုံကြည်ခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုရုစုလ်နဗီ တမန်တော် မြတ်အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုမှတပါး ထိုရုစုလ် နဗီတမန်တော်မြတ်အား ကူညီပံ့ပိုးပင်းခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် ထိုရုစုလ် နဗီတမန်တော်မြတ်နှင့်အတူ ကျရောက်လာသော (ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် တည်းဟူသော) လင်းရောင်ခြည်ကိုလည်း လိုက်နာခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသူတို့သည်သာလျှင် အောင်မြင်သောသူများ ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။

1346 (အို) "အွန်မ္မ" ဟူသော ပုဒ်ကို အနက်ဖွင့်ရာတွင် အဆိုပြားလျက်ရှိပေသည်။

(က) "အွန်မ္မ" ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်သည် "မိင်" ၏ အနက်ပေးသော (အို) "အွန်မ္မ"

ဟူသော ပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်၍ သုံးနှုန်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ အမိဝမ်းတွင်းမှ မွေးဖွားလာသော ကလေး သူငယ်တဦးသည် မည်သူတဦးတယောက်၏ တပည့်မျှမဟုတ်သကဲ့သို့ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) သည်လည်းမိမိ၏ တသက်တာပတ်လုံး သတ္တဝါများအနက်၊ မည်သူတဦးတယောက်၏ ရှေ့မှောက်၌မျှ တပည့်ခံဘော်မမူခဲ့ပေ။ ယင်းသို့ ဖြစ်ငြားသော်လည်း တမန်တော်မြတ် ထုတ်ဖော်ဖွင့်ဟ တောကြားတော်မူခဲ့သော အသိပညာ၊ ခက်ခဲနက်နဲသော အမြော်အမြင် အားလုံးကို ထားဘိဦး၊ အချို့ အဝက်ကိုပင်လျှင် သတ္တဝါတို့အနက် မည်သူတဦးတယောက်မျှ မတင်ပြနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ "အွန်မ္မ" ဂုဏ်ပုဒ်သည် တမန်တော်မြတ်အဖို့ အထူးဂုဏ်ယူဖွယ်ရာပင် ဖြစ်ပေသည်။

(ခ) "အွန်မ္မ" ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်သည် မက္ကာမြို့တော်၏ ခွဲတော်ဖြစ်သော (အို) "အိုဖ်" ၏

"အွန်မ္မုလ်ကုရာ" ဟူသော ပုဒ်နှင့် ဆက်စပ်၍ သုံးနှုန်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ "အွန်မ္မုလ်ကုရာ" ၏ အနက်မှာ မြို့ရွာပေါင်းတို့၏အမိ၊ အချုပ်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ မက္ကာမြို့တော်သည် တမန်တော်မြတ် မွေးဖွားရာ

Book IX—Chapter VI I
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဌန်းပျားကဏ္ဍ။

ဌာနလည်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤယူဆချက်အရ “အွန်မ္မ” ၏ အလိုမှာ “အွန်မ္မုလ်ကုရာ” (ဝါ) မဏ္ဍာမ္မိသားဟူ၍ ဖြစ်သည်။

(ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၁၉။ အအ-၃)

قيل منسوب الى الامة الذين لم يكتبوا لكونهم
على عادتهم، وقيل سمي بذلك لانه لم يكن يكتب
ولا يقرأ من كتاب وقيل سمي
بذلك لنسبته الى ام القرى (راغب)

ဤသို့အဆိုတရပ်ရှိ၏။ တမန်တော်မြတ်အား ‘အွန်မ္မ’ ဟု မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်း မှာ အကြင် ‘အွန်မ္မက်’ လူမျိုးစုကို အကြောင်းပြု၍ မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထို လူမျိုးစုသည် မရေးတတ် မဖတ်တတ်ကြချေ။ (တမန်တော်မြတ်သည် ထိုလူမျိုးစု အနက်မှ ဖြစ်၏) တမန်တော်မြတ်သည်လည်း ထိုလူမျိုးစု၏ အ လှအထ အတိုင်းပင်ရှိတော်မူခဲ့၏။

၎င်းပြင် အဆိုတရပ် ဤသို့ရှိပြန်၏။ တမန်တော်မြတ်အား “အွန်မ္မ” ဟု မိန့်ဆို ထားတော်မူခြင်းမှာ တမန်တော်မြတ်သည် မည်သည့်စာအုပ်ကိုမျှ ရေးခြင်း၊ ဖတ်ခြင်းမရှိခဲ့ သည့် အတွက်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် အဆိုတရပ် ဤသို့ရှိပြန်၏။ တမန်တော်မြတ်အား “အွန်မ္မ” ဟု မိန့်ဆို ထားတော်မူခြင်းမှာ တမန်တော်မြတ်သည် “အွန်မ္မုလ်ကုရာ” မ္မိသားဖြစ်ခြင်းကို အစွဲပြု၍ ခေါ်ဆိုတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

(ရာဆိဗ်)

قال الزجاج معنى الاقبي الذي هو على صفة
امته العرب فالعرب اكثرهم ما كانوا يكتبون
ولا يقرؤون، والنبي عليه الصلوة والسلام
كان كذلك (كبير)

‘အွန်မ္မ’ ဟူသည့် မိမိ၏ “အွန်မ္မတ်” အုပ်စုဖြစ်သော အရပ်တို့၏ အလေ့အထ အတိုင်း ရှိနေသူကို ဆိုသည်။ အရပ်လူမျိုးတို့အနက် အများစုမှာမရေးတတ်၊ မဖတ်ကတ်ခဲ့ ကြပေ။ တမန်တော်မြတ်သည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။

(ကဗီရ်)

الآتي: أي الذي لا يكتب ولا يقرأ (٢٠)

“အွန်မ္မ” ဟူသည် မရေးတတ်၊ မဖတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုသည်။
(ရှုတ်)

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၆၂:၂) တွင် (စာပေမရေးတတ်၊ မဖတ်တတ်သော) အရပ် အမျိုးသား တို့အား “အွန်မ္မ” များဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းထားတော်မူသည်။ အမှန်မှာ ထိုအချိန်၌ အရပ်အမျိုး သားတို့တွင် အသိဉာဏ်၊ အမြင်အမြင်ဟူ၍၊ အလှမ်းမရှိခဲ့ပေ။ ၎င်းတို့ထံတွင် ကောင်းကင်ကျမ်းဂန် လည်း တစောင်မျှမရှိခဲ့ပေ။ သာမန်ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်သူများ၏၊ အရေအတွက်သည်ပင် ၎င်းတို့၌ အလွန်ရှားပါးခဲ့ပေသည်။ ထို့အတွက် အရပ်တို့၏ အသိဉာဏ် နည်းပါးမှုသည် စကားပုံပင်ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ အရပ်လူမျိုးတို့သည် အလွတ် အသွင်မြတ်အားမေ့ပြီး ကျောက်လုံးများ၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုများနှင့် အခြား အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့သော အရာများကိုပင် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေခဲ့ကြ၏။ ထို့ပြင်တဝ မိမိတို့၏ အမှား ဝါဒကို တမန်တော်အဖြစ်ယူဆ၍ သာသနာဟူ၍ပင် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခဲ့ကြသေးသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ထိုအချိန်တွင် အရပ်အမျိုးသားလုံးလိုလိုပင် လမ်းလွဲနေကြသည့်အချိန်တွင် အလွတ် အသွင်မြတ်သည်ယင်း အရပ်အွန်မ္မ များထံသို့ ၎င်းတို့အနက်မှပင် တမန်တော်တပါးကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုတမန်တော် ၏ ၎်ဏ်တူးဆောင် ဘွဲ့နာမမှာ “အွန်မ္မ တမန်တော်” ဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုတမန်တော်သည်မိမိကိုယ်တိုင် “အွန်မ္မ” ဖြစ်သော်လည်း၊ အလွတ် အသွင်မြတ်၏၊ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် မိမိ၏၊ အမျိုးသားများအား၊ အလွတ်အသွင်မြတ်၏ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ကျမ်းဂန်ဓမ္မကွန်၊ ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်သင်ကြားပို့ချတော် မူခဲ့သည်။ ပညာပါသည့် အံ့မဆုံးသည့် စကားများကို သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့ရာ ယင်း အရပ်အွန်မ္မ များ သည် ပညာအရာတွင် ပါရဂူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပေသည်။ နောက်ဆုံး ကမ္ဘာ့ပညာရှင်ကြီးများသည်ပင်လျှင် အရပ်အွန်မ္မ များထံ တပည့်ခံခဲ့ကြရပေသည်။ (တမန်တော်မြတ်အား၊ ယခုကဲ့သို့ “အွန်မ္မ” အဖြစ် ထားတော်မူခြင်း၏ “တစ်ကမတ်” အကြောင်းစာမှာ တမန်တော်မြတ်ထံသို့ အလွတ် အသွင်မြတ် ထံတော်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည့် ကုရ်အာန်သည် အလွတ် အသွင်မြတ်၏ မုကွပ်ငြိတော် ဖြစ်ကြောင်း တမန်တော်မြတ် လုပ်ကြံထားနိုင်သော ကျမ်းဂန်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထင်ရှားစေတော်မူရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်သည် အွန်မ္မ မဟုတ်ခဲ့ပါမူ ကုရ်အာန်သည် တမန်တော်မြတ် လုပ်ကြံ ဖန်တီးထားသည့် ကုရ်အာန်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ မလိုမုန်းတီးသူများက စွပ်စွဲကြမည်သာဖြစ်သည်။)

(အွတ်ဆိမာနီ)
၈-၇၁၇။ အအ-၆။

မှတ်ချက်။
တမန်တော်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ “တောင်ရာတ်” “ဣန်ဂျီလ်” နှင့် အခြားကျမ်းများတွင် များစွာ စကားများ ပါရှိခဲ့သည့်အကြောင်းကို အလ်မနာရ် ကျမ်းတွင် စာမျက်နှာ (၇၀) တိတိ ရေးသားဖော်ပြ ထားသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစွာ ကောင်းလှတော့သည်။ ကျမ်းလေးမည်စိုး၍ မရေးပြီ။ သုတေသီများ ကြည့်လိုပါက အလ်မနာရ်ကျမ်း အ-၉။ (၁-၂၃၀-၃၀၀) တွင် ရှုပါကုန်။

1348

الرَّصِيءَ النِّقْلَ لِمَنْ بَأْسٌ صَاحِبِهِ أَيْ يَحْسَبُهُ
 مِنَ الْحِرَاكِ لِثِقَلِهِ وَهُوَ مِثْلُ لَثْقَلٍ تَكْلِيفُهُمْ
 وَصَعُوبَتِهِ غَوَّاشْتَرَا قَتْلَ لَدُنْفُسٍ فِي مَهْمَةٍ
 تَوْبَتُهُمْ، وَكَذَلِكَ الْإِغْلَادُ مِثْلُ لِمَا كَانَ
 فِي شِرَاكِهِمْ مِنَ الْأَشْيَاءِ الشَّاقَّةِ غَوَّابًا لِقَضَاءِ
 بِالْقَضَاءِ صَاحِبًا كَانَ أَوْ خَطَأً مِنْ غَيْرِ شَرِّعِ الدِّيَةِ
 وَقَطْعِ الْأَعْضَاءِ الْغَاطِئَةِ وَقَرْضِ مَوْضِعِ النِّجَاسَةِ
 مِنَ الْجِلْدِ وَالثَّوْبِ وَآخِرَاتِ الْغَنَائِمِ وَتَحْرِيمِ الْعَوْتِ
 فِي الْحَرَمِ وَتَحْرِيمِ السَّبْتِ (كشاف ج ٥)

(اضر) “အစ်ဆ်ရ်” ဟူသည် အကြင်လေးလံမှု၊ ဝန်ပိုးဝန်ထုပ်ကိုဆိုသည်။ ထို

ဝန်ပိုးဝန်ထုပ်သည် ထိုဝန်ပိုးဝန်ထုပ်ကို ထမ်းဆောင်သူအား မိမိ၏ လေးလံမှုကြောင့် လှုပ်ရှားမှုသည် တားဆီးထား၏။ ဤသည် ဣရ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ ထမ်းဆောင် ရသော တာဝန်များ၏ လေးလံမှု၏ ဥပမာ ပုံဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - ၎င်းတို့၏ ဝန်ချတောင်းပန်မှု မှန်ကန်ရန်အတွက် အသက်သတ်ခြင်းသည် စည်းကမ်းချက် တရပ်ပင်

ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းလည်းကောင်း (الاعل) လည်ပင်းများ၊ လက်ထိပ်များ၊

ခြေကွင်းများ ဟူသည် ၎င်းတို့၏ တရားဥပဒေတွင် နှလုံးပြင်းထန်သော အမိန့် ပညတ်များကို ဥပမာပုံဆောင် သုံးနှုန်းထားသော ပုံဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - ၎င်းတို့၏ တရားဥပဒေ၌ လူတိုင်းတယောက်အား စေတနာဖြင့်သတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မေ့မှား၍ သတ်သည်ဖြစ်စေ၊ သတ်ခြင်း၏အပြစ်မှာ သတ်စားသတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အသက်ကို လျော်ကြေးပေးခြင်းမရှိပေ။ မှုပြစ်ကျူးလွန်သော အဆစ်အပိုင်းများကို ဖြတ်စောက်ခြင်း။ အသည်အကြေးလူးပေသော အဝတ်အစားနှင့် သားရေများကိုဖြတ်ခြင်း။ ဆုံပန်းပစ္စည်းများ ကို မီးရှို့ခြင်း။ အသားပွဲရှိသော အကြောများကို ဟရာမ်ပြုထားခြင်း။ “စမ်တ်” ဥပုသ် နေ့တွင် အလုပ်အကိုင်ကို ဟရာမ်ပြုထားခြင်း။

(ကရှ်ရှာဖ်)

အ-၁။ ၈-၅၀၁။

1349

النور : القران (كشاف بيده)

ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော “နူရ်” အလင်းရောင်ဟူသည့် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်ကို ဆိုလိုသည်။

(ကရိရှာန့်)

အ-၁။ ၁-၅၀၁။

النور : هو القرآن وقيل لهذا والبيان والرسالة (كبير)

ဤ မုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော “နူရ်”ဟူသည့် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်ကို ဆိုသည်။ အချို့အဆိုအရ ထို “နူရ်”ဟူသည့် တရားဓမ္မဟောကြားချက်နှင့် “ရိစာလတ်” တမန်တော်ဖြစ်မှုကို ဆိုလိုသည်။

(ကမိရ်)

ပတ်ပြုချက်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဤ မုက္ခပါဠိတော်တွင် တမန်တော်မြတ်အား မှီသော ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားများ အပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အခြားသူများအပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ဩဝါဒများကို မုချနာခံရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်တော်မူ၍ ထိုတမန်တော်မြတ်၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကို အောက်ပါအတိုင်း ရေတွက်ထုတ်ဖော် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

- ၁။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လုလ္လာဟု အလိုငယ် ၀။လ္လစ်)သည် “ရုစူလ်”လည်း ဖြစ်၏။ “နဗီ”လည်း ဖြစ်၏။ “အွန်မ္မ”လည်း ဖြစ်၏။ ပြည့်စုံလှ၏။
- ၂။ ထိုတမန်တော်မြတ်၏ အကြောင်း တောင်ရာတ် ဣန်ရီလ် ဣမ်းများတွင်လည်း ပါရှိခဲ့၏။
- ၃။ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် ကောင်းရာကို ညွှန်၏။
- ၄။ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် မကောင်းရာကို မြစ်တား၏။
- ၅။ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အဖို့ စင်ကြယ် သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသော အရာများကို “ဟလာလ်”ပြုတော်မူ၏။
- ၆။ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အဖို့ မစင်ကြယ်၊ မသန့်ရှင်း၊ အပြစ် မကင်းသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရာများကို “ဟရုမ်”ပြုတော်မူ၏။

* ၇။ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အပေါ်တွင် တင်ရှိနေခဲ့သော လေးလံသော ဝန်ပိုးဝန်ထုပ်များနှင့် ကျပ်တည်းခဲယဉ်းလှသော ပညတ်တော်များကို ပေါ့စေတော်မူခဲ့၏။

ဤကျမ်းနှင့်
၆။၂၅၅။၅။
Christ
ကိုးကား
၄။၂၅၅။
၆။၂၅၅။

ယင်းသို့ ရံက်ပုဒ်များနှင့် ပြည့်စုံသော တမန်တော်အား အကြင်သူများသည် ယုံကြည်ကြအံ့၊ ကာကွယ်ကြအံ့၊ ရိုသေမြတ်နိုးကြအံ့၊ ကူညီပေးပိုင်ကြအံ့၊ ထိုတမန်တော်မြတ် ယူဆောင်လာသော ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကိုလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြအံ့၊ ထိုသို့သော သူများသည်သာလျှင် နှစ်ဘဝလုံးတွင် အောင်မြင်သူများဖြစ်ကြအံ့။ ကြည့်-အလ်မနာရ်။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ကိုသိလိုပါက အလ်မနာရ်ကျမ်း။ အ-၉။ ၈-(၂၂၆-၂၃၀) တွင် ရှုပါကုန်။

ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့ အပေါ်၌ အချို့အရာများကို ဟရာမ် ပြုတော်မူခဲ့သည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်အာန် (၄:၁၄၀-၁၄၁။ ၄:၁၆၀-၁၆၁။ ၆:၁၄၇။ ၁၆:၁၁၀) ကို ရှုပါကုန်။

အပိုဒ် - ၂၀

တမန်တော် မုဟမ္မဒ် (ဆူလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) သည်
ကမ္ဘာ့အဝှန်း၊ အတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်
စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော် ဖြစ်ကြောင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ်-၁၅၀။ တမန်တော် မုဟမ္မဒ် (ဆူလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) သည် ကမ္ဘာ့အဝှန်း၊ အတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ဖြစ်သည်။ ထို တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ကြွဝါဒများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့်သာလျှင် လူသား တို့သည် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

။ ၁၅၉။ တမန်တော်မူစာ (အလိုင်ဟစ္စလာမ်) ၏ အမျိုးသားများတွင် မှန်ကန်သော တရားစီမံညွှန်ပြ၍ ထိုတရားဓမ္မနှင့် အညီပင် အဆုံးအဖြတ်ပေးသော အုပ်စုဟု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

။ ၁၆၀။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဣဗ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား မျိုးနွယ် (၁၂) သွယ် ခွဲတော်မူ၍ ၎င်းတို့အဖို့ စမ်းချေးချောင်း(၁၂) သွယ်ကိုလည်း ဖန်တီးပေးထားတော် မူခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်း အမျိုးသားများ အပေါ်တွင် ကျေးဇူးတော်အမြောက်အများ ပြုတော်မူခဲ့လေသည်။

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဂူရုတ်အာဒ်ရာမ်) ကြည့်နန်းများကဏ္ဍ။

- ၁၆၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား “အနီဟာ” မြို့တွင် သွားရောက်နေထိုင်ရန် မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်ရာ အာဟာရများကို စားသုံးရန် “ဟစ်တ်တူတွန်” ဟူသော စကားကို မြွက်ဆိုဝန်ချတောင်းပန်ရန်နှင့် မြို့တံခါးသို့ ဝင်တွား၍ ဝင်ကြရန် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။
- ၁၆၂။ ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည် မိမိတို့အား မြွက်ဆိုရန် မှာကြားထားတော်မူသော စကားကို ပြောင်းလဲ၍ အခြားမဲလျော်ကန်သော စကားကိုပင် မြွက်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏မတရားကျူးလွန်မှုများကြောင့် ၎င်းတို့အပေါ်တွင် ကောင်းကင်မှ ရောဂါနှံ့ရကပ်ကို သက်ရောက်စေတော်မူခဲ့သည်။

ဆက်စပ်မှု။

အထက်ပါ မုက္ခပာဋ်တော်တွင် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့သည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) ၏ အမိန့်ထြဝါဒများကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည့်အကြောင်း ပါရှိ၏။ ယခုလာလတ္တံ့သော မုက္ခပာဋ်တော်တွင် ကမ္ဘာ့အဝန်းရှိ လူသားတို့သည်လည်း တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ထြဝါဒများကိုပင် လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည့် အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။

(၁၅၈) *قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمَّا بِلِلَّهِ وَرَسُولِهِ الْكَيْفِي الْأَيْمِي الَّذِي يَوْمُنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبَعُوا أَعْلَمُكُمْ فَهْتَمُّوا*

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

قُلْ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ
إِنِّي رَسُولُ
اللَّهِ

အသင်သည် ပြောကြားပါလော့
အို-လူသား အပေါင်းတို့၊
ဧကန်စင်စစ် ငါသည်၊ 1350
အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ဂူရုတ်
တမန်တော်ပင်၊

الْبَيْتِ

အသင်တို့ထံသို့၊

جَمْعًا

အားလုံးသော၊

الَّذِي

အကြင်အသျှင်မြတ်သဏ္ဍာန်၊

لَهُ

ထိုအသျှင်မြတ်၌သာရှိ၏။

مَلِكِ السَّمَوَاتِ

မိုးကောင်းကင်များကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်၊

وَالْأَرْضِ

ထို့ပြင်၊ ပထဝီမြေကို (စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်)၊

لَا إِلَهَ

ခဝင်ကိုးကွယ်ရာ အသျှင်ဟူ၍ အလျင်းမရှိပေ၊

إِلَّا هُوَ

ထိုအသျှင်မြတ်မှတပါး၊

يُحْيِي

ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသက်ရှင်စေတော်မူ၏။

وَيُمِيتُ

ထိုမှတပါး၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသက်သေစေတော်မူ၏။

فَأَمَّا

သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် ယုံကြည်ကြလေကုန်၊

بِاللَّهِ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား၊

وَرَسُولِهِ

ထိုနည်းတူစွာ၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရေလွယ်တမန်တော်အား၊

الَّذِي

နဗီတမန်တော်ဖြစ်သော၊

الَّذِي

စာပေမတတ်သော (စာပေမသင်ကြားဘူးသော)၊

الَّذِي

အကြင် ရေလွယ်တမန်တော်သည်၊

بُيِّنَ

ထိုရေလွယ် တမန်တော်သည် သက်ဝင်ယုံကြည်၏။

بِاللَّهِ

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို၊

وَكَلِمَاتِهِ

ထိုနည်းတူစွာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ မုကွပ်ပိုင်တော်များကို၊

وَأَنَّ

ထို့ပြင်၊ အသင်တို့သည် ရေလွယ်တမန်တော် (၏ အမိန့်တော်များ)

لَعَلَّكُمْ

ကို လိုက်နာကြလေကုန်၊

تَهْتَدُونَ

သို့မှသာလျှင်၊ အသင်တို့သည် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိတန်ကြရာကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (လူ့ခပ်သိမ်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ အို-လူသားအပေါင်းတို့၊ ငါသည် ဧကန်စင်စစ် အသင်တို့အားလုံးထံ အကြင်အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ရှုရန်တမန်တော်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မိုးကောင်းကင်များကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၌သာလျှင် ရှိချေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာ အသျှင် ဟူ၍ အလျှင်းမရှိပြီ။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင်လျှင် အသက်ရှင်စေတော်မူ၏။ သို့နည်းတူစွာ ထိုအသျှင်မြတ် သည်သာလျှင် အသက်သေစေတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အကြင်စာပေ မသင်ကြားဖူးသော ရှုရန် နဗီတမန်တော်အား လည်းကောင်း၊ ယုံကြည်ကြလေကုန်။ ထို ရှုရန် နဗီတမန်တော်မြတ်သည် (မိမိကိုယ်တိုင်လည်း) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပာဠိတော်များကို လည်းကောင်း၊ ယုံကြည်လေသည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ထိုရှုရန်၊ နဗီတမန်တော်မြတ်(၏ အမိန့်တော်များ) ကို လိုက်နာကြလေကုန်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိတန်ကြရာသည်။

1350 တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုငှာဟိဝစလ္လမ်) သည် အရစ်အမျိုးသားများ အတွက်သာ ပွင့်တော်မူခဲ့သည်မဟုတ်။ ယဟူဒီနှင့် နဆရုနီများအတွက်သာ ပွင့်တော်မူခဲ့သည် မဟုတ်။ တမန်တော်မြတ်သည် (လူမျိုးမရွေး၊ လူတန်းစားမခွဲ၊ အုပ်စုမခြား) ကမ္ဘာ့အဝန်းရှိ သတ္တဝါအားလုံးတို့ အကျိုးငှာ ပွင့်လာတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာ့အဝန်းကို ချွင်းချက် မရှိ စိုးပိုင်တော်မူသောအသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ တမန်တော်မြတ်သည်လည်း ကမ္ဘာ့အဝန်း၏ အကျိုးငှာ ထိုအသျှင်မြတ် ငွေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ် ယူဆောင်လာသည့် တရားဒေသနာတော်များသည်လည်း ကမ္ဘာ့အဝန်း အတွက်ပင်ဖြစ်သည်။ အပြည့်အစုံပင် ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်ကန်ဆုံးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုတရားဒေသနာတော်များကို လိုက်နာခြင်းအားဖြင့်သာလျှင် မှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့် နှစ်ဘဝ၏ အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုတမန်တော်မြတ်နှင့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်အား ယုံကြည်မြတ်နိုးခြင်းသည်ပင်လျှင် ပွင့်လေသမျှသော နဗီ ရှုရန်တမန်တော်အပေါင်းနှင့် ကောင်းကင်ကျ ကျမ်းဂန်အသီးသီးတို့ကို ယုံကြည်မြတ်နိုးရာ ရောက်ပေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။ ၈-၂၂၀။ အအ-၁။

الخطاب عام كما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 معوثا الى كافة الثقليين وساثر الرسل الى
 اقوامهم (بيضاوي)

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဉ်းများကဏ္ဍ။

✱

ဤမုက္ခဝါဒ်တော်သည် သူငါ့ခပ်သိမ်းတို့အား ရည်ညွှန်းမိန့်ဆို ထားတော်မူသော မုက္ခဝါဒ်တော်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လာမ်) သည် "လူ" "ဂျင်န" အားလုံးတို့ထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း ခံရသော တမန်တော် ဖြစ်သည်။ ကျန်အားလုံးသော တမန်တော်များမှာကား မိမိတို့၏ အမျိုးသားများထံသို့သာ စေလွှတ်တော်မူခြင်း ခံရသော တမန်တော်များသာ ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။

(ဗိုင်းသွာဝီ)

မှတ်ချက်

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လာမ်)သည် ကမ္ဘာ့အဝန်းအတွက် ပွင့်တော် မူခဲ့သည့်အကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၆:၁၉ ၂၁:၁၀၇။ ၂၅:၁။ ၃၄:၂၀)တွင်လည်း မိန့်ဆို ထားတော်မူသည်။

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လာမ်)သည် ကမ္ဘာ့အဝန်းအတွက် စေလွှတ် တော်မူခြင်း ခံရသော တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း "ဟဒီးဆ်"တော်များတွင်လည်း အများအပြား တွေ့ရှိရပေ သည်။ ဤတွင် ဟဒီးဆ်တော် တပုဒ်ကို ရေးသားဖော်ပြလိုပေသည်။

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اعطيت خمساً
لم يعطهن احد من الانبياء قبلى، نصرت بالعب
مسيرة شهر، وجعلت لى الارض مسجداً وطهوراً
فايما رجل من امتى او دكته الصلوة فليصل واحد
لى الغنائم لم يخل لى احد قبلى، و اعطيت الشفاعة
وكان النبي يبعث الى قومه خاصة وبعثت
الى الناس عامة (بخارى، مسلم، ابن كثير ٢٥٠-٢٥١)
المنازل ٣-١-٣
٩-٦

Ref? ?

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လာမ်)က မိန့်ကြားတော် မူခဲ့သည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ငါးခုသော အရာကို ပေးသနားတော်မူခြင်းခံရသည်။ ကျွန်ုပ် အလျင် တမန်တော်များအနက် မည်သည့် တမန်တော်တပါးမျှ ထိုငါးခုသော အရာကို ပေးသနားတော်မူခြင်း မခံခဲ့ရပေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စောင်မတော်မူခြင်း ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ဘုန်းရှိန်သည် တလခရီးမှပင် ပျံ့နှံ့သက်ရောက်သည်။ (၂) ကမ္ဘာမြေ တစ်ဝှမ်းလုံးသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ "မတ်စ်ဂျစ်စ်" မလီအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာဇ်ရာဖ်) ကြဉ်နန်းများကဏ္ဍ။

စေသော အရာအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပြုလုပ်ထားတော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ကျွန်ုပ်တပည့်
နောက်လိုက်များအနက် မည်သူမဆို ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရန် အချိန်ကျရောက်လျှင် ဆွလာတ်
ပြုရမည်။ (၃) သို့ပန်းပစ္စည်းများသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ဟလာလ် ပြုထားတော်မူသည်။
ကျွန်ုပ်အလျှင် မည်သည့် တမန်တော်အဖို့မျှ ဟလာလ် ပြုတော်မမူခဲ့ပေ။ ကျွန်ုပ်သည်
“ဗရှာအဘတ်” ပြုခွင့် ပေးသနားတော်မူခြင်းခံရသည်။ (၅) နဗီတမန်တော်များသည်
၎င်းတို့၏ အမျိုးသားများ ထံသို့သာလျှင် စေလွှတ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်ုပ်မူကား-
လူသားအားတို့ထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း ခံရသည်။

(ဗုခါရီ မွတ်စလင်မ်)
(အလ်မနာရ်)

အ-၉။ ၈-၃၀၀-၃၀၁။

(၁၅၉)

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنٍ يُّٰهْتَدُونَ بِالنَّحْيِ وَبِهِ يُعْتَدُونَ

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

وَمِنْ قَوْمٍ مُّؤْمِنٍ
يُّٰهْتَدُونَ
بِالنَّحْيِ
وَبِهِ
يُعْتَدُونَ

၎င်းပြင်၊ မူစာ၏ အမျိုးသားတို့အနက်၊ 1351
အကြင်လူတစုသည် ရှိ၏၊
၎င်းတို့သည် လမ်းညွှန်ကြကုန်၏၊
မှန်ကန်သောတရားဓမ္မနှင့်အညီ၊
ထိုမှတပါး၊ ယင်းမှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့်အညီ၊
၎င်းတို့သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာ၏ အမျိုးသားတို့တွင် လူတစုရှိသည်။ ၎င်းတို့သည်
(သူတပါးတို့အားလည်း) မှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့်အညီ လမ်းညွှန်ကြလေသည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့
ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုမှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့်အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြကုန်သတည်း။

1351 ယဟူဒီများသည် အများအားဖြင့် မောက်မာပလ္လာသုများ၊ သွေဖည်သူများ၊ မတရားသော သူများသာဖြစ်ကြပေသည်။ သို့တစေလည်း ၎င်းတို့တွင် သူဘော်စင်များလည်း ရှိကြသေးသည်။ ၎င်းတို့သည် သူတပါးတို့အား တရားဓမ္မနှင့်အညီ ညွှန်ကြားပြသကြသည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်လည်း တရားဓမ္မနှင့် အညီ စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ဥပမာ—သာဝကကြီး အဗိဒုလ္လာဟ် ဣမ်နုစလာမ်နှင့် ထိုသာဝကကြီးကဲ့သို့သော အခြားသာဝကကြီးများ။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။ ၈-၂၂၀။ အအ-၂၂၀။

ومن قوم موسى امة، قيل هم اليهود الذين كانوا
في زمان الرسول عليه الصلوة والسلام
واسلموا (كبير)

တမန်တော်မူစာ၏ အမျိုးသားများ အနက် အုပ်စုတခုဟူသည် အချို့ အဆိုအမူ တမန်တော်မူစာမှန် (ဆွာလ္လာဟု အလိုငယ်ဝစလ္လာမ်) လက်ထက်ရှိအစွလာမ်သာသနာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြသော ယဟူဒီများကို ဆိုလိုသည်။

(ကမိရ်)

وَقَطَعْنَاهُمْ اِثْنَيْ عَشَرَ اَسْبَاطًا وَاَوْحَيْنَا اِلَى
(၁၆၀) مُوسَى اِذْ اسْتَسْقَمُ قَوْمُهُ اَنْ اَضْرِبَ بِعَصَاكَ
الْحَجْرَةَ فَاَنْجَحَسَتْ مِنْهُ اِثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ
كُلُّ اَنْاسٍ مِّمَّ شَرِّ الْحَمِّ وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ وَ
اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ السِّنَّ وَالسَّلْوٰطِ كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْا اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُوْنَ ﴿١٦﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَقَطَعْنَهُمْ
إِثْنَتَيْ عَشْرَةَ آسِيَابًا
أَمَّا

တို့ပြင်၊ ငါအချုပ်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ခွဲတော်မူခဲ့၏။ 1352

မျိုးနွယ်ဆယ်နှစ်သွယ်၊

အုပ်စုအသီးသီး၊

وَأَوْحَيْنَا
إِلَىٰ مُوسَىٰ

၎င်းပြင်၊ ငါအချုပ်မြတ်သည် အမိန့်တော် ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့၏။

မူစာ၏ထံသို့၊

إِذْ

အကြင်အခါဝယ်၊

اسْتَسْقَدَهُ

ယင်းမူစာ၏ထံမှ ရေတောင်းခဲ့လေ၏။

قَوْمَهُ

ယင်းမူစာ၏ အမျိုးသားတို့သည်၊

أَنِ اضْرِبْ

အသင်သည့် ရိုက်ခတ်လေ့ဟု၊

بِعَصَاكَ

အသင်၏ လှုပ်ထန်ဖြင့်၊

الْحَجَرَ

ကျောက်တုံးကို၊

فَاتَّبَعَتْ

သို့ရိုက်ခတ်လေရာ၊ ပန်း၍တွက်လာခဲ့၏။ 1353

مِنْهُ

ယင်းကျောက်တုံးမှ၊

إِثْنَا عَشْرَةَ عَيْنًا

၆းရေချောင်း ဆယ်နှစ်သွယ်တို့သည်၊

قَدَّ عَيْنًا

ကောက်မလွှဲ၊ သိထားခဲ့လေသည်။

كُلِّ أُنَاسٍ

လူအသီးသီးတို့သည်၊

مَشْرَبَهُمْ

၎င်းတို့၏ သောက်သုံးရာ ဌာနကို၊

وَوَضَعْنَا

ထိုမှတပါး၊ ငါအချုပ်မြတ်သည်အရိပ်အာဝါသပြု၍ ပေးတော်မူခဲ့၏။

عَلَيْهِمْ

၎င်းတို့အပေါ်၌၊

الْعِثَامَ

မိုးတိမ်များကို။ 1354

وَأَنْزَلْنَا

တို့ပြင်၊ ငါအချုပ်မြတ်သည် ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။

عَلَيْهِمْ
الَّذِينَ
وَالسَّائِي
كَلُوا
مِنْ طَيِّبَاتِ
رَزَقْنَاكُمْ
وَمَا ظَلَمُونَا
وَالَّذِينَ
كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

၎င်းတို့အပေါ်၌၊
မိန့်ဟူသော စားဖွယ်ကို၊ 1355
ထိုနည်းတူစွာ၊ စလ်ဝါ (ခေါ် ၎င်းသတ္တဝါ) ကို၊
အသင်တို့သည် စားသုံးကြလေကုန်၊
အကြင်အနက်မှ သန့်စင်သည်တို့ကို၊
ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ပေးသနားတော်မူခဲ့၏၊
အမှန်သော်ကား၊ ၎င်းတို့သည်၊ ငါအသျှင်မြတ်အား ညှဉ်းပန်းခဲ့ကြ
သည်မဟုတ်ပေ။
စင်စစ်မှာမူကား၊
၎င်းတို့သည် ရှိခဲ့ကြကုန်၏၊
၎င်းတို့ကိုယ်များကိုယ်သာ၊
နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကြသည်။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မျိုးနွယ်ဆယ်နှစ်သွယ်ခဲ့၍ အုပ်စုအသီးသီး ပြုလုပ်ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် (နဗီတမန်တော်) မူစာ၏ထံသို့ ထို (နဗီတမန်တော်) မူစာ၏ အမျိုးသားတို့က (သောက်သုံးရန်) ရေကို တောင်းကြသောအခါ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် မူစာထံသို့ (အိုး-မူစာ) အသင်သည် မိမိလှင်ကန်ဖြင့် ကျောက်တုံးကို ရိုက်ခတ်လော့”ဟူ၍ အမိန့်တော် ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ (အမိန့်တော်နှင့်အညီ နဗီတမန်တော်မူစာသည် ကျောက်တုံးကို) ရိုက်ခတ်လေသည်။ ထိုကျောက်တုံးမှ စမ်းရေချောင်း ဆယ်နှစ်သွယ်တို့သည် ပန်း၍ထွက်လာလေသည်။ (ထိုအခါ ယင်းမျိုးနွယ်တို့သည် မိမိတို့ သောက်သုံးရာဌာနကို အသီးသီး (ကောင်းမွန်စွာ) မှတ်သား၍ ထားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် ယင်းအမျိုးသားတို့အပေါ်၌ မိုးတိမ်များကို အရိပ်အာဝုသပြု၍ ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှာ) “မန့်” (ဟူသောစားဖွယ်) ကို လည်းကောင်း၊ “စလ်ဝါ” (ခေါ် ၎င်းသတ္တဝါ) ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့ အပေါ်၌ ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ် ပေးသနားတော်မူသည့် ကောင်းမြတ်သန့်စင်သော စားသုံးဖွယ်များကို စားသုံးကြလေကုန်။ အမှန်သော်ကား ၎င်းတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိတို့သာလျှင်နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့ကြလေသတည်း။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဗုရဟ်အအ်ရာဗ်) ကြဉ်းများကဏ္ဍ။

1352 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဣစ်ရာအီလီ အမျိုးသားတို့အား လွယ်ကူစွာ စီမံခန့်ခွဲ သွန်သင်ဆုံးမ နိုင်ရန်အတွက် ဘိုး ၁၂-ဦးတို့၏ သားသမီးများကို မျိုးနွယ် ၁၂-သွယ်အသီးသီး ပြုပေးတော်မူ၍ မျိုးနွယ်အသီးသီးတွင် စီမံအုပ်ချုပ် သွန်သင်ဆုံးမရန်အတွက် အကြီးအကဲတဦးစီကို ခန့်ထားတော်မူခဲ့လေ သည်။ ထိုသို့ အကြီးအကဲ ၁၂-ဦး ခန့်တော်မူသည့်အကြောင်း တုရ်အာန် (၅:၁၂)တွင် မိန့်ဆိုထား တော်မူသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ။

1353 ဤ မုက္ကပါဌ်တော်တွင် (انجاس) ဟူသောပုဒ်ကို သုံးထားတော် မူ၏။ တုရ်အာန်ကျမ်း မြတ် (၂:၆၀)တွင် (انفجار) ဟူသောပုဒ်ကို သုံးထားတော်မူ၏။ အချို့ပညာရှင်များက ယင်း ပုဒ် ၂-ပုဒ်မှာ အဓိပ္ပာယ်တူဟူ၍ ဆိုကြသည်။ အချို့ပညာရှင်များကမူ ယင်းပုဒ် ၂-ပုဒ်မှာ အချင်းချင်း အဓိပ္ပာယ်မတူ ခြားနားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

(က) انجست: اي انفجرت، كما قال ابن عباس (رواه)

(انجست) ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ (انفجرت) ဟူ၍ပင် ဖြစ်သည်။ (၀.၂)
အဓိပ္ပာယ်တူ ဖြစ်သည်။ သာဝကကြီး ဣမ်နုအဗ္ဗာစ်ကလည်း ဤအတိုင်းပင် ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။ (ရှုဟ်)

(ခ) وقال اخرون الا انجاس خرم الماء بقلة، والانفجار خرمه بكثرة، وطريق الجمع ان الماء ابتداء بالجمع قليلا ثم صار كثيرا وهذا الفرق روى عن ابن عباس
عمر بن العلاء (كبير)

အချို့ပညာရှင်များကမူ ရေနည်းနည်းထွက်ခြင်းကို (အင်ဗီဂျာစ်)ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရေများစွာထွက်ခြင်းကို (အင်ဖီဂျာရ်)ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ (မုက္ကပါဠိတော် ၂-ပါး စပ်ကြားတွင်) ညိုပုံမှာ-ရေသည် ပထမ နည်းနည်းထွက်၏။ ထို့နောက်မှ များစွာထွက်၏။ ဤခြားနားချက်သည် အဗီအမ်ရ် ဣဗ်နုအလ်အုလာထံမှ တဆင့်သိရှိရသည်။

(ကမီရ်)

ဤအကြောင်း တုရ်အာန်ကျမ်း (၂:၆၀) တွင် ပါရှိခဲ့သေးပြီ။ အောက်ခြေအမှတ် (132-133) ကို ပြန်ရှုပါကုန်။

1354 အောက်ခြေအမှတ် (126) တွင် ရှုပါကုန်။

1355 “မန္န” အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ် (127) တွင် ရှုပါကုန်။

(၁၆၁)

وَإِذ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةً وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَعْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتِكُمْ سَتَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَإِذَا ၎င်းပြင်၊ တရ်ရှောအခါဝယ်၊
- قِيلَ ပြောကြားခဲ့ပြီးဖြစ်၏၊
- لَهُمْ ၎င်းတို့အား၊
- اسْكُنُوا အသင်တို့သည် နေထိုင်ကြလေကုန်၊
- هَذِهِ الْقَرْيَةَ ဤမြို့တွင်၊ 1356
- وَادْخُلُوا ၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် စားသုံးကြလေကုန်၊

مِنَعَا	ထိုမြို့မှ၊
حَبْتُ	အကြင်နေရာမှ၊
شَيْئًا	အသင်တို့သည် အလိုရှိခဲ့ကြကုန်၏၊
دَقُولُوا	၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် ပြောဆိုကြလေကုန်၊
حِطَّةً	“ဟစ်တ်တူတုန်”(ဟု)။ 1357
وَادْخُلُوا	ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ဝင်ကြလေကုန်၊
الْبَابِ	တံခါးပေါက်သို့၊
سَجْدًا	ဝတ်တူးလျက်၊
تَغْفِرُ	ငါအသျှင်မြတ်တည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူအံ့၊
لَكُمْ	အသင်တို့အား၊
خَطِيئَتِكُمْ	အသင်တို့၏ မှားယွင်းမှုများကို၊
سَتْرِيَدُ	မုချ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဆထက်တိုး၍ ပေးတော်မူအံ့၊
الْمُحْسِنِينَ	ကောင်းမှုပြုသူတို့အား။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင်(ပြန်လည်အောက်မေ့ သတိရကြလေကုန်) တရ်ရောအခါ ထို (နဗီတမန်တော် မူစာ၏) အမျိုးသားတို့ထံ (ဤသို့) အမိန့်တော်ကျရောက်ခဲ့လေသည်။ အသင်တို့သည် ဤမြို့၌ နေထိုင်ကြကာ ထိုမြို့တွင် မိမိတို့နှစ်သက်ရာ နေရာများမှ စားသုံးကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင် တို့သည် “ဟစ်တ်တူတုန်” (ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အပြစ်မှချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ)ဟု ရွတ်ဆိုကာ (ငါအသျှင်မြတ်အား ခယရိုကျိုးသောအားဖြင့်) မြို့၏တံခါးပေါက်သို့ ဝင်တူး၍ ဝင်ကြလေကုန်။ (အသင်တို့သည် ဤအမိန့်တော်အတိုင်း လိုက်နာကြပါမူ ကေန်စင်စစ်) ငါ အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ မှားယွင်းမှုများကို ခွင့်လွှတ်တော်မူသည့်ပြင် (အသင်တို့အနက်) ကောင်းမှုပြုသူတို့ကိုမူကား ဆထက်တိုး၍ပင် ချီးမြှင့်တော်မူအံ့။

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဗ်) ကြငှန်းဗျားကဏ္ဍ။

* 1356 ဤမှကွပ်ပြားတော်တွင် ပါရှိသော “ဤမြို့”ဟူသည် (Canaan) ပြည်နယ်ရှိ ရှေးအခေါ် “အရိဟာ” ယခုအခေါ် (Jericho) မြို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဤအကြောင်း အောက်ခြေအမှတ် (128) တွင် အကျယ်ရေးသားခဲ့ပေပြီ။ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

1357 ဤ (حظة) “ဟစ်တ်တူတွန်”ဟူသော ပုဒ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ခြေအမှတ် (129) တွင် ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

(၁၆၂)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا فِيهَا يَظْلُمُونَ ﴿١٦٢﴾

လုံးတောက်အဓိပ္ပာယ်။

- فَبَدَّلَ သို့ရာတွင်၊ ပြောင်းလဲခဲ့၏။
- الَّذِينَ ظَلَمُوا အကြင်သူတို့သည်။
- فَبَدَّلَ ထိုသူတို့သည် ကျူးလွန်ခဲ့ကြကုန်၏။
- مِنْهُمْ ၎င်းတို့အနက်မှ။
- قَوْلًا စကားဖြင့်။
- غَيْرَ الَّذِي အကြင်နှင့် ဆန့်ကျင်သော၊
- قِيلَ ပြောဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၏။
- لَهُمْ ၎င်းတို့အား။
- فَأَرْسَلْنَا သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ငါအသွင်မြတ်သည် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။
- عَلَيْهِمْ ၎င်းတို့အပေါ်၌။
- رِجْزًا ရောဂါနွဲ့ရတပ်ကို။

مِنَ السَّمَا မိုးကောင်းကင်မှ၊
 بِنَا အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
 كَانُوا يَظْلُمُونَ ၎င်းတို့သည် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းလေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ရာတွင် ထို (အမျိုးသား)တို့ အနက် (မတရား)ကျူးလွန် (လေ့ရှိ)သူတို့သည် မိမိတို့ အား မိန့်ကြားတော်မူသော စကားရပ်ကို အခြား (မလျော်ကန်သော) စကားဖြင့် ပြောင်းလဲ (၍ ပြောဆို) ခဲ့ကြလေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထို(အမျိုးသား)တို့ အပေါ်၌ (၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို) နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းလေ့ရှိခဲ့ကြသည့်အတွက် ရောဂန္ထရကပ်ကို မိုးကောင်းကင်မှ သက်ရောက်စေတော်မူခဲ့လေသတည်း။

စာပြုချက်။

ဤမုက္ခာန်တော် (၇:၁၆၀-၁၆၂)တို့နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ မုက္ခာန်တော်သည် - ကုရ်အာန် (၅:၅၇-၅၉) တွင် ပါရှိခဲ့ပေပြီ။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွင့်များကို ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

အပိုဒ်- ၂၁

“စမ်တ်” နေ့တွင် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သူတို့အား
 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မျောက်ဖြစ်စေတော် မူခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

- အာယတ်-၁၆၃။ စမ်တ် နေ့တွင် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သော ယဟူဒီများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မျောက်ဖြစ်စေတော်မူခဲ့ခြင်း။
- ။ ၁၆၄။ ထိုသို့စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သူတို့ကို သွန်သင်ဆုံးမသူတို့အား အချို့ကဟန့်တားကြသောအခါ ထို သွန်သင်ဆုံးမသူများက ဖြေကြားပုံ။
- ။ ၁၆၅။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မကောင်းမှုကို တားမြစ်သူတို့အား ကယ်ဆယ်၍ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သူတို့အား ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူခဲ့ခြင်း။
- ။ ၁၆၆။ ထိုသို့ စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်သူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “အသင်တို့သည် ယုတ်ညံ့သော မျောက်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ကြလော့?” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခြင်း။

- ။ ၁၆၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသို့ ဆိုးသွမ်းသော ယဟူဒီများအပေါ်၌ ၎င်းတို့အား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမည့်သူများကို ကိယာမတ်နေ့တိုင် ခန့်အပ်ထားတော်မူမည်ဖြစ်ခြင်း။
- ။ ၁၆၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသို့ဆိုးသွမ်းသော ယဟူဒီများအား ကမ္ဘာမြေပြင်တွင် အနှံ့အပြား ကွဲပြားစေတော်မူခဲ့ခြင်း။ ၎င်းတို့တွင် ကောင်းသူများလည်း ရှိခြင်း။ မကောင်းသူများလည်း ရှိခြင်း။
- ။ ၁၆၉။ ထိုယဟူဒီများ၏နောက် ၎င်းတို့၏ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသော သား၊ မြေး၊ မြစ်တို့၏ ယုတ်မာသော အပြုအမူများနှင့် အပြောအဆိုများ။
- ။ ၁၇၀။ ကျမ်းဂန်ဒေသနာတော်ကို စွဲမြဲစွာကိုင်၍ ဆွလာဟ် ပြုသောသူများ၏ ကုသိုလ်အကျိုးကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အချည်းနှီး ဖြစ်စေတော်မူမည်မဟုတ်။
- ။ ၁၇၁။ ထိုယဟူဒီများအပေါ်တွင် တောင်ကိုပင့်မြှောက်ကာ တရားဒေသနာတော်များကို စွဲမြဲစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် မိန့်ကြားတော်မူခြင်း။

(၁၆၃)

وَسَلِّمْهُمُ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً
 الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
 حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ
 لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا
 يَفْسُقُونَ ﴿٧٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَسَلِّمْهُمُ ထိုမှတပါး၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား မေးမြန်းပါလေ။ 1358
 عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي အကြင်မြို့ရွာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊
 كَانَتْ ထိုမြို့ရွာသည်-ရှိခဲ့၏၊
 حَاضِرَةً الْبَحْرِ သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း၌၊
 إِذْ အကြင်အခါဝယ်၊

يَعْدُونَ	၎င်းတို့သည် စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ကြလေသည်။
فَالسَّبْتِ	“စဗိတ်” နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊
إِذْ	အကြင်အခါဝယ်၊ (အကြင်သော်ကား)၊
تَأْتِيهِمْ	၎င်းတို့ထံသို့ လာသေ၏။
حِثَّانَهُمْ	၎င်းတို့၏ ငါးများသည်။
يَوْمَ سَبْتِهِمْ	၎င်းတို့၏ “စဗိတ်” နေ့တွင် (၎င်းတို့အလုပ်အကိုင်ရပ်စဲသောနေ့တွင်)
شَرَقًا	ထွက်ပြုလျက်၊
وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ	သို့ရာတွင်၊ အကြင်နေ့တွင်၊ ၎င်းတို့သည် အလုပ်အကိုင် ရပ်စဲခြင်း မပြုကြချေ။
لَا تَأْتِيهِمْ	ယင်းငါးများသည် ၎င်းတို့ထံ မလာကြချေ။
كَذَلِكَ	ဤသို့ပင်၊
نَبَأَهُمْ	ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား စမ်းသပ်တော်မူ၏။
بِمَا	အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
كَانُوا يَفْسُقُونَ	၎င်းတို့သည် ဖီဆန်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ၎င်းတို့အား သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းရှိ မြို့ရွာ (နေလူတို့) နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းပါလေ။ အကြင်အခါဝယ် ထိုသူတို့သည် “စဗိတ်” နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းကို ကျူးလွန်ကြလေသည်။ အကြင်အခါဝယ် ၎င်းတို့၏ (သမုဒ္ဒရာမှ) ငါးများသည် ၎င်းတို့ထံသို့ ၎င်းတို့၏ “စဗိတ်” နေ့တွင် (ရေပေါ်သို့) ထွက်ပြု၍ လာကြလေသည်။ သို့ရာတွင် “စဗိတ်” မဟုတ်သောနေ့တွင်မူ ထိုငါးများသည် ၎င်းတို့ထံသို့ လာကြသည်မရှိချေ။ ဤကဲ့သို့ပင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့ ဖီဆန်လေ့ရှိခဲ့ကြသည့်အတွက် စမ်းသပ်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

1358 ဤမှကွဲပါဠိတော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်အား မိမိ လက်ထက်ရှိ ယဟူဒီများအား သတိသံဝေဂ ရစေရန်အတွက် တမန်တော် ဒါဂူဗ် (အလိုင်ဟစ္စူလာမ်) ၏ လက်ထက်၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ယဟူဒီများ၏ အကြောင်းကို မေးမြန်းစေတော်မူ၏။

ဤမုက္ခဝါဠာတော်တွင် ပါရှိသော မြို့ရွာဟူသည်အများ “မုဖတ်စ်စ်ရ်” များ၏ ယူဆချက်အရ Elath

(إبيل) “အေလိယ” မြို့ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုမြို့သည် ပင်လယ်နီ၏ ကမ်းခြေတွင် မဒိယန်နှင့် တူရ

တောင်၏ စပ်ကြား၌ တည်ရှိသည်။ ထိုမြို့ရှိလူများသည် ပင်လယ်နီ ကမ်းခြေနှင့် နီးစပ်သည့်အလျောက် ငါးဖမ်းလေ့ရှိကြသည်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ယဟူဒီများ အပေါ်၌ စနေနေ့တွင် ငါးဖမ်းခြင်းကို မြစ်တားထားတော် မူခဲ့၏။ “အေလိယ” မြို့သားများသည် အမိန့်တော်များကို မနာခံ သွေဖည်ပြင်းဆန်လေ့ ရှိခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ပြင်းပြင်းထန်ထန် စမ်းသပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ စနေနေ့တွင် ငါးများသည် ချောင်းများတွင် အလွန်ပေါများသည်။ ရေပြင်ပေါ်၌ပင် သွားလာလှုပ်ရှားလျက် ရှိကြသည်။ ကျန်နေ့ရက်များတွင် ငါးများသည် ပျောက်ကွယ်၍ နေကြသည်။ ဤသည့်အဖြစ်ကို တွေ့မြင်နေကြရသော အေလိယမြို့သားများသည် သည်းမခံနိုင်တော့ပဲ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထင်အရှား ပညတ်ထားတော် မူသော အမိန့်တော်ကိုပင် ဆန့်ကျင်ရန် ပရိယာယ် သုံးကြလေတော့သည်။ ထိုမြို့သားများသည် ဝိနည်း ရှောင် သဘောမျိုးဖြင့် ဖမ်းနိုင်ရန်အတွက် ကမ်းခြေတွင် အိုင်ငယ်များ ပြုလုပ်၍ ချောင်းရေနှင့် ဆက်သွယ် ထားကြလေသည်။ စနေနေ့တွင် ၎င်းတို့ ပြုလုပ်ထားသည့် အိုင်ငယ်များအတွင်းသို့ ငါးများဝင်လာ သည့်အခါ ငါးများပြန်လည် မထွက်နိုင်ရန်အတွက် ထွက်ပေါက်များကို ပိတ်ထားကြလေသည်။ ပြီးနောက် နောက်တနေ့ တနင်္ဂနွေနေ့ကျမှ အိုင်များတွင် လှောင်မိနေသော ငါးများကို ဖမ်းယူကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ငါးများကို တနင်္ဂနွေနေ့ကျမှ ဖမ်းယူခြင်းမှာ စနေနေ့တွင် ငါးမဖမ်းရ ဟူသော ပညတ်တော်နှင့် မဆန့် ကျင်စေရန် ဝိနည်းရှောင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း ယဟူဒီများသည် ဤသို့ပြုလုပ်၍ “မအာဇလ္လာဟ်” မပြော အပ် မဆိုအပ်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကိုပင်လျှင် လိမ်လည်လှည့်ဖြား လိုကြပေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ၎င်းတို့ သည် မိမိတို့၏ ကျူးလွန်မှုများ၏ ပြစ်ဒဏ်ကို ဤပစ္စက္ခ လောက၌ပင် ခံသွားကြရလေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် ၎င်းတို့သည် မျောက်တိရစ္ဆာန်များပင် ဖြစ်သွားကြလေသည်။ ဤသည်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု၊ ဝိနည်းရှောင်မှုများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော် တွင် အလျင်းအသုံးမဝင် အကျိုးမထင်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိရှိရပေသည်။

ကြည့်-အုတ်ဆံမာန်။
၀-၂၂၁။ အအ-၃-၄။

ဤမုက္ခဝါဠာတော်နှင့် အလားတူ မုက္ခဝါဠာတော်များကို ကုန်အာန် (၂:၆၅-၆၆) တွင် တွေ့ရှိရပေ သည်။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွင့်များကိုလည်း အကျယ်ရေးသားပြီးဖြစ်သည်။

“စမ်တ်” နေ့နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ် (148) တွင် လည်းကောင်း၊ မျောက်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ် (149) တွင် လည်းကောင်း ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအ်ရာဖ်) ကြဉ်နန်းများကဏ္ဍ။

ابن هزيمة^{٢٥٧} ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال
" لا تكبوا ما ارتكبوا اليه حتى تستحلوا محام الله
بادف الحيل " (ابن كثير^{٢٥٧})

တမန်တော်မြတ်က မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ "အသင်တို့သည် ယဟူဒီများပြုလုပ်ခဲ့ကြ သကဲ့သို့ မပြုလုပ်ကြကုန်လင့်။ သို့ပြုလုပ်လျှင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် မြစ်တားထားတော်မူသော ပညတ်တော်များကို သာမာန်ပရိယာယ်ဖြင့် ပြုပိုင်သည်ဟု ယူဆ ပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်။

(ဣဗ်နူကဆီရ်)

အ-၂။ ၈-၂၅၇

ပေဒ်ပြချက်။

واستدل بعض أهل العلم بقصة هؤلاء المعتدين
على حرمه الحيل في الدين (ردم)

စည်းကမ်းကျူးလွန်သော ဤသူများ၏ အကြောင်းကို အကြောင်းပြု၍ သာသနာ ရေးတွင် လှည့်စားခြင်း၊ ဉာဏ်ဆင်ခြင်း၊ ပရိယာယ်သုံးခြင်းသည် ဟရာမ် ဖြစ်သည်ဟု အချို့ ဓမ္မသတ်ရှင်များက သာဓကထုတ်ကြသည်။

(ရူဟ်)

مرشد تھانوی نے فرمایا کہ ابن حیلوں کا مترجم ہونا فقہاء
دعما امت سے وارد ہوا ہے وہ احکام شریعی کی تعمیل
کئے ہیں، نہ کہ ان سے بچنے کیلئے (ماجدی^{۳۶۳} ص ۲۳۵)

(သာသနာရေးတွင်) အချို့ ပရိယာယ် သုံးခြင်းများသည် တရားဝင်ဖြစ်ကြောင်း ဓမ္မသတ်ရှင်များနှင့် ပညာရှိသူခမိန်များထံမှတဆင့် ကြားသိရသည်။ ထိုပရိယာယ်သုံးမှု

များသည် ထရားကျမ်းလာ အမိန့်တော်များကို ကျင့်သုံးရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ထို ထရားကျမ်းလာ အမိန့်တော်များကို မကျင့်သုံးပဲ နေနိုင်ရန်အတွက် မဟုတ်ပေဟု ထာနဝီ သခင်က ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုထားသည်။

(မာဂျီဒီ)

အ-၂။ ၈-၃၆၃။ အအ-၂၃၅။

(၁၆၄)

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا لِّلَّهِ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَدِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۗ قَالُوا
مَعَذَرَةَ إِلَىٰ رَبِّكُمْ ۖ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦﴾
လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَإِذْ 1359 တဖန်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- قَالَتْ ပြောဆိုခဲ့၏၊
- أُمَّةٌ လူတစ်စုသည်၊
- مِنْهُمْ ၎င်းတို့အနက်မှ၊
- لِمَ تَعِظُونَ အဘယ်ကြောင့် အသင်တို့သည် ဆုံးမကြသနည်း၊
- قَوْمًا အကြင်အမျိုးသားတို့ကို၊
- اللَّهُ مُعَذِّبُهُمْ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဖျက်ဆီးတော်မူမည်ဖြစ်၏၊
- أَذْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- مُعَذِّبُهُمْ ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်၏၊
- عَذَابًا ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူခြင်းကို၊
- شَدِيدًا ပြင်းထန်သော၊

قَالُوا ထိုသူတို့က ပြောကြားခဲ့လေသည်၊
 مَعْدِرَةً အပြစ်လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ဖြစ်စေရန်၊
 إِلَىٰ رَبِّكُمْ အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်၌
 وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ ၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့သည် ကြဉ်ရှောင်နိုင်အံ့သော ငှာဖြစ်သည်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန်အကြင်အခါဝယ် ၎င်းတို့အနက်မှ လူတစုသည် (၎င်းတို့အား ဆုံးမသြဝါဒပေးသူ တို့ကို) “အသင်တို့သည် အကြင်အမျိုးသားတို့အား အဘယ်ကြောင့် ဆုံးမသြဝါဒပေးလျက် ရှိကြပါသနည်း။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ထိုအမျိုးသားတို့အား ပျက်စီးစေတော်မူမည် ဖြစ် သည်။ သို့မဟုတ် (ထိုအသျှင်မြတ်သည်) ၎င်းတို့အား (အခြားတစုံတရာ) ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူမည်ဖြစ်ချေသည်”ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။ (ထိုအခါ) ထို (ဆုံးမသြဝါဒစကား ပြောကြားနေသူတို့က (ကျွန်ုပ်တို့သည်) အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် အပြစ်လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ဖြစ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ထို (ဆုံးမသြဝါဒ စကား ပြောခြင်းခံကြရသော) သူတို့သည် အပြစ်မှ ကြဉ်ရှောင်ကြမည်ကို မျှော်လင့်၍ လည်းကောင်း (ဆုံးမသြဝါဒ ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်) ဟူ၍ ဖြေကြားကြလေသတည်း။

1359 အေလီယမြို့တွင် အထက်၌ ဖော်ပြပါရှိသည့်အတိုင်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ပရိယာယ်ဖြင့် ဆန့်ကျင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ မြို့သူမြို့သားများသည် အုပ်စုအသီးသီး ကဲ့သွားခဲ့ကြ ဟန်တူသည်။ (များသောအားဖြင့် ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် လူများသည်လည်း ကဲ့သွားကြတတ်ပေသည်)။ အေလီယမြို့သားများအနက် အုပ်စုတခုမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ပရိယာယ်ဖြင့် အတည်အလင်း ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ဒုတိယအုပ်စုမှာ ထိုသို့ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်သူတို့အား နောက်ဆုံးတိုင် သွန်သင်ဆုံးမလျက် ရှိနေခဲ့၏။ တတိယ အုပ်စုမှာ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်သူတို့အား တကြိမ် နှစ်ကြိမ် သွန်သင်ဆုံးမ၍ ဆန့်ကျင်သူများဘက်မှ မျှော်လင့်ချက်မရှိသဖြင့် လက်လျော့နေခဲ့၏။ စတုတ္ထ အုပ်စုမှာ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင်လည်း မပါဝင်ခဲ့ချေ။ ၎င်းတို့နှင့်လည်း ကင်းကွာနေခဲ့၏။ အမိန့်တော် ကို ဆန့်ကျင်သူတို့အားလည်း မတားဆီးခဲ့ပေ။ ဆိတ်ဆိတ်ပင်နေခဲ့၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အုပ်စုလေးခုအနက် တတိယနှင့် စတုတ္ထအုပ်စုတို့က ပထမအုပ်စုနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဓာတ်မလျော့ဝဲသွန်သင်ဆုံးမလျက်ရှိသော တတိယအုပ်စုအား “အသင်တို့သည်ဤသို့သော သူယုတ်တို့ကို ဦးနှောက် အခြောက်ခံ၍ အဘယ့်ကြောင့်သွန်သင်ဆုံးမ ဟောပြောနေကြသနည်း။ ထိုသူယုတ်တို့သည်အသင်

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြငှန်းများကဏ္ဍ။

တို့၏ သွန်သင်ဆုံးမချက်များကို လက်ခံနာယုကြလိမ့်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မမျှော်လင့်ပါ။ ထိုသူယုတ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍သိရှိရသည်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား၊ လုံးဝဖျက်ဆီးပစ်တော်မူလိမ့်မည်သို့တည်းမဟုတ် ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို ခတ်တော်မူလိမ့်မည်ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုအခါ ဒုတိယအုပ်စုက ကျွန်ုပ်တို့ ဤသို့ ဟောပြောနေခြင်းဖြင့် ထိုသူယုတ်တို့သည် နောင်တရကာ ပြစ်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ကောင်းရှောင်ကြဉ်သွားကြလိမ့်မည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အထံတော်တွင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ထိုသူယုတ်မာတို့အား နောက်ဆုံးအချိန်အထိ စိတ်ဓာတ် မလျော့ပဲ့ သွန်သင်ဆုံးမခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးတို့ သွန်သင်ဆုံးမရာတွင် တာဝန်မပျက်ကွက်ခဲ့ကြပါ။ နားမထောင်ခြင်းမှာ ထိုသူယုတ်တို့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားကြလေသည်။

(အိုတ်ဆိမာနီ)

၈-၂၂၀။ အ-အ၅။

မှတ်ချက်။

တရားဓမ္မ ဟောကြားခြင်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်ရန် မျှော်လင့်ချက် လုံးဝမရှိတော့သော အခါတွင် တရားဓမ္မ ဟောကြားခြင်းသည် “ဝါဂျစ်ဗ်” တာဝန်မဟုတ်တော့ပေ။ သို့တာဝန်မရှိပါလျက် တရားဓမ္မ ဟောကြားပါက ယင်းသို့ ဟောကြားခြင်းသည် မြင့်မြတ်သော ဇွဲသတ္တိပင်ဖြစ်သည်။

ထို့အတွက် ဤမှကျပေါ်၍တော်တွင် “အသင်တို့ အဘယ်ကြောင့် အဆုံးအမဩဝါဒ ပေးကြသနည်း” ဟု ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ မျှော်လင့်ချက် မရှိတော့သည့်အတွက် ၎င်းတို့၌ တရားဓမ္မ ဟောကြားရန် တာဝန်မရှိသည်ကို ရှေ့ရှု၍ ယင်းသို့ ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် ထံတော်၌ အပြစ်လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ဖြစ်စေရန်...” ဟု ပြောဆို၍ ဆက်လက်တရားဓမ္မ ဟောလျက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မျှော်လင့်ချက် ရှိနေသေးသည့်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် မြင့်မြတ်သော ဇွဲသတ္တိကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းသို့ဆက်လက်၍ တရားဓမ္မ ဟောကြားနေခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်ပါ အုပ်စုနှစ်ခုလုံးသည် အသီးသီး မှန်ကန်ကြသည်သာဖြစ်သည်။

(ထာနဝီ)

အ-၄။ ၈-၅၁။

(၁၆၅)

فَلَمَّا نَسُوا مَا كُتِبُوا عَلَيْهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ
السُّوءِ وَآخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بَعْدَ آبَائِهِمْ
كَأُولَئِكَ فِئْتُونَ ﴿١٦﴾

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

فَاتِمًا	တဖန်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1360
تَسْوًا	ထိုသူတို့သည် မေ့ခဲ့လေသည်၊	
مَا	အကြင်အရာတို့၊	
ذَكَرُوا	ထိုသူတို့သည် သတိပေးခြင်း ခံခဲ့ကြရ၏၊	
بِهِ	ထိုအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊	
أَنْجَبْنَا	ငါအသျှင်မြတ်သည် ကယ်ဆယ်တော်မူခဲ့လေသည်၊	
الَّذِينَ	အကြင်သူတို့အား၊	
يَنْهَوْنَ	ထိုသူတို့သည် မြစ်တားကြလေသည်၊	
عَنِ السَّوْءِ	မူကောင်းမှုတို့မှ၊	
وَآخَذْنَا	သို့ရာတွင်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖမ်းဆီးတော်မူခဲ့၏၊	
الَّذِينَ	အကြင်သူတို့အား၊	
ظَلَمُوا	ထိုသူတို့သည် မတရားကျူးလွန်ခဲ့ကြကုန်၏၊	
بِعَذَابِ	ပြစ်ဒဏ်၌၊	
بِئْسَ	ပြင်းထန်သော၊	
بِئْسَ	အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊	
كَانُوا يَفْسُقُونَ	၎င်းတို့သည် သွေဖည်လျက် ရှိခဲ့ကြကုန်၏၊	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့သတိပေးခြင်း ခံကြရသော အမှုကိုစွဲကို မေ့လျက်ပင်ရှိကြလေ
သောအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် မကောင်းမှုတို့မှ မြစ်တားလျက်ရှိကြသူတို့အား ကယ်ဆယ်တော်

မူ၍ မတရားကျူးလွန်သော သူတို့ကိုမူ ၎င်းတို့သည် သွေဖည်လျက်ရှိခဲ့ကြသောကြောင့် ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ဖြင့် ဖမ်းဆီးတော်မူခဲ့လေသည်။

1360 သူယုတ်မာများသည် တရားဒေသနာတော်များကို လုံးဝမကြားဘိအလွှား ဓမ္မပျောက်ပစ်လိုက်ကြသောအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တရားဓမ္မ သွန်သင်ဆုံးမဩဝါဒပေးသော သူတော်စင်တို့အား ကယ်ဆယ်တော်မူ၍ စည်းကမ်းကျူးလွန်သော သူယုတ်မာတို့အား ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ကို ခတ်တော်မူလိုက်လေသည်။

မကောင်းမှု မြစ်တားသော သူတော်စင်များတွင် အထက်ပါ အောက်ခြေအမှတ်၌ ဖော်ပြပါရှိသည့် ဒုတိယအုပ်စုနှင့် တတိယအုပ်စုများ အပါအဝင် ဖြစ်ကြပေသည်။ အပြစ်မှလွတ်မြောက်ကြသည်။ စည်းကမ်းကျူးလွန်သော ပထမအုပ်စုသည်သာလျှင် အပြစ်ဒဏ် တတ်ရှိခြင်း ခံကြရပေသည်။ ဤအတိုင်းပင် အစ်ကြွရိမတ်ထံမှသာဆင့် ကြားသိရသည်။ အစမှအဆုံးတိုင် တိတ်ဆိတ်နေခဲ့ကြသော စတုတ္ထအုပ်စုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်လည်း မည်သို့မျှ မိန့်ဆိုထားဘော်မူသည်မရှိပေ။

سكت على نجاة الناهيين، وهلاك الظالمين
وسكت عن الساكئين لان الجزاء من جنس العمل
فهو لا يستحقون ماحا في حوا ولا ارتكبا
عظيما فيهموا. (ابن كثير ٢٥٧ عماني ٢٢ ص ٤)

ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (မကောင်းမှုမှ) မြစ်တားသူ ချမ်းသာခွင့် ရမည့်အကြောင်းနှင့် စည်းကမ်းကျူးလွန်သူများ ပျက်စီးမည့်အကြောင်း အတည့်အလင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့သူများအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုအသျှင်မြတ်လည်း ဆိတ်ဆိတ်ပင်နေတော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကျိုးသည် အပြုအမူပေါ်၌တည်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့သောသူများသည် ကောင်းမှုတစ်စုံတရာ မပြုခဲ့ကြသည့်အတွက် ချီးမွမ်းခြင်း တစ်စုံတရာကိုလည်း မခံထိုက်ပေ။ မကောင်းမှုတစ်စုံတရာ မကျူးလွန်ခဲ့ကြသည့်အတွက် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်းကိုလည်း မခံထိုက်ကြပေ။

(ဣဒ်နကဆီရ်)
အ-၂။ ၈-၂၅၇။
(အွဆိမာနီ)
၈-၂၂၁။ အအ-၇။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်ကိုသိလိုပါက အလ်မနာရီ၊ အ-၉၊ ၈-(၂၇၀-၂၇၉)တွင် ရှိပါကုန်။

(၁၆၆)

فَلَمَّا عَتَا عَن مَّا نُفِوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا

قِرَدَةً خَاسِئِينَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- فَلَمَّا သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- عَتَا ၎င်းတို့သည် မထိမ့်မြင် ကျူးလွန်ခဲ့ကြကုန်၏၊
- عَنْ مَّا အကြင်အရာကို၊
- نُفِوا ၎င်းတို့သည် တားမြစ်ခြင်း ခံခဲ့ကြရကုန်၏၊
- عَنْهُ ထိုအရာမှ၊
- قُلْنَا ငါအချုပ်မြတ်သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏၊ 1361
- لَهُمْ ၎င်းတို့အား၊
- كُونُوا အသင်တို့သည် ဖြစ်ကြလော့ကုန်၊
- قِرَدَةً မျောက်တိရစ္ဆာန်များ၊
- خَاسِئِينَ ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းကြကုန်သော။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ မြစ်တားခြင်း ခံခဲ့ကြရသော အမှုကိုစွန့်၍ စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြသောအခါ ငါအချုပ်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား “အသင်တို့သည် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းသော မျောက်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်ကြလော့” ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေတည်း။

1361 အေလိယမြို့သားများအနက် အမိန့်တော်ကို သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံသော သူများသည် မျောက်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်သွားခဲ့ကြရလေသည်။ ဤအကြောင်း တူရအာန်ကျမ်း (၂:၆၅)တွင် ပါရှိခဲ့လေပြီ။ မျောက်တိရစ္ဆာန်များ ဖြစ်သွားခဲ့ကြရသည့်အကြောင်း အောက်ခြေအမှတ်(၁၄၉)တွင် ရှုပါကုန်။

(၁၆၇)

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيُبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ
الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

دَاذ	၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1362
تَأَذَّنَ	ကြေငြာတော်မူခဲ့လေသည်။	
رَبُّكَ	အသင်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်။	
لِيُبْعَثَنَّ	မလွဲမကန်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် စေလွှတ် လွှမ်းမိုးစေတော်မူအံ့။	
عَلَيْهِمْ	ထိုသူတို့ အပေါ်၌၊	
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ	ကိုယာမတ်နေ့တိုင်အောင်၊	
مَنْ	အကြင်သူအား၊	
يَسُومُهُمْ	ထိုသူသည် ၎င်းတို့၌ သက်ရောက်စေအံ့။	
سُوءَ الْعَذَابِ	ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲမှုကို၊	
إِنَّ	ကောက်အမှန်၊	
رَبَّكَ	အသင်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်။	
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ	အမှန်ပင်၊ အလွန်လျင်မြန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။	
وَإِنَّهُ	၎င်းပြင်၊ မုချစင်စစ်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည်။	
لَغَفُورٌ	အမှန်ပင်၊ အလွန်ချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူသော အသျှင်၊	
رَحِيمٌ	အလွန်ညွှာတာတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။	

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအ်ရာဖ်) ကြဉ်းများကဏ္ဍ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (အို-နပီတမန်တော်၊ အသင်သည် ပြန်လည်သတိရပါလေ)။ အခါတပါး၌ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် (ဤသို့)ကြေငြာတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ အပေါ်၌ အကြင်ကဲ့သို့သော သူများကို ကိယာမတ်နေ့တိုင်အောင် မလွဲကေန် လွှမ်းမိုးစေတော်မူအံ့။ ထိုသူများသည် ပြင်းထန်လှသော ပြစ်ဒဏ်ကို ၎င်းတို့၌သက်ရောက်ကြစေအံ့။ ကေန်မလွဲ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ အပြစ်ပေးတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မုချစင်စစ် အလွန်ချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်၊ အလွန် သနားကြင်နာ ညွှာတာတော်မူသော အသျှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူသတည်း။

1362 ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် (عَلَيْهِمْ) "အလိုင်ဟင်မ်"- "ထိုသူတို့အပေါ်၌" ဟူသော

စကားစုတွင် ပါရှိသော "ထိုသူတို့"ဟူသော နာမ်စားသည် မည်သူတို့ကို ရည်ညွှန်းသနည်း ?။ များစွာသော ပညာရှင် တို့၏ ယူဆချက်အရ "ထိုသူတို့"ဟူသည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ဝစလ္လမ်)လက်ထက်ရှိ ယဟူဒီများကို ဆိုလိုသည်။ ထိုယဟူဒီများသည် အကယ်၍ ယခုတိုင် အိမာန်မယုံကြည်ကြလျှင် ကိယာမတ်နေ့တိုင် သားစဉ်မြေးဆက် အဆက်ဆက်သေးသိမ်ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ကြရမည့်အကြောင်း ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

قال لاكثر من هذه الآية في البيهقي الذين ادركهم
الرسول صلى الله عليه وسلم ودعاهم الى شريعته
وهذا اقرب (كبير)

ဤမုက္ခပါဠိတော်သည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ဝစလ္လမ်) လက်ထက်ရှိ ယဟူဒီများနှင့် ပတ်သက်သည်။ တမန်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မိမိ၏ "ရှုစိအတ်" တရားတော်ဘက်သို့ ဖိတ်မန္တက ပြုတော်မူခဲ့သည်။ ဤအဆိုသည် အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ဤကား အများပညာရှင်တို့၏ အဆိုတည်း။

(ကုဒီရ်)

သို့ရာတွင် ကုန်အသွယ်များလာ အာယတ်စော်များ၏ ရှေ့နောက် အစီအစဉ် အနေအထား စာသွားစာလာတို့ကို ထောက်ရှုပါက ဤမူကွဲပါဠိတော်သည် “စမ်တ်” နေ့တွင် စည်းကမ်းကျ။ လွန်ခဲ့ကြသော အတိတ်ခေတ်ရှိ (အေလီယဗ္ဗီသား) ယဟူဒီများနှင့်သာ ပတ်သက်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် အကယ်၍ မိမိတို့၏ အပြုအမူများကို မပြုပြင် မပြောင်းလဲခဲ့ကြလျှင် ဤပစ္စုကွဲဘဝ၌ ကိုယ်တော်နေထိုင် သူတပါးတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကိုခံ၍ သေးသိမ်ညိုးငယ်စွာ နေထိုင်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိနိုင်ပေသည်။

(မာဂီဒီ)

Handwritten note in Urdu script.

خدا کی طرف سے پختہ اعلان کر دیا گیا تھا کہ یہوذا اگر احکام تورات پر عمل کرنا چھوڑ دیں گے تو میں تعالیٰ قرب قیامت تک تمہارا وقتاً ان پر ایسے لوگوں کو مسلط کرتا رہیگا جو انکو بڑے عذاب میں مبتلا رکھیں۔ بڑا عذاب یہاں محکومانہ زندگی کو فرمایا، چنانچہ قوم یہود کبھی یونانی اور کلدانی بادشاہوں کے زیر حکومت رہی کبھی بخت نصر وغیرہ کے شہنشاہ کا تختہ مشق بنی، آخر میں نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم کے عہد مبارک تک مجوسیوں کی یا جگزار رہی، پھر مسلمان حکمرانوں کو ان پر مسلط فرمادیا۔ غرض اسوقت سے آج تک ان کو من حیث القوم عزت و آزادی کی زندگی نصیب نہیں ہوئی، بلکہ جہاں کہیں رہے اکثر ملوک و حکام کی طرف سے سخت ذلت اور خطرناک تکلیفیں اٹھانے رہے، ان کا مال و دولت وغیرہ کوئی چیز اس غلامی و محکومیت کی لعنت سے نجات نہ دے سکی۔ اور نہ قیامت نکدے سکے گی۔ آخر میں جب یہ لوگ دجال کے مددگار ہو کر نکلیں گے تو حضرت مسیح علیہ السلام کے مسلمان رفقاء کے ہاتھوں سے تہ تیغ کئے جائیں گے، کاورد فی الحدیث

(عتمانی ۲۲۲ ص ۲)

(၁၆၈)

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِمَّنْهُمْ الصَّالِحُونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٣٦﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَقَطَّعْنَاهُمْ ထိုမှတပါး။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ခွဲတော်မူခဲ့လေသည်။ 1363
- فِي الْأَرْضِ ကမ္ဘာမြေဝယ်၊
- أُمَمًا အုပ်စုအသီးသီး၊
- مِنْهُمْ ၎င်းတို့အနက်ရှိ၏။
- الصَّالِحُونَ သူတော်ကောင်းများသည်။
- وَمِنْهُمْ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့တွင်ရှိ၏။
- دُونَ ذَلِكَ ထိုမှတပါးသော (သူများ)။
- وَبَلَوْنَاهُمْ ၎င်းပြင်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အားစမ်းသပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ 1364
- بِالْحَسَنَاتِ သုခချမ်းသာများဖြင့်၊
- وَالسَّيِّئَاتِ ထိုနည်းတူစွာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခများ (ဖြင့်)။
- لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ၎င်းတို့သည် ပြန်လှည့်ခြင်းငှာ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကမ္ဘာမြေဝယ် အုပ်စု(အမျိုးမျိုး) ကွဲပြားစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့အနက် အချို့သည် သူတော်ကောင်းများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့တွင် ထို (သူတော်စင်များ)မှ တပါးသောသူများလည်း ရှိခဲ့ကြ၏။ ၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည်

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဉ်နန်းများကဏ္ဍ။

သုခချမ်းသာများ (ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခြင်းအား)ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခများ (သက်ရောက်စေခြင်းအား)ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စမ်းသပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ သို့မှသာလျှင် ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့၏ သွေဖည်မှုများမှ) ပြန်လှည့်လာကြတန်ရာသည်။

1363 အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းယဟူဒီများအား ကမ္ဘာမြေပြင်တွင် အုပ်စုအမျိုးမျိုး ကွဲပြားစေတော်မူခဲ့လေသည်။ ယနေ့လည်း ယဟူဒီများသည် တစုတရုံးတည်းမနေနိုင်ကြပဲ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် အနှံ့အပြား ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်နေကြသည်မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်ပေသည်။

و فرقتنا هه فبيها فلا يكاد يخلوا ببلد من قرية
منهم (كشاف ص ၅၈၀)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကမ္ဘာမြေပြင်တွင် အကွဲကွဲ အပြားပြား ဖြစ်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သည့်မြို့မှ ယဟူဒီအုပ်စုတခုနှင့် ကင်းမည်မဟုတ်ပေ။
(ကရှ်ရှာဖ်)
အ-၂။ ၈-၅၀၅။

قال اهل المعاني وكل احد من احسانات
والسيئات يدعو الى الطاعة اما النعم فلا جل
الترغيب واما النقم فلا جل الترهيب (كبير)

အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရေးသားကြသော သုခမိန့်များက ဆိုကြသည်မှာ သုခချမ်းသာမှုများသည် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဆင်းရဲမှုများသည် လည်းကောင်း၊ အမိန့်တော်နာခံရန် ဆွဲဆောင်သည်။ ကျေးဇူးတော်များသည် စိတ်အားတက်ကြွစေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခများသည် ကြောက်ရွံ့သဘိတရားရစေရန် အတွက် ဖြစ်သည်။
(ကဒီရ်)

မှတ်ချက်။

လူမျိုးတမျိုး၏ သုခချမ်းသာများဟူသည် ဥပမာ ထိုလူမျိုး၏ ဂုဏ်သိက္ခာရှိခြင်း၊ ကြာတိက္ကမရှိခြင်း၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း၊ ကျန်းမာသန်စွမ်းခြင်း စသည်များကို ဆိုလိုသည်။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဂူရဟ်အာနီရာဖ်) ကြငန်းများကဏ္ဍ။

လူမျိုးတမျိုး၏ ဆင်းရဲဒုက္ခများဟူသည် ဥပမာ ထိုလူမျိုး၏ ကျွန်ဖြစ်ခြင်း၊ ဩဇာတိက္ကမ မရှိခြင်း၊ သူတပါး၏ လက်အောက်တွင် နေထိုင်ခြင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း၊ မကျန်းမာ မသန်စွမ်းခြင်း စသည်များကို ဆိုလိုသည်။

(မာဂျီဒီ)

(၁၆၉)

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفِرُ لَنَا وَإِنَّا
يَأْتِيهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُونَ أَلَمْ نُخَبِّرْكُمْ بِمَا تَأْتِي
الْكِتَابَ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهٖ
الدَّارِ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّالَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

فَخَلَفَ	တဖန်၊ ရိုက်ရာဆက်ခံခဲ့လေသည်။ 1365
مِنْ بَعْدِهِمْ	၎င်းတို့နောက်တွင်၊
خَلْفٌ	အကြင်ယုတ်မာသော သားမြေးတို့သည်၊
وَرِثُوا	၎င်းတို့သည် အမွေရယူခဲ့ကြလေသည်။
الْكِتَابَ	ကျမ်းဂန်ကို၊
يَأْخُذُونَ	၎င်းတို့သည် ယူငင်ကြလေသည်။
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى	ဤလောက၏ ပစ္စည်းကို၊
وَيَقُولُونَ	၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့သည် ပြောဆိုကြလေသည်။
سَيُغْفِرُ	မုချ ချမ်းသာခွင့် ပေးခြင်းကို ခံရအံ့၊
لَنَا	ကျွန်ုပ်တို့အဖို့၊

وَأَنْتَ ၈၆၈ သော်ကား၊ အကယ်၍၊
 يَا تِهْمُ ၈၆၉ တိုထံ ရောက်လာခဲ့ပါလျှင်၊
 عَرَضُ ၈၇၀ ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်စုံတရာသည်၊
 مِثْلَهُ ၈၇၁ ယင်းကဲ့သို့ပင်၊
 يَا خُدُودُ ၈၇၂ ၎င်းတို့သည် ပစ္စည်းကို ယူငင်ကြကုန်အံ့၊
 أَلَمْ يَتَّخِذُوا ၈၇၃ အသို့ပါနည်း ယူထားခြင်းခံခဲ့ရသည် မဟုတ်လော၊ 1366

عَلَيْهِمْ ၈၇၄ ၎င်းတို့ထံမှ၊
 مِثْلَ الْكِتَابِ ၈၇၅ ကျမ်းဂန်၌ ပဋိညာဉ်ကို၊
 أَنْ لَا يَقُولُوا ၈၇၆ ၎င်းတို့မပြောဆိုကြရန်၊
 عَلَى اللَّهِ ၈၇၇ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အပေ၍၊
 إِلَّا الْحَقَّ ၈၇၈ အမှန်မှတပါးအခြားကို၊
 وَرَسُومًا ၈၇၉ ၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့ဖတ်ခဲ့ကြလေသည်၊
 مَا ၈၈၀ အကြင်အရာကို၊
 فِيهِ ၈၈၁ ထိုကျမ်း၌ရှိ၏၊
 وَاللَّامِ الْآخِرَةَ ၈၈၂ စင်စစ်သော်ကား၊ နောင်တမလွန် (၏ သုခချမ်းသာ) သည်၊
 خَيْرٌ ၈၈၃ အကောင်းဆုံးပင်၊
 لِلَّذِينَ ၈၈၄ အကြင်သူတို့အဖို့၊
 يَتَّقُونَ ၈၈၅ ၎င်းတို့သည် ကြောက်ရွံ့-ကြည့်ရှောင်ကြလေသည်၊
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ၈၈၆ အသို့ပါနည်း၊ သို့ပါလျက်အသင်တို့သည်နားမလည်ကြလေသလော၊

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန် ၎င်းတို့မရှိသည့်နောက်တွင် အကြင်ယုတ်မာသော သားမြေးတို့က (၎င်းတို့၏) ရိုက်ရာ ဆက်ခံခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကျမ်းဂန်ကို အမွေရယူခဲ့ကြကုန်၏။ (သို့ရာတွင်) ၎င်းတို့သည် (ထိုကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များ၏အစား) ဤလောကီ ပစ္စည်းများကို ယူကြလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် (ဤကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များကို ရောင်းစားခဲ့ကြသည့် အပြစ်မှ) မုချချမ်းသာခွင့် ပေးသနားစော်မူခြင်း ခံကြရပေမည်ဟူ၍လည်း ပြောဆိုကြသေး၏။ စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် အကယ်၍ (ယခုတဖန်) ထိုကဲ့သို့သော ဥစ္စာပစ္စည်းများသည် ၎င်းတို့ထံ ရောက်လာပါလျှင် ထိုပစ္စည်းများကို ယူကြဦးမည်သာတည်း။ (တောင်ရာတ်)ကျမ်း တော်တွင် ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ မှန်ရာကိုသာ ပြောဆိုကြရန် ၎င်းတို့ထံမှ ပဋိညာဉ်ယူထားပြီး ဖြစ်သည်သာမက ၎င်းတို့သည် ယင်းကျမ်းဂန်လာ အမိန့်တော်များကို ဖတ်ခဲ့ ပြီးလည်းဖြစ်ကြသည်။ စင်စစ်သော်ကား နောင်တမလွန်ဘဝ၏ သုခချမ်းသာသည် (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရိုစေသော (အားဖြင့် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ ကြိုရှောင်ကြကုန်သော) သူတို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် (ဤမျှပင်) မသိနားမလည် ကြလေသလော။

1365

قال ابن اعرابي الخلف بالفتح الصالح وبالجرم
الطالح (قرطبي)

(خَلْف) “ခလဖ်” ဟူသည့် ကြောင်းသော အမွေစား၊ တပည့်သားမြေးကို

ဆိုသည်။ (خَلْف) “ခလဖ်” ဟူသည့် မကြောင်းသော အမွေစားတပည့် သား မြေးကို ဆိုသည်။ ဤသည်မှာ စူရဟ်အအ်ရာဖ်၏ အဆိုဖြစ်သည်။
(တုန်တုမီ)

خَلْفٌ بِالْاِسْكَانِ فِي الْمَدَامِ وَخَلْفٌ بِالْفَتْحِ قَالِمِدْحٍ
هَذَا هُوَ الْمُسْتَعْمَلُ الْمَشْهُورُ (قرطبي)

(خَلْف) “ခလ်ဖ်” ဟူသော ပုဒ်သည် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ရာ၌ အသုံးဖြစ်ချေသည်။

(خَلَف) “ခလ်ဖ်” ဟူသော ပုဒ်သည် ချီးမွမ်းရာ၌ အသုံးဖြစ်ချေသည်။ ဤသည်
ကျော်ကြားသော အသုံးအနှုန်းဖြစ်သည်။

(ဟုရ်ဟုမိ)

အစကပ်၌ အတိတ်ခေတ်ရှိ ယဟူဒီများအကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။ ယခု ဤမုက္ခံပါဠိတော်
တွင် ယင်းယဟူဒီများ၏ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသော အမွေစား သားမြေးများ၏ အကြောင်းကို မိန့်ဆို
ထားတော်မူသည်။ ထိုယဟူဒီများသည် အတိတ်ခေတ်ရှိ ယဟူဒီများထံမှ တောင်ရာတ် ကျမ်းကိုလည်း
ရရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုကျမ်းဂန်လာ အမိန့်ပညတ်တော်များကိုလည်း ရွတ်ဖတ်ပြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ အလ္လာဟ်
အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမှန်ကိုသာလျှင် ပြောဆိုရန် ထိုကျမ်းဂန်တွင် ၎င်းတို့ထံမှ ပဋိညာဉ်လည်း
ယူထားတော်မူပြီးလည်း ဖြစ်၏။ သို့ပါလျက် ၎င်းတို့သည် ဤလောကီဥစ္စာပစ္စည်းများတွင် လောဘ
ရမ္မက်ကြီးလွန်းကြသည့်အတွက် တံစိုးလက်ဆောင် ယူကြသည်။ အဖိုးအခယူ၍ ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာ
တော်များကိုပင် ကပြောင်းကပြန်ပြုလုပ်ကြသည်။

(عَرَض) “အရဿ်” ဟူသည် မတည်မြဲခြင်း၊ ဆောလျင်စွာ ပျက်စီးခြင်း၊

အနက်ပေးသည်။ ဤမုက္ခံပါဠိတော်တွင် ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များကို ကပြောင်း
ကပြန် မှောက်လှန်သည့်အတွက် တံစိုးလက်ဆောင်အဖြစ် ယဟူဒီများ ရယူသောပစ္စည်းကို
ဆိုလိုသည်။

المَرَادُ مَا كَانُوا يَأْخُذُونَ مِنَ الرِّشَاقِ لِاحْكَامِ عَلَى
تَحْرِيفِ الْكَلَامِ (كَبِير)

(عَرَض) “အရဿ်” ဟူသည့် ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များကိုကပြောင်း

ကပြန် မှောက်လှန်သည့်အတွက် ယဟူဒီများ လက်ခံယူသော တံစိုးလက်ဆောင်များကို ဆိုလို
သည်။

(ကမိရ်)

ဤမုက္ခဝါဒ်တော်တွင် (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ဟူသောစကားစုဥပပါရှိသော (هَمِيمٌ)

“ထိုသူများ” ဟူသော နာမ်စားသည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟ် ဝစလ္လမ်) လက်ထက်ရှိ ယဟူဒီများကို ဆိုလိုသည်။

وَأَنْ يَأْتِيَهُمْ - أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كَأَوْعَالِي عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَرَضَ مِثْلَهُ
يَأْخُذُهَا كَمَا أَخَذَ إِسْلَامَهُمْ (قُرْطَبِي)

“အကယ်၍ ထိုသူများထံ ရောက်လာခဲ့သော်” (ဝါ) တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟ် ဝစလ္လမ်) လက်ထက်ရှိ မဒီနာမြို့သား ယဟူဒီများထံသို့ ထိုကဲ့သို့ တံစိုးကက်ဆောင်ပစ္စည်း ရောက်ရှိလာခဲ့သော် ထို ယဟူဒီများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ အတိတ်ခေတ် အကြီးအကဲများ ယူခဲ့ကြသကဲ့သို့ ထို တံစိုးလက်ဆောင်ကို ယူကြမည်သဖြင့် ဖြစ်သည်။ (ကုရ်ဘူဗီ)

(وَأَنْ يَأْتِيَهُمْ عَرَضَ مِثْلَهُ يَأْخُذُهَا) الْوَأُولَٰئِكَ
أَيُّ يَرْجُونَ الْمَغْفِرَةَ وَهُمْ صَرَّوْنَ عَائِدُونَ إِلَى
مِثْلَ نَعْلِهِمْ غَيْرَ تَائِبِينَ غُفْرَانَ الذُّكُوبِ يَصِحُّ
الِدَبَالَتُوبَةَ وَالْمَصْرُوفَ غُفْرَانَ لَهُ (كَشَّافُ ٥٨٥)

(ဝေါင်) သည် (ဟာလ်) အတွက်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်ကား ယဟူဒီများသည် တံစိုးလက်ဆောင်စား၍ ကျမ်းဂန်လှာ ဒေသနာတော်များကို မှောက်လှန် ကပြောင်းကပြန် ပြုလုပ်နေခဲ့ကြ၏။ ယခုလည်း ဝန်ခံတောင်းပန်ခြင်း မရှိပဲ ယခင်ကဲ့သို့ပင် ဇွတ်မှိတ်၍ အပြစ် ကျူးလွန်နေကြမီလျက် ချမ်းသာခွင့် ရရှိကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နေကြသည်။ (ဤကားမဖြစ်နိုင်) အတယ်ကြောင့်ဆိုသော် အပြစ်ချမ်းသာခွင့် ရရှိမှုသည် ဝန်ခံတောင်းပန်မှု ရှိမှသာလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်။ အပြစ်ကို ဇွတ်မှိတ်၍ ကျူးလွန်နေသူအဖို့ ချမ်းသာခွင့် အလျင်း မရှိပေ။

(ကရိုရှ်)

ယဟူဒီများသည် ယင်းကဲ့သို့ တံစိုးလက်ဆောင်များကို စားသုံး၍ ကျမ်းဂန်လာ တရားဒေသနာတော်များကိုပင် ကပြောင်းကပြန် မှောက်လှန်ခဲ့ကြသည်။ သူကြီးမားလှသော မူပြစ်ကို ကျူးလွန်ပြီးသည့် နောက်သော်မှပင် ၎င်းတို့က ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ သားတော်များဖြစ်ကြသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အချစ်တော်များ ဖြစ်ကြ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ချမ်းသာခွင့် မုချရှိကြမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂:၈၀) ထွင် ပါရှိခဲ့လေပြီ။ အောက်ခြေအမှတ် (164) ကို ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မုဖတ်စ်စစ်ရ်အာလူစီ ဗယ်ဒါဒီ၏ အောက်ပါ ရေးသားချက်မှာ အထူးမှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

هذا مال كثير من الممنصفين رأينا فانهم يتهاونون
 على شهوات تهافت الفراس على النار ويقولون ان ذلك
 لا يضرننا انا واصولنا، حكي عن بعضهم اني اكل اللحم
 الصريف يقول ان النقي والاشياء ارفع صنوة
 وهو خطأ فاحش ضلال بين. اعادنا الله تعالى
 من ذات (ردح)

မှတ်ချက်။

1366

ميثاق الكتاب: اى الميثاق المذكور
 فى الكتاب (كشاف)

ကျမ်းဂန်၏ ပဋိညာဉ်ဟူသည် ကျမ်းဂန်၌ ပါရှိသော ပဋိညာဉ်ကို ဆိုလိုသည်။
 (ကရိရှာဇ်)

(၁၇၁)

وَالَّذِينَ يُسْتَكُونُ بِالْكَتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصَلِّينَ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَالَّذِينَ 1367 အမှန်သော်ကား၊ အကြင်သူတို့သည်၊
 يُسْكُنُونَ ထိုသူတို့သည် တည်ကြည်စွဲမြဲစွာ စောင့်ထိန်းကြကုန်၏၊
 بِالْكِتَابِ ကျမ်းဂန်ဒေသနာတော်ကို၊
 وَأَقَامُوا ၎င်းပြင်၊ ထိုသူတို့သည် အမြဲမပြတ် ဆောက်တည်ခဲ့ကြကုန်၏၊
 الصَّلَاةَ ဆွလာတ် ဝတ်ပြုမှုကို၊
 إِنَّا ကေနစင်စစ်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်၊
 رَنُصِيحُ ငါအသျှင်မြတ်သည် ပျက်စီးစေတော်မူသည် မဟုတ်ပေ၊
 أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ပြုပြင်ကြသော သူတို့၏အကျိုးကျေးဇူးကို။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကြင်သူတို့သည် ကျမ်းဂန်ဒေသနာတော်ကို တည်ကြည်စွဲမြဲစွာ စောင့်ထိန်းကြ၏။ ၎င်းပြင် “ဆွလာတ်” ဝတ်ပြုခြင်းကိုလည်း အမြဲမပြတ်ဆောက်တည်ကြ၏။ ကေနစင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် (မိမိတို့ကိုယ်ကို) ပြုပြင်ကြကုန်သော သူတို့၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ပျက်စီးစေတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။

1367 ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော (الْكِتَابِ) “အလ်ကီတာဖ်” ဟူသည် တောင်ရာတ် ကျမ်းမြတ်ကိုသာ ဆိုလိုသည်။ ကြည့်-ကုရ်တုမီ၊ မာဂီဒီဟ်ထာနဝီ။

ယဟူဒီများအနက် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တောင်ရာတ်ကျမ်းမြတ်လာ အမိန့်ပညတ်တော်များကို စွဲမြဲစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြသည်။ ထိုကျမ်းမြတ်တွင် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟီ ဝစဏ္ဍ) အား ယုံကြည်ရန် အမိန့်တော်လည်း ပါရှိပေရာ ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်အားလည်း ယုံကြည်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ကာယကံအားဖြင့်လည်း ဆွလာတ် ဝတ်ပြုကြ၏။ ထိုသို့သော သူဘော်စင်များသည် မိမိတို့၏ ကုသိုလ်အကျိုးများကို မုချရရှိကြပေမည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင့်-၉။ တဏှာ-၇။
(စုရတ်အဏ်ရာဇ်) ကြံ့ငြိမ်းပျားကဏှာ။

ကျမ်းဂန်လာ အမိန့်ပညတ်တော်များကို လျှက်နာကျင့်သုံးခြင်းတွင် ဆွလာတ်သည် အကျုံးဝင်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် သီးခြားထုတ်ဖော် မိန့်ဆိုထားဘော်မူခြင်းမှာ ဆွလာတ်၏ အရေးကြီးမှုကို ယင်းစွာစေရန် ဖြစ်သည်။

وَاللَّهُ يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى الْكُفْرِ وَالْعَدْوَانِ وَأَنَّهُمْ كَبِيرُونَ
وَاللَّهُ يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى الْكُفْرِ وَالْعَدْوَانِ وَأَنَّهُمْ كَبِيرُونَ

(ဆွလာတ်ကို သီးခြားထုတ်ဖော် မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းမှာ) ဆွလာတ်၏ အဆင့် အတန်းမြင့်မားမှုကို ထင်ရှားစေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ယခုအကြောင်းကိုသော် ဆွလာတ် သည် "အိမာန်"၏နောက် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုပျံ့နှံ့စေရန် မြတ်စွာအမိန့်ပေးထားသည်။
(၈၆၆)

(၁၇၁)

وَإِذْ تَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ وَظَنُوا أَنَّهُ وَادِعٌ
بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ
فِي لَعْنِكُمْ لَتَتَّقُونَ ﴿٧١﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَإِذَا ၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊ 136 ၊
- تَقْنَا ၎င်းအသျှင်မြတ်သည် ဝင်ပြောကပ်ကပ်မူခဲ့၏၊
- الْجَبَلَ တောင်ကို၊
- فَوْقَهُمْ ၎င်းထို့ထက်ဝယ်၊
- كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ ယင်း (တောင်) သည် အမိန့်ပေးခြင်း၏၊
- وَظَنُوا ၎င်းထို့သည် ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏၊
- أَنَّهُ ကောန်စင်စစ်၊ ယင်း (တောင်) သည်၊

وَاقِحٌ ကျတော့မည်ဖြစ်၏။

يَوْمٍ ၎င်းတို့အပေါ်၌။

خُدُودًا အသင်တို့သည် လက်ကိုင်ထားကြလေကုန်။

مَا အကြင်အရာကို။

أَتَيْنَكُمُ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။

بِقُوَّةٍ အားနှင့်၊ စွဲမြဲစွာ။

وَأَذْكُرُوا ၎င်းနောက်၊ အသင်တို့သည် လေ့ကျက်မှတ်သားကြလေကုန်။

مَا အကြင်အရာကို။

فَبِذِهِ ၎င်း၌ရှိ၏။

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ အသင်တို့ကြည့်ရှောင်နိုင်ခြင်းငှာ။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်၊ အသင်သည် ပြန်လည်၍ သတိရပါလေ) တရ်သောအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် (တူရ်မည်သော) တောင်ကို ၎င်းတို့ထက်ဝယ် ပင့်မြှောက်တော်မူခဲ့ရာ ထို တောင်သည် အမိုးကဲ့သို့ဖြစ်လျက် ရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ပြင် ယင်းသူတို့မှာ ထိုတောင်သည် ၎င်းတို့ အပေါ်ဝယ် မုချကျတော့မည်ဟူ၍ ယုံကြည်ခဲ့ကြလေသည်။ (ထိုအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့လေသည်။) အသင်တို့သည် မိမိတို့အား၊ ငါအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူသော ကျမ်းမြတ်ကို စွဲမြဲစွာ လက်ကိုင်ထားကြလေကုန်။ ၎င်းနောက် အသင် တို့သည် (ပြစ်မှုဒုစရိုက်များမှ) ကြည့်ရှောင်နိုင်ခြင်းငှာ ယင်းကျမ်းတော်လာ ဒေသနာတော်များကို လည်း လေ့ကျင့်မှတ်သား (ကျင့်မှု)ကြလေကုန်။

1368 ဤအကြောင်း တူရ်အာန် (၂:၆၃)တွင် ပါရှိခဲ့လေပြီ။ အောက်ခြေအမှတ် (164)ကို ပြန်လည်ရှုပါကုန်။

الى جبل فقامن ان يستطاع عليه فكذلك ليس
اليوم في الارض يهوى ليسجد الا على حاجبه
الا ليس يعولون طهنة المسجدة التي تسعت
بها الحقبة قال ابو بكر فلما نشر الالواح فيها
كتاب الله كتب بيده الحبيب على وجه الارض
جبل لا شجر لا حجر الا اهتز فليس ليوم
يهوى على وجه الارض صغير ولا كبير تقر عليه
عليه التوراة الا اهتز ونغض لها راسه اى
حول كما قال تعالى (فسيجضون اليك رؤسهم)
والله اعلم (ابن كثير ص 240-241)

يعنى بميثاق الكتاب (عهد وقرار) انهم ياد دلایا
جارا ہے، وہ ایسے اہتمام سے بنایا گیا تھا کہ پہاڑ اٹھا کر
ان کے سروں پر ٹکادیا گیا تھا۔ اور کہا گیا کہ جو کچھ تم کو دیا
جا رہا ہے (تورات وغیرہ) اسے بڑی مضبوطی اور عزم سے
تھامو اور جو نصیحتیں کی گئیں۔ انہیں ہمیشہ یاد رکھو۔ نہ
بصوت انکار سمجھو کہ خدا تم پر یہ پہاڑ گر کر ہلاک کر سکتا ہے
اس قدر اہتمام اور تخویف و تاکید سے جو قول قرار لیا گیا تھا
انفسوس ہے کہ وہ بالکل فراموش کر دیا گیا۔ یہ رفیع جبل کا تقدس
سورۃ بقرہ میں بلع، پارہ السور کے بعد گذر چکا ہے،
ملاحظہ فرمایا جائے (عثمانی ص 223)

အပိုဒ်- ၂၂

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့ထံမှ နာမ်လောက၌ပင်
ပဋိညာဉ် ယူထားတော်မူခဲ့ခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ်-၁၇၂-၁၇၄။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လူသားအားလုံးတို့ထံမှ နာမ် လောက၌ပင်
မိမိသာလျှင် အသွင်သခင် ဖြစ်တော်မူကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ နောင်တချိန်သော်
လူသားတို့ စောဒနာ မဝင်နိုင်ရန်အတွက် ပဋိညာဉ်ယူထားတော်မူခဲ့လေသည်။

၁၇၅-၁၇၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များကို သိရှိပြီးနောက်သော်မှ သွေ
ဖည်ပြီး၊ ရှိင်တွန်၏ နောက်သို့လိုက်၍ လောကီစည်းစိမ်များတွင် နှစ်မွန်းကာ
မိမိတို့စိတ်လိုရာသို့ လိုက်ပါနေသူ၏ပမာသည် ခွေးနှင့် တူသည်။

၁၇၈။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အကြင်သူအား တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူအံ့။
ထိုသူသည်သာလျှင် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိမည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်
အကြင်သူအား လမ်းမှားသို့ ရောက်စေတော်မူအံ့။ ထိုသူသည်သာလျှင် ဆုံးရှုံး
နှစ်နာမည်ဖြစ်အံ့။

၁၇၉။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မြောက်မြားစွာသော "ဂျင်န်"နှင့် လူသားတို့ကို
ဂျဟန္နမ်အတွက် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသည်။ ထိုသူများသည် ၎င်းတို့၌ စိတ်နှလုံး
များ ရှိပါလျက် မဆင်ခြင်ကြပေ၊ မျက်စိများရှိပါလျက် မမြင်ကြပေ၊ နားရှိလျက်
မကြားကြပေ။

၁၈၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၌ ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်သော နာမံတော်များရှိသည်။ ထို
နာမံတော်များဖြင့်ပင်လျှင် ထိုအသျှင်မြတ်အား ပန်ကြားကြရမည်။ ထိုအသျှင်မြတ်
၏ နာမံတော်များကို အလွဲသုံးစားပြုသူတို့ကိုမူကား ပစ်ပယ်ထားကြရမည်။ ၎င်း
တို့သည် မုချဖြစ်ဒဏ်ခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

၁၈၁။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော "ဂျင်န်"နှင့် လူသားတို့တွင်
တရားဒေသနာတော်နှင့်အညီ သွန်သင်ဆုံးမ၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်သော သူများလည်း
ရှိကြသည်။

ဆက်စပ်မှု။

အထက်တွင် နမိတမန်တော်များနှင့် အတိတ်ခေတ်ရှိ လူမျိုးများအကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူ၏။
ထိုအကြောင်းများ၏ အဓိကအချက်မှာ တမန်တော်များ၏ "နုဗုဝါတ်" တမန်တော်အဖြစ်ကို ထင်ရှား
စေတော်မူရန်ဖြစ်သည်။ "နုဗုဝါတ်"အကြောင်းနှင့် "တောင်ဟိမ်" အကြောင်းသည် ဆက်စပ်လျက်

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ရှုရန်အဆင့်များ) ကြည့်ရှုရန်များကဏ္ဍ။

ရှိသည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နမိတမန်တော်များ၏ အဓိကဖိတ်ကြားချက်မှာ “တောင်ဟိဒ်”ပင် ဖြစ်သည်။ ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုကွံပါဌ်တော်များတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့ထံမှ နာမ်လောက၌ပင် ပဋိညာဉ် ယူထားတော်မူခဲ့သည့် အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ထိုပဋိညာဉ် တော်၏ အဓိကအချက်မှာလည်း တောင်ဟိဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ တောင်ဟိဒ်အကြောင်းတွင် “နုပုဝါတ်” “ရီစာလတ်”အကြောင်းလည်း ပါရှိပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပဋိညာဉ်တော်၏အကြောင်းကို နမိတမန်တော်များမှတစ်ဆင့် ကြားသိစေတော်မူခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုပဋိညာဉ်တော်နှင့်ပတ်သက် သည့် ဟဒီးဆ်တော်များတွင် “ငါအသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်များသည် အသင်တို့ကို ဤပဋိညာဉ်တော် အကြောင်း သတိရစေလိမ့်မည်”ဟု အမြောက်အမြား မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အထက် ဖော်ပြပါ အကြောင်းများနှင့် ဤအကြောင်းတွင် “တောင်ဟိဒ်”နှင့် “ရီစာလတ်”ကိုပင် ဆက်စပ်မိန့်ဆို ထားတော်မူသည်။ (တာနဝီ)

(၁၇၂)

وَاذْأَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ
وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا
أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أَكْوَاجُ غَدَاةٍ تُعْطُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَاذْ ထိုမှတပါး၊ အကြင်အခါဝယ်၊ 1369
- أَخَذَ ယူတော်မူခဲ့လေသည်၊
- رَبِّكَ အသင်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်၊
- مِنْ بَنِي آدَمَ အာဒမ်၏ သားမြေးတို့မှာ၊
- مِنْ ظُهُورِهِمْ ၎င်းတို့၏ ကျောက်ကုန်းများမှာ၊
- ذُرِّيَّتَهُمْ ၎င်းတို့၏ သားမြေးတို့ကို၊
- وَأَشْهَدَهُمْ ထို့နောက်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား သက်သေထားတော်မူခဲ့၏၊
- عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ ၎င်းတို့အပေါ်၌
- أَلَسْتُ အသို့ပါနည်း၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် မဟုတ်တုံလော၊

بَرِّيَكُو	အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်၊	
قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်၊	
بَلَى	အမှန်ပင်၊ ဟုတ်ပါသည်၊	
شَعَدْنَا	ကျွန်တော်မျိုးတို့ သက်သေခံခဲ့ကြပါပြီ၊	1370
أَنْ تَقُولُوا	အသင်တို့ ပြောဆိုကြမည် (ကိုစိုး၍)၊	
يَوْمَ الْقِيَامَةِ	ကိယာမတ် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တွင်၊	
إِنَّا	ကောန်စင်စစ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်၊	
كُنَّا	ကျွန်တော်မျိုးတို့ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏၊	
عَنْ طَدَا	ဤသည်ကို၊	
غَفْلِينَ	မသိသူများ။	

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတစ်ပါး (အို-နဗီတမန်တော် အသင်သည် ပြန်လည်အောက်မေ့သတိရပါလေ)။ အခါတစ်ပါးတွင် အသင်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အာဒမ်၏ သားမြေးတို့၏ ကျောက်ကုန်းမှ ၎င်းတို့၏ သားမြေးတို့ကို ထုတ်ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကိုပင် ၎င်းတို့အပေါ်၌ သက်သေထားတော်မူ၍ “ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် မဟုတ်ပါလော” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ၎င်းတို့က “အမှန်ပင်ဟုတ်ပါသည်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ကိုယ်တိုင် သက်သေခံကြပါသည်” ဟု လျှောက်ထား(ဝန်ခံ)ခဲ့ကြကုန်၏။ (ယင်းသို့ သက်သေ ထားတော်မူခဲ့ခြင်းမှာ) အသင်တို့သည် ကိယာမတ်ခေါ် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တွင် “ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ဤသည်ကို မသိခဲ့ကြပါ” ဟု မပြောကြရန်ပင်ဖြစ်သည်။

1369 ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် (الارواح) နှစ်လောက၏ အဖြစ်

အပျက်တရပ်ကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ အထက်တွင် ဣရ်ရအီလီ အမျိုးသားတို့ထံမှ တောင်တီနှင့် ပတ်သက်၍ ပဋိညာဉ် ယူထားတော်မူသည့် အကြောင်း ပါရှိသည်။ အလျင်ကလည်း ၎င်းတို့အား တောင်တီနှင့် ပတ်သက်သည့် ပဋိညာဉ်တော်ကို အကြိမ်ကြိမ် သတိပေးပြီးဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တောင်တီနှင့် ပတ်သက်သည့် ပဋိညာဉ်တော်ကို ဣရ်ရအီလီမျိုးနွယ်ထံမှသာ ယူထားတော်မူသည်မဟုတ်။ လူသားအားလုံးတို့ထံမှ ယူထားတော်မူပြီးဖြစ်သည်။

တခုတည်းသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုသည် လူ့သဘာဝနှင့် လူ့မိဇ္ဈိစ္စမြဲလျက်ရှိသည်။ အကယ်၍ လူ့သဘာဝသည် ပုံပန်းသဏ္ဍာန် မပျက်စီးပဲ နဂိုမူလအတိုင်း တည်ရှိနေပါ သော် ယင်းသဘာဝသည် မိမိအား ဖန်ဆင်းတော်မူသော၊ အာဟာရပေးတော်မူသော၊ မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်တပါးရှိကြောင်း ဝန်ခံမည်သာဖြစ်သည်။

عامة لجميع الناس لان كل احد يعلم انه كان طفلاً
فخذى دبري وان لم يدبر اذ خالقا (قرطبي)

ဤမုက္ခပါဌ်တော်သည် လူသားအားလုံးနှင့် ပတ်သက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် လူတိုင်းသည် ကလေးဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ သူသည် အာဟာရ ကျွေးမွေးခြင်း၊ ပြုစု ပျိုးထောင်ခြင်း ခံခဲ့ရကြောင်း၊ အရာရာကို ဖန်တီးပေးသော ဖန်ဆင်းသော အသျှင်တပါး ရှိကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိပေသည်။

(ကူရ်တုဗီ)

1370 ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် ပါရှိသော (شهدنا) “ရှဟစ်နာ” ဟူသော စကားသည်

မည်သူ၏ စကားနည်း။? ဤတွင် အဆိုပြားလျက်ရှိသည်။ အချို့က ယင်းစကားသည် လူသားတို့ ဝန်ခံပြောဆိုသော စကားဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အချို့ကမူ ယင်းစကား သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဌ်တော် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

شهدنا من بقية كما الدنيا (كبيتر)

“ရှဟစ်နာ” သည် လူသားတို့က ဆိုသောစကားဖြစ်သည်။
(ကမီရီ)

قال بن عباس و ابى بن كعب قوله شهدنا طومون
قول بنى آدم (قرطبي)

“ഗൃഹബിനാ” သည် လူသားတို့က ဆိုသောစကားဖြစ်သည်။ ဤသည် သာဝက
ကြီး ဣဗ်နအဗ္ဗာစ်နှင့် အုဗိုင်ယ ဣဗ်နကအိဗ်တို့၏ အဆိုတည်း။
(ကုရ်တုဗီ)

وقد قيل ان قوله شهدنا من قول الله تعالى
والملائكة والمعنى شهدنا على اقرار كقول
ابومالك، وروى عن السدي ايضا (قرطبي)

အခြားအဆိုတရပ်အရာ၊ ယင်း “ဂൃဟဘိနာ”သည် အလ္လာဟ် အချွင်မြတ်နှင့်
ကောင်းကင်တမန်များ၏ စကားဖြစ်သည်။ အလိုသဘောမှာ (အို-လူသားအပေါင်းတို့)
ငါတို့သည် အသင်တို့၏ ဝန်ခံချက်အပေါ်၌ သက်သေများဖြစ်ကြသည်ဟူ၏။ ဤသည်
အဗူမာလစ်က်၏ အဆိုဖြစ်သည်။ ဤသို့သော အလှားတူအဆိုကို စုစီထံမှလည်း ကြားသိ
ရသည်။

(ကုရ်တုဗီ)

“ميشاق خاص بعد بيان سے ميشاق عام کا ذکر کرتے ہیں تمام
عقائد اور ادیان سماویہ کا بنیادی پتھر یہ ہے کہ ان خدائی ہستی
اور ربوبیت علم پر اعتقاد رکھے، مذہب کی ساری عمارت اسی
سنگ بنیاد پر کھڑی ہوتی ہے، جب تک یہ اعتقاد نہ ہو مذہبی
میدان میں عقل و فکر کی ہمنوائی اور انبیاء و مرسلین کی ہدایات
کچھ نفع نہیں پہنچا سکتیں، اگر پورے غور و تامل سے دیکھا
جائے تو آسمانی مذہب کے تمام اصول و فروع بالا ترخفہ کی
”ربوبیت علمہ“ کے اسی عقیدہ پر منتہی ہوتے بلکہ اسی کی تہ نہیں
لیٹے ہوئے ہیں۔ عقل سلیم اور وحی والہام اسی اجمال کی شریح
کرتے ہیں پس ضروری تھا کہ یہ تخم ہدایت جسے کل آسمانی تعلیمات

کامیاب و مستہی اور تمام ہدایات بانیزہ کا وجود حمل کہنا چاہیے
عام فیاضی کے ساتھ نوع انسانی کے تمام افراد میں بکھیر دیا جائے
تاکہ ہر آدمی عقل و فہم اور وحی الہام کی آبیاری سے اس خم کو
شجر ایمان و توحید کے تک پہنچا سکے، اگر قدرت کی طرف سے
قلوب بنی آدم میں ابتداء یہ خم ریزی نہ ہوتی اور سب سے زیادہ
اساسی و جوہری عقیدہ کا حل ناخن عقل و فکر کے سپرد دیا جاتا تو
یقیناً یہ مسئلہ بھی منطقی استدلال کی بھول بھلیاں میں

پھنس کر ایک نظری مسئلہ بن کر رہ جاتا جس پر سبق کیا اکثر
آدمی بھی متفق نہ ہو سکے، جیسا کہ تجربہ بتلاتا ہے کہ فکر و
استدلال کی ہنگامہ آرائیاں اکثر اتفاق سے زیادہ مختلف
آرا پر منتج ہوتی ہیں۔ اسلئے قدرت نے جہاں غور و فکر کی
قوت اور نور وحی و الہام کے قبول کرنے کی استعداد
بنی آدم میں دلالت فرمائی، وہیں اسل اساسی عقیدہ کی
تعلیم سے انکو فطرۃً بہرہ ور کیا، جس کے جمال میں کل آسانی
ہدایات کی تفصیل منطقی و سند صحیح تھی، اور جس کے بدن
مذہب کی عمارت کا کوئی ستون کھڑا نہیں رہ سکتا تھا،
یہ اسی ازلی اور خدائی تعلیم کا اثر ہے کہ آدم کی اولاد ہر قرن
اور ہر گوشے میں حق تعالیٰ کی ربوبیت عامہ کے عقیدہ پر
کسی نہ کسی حد تک متفق رہی ہے اور جن معدود افراد نے
کسی عقلی و روحی بیماری کی وجہ سے اس عام فطری احساس کے
خلاف داز بلند کی ہے وہ انجام کار دنیا کے سامنے بلکہ خود
اپنی نظر میں اسی طرح چھوٹے ثابت ہوئے، جیسے ایک بخار بخیزہ
کا مریض، لذیذ اور خوشگوار عذاؤں کو تلخ و بد مزہ بتلانے میں
چھوٹے ثابت ہوتا ہے، پھر حال ابتداء ۲ فرینش سے آجتک ہر

درجہ او طبقہ کے ان انوں کا خدا کی ربوبیت بکری پر عام اتفاق
 و اجماع اس کی بُر دست دلیل ہے، کہ یہ عقیدہ عقول و انجاء
 کی دو ادوش سے پہلے ہی خاطر حقیقی کی طرف سے اولاد آدم کو بلا واسطہ
 تلقین فرما دیا گیا، ورنہ فکر و استدلال کے راستہ سے ایسا
 اتفاق پیدا ہو جاتا۔ تقریباً ناممکن تھا۔ قرآن کریم کی یہ امتیازی
 خصوصیت ہے کہ اس نے آیات حاضرہ میں عقیدہ کی اس
 فطری یکسانیت کے اصلی اذ پر روشنی ڈالی، بلاشبہ ہم کو یاد
 نہیں کہ اس بنیادی عقیدہ کی تعلیم کب اور کہاں اور کس ماحول میں دی
 گئی۔ تاہم جس طرح ایک لکچرار اور انشاز پر داز کو یقین ہے کہ
 جزد اس کو ابتدائے عمر میں کسی نے الفاظ بولنے سکھلائے
 جس سے ترقی کر کے آج اس رتبہ کو پہنچا، گو پہلا لفظ سکھلانے والا
 اُس سکھلانے کا وقت، مکان اور دیگر خصوصیات مقامی بلکہ نفس
 سکھلانا بھی یاد نہیں تاہم اس کے موجودہ آثار سے نہیں ہے کہ ایسا
 واقع ضرور ہوا ہے، اسی طرح بنی نوع انسان کا علی اختلاف الاقوام
 والاجمال عقیدہ ابو بیت الہی پر متفق ہونا اس کی کھلی شہادت ہے
 کہ یہ چیز بد فطرت میں کسی معلم کے ذریعہ سے ان تک پہنچی ہے، باقی
 تعلیمی خصوصیات و احوال کا محفوظ نہ رہ سکتا، اس کی تسلیم میں
 خلل انداز نہیں ہو سکتا، اسی اذلی فطری تعلیم نے جس کا نام یا
 اثر آج تک انسانی سرشت میں موجود چلا آتا ہے، ہر انسان
 کو خدا کی حجت کے سامنے ملزم کر دیا ہے، جو شخص اپنے احاد و شرک
 کو حق بجانب قرار دینے کیلئے عقلت، بے خبری یا آباد و اجداد
 کی کو رائے تقلید کا عندہ کرتا ہے، اس کے مقابلے پر خدا کی ہی حجت

ناطعه جسمين اصل فطرت انسان کی طرف تو جبر دلائی گئی ہے
 بطور فیصلہ کن جواب کے پیش کیا جاسکتی ہے، حضرت شاہ صاحب
 فرماتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ نے حضرت آدم کی پشت سے ان کی
 اولاد اور ان سے ان کی اولاد نکالی، سب سے اقرار کر دیا اپنی خدائی
 کا پھر پشت میں داخل کیا، اس مدعا یہ ہے کہ خدا کے رب مطلق ماننے
 میں ہر کوئی آپ کو کفایت کرتا ہے۔ باپ کی تقلید نہ چاہیے، اگر
 باپ شرک کرے بیٹے کو چاہیے، ایمان لادے۔ اگر کسی کلمہ
 ہو کہ وہ عہد تو یاد نہیں رہا۔ پھر کیا حاصل؟ تو یوں سمجھو
 اس کا نشان ہر کسی کے دل میں ہے، اور ہر زبان پر مشہور ہو رہا ہے
 کہ سب کا خالق اللہ ہے، سارا جہاں تامل ہے۔ اور جو کہ فی
 منکر ہے یا شرک کرتا ہے، سو اپنی عقل ناقص کے دخل سے
 پھر آپ ہی جھوٹا ہوتا ہے

(عثمانی ص ۲۳۲ ط ۱)

၂-ကဏ္ဍ။ ၉-အဝောင်။ ၁-အဝောင်။ ၂-ကဏ္ဍ။ ၃-အဝောင်။ ၄-အဝောင်။ ၅-အဝောင်။ ၆-အဝောင်။ ၇-အဝောင်။ ၈-အဝောင်။ ၉-အဝောင်။ ၁၀-အဝောင်။ ၁၁-အဝောင်။ ၁၂-အဝောင်။ ၁၃-အဝောင်။ ၁၄-အဝောင်။ ၁၅-အဝောင်။ ၁၆-အဝောင်။ ၁၇-အဝောင်။ ၁၈-အဝောင်။ ၁၉-အဝောင်။ ၂၀-အဝောင်။ ၂၁-အဝောင်။ ၂၂-အဝောင်။ ၂၃-အဝောင်။ ၂၄-အဝောင်။ ၂၅-အဝောင်။ ၂၆-အဝောင်။ ၂၇-အဝောင်။ ၂၈-အဝောင်။ ၂၉-အဝောင်။ ၃၀-အဝောင်။ ၃၁-အဝောင်။ ၃၂-အဝောင်။ ၃၃-အဝောင်။ ၃၄-အဝောင်။ ၃၅-အဝောင်။ ၃၆-အဝောင်။ ၃၇-အဝောင်။ ၃၈-အဝောင်။ ၃၉-အဝောင်။ ၄၀-အဝောင်။ ၄၁-အဝောင်။ ၄၂-အဝောင်။ ၄၃-အဝောင်။ ၄၄-အဝောင်။ ၄၅-အဝောင်။ ၄၆-အဝောင်။ ၄၇-အဝောင်။ ၄၈-အဝောင်။ ၄၉-အဝောင်။ ၅၀-အဝောင်။ ၅၁-အဝောင်။ ၅၂-အဝောင်။ ၅၃-အဝောင်။ ၅၄-အဝောင်။ ၅၅-အဝောင်။ ၅၆-အဝောင်။ ၅၇-အဝောင်။ ၅၈-အဝောင်။ ၅၉-အဝောင်။ ၆၀-အဝောင်။ ၆၁-အဝောင်။ ၆၂-အဝောင်။ ၆၃-အဝောင်။ ၆၄-အဝောင်။ ၆၅-အဝောင်။ ၆၆-အဝောင်။ ၆၇-အဝောင်။ ၆၈-အဝောင်။ ၆၉-အဝောင်။ ၇၀-အဝောင်။ ၇၁-အဝောင်။ ၇၂-အဝောင်။ ၇၃-အဝောင်။ ၇၄-အဝောင်။ ၇၅-အဝောင်။ ၇၆-အဝောင်။ ၇၇-အဝောင်။ ၇၈-အဝောင်။ ၇၉-အဝောင်။ ၈၀-အဝောင်။ ၈၁-အဝောင်။ ၈၂-အဝောင်။ ၈၃-အဝောင်။ ၈၄-အဝောင်။ ၈၅-အဝောင်။ ၈၆-အဝောင်။ ၈၇-အဝောင်။ ၈၈-အဝောင်။ ၈၉-အဝောင်။ ၉၀-အဝောင်။ ၉၁-အဝောင်။ ၉၂-အဝောင်။ ၉၃-အဝောင်။ ၉၄-အဝောင်။ ၉၅-အဝောင်။ ၉၆-အဝောင်။ ၉၇-အဝောင်။ ၉၈-အဝောင်။ ၉၉-အဝောင်။ ၁၀၀-အဝောင်။

(၁၇၃)

اَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً
 مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلِينَ

လုံးကောက် အဓိပ္ပာယ်။

- أَوْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- تَقُولُوا အသင်တို့သည် ပြောဆိုကြကုန်အံ့၊
- إِنَّمَا မျှသာတည်း၊
- أَشْرَكَ တို့ဖက်ကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်၊
- إِنَّا كُنَّا ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဘ၊ ဘိုးဘေးတို့သည်၊
- مِنْ تَبَلُّغٍ ရှေးဦးမဆွကပင်၊
- وَكُنَّا စင်စင်သော်ကား၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏၊
- ذُرِّيَّةً သားမြေးများပင်၊
- مِنْ بَعَائِدٍ ၎င်းတို့၏နောက်တွင်၊
- أَنْتُمْ كُنَّا အသို့ပါနည်း၊ သို့ပါလျက်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့
အား ပျက်စီးစေတော်မူပါမည်လော။ 1371
- بِأَنْ အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊
- نَحَلَّ ပြုခဲ့၏၊
- الْمُبْطِلِينَ မဟုတ်မမှန်ပြုလုပ်သော သူတို့သည်။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့သည် “ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဘ၊ ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့မှာ ရှေးဦးမဆွကပင် အခြားအရာများကို အလွတ် အသျှင်မြတ်နှင့် တို့ဖက် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါသည်သာတည်း။ ကျွန်တော်မျိုးတို့မှာမူကား၊ ၎င်းတို့၏ နောက်တွင် (၎င်းတို့၏) သားမြေးများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်သည် (ရှေးဦးဆွမက) မဟုတ်မမှန် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသောသူတို့ကြောင့် ကျွန်တော် မျိုးတို့အား ပျက်စီးစေတော်မူပါမည်လော” ဟု ပြောဆိုကြလတ္တံ့။

ဤမူကွပ်ပါဠိတော်၏ အလိုသဘောမှာ လူသားတို့က “မူလအစ၊ ရှစ်ရက် ပြုလုပ်သူများမှာ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အကြီးအကဲ ဘိုးဘေးတို့သာ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ၎င်းတို့၏ နောက် ၎င်းတို့၏ အဆက်အနွယ်မှ ပေါက်ဖွားလာကြသော သားမြေးမြစ်တို့သာ ဖြစ်ကြပါသည်။ သားမြေး မြစ်တို့သည် များသောအားဖြင့် အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင် အယူအဆများတွင် မိမိတို့ ဘိုးဘေးဘီဘင်တို့၏ နောက်လိုက်များသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့အတွက် ကျွန်တော်မျိုးတို့၌ အပြစ်တစ်စုံတရာမရှိပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အပြုအမူများနှင့် ပတ်သက်၍ အပြစ်ဒဏ်လည်း မသင့်နိုင်ပါ။ အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ အပြုအမူများနှင့် ပတ်သက်၍ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်ရှိသော် ထိုဘိုးဘေးတို့၏ အပြစ်ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အပြစ်ဒဏ်ပေးရာ ရောက်ပါသည်” ဟု စောဒနာဝင်ကြမည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အထက်တွင် ပါရှိခဲ့သည့်အတိုင်း လူသားထုကြီးတစ်ရပ်လုံးထံမှ ပဋိညာဉ်တော် ယူပြီးလည်းဖြစ်သည်။ လူသားထုကြီး တစ်ရပ်လုံးကလည်း ထို ပဋိညာဉ်တော်ကို ဝန်ခံပြီးလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တဝ ပွင့်လေသမျှသော နဖီတမန်တော်များကလည်း ထို ပဋိညာဉ်တော်ကို အသီးသီးသတိပေးသွားပြီးလည်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုပဋိညာဉ်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ စောဒနာဝင်ရန် အကြောင်း အလျင်းမရှိတော့ပေ။

(ထာနဝိ)

အ-၄။၈-၅၃။

1371 လူသားတို့၏ မူလအစ ဘာသာ သာသနာသည် “တောင်ဟိန်” ပင် ဖြစ်ကြောင်း “ရှစ်ရက်” သည် ခေတ်အတန်ကြာသောအခါမှ လူသားတို့ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ပြုလုပ်ဖန်တီးထားသော အမှားဝါဒမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤမူကွပ်ပါဠိတော်တွင် အတည့်အလင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ယခင်နှစ် အတော်ကြာက အနောက်နိုင်ငံသား ပညာရှင်များက “လူသားတို့၏ မူလအစ ဘာသာ သာသနာသည် ရှစ်ရက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အတန်ကြာသောအခါကျမှ လူသားတို့သည် တဖြည်းဖြည်း “တောင်ဟိန်” ကို သိရှိလာခဲ့ကြသည်” ဟု ဆိုကြသည်။ သို့ရာတွင် ယခုမှ ထို အနောက်နိုင်ငံသား ပညာရှင်များအနက် Ethnologists တို့သည် အမြင်မှန်ရကာ လူသားတို့၏ မူလအစ ဘာသာ သာသနာသည် တောင်ဟိန် ပင် ဖြစ်သည်ဟု အတည့်အလင်း ဝန်ခံရေးသားလာကြလေပြီ။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်ကို သိလိုပါက မောင်လာနာ အဗ်ဒုလ်မာဂျစ်၏ အောက်ပါ ကောက်နုတ်ချက်ကို ရှုပါကုန်။

(မာဂျီဒီ)

Thus was the covenant of Monotheism inscribed, not like the covenant of Israel upon the tablets of stone but impressed upon the heart, the soul, of man. That this will to acknowledge and obey the one God forms part of man's rational nature has at long last been recognized by the anthropologists who have now come to believe that instead of monotheism being a development of primitive polytheism the latter itself is a degeneration of the former. The earliest conception of deity is really monotheistic. (Marston, The Bible Comes Alive, p. 273). 'Evolutionary' ethnologists and anthropologists of

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဗ်) ကြဋ်ဒုန်းမုားကဏ္ဍ။

the nineteenth century presupposed the primeval human culture as utterly barbaric and bewilderingly polytheistic or animistic. Later ethnological researches have, however, completely reversed this conclusion. The startling reports of Andrew Lang on the original monotheism of these Pygmies and related tribes, belonging, like them, to Primeval culture, marked a new epoch in ethnological research. The Viennese ethnologist, Prof. Father W. Schmidt (now working at the Ethnographic Museum of the Vatican) collected all data and reports, referring to the subject. The result of this undertaking supported Andrew Lang's ideas on the broadest basis. Monotheism appears to be really at the very beginning of religious thought.....The points which mostly concerns us in these studies is the fact that monotheism is found to have been the original form of religion. (Ehrenfels in The Islamic Culture, Hyderabad, Deccan, for Oct., 1940; pp. 436/437). See also P. II, nn- 383, 384, XXV, n. 45.

ABDULMAJID
V., ii., p., 297. n., 280.

(၁၇၄)

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ وَالْعَلَمَاتِ رَجْعُونَ ﴿١﴾

လုံးစကားအဓိပ္ပာယ်။

وَكَذَلِكَ အမှန်သော်ကား၊ ဤနည်းအတိုင်းပင်၊

نَقُصُّ عَلَيْكَ ငါအသျှင်မြတ်သည် ရှင်းလင်းစွာ ထုတ်ဖော်မိန့်ကြားတော်မူ၏၊

الْآيَاتِ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊

وَالْعَلَمَاتِ ရင်းတို့သည် ပြန်လှည့်ကြရန်အလို့ငှာ၊

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အမှန်သော်ကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ရင်းတို့ (မှန်ကန်သော “ဒီန့်” သာသနာတက်သို့) ပြန်လှည့်ကြရန်အလို့ငှာ သက်သေလက္ခဏာများကို ဤနည်းအတိုင်းပင် ရှင်းလင်းစွာ ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

(၁၇၅)

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِينَ اتَّيْتَهُمُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخْنَا مِنْهَا
فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَايِبِينَ ﴿٧٥﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَاتْلُ ၎င်းပြင်၊ အသင်သည် ဖတ်ကြားပါလော့ 1372
- عَلَيْهِمْ ထိုသူတို့၏ ရှေ့ဝယ်၊
- نَبَأَ الَّذِينَ အကြင်သူ၏ အကြောင်းကို၊ (သတင်းကို)၊
- اتَّيْتَهُمُ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအား ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်၊
- آيَاتِنَا ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊
- فَانْسَلَخْنَا တဖန်၊ ထိုသူသည် စွန့်၍ ထွက်သွားခဲ့လေသည်၊
- مِنْهَا ယင်း (သက်သေလက္ခဏာတော်များ) ကို၊
- فَاتَّبَعَهُ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ၎င်း၏ နောက်သို့ လိုက်ပါခဲ့လေသည်၊
- الشَّيْطَانُ ရှိုင်တွန်မိစ္ဆာကောင်သည်၊
- فَكَانَ ထိုနောက်၊ ၎င်းသည် ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်၊
- مِنَ الْغَايِبِينَ လမ်းမှားသူတို့အနက်မှ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် ထိုသူတို့ရှေ့ဝယ် အကြင်သူ၏ အကြောင်းကို ဖတ်ကြားပါလော့။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား မိမိသက်သေလက္ခဏာများ (၀၁) အမိန့် ပညတ်တော်များ၏ အသိပညာကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ တဖန် ထိုသူသည် ယင်း သက်သေလက္ခဏာများကိုစွန့်၍ ထွက်သွားခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ “ရှိုင်တွန်” မိစ္ဆာကောင်သည် ၎င်း၏နောက်သို့ လိုက်ပါခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ၎င်းသည် လမ်းမှားသူတို့တွင် အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့လေသတည်း။

(၁၇၆)

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَ
اتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ
أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَوْ စင်စစ်သော်ကား၊ အကယ်၍၊

شِئْنَا ငါအသွင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင်၊

لَرَفَعْنَاهُ အမှန်ပင်၊ ငါအသွင်မြတ်သည် ၎င်းအား ဂုဏ်အင်ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့အံ့၊

بِهَا ယင်း(အမိန့်ပညတ်) ဖြင့်၊

وَلَكِنَّهُ သို့ရာတွင် ၎င်းသည်၊

أَخْلَدَ ၎င်းသည် ညွတ်ပါသွားခဲ့၏၊

إِلَى الْأَرْضِ ကမ္ဘာမြေဘက်သို့၊

اتَّبَعَ ထိုပြင်၊ ၎င်းသည် လိုက်လျောခဲ့၏၊

هَوَاهُ ၎င်း၏ စိတ်အလိုဆန္ဒကို၊

فَمَثَلُهُ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ ၎င်း၏ဥပမာကား၊ 1373

كَمَثَلِ الْكَلْبِ ခွေး၏ဥပမာကဲ့သို့ပင်၊

إِنْ အကယ်၍၊

تَحْمِلَ အသင်သည် တိုက်ခိုက်ပါလျှင်၊ (ဝင်တင်ပါလျှင်)၊

عَلَيْهِ ယင်း (ခွေး)ကို (ယင်း၏အပေါ်ဝယ်)၊

يَلْهَثُ ၎င်းသည် မောဟိုက်၍ လျှာထုတ်အံ့၊

أَذْكُرُكَ	သို့တည်းမဟုတ်၊
يَلَهُتُ	အသင်သည် ၎င်းအား လွှတ်ထားပါလျှင်၊
ذَلِكَ	၎င်းသည့် မောဟိုက်၍ လျှာထုတ်အံ့၊
مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا	ဤသည်ကား၊
بِآيَاتِنَا	အကြင်လူမျိုးတို့၏ ဥပမာပင်၊
فَاتَّصَفَ	ထိုသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြလေသည်၊
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ	ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊
	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်သည် ပြော၍ပြပါလေ၊
	(ဤ)အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို၊
	၎င်းတို့ဆင်ခြင်သုံးသပ် ချင့်ချိန်စဉ်းစားနိုင်ကြအံ့သောငှာ။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

စင်စစ်တမူကား ငါအသျှင်မြတ်သည် အကယ်၍သာ အလိုရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင်၊ ထိုသူအား ယင်းသက်သေလက္ခဏာများ (နှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းအား)ဖြင့် ဂုဏ်အင်ချီးမြှင့်တော်မူပြီး ဖြစ်အံ့။ သို့ရာတွင် ထိုသူအား ကမ္ဘာမြေ (ဝါ) လောကီစည်းစိမ်တက်သို့ ယိမ်းညွတ်၍ ပါသွားကာ မိမိစိတ်အလိုဆန္ဒကို လိုက်စားခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်း၏ ဥပမာကား ခွေး၏ ဥပမာကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အသင်သည် ထိုခွေးအား အကယ်၍ တိုက်ခိုက်လျှင်လည်း ထိုခွေးသည် မောဟိုက်၍ လျှာထုတ်နေမည်။ သို့မဟုတ် အသင်သည် ထိုခွေးအား အကယ်၍ လွှတ်ထားလျှင်လည်း မောဟိုက်၍ လျှာထုတ်နေမည်သာ ဖြစ်ချေသည်။ ဤသည်ကား ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို မဟုတ်မမှန်ဟု ငြင်းပယ်သောသူတို့၏ ဥပမာပင်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် ၎င်းတို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ ချင့်ချိန်စဉ်းစားနိုင်ခြင်းငှာ (ဤ) အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို (ရေလည်အောင်) ပြော၍ပြပါလေ။

1372 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များကို ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရပြီးသည့်နောက်သော်မှ ထိုဒေသနာတော်များမှ သွေဖည်ကျော့ခိုင်း၍ လောကီစည်းစိမ်များတွင် နစ်မွန်းသွားခဲ့သော အကြင်သူတစ်ဦး၏

အကြောင်းကို ဤမူကွဲပါဌ်တော်တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ထိုသူကား မည်သူနည်း ? မည်သည့်ဌာန၌ ရှိခဲ့သနည်း ? မည်သည့်ခေတ်တွင် ရှိခဲ့သနည်း ? အတိအကျ မပြောနိုင်ပေ။

(က)။ အချို့ပညာရှင်များက ထိုသူဟူသည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လလ္လာဟု အလိုငယ် ဝစလ္လမ်) နှင့် ခေတ်ပြိုင်ဖြစ်သော (امية بن ابي الصلت) အုမိုင်ယတ်ဗုဗ်န အမီအလ်ဆွာလ်တ်ကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ဆိုကြသည်။

وهو صاحبكم امية بن ابي الصلت (ابن جرير عن ابن عباس)

ထိုသူသည် အသင်တို့၏ မိတ်ဆွေ အုမိုင်ယတ်ဗုဗ်နအမီအလ်ဆွာလ်တ်ပင် ဖြစ်သည်။

(အုဗ်နုဂျရီဗ်မှ တဆင့် အုဗ်နုအုမရ်)

(ခ) အချို့ပညာရှင်များ၏ ယူဆချက်အရ ထိုသူဟူသည် အုဗ်ရာအီလီအမျိုးသား တို့ လက်ထက်ရှိ ကျော်ကြားသော (بلعم بن باعور كنداني) မလ်အမ်ဗာအူရ်ကင်န်အာနီကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ဆိုကြသည်။

هو بلعم بن باعوراء (ابن جرير عن ابن عباس)

“ထိုသူ” ဟူသည် မလ်အမ် အုဗ်နုဗာအူရ်ကို ဆိုသည်။
(အုဗ်နုဂျရီဗ်မှ တဆင့် အုဗ်နုအုဗ္ဗာဗ်)

رجل من بني اسرائيل يقال له بلعم

(ابن جرير عن ابن مسعود)

“ထိုသူ”သည် အုဗ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်မှဖြစ်သည်။ ထိုသူအား “မလ်အမ်” ဟု ခေါ်ကြသည်။

(အုဗ်နုဂျရီဗ်မှ တဆင့် အုဗ်နုမတ်စ်အုဗ်)

قال اخر من كان من لكننايين
(ابن جرير)

အခြားပညာရှင်များက ထိုသူသည် ကင်န်အာန် အမျိုးသားများမှ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။
(ဣဗ်နုဂျရိရ်)

قال ابن مسعود وابن عباس هو بلعام بن باعورا
(قرطبي)

“ထိုသူ”ဟူသည် (بلعام بن باعورا) မလ်အာမ်ကုဗ်နုဗာအူရာကို ဆိုသည်။

ဤသည် သာဝကကြီး ဣဗ်နုအဗ္ဗာစ်နှင့် ကုဗ်နုမတ်စ်အုန် တို့၏ အဆိုတည်း။
(ကုရ်တုဗီ)

အမှန်မှာ ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်တွင် “ထိုသူ”ဟူသည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟူ၍ အတိအကျ ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုထားတော်မူသည်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ပေရာ “ထိုသူ”သည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ဟု ဇွတ်မှိတ်၍ သတ်မှတ်ရန်လည်း မလိုပေ။ မည်သူပင်ဖြစ်စေကာမူ ပညာရှင်တို့၏ ယူဆချက်အရ ဤသည် မှန်ကန်သော သာသနာတော်၏ ကျေးဇူးတော်များကို ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရပြီးသည့်နောက်သော်မှ ထိုကျေးဇူးတော်များကို သွေဖည်ကျောခိုင်းသွားသူတိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ပုံဆောင်ချက်တရပ်ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်းပင် ကတာဒဟ်၊ ဣက်ရမဟ်... စသည်တို့ ပညာရှင်များနှင့်တကွ မြောက်မြားစွာသော မူဖတ်စစ်ရဲတို့ကလည်း ဆိုကြသည်။

هذا المثل في قوله كثير من أهل العلم بالتأويل
عام في كل من اوتي القرآن فليعمل به في قيل
هو في كل منافق (قرطبي)

ဤပုံဆောင်ချက်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရပြီးနောက် ထိုကျမ်းမြတ်နှင့်အညီ မလိုက်နာ မကျင့်သုံးသူတိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည်။ ဤသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတတ် ပါရဂူအများစုကြီး၏ အဆိုဖြစ်သည်။ အချို့က ဤပုံဆောင်ချက်သည် မုနာဖစ်က်တိုင်းနှင့် ပတ်သက်သည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။

(ကုရ်တုဗီ)

على لطبي ان من تفكر في هذا المثل تحقن له
ان علماء السوء، اسوءوا من ذلك (روى)

တွင်မိသခင်ထံမှ တဆင့်ကြားသိရသည်မှာ အကြင်သူသည် ဤပုံဆောင်ချက်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါမူ အလင်ခံ ဆိုးများသည် ထိုသူ့ထက်ပင် ပိုမိုဆိုးရွားသည်ကို သိရှိပေမည်။

(ရှုဟိ)

မှတ်ချက်။

ဤမူကွဲပါဠိတော် ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခြင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုအမျိုးမျိုးကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအဆိုများကို ဣမ်နုကဆီရ်ကျမ်း အ-၂။ စ-(၂၆၄-၂၆၇)တွင် လည်းကောင်း၊ ဣမ်နုလျရီရ်ကျမ်း၊ အ-၉။ စ-(၁၂-၁၉)တွင်လည်းကောင်း၊ ရှုပါကုန်။

1373 “ထိုသူ၏ ပမာသည် ခွေး၏ပမာဖြစ်သည်” ဤမူကွဲပါဠိတော်၏ အလိုသဘောကို ပညာရှင်တို့သည် အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုရေးသားကြသည်။

(က) ဤမူကွဲပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ “အဗိအန်နသွရ်က” ဤသို့ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဗလ်အာမ်၏ လျှာသည် ထွက်၍ ရင်ပတ်ပေါ်သို့ ကျလာခဲ့သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ၎င်းအား ခွေးနှင့်ပုံနှိုင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ခွေးသည် ချမ်းခြောက်ခြင်း ခံရသည့် အခါတွင်လည်းကောင်း၊ ချမ်းခြောက်ခြင်းမပြုပဲ လွှတ်ထားသည့် အခါတွင်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ လျှာကို ထုတ်ထားလေ့ရှိသည်။ ထို့အတူပင် ဗလ်အာမ်သည်လည်း ဖြစ်ရပ် ၂-ခုတွင် ခွေးနှင့်တူခြင်းကြောင့် ၎င်းအား ခွေးနှင့်ပုံနှိုင်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

(ခ) အခြားအဆိုတရပ် ဤသို့ရှိ၏။ (ဗလ်အာမ်သည် မိမိ၏ လမ်းလွှဲမှုသည် လည်းကောင်း၊ ယင်းလမ်းလွှဲခြင်း၌ နှစ်မွန်းနေမှုသည်လည်းကောင်း၊ အီမာန်ယုံကြည်ရန် ဖိတ်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖိတ်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ အကျိုးမရှိမှုတွင် လည်းကောင်း၊ ခွေးနှင့်တူပေသည်။ ခွေးသည် ၎င်းအပေါ်၌ ဝန်တင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဝန်မတင်သည်ဖြစ်စေ၊ အဖြစ် ၂-ရပ်လုံးတွင် လျှာထုတ်၍ နေလေ့ရှိသည်။ ထို့အတူပင် ဗလ်အာမ်သည်လည်း ၎င်းအား အီမာန်ဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖိတ်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းအား တရားဓမ္မဟောကြားသည်ဖြစ်စေ၊ မဟောကြားသည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းသည် မည်သို့မျှ အကျိုးခံစားသည်မရှိပေ။ ထို့အတွက် ၎င်းအား ခွေးနှင့် ပုံနှိုင်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

(ဂ) အခြားအဆိုတရပ် ဤသို့ ရှိသေး၏။ ကာဖစ်နိ၊ မုနာဖစ်နိနှင့် လမ်းလွှဲသူများ၏ ဖိတ်နှလုံးသည် အားနည်း၏။ တရားဓမ္မနှင့် ကင်းကွာ၏။ အလွန်တရာမျှ ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ချောက်ချား၏။ ထို့အတွက် ခွေးနှင့် ပုံနှိုင်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည့်ယူဆဖွင့်ဆိုချက်အတိုင်း ဟစန်ဗဆွရီသခင်သည် ပညာရှင်တို့လည်း ဖွင့်ဆိုကြသည်။

(ဣမ်နုကဆီရ်)
အ-၂။ စ-၂၆၇

အများ "မုတ်စ်စစ်ရ်" ပညာရှင်တို့၏ ယူဆချက်အရ ဤမုတ်စ်စစ်ရ်တော်များသည် ဗလ်အာမ် ဣမ်နုဗာအုရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက်လာခဲ့သော မုတ်စ်စစ်ရ်တော်များဖြစ်သည်။ ဗလ်အာမ်သည် (ဣမ်ရာအီလ် အမျိုးသားတို့တွင်) ချယ်လယ်နိုင်သော တန်ခိုးကြီးသော ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဗလ်အာမ်သည် နောက်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များကို သွေဖည်၍ မိန်းမ၏ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းမှုနှင့် ဥစ္စာပစ္စည်း ရမ္မက်ကြီးမှုတို့ကြောင့် တမန်တော်မူစာ (အသိုင်ဟစ္စလာမ်) ကိုပင် ပြိုင်ဆိုင်ခဲ့၏။ ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော အကြံအစည်များကို မိမိ၏ နောက်လိုက်တို့အား သွန်သင် ပြသခဲ့၏။ ယင်းကဲ့သို့ ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော အကြံအစည်များကို သွန်သင်ပြသခဲ့သည့်အတွက် တမန်တော် မူစာ၌ အနည်းငယ်စိုးစဉ်းမျှ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်ခဲ့ပေ။ ၎င်းသည်သာလျှင် လောကီရေးရာတွင် လည်း ကောင်း၊ လောကုတ္တရာ ရေးတွင်လည်းကောင်း၊ အမြဲတစေ အရှုံးကြီးရှုံး၍ အပျက်ကြီးပျက်ခဲ့ရလေ သည်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗလ်အာမ် ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရသော အသိပညာများကား မနည်းလှပေ။ (အချို့ကျမ်းချက်များအရ၊ ၎င်းသည် ဆုတောင်းပြည့် ပုဂ္ဂိုလ်

တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အချို့ကျမ်းချက်များအရ ၎င်းသည် (اسراء عظم) "အစွမ်းအင်အင်္ဂါ" ရရှိခဲ့သော

ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အလိုတော်ရှိတော်မူခဲ့ပါလျှင်၊ ယင်း ဗလ်အာမ်အား အလွန် မြင့်မားသော ဂုဏ်အင်ဒြမ်များကို ချီးမြှင့်တော်မူနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ ချီးမြှင့်မှုကို ခံယူပိုင်ရန် အတွက် ထိုသူသည် မိမိ၏ ပညာနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ် တော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရပေမည်။ ကျင့်သုံးနိုင်စွမ်းလည်း ရရှိရပေမည်။ ယခုမူ ထိုသူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားတော်မူသောမင်္ဂလာများနှင့် အမိန့်ပညတ်တော်များကို ကျောခိုင်းပြီးလျှင် လောကီ စည်းစိမ်များတွင် နစ်မွန်းနေခဲ့၏။ စိတ်၏အလိုကို လိုက်ခဲ့၏။ ရှိုက်တွန်သည်လည်း ၎င်းအား သွေးဆောင် ဖျက်ဆီးရန် ၎င်း၏ နောက်တွင် ကပ်နေခဲ့၏။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုသူသည် တရားလမ်းမှန်ကို ဖြောင့် ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်နေကြသော သူယုတ်မာကြီးများတွင် တဦးအပါအဝင် ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ထို အချိန်တွင် ၎င်း၏ ပမာသည် အမြဲတစေ လျှာထွက်၍ မောဟိုက်နေလေ့ရှိခဲ့သော ခွေးတိရစ္ဆာန်ပမာကဲ့သို့ ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ ခွေးသည် ၎င်းအပေါ်၌ ဝန်တင်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ ၎င်းကို ငေါက်သည်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် မည်သို့မျှ မလုပ်ပဲ လွှတ်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ခွေးသည် မောဟိုက်နေလေ့ ရှိသည်။ လျှာကိုတုံ့လဲ ထုတ်ထားလေ့ရှိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခွေးသည် သဘာဝအလျောက် စိတ်အားနည်းသည့်အတွက် အပြင်မှ လေအေးကိုလည်း အတွင်းသို့ သွင်းနိုင်သည်မရှိချေ။ အတွင်းမှ လေပူကိုလည်း အပြင်သို့ ထုတ်နိုင်သည်မရှိချေ။ ထို့အတူပင် လောကီစည်းစိမ်များတွင် နစ်မွန်းလျက် ရှိသော ဗလ်အာမ်သည်လည်း မိမိအကျင့်စရိုက်များ၏ ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် ၎င်းအား သတိပေးခြင်းများ သည် ၎င်းအဖို့ မည်သို့မျှ အကျိုးမထူးပေ။ ဤအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေသူများ အကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၆) တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ဗလ်အာမ်သည် လောကီစည်းစိမ်များတွင် လောဘရမ္မက် ကြီးလွန်းသည့်အတွက် လျှာသည် အပြင်သို့ပင် ထွက်လျက်ရှိသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များကို သွေဖည်ငြင်းပယ် ခဲ့သည့်အတွက် ထိတ်လန့်ပူပန်ကာ အဇြိပင် မောဟိုက်၍နေသည်။

ဤပုံဆောင်ချက်တွင် ဗလ်အာမ်၏ အတွင်းသဏ္ဍာန် ထင်ရှားပြရန်အတွက် ဥပမာအားဖြင့် ခွေး၏ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ခိုင်းပြတော်မူခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ထိုမှတပါး ဤပစ္စက္ခဘဝ သို့မဟုတ် နောင်တမလွန်ဘဝတွင် ဗလ်အာမ်အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော် မူသော အားဖြင့် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ခွေးတိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့ အမြဲတစေ လျှာထွက်၍နေခြင်း၊ ပြီးနောက် အမြဲတစေ စိုးရိမ်ကြောက်လန့်နေသူပမာ မောဟိုက်နေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ (ကျွန်တော်မျိုး တို့သည် ဤအဖြစ်ဆိုးမှ ကင်းဝေးပါရန် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထံတော်၌ ခိုလှုံကြပါ၏။)

ဤမုက္ခပါဌ်တော်များကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခဲ့သည့် အကြောင်းရင်းသည် အသို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အလိုသဘောမှာ အမှန်တရားကို လက်ခံပြီးနောက်သော်မှ သို့မဟုတ် အတိအကျ သိရှိနားလည်ပြီး နောက်သော်မှ စိတ်၏အလိုကိုလိုက်၍ လောကီစည်းစိမ်များကိုမက်ပြီး၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များနှင့် ပဋိညာဉ်တော်များကို သွေဖည်ကျောခိုင်းလျက် ရှိပင်တူနီ၏ နောက်လိုက်များ နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံ ခံစားကြရသည့် အဖြစ်ဆိုးများကို ထုတ်ဖော်မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် ကျမ်းဂန်လာ တရားဒေသနာတော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မရှိပဲ ယင်း တရားဒေသနာတော်များကို တတ်မြောက်သိနားလည်ခြင်းမျှသည် အကျိုးမရှိကြောင်း ယဟူဒီများအား သတိပေးထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည့်သဘောကို ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၆၂:၅) တွင်လည်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ပညာတတ်မြောက်ပါလျက် အကျင့်ပျက်သော အာလင်မ်ဆိုးများသည် ဤ မုက္ခပါဌ်တော်များကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါလျှင် ၎င်းတို့အဖို့ ဤမုက္ခပါဌ်တော်များတွင် တရားရဖွယ် ကောင်းလှသော သင်္ခန်းစာကို မုချတွေ့ရှိရပေမည်။

[(အွတ်ဆ်မာနီ)]

(၁၇၇)

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَدَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ
كَانُوا يَظْلُمُونَ ﴿٧٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

سَاءَ
مَثَلًا
الْقَوْمِ الَّذِينَ
كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا
وَأَنفُسَهُمْ
كَانُوا يَظْلِمُونَ

အလွန်ဆိုးယုတ်လှပေသည်။ 1374
ဥပမာပုံဆောင်ချက်အားဖြင့်၊
အကြင်လူမျိုးတို့သည်၊
ထိုသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟူ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို၊
ထိုမှတစ်ပါး၊ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်များကိုပင်၊
၎င်းတို့သည် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းလျက် ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကြင်သူတို့၏ ဥပမာကား ဆိုးယုတ်လှပေ၏။ ထိုသူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေ
လက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟု ငြင်းပယ်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို
သာလျှင် မိမိတို့နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းလျက် ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

1374 မုရှိရစ်ကံ ကာဇစ်ရ်....စသော လမ်းမှားသူတို့၏ အယူဝါဒများကို ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်တွင်
နေရာအမြောက်အများ၌ ပင့်ကူအိမ်၊ ယင်ကောင်စသည့် သေးနုလှသော အကောင်များနှင့် ပုံနှိုင်း၍ မိန့်ဆို
ထားတော်မူသည်။ သို့ရာတွင် အထက်တွင် လာရှိသည့်အတိုင်း အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်
များကို မုသားဟု ပြောဆိုသော သူယုတ်တို့၏ ဥပမာပုံဆောင်ချက်ကား ပို၍ပင် ဆိုးရွားလှပေသည်။
အရှက်အကြောက်ရှိသော သူများမှာကား ထိုပုံဆောင်ချက်များသည် မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟူ၍ အလျင်း
လက်ခံကြမည် မဟုတ်ပေ။ အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့သောသူများသာလျှင် ယင်းသို့သော ပုံဆောင်ချက်
များကို မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟူ၍ လက်ခံကြပေမည်။ အမှန်မှာ ထိုသို့သော သူယုတ်များသည်
မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ပင်လျှင် နှိပ်စက်လျက်ရှိခဲ့ကြပေသည်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

(၁၇၀)

مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلْيُضِلِّ
هُوَ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- عَنْ အကြင်သူအား၊ 1375
- بِهَدْيِ اللَّهِ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူ၏။
- فَوُؤ သို့ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူသာလျှင်၊
- الْمُعْتَدِي တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိသူဖြစ်အံ့။
- دَمَنْ သို့ရာတွင်၊ အကြင်သူအား၊
- يُضِلُّ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လမ်းမှားသို့ ရောက်စေတော်မူအံ့။
- فَأُولَئِكَ သို့ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူတို့သည်၊
- هُوَ ထိုသူတို့သာလျှင်၊
- الْخَيْرُونَ ဆုံးရှုံးနှစ်နာမည်သူများပင်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကြင်သူအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူအံ့။ ထိုသူသာလျှင် တရားလမ်းမှန်ကို ရရှိသူဖြစ်အံ့။ သို့ရာတွင် အကြင်သူအား ထိုအသျှင်မြတ်သည် လမ်းမှားသို့ ရောက်စေတော်မူအံ့။ ထို(ကဲ့သို့)သူတို့သည်သာလျှင် နှစ်နာဆုံးရှုံးမည့်သူများ ဖြစ်ကြလတ္တံ့။

1375 ပညာသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တရားဓမ္မနှင့် ကူညီမှုဖြင့် မှန်ကန်သော အသိတရားနှင့် အညီ ကျင့်သုံးနိုင်ခွင့် ရရှိမှသာလျှင် အသုံးကျပေသည်။ အကယ်၍ ယင်းပညာဖြင့် မှန်ကန်သော တရားဓမ္မကို လိုက်နာကျင့်သုံးခွင့် မရရှိပါက အဘယ်မျှင် ကြီးမှားသော ပညာ ရှင်ကြီးဖြစ်စေကာမူ နှစ်နာရှုံးမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ ပညာနှင့်ပတ်သက်၍ မာန၊ မထားရပေ။ အမြဲတစေ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထံတော်မှ တရားဓမ္မနှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်စွမ်းကို ပန်ကြားရပေမည်။

(အွတ်ဆိမာနီ)
ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ခြေအမှတ် (33) ကို ပြန်လည်ရှုပါကုန့်။

(၁၇၉)

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِجِّ وَالْإِنْسِ لِيَكُم
قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ
بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا	ထိုးပြင်း၊ ကေန်မလွဲ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်၊ 1376
لِجَهَنَّمَ	ဂူဟန္ဓမ် ငရဲဘုံအတွက်၊
كَثِيرًا	များစွာထိုးကို၊
مِنَ الْجِجِّ	ဂျင်(န်)များကို၊
وَالْإِنْسِ	ထိုးအတူလူသားများကို၊
لَهُمْ	၎င်းတို့၌ရှိ၏၊ 1377
قُلُوبٌ	စိတ်နှလုံးများသည်၊
لَا يَفْقَهُونَ	၎င်းတို့သည် နားမလည်ကြချေ၊
بِهَا	ယင်း(စိတ်နှလုံးများ)ဖြင့်၊
وَأَعْيُنٌ	ထိုးအတူ၊ ၎င်းတို့၌ရှိ၏၊
أَعْيُنٌ	မျက်စိများသည်၊
لَا يُبْصِرُونَ	၎င်းတို့သည် မမြင်ကြချေ၊

- بِهَاءٍ ယင်း(မျက်စိများ)ဖြင့်၊
- وَالصُّمُّ ထိုနည်းတူစွာ၊ ၎င်းတို့၌ရှိ၏။
- أَذَانٌ နားများသည်၊
- لَا يَسْمَعُونَ ၎င်းတို့သည် မကြားကြချေ။
- بِهَاءٍ ယင်း(နားများ)ဖြင့်၊
- أُولَئِكَ ထိုသူတို့သည်၊
- كَالْوُزْنِ الْعَاسِ အခြေလေးချောင်း တိရစ္ဆာန်များကဲ့သို့ပင်၊
- بَلْ ထိုသို့မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူကား၊
- هُمْ ၎င်းတို့သည်၊
- أَضَلُّ ပိုမို၍ပင် လမ်းလွဲသူဖြစ်၏။
- أُولَئِكَ ထိုသူတို့သည်၊
- هُمْ ၎င်းတို့သည်ပင်လျှင်၊
- الْخٰفِلُونَ ဂရုမစိုက်၊ ပမာမထားသောသူများတည်း။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် ငရဲဘုံအတွက် လူနှင့် ဂျင်နများအနက် မြောက်မြားစွာသော သူများကို ဖန်ဆင်းထားတော်မူ၏။ ထိုသူတို့၌ စိတ်နှလုံးများကားရှိ၏။ သို့သော် ယင်းစိတ်နှလုံးများ ဖြင့် ထိုသူတို့သည် (စဉ်းစားဆင်ခြင်နားလည်ခြင်းမရှိကြချေ)။ ထိုသူတို့၌ စက္ခုအာရုံများကားရှိ၏။ သို့သော် ထိုသူတို့သည် ယင်းစက္ခုအာရုံများဖြင့် မမြင်ကြချေ။ ထိုသူတို့၌ သောတာရုံများရှိ၏။ သို့သော် ထိုသူတို့သည် ယင်း သောတာရုံများဖြင့် မကြားကြချေ။ ထိုသူများသည် တိရစ္ဆာန်

များနှင့် တူကြသည်သာမက တိရစ္ဆာန်များထက်ပင် လွန်စွာမိုက်မဲ လမ်းလဲ့သူများဖြစ်ကြ၏။ စင်စစ် ထိုသူများသည် (မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို) မေ့လျော့သူများသာ ဖြစ်ကြကုန် သတည်း။

1376 ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၅၁:၅၆)တွင် “ငါအသျှင်မြတ်သည့် ဂျင်နနှင့် လူသားတို့ကို ငါ့အား ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြရန် အလျှော့သာလျှင် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသည့်” ဟု မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ဤ မုကွပ်ပိုင်တော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဂျင်နနှင့်လူသားအားလုံးတို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်ရန်အတွက်သာ ဖန်ဆင်းထားတော်မူကြောင်း သိရှိရသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းလာ ဤ မုကွပ်ပိုင်တော် (၇:၁၇၉)ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် အချို့ဂျင်နနှင့် လူသားတို့ကို ငရဲဘုံအတွက် ဖန်ဆင်းထားတော်မူကြောင်း ၎င်းတို့ ငရဲလားကြရမည့်အကြောင်းမှာ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုကို စွန့်လွှတ်ထား ခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပေသည်။ သာမန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် ယင်း မုကွပ်ပိုင်တော် ၂-ပါး သည် အချင်းချင်းဆန့်ကျင်လျက် ရှိဟန်တူပေသည်။ အမှန်မှာ အချင်းချင်း မဆန့်ကျင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်

ဆိုသော် (၅၁:၅၆)တွင် ပါရှိသော (لَا) “လာမ်”သည့် (غَايَتُ تَشْرِيحِي) အတွက် ဖြစ် သည်။ မုကွပ်ပိုင်တော် (၇:၁၇၉)တွင် ပါရှိသော “လာမ်”သည့် (غَايَتُ تَكْرِيبِي) အတွက် ဖြစ် သည်။

(ထာနဝီ)

1377 အချို့ဂျင်နနှင့် လူသားတို့တွင် အမည်အားဖြင့်သာလျှင် စိတ်၊ နား၊ မျက်စိရှိသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏စိတ်ဖြင့်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုကွပ်ပိုင်တော်များကို မစဉ်းစားကြပေ။ မျက်စိဖြင့်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို နက်နက်နဲနဲ သဘောပေါက်အောင် မကြည့်ကြပေ။ နားဖြင့်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များကို လိုက်နာရန် နားမထောင်ကြ ပေ။ တိရစ္ဆာန်များသည် မိမိတို့၏ အာရုံများကို စားရန်သောက်ရန်၊ မေ့ထုန်မှီဝဲရန်အတွက်သာ အသုံး ပြုကြသကဲ့သို့ ၎င်းတို့သည်လည်း မိမိတို့ စိတ်၊ ဦးနှောက်၊ မြေ၊ လက်၊ နား၊ မျက်စိစသည့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားတော်မူသော စွမ်းရည်သတ္တိ အားလုံးတို့ကို လောကီစည်းစိမ်များ ဆည်းပူးရန် အတွက်သာလျှင် အသုံးပြုကြသည်။ ၎င်းတို့သည် လူ့သဘာဝ၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော ဂုဏ်ရည် သတ္တိများ၊ ထူးကဲမြင့်မြတ်မှုများနှင့် သူမွန်သူမြတ်တို့၏ အကျင့်စာစိုက္ခများကို ရှာဖွေဆည်းပူးရန်ကား အမှတ်ပင်မရကြပေ။ စဉ်းစားဆင်ခြင်လျှင် ၎င်းတို့၏ အဖြစ်သည် တိရစ္ဆာန်များထက် ပိုမိုဆိုးရွားလှပေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တိရစ္ဆာန်များသည် သခင်ကခေါ်လျှင် လာသေးသည်။ ငေါက်လျှင် ရပ်တန့်သွားသေးသည်။ ၎င်းတို့သည်ကား မိမိတို့၏ အသျှင်သခင်၏ စကားကို လိုက်နာရန်ဝေးစွာ နားပင် မစွင့်ကြပေ။ ထို့ပြင်တဝ တိရစ္ဆာန်များသည် မိမိတို့၏ သဘာဝ စွမ်းရည်သတ္တိများကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က အသုံးပြုရန် သတ်မှတ်ထားတော်မူသော နေရာများ၌သာလျှင် အသုံးပြုကြပေသည်။

ထိုထက်ပို၍လည်း ယင်းတို့ရစ္ဆာန်များတွင် စွမ်းရည်အလင်းမရှိပေ။ သို့ရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါလူများ နှင့် ဂျင်နများထံတွင်မူ နာမ်တရားများကို ပိုမိုတိုးတက်ရှင်ကျက်နိုင်စေရန် အစွမ်းသတ္တိများသည် အပ်နှင်းပြီး ဖြစ်၏။ သို့တစေလည်း ၎င်းတို့သည် ယင်းစွမ်းရည်သတ္တိများကို အလွဲသုံးစားပြုကာ မိမိတို့ကိုယ်ကိုမိမိတို့ပင် ဖျက်ဆီးလိုက်ကြလေသည်။ ဤကား မည်သူမပြုမိမိမူပင်။

(ဆွတ်ဆိမာနီ)

ထက်စပ်မှု။

အထက်တွင် ကာဖစ်ရ်များ၏ ဆိုးသွမ်းမှု အကြောင်းများပါရှိ၏။ ယင်းကာဖစ်ရ်များတွင် မုရှ်ရစ်က် များသည် အုပ်စုတခုအဖြစ် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ပြဿနာကြီးသုံးရပ်ကို ငြင်းဆန်လျက် ရှိခဲ့ကြသည်။ (၁) တောင်ဟီဒါ၊ (၂) ရီစာလတ်၊ (၃) ကိုယာမတ်။ ယခု ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုက္ကပါဌ်တော်မှစ၍ ဤကဏ္ဍအဆုံးတိုင် အထက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာသုံးရပ်ကိုပင် အဓိကထား၍ မိန့်ဆို ထားတော်မူသည်။ စပ်ကြားတွင် အကြောင်းအားလျော်စွာ အချို့အကြောင်းများကိုလည်း အကျဉ်း အားဖြင့် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(ထာနဝီ)

(၁၀၀)

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُّوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَاللَّهُ ၁၀၀ စင်စစ်သော်ကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၌ရှိ၏။ 1378
- الْأَسْمَاءُ အမည်နာမများသည်၊
- الْحُسْنَى ကောင်းမြတ်သော၊
- فَادْعُوهُ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် ခေါ်ကြလေကုန်၊ (ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုကြလေကုန်)။
- بِهَا ထို (အမည်နာမများ)ဖြင့်၊
- وَذُرُّوا ထိုပြင်၊ အသင်တို့သည် စွန့်ပယ်ကြလေကုန်၊
- الَّذِينَ အကြင်သူတို့အား၊

يُحَدِّثُونَ ထိုသူတို့သည် ချွတ်ချော်တိမ်းပါး ပြစ်မှားကြကုန်၏။
 فِي السَّمَاوَاتِ ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍။
 سَيُجَزَوْنَ မကြာမြင့်မီ၊ ၎င်းတို့သည် အစားပေးခြင်းကို ခံကြရလတ္တံ့။
 مَا အကြင်အရာကို၊ (အကြင်အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍)။
 كَأَنَّهُمْ يَجْعَلُونَ ၎င်းတို့သည် ပြုမူလျက်ရှိကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၌ ကောင်းမြတ်သော နာမံတော် (ဂုဏ်တော်) များရှိကြပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ယင်းနာမံတော်များဖြင့် သာ တသကြလေကုန်။ (တနည်း) ဆုတောင်းပတ္တနာပြုကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး ပြစ်မှားသူတို့ကို ပစ်ပယ်စွန့်ပစ်၍ ထားကြလေကုန်။ ၎င်းတို့သည် မကြာမြင့်မီကာလတွင် မိမိတို့၏ အပြုအမူများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစားပေးခြင်းကို ခံကြရလတ္တံ့။

တနည်း။

၎င်းပြင် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော (သီးသန့်) နာမံတော်များသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၌ (သီးခြား) ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ထိုနာမံတော်များနှင့် ထိုအသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် စာသကြကုန်။ (ထို နာမံတော်များဖြင့် သူတပါးတို့ကို မခေါ်ဝေါ်ကြကုန်လင့်)။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များနှင့် ပတ်သက်၍ တိမ်းစောင်း ရွေ့ပါး ပြစ်မှားသူတို့ကို စွန့်ပယ်ထားကြကုန်။ ၎င်းတို့သည် မကြာမီအတွင်း မိမိတို့၏ အပြုအမူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံကြရလိမ့်မည်။

(ထာနဝီ) ကို ခိုးသည်။
အ-၄။ ၈-၅၆။

1378 အထက်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များကို မေ့ပျောက်ထားသူများ အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူ၍ ဤမူကွပ်ာဠာတွင် ဗွတ်စလင်မိတို့အား ယင်းသို့ မေ့ပျောက်မထားကြရမည့်အကြောင်း၊ မေ့ပျောက်မှုကို ကင်းဝေးစေသောအရာမှာ ထိုအသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ ✓

သတိရခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကောင်းမွန်သော နာမံတော်များ၊ မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်တော်များနှင့်သာ အောက်မေ့တသရမည့် အကြောင်း၊ ထို့ပြင်တဝ ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော် ဂုဏ်တော်များနှင့်ပတ်သက်၍ တိမ်းပါးပြစ်မှားသူတို့အား ပစ်ပယ်ထားရမည့် အကြောင်း၊ ယင်းသို့ တိမ်းပါးပြစ်မှားသူတို့သည် မိမိတို့၏ ပြစ်မှားမှု၏ ပြစ်ဒဏ်ကို မကြာမီအတွင်း ခံစားရမည့်အကြောင်းများ ကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော် ဂုဏ်တော်များနှင့် ပတ်သက်၍ တိမ်းယိမ်း ပြစ်မှားခြင်းတွင် ရှုစိုအတ်တရားဥပဒေက ခွင့်မပြုသော ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် မသင့်မတော် မလျော်ကန်သောအမည်၊ ဂုဏ်ပုဒ် ဖြင့် ထိုအသျှင်မြတ်အား ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ သီးသန့်နာမံတော်၊ ဂုဏ်တော်များကို ထို အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားသူတို့အတွက် အသုံးပြုခြင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်၊ ဂုဏ်တော်များ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်များကို အလွဲလွဲ အမှားမှား ကောက်ယူဖွင့်ဆိုခြင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော် ဂုဏ်တော်များကို စုန်း၊ မှော်၊ ဇော်ဂနီ.... အစရှိသည့် မြစ်တားထားတော်မူသော အပြစ်ရှိသည့် ကိစ္စ များတွင် အသုံးပြုခြင်းများသည် အကျိုးဝင်ပေသည်။

(အွတ်ဆ်မှာနီ)

الاحاداد في اسماء على صهيبي احدها ان يوصف
بما لا يصح وصفه به، والثاني ان يتاول اوصافه
على ما لا يليق به، (لا غب)

ထိုအသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များနှင့်ပတ်သက်၍ (الاحاد) “အစ်လ်ဟာဒ်”

တိမ်းယိမ်းခြင်းဟူသည် ၂-မျိုး ၂-စားရှိသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ ထိုအသျှင်မြတ်အား ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် မလျော်ကန်သော အရာဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။ ဒုတိယ အမျိုးအစားမှာ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များကို မလျော်ကန်သော အနက်အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူခြင်း ဖြစ်သည်။

(ရာဗိမိ)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်ကိုသိလိုပါက အလ်မနာရ် ကျမ်း၊ အ-၉။ ၈-၄၃၁-၄၄၀ တွင် ရှုပါကုန်။
တမန်တော်မြတ် “ဟဒီးဆ်” ဩဝါဒ ကျမ်းကြီးများတွင်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၌ နာမံတော်(၉၉)ပါး ရှိကြောင်း၊ နာမံတော်များကို ရေတွက်ကျက်မှတ်သောသူသည် ဂုဏ်တော်သို့ ဝင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမြောက် အများတွေ့ရှိရပေသည်။

وفي حديث ابى هريرة في الصحيحين غيرهما قال
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى
 تسعة وتسعين اسما مائة الا واحدا من احفظها
 دخل الجنة (المنار ٤٣٣/٩٠٧)

“အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၌ နာမံတော် (၉၉)ပါးရှိသည်။ ထိုနာမံတော်များကို ရေတွက်ကျက်မှတ်သောသူသည် ဂုဏ်တို့ ဝင်ရမည်”ဟု တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုက်ဝီဝေလ္လမ်)က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း သာဝကကြီးအဗူဟုရိုင်ရဟ် သခင်မှတစ်ဆင့် လာရှိသော ဟဒီးဆ်ဩဝါဒတွင် ပါရှိသည်။ ဤဩဝါဒသည် ဗုခါရ်၊ မွတ်စလင်မ်ကျမ်းကြီးများနှင့် အခြားကျမ်းကြီးများတွင်လည်း လာရှိသည်။

(အလ်မနာရ်)
 ၁-၉။ ၈-၄၃၃။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များ၏ အရေအတွက်သည် (၉၉)ပါးပင် ဖြစ်လေသလော? သို့တည်းမဟုတ် ထိုအရေအတွက်ထက်ပင် များပြားလေသလော? ဤတွင် အဆိုပြုလျက်ရှိသည်။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်တွင် အေ့မမ် နဝီ၏ အဆိုကို ရေးသားဖော်ပြလိုပေသည်။

“ဟဒီးဆ်တော်၌ ပါရှိသော နာမံတော်များသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်များမှာ ထိုမျှသာရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်၌ ထို နာမံတော် (၉၉)ပါးအပြင် အခြားနာမံတော်များ မရှိဟု ဆိုလိုခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။ ဟဒီးဆ်တော်၏ အလိုသဘောမှာ ထိုနာမံတော် (၉၉)ပါးကို ရေတွက်ကျက်မှတ်သော သူသည် ဂုဏ်တို့ဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် ဟဒီးဆ်တော်တွင် ထိုနာမံတော် (၉၉)ပါးကို ရေတွက်ကျက်မှတ်သော သူသည် ဂုဏ်တို့ ဝင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆို ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၌ နာမံတော် (၉၉)ပါးသာလျှင် ရှိသည်ဟူ၍ကား မိန့်ဆိုထားသည် မဟုတ်ပေ။ ဤသည့်အချက်ကို တမန်တော်မြတ်၏ အောက်ပါဆုတောင်း ပတ္တနာကလည်း ထောက်ခံပေသည်။

اسألك بكل اسم هو لك، سميت به نفسك ،
و انزلته في كتابك و علمته احدامن خلقك
و استأثرت به في علم الغيب عندك ،
(المنار ٤٣٧)

(အို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်) ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ်အား အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော် အားလုံးတို့ဖြင့် ပန်ကြားပါ၏။ အသျှင်မြတ်သည် ထိုနာမံတော်များဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မှည့်ခေါ်သမုတ် ထားတော်မူ၏။ သို့တည်းမဟုတ် နာမံတော်များကို မိမိ၏ကျမ်းဂန်တွင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူ၏။ သို့တည်းမဟုတ် အသျှင်မြတ်သည် ထိုနာမံတော်များကို မိမိ၏ အဖန်ဆင်းခံ သတ္တဝါများအနက် တဦး တယောက်အား သင်ကြားထားတော်မူ၏။ သို့တည်းမဟုတ် အသျှင်မြတ်သည် ထိုနာမံတော်များကို မိမိထံတော်ပါးတွင် (علم الغيب) ၌ မိမိအစွဲ သီးသန့်ပြုထားတော်မူ၏။

အလ်မနာရ်၊
(အ-၉။ ၈-၄၃၇)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော် (၉၉)ပါး အကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ နှင့် ဤကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် အလင်းပြုကျမ်း အစောင် ၈-(၂၆-၃၃)တွင်လည်း ရေးသားဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကျယ်သိလိုပါက အလ်မနာရ်ကျမ်း အ-၉။ ၈-(၄၃၁-၄၄၀) တွင် ရှုပါကုန်။

(၁၀၀)

وَمِنْ خَلْقِنَا إِنَّهُ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
عَلَّمَ يَعْبُدُونَ ﴿١٥﴾

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

- وَرِيسٍ ၎င်းပြင်၊ အကြင်သူတို့အနက်၊ 1379
- خَلَقْنَا အသျှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။
- أُمَّةٌ လူတစုသည်ရှိ၏။
- بِهَدًون ၎င်းတို့သည် လမ်းညွှန်ကြကုန်၏။
- بِالْحَقِّ မှန်ကန်သော တရားဓမ္မနှင့်အညီ၊
- وَبِهِ ထိုမှတပါး၊ ယင်း (တရားဓမ္မ) နှင့်အညီ၊
- تَحْدِون ၎င်းတို့သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် ငါအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းတော်မူသော သူတို့တွင် မှန်ကန်သောတရားဓမ္မနှင့်အညီ လမ်းညွှန်ကြသည့်ပြင် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုတရားဓမ္မနှင့်အညီ (လိုက်နာ)စီရင်ဆုံးဖြတ်သော လူတစုသည် ရှိကြကုန်၏။

1379 (က) ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် ပါရှိသော “အဗ္ဗုတ်” အုပ်စု၊ လူတစုဟူသည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) ၏ နောက်လိုက်တပည့်သားများကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းတို့သည် အစစအရာရာတွင် လွန်ကျွံမှု၊ ယုတ်လျော့မှု၊ တိမ်းပါးမှုတို့နှင့် ကင်းကွာပြီး၊ မှန်ကန်မှု၊ မျှတမှုလမ်းစဉ်၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ကိုသာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြသည်။ သူတပါး တို့ကိုလည်း ထို လမ်းစဉ်ဘက်သို့ပင် ဘိတ်မန္တကပြုကြသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ။

(ခ) အတ္တာဟ် အသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော ဂျင်နနှင့် လူသားများသည် အားလုံး လမ်းလွဲနေကြသည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့တွင် အုပ်စုတခုရှိသည်။ ထိုအုပ်စုသည် မှန်ကန်သော သာသနာ (ဝါ) အစ္စလာမ်နှင့်အညီ သူတပါးတို့ကိုလည်း သွန်သင်ဆုံးမ ညွှန်ပြုကြသည်။ ထိုတရားတော်နှင့် အညီပင် မိမိတို့၏ အရေးကိစ္စတွင် လည်းကောင်း၊ သူတပါးတို့၏ အရေးကိစ္စတွင်လည်းကောင်း၊ စာရေးသဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

(ထာနဝီ)
အ-၄။ ၈-၅၇။

ومن خلقنا امة يهدون بالحق : وعن النبي صلى الله عليه
وسلم : انه يقول ذاقراها " هذه لكم قد اعطى لقوم بين
ايدكم مثلها ومن قوم موسى امة يهدون بالحق "
وعنه صلى الله عليه وسلم " وان من امتي قوما على الحق ،
حتى ينزل عيسى عليه السلام " وعن لابي هريرة
امنوا من اهل الكتاب وقيل هم العلماء والادعاء
الى الدين ، (كشاف ٥٠٩)

عن علي بن ابي طالب كرم الله وجهه قال ، لتفترقن هذه
الامة ، على ثلاث وسبعين فرقة كلها في النار الا فرقة
يقول الله (ومن خلقنا امة يهدون بالحق وبهم يعدون)
فهذه هي التي تنجو من هذه الامة ، (المنار ٤٥)

အပိုဒ်- ၂၃

ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူခြင်းနှင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏
ပရိယာယ် ဝေဝုဏ်။

အာယ န်စဉ်အမြက်သဘော။

အာယတ်-၁၀၂။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များကို မဟုတ်မမှန်ဟု ပြောဆိုသူ
တို့အား ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့မသိသောနည်းဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ဂုဏ်နွမ်း
ဘက်သို့ ဆွဲယူတော်မူသည်။

။ ၁၀၃။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ချက်ခြင်းပြစ်ဒဏ်
ပေးတော်မူခြင်းမှ ရှေ့ဆိုင်းထားတော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပရိယာယ်ဝေဝုဏ်
သည် အလွန်ကြီးမားလှပေသည်။

။ ၁၀၄။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အဖော်ဖြစ်သော တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာလာဟု
အလိုင်ဟ်ဝစလ္လမ်) ၌ ရူးသွပ်မှုမရှိကြောင်း၊ ယင်းတမန်တော်မြတ်သည် ထင်ရှားစွာ
သတ်ပေးနှိုးဆော်သော တမန်တော်တပါးသာ ဖြစ်ကြောင်းကို စုံဆင်ခြင်ခဲ့ကြလေ
သလော့ ?

- || ၁၀၅။ ၎င်းတို့သည် မိုးမြေ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အာဏာစက်ကို လည်းကောင်း၊ ထို အသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော အရာများကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့သေဆုံး ရန် အချိန်နီးကပ်လာပြီကိုလည်းကောင်း၊ မတွေး မမြင် မဆင်ခြင်ခဲ့ကြလေသလော ?။
- I ၁၀၆။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အကြင်သူ တဦးအား၊ လမ်းမှားစေတော်မူလျှင် ထိုသူအား လမ်းမှန် ပြသမည့်သူဟူ၍ တဦးတယောက်မျှ ရှိမည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ မောက်မာမှု၌ပင် တဝေ့လည်လည် စွန့်ပစ် ထားတော်မူသည်။
- ၂ ၁၀၇။ ၎င်းတို့က ကိယာမတ်နှင့် ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်အား မေးမြန်းခြင်းနှင့် တမန်တော်မြတ်၏ ဖြေကြားခြင်း။ ကိယာမတ်ဖြစ်မည့် အချိန်ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် သာလျှင် သိတော်မူသည်။ ကိယာမတ်သည် ရုတ်တရက် ဆိုက်ရောက်လာမည် ဖြစ်သည်။
- I ၁၀၈။ တမန်တော်မြတ်၌ (علم الغيب) “အကွယ်၌ရှိသော အရာများနှင့် ပတ် သက်၍ အသိမရှိချေ။”

(၁၀၇)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَالَّذِينَ	၎င်းပြင်၊ အကြင်သူတို့သည်။	1380
كَذَّبُوا	ထိုသူတို့သည် မဟုတ်မမှန်ဟု စွပ်စွဲငြင်းပယ်ကြကုန်၏။	
بِآيَاتِنَا	ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကို။	
سَنَسْتَدْرِجُهُمْ	မကြာမြင့်မီ၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား တဖြည်းဖြည်း ဆွဲယူတော်မူအံ့။	
مِنْ حَيْثُ	အကြင်နည်းဖြင့်။	
لَا يَعْلَمُونَ	၎င်းတို့သည် မသိကြချေ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင်အကြင်သူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မဟုတ်မမှန် ဟု ငြင်းပယ်ကြကုန်၏။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့အား (ဂျပာန္နမ်ဘက်သို့) ထိုသူတို့မသိသော နည်းဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ဆွဲယူတော်မူအံ့။

1380 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို မုသားဟု ပြောဆိုသူများသည် များသောအားဖြင့် ဤပစ္စက္ခဘဝတွင် ချက်ခြင်းအပြစ်ဒဏ် မခံတတ်ကြပေ။ ထို့ပြင်တဝ ၎င်းတို့သည် လောကီစည်းစိမ် ချမ်းသာသုခများကိုပင် ပိုမိုရရှိလာတတ်ကြပေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ယင်းသို့သော သူယုတ်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တော်မှ စိတ်အေးကာ မြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ရာတွင် ပိုမိုရတင်း၍ လာတတ်ကြပေသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ကြီးလေးသောပြစ်ဒဏ်တတ်ရိုက်မှုကို ခံထိုက် သူများဖြစ် လာသည်အထိ ဒိဗိတိုကိုယ်တိုင် တဖြည်းဖြည်း အတည့်အလင်း အထင်အရှား ပြုလုပ်လာကြပေ သည်။ ဤသည်ပင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လျော့ပေးမှု၊ လှန်စားထားမှု၊ ဂျပာန္နမ် ငရဲဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ဆွဲဆောင်မှုဖြစ်သည်။ ထိုသူယုတ်တို့သည် ယင်းသို့လျော့ပေးမှု၊ လှန်စားထားချက်ကိုပင် ငါတို့အပေါ်တွင် ကျေးဇူးတော်များ သက်ရောက်လျက် ရှိသည်ဟု၍ပင် မိုက်ခဲစွာ ထင်မှတ်နေကြသည်။ အမှန်မှာ ယင်းသို့ လျော့ပေးထားတော်မူခြင်းမှာ ၎င်းတို့အား အကြီးဆုံးသော ပြစ်ဒဏ်ကို တတ်ရိုက်ရန် စီစဉ်တော်မူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အမြင်အားဖြင့် ကျေးဇူးတော်ဟု ထင်မှတ်ရသော်လည်း အမှန်မှာ အမျက် တော်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပရိယာယ် ဝေဝနပင်တည်း။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပရိယာယ်ကား ကြီးမားလှပေထကား။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

ဤမုက္ခဝါဒီတော်နှင့် ဆက်စပ်၍ ကိုရ်အာန် (၆:၄၄)ကိုလည်း လေ့လာပါကုန်။

(၁၀၃)

وَأْمَلَىٰ لَهُمْ ۖ إِنَّ كَيْدَِي مَتِينٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَأْمَلَىٰ	အမှန်သော်ကား၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်	ကလ	ကြာမြင့်စွာ
	ရွှေ့ဆိုင်းခွင့်ပေးတော်မူလေသည်။		
لَعْنُهُ	၎င်းတို့အား၊		
إِنَّ	ကေန်စင်စစ်၊		
كَيْدِي	ငါအသျှင်မြတ်၏ လျှို့ဝှက်ကြံစည်မှုသည်၊		
مَتِينٌ	အလွန်ခိုင်ခံ့၏။		

Book IX—Chapter VII
'The Elevated Places'

အစောင်း-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဌနန်းများကဏ္ဍ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အမှန်သော်ကား ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (ကာလကြာမြင့်စွာ) ရွှေ့ဆိုင်းခွင့် ပေးတော်မူ၏။ ကော်စင်စစ်ငါအသျှင်မြတ်၏ လျှို့ဝှက်စွာ ကြံစည်မှုသည် အလွန်ခိုင်ခံ့လေသတည်း။

(၁၀၄)

أَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بَصَّأنا حِيَابًا مِّنْ جَنَّةٍ أَنزَلْنَا
إِلَّا نَذِيرًا لِّمُبِينٍ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

أَلَمْ يَتَفَكَّرُوا

အသိပါနည်း။ ၎င်းတို့သည် ကောင်းမွန်စွာ မဆင်ခြင်မသုံးသပ်ကြလေသလော။ 1381

مَا

မရှိချေ။

بِصَّأنا حِيَابًا

၎င်းတို့၏ အဖော်၌။

مِّنْ جَنَّةٍ

ရှူးသွပ်ခြင်းသည်။

إِن

မဟုတ်ပေ။

هُوَ

ထို(အဖော်)သည်။

إِلَّا نَذِيرًا

သတိပေးနှိုးဆော်သူမှ အပ။

لِّمُبِينٍ

ထင်ရှားစွာသော။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏အဖော် (နုဗီတမန်တော် မုဟမ္မဒ်သင်) ၌ ရှူးသွပ်ခြင်းသည် လုံးဝ မရှိကြောင်း၊ ၎င်းသည် ထင်ရှားစွာသော အသိပေး နှိုးဆော်သူတစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမွန်စွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခဲ့ကြသည် မရှိလေသလော။

ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသည်အကြောင်း။

တနေ့သောအခါ တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) သည် “ဆွဗ္ဗာ” တောင်ပေါ်သို့တက်၍ ကုရ်ရှ်ရှ်မျိုးနွယ်စုံအသီးသီးတို့အား ဘိတ်ခေါ်ပြီး၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်တော်များကို ကြောက်ရွံ့ရန် ပြောကြားတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ယင်းမျိုးနွယ်စုံများအနက် တဦးက “အသင်တို့၏ ဤအဖော်သည် မုချရှူးသွပ်နေသူ ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုလေသည်။ ၎င်းသူသည် မိုးလင်းသည်အထိ ယင်းသို့ ကြွေးကြော်၍ နေလေသည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကုရ်အာန် ဤမျိုးလား မုကွပါဌ်တော် (၇:၁၀၄) ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူလေသည်။ (ဇုဗ်နုဂျရီရီ)

1381 ဤမုကွပါဌ်တော်သည် တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) လက်ထက်ရှိ သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံသောသူများကို ရည်ညွှန်းသည်။ တမန်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူ နေထိုင် သွားလာ ငေးသောက်သော အဖော်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်၏ သစ္စာ။ သမာမီ၊ ဂုဏ် သိက္ခာ စိတ်နေသဘောထား၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ အပြုအမူအပြောအဆို၊ အနေအထိုင်၊ အသွားအလာ အစစအရာရာကို ကောင်းစွာသိရှိကြပေသည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်ကြပေသည်။ တီးခေါက်ကြည့်နိုင်ကြပေ သည်။ တမန်တော်မြတ်၌ ရှူးသွပ်မှု အနံ့အသက်ရှိရန် ဝေးစွာ တမန်တော်မြတ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ထူးခြားချက်များနှင့် အောင်မြင်မှုများကိုကြည့်၍ ကမ္ဘာကြီးသည် အံ့ဩလျက်ရှိပေသည်။ သို့ပါလျက် ယင်း သူယုတ်မာများသည် တမန်တော်မြတ်အား ရှူးသွပ်သူဟူ၍ မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံ၍ ပြောဆိုဝံ့ခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းသူယုတ်တို့ကား မိုက်တွင်းနက်လှပေတကား။ ကြည့်-မာဂီဒီ။

တမန်တော်မြတ်၏ အဖြစ်အပျက် အားလုံးကို စဉ်းစားဆင်ခြင် ကြည့်ရှုလျှင် တမန်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမွန်စွာသိရှိနိုင်ပေသည်။ တမန်တော်မြတ် ပြုသခဲ့ သော တန်ခိုးပြာဋိဟာများသည် (Supernatural/preternatural) ဓမ္မတာတရားနှင့် ဆန့်ကျင်သော ထူးခြား၊ ဆန်းပြား၊ အံ့ဩဖွယ်ရာများပင်ဖြစ်သည်။ ယင်း တန်ခိုးပြာဋိဟာများအနက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အကြီးဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံးသော အံ့ဩဆုံးတန်ခိုးပြာဋိဟာပင်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်၏ အကျင့်စာရိတ္တ များသည်လည်း အံ့ဩဖွယ်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ယင်းစာရိတ္တများသည်လည်း တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပင် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းစာရိတ္တများတွင် မည်သူမျှ တမန်တော်မြတ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သူ မရှိပေ။ ဤသည့်အချက်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံး ကြည့်ရှုပါက သိရှိနိုင်ပေသည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။

(၁၀၅)
 أَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
 خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ
 إِلَيْهِمْ قِيَامِي حَدِيثٌ بَعْدَ أَيُّومِنُون ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا
فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ

အသို့ပါနည်း၊ ၎င်းတို့သည် မတွေးမမြင်၊ မဆင်ခြင်မသုံးသပ်ကြ
လေသလော၊ 1382

ကောင်းကင်များ၏ အာဏာစက်၌၊

၎င်းပြင်၊ ကမ္ဘာမြေ(၏ အာဏာစက်၌)၊

၎င်းပြင်၊ အကြင်အရာ(၌)၊

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်၊

အရာဝတ္ထုကို၊

ထို့ပြင်၊

عَسَى أَنْ يَكُونَ

ဖြစ်တန်ရာသည်၊

قَدِ اقْتَرَبَ

ကေန်မလွဲ၊ နီးကပ်လာပြီးဖြစ်၏၊

أَجْدَلَهُمْ

၎င်းတို့ အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားသည်၊

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ

သို့ဖြစ်လျှင်၊ မည်သည့်စကားကို၊

بَعْدَ

ယင်း(ကုရ်အာန်) ၏ နောက်တွင်။

بِئْمَانٍ

၎င်းတို့သည် ယုံကြည်ကြအံ့(နည်း)။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုသူတို့သည် မိုးကောင်းကင်များနှင့် ကမ္ဘာမြေဝယ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) အာဏာ
စက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းတော်မူသော (သက်ရှိသက်မဲ့) အရာ
ဝတ္ထုအလုံးစုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတို့(သေဆုံးရန်)သက်မှတ်ထားပြီး ဖြစ်သောကာလ အပိုင်း
အခြားသည် နီးကပ်လာပြီ ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ မတွေးမမြင် မဆင်ခြင် မသုံးသပ်ကြလေ
သလော။ ? ၎င်းတို့သည် ဤ (ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ် ကျရောက်ပြီး)နောက် မည်သည့်
စကားကို ယုံကြည်ကြပါဦးမည်နည်း။ ?

1382 မိုး၊မြေများတွင် အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အာဏာစက် တည်ရှိနေပုံနှင့် ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်း ထားတော်မူသော သက်ရှိသက်မဲ့များကို ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါက ဖန်ဆင်းတော်မူသော အလွှာဟ် အသျှင်မြတ် ထင်ထင်တပေါ် ရှိတော်မူသည်ကို သိရှိနိုင်ပေသည်။

သေခြင်းတရားကို အမြဲတစေ နှလုံးသွင်းထားပါက နောင်တမလွန်ဘဝတွင် ခံစားရမည့်အပြစ်ဒဏ် များကို စိုးရိမ်ပေမည်။ သို့စိုးရိမ်မှု ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ယင်းပြစ်ဒဏ်များမှ လွတ်မြောက်ရန် ကြံစည် အားထုတ်ပေမည်။ သို့ကြံစည်အားထုတ်လျှင် မှန်ကန်သော သာသနာကို ရရှိပေမည်။

သေခြင်းတရားသည် နီးသည်၊ ဝေးသည်မရှိ။ အချိန်မရွေး ဆိုက်ရောက်နိုင်၏။ စိတ်နှလုံးသားသို့ ထိရောက်စူးရှစေသည့် ကုန်အာန်ကျမ်းလာ ဒေသနာတော်များကို ကြားနာပြီးနောက်သော်မှပင် တစုံတရာ ပြောင်းလဲမှုမရှိပါက ယင်းသို့သော ကာဖစ်ရ်များသည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏နောက် မည်သည့်စကားကို ယုံကြည်ကြဉ်းမည်နည်း?။ (မာဂိုဒီ၊ ထာနဝီ)

ဆိုလိုသည်ကား— (အို-ကာဖစ်ရ် အပေါင်းတို့) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များ ကို ငြင်းပယ်ခြင်း အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။ ယင်းသို့ငြင်းပယ်ခြင်းကြောင့် ခံစားရမည့် အပြစ်ဒဏ်ကို မေ့လျော့နေခြင်း အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။? ဤဒေသနာတော်များကို ယူဆောင်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသိဉာဏ်မဲ့သူလည်းမဟုတ်။ ရူးသွပ်နေသူလည်းမဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အသက် ထက်ဆုံး အသင်တို့နှင့်အတူ သွားလာနေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြုအမူ အပြောအဆို အကျင့်အကြံ ကြီးငယ်ဟူဟူသမျှကို အသင်တို့အသိပင်ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အသိဉာဏ်၊ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်၊ သစ္စာသမာဓိ ဂုဏ်သိက္ခာများသည် အလွန်ကျော်ကြား၏။ အသင်တို့လည်း လက်ခံထားပြီးဖြစ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ တရားဒေသနာတော်များကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော အသျှင်မှာ သက်ရှိသက်မဲ့အားလုံးတို့ကို ဖန်ဆင်းတော်မူသောအသျှင်၊ ကမ္ဘာ့အဝှန်းကို စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအသျှင်မြတ် ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် အလွန်တရာမျှ ပီရိတောင့်တင်း ခိုင်မြဲလှသည်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်လျှင် ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသော သဘာဝ သက်သေ လက္ခဏာတော်များသည် ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော ကျမ်းဂန်လာသက်သေလက္ခဏာတော်များ၏ မှန်ကန်ကြောင်းကို ထောက်ခံလျက် ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားဒေသနာတော်များကို လက်မခံနိုင်ရန် အကြောင်းကား အလျင်းမရှိပေ။ ကာဖစ်ရ်များ နားလည်ထားအပ်သည်မှာ ၎င်းတို့၏ သေကြေပျက်စီးရန် အချိန်သည် နီးကပ်လာဟန် ရှိချေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့သည် နောင်တမလွန် ကောင်းစားရေးအတွက် လုပ်အပ်သော အစီအစဉ် များကို အလျင်အမြန်လုပ်သင့်ကြပေပြီ။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

(၁၀၆)

مَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ دِيَارَهُ وَدِينَهُ
طَعْيَانِهِمْ يَعْمُرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- مَنْ အကြင်သူအား၊
- يُضِلُّهُ اللَّهُ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လမ်းမှားစေတော်မူအံ့၊
- فَلَا သို့ဖြစ်လျှင်၊ ရှိငိမ့်မည် မဟုတ်ပေ၊
- هَادِي တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားပြသမည့်သူ တဦးတယောက်မျှပင်၊
- لَهُ ထိုသူ့အဖို့၊
- وَيَذَرُهُمْ ၎င်းပြင်၊ ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ၎င်းတို့အား၊ စွန့်ပစ်၍ထားတော်မူအံ့၊
- فِي طُغْيَانِهِمْ ၎င်းတို့၏ ခေါင်းမာမှု၌ပင်၊
- يَعْمَهُونَ တဝေ့လည်လည် ဖြစ်ကြလျက်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အကြင်သူအား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လမ်းမှားစေတော်မူအံ့။ ထိုသူ၌ တရားလမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားပြသမည့်သူဟူ၍ အလျှင်းရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ၎င်းတို့၏ခေါင်းမာမှု၌ပင် တဝေ့လည်လည်ဖြစ်စေလျက် စွန့်ပစ်၍ထားတော်မူအံ့သတည်း။

ဤမှတ်ပါဌ်တော်နှင့် ဆက်စပ်၍ ဣရိအာန်ကျမ်းလာ မုက္ခံပါဌ်တော် (၅:၄၁။ ၁၀:၉၉-၁၀၂)တို့ ဆင်ခြင်ပါကုန်။

(၁၀၇)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
 عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ
 كَمَا تَأْتِيكَ هَافِي عَنَّا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَ
 لَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	၎င်းတို့သည် အသင့်အား မေးမြန်းကြကုန်၏။	1383
عَنِ السَّمَاءِ	ကိုယ်ထက် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊	
آيَاتِنَا	မည်သည့် အချိန်အခါ၌(ဖြစ်ပါမည်)နည်း၊	
مُرْسَلًا	ယင်း(ကိုယ်ထက်)၏ ဆိုက်ရောက်ခြင်းသည်၊	
فَلَمَّا	အသင်ပြောကြားပါလေ၊	
إِنَّمَا	မျှသာတည်း၊	
عَلَيْهَا	ထို(ကိုယ်ထက်)၏ အသိကား၊	
عَذَابِي	ကျွန်၏ အရှင်မြတ် အထံတော်၌ပင် ရှိပေသည်၊	
لَا يُجِيبُنَا	ယင်း(ကိုယ်ထက်)ကို ထင်ရှားစေမည်မဟုတ်ပေ၊	
لَوْ فَهِمْنَا	ထို(ကိုယ်ထက်)၏ အချိန်ကာလတွင်၊	
الْقَوْلَ	ထို(အသွင်မြတ်)မှတစ်ပါး၊	
تَقَاتُوا	ယင်း(ကိုယ်ထက်)သည် သေးလံ၏၊	
فِي السَّمَاوَاتِ	ကောင်းကင်များ၌၊	
وَالْأَرْضِ	ထို့ပြင်၊ ပထဝီမြေ(၌)။	
وَأَنْتَ بَيْنَهُمْ	ယင်း(ကိုယ်ထက်) သည် အသင်တို့ထံ ရောက်၍ လာလိမ့်မည်	
الْأَبْعَدَ	မဟုတ်ပေ။	
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	၎င်းတို့သည် အသင့်အား မေးမြန်းကြကုန်၏။	
كَانَتْ	အသင်သည် ကေနစင်စစ်၊ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ပင်၊	
حَفِيظًا	ကောင်းမွန်စွာလေ့လာစိုစမ်းသူ၊	
عَلَيْهَا	ယင်း(ကိုယ်ထက်)နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊	
فَلَمَّا	အသင်ပြောကြားပါလေ၊	
إِنَّمَا	မျှသာတည်း၊	
عَلَيْهَا	ယင်း(ကိုယ်ထက်)၏ အသိကား၊	

عند الله အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ရှိ၏။
 ذلك သို့ရာတွင်၊
 أكثر الناس အများဆုံးသောသူတို့မူကား၊
 لا يخفون ၎င်းတို့သည် မသိကြချေ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းတို့သည် (ပြက်ရယ်ပြောင်လှောင်သော သဘောနှင့်) အသင့်အား ကိယာမတ် ရှင်ပြန် ထမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ "ထိုကိယာမတ် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့သည် မည်သည့် အချိန်အခါ၌ ဆိုက်ရောက်မည်နည်း" ဟု မေးမြန်းကြကုန်၏။ အသင်သည် ၎င်းတို့အား (ဤသို့) ဖြေကြားပါ လေ။ (အို အချင်းတို့) ထို ကိယာမတ် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်းသော အသိကား ငါ၏ အရှင်မြတ်ထံတော်၌သာလျှင်ရှိ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ယင်းကိယာမတ်နေ့ကို ထိုကိယာမတ် (ဆိုက်ရောက်မည့်) အချိန်ကာလတွင်ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေတော်မူအံ့။ ထိုကိယာမတ်(ဆိုက်ရောက်ခြင်း သည်) မိုးကောင်းကင်များ၌လည်းကောင်း၊ ပထဝီမြေ၌လည်းကောင်း၊ အလွန်လေးလံ(ကြီးကျယ် လှသော ကိစ္စတရပ်ဖြစ်)၏။ ယင်းကိယာမတ်သည် အသင်တို့ထံ ရုတ်တရက် ရှောင်တခင်အားဖြင့် သာ ဆိုက်ရောက်လာပေမည်။ ၎င်းတို့သည် အသင့်အား ထိုကိယာမတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ကောင်းမွန်စွာ လေ့လာစူးစမ်းပြီး ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ပင် မေးမြန်းကြလေသည်။ အသင်သည်။ (၎င်း တို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အို အချင်းတို့) ထို ကိယာမတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အသိကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ သာလျှင်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် အများဆုံးသော သူတို့မူကား (ဤမျှ လောက်ပင်) မသိနားမလည်ကြပြီတကား။

1383 "ကိယာမတ်" နေ့သည် တနေ့သော် မချဆိုက်ရောက်မည်။ ကိယာမတ်နေ့ ဆိုက်ရောက်မည်ကို ယုံကြည်ခြင်းသည် "အီမာန်" တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ "ကိယာမတ်" ကို ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်တွင်

- (قائمة) "ကိယာမတ်"
- (ساعة) "စာအတ်"
- (الواقعة) "ဝါကြိအတ်"
- (الصاخة) "ဆွာဒ်အတ်"
- (يوم عظيم) "ယောင်မွန်အဇ္ဇိမွန်"
- (القارعة) "ခါရ်အေ"

“ကာရိအတ်” (يوم الفصل) “ယောင်မုလ်ဖတ်ဆိလ်” (يوم التخاص) “ယောင်မုတ္တဃာဗွန်”

စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး သုံးနှုန်းထားတော်မူသည်။ “ကိယာမတ်” ဟူသော ပုဒ်ကို ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် တွင် နေရာပေါင်း (၇၀) ခု တွေ့ရှိရသည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်း ကဏ္ဍစဉ် (၇၅) သည်လည်း ကိယာမတ် နှင့် ပတ်သက်သော ကဏ္ဍပင် ဖြစ်သည်။ ကိယာမတ်နေ့တွင် ဖြစ်ပျက်မည့် အဖြစ်အပျက်များကို ကဏ္ဍ (၀၀၊ ၀၁၊ ၀၂၊ ၀၃၊ ၀၄၊ ၀၆၊ ၀၇၊ ၀၈၊ ၀၉) တွင် အထူးတလည် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ကိယာမတ်ဖြစ်ပေါ်မည့်နေ့နှင့် ပတ်သက်၍ အတိအကျ အသေးစိတ် အသိသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူတဦးတယောက်၌မျှ မရှိချေ။ မည်သည့်သတ္တဝါ၊ မည်သည့်ကောင်းကင်တမန်၊ မည်သည့် နဖီတမန်တော်မျှလည်း မသိချေ။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၇:၁၀၅) တွင် ကာဖစ်ရ်တို့၏ သေခြင်း နီးကပ်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆို ထားတော်မူ၏။ ၎င်းတို့သည် မည်သည့်နေ့ရက်တွင် သေကြရမည်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မသိကြပေ။ ဤ မုကွပ်ပီဌ်တော်တွင် ကမ္ဘာတဝန်းလုံး သေကြေပျက်စီးရမည့်အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ လူ တဦးတယောက်သည် မိမိသေရမည့် နေ့ရက် နာရီ အချိန်ပိုင်းကိုမျှ မသိရှိနိုင်လျှင် မည်သည့် ခုနစ် သက္ကရာဇ်၊ မည်သည့်နေ့ရက်နာရီပိုင်းတွင် ကမ္ဘာကြီးတဝန်းလုံး သေကြေပျက်စီးမည်ကို အသိရှိလျှင် သိရှိနိုင်အံ့နည်း။ ထိုနေ့ရက်နာရီပိုင်းကို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူမျှမသိရှိပေ။

ကိယာမတ် မဖြစ်မီ ဖြစ်ပေါ်မည့် အတိတ်နိမိတ်များကို နဖီတမန်တော်များ၊ အထူးသဖြင့် တမန်တော် မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လုလ္လာဟု အလိုင်တိဝစလ္လမ်) သည် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့သော အတိတ် နိမိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည့်နောက်တွင်လည်း ကိယာမတ်ဖြစ်သည့်အခါ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ရုတ်တရက်ပင် ဖြစ်ပေမည်။ ဤအတိုင်း မုခါရီ အစရှိသည့် ဟဒီးဆ်ကျမ်းကြီးများတွင် လာရှိပေသည်။
(အွတ်ဆ်မာနီ)

(၁၀၀)

قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ نَعْمًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
وَلَوْ كُنْتُمْ أَعْلَمَ الْغَيْبِ لَاسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْخَيْرِ
فِيَّ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

تَاللَّيْلَةِ	အသင်ပြောကြားပါလေ။	1384
رَبِّكَ	ငါသည် ပိုင်ဆိုင်သည်မဟုတ်ပေ။	
لِنَفْسِي	ငါ၏ကိုယ်အဖို့၊	
نَفْعًا	မည်သည့်အကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမှုကိုမျှင်၊	
وَلَا	၎င်းပြင် (ပိုင်ဆိုင်သည်)မဟုတ်ပေ။	
ضَرًّا	မည်သည့်အကျိုးယုတ်စေမှုကိုမျှင်၊	
إِلَّا مَا	အကြင်အရာမှအပ၊	
شَاءَ اللَّهُ	အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အလိုရှိတော်မူခဲ့လေသည်။	
وَلَوْ كُنْتَ	အကယ်၍ ငါသည် သိရှိသည်ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်၊	
أَعْلَمُ	အကွယ်၌ရှိသည်တို့ကို၊	
الْغَيْبِ	အမှန်ပင်၊ ငါသည်များစွာ ရယူခဲ့ပြီးဖြစ်အံ့။	
لَا سَتَّكَرْتُ	အကျိုးကျေးဇူးများကို၊	
مِنَ الْخَيْرِ	ထိုမှတစ်ပါး၊ ငါ၌သက်ရောက်မည် မဟုတ်ပေ။	
وَمَا مَسَّنِي	ဆင်းရဲဒုက္ခသည်၊	
السُّوءُ	မဟုတ်ပေ။	
إِن	ငါသည်၊	
أَنَا	သတိပေးနှိုးဆော်သူမှတစ်ပါး၊	
إِلَّا نَذِيرٌ	၎င်းပြင်၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သတင်း ပြောကြားသူ(မှ တစ်ပါး)။	
وَبَشِيرٌ	အကြင်သူတို့အဖို့၊	
لِقَوْمٍ	၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်၏။	
مُؤْمِنُونَ		

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို-နမိတမန်တော်)အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့ထပ်မံ၍) ပြောကြားပါဦးလေ။
 ငါသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူသည့်အရာမှအပ၊ ငါအတွက်ပင် မည်သည့် အကျိုး
 ကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေခြင်းကိုမျှ လည်းကောင်း၊ မည်သည့် အကျိုးယုတ်စေခြင်းကိုမျှ လည်းကောင်း၊
 ပိုင်ဆိုင်သည်မဟုတ်ချေ။ အကယ်၍သာ ငါသည် မျက်ကွယ်၌ ရှိသည်တို့ကို သိရှိပါမူ အကျိုး
 ကျေးဇူးများစွာကို အမှန်ပင်ရယူခဲ့ပြီးဖြစ်အံ့။ ၎င်းပြင် ငါ၌ (မိမိအသက်တမ်းတလျှောက်လုံးတွင်)
 မည်သည့်ဆင်းရဲဒုက္ခမျှ သက်ရောက်မည်လည်း မဟုတ်ပေ။ ငါသည် သက်ဝင်ယုံကြည်သောသူတို့
 အဖို့ သတိပေးနှိုးဆော်သူနှင့် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာသတင်း ပြောကြားသူမျှသာ ဖြစ်ချေသတည်း။

1384 ဤမှကွဲပါငြိတော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် လူသားတဦးသည် အဘယ်မျှပင် ကြီးမားသော

ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်စေကာမူ (اختياراً مستغلاً) လုံးဝ၊ အချုပ်အချာ အာဏာ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ပြုလုပ်

ပိုင်ခွင့်နှင့် (على حيط) အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ဝန်းရံသိစွမ်းနိုင်သည့် အလုံးစုံကို သိတော်မူသော ဉာဏ်
 တော်ကို မရရှိနိုင်ကြောင်း၊ ကေ့၂၆၊ စွာသိရှိရပေသည်။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုငယ်
 ဝလ္လာ) သည် နမိတမန်တော် အပေါင်းတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်တော်မူ၏။ အတိတ်နှင့် အနာဂတ် အသိ
 ပညာများ ရရှိတော်မူခဲ့၏။ ပထဝီမြေကြီးရှိ ဘဏ္ဍာတော်များ၏ သေ့များကိုလည်း ရရှိတော်မူခဲ့၏။

၂၁. ဤကဲ့သို့ ဂုဏ်အင်ဒြပ်များနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တမန်တော်ကြီးအား “ကျွန်ုပ်သည် သူများအဖို့ မဆို
 ထားဘိ။ မိမိအဖို့ပင်လျှင် မည်သည့်ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုမျှ မဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ပါ။ မည်သည့်ဆိုးကျိုးမှ
 လည်း မိမိကိုယ်ကို မကောကွယ်နိုင်ပါ။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အလိုတော်ရှိသမျှကိုသာ
 ကျွန်ုပ်စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်ုပ်သည် မျက်ကွယ်၌ရှိသော အရာအားလုံးကိုသိပါလျှင်
 မြောက်မြားစွာသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တဝ မည်သည့်ဆိုးကျိုးကိုမျှ
 လည်း ခံစားရမည်မဟုတ်ပေ။ ယခုမူ ယင်းသို့မျက်ကွယ်၌ရှိသော အရာများကို မသိသည့်အတွက် တချိန်
 တခါ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကို လက်လွတ်ဖြစ်ရသည်။ ဆိုးကျိုးများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေသည်။ ဤတွင်
 အဖြစ်အပျက်များကို သာဓကအဖြစ် ဖော်ပြပါအံ့။

ဥပမာ-ကြင်ရာတော် အာအိရုာသခင်မအား အချို့သူယုတ်တို့က မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံစွပ်စွဲပြောဆို
 ခဲ့ကြသည့်အခါ တမန်တော်မြတ်သည် ဇက်အတန်ကြာသည်အထိ မလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တော်မူ “ဝဟီ”
 ရောက်ရှိမလှာသည့်အတွက် ပူပန်သောက စိတ်ဒုက္ခဖြစ်၍ နေတော်မူခဲ့၏။ “ဟီဂျုတုလ်ဝဒါအ်”၌

တမန်တော်မြတ်က (لو استقبلت من أمري ما استقبلت لم أسقت الهدى) “အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည်

နောက်တွင်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရာကို ယခင်က ကြိုတင်၍သိခဲ့ပါမူ ‘ဟဒီ’ (ကုန်ပစ္စည်း) တိရစ္ဆာန်များကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ယူဆောင်လာခဲ့မည်မဟုတ်’ ဟုအတည်အလင်းမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်၌ ဤကဲ့သို့သော အဖြစ်အပျက်အမြောက်အမြား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ အကယ်၍တမန်တော်မြတ်၌ အရာခပ်သိမ်း တို့ကို ဝန်းရံသိမြင်နိုင်သော အသိရှိခဲ့ပါမူ ထိုထိုသော ပြဿနာများကို လွယ်ကူစွာဖြင့် ကျော်လွန်တော်မူခဲ့ နိုင်ပေသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အဖြစ်အပျက်များထက် ပိုမိုထူးကဲသော အဖြစ်အပျက်မှာ ကောင်ကင် တမန် ရှိမိနီလ်နှင့် တွေ့ဆုံသည့်အဖြစ်အပျက်၌ အချို့ကျမ်းချက်များတွင် တမန်တော်မြတ်က “ကျွန်ုပ် သည် ကောင်းကင်တမန် ရှိမိနီလ်ကို ပြန်သွားသည့် အချိန်အထိ မမှတ်မိလိုက်ပါ။ ထပြန်သွားသည့်အခါ ကျမှ ကောင်းကင်တမန် ရှိမိနီလ်ဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ပါသည်။ ဤသည် ပထမအကြိမ်ပင် ဖြစ်သည်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ဤအဖြစ်အပျက်သည် တမန်တော်မြတ်၏ သက်တော်နောက်ဆုံးပိုင်းတွင် ဖြစ် ပေါ်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်ပင်ဖြစ်သည်ဟု မုဟဒ်အစ်ဆီ ပညာရှင်တို့က ထုတ်ဖော်ရေးသားကြသည်။ ထို အဖြစ်အပျက်၌ပင် ကောင်းကင်တမန်က ကိယာမတ်နှင့် ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်အား မေးမြန်းသည့်

အခါ တမန်တော်မြတ်က (ما المستول على أعلام الصائل) “ယင်း(ကိယာမတ်)နှင့်ပတ်သက်၍

အမေးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မေးမြန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ထက် ပိုမို၍မသိပါ” ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤသည် တနည်းဆိုသော် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ဝန်းရံသိမြင်နိုင်သော အလုံးစုံကို သိတော်မူသော ဉာဏ်တော်သည် အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူ့၌မျှ မရှိကြောင်း ပွင့်လင်းစွာထုတ်ဖော်မိန့်ကြား တော်မူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မျက်ကွယ်၌ရှိသော အရာများကို သိစွမ်းနိုင်သော အသိဉာဏ်ကိုထားဘိဦး၊ မျက်မြင်၊ တွေ့ထိနိုင် သော အရာများ၏ အသိဉာဏ်သည်ပင်လျှင် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ် ပေးသနားတော်မူမှသာလျှင် ရရှိသည် ဖြစ်သည်။ ထိုအသျှင်မြတ် အလိုတော်မရှိပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် မျက်မြင် တွေ့ထိကိုင်ကွယ်ရသော အရာ များကိုပင်လျှင် သိရှိနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ အချုပ်ဆိုသော် လုံးဝအချုပ်အချာ အာဏာနှင့် အရာခပ်သိမ်း တို့ကို ဝန်းရံသိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်တော်သည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သူ့၌မျှ မရှိကြောင်း၊ ထိုအာဏာနှင့် အသိဉာဏ်သည် အချို့ဉာဏ်ပညာကင်းမဲ့သူများ ထင်မှတ်နေကြပကဲ့သို့ နမိတမန်တော် များ၌ မုချရှိအပ်သော မရှိမဖြစ်သော အရာမဟုတ်ကြောင်း ဤမူကွပ်ပိုင်တော်တွင် အတိအလင်းမိန့်ဆို ထားတော်မူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

နမိတမန်တော်များသည် မိမိတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် “တရ်အီရီ” တရားဥပဒေ ဆိုင်ရာများတွင် အားလုံးပြည့်စုံကြပေသည်။ သို့ရာတွင် အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်သည် (تَكْوِي) “တက္ကဝီနီ”

ဖန်ဆင်းတော်မူခြင်း ဆိုင်ရာများတွင် ထိုက်တန်သူအား ထိုက်တန်သမျှကိုသာ ချီးမြှင့်တော်မူသည်။ ဤ အသိဉာဏ် အမျိုးအစားတွင် တမန်တော်မြတ်မူဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လုလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) သည် အတိတ် အနာဂတ်ရှိ သတ္တဝါအားလုံးတို့ထက် ပိုမိုချီးမြှင့်တော်မူခြင်း ခံခဲ့ရပေသည်။ တမန်တော်မြတ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မြောက်မြားစွာသော အသိဉာဏ်များကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုထိုသော အသိဉာဏ်များကို မည်သူတဦးတယောက်မျှ ရေတွက်နိုင်သည်ပင် မရှိချေ။
(အွတ်ဆ်မာနီ)

အပိုဒ်-၂၄

‘တောင်ဟိဒ်’၏ မှန်ကန်ခြင်းနှင့် ‘ရှစ်ရက်’၏ မှားယွင်းခြင်း။
မိမိ၏ အသျှင်သခင်အား အမြဲတစေ တသရမည်ဖြစ်ခြင်း။

အာယတ်ခဏ်အမြက်သဘော။

အာယတ်-၁၈၉။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူသောအသျှင်။ ကျေးဇူး ပြုတော်မူသောအသျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့ကို အသက်တချောင်းဖြင့် စတင်ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ ထိုအသက်တချောင်းမှပင် ၎င်း၏ ကြင်ရာကြင်ဘက်ကို ဖန်ဆင်းတော်မူသည်။

လူသားတို့တွင် အချို့ဇနီးမောင်နှံတို့၌ ကိုယ်ဝန်ရှိသောအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ သားကောင်းရတနာ ရရှိပါမည့်အကြောင်း ဆုပန်ကြသည်။

၁၉၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုဇနီးမောင်နှံတို့အား သားကောင်းရတနာ ပေးတော် မူသောအခါ ၎င်းတို့သည် “ရှစ်ရက်” ပြုလုပ်ကြသည်။

၁၉၁-၁၉၂။ ၎င်းတို့သည် အကြင်သူသော အရာများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ယှဉ်တွဲကိုးကွယ် ကြသည်။ ထိုအရာများသည် အခြားတစ်ရပ်ကို ဖန်ဆင်းနိုင်သည် မရှိသည့်အပြင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် အဖန်ဆင်းခံများဖြစ်သည်။ ထိုအရာများသည် သူတပါးကို လည်း ကူညီနိုင်သည် မရှိ။ မိမိတို့ကိုယ်ကိုလည်း ကူညီနိုင်သည် မရှိပေ။

၁၉၃။ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဟစ်ခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟစ်ခေါ်ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ဖြစ်စေ အကြောင်းမထူးပေ။

၁၉၄။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှအပ ကိုးကွယ်ရာများအဖြစ် အသင်တို့ပြုလုပ်ထားသော အရာများသည် အသင်တို့ကဲ့သို့ပင် ကျွန်ုပ်တို့အားသာ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုအရာများ သည် အသင်တို့ထက် သာသည်မဟုတ်။ ညံ့ဖျင်းသည်သာဖြစ်သည်။

- ။ ၁၉၅။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှအပ ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် လူသားတို့ ဖန်ဆင်းထားသော အရာများ၌ လမ်းလျှောက်ပိုင်ရန် ခြွေလည်းမရှိ။ ကိုင်တွယ်ရန် လက်လည်းမရှိ။ ကြည့်ရှုနိုင်ရန် မျက်စိလည်းမရှိ။ ကြားနာရန် နားလည်းမရှိ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မြတ်အား “အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ထိုထိုသော ကိုးကွယ်ရာများကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး ကျွန်ုပ်အား ဒုက္ခပေးရန်ကြံစည်အားထုတ်ကြကုန်။ ယင်းသို့ ကြံစည်ပြီးသောအခါ ကြံစည်ထားကြသည့်အတိုင်း ချက်ချင်းပြုလုပ်ကြကုန်။ ကျွန်ုပ်အား ဆိုင်းငံ့ခွင့် အလျင်းမပေးကြကုန်လင့်”ဟု ပြောကြားစေတော်မူခြင်း။
- ။ ၁၉၆။ ကျွန်ုပ်အား စောင့်ရှောက်တော်မူသော အသျှင်သည် ကျမ်းဂန်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် သူတော်စင်များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော်မူသည်။
- ။ ၁၉၇။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှအပ အသင်တို့ကိုးကွယ်သော အရာများသည် အသင်တို့ကိုလည်း ကူညီနိုင်ကြသည်မဟုတ်။ မိမိတို့ကိုယ်ကိုလည်း မိမိတို့ကူညီနိုင်ကြသည်မဟုတ်။
- ။ ၁၉၈။ အသင်တို့သည် ထိုကိုးကွယ်ရာများကို တစုံတရာပြောပြရန် ဟစ်ခေါ်လျှင်လည်း ၎င်းတို့သည် ကြားကြသည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့သည် အသင့်ကို ကြည့်နေသည်ဟု အသင်ထင်မှတ်သည်။ အမှန်မှာ ၎င်းတို့သည် အလျင်းကြည့်မြင်နိုင်ကြသည်မဟုတ်ပေ။
- ။ ၁၉၉။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်အား ခွင့်လွှတ်သည့် အကျင့်မွေးမြူရန် ကောင်းရာကို ညွှန်ရန်နှင့် သူမိုက်တို့နှင့် ကင်းဝေးစွာနေရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း။
- ။ ၂၀၀။ ရှိုင်တွာန်ဘက်မှ အကယ်၍ တစုံတရာ အနှောက်အယှက်ဖြစ်ပေါ်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် ခိုကိုးရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း။
- ၂၀၁-၂၀၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိုးသ ခန့်ညားသောသူတို့သည် ရှိုင်တွာန်ဘက်မှ တစုံတရာ အနှောက်အယှက် ဖြစ်ပေါ်လျှင် ၎င်းတို့သည် ချက်ချင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တသကြသည်။ သို့ရာတွင် ရှိုင်တွာန်၏ နောက်လိုက်များကိုမူကား ရှိုင်တွာန်များသည် လမ်းမှားခြင်းဘက်သို့ပင် ဆွဲဆောင်သွားကြလေသည်။
- ။ ၂၀၃။ တမန်တော်မြတ်သည် မုရှိရစ်က်တို့ တောင်းဆိုကြသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြုတော်မမူသောအခါ ယင်း မုရှိရစ်က်တို့၏ ပြက်ရယ်ပြောဆိုပုံနှင့် တမန်တော်မြတ်၏ ဖြေကြားပုံ။
- ။ ၂၀၄။ ဣဒ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားထောင်ကြရမည်။
- ။ ၂၀၅။ လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ အသျှင်သခင်အား ကြိုငဲ့ကြောက်ရွံ့ ရိုကျိုးစွာဖြင့် အမြဲတစေ အောက်ခေ့တသကြရမည်။
- ။ ၂၀၆။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါးတွင် ရှိကြကုန်သော ကောင်းကင်တမန်များသည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို မပြုလိုပဲ စောင်းမားတက်ကြ မာန်မာနရှေ့ထား၍ ပလ္လာဒ်နေကြသည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်အား အမြဲတစေ ဂုဏ်တော်မွမ်းလျက် ပျပ်ဝပ်ဦးချလျက်ရှိကြကုန်သည်။

(၁၀၉)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا
 زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا
 خَفِيًّا فَأَمْرَتْ رَبًّا قَلِيلًا أَنْتَقَلَّتْ دَعْوَا اللَّهِ رَبِّهَا
 لَبِنِ اتِّتَمَّ صَاحًا لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- هُوَ ထိုအသွင်မြတ်သည်။ 1385
- الَّذِي အကြင် (အသွင်မြတ်)ပင်၊
- خَلَقَكُمْ ထို (အသွင်မြတ်)သည် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။
- مِنْ نَفْسٍ အသက်မှ၊
- وَاحِدَةٍ တချောင်းတည်း ဖြစ်သော၊
- وَجَعَلَ ၎င်းပြင်၊ ထို(အသွင်မြတ်)သည် ပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။
- مِنْهَا ထို(အသက်တချောင်း)မှ ပင်၊
- زَوْجَهَا ၎င်း၏ပေါင်းဖော်ပေါင်းဖက်ကို၊
- لِيَسْكُنَ ၎င်းသည် အနားယူ တည်ငြိမ်နိုင်ရန်၊
- إِلَيْهَا ထို(အဖော်)၏ ထံတွင်၊
- فَلَمَّا သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အကြင်အခါဝယ်၊
- تَغَشَّاهَا ၎င်းသည် ယင်း(အဖော်)အား ဖုံးလွှမ်းခဲ့ခဲ့လေသည်။
- حَمَلَتْ ထို (အဖော်)သည် ထမ်းခဲ့လေသည်။
- حَمْلًا ဝန်ကို၊
- خَفِيًّا ပေါ့ပါးသော၊
- فَأَمْرَتْ ထို့နောက်၊ ယင်း(အဖော်)သည် သွားလာမှုကို ပြုခဲ့လေသည်။

بِهِ	ထို(ဝန်)နှင့်တကွ၊
فَلَيْلًا	တဖန်အကြင်အခါဝယ်၊
أَثْقَلْتُ	ထို(ဝန်)သည် လေးလံ၍ လှာခဲ့၏၊
دَعَا اللَّهَ	၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် ပတ္တနာ
رَبَّهُمَا	ပြုခဲ့ကြကုန်၏။
لَيْلًا اتَّيْتَنَا	၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊
صَالِحًا	အကယ်၍၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ချီးမြှင့်ပေးသနား
لَنَكُونَنَّ	တော်မူပါလျှင်၊
مِنَ الشَّاكِرِينَ	ပဏတိပြည့်စုံစွာ၊
	အမှန်ပင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ဖြစ်ကြပါမည်၊
	ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်သူတို့အနက်မှ၊

(၁၉၉)

فَلَمَّا أَتَوْهَا صَالِحًا جَلَّالَهُ شُرَكَاءُ فِينَا أَشْهُمًا
فَعَلَى اللَّهِ عَتَا بَشَرُ كُونَنَّ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

فَلَمَّا	သို့ရာတွင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
أَتَوْهَا	ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏၊
صَالِحًا	ကောင်းမွန်ပြည့်စုံစွာ၊
جَلَّالَهُ	၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏၊
لَهُ	ထို(အသျှင်မြတ်)၌၊
شُرَكَاءُ	တွဲဖက်များ။
فِينَا	အကြင်အရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊
أَشْهُمًا	ထို(အသျှင်မြတ်)သည်၊ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား၊ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။
فَعَلَى اللَّهِ	စင်စစ်တမူကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အလွန်မြင့်မြတ် လှတော်မူ၏
عَتَا	အကြင်အရာထက်၊
بَشَرُ كُونَنَّ	၎င်းတို့သည် တွဲဖက်နိုင်ယှဉ်ကြကုန်၏။

ကေားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၁၈၉) ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသက်တိုအား အသက်တချောင်းတည်းမှ ဖန်ဆင်းတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုအသက်တချောင်းမှပင်လျှင် ၎င်း၏(ကြင်ရာကြင်ဖက်)ကို ၎င်း၏ထံ၌ တည်ငြိမ်ပေ့လျော်စွာ နေနိုင်ရန်ပြုလုပ် (ဖန်ဆင်း)တော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ၎င်း(ယောက်ျား)သည် ယင်းကြင်ရာအား ဖုံးလွှမ်းသည့်အခါ ယင်းသည်ပေါ့ပါးသော ကိုယ်ဝန်ကိုထမ်း၍ ထိုကိုယ်ဝန်နှင့်တကွ (လွယ်ကူစွာ) သွားလာခြင်းကို ပြုလေသည်။ တဖန်ထိုကိုယ်ဝန်သည် ရင့်လေး၍လာသောအခါ၊ ၎င်းတို့ (ဇနီးမောင်နှံ) နှစ်ဦးသည် မိမိတို့အရှင်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်တွင် “အကယ်၍ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကောင်းမွန်သော (သားသမီးကို) ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်(အသျှင်မြတ်၏)ကျေးဇူးတော်ကိုမုချသိတတ်ကြပါမည်“ဟု ပတ္တနာပြုကြကုန်၏။

(၁၉၀) သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား (သားသမီးကို) ကောင်းမွန်ပြည့်စုံစွာ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့နှစ်ဦးလုံးသည် ထိုအသျှင်မြတ်က ၎င်းတို့အား ချီးမြှင့်တော်မူသောအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (အခြားအရာများ)ကို ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။ စင်စစ်တမူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ် ကိုးကွယ်ကြသည်တို့ထက် အလွန်မြင့်မြတ်လှတော် မူပေသတည်း။

1385 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနန္ဒာ၊ ကျေးဇူးတော် အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား အသက်တချောင်းမှ (၀၁) ဖခင်ကြီး အာဒမ် (အလိုင်ဟာစ္စလာမ်)မှ စတင်ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ထိုဖခင်ကြီး အာဒမ်မှ ၎င်း၏ ကြင်ရာကြင်ဖက်တဦးကို (၀၂) မိခင်ကြီး ဟောင်ဝါသခင်မကို ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည်။ ဤအကြောင်း ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၄:၁) တွင်လည်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ထို့နောက် ထိုဖခင်ကြီးနှင့် မိခင်ကြီး ၂-ဦးတို့မှ သားသမီးမြောက်မြားစွာ ဆင်းသက်ပေါက်ပွားလာခဲ့ကြပေသည်။ ၎င်းတို့တွင်လည်း ဇနီးမောင်နှံများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဇနီးမောင်နှံများအနက် အချို့၏ အဖြစ်ကား၊ ဤသို့ ရှိသည်။ ဇနီးမောင်နှံတို့ဘဝ ပေါင်းသင်းကြသည့်အခါ ကိုယ်ဝန်ရှိလာခဲ့သည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သူသည် ပထမသော် ပေါ့ပါးစွာ သွားလာနေထိုင်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ဝန် ရင့်မာလာသည့်အခါ လေးလံ၍လာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဇနီးမောင်နှံတို့သည် ကိုယ်ဝန်ရှိကြောင်း၊ အတိအကျ သိရှိလာကြသည့်အခါ ၎င်းတို့တွင် အမျိုးမျိုးသော အတွေးအထင်များ စိုးရိမ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဇနီးမောင်နှံတို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် အကယ်၍ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကောင်းမွန်သော သားသမီး ရတနာတပါး ပေးသနားတော်မူပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုး တို့သည် အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ကို သိရှိကြပါမည်ဟု ဝန်ခံကတိပြု လျှောက်ထားပန်ကြားကြလေသည်။ (လူသားတို့သည် ဒုက္ခကြီးငယ်နှင့် ဖြောင့်ကြသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် ဝန်ခံညာဉ်

Book IX—Chapter VII
The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(ဂူဂုလ်အာဇ်ရာဖ်) ကြည့်နိုးများကဏ္ဍ။

ကြီးငယ် ပြုလုပ်လေ့ရှိကြသည်မှာ မျက်မြင်ပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ထို ဇနီးမောင်နှံ ၂-ဦးတို့အား ကောင်းမွန်သော သားသမီးရတနာ ပေးသနားတော်မူသည့်အခါ ယင်း ဇနီးမောင်နှံတို့ သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုကို ကာယကံအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဝစီကံ အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ မနောက်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အချိုးချိုးအဖုံဖုံ ပြုလေကြတော့ သတည်း။ ယင်းသို့ “ရှစ်ရက်” ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှု ပြုကြလင့်ကစား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ကြသည်များထက် အလွန်ကြီးကဲ မြင့်မြတ်တော်မူလှပေသတည်း။
(ထာနဝီ)

ဤမူကွဲပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော (جَعَلْنَا) (ဂုအလာ) “ထိုသူနှစ်ဦး ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်”

ဟူသောကောင်းစုတွင် ပါရှိသော “ထိုသူနှစ်ဦး” ဟူသည် ဖခင်ကြီးအာဒမ်နှင့် မိခင်ကြီးဟောဝ်ဝါတို့အား ရည်ညွှန်းသည်မဟုတ်။ ထိုဖခင်ကြီးနှင့် မိခင်ကြီးတို့မှ ဆင်းသက်ပေါက်ပွားလာခဲ့ကြသော သားသမီးများ အနက်အချို့ ဇနီးမောင်နှံတို့ကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကြည့်-ဂုဆ်ဆာဆ်။ အချို့ တာမီဒီများထံမှလည်း ဤအတိုင်းပင် အဆိုသာရှိပေသည်။

قال لَمَلَا وَتَوَاتَرَ الصَّغِيرَاتُ فِي جَعَلْنَا عَائِلَاتٍ لِّلنَّاسِ
من بعد ما ولدنا لآدم زوجا، (جماص)

ဤအတ္ထုပ္ပတ္တိသည် မုန့်ရစ်က်တို့တွင် ဖြစ်ပျက်လေ့ရှိသော အဖြစ်အပျက် အလေ့အထကို ဥပမာ တင်စားပြီး ဒိန်ဆိုထားတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အေ့မာမ်ရာဇီသခင်က ကီဖာလ်သခင်ကို ကိုးကားပြီး ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ ဤသည်အဖွင့်ကို အေ့မာမ်ရာဇီသခင်သည် အထူးပင်နှစ်ချိုက်လေသည်။
(ကြည့်-ကဒီရ်ကျမ်း)

ဤမူကွဲပါဠိတော်တွင် ပါရှိသော “ထိုသူနှစ်ဦး” ဟူသော နာမ်စားသည် ဖခင်ကြီးအာဒမ်နှင့် မိခင်ကြီး ဟောဝ်ဝါတို့အား ရည်ညွှန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ရန်အတွက် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် သော်လည်းကောင်း၊ ဟဒီဆ်ဩဝါဒတော်များတွင် သော်လည်းကောင်း၊ အထောက်အထား သက်သေသာဓက အတိအကျ မတွေ့ရပေ။ ထို့ပြင်တဝ ဤသို့သောအဖြစ်အပျက်သည် နမိတမန်တော်များနှင့်လည်း အလျင်းမလျော် ကန်ပေ။ ကြည့်-ဗဟ်ရ်။ ဗိုင်သွာဝီ။ မာဂျီဒီ။

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

أَبَشْرِكُون	အသို့ပါနည်း။ ၎င်းတို့သည် နှိုင်းယှဉ်တွဲဖက်ကြလေသလော၊
مَا	အကြင်အရာကို၊
رَأَى خَلْقٌ	ထို(အရာ)သည် ဖန်ဆင်းသည်မဟုတ်ပေ၊
شَيْئًا	တစုံတရာကိုမျှ၊
وَهُمْ	စင်စစ်သော်ကား၊ ၎င်းတို့သည်ပင်လျှင်၊
مُخَلَقُونَ	၎င်းတို့သည် ဖန်ဆင်းခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းတို့သည် အကြင်သို့သော အရာများကို(အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့်) ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ကြ သလော။ ? ထိုအရာများသည် တစုံတရာကိုမျှ ဖန်ဆင်းနိုင်ကြသည်မရှိသည့်ပြင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပင် ဖန်ဆင်းခြင်းခံကြရပေသည်။

(၁၉၂)

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ تَعَاوَنًا وَلَا انْفُسًا يَخْرُجُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ	ထိုမှတပါး၊ ၎င်းတို့သည် တတ်စွမ်းနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ၊
لَهُمْ	ထိုသူတို့အဖို့၊
تَعَاوَنًا	မည်သည့်အကူအညီကိုမျှ၊
وَأَنْفُسًا	ထို့ပြင်၊မဟုတ်ပေ၊
يَخْرُجُونَ	၎င်းတို့ကိုယ်များကို၊
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ	၎င်းတို့သည်ကူညီ (နိုင်)ကြသည်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတစ်ပါး ယင်းတို့သည် ထိုသူတို့အား မည်သည့်အကူအညီမျှ မပေးနိုင်ကြသည်သာမက မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း (လုံးဝ) ကူညီပေးပိုင်နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။

(၁၉၃)

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ

أَدْعَوْتُهُمْ أَمْ أَنْتُمْ هُمْ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾

လုံးကျောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَأَنْ	ထို့ပြင်၊ အကယ်၍၊	1386
تَدْعُوهُمْ	အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဖိတ်ခေါ်ကြအံ့၊	
إِلَى الْهُدَىٰ	မှန်ကန်သောတရားလမ်းသို့၊	
لَا يَتَّبِعُكُمْ	၎င်းတို့သည် အသင်တို့နောက်သို့ လိုက်ကြမည်မဟုတ်ပေ၊	
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ	အတူတူပင်၊	
أَدْعَوْتُهُمْ	အသင်တို့အပေါ်ဝယ်။	
أَمْ أَنْتُمْ هُمْ	အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဖိတ်ခေါ်ကြသည်ဖြစ်စေ၊	
آمِنُونَ	သို့တည်းမဟုတ်၊	
	အသင်တို့သည်၊	
	ဆိတ်ဆိတ်နေကြသူများဖြစ်စေ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား မှန်ကန်သောတရားလမ်းသို့ ဖိတ်ခေါ်ကြလျှင်လည်း ၎င်းတို့သည် အသင်တို့နောက်သို့ လိုက်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ (သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဟစ်ခေါ်ကြသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေကြသည်ဖြစ်စေ(မည်သို့မျှ) အကြောင်းမထူးပေ။

1386 (وان تدعوا الى الهدى لا تتبعكم) ဟူသော မုက္ခပာဋ်တော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နှစ်မျိုးနှစ်စား

ပြန်ဆိုနိုင်သည်။ (က) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ကို အသင်တို့အား တစုံတရာလမ်းညွှန်ပြရန်အတွက် တစ်ခေါ်ကြလျှင် ၎င်းတို့သည် အသင်တို့၏စကားကို နာခံနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ (ဝါ) တစုံတရာ လမ်းညွှန်နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ (ခ) အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ကို တစုံတရာလမ်းညွှန်ပြရန် အတွက် ၎င်းတို့အား တစ်ခေါ်ကြလျှင် ၎င်းတို့သည် အသင်တို့၏စကားကို လိုက်နာနိုင်ကြသည်မဟုတ်။ (ဝါ) အသင်တို့ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း လိုက်နာဘုဉ်းသုံးနိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ ကြည့်-မာဂျီဒ်။ ထာနဝီ။

تِلْكَ لُحُطَاتُ الْمُشْرِكِينَ هُمْ ضَمِيرُ الْأَصْنَامِ (بَيِّنَاتٍ)

ဤ မုက္ခပာဋ်တော်သည် မုရှ်ရစ်က်များကို ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုထားတော်မူသော

မုက္ခပာဋ်တော်ဖြစ်သည်။ (هم) "ဟွန်မ်" ဟူသော နာမ်စားသည် (ကာ ဖစ် ရ်

မုရှ်ရစ်က်တို့ ကိုးကွယ်ရာ ပြုလုပ်ထားကြသည့်) ရုပ်ထု၊ ရုပ်လုံးများကို ရည်ညွှန်းသည်။
(မိုင်ဝသွာဒီ)

မှတ်ချက်:

တစုံတရာ ပြောဆိုခြင်းကို နားထောင်လိုက်ခြင်းသည် အလွယ်ကူဆုံး ကိစ္စတရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မုရှ်ရစ်က်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာများသည် ဤသည်ကိုပင် မပြုစွမ်းနိုင်ကြပေ။ မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ် ထိမ်းသိမ်း ဇောင့်ရှောက်ခြင်းသည် သူ့ဘာပီးစကား နားထောင်ခြင်းထက် ခက်ခဲသည်။ သူ့တပီးအား ကူညီယိုင်းပင်းခြင်းသည် ပို၍ပင်ခက်ခဲသည်။ တစုံတရာကို ဖန်ဆင်းခြင်းသည်ကား အခက်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ မုရှ်ရစ်က်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာများသည် လွယ်သောကိစ္စလည်း မပြုစွမ်းနိုင် ခက်သောကိစ္စကိုလည်း မပြုစွမ်း နိုင်။ အခက်ဆုံးကိုလည်း မပြုစွမ်းနိုင်။ မည်သည့် တစုံတရာကိုမျှပင် မပြုစွမ်းနိုင်သော အရာများသည် အသို့လျှင် ကိုးကွယ်ရာ အချွတ်သခင်များ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ ကြည့်-ထာနဝီ။

(၁၉၄) إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادًا أَشْرَكًا
فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- إِنَّ كَعْنَكُورِ ၁ ကေန်စင်စစ်၊
- الَّذِينَ ၂ အကြင်သူတို့သည်၊
- تَدْعُونَ ၃ အသင်တို့သည် ဟစ်ခေါ်ကြလေသည်။
- مِنْ دُونِ اللَّهِ ၄ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင်၊
- عِبَادُ ၅ ကျွန်များသာလျှင်ဖြစ်ကြ၏။
- أَمْ تَأْتِكُمْ ၆ အသင်တို့ကဲ့သို့ပင်၊
- نَادِ عَوْفُورِ ၇ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဟစ်ခေါ်ကြလေကုန်၊
- فَلَيْسَتْ حَبِيبُوا ၈ တဖန်၊ ၎င်းတို့သည် ပြန်၍ထူးသင့်ကြပေသည်။
- لَكُمْ ၉ အသင်တို့အား၊
- إِنْ كُنْتُمْ ၁၀ အကယ်၍၊ အသင်တို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြပါလျှင်၊
- مُدْقِينِ ၁၁ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ပြောဆိုကြသူများ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ကေန်စင်စစ် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှအပ ဟစ်ခေါ် (ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်) ကြကုန်သော အရာတို့မှာလည်း အသင်တို့ကဲ့သို့ပင် ကျွန်များ (အဖန်ဆင်းခံများ)သာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် အကယ်၍သာ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ပြောဆိုသူများဖြစ်ကြပါလျှင်၊ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ဟစ်ခေါ်ကြလေကုန်။ တဖန် ၎င်းတို့သည် (လည်း)အသင်တို့အား ပြန်၍ထူးကြပါစေ။

(၁၉၅)

اللَّهُمَّ اجْعَلْ يَشْرُونَ بِهَا زَادَ أَمْ لَهُمْ أَيْدِيَّ يَبْطِشُونَ بِهَا
أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَكُمْ إِذْ أَنْ يَسْعُونَ
بِهَا قُلْ إِذْ عَوَّاشَكُمْ أَنْتُمْ كَيْدُونَ فَلَا تَنْظُرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- أَلْعَمُدُ အသို့ပါနည်း၊ ၎င်းတို့၌ ရှိလေသလော၊
- أَرْجُلُهُ ခြေများသည်၊
- يَبْسُطُونَ ၎င်းတို့သည် လမ်းလျှောက်ကြလေသည်၊
- بِهَا ထို(ခြေများ)ဖြင့်၊
- أَمْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- لَعَلَّهُ ၎င်းတို့၌(ရှိလေသလော)၊
- أَيْدِي لက်များသည်၊
- يَبْسُطُونَ ၎င်းတို့သည် ကိုင်တွယ်ကြလေသည်၊
- بِهَا ထို(လက်များ)ဖြင့်၊
- أَمْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- لَعَلَّهُ ၎င်းတို့၌ (ရှိလေသလော)၊
- أَعْيُنُهُمْ မျက်စိများသည်၊
- يَبْصُرُونَ ၎င်းတို့သည် ကြည့်မြင်ကြလေသည်၊
- بِهَا ထို(မျက်စိများ)ဖြင့်၊
- أَمْ သို့တည်းမဟုတ်၊
- لَعَلَّهُ ၎င်းတို့၌(ရှိလေသလော)၊
- أَذَانُهُمْ နားများသည်၊

يَسْمَعُونَ ၎င်းတို့သည် ကြားကြလေသည်၊
 بِهَا ထို(နားများ)ဖြင့်၊
 فَلْ အသင်သည် ပြောကြားပါလေ၊ 1387
 أَعْوَابُ ခေါ်ယူကြလေကုန်၊
 شُرَكَاءِكُمْ အသင်တို့၏ တွဲဖက်ကိုးကွယ်ရာတို့ကို၊
 تَسْمَعُونَ ထို့နောက်၊
 كِيدُونِ အသင်တို့သည် ငါနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ကြံစည်ကြလေကုန်၊
 فَذَاتُ ظُهُورِنِ တဖန်၊ အသင်တို့သည် ငါ့အား ဆိုင်းငံ့ခွင့်၊ မပေးကြဟုန်လင့်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းတို့၌ လမ်းလျှောက်နိုင်ကြရန် ခြေများရှိကြလေသလော။? သို့မဟုတ် ၎င်းတို့တွင် (တစုံတရာကို) ကိုင်တွယ်နိုင်ကြရန် လက်များရှိကြလေသလော။? သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့၌ ကြည့်မြင်နိုင်ကြရန် မျက်စိများရှိကြလေသလော။? သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့၌ကြားနိုင်ရန် နားများ ရှိကြလေသလော။? (အိုနဗီတမန်တော်)အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့)အသင်တို့သည် (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်တွဲဖက် ကိုးကွယ်လျက် ရှိကြကုန် သော) မိမိတို့၏ တွဲဖက်ကိုးကွယ်ရာတို့ကို ခေါ်ယူကြလေကုန်။ ထို့နောက် အသင်တို့သည် ငါ့အား ဆိုင်းငံ့ခွင့်မပေးပဲ (၎င်းတို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ငါနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ကြံစည်ကြလေကုန်။

1387 “မကာမ္မိတော်ရှိ မုရှိရစ်ကံများက တမန်တော်မြတ်အား ‘အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ များကို မလေးမစား မခန့်မညား မထိမဲ့မြင် မပြုလုပ်နှင့်။ သို့မဟုတ်လျှင် ထို ကိုးကွယ်ရာများသည် အသင့်အပေါ်သို့ ဘေးဒုက္ခများ သက်ရောက်စေကြလိမ့်မည်’ ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၉:၃၆) တွင်လည်း ပါရှိသည်။ ယင်းသို့ ခြိမ်းခြောက်သော မုရှိရစ်ကံတို့အား ဤမုက္ခပါဌ် တော်တွင် ပြန်လည်ဖြေကြားထားတော်မူသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ။

(၁၉၆) إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ سَوَّلَ الصَّالِحِينَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إِنَّ
 رَبِّي سُبْحَانَ
 اللَّهُ الَّذِي
 نَزَّلَ
 الْكِتَابَ
 دَهْوًا
 يَتَوَلَّى
 الصَّالِحِينَ

ကေနစင်စစ်၊ 1388
 ငါ့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆွေခင်ပွန်းသည်၊
 အကြင်အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ပင်၊
 ထို (အသျှင်မြတ်)သည် ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏၊
 ကျမ်းဂန်ဒေသနာတော်ကို၊
 ထိုမှတပါး၊ ထို (အသျှင်မြတ်)သည်ပင်၊
 ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်တော်မူ၏၊
 သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့အား။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ကေနစင်စစ်(ငါ့ထံသို့) ကျမ်းဂန်ဒေသနာတော်ကို ချပေးသနားတော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်ပင် ငါ့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော်မူသော အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်တော်မူပေသည်။ ထိုမှတပါး ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့အားလည်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်တော် မူပေသတည်း။

1388 ဤမှတစ်ပါးတော်တွင် အမှန်တကယ် ကိုးကွယ်ခြင်းကို ခံထိုက်တော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ရုတ်တော် ၂-ပါးကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ (က) ထိုအသျှင်မြတ်သည် နှစ်ဘဝလုံးတွင်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော ပညာအပေါင်းကို ခြိုင့်ထားသော ကျမ်းဂန် ဓမ္မကွန်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးတော်မူသည်။ (ခ) ထိုအသျှင်မြတ်သည် သူတော်ပင်အပေါင်းတို့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော်မူသည်။ မုရှိရစ်ကံတို့၏ ကြီးတွယ်ရာများတွင် ယင်းရုတ်တော် ၂-ပါး အလျင်းမရှိပေ။ (အခြား မည်သည့်ရုတ်တော်မျှလည်း မရှိပေ)။

اِنَّ رَبِّيَ سُبْحَانَ تَعَالَى اَنْ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِ
 فَضْلًا عَنْ نَبِيَّائِهِ (بيضاوي)

Book IX—Chapter VII
The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အာအ်ရာဖ်) ကြဋ်နန်းများကဏ္ဍ။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကျွန်များအနက် သူတော်စင်များကိုပင် ကာကွယ်
စောင့်ရှောက်တော်မူလေ့ရှိရာ နမိတမန်တော်များအားမူကား အသို့လျှင် လစ်လျူပြုထား
တော်မူမည်နည်း။ မုဒုကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော်မူမည်သာ ဖြစ်သည်။

(ဗိုင်သွာစီ)

(၁၉၇)

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَدْعَكُمْ
وَلَا أَنفُسَكُمْ يُصْرُونَ ۗ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَالَّذِينَ	သို့ရာတွင်၊ အကြင်သူတို့သည်၊
تَدْعُونَ	အသင်တို့သည် ဟစ်ခေါ်ကြကုန်၏။
مِنْ دُونِهِ	ထို(အသျှင်မြတ်)မှတပါး၊
لَا يَسْتَجِيبُونَ	၎င်းတို့သည် မတတ်စွမ်းနိုင်ကြပေ။
نَدْعَكُمْ	အသင်တို့အား ကူညီခြင်းကို၊
وَلَا	ထိုနည်းတူစွာ မဟုတ်ပေ။
أَنفُسَكُمْ	၎င်းတို့၏ ကိုယ်များကို၊
يُصْرُونَ	၎င်းတို့သည် ကူညီကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်မှတပါး၊ အသင်တို့ဟစ်ခေါ်(ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တမ်းတ) ကြကုန်
သော သူတို့မှာမူကား အသင်တို့အားလည်း ကူညီနိုင်ကြသည်မဟုတ်ပေ။ မိမိတို့ကိုယ်များကိုလည်း
(မိမိတို့) ကူညီနိုင်ကြသည် မဟုတ်ချေ။

(၁၉၀)

وَلَنْ تَدْخُلُوهُمْ إِلَى الْهَدْيِ لَا يَتَسَعَّرُونَ

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَنْ تَدْخُلُوهُمْ	ထိုမှတပါး၊ အကယ်၍၊
إِلَى الْهَدْيِ	အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား၊ ဖိတ်ခေါ်ကြသော်၊
لَا يَتَسَعَّرُونَ	တရားလမ်းမှန်သို့၊
يَنْظُرُونَ	၎င်းတို့သည် ကြားနိုင်ကြမည်မဟုတ်၊
إِلَيْكَ	ထို့ပြင်၊ အသင်သည် ၎င်းတို့အား တွေ့မြင်အံ့၊
وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ	၎င်းတို့သည် ကြည့်နေကြလျက် (ကြည့်နေကြသကဲ့သို့)၊
	အသင်တို့၏ဘက်သို့၊
	စင်စစ်မူကား၊ ၎င်းတို့သည်၊
	၎င်းတို့သည် မြင်နိုင်ကြသည်မဟုတ်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး အသင်တို့သည် အကယ်၍ ၎င်းတို့အား တရားလမ်းမှန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ကြလျှင်လည်း ၎င်းတို့သည် (အသင်တို့ဖိတ်ခေါ်သည်ကိုပင်) ကြားနိုင်ကြမည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ယင်း မမှန်သော (ကိုးကွယ်ရာ) များအား မိမိဘက်သို့ ကြည့်နေဘိသကဲ့သို့ တွေ့မြင်နေရသော်လည်း စင်စစ်မူကား ၎င်းတို့သည် (အလျင်း) ကြည့်မြင်နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။

ဆက်စပ်မှု။

အထက်တွင် မုရ်ရစ်က်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြင်းထန်စွာ ဂေဖန်မိန့်ဆိုထားတော်မူသည့် အကြောင်း ပါရှိ၏။ သို့ဘစေလည်း မုရ်ရစ်က်တို့သည် မလိုမုန်းထာ မှုကြောင့် မိမိတို့၏ မိုက်မှားမှုကို မစွန့်လွှတ်ပဲ ဇွတ်မိုက်ကာ မိုက်မြိုက်စိုက်နေခဲ့ကြသည်။ ဤသည်အချက်သည် ဒေါသအမျက်ထွက်ပေါ်စရာ အကြောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့အတွက် ရှေ့တွင် တမန်တော်မြတ်အား သိမ်မွေ့စွာ

ဆက်ဆံရမည့်အကြောင်း ဒေါသ ထွက်မိခဲ့သော် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထံတော်တွင် ခိုလှုံရမည့် အကြောင်းနှင့် ယင်းမုန်ရစ်ကံတို့သည် လှမ်းမှားမြဲတိုင်း မှားနေမည်သာ ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူ သည်။ ကြည့်-ထာနဝိ။

(၁၉၉) خذ العفو وأمر بالعرف وأعرض عن الجاهلین

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

خُذِ	အသင်သည် လက်ကိုင်ထားပါလေ။	1389
الْعَفْوَا	ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားကို၊	
وَأْمُرْ	တို့ပြင်၊ အသင်သည် အမိန့်ပေးပါလေ။	
بِالْعُرْفِ	ကောင်းမြတ်သော အမှုတို့ကို၊	
وَأَعْرِضْ	၎င်းပြင်၊ အသင်သည် ဘေးဖယ်၍ နေပါလေ။	
عَنِ الْجَاهِلِينَ	အသိပညာ ကင်းမဲ့သူတို့ထံမှ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားကို အမြဲလက်ကိုင်ထားကာ (၎င်း တို့အား) ကောင်းမြတ်သောအမှုတို့ကို ပြုလုပ်ကြရန် အမိန့်ပေးလျက်ရှိပါလေ။ ၎င်းပြင် အသင် သည် အသိပညာ ကင်းမဲ့သော သူတို့ကို လစ်လျူရှု၍ နေပါလေ။

1389

خذ العفو عن المذنبين المراد اعف عنهم (رحم)

ဆိုလိုသည်ကား အသင်သည် မှပြစ်ကျူးလွန်သူတို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါလေ။ (ဓူတ်)

Book IX—Chapter VII
'The Elevated Places'

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရဟ်အအ်ရာဖ်) ကြဉ်းမ္ပားကဏ္ဍ။

ဤမုက္ခပါဌ်တော်ကို ဆင်ခြင်ပါက ပညာနှင့်အညီ ကျင့်သုံးရမည့်အကြောင်း၊ ကျူးကျော်စော်ကားသူများအား လစ်လျူပြုထားရမည့်အကြောင်း၊ အထိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကင်းမဲ့သူများနှင့် ငြင်းခုံပြောဆိုခြင်း မပြုရမည့်အကြောင်းများကို ကောင်းစွာသိရှိနိုင်ပေသည်။

الحق على الخلق بالعلم الاعراض عن اهل الباطل
والتنزه عن منازعة السفهاء (قرطبي)

عنه قال لما انزل الله عز وجل على نبيه صلى الله عليه وسلم
(خذ العفو وامر بالعرف اعرض عن الجاهل)
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم، ما اخذنا يا جبريل؟
قال يا لله امر ان تعفو عن ظلمك فتعطي من حرمك
وتصل من قطعك (ابن كثير)

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မိမိ၏နဗီတမန်တော်မြတ်(ဆွာလ္လုလ္လာဟု အလိုက်ဟိဝစလ္လမ်) ထံသို့ ကျန်အာန်ကျမ်းလာ မုက္ခပါဌ်တော်(၇:၁၉၉)ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော် မူလိုက်သည့် အခါ တမန်တော်မြတ်က “အို- ဂျစ်မိရီလ်၊ ဤကား အသို့ပါနည်း” ဟု မေးတော်မူရာ ကောင်းကင်တမန် ဂျစ်မိရီလ်က အသင်သည် မိမိအား ကျူးကျော်စော်ကားသူကို ခွင့်လှစ်ရမည်။ မိမိအား မပေးသူကို ပေးရမည်။ မိမိအား အဆက်ဖြတ်သူကို ဆက်ရမည်ဟု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်အား အမိန့်ပေးတော်မူသည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ဤသည် အုဗိုင်ယံသခင်ထံမှတဆင့် ကြားသိရသည်။ (ဇုန်နက-၇၆)

خذ العفو وامر بالعرف كما : امرت اعرض عن الجاهل
ولن في الكلام لكل الامم : فمستحسن من ذري الجاهل

အေ.စာမ် ဂျအီဇရ် ဆွာဒက်စ်က ‘ဤမုက္ခပါဌ်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

وعن جعفر الصادق امر الله نبي عليه الصلاة والسلام
بمكادم الاخلاق ليس في القرآن اية اجمع لمكادم

الاخلاق منها (كشاف - المتأرا)

အေ့မာမ် ဂျအိဖရိ ဆွာဒစ်ကံထံမှ ဤသို့ကြားသိရ၏။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ နပီတမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုငယ် ၀၈၅၆) အား အလွန် ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်သော အကျင့်စာရိတ္တများကို ကျင့်သုံးရန် မိန့်ကြားထားတော်မူသည်။ အလွန်မြင့်မြတ်သော အကျင့်စာရိတ္တများနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် ဤ မုက္ကပါဌ်တော်သည် အပြည့်အစုံဆုံးပင် ဖြစ်သည်။

(၂၀၀)

وَأَمَّا يُنزَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
إِنَّهُ سَيِّعٌ عَلَيْهِ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَأَمَّا	ထိုပြင်၊ အကယ်၍၊	1390
يُنزَعُكَ	အသင့်ထံသက်ရောက်ပါလျှင်၊	
مِنَ الشَّيْطَانِ	ရှူငံတွာန် မိစ္ဆာကောင်၏ ထံမှ၊	
نَزْعٌ	တစ်စုံတရာအကြိပေးချက်သည်၊	
فَاسْتَعِذْ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ အသင်သည် ကာကွယ်မှုကို ရှာဖွေရယူပါလော၊	
بِاللَّهِ	အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏၊	
إِنَّهُ	စင်စစ်ကောန်၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည်၊	
سَيِّعٌ	အကြွင်းမဲ့ကြာတော်မူသောအသျှင်၊	
عَلَيْهِ	အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် အကယ်၍ ရှိုင်တွန်၏ထံမှ တစုံတရာအကြံပေးချက်သည် အသင်(၏ စိတ်နှလုံး)၌ သက်ရောက်ခဲ့ပါမူ အသင်သည် (ချက်ချင်းပင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ဆည်းပူးရှာဖွေ(ရယူ)ပါလေ။ စင်စစ်ကေန် ထိုအသျှင်မြတ်သည် (အလုံးစုံကို) အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသောအသျှင်၊ (အရာခပ်သိမ်းတို့ကို) အကြွင်းမဲ့ သိရှိတော်မူသောအသျှင်မြတ်ပင်တည်း။

1390 တမန်တော်များသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ‘မအိဆူမ်’ အပြစ်ကင်းသော သူတော်စင်များလာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ရှိုင်တွန်၏ နှောင့်ယှက်မှုသည် တမန်တော်များ၏ အဆိုပါဂုဏ်ပုဒ်နှင့် မည်သို့မျှမဆန့်ကျင်ပေ။

တမန်တော်များ၏ ‘အစ်မတ်’ အပြစ်ကင်းမှု၏ သဘောမှာ ရှိုင်တွန်သည် ပြစ်မှုတစုံတရာကို ကျူးလွန်စေနိုင်သည်မဟုတ်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရန် အကြံသာပေးနိုင်သည်။ ဥပမာ— ကာဖစ်ရ် တယောက်သည် တမန်တော်တပါးရှေ့တွင် လာရောက်၍ ကုဖ်ရ်၏စကားကို ပြောဆိုနိုင်သော်လည်း ထိုတမန်တော်၌ကား မည်သို့မျှမထိခိုက်ချေ။ ယင်းသို့ ပြောဆိုခြင်းမှာ တမန်တော်၏ ဂုဏ်ကိုလည်း မည်သို့မျှမထိခိုက်ချေ။ ထို့အတူ ဂုဏ်အာဇာနည်လည်း တမန်တော် တပါးပါးရှေ့တွင် လာရောက်၍ မကောင်းသော အကြံကိုပေးနိုင်သော်လည်း တမန်တော်များ၌ကား မည်သို့မျှမထိခိုက်ပေ။

* လူတိုင်း၌ ကောင်းကင်တမန်များ အနက်မှ အဖော်တဦးနှင့် ဂုဏ်များအနက်မှ အဖော်တဦး ရှိကြောင်း၊ တမန်တော်မြတ်၌လည်း ယင်း သို့သော အဖော်များရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ် သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် မိမိ၏ ဂုဏ်အဖော်အား နိုင်နင်းတော်မူကြောင်း၊ ထိုဂုဏ်အဖော်သည် တမန်တော်မြတ်အား ကောင်းရာကိုသာ အကြံပေးကြောင်း “ဆဟီဟ်မွတ်စလင်မ်” ကျမ်းကြီးတွင် လော့ရှိပေသည်။ ကြည့်—တာနဝီ။ အစောင်-၄။ ၈-၆၄။

(၂၀၀)

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا آيَاتِنَا حُكْمًا ظُفُّ مِنَ الشَّيْطَانِ
تَدَكَّرُوا وَإِذَا أُمُّهُمُ مَبْرُورَةٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إِنَّ الدِّينَ	မလွဲကေန၊ အကြင်သူတို့သည်။
اتَّقُوا	ထိုသူတို့သည် ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြကုန်၏။
إِذَا	အကြင်အခါဝယ်။
مَسَّكُمْ	၎င်းတို့၌ သက်ရောက်ခဲ့၏။
طَافُوا	တစုံတရာ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာသည်။
مِنَ الشَّيْطَانِ	ရှိုင်တွာန် မိစ္ဆာကောင်၏ ထံမှ။
تَذَكَّرُوا	၎င်းတို့သည် အောက်မေ့တသခဲ့ကြကုန်၏။
فَإِذَا	ထိုအခါ ရုတ်တရက်ပင်။
هُمُ	၎င်းတို့သည်။
مُبْصِرُونَ	မြင်ကြသူများ ဖြစ်လာကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

မလွဲကေန (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား) ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေ ခန့်ညားသောသူတို့မူကား
 “ရှိုင်တွာန်” မိစ္ဆာကောင်၏ထံမှ တစုံတရာစိုးရိမ်ဖွယ်ရာသည် ထိုသူတို့၌ သက်ရောက်ခဲ့သောအခါ
 (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ချက်ချင်း) အောက်မေ့တသကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့သည်
 ရုတ်တရက်ပင် (အမှန်ကို) မြင်လာကြကုန်သတည်း။

စာပြန်ချက်။

ရှိုင်တွာန်၏ နှောင့်ယှက်မှုကြောင့် “တာကာဝါ” တရားတွင် မည်သို့မျှနစ်နာဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု ဖြစ်
 ပေါ်သည်မဟုတ်ချေ။ ယင်း နှောင့်ယှက်မှုမှ လုံခြုံမှုသည် သုံးမျိုးသုံးစားရှိသည်။

(က) အမြင့်မားဆုံးသော အဆင့်မှာ-ရှိုင်တွာန်၏ နှောင့်ယှက်မှုသည် စိတ်တွင် အလင်းအမှတ်
 မထင်ပေ။ ဤသည့် ဥပမာကို တမန်တော် ဣဗ်ရာဟီမ်နှင့်သားတော် ဣစ်မာအီလ်၏
 ကုရ်ဗါနီပြုခန်းတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

(ခ) အလယ်ဆင့်မှာ- ရှိုင်တွာန်၏ နှောင့်ယှက်မှုသည် အမှတ်ထင်စေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင်
 ချက်ချင်းပင် သတိတရားရကာ ယင်းနှောင့်ယှက်မှုမှ လွတ်မြောက်သွားသည်။ ဤသည်

“ဆွစ်ဒီကီနီ”ခေါ် သစ္စာဝါဒီများ၏ အဆင့်အတန်းဖြစ်သည်။ ဤသည် ဥပမာကို တမန်တော် ယူစုဖ်နှင့် ဇုလိုင်ခါ တို့၏ အတ္ထိပ္ပတ္တိတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

* (ဂ) အနိမ့်အဆင့်မှာ— ရှိုင်တွာန် နှောင့်ယှက်မှုသည် မှားယွင်းချွတ်ချော် တိမ်းပါးစေနိုင်၏။ သို့ရာတွင် ချက်ချင်းပင် သတိတရားရကာ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းလိုက်နိုင်သည်။ ဤသည် ဝန်ဆုတောင်းပန်ကြသော သူတော်စင်များ၏ အဆင့်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အဆင့်များတွင် ရှိနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ— “အာရစ်” “ဗွတ္တကီ” “ဝလီ”စသည့် သူတော်စင်များပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

(မာဂျီဒီ)

(၂၀၂)

وَإِخْوَانِهِمْ يَوْمَ ذُنُوبِهِمْ فِي النَّارِ ۗ لَا يُفْصِرُونَ ﴿٢٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَإِخْوَانِهِمْ
يَوْمَ ذُنُوبِهِمْ
فِي النَّارِ
لَا يُفْصِرُونَ

သို့ရာတွင်၊ ၎င်းတို့၏ ညီသားအစ်ကိုတို့မူကား၊
ယင်းတို့သည် ထိုသူတို့အား ဆွဲငင်လျက်ပင် ရှိကြကုန်၏။
လမ်းမှား၌၊
ထို့နောက်၊
၎င်းတို့သည် ရပ်စဲကြသည် မဟုတ်။ 1391

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ရာတွင် ယင်း “ရှိုင်တွာန်” မိစ္ဆာကောင်တို့၏၊ ညီသား၊ အစ်ကိုတို့မူကား ၎င်းတို့အား ယင်း “ရှိုင်တွာန်” မိစ္ဆာကောင်တို့သည် လမ်းမှားသို့ဆွဲငင် (ခေါ်ယူ) လျက်ပင် ရှိကြကုန်၏။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် (ထိုကဲ့သို့ ဆွဲငင်ခေါ်ယူခြင်းကို) ရပ်စဲကြသည်မဟုတ်ပေ။ (မိုက်မြဲတိုင်း ဆက်လက်မိုက်မြဲလျက်ရှိကြကုန်သတည်း။)

1391

لَا يُفْصِرُونَ ۗ لَا يَتُوبُونَ وَلَا يَرْجِعُونَ (فخرطبي)

Book IX—Chapter VII
“The Elevated Places”

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စုဂုဏ်အာဇ်ရာမ်) ကြည့်နန်းပျားကဏ္ဍ။

(لا يقصروا) “လာယုက်ဆွိုရှန်” (ဝါ) ၎င်းတို့သည် ဝန်ချတောင်းပန်

ကြသည် မဟုတ်။ ပြန်လှည့်ကြသည်လည်းမဟုတ်။

(ကုရ်တုမီ)

(၂၀၃)

وَإِذْ أَلَمْنَا لَهُمْ بِآيَةِ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا
قُلْ إِنَّمَا آتَيْتُكُمْ مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا
بَصَآئِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهَدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَإِذَا	ထို့ပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1392
لَمَّا	အသင်သည် ၎င်းတို့ထံ ယူဆောင်ခဲ့ခြင်းကို မပြုချေ၊	
بِآيَةٍ	တန်ခိုးပြာဋိဟာ၊ သက်သေသာဓက တစ်စုံတရာကို၊	
قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏၊	
لَوْلَا	အဘယ်ကြောင့် အသင်သည် ယင်း (သက်သေလက္ခဏာ)ကို	
اجْتَبَيْتَهَا	မရွေးချယ်ခဲ့ပါသနည်း၊	
قُلْ	အသင်သည် ပြောကြားပါလေ။	
إِنَّمَا	မျှသာတည်း၊	
آتَيْتُكُمْ	ငါသည် လိုက်နာလေသည်၊	
مَا	အကြင်အရာကို၊	
يُوْحَىٰ	ပေးပို့ခြင်းခံရ၏၊	
إِلَيَّ	ငါ၏ထံသို့၊	

مِنْ رَبِّي ငါ့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသွင်မြတ်အထံတော်မှ၊
 هَذَا ဤသည်ပင်၊
 بَصَائِرٍ အထင်အရှား သိမြင်နိုင်သော သက်သေသာကေများတည်း၊
 مِنْ رَبِّكُمْ အသင်တို့အား၊ ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသွင်မြတ်အထံတော်မှ၊
 وَهَدَى ထိုမှတပါး တရားလမ်းညွှန်ဖြစ်၏၊
 وَرَحْمَةً ၎င်းပြင်၊ ကရုဏာတရားဖြစ်၏၊
 لِيُؤْمِرُوا အကြင်သူတို့အဖို့၊
 بِأَعْيُنِهِمْ ထိုသူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်၏။

ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် အသင်သည် ထိုသူတို့ထံ (၎င်းတို့တောင်းဆိုကုန်သော) တန်ခိုးပြာဠိဟာ သက်သေလက္ခဏာတစ်ခုတရာကို ယူဆောင်လာခြင်းကို မပြုသောအခါ ၎င်းတို့က “အသင်သည် (မိမိကိုယ်တိုင်) ထိုတန်ခိုးပြာဠိဟာ သက်သေလက္ခဏာကို အဘယ်ကြောင့် ရွေးချယ်၍ မယူခဲ့ဘိသနည်း” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) ငါသည် မိမိအရှင်ထံတော်မှ မိမိထံပေးပို့ တော်မူသော “ဝဟ်ယံ” အမိန့်တော်ကို လိုက်နာသူသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤ(ကုန်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်) သည်ပင်လျှင် အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသွင်မြတ် အထံတော်မှ (ထုတ်ပြန်ချမှတ် ပေးသနားတော်မူအပ်သော) အထင်အရှား သိမြင်နိုင်သော (တန်ခိုးပြာဠိဟာ) သက်သေသာကေများလည်းဖြစ်သည်။ ထိုမှတပါး သက်ဝင်ယုံကြည်သော သူတို့အဖို့ မှန်ကန်သော တရားလမ်းညွှန်ဖြစ်သည့်ပြင်၊ ကရုဏာတရားလည်း ဖြစ်ချေသတည်း။

1392 အတိတ်ခေတ်ရှိ မှန်ရစ်ကံတို့သည် “နုဗုဝါတ်” နုဗီတမန်တော်ဖြစ်ခြင်းကို “အုလုဟိယတ်” ကိုးကွယ်ရာ အသွင်သခင်ဖြစ်ခြင်း၏ တစ်စိတ်တဒေသ၊ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဇွတ်မှိတ်ကာ ဆိုခဲ့ကြသည်။ ဤသို့မဟုတ်ကြောင်း ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် နေရာအမြောက်အများ၌ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ “အာရစ်ဖ်” ပညာရှင် သူတော်စင်များက ဤမှကွပ်ပိုင်တော်ကို ထောက်ထား၍ “နုဗုဝါတ်” သည် မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ကျန်ဖြစ်ခြင်း၏ အမည်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ မောင်လာနာ ထာနဝီသခင်က အကွယ်၌ရှိသော

အရာများကို သိရှိခြင်းသည် လူသားတို့လွတ်လပ်စွာ ပြုလုပ်ဆည်းပူးနိုင်သော အရာမဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ သိရှိခြင်းသည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည့်စုံမှု၏ လက္ခဏာမဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည့်စုံမှု၏ ကြီးမားသော လက္ခဏာမှာ “ဝဟီ” အမိန့်တော်များအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် အတည်အလင်း ပါရှိသည်ဟု ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။ ကြည့်-မာဂျီဒီ။

မုဂ်ရစ်ကတို့သည် မလိုမုန်းထားသော စိတ်ဖြင့် တမန်တော်မြတ်ထံ တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို သတ်မှတ်၍ တောင်းဆိုကြသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့ တောင်းဆိုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို ပြသနိုင်တော်မူသော်လည်း မိမိ၏ ဟစ်ကမ်တော် “ဉာဏ်တော်အရ ပြသရန်မလို၍ တမန်တော်မြတ်အား ယင်းတန်ခိုးပြာဋိဟာများကို ပြသစေတော်မမူသည့်အခါ ယင်းမုဂ်ရစ်ကတို့က တမန်တော်မြတ်အား တမန်တော်မဟုတ်ဟု ဆိုလိုသောသဘောဖြင့် အကယ်၍ အသင်သည် တမန်တော်ဖြစ်ပါလျှင် ထိုတန်ခိုးပြာဋိဟာများကို အဘယ်ကြောင့် မပြသသနည်းဟု ပြောဆိုကြသည်။ တမန်တော်မြတ်က တန်ခိုးပြာဋိဟာပြခြင်းသည် မိမိ၏လက်တွင်း၌ရှိသော ကိစ္စမဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ အဓိကအလုပ်မှာ ကျွန်ုပ်၏ အသျှင်ထံမှ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ပို့ချတော်မူသော အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန်သာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တဝ ဤကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်တွင် လာရှိသော “စူရဟ်” ကဏ္ဍများသည်ပင်လျှင် တန်ခိုးပြာဋိဟာများဖြစ်ပေရာ ဤကျမ်းမြတ် တစောင်လုံးသည်ပင် တန်ခိုးပြာဋိဟာ အမြောက်အမြားဖြစ်လျက် ရှိကြောင်း၊ ပြီးနောက် ဤကျမ်းမြတ်သည် အိမာန်ယုံကြည်သူများအဖို့ တရားဓမ္မလည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကရုဏာတော်လည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြန်လည်ဖြေကြားတော်မူလေသည်။

အချုပ်မှာ နုဗုဝါတ် အဓိကသွန်သင်ဆုံးမပုံပြင်မှုပင်ဖြစ်သည်။ တန်ခိုးပြာဋိဟာသည် နုဗုဝါတ်မှန်ကန်ကြောင်း အထောက်အထားပင်ဖြစ်သည်။ အထောက်အထားသည် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ တခုနှင့်တခု မတူချေ။ နုဗီသည် မိမိနုဗီဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပုတ်သက်၍ မည်သည့်အထောက်အထားမဆို ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ပြသပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဥပဒေလောကတွင် တရားလိုတဦးသည် မိမိ၏အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အထောက်အထားကိုမဆို ပြသနိုင်သည်မှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် ဤ အထောက်အထားပြသရမည်၊ ထိုအထောက်အထား မပြရဟု ဆိုခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ် မရှိသောစကား ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ထာနဝီ)

တမန်တော်မြတ်ထံသို့ တခါတရံ “ဝဟီ” ကြံကြာသွားသည့်အခါ ကာဖစ်ရ်များက တမန်တော်မြတ်အား ပြောင်လှောင်သည့် သဘောဖြင့် “အသင်သခု မုက္ခပါဌ်တော်တပါးပါးကို အဘယ်ကြောင့် ဖန်တီးပြုလုပ်၍ မယူလာခဲ့သနည်း။ ? ကုရ်အာန် တစောင်လုံးကို အသင်ပင် ပြုလုပ်ဖန်တီးထားသည်မဟုတ်သလောဟု (မပြောကောင်း မဆိုကောင်း) ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအတူ ကာဖစ်ရ်များသည် တမန်တော်မြတ်ထံ အကြင်သို့သော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို တောင်းဆိုကြသည်။ ထိုထိုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ “ဟစ်ကမ်တော်” ဉာဏ်တော်အရ ပြသရန်မလိုပေ။ ထိုထိုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို ပြသရန် တမန်တော်မြတ်က ငြင်းဆိုသောအခါ ယင်း ကာဖစ်ရ်များက အသင်သည် မိမိ၏ အသျှင်သခင်အား ပြောဆိုပြီး ကျွန်ုပ်တို့တောင်းဆိုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ရှေးချယ်၍ အဘယ်ကြောင့် မယူလာခဲ့သနည်းဟု ဆိုကြလေသည်။ ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် ကာဖစ်ရ်တို့၏ အထက်ပါ စကား ၂-ရပ်လုံးနှင့် ပတ်

Book IX—Chapter VII
"The Elevated Places"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၇။
(စူရတ်အာအ်ရာဖ်) ကြည့်နားများကဏ္ဍ။

သက်၍ တမန်တော်မြတ်အား ဖြေကြားစေတော်မူထားသည်။ အဖြေ၏ အလိုသဘောမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား မုသားစွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏အလုပ်မဟုတ်။ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်၏ ဟစ်ကဲတ်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်သောအရာ သို့မဟုတ် ပန်ကြားခွင့် မရှိသောအရာတစ်ခုကို လူများ တောင်းဆိုသည့်အတွက်ကြောင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံ ပန်ကြားရန်မှာလည်း ကျွန်ုပ်၏ အလုပ်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏တာဝန်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ရောက်ရှိလာသော "ဝဟီ" အမိန့်တော်များကို မိမိ ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး၊ သူတပါးတို့အား လိုက်နာကျင့်သုံးရန်ပြောကြားရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တဝ ဖန်ဆင်းတော်မူခြင်း၊ ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူခြင်းနှင့် ဆိုင်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို အသင်တို့၊ ကျွန်ုပ်တို့ထံ တောင်းဆိုကြသည်။ ယင်း တန်ခိုးပြာဋိဟာများအတွက် ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်ထက် ကြီးမားသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ အဘယ်မှာရှိနိုင်အံ့နည်း ? ဤကျမ်းမြတ်တွင် ကမ္ဘာတဝန်းလုံးအတွက် တရားရရှိစေနိုင် သည့် ဖြစ်ရပ်မှန်များလည်း ပါရှိသည်။ ဤကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်သည် တရားဓမ္မ၏ ဘဏ္ဍာတော် တိုက် ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အိမာန်ယုံကြည်သူများအဖို့ ထူးခြားသည့် တရားဓမ္မနှင့် ကရုဏာလည်း မည်သည်။ ဤသို့သော ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်ကိုပင်လျှင် အသင်တို့နာခံရန် အသင့်မရှိကြပါပဲလျက် မိမိတို့ တောင်းဆိုသော တန်ခိုးပြာဋိဟာများကို တွေ့မြင်ကြသည့်အခါ နာခံကြပါမည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ အသို့လျှင် ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း ? "ကြည့် အခွတ်ဆီမာနီ။ စာမျက်နှာ-၂၂၀။ အအ-၁။

(၂၀၄)

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَإِذَا ၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊ 1393
- قُرِئَ ၖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း ခံခဲ့ရသော်၊
- الْقُرْآنُ ကုန်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်သည်၊
- فَاسْتَمِعُوا သို့ဖြစ်လျှင်၊ အသင်တို့သည် ဂရုပြု၍ နားစိုက်ကြလေကုန်၊
- لَعَلَّكُمْ ၚင်း (ကုန်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်)ကို၊
- وَأَنْصِتُوا ၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ကြလေကုန်၊
- لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ အသင်တို့သည် သစ္စာတော်ကို ခံစားကြအံ့သောငှာ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင်၊ အသင် တို့သည် (မိမိတို့ ရှေ့ဝယ်) ကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဖတ်ရွတ် သရဇ္ဈာယ်သောအခါ၊ ထိုကုရ်အာန် ကျမ်းတော်မြတ်ကို ဂရုပြု၍ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားစိုက်ကြလေ ကုန်။ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) ကရုဏာတော်ကို ခံစားကြရလတ္တံ့။

(1393)

وإذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا لعلكم تظفرون
وجب الاستماع والانصات وقت قراءة القرآن في الصلاة
وغيره صلوة، وقيل كانوا يتكلمون في الصلاة فنزلت شروها
سنة في غير الصلاة ان ينصت القوم اذا كانوا في مجلس
يقرئ القرآن قتل معناه واذا تلا عليكم الرسول القرآن
عند نزوله فاستمعوا له، وقيل معني فاستمعوا له فاعلموا
بما بينه لا تجاودوه (كشاف)

(وإذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا) ဟူသော မုက္ခပါဠိတော် ၏

ထင်ရှားသည့် အလိုသဘောမှာ ဆွလာတ်အတွင်း၌ ဖြစ်စေ၊ အပြင်၌ဖြစ်စေ၊ ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် ရွတ်ဖတ်သည့်အချိန်တွင် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းနှင့် နားထောင်ခြင်းသည် "ဝါဂျစ်ဗ်" တာဝန်ဖြစ်သည်။ အခြားအဆိုတရပ်အရ (အစွလာမ် ထွန်းကားစအချိန်တွင်) လူများသည် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုရာ၌ စကားပြောလေ့ ရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ ဤမုက္ခပါဠိတော် ကျရောက် လာခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ဆွလာတ်အပြင်၌လည်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ရွတ်ဖတ်သည့် အခမ်းအနားများတွင် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည် "စွန္နတ်" ဖြစ်လာလေသည်။ အခြားအဆို တရပ်အရ ဤမုက္ခပါဠိတော်၏ အလိုသဘောမှာ "အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်သည် ကုရ်အာန် ကျရောက်သည့်အချိန်တွင် အသင်တို့ရှေ့မှောက်၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ရွတ် ဖတ်တော်မူသော် အသင်တို့သည် ထိုကျမ်းမြတ်ကို နားထောင်ကြ" ဟူ၏။ အခြားအဆိုတရပ် အရ "အသင်တို့သည် ထိုကျမ်းမြတ်ကို နားထောင်ကြ" ဟူသည် ထိုကျမ်းမြတ်လာ အမိန့်

ပညတ်လောင်များနှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံးကြ။ ထိုကျမ်းမြတ်ကို မကျူးလွန်ကျက်နပ်လင့်” ဟူ၏။

(ကရိရှာဖ်)

တရားဓမ္မတို့၏ ဘဏ္ဍာတိုက်ဖြစ်သော အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်သည့်အခါ ကြားသူအပေါင်းတို့သည် အထူးအလေးဂရုပြု၍ နားထောင် ဆင်ကြရမည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းလာ တရားဒေသနာတော်များကို လက်ခံနာယူလိုသည့်သဘောဖြင့် နားထောင်ကြရမည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည့် အချိန်တွင် မည်သည့်စကားကိုမျှ မပြောမဆိုကြရ။ အခြား တစ်စုံတစ်ခုဘေးဘေးအခြား အလျားမပြုကြရ။ ဆူညံမှုသည် အလျားမပြု ခြံရ။ ဆိုက်ငြိမ်စွာဖြင့် နားထောင် ကြရမည်။ သို့မှသာလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်ကို ခံစားကြရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဖော်ပြပါစည်းကမ်းချက်များနှင့် အညီ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ကာဖစ်ရီများပင် နားထောင်ကြလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်အဟုန်ဖြင့် မုအိမင်န်များ ဖြစ်လာနိုင်ကြပေသည်။ အကယ်၍ အစကနဦးကပင် မုအိမင်န်ဖြစ်နေကြပါလျှင် “ဝလီ” သူတော်စင်များပင် ဖြစ်လာနိုင်ကြလေသည်။ အနည်းဆုံးထိုသို့ နားထောင်ခြင်း၏ ကုသိုလ်အကျိုးကိုကား ရရှိကြမည်ဖြစ်သည်။

ဤသည် မုကွပါဠိတော်ကို အထောက်အထားပြုပြီးလျှင် များစွာသော “အာလင်မ်” ဖညာရှင် များက ဆူလှတ်အတွင်း “အေမာမ်”က ကုန်အာန် ရွတ်ဖတ်သည့်အခါ “မုက်တဒီ” နောက်လိုက်များ သည် လုံးဝဆိတ်ငြိမ်စွာ နေကြရမည်ဟု ခီဗ္ဗသတ်အဆုံးအဖြတ် ပေးကြသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ။

(၂၀၅) *وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُنُوًا الْجَهْرِ
مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ*

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- وَاذْكُرْ* ထိုမှတပါး၊ အသင်သည် အောက်မှတစ်သ သတိရပါလော။
- رَبَّكَ* အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား။
- فِي نَفْسِكَ* အသင်၏စိတ်တွင်းဝယ်။
- تَضَرُّعًا* နိဝါတတရား ထားရှိကာ။

دَخِيفَةً
وَدُورَ الْجَعْرِ مِنَ الْقَوْلِ
بِالْعُدُوِّ
وَالْأَصَالِ
وَلَا تَكُنَّ
مِنَ الْغَافِلِينَ

၎င်းပြင်၊ ကြောက်ရွံ့ရိသေစွာ၊
ထို့ပြင်၊ ကျယ်လောင်စွာ ပြောဆိုခြင်းမဟုတ်စွာ၊
နံနက်မိုးသောက်ယံများ၌၊ 1394
ထိုနည်းတူစွာ၊ ညနေချမ်းများ၌၊
ထို့ပြင်၊ အသင်သည် မဖြစ်လေနှင့်၊
အလေးမမူ ဂရုမပြုသော သူတို့အနက်မှ။

ကေးပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထိုမှတပါး (အိုနုဗီတမန်တော်)အသင်သည် နံနက်မိုးသောက်ယံ၌လည်းကောင်း၊ ညနေချမ်း၌ လည်းကောင်း၊ မိမိကို ပန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ်အား မိမိ စိတ်နှလုံးတိုင်းဝယ် နီဝါတတရား ထားရှိ၍ ကြောက်ရွံ့ ရိသေလျက် ကျယ်လောင်စွာ မဟုတ်သည့်အသံဖြင့် အောက်မေ့တသ သတိရပါလေ။ ထို့ပြင် အသင်သည် အလေးမမူ ဂရုမပြု ပမာမထားသော သူတို့တွင် အပါအဝင် မဖြစ်ပါလင့်။

အထက်တွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ သတိရခြင်း အကြောင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာစည်းကမ်းချက်များကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ဤမုက္ခုပါဌ်တော်တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့ တသ သတိရခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ သတိရခြင်း၏ အဓိကအချက်မှာ နှုတ်လျှာမှရှုတ်ဆိုသည်များကို စိတ်တွင်းမှလည်း အာရုံစိုက်ရမည်။ သို့မှသာလျှင် အောက်မေ့ တသ သတိရခြင်း၏ အကျိုးကို အပြည့်အစုံ ရရှိပေမည်။ ကိုယ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးတို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့ တသ သတိရရာတွင် အတူတကွ ပါဝင်ကြရမည်။ အောက်မေ့တသသည့် အချိန်တွင် စိတ်တွင် နူးညံ့သိမ်မွေ့မှု ရှိစေရမည်။ မှန်ကန်သောဆန္ဒ၊ မှန်ကန်သော ကြောက်ရွံ့မှုဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ပန်ကြားရမည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ သူ၏ အသံတွင် လည်းကောင်း၊ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်တွင်လည်းကောင်း၊ ကြိုးနှဲ့ခြင်း၊ ရိသေခန့်ညားခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းများ၏ အမှုအရာများဖြစ်ပေါ်၍ နေစေရမည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်၊ ဂုဏ်တော်များ၏ အရှိန်အဝါဖြင့် အောက်မေ့ တသ သူ၏ အသံသည် သဘာဝအလျောက် နိမ့်ကျ၍ သွားပေမည်။ ဤသည့် သဘောကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၀:၁၀၀)တွင်လည်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ အသံကျယ်လောင်

အောက်မေ့တသ သတိရခြင်း

စွာဖြင့် တစ်အော် ကသုခြင်းကို မြစ်တားထားတော်မူသည်။ တီးတိုးစွာဖြစ်စေ၊ အသံထုတ်၍ ဖြစ်စေ၊ ဖြည်းဖြည်းသာယာစွာဖြင့်သာလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တသ၊ ရမည်။ ယင်းသို့တသလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်လည်း သတိရတော်မူမည်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသသူများ အပို ဤသည့်ကျေးဇူးတော်ထက် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သောအရာ အတယ်မှာရှိနိုင်အံ့နည်း။

(အွတ်ဆိမာနီ)

1394

المراد: مداومة الذكر والمراظة عليه بقدر
الامكان (كبير)

(နံနက်မိုးသောက်ယံ အချိန်နှင့် ညနေချမ်းအချိန်များတွင် အောက်မေ့ တသ၊ သတိရရမည်) ဟူသည် တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ အမြဲတစေ စွဲမြဲစွာ အောက်မေ့တသ၊ သတိရခြင်း ကို ဆိုလိုသည်။ (နံနက်နှင့် ညနေ၌သာ အောက်မေ့ တသ၊ သတိရရမည် ဟူ၍ကား မဟုတ်ပေ။)

(ကမီရ်)

“ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၃:၄၀) တွင် လည်းကောင်း၊ (၇:၂၀၅) တွင် လည်းကောင်း၊ (၁၉: ၁၁) တွင် လည်းကောင်း၊ (၂၃:၄၂) တွင် လည်းကောင်း၊ (၄၀:၅၅) တွင် လည်းကောင်း၊ (၄၈:၉) တွင် လည်းကောင်း၊ (၇၆:၂၅) တွင် လည်းကောင်း၊ နံနက်မိုးသောက်ယံနှင့် ညနေချမ်း အချိန်များ၌ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့ တသ၊ သတိရရန် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဤအချိန် ၂-ချိန်ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့ တသ၊ ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထားတော်မူခြင်း မှာ ထိုအချိန် ၂-ချိန်သည် နေ့၏အစွန်း ၂-ဖက်၌ ရှိသော အချိန်များ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အကြင်သူ တဦးသည် နေ့၏အစပိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ အဆုံးပိုင်းတွင် လည်းကောင်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ၊ သတိရရှိခဲ့သည်ရှိသော် ထိုသူသည် ကျန်အချိန်ပိုင်းများတွင် ထိုအသျှင်မြတ်အား ပိုမို ရှိပင် အောက်မေ့တသ၊ သတိရရန်သင့်ပေသည်။

ထို့ပြင်တဝ နေ့၏အစပိုင်းတွင် “ဆွလာတုလ်ဖရ်ရ်” ရှိသည်။ အဆုံးပိုင်းတွင် “ဆွလာတုလ်အဆိရ်” ရှိသည်။ ထိုဆွလာတု ၂-ချိန်တွင် ညဉ့်၏ ကောင်းကင်တမန်များနှင့် နေ့၏ ကောင်းကင်တမန်များသည် ရောက်ရှိဆုံမိကြသည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်တွင် မိမိတို့ တွေ့ရှိခဲ့ကြရသော ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်အပျက်များကို အသီးသီးအစီရင်ခံကြသည်။ (ဗုခါရီကျမ်းတွင် ဤအတိုင်းလာရှိသည်)။ ဤသည့်အချက်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်လည်း နံနက်မိုးသောက်ယံနှင့် ညနေချမ်းအချိန်များသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အောက်မေ့ တသ၊ သတိရရန် ပိုမိုသင့်မြတ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပေသည်။

(အလ်မနာရ်ကိုမိုးသည်)

(၂၀၆)

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَإِيسْتِكْبَارُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
دَيْسِبِحُونَ ۗ لَهُ يُسْجُدُونَ ﴿١٣٩٥﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إِنَّ الدِّينَ	ကေနမလဲ့၊ အကြင်သူတို့သည်၊	1395
عِنْدَ رَبِّكَ	အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ် အထံတော်၌၊	
لَإِيسْتِكْبَارُونَ	၎င်းတို့သည် ပလွှားကြသည်မဟုတ်၊	
عَنْ عِبَادَتِهِ	ထို(အသျှင်မြတ်)အား ခဝပ်ခြင်းမှ၊	
دَيْسِبِحُونَ	ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ထို(အသျှင်မြတ်)၏ သန့်ရှင်းတော်မူကြောင်း မြှက်ဆိုကြ၏။	
لَهُ	ထိုမှတစ်ပါး၊ ထို(အသျှင်မြတ်)အားသာလျှင်၊	
يُسْجُدُونَ	၎င်းတို့သည် ပျပ်ဝပ်ဦးချ၍ နေကြကုန်၏။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ကေနမလဲ့ အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ အပါးတော်၌ရှိသူ (မလာအိကဟ်)အပါးတော် စေတမန်တော်တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ခြင်းကို မပြုပဲ မန်မာနု ထောင်လွှားကြသည်မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော် မူကြောင်းကို မြှက်ဆိုကြသည်ပြင်၊ ၎င်းတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်အားသာလျှင်ပျပ် ဝပ်ဦးချ၍ နေကြကုန်သည်။

1395 အလ္လာတ်အသျှင်မြတ်၏ ထံတော်ပါး၌ ရှိကြကုန်သော ကောင်းကင်တမန်များသည်ပင်လျှင် ထိုအသျှင်မြတ်အား ခယရိုကျိုး ရှိခိုးလျက် ရှိကြကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်းကိုမပြုပဲ စောင်းမာန်တက်ကြ မာန်မာနရှေ့ထား ပလွှား၍ နေကြသည်မရှိချေ။ ထိုအသျှင်မြတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တော်မူကြောင်းကို မြှက်ဆိုကြကုန်၏။ ထိုအသျှင်မြတ်အား ဦးချလျက်ရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ လူသား

ထိုသည် ထိုအသျှင်မြတ်အား ပိုမို၍ပင် ခယရိုကျိုးရှိခိုးကြရမည်။ ထိုအသျှင်မြတ်အား ပိုမို၍ အောက်မေ့တသ၊ သတိရကြရမည်။ ထိုအသျှင်မြတ်အား ပိုမို၍ ဦးချကြရမည်။

والمعنى ان الملائكة مع نهاية شرفهم وغاية
ظهارتهم لما كانوا واطبين على العبودية
والسجود والخصوع والخشوع فالانسان مع
كونه مبتلى بظلمات عالم الجسديات اولى
بالمواظبة على الطاعة (كثير)

အလိုသတောက်ကား- ကောင်းကင်တမန်များသည် အလွန်အလွန် သန့်ရှင်းမြင့်မြတ်ကြပါလျက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ခယရိုကျိုးစွာဖြင့် အမြဲတစေ၊ ဦးချရှိခိုးလျက်ရှိကြသည် ဖြစ်ရာ၊ ရုပ်လောက၏ အမှောင်တိုက်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော လူသားထိုသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အမြဲတစေပိုမို၍ပင် ခယရိုကျိုး ရှိခိုးသင့်ပေသည်။ (ကဗီရ်)

عندك : القرب المعتبر هو القرب بالشرف
للقرب بالجمعة (كثير)

“အသင့်အား မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်သခင် ထံတော်ပါး၌” ဟူသောစကားစုံတွင် ပါရှိသည့် ထံတော်ပါးဟူသည် ဂုဏ်အင်ခြင်အားဖြင့် နီးစပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ နေရာဒီသဂအားဖြင့် နီးစပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။

(ကဗီရ်)

ဤမုက္ခံပါဠိတော်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် ပထမ အာယတ်စရိအတ် ဖြစ်သည်။

وهذه اول سجدة في لقران مما يشروع لتاليها واستتم
السجود بالاجماع وقد ورد في حديث رواه ابن ماجه
عن ابى الدردار عن النبي صلى الله عليه وسلم
عدها في سجدة القران (ابن كثير ٢٨٢)

ဤမုက္ခပါဌ်တော်ကို ရှတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်သည့် အခါတွင်လည်းကောင်း၊ ကြားနာသည့်အခါတွင်လည်းကောင်း၊ “စရိုဒဟ်တိလာဝါတ်” ပြုလုပ်ရမည်။ စရိုဒဟ်တိလာဝါတ်သည် “ဝါဂျစ်မ်” ဖြစ်သည်။

ဤအာနန္ဒာတန်းမြတ်တွင် “စရိုဒဟ် တိလာဝါတ်” ပြုလုပ်ရန် မုက္ခပါဌ်တော် (၁၄) ပါးရှိသည်။ အဆိုတရပ်အရ မုက္ခပါဌ်တော် (၁၅) ပါးရှိသည်။ အဆိုပြားသော မုက္ခပါဌ်တော်မှာ “ဟရို” ကဏ္ဍတွင်ပါရှိသည့် စရိုဒဟ်အာယတ် ဖြစ်သော မုက္ခပါဌ်တော် ၂-ပါးအနက် ဒုတိယမုက္ခပါဌ်တော် (၂၂:၇၇) ဖြစ်သည်။

“စရိုဒဟ်တိလာဝါတ်” ပြုရမည့် မုက္ခပါဌ်တော်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

(၁) ၇:၂၀၆။	(၂) ၁၃: ၁၅။
(၃) ၁၆:၅၀။	(၄) ၁၇:၁၀၉။
(၅) ၁၉:၅၀။	(၆) ၂၂: ၁၀။
(၇) ၂၅:၆၀။	(၈) ၂၇: ၂၆။
(၉) ၃၂:၁၅။	(၁၀) ၃၈: ၂၄။
(၁၁) ၄၁:၃၀။	(၁၂) ၅၃: ၆၂။
(၁၃) ၈၄:၂၁။	(၁၄) ၉၆: ၁၉။

“စရိုဒဟ်တိလာဝါတ်” နှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်ကို “ဟိဒါယတ်” ကျမ်း စရိုဒဟ် တိလာဝါတ် အခန်း၊ ပထမတွဲ စာမျက်နှာ (၁၄၃) တွင် ရှုပါကုန်။

•ဟ်ပြုချက်။

عن رسول الله صلى الله عليه وسلم، من قرأ سورة
 الاعراف جعل الله يوم القيامة بينه وبين ابليس
 سترا وكان آدم شفيحاً له يوم القيامة
 (كشاف - بيضاوي)

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လလ္လာဟုအလိုင်ဟိဝစလ္လမ်) တံမှတဆင့်ကြားသိရသည် မှာ-အကြင်သူသည် အအိရာမ်ကဏ္ဍကို ရှတ်ဖတ်အံ့။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကိယာမတ်နေ့တွင် ထိုသူနှင့် ထူမ်လိစ်၏ စပ်ကြား၌ အကာအကွယ်တခု ပြုပေးတော်မူအံ့။ ထို့ပြင်တဝ ကိယာမတ်နေ့တွင် ဖခင်ကြီးအာဒမ် (အလိုင်ဟစွလာမ်) သည် ထိုသူ့အတွက် အသနားခံပေအံ့။

(ကရိုရှာမ်၊ ဗိုင်၁၁၃၁ဝိ)

دَعَا لِنَبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَرَأَ ابْنُ آدَمَ السُّجُودَ
فَسَجَدَ انْتَزَلَ لِشَيْطَانٍ يَبْكِي فَيَقُولُ بِأُودَيْهِ أَمْرُهُنَا
بِالسُّجُودِ فَسَجَدَ فَلَهُ الْجَنَّةُ وَأَمْرُثُ بِالسُّجُودِ
فَعَصَيْتُ فَلِيَ النَّارُ (بعضاً أوى) - درمنثور ۱

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆူလ္လုလ္လာဟု အလိုင်ဟိဝစလ္လမ်)ထံမှ တဆင့်ကြားသိရ
သည်မှာ မည်သည့်အခါ အာဒမ်၏ သားသမီးသည် “စဂျ်ဒဟ်”ဦးချခြင်းနှင့် ပတ်သက်
သည့် မုက္ခပါဌ်တော်ကိုရွတ်ဖတ်၍ စဂျ်ဒဟ် ဦးချလျှင် ရှိုင်တွာန်သည် ဘေးသို့ ထွက်ခွာ
သွားပြီးလျှင် ဝိုကြွေး၍ ဤသို့ ပြောဆိုလေသည်။ “ဪ...ပျက်စီးရလေခြင်း၊ ဤသူသည်
ဦးချရန် အမိန့်တော်ရသည့်အခါ ဦးချခဲ့လေသည်။ သို့ဖြင့်ရာ ၎င်းအဖို့ ဂုန့်တံဖြစ်လေပြီ။
ငါကား ဦးချရန် အမိန့်တော် ရရှိပြီးသောအခါ အမိန့်တော်ကို သွေဖည်ခဲ့လေသည်။
သို့ဖြစ်ရာ ငါ့အဖို့ ငရဲမီးဖြစ်လေပြီတကား။

(ဗိုင်ဝသွာဝီ၊ ဒုရ်ရိမန်ဆူရ်)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်အဟုန်ဖြင့် “အာအ်ရာဖ်” ကဏ္ဍ၏အဖွင့်ကို ဟစ်ဂျရီသက္ကရာဇ်
၁၃၇၉-ခု၊ ဆွဖရ်လ(၂၇)ရက်။ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၅၉-ခု၊ စက်တင်ဘာလ (၂)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်
ရေးသားပြီးဆုံးပါကြောင်း။

نسأل الله تعالى ان يجعلنا من خير الذاكرين
لله الشاكرين لنعمته المسبحين بحمده الساجدين
له دون سائر خلقه وان يوفقنا لتمام تفسير
كتابه انه على كل شيء قدير

سَيِّدَةُ الْغَنَائِكِ

THE SPOILS OF WAR

စုရတုလိအနိဗာလိ

လက်ရပစ္စည်းများ ကဏ္ဍ

3-9-1959

بِأَنفَالِهَا (٨) سُورَةُ الْاِنْفَالِ مَكِّيَّةٌ رَكْعَتَانِ

အပိုင်း(၁၀)မဒီနာမြို့ကျ။ လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။ အာယတ် ၇၅။

အမည်နာမ။

ဤကဏ္ဍ၏အမည်မှာ (سورة الانفال) “စုရတုလ်အန်ဖာလ်” The Spoils of War

“လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ” ဖြစ်သည်။ သို့လက်ရပစ္စည်းများ၏အကြောင်း ပါရှိသည်ကိုအစွဲပြု၍ ဤကဏ္ဍကို “စုရတုလ်အန်ဖာလ်” လက်ရပစ္စည်းများ ကဏ္ဍဟု အမည်နာမမှည့်ခေါ် သမုတ်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

ဤကဏ္ဍသည် မဒီနာမြို့တော်တွင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသော ကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ဤကဏ္ဍတွင် “ရကအ်” အပိုင်း ၁၀၊ အာယတ်-၇၅၊ “ဣလ်မုဟ်” ပုဒ် ၁၂၅၃၊ အက္ခရာ ၅၅၂၂ အသီးသီးပါရှိသည်။

(ဦးကာလု)

ပုဒ်ချက်။

ဤကဏ္ဍတွင် ပါရှိသော “အာယတ်” မုက္ခပေါ်ငြိတော် အားလုံးတို့သည် မဒီနာမြို့တော်တွင် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသော မုက္ခပေါ်ငြိတော်များပင် ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်းပင် ဟစန်၊ ဣက်ရမဟ်၊ ဂျာဗစ်ရ်၊ ဣဗ်နုဇိုက်၊ အတွာ၊ အဗ်ဒုလ္လာဟ်၊ ဣဗ်နုဇိုက်နှင့် ဇိုက်ဗ်ဣဗ်နု ဆာဗစ်တ်တို့ထံမှ ကျမ်းချက်သာရှိသည်။ သာဝကကြီး အဗ်ဒုလ္လာဟ် ကျမ်းနုအဗ္ဗာစ်ကလည်း ဤကဏ္ဍသည် “ဗစ်ဖ်”နှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက် လာခဲ့သည်ဟု အတည်အလင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

သို့ရာတွင် အချို့က ဤကဏ္ဍတွင် လာရှိသော မုက္ခပေါ်ငြိတော် (၈:၆၄) သည် သာဝကကြီး အုမရ် အစွလာစ် ဘာသနာတော်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည့်အချိန်တွင် ကျရောက်လာခဲ့သော မုက္ခပေါ်ငြိတော်ဖြစ်သည်။ အနက်ဘဘောချင်း ဆက်စပ်နေသည့်အတွက် ဗစ်ရ်စစ်ပွဲတွင် သာသနာရေး စစ်ဆင်ရေး အတွက် အားပေးလှုံ့ဆော်သော မုက္ခပေါ်ငြိတော်များနှင့် ပူးပေါင်းထားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ထို့ပြင်ထဝ အချို့က မုက္ခပေါ်ငြိတော် (၈:၃၀-၃၅) သည်လည်း တမန်တော်မြတ် ဟစ်ရ်ရတ် စတင်မြို့လုပ်မည့်ညတွင် ကုရိုက်ရှိမျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ အကြံအစည်များနှင့် ပတ်သက်သော မုက္ခပေါ်ငြိတော်များ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အမှန်မှာ သာဝကကြီး အဗ်ဒုလ္လာဟ် ထံမှ အဗ္ဗာစ် အမိန့်ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ဤကဏ္ဍတွင် လာရှိသော မုက္ခပေါ်ငြိတော်အားလုံးတို့သည် မဒီနာမြို့တွင် ကျရောက်လာသော မုက္ခပေါ်ငြိတော် များသာ ဖြစ်သည်။ ကြည့်-အလ်မုနာရ်။ အ-၉။ ၈-၅၈၁။

မှတ်ချက်။

ဤကဏ္ဍတွင် လာရှီသော မုက္ခပါဠိတော်များကို ရေတွက်ရာတွင် ကူဖီများက (၇၅) ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဟိဂျာဖီများက (၇၆) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှာဖီများက (၇၇) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသီးသီး ရေတွက်ထားကြသည်။ မောင်လာနာ ရှစ်မိနိရ်အဟ်မစ် အွတ်ဆ်မာနီနှင့် မောင်လာနာ အဗ်ဒုလ်မာဂျစ်ဗါ (ဒရ်ယာဗာဒီ)၊ ရှားဟ်အဗ်ဒုလ်ကာဒစ်ရ်၊ ဟာဂျီဦးကာလူ၊ မောင်လာနာ အဗ်ဒုလ်ကလာဗါ၊ အဗ်ဒုလ္လာဟ် ယူရုဖ်အလီတို့ ဖွင့်ဆိုရေးသားသော ကျမ်းစာများတွင် ဤကဏ္ဍ၏ မုက္ခပါဠိတော်များမှာ (၇၉) ပါးဟူ၍ ပင် အသီးသီး ရေးသားဖော်ပြ ထားကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဤ “ကုရ်အာန်ကျမ်း၊ မြတ်၏ အလမ်းပြကျမ်း” တွင်လည်း ဤကဏ္ဍ၏ မုက္ခပါဠိတော်များကို (၇၅) ပါးဟူ၍ပင် ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

“ဥရတုလ်အန်ဖာသ်” ၏ မြင့်မြတ်ခြင်း။

عن رسول الله صلى الله عليه وسلم: من قرأ
سورة الانفال وبراءة فانا شفيع له يوم القيمة
وشاهدناه برى من النفاق واعطى عشر حسنات
بعد كل منافق ومنافقة وكان العرش حمله
يستغفرون له ايام حياته في الدنيا.
(بيضاوى، كشاف)

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာဟု အလိုင်ဟိ ၀၈၈၈၆) ထံမှ ကြားသိရသည်မှာ အကြင်သူသည် အန်ဖာသ်ကဏ္ဍနှင့် ဗရောအတ် နှိုကဏ္ဍများကို ရှုတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်အံ့၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ့အား ကိယာမတ်နေ့တွင် ချွတ်ကယ်အံ့။ ထိုသူသည် နိဖါက်နှင့် ကင်းကြောင်း သက်သေခံအံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူသည် မုနာဖစ်က် ယောကျ်ား၊ မိန်းမအားလုံး၏ အရေအတွက်နှင့်အမျှ ကုသိုလ်အကျိုး ဆယ်ခုစီရရှိမည်ဖြစ်အံ့။ ပြီးနောက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ “အရ်ရှ်” ပလ္လင်တော်နှင့် ထိုပလ္လင်တော်ကို ထမ်းရွက်လျက် ရှိသော ကောင်းကင်တမန်များသည် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ထိုသူ့ အသက်ရှင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ထိုသူ့ အဖို့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပန်ကြားလျက်ရှိကြအံ့။

(ဗိုင်သဘွာဝီ၊ ကရှိရှာဖ်)

ကဏ္ဍချင်းဆက်စပ်မှု။

“အအိရာဖ်” ကဏ္ဍတွင် များသောအားဖြင့် မုရှိရစ်က်တို့၏ မိုက်မဲမှု၊ မလိုမုန်းတီးမှု အကြောင်း ပါရှိ၏။ အဟ်လေကီတာဗ်ခေါ် အတိတ်ခေတ်ကျမ်းဂန်ရရှိသူတို့၏ သွေဖည်မှု၊ ဖျက်ဆီးမှု အကြောင်း အနည်းငယ်ပါရှိ၏။ ဤကဏ္ဍတွင် အထက်ဖော်ပြပါမိုက်မဲမှု၊ မလိုမုန်းတီးမှု၊ သွေဖည်မှု၊ ဖျက်ဆီးမှု တို့၏

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

ပြစ်ဒဏ်များကို မုရှိရစ်ကံနှင့် အဟံလေကိတာမိ တို့သည် ဤပစ္စုပ္ပန်တစ်ခုပင် အသီးသီး ခံသွား ခဲ့ကြရသည့်အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ အခါရာဇ်ကဏ္ဍတွင် မုရှိရစ်ကံတို့၏ပြစ်မှုအကြောင်း အများ အပြား ပါရှိသည့်အတွက် ဤကဏ္ဍတွင် ၎င်းတို့၏ ပြစ်ဒဏ်အကြောင်းကိုလည်း အများအပြား မိန့်ဆို ထားတော်မူသည်။ အခါရာဇ်ကဏ္ဍတွင် အဟံ လေကိတာမိတို့၏ ပြစ်မှုအကြောင်း အနည်းငယ်ပါရှိသဖြင့် ဤကဏ္ဍတွင် ၎င်းတို့၏ ပြစ်ဒဏ် အကြောင်းကိုလည်း အနည်းငယ်ပင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ကာဖစ်ရီများ၏ နိမ့်ကျခြင်းသည် မွတ်စလင်မ်များအဖို့ ကျေးဇူးတော်ဖြစ်၍ ကာဖစ်ရီများအဖို့ ပြစ်ဒဏ်တော်ဖြစ်ရာ ဤကဏ္ဍတွင် မြောက်များစွာသော နေရာများ၌ ကျေးဇူးတော်နှင့် ပြစ်ဒဏ်တော်များ ကို ထုံတ်ဖော်မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။

အပိုဒ်-၁

“ဗဒ်ရ်” စစ်ပွဲအကြောင်း။ လက်ရပစ္စည်းများ ခွဲဝေပုံ။

အာယတ်စဉ်အမြောက်သဘော။

အာယတ်-၁။ လက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အမိန့်တော်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရိသေခန့်ငြားကြရမည်။ အခါမရွေး အချင်းချင်း ပြုပြင် ကြရမည်။ ပြေပြစ်စွာနေထိုင်ကြရမည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ဆုမန်တော်မြတ်၏ စကားတို့ကို နာခံကြရမည်။

- ။ ၂-၄။ "မုအိမင်န်" တို့၏ ဂုဏ်ရည်များ။
- ။ ၅-၆။ "ဗဒ်ရ်" စစ်ပွဲ၏ ပဏာမအဖြစ်အပျက်။
- ။ ၇-၈။ အချို့မွတ်စလင်မ်များသည် မိမိတို့ရင်ဆိုင်ရမည့် ရန်သူစစ်တပ်နှင့် ရင်မဆိုင်လိုကြပေ။ ရန်သူတို့၏ ကုန်သည်များနှင့်သာ ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံလိုကြသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် သည် အမှူးတို့အမှား၊ အမှန်တို့အမှန် ထင်ရှားစေတော်မူလိုသည်။
- ။ ၉။ "ဗဒ်ရ်" စစ်ပွဲတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က၊ မွတ်စလင်မ်တို့အား ကောင်းကင်တမန် များဖြင့် ကူညီတော်မူခြင်း။
- ။ ၁၀။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ရရှိသော ကူညီမှုသည်သာလျှင် ကူညီမှုအစစ် အမှန်ဖြစ်ခြင်း။

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

အစဉ်မပြတ်သနားကြင်နာတော်မူထသော အနန္တ ကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူထသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ဖြင့် (အစပြုပါ၏)။

(၀)

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصِلُوا أَذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ①

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يَسْأَلُونَكَ	၎င်းတို့သည် အသင့်အား မေးမြန်းကြကုန်၏။	1396
عَنِ الْأَنْفَالِ	လက်ရပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊	
قُلِ	အသင်သည် ပြောကြားပါလေ။	1397
الْأَنْفَالِ	လက်ရပစ္စည်းများသည်၊	
لِلَّهِ	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပိုင်ဖြစ်၏၊	
وَالرَّسُولِ	၎င်းပြင်၊ ရုစုလ်တမန်တော်ပိုင်ဖြစ်၏။	
فَاتَّقُوا اللَّهَ	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့	
وَأَصِلُوا	အကြောင်းကြလေကုန်၊	1398
أَذَاتَ بَيْنِكُمْ	၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် ပြုပြင်ကြလေကုန်၊	
وَأَطِيعُوا اللَّهَ	အသင်တို့အချင်းချင်း၏ အခြေအနေကို၊	
وَرَسُولَهُ	ထိုမှတပါး၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ (အမိန့်တော်များ)ကို လိုက်နာကြလေကုန်၊	
إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ	၎င်းပြင်၊ (အသျှင်မြတ်)၏ ရုစုလ်တမန်တော်(၏ အမိန့်တော်များ)ကို လိုက်နာကြလေကုန်၊	
	အကယ်၍၊	
	အသင်တို့သည် ဖြစ်ကြသော်၊	
	မုအိဗင်န သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို-နဗီတမန်တော်) ၎င်းတို့သည် အသင့်အား (စစ်မက်တိုက်ခိုက်ရာ၌ ရရှိသော) လက်ရ ပစ္စည်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းကြကုန်သည်။ အသင်သည် (၎င်းတို့အား ဤသို့) ဖြေကြားပါ လေ။ (“အို-ငါ၏ တပည့်သာဝက အပေါင်းတို့) လက်ရပစ္စည်းတို့သည် (စင်စစ်အားဖြင့်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရစူလ်တမန်တော် ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော ပစ္စည်းများပင်တည်း။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်သည် မိမိတို့ အချင်းချင်း၏ အခြေအနေကို ပြုပြင်ကြလေကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်သည် အကယ်၍ “မုဒ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပါလျှင်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လည်း ကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရစူလ်တမန်တော်၏ အမိန့်တော်များကို လည်းကောင်း၊ လိုက်နာကြ လေကုန်။

1396 “ဗဒ်ရ်” စစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးသည့်နောက် ပထမအကြိမ်မွတ်စလင်မ်တို့သည် အစ္စလာမ္မာန်အရည်အဝေးဖြင့် စစ်ရေးရုံးနိမ့်သွားခဲ့ကြသောကာဖစ်ရ်တို့ထံမှ လက်ရပစ္စည်းများကိုရလိုက်သောအခါ (State Property) အစိုးရပိုင်ပစ္စည်းကို မည်သူဆိုသည်။ အစိုးရ ဘဏ္ဍာတော်တွင် မည်သို့မည်ပုံ သွင်းရမည် ဟူသော ပြဿနာသည် အခြေအနေအရ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပေသည်။

ولقد تم اختلاف بين المسلمين في غنائم بدر نسألو
 رسول الله صلى الله عليه وسلم كيف نقسم ولما
 الحكم في قسمتها، (ملاك)

“ဗဒ်ရ်” စစ်ပွဲ၏ လက်ရပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မွတ်စလင်မ်များတွင် သဘော ကွဲပြားမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ မွတ်စလင်မ်များက တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ် (ဆွာလ္လာလ္လာ ဟု အလိုင်ဟိခလ္လာမ်)အား ကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သို့မည်ပုံ ခွဲဝေကြရမည်နည်း။ ထို လက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေရေးတွင် မည်သူ့၌ အမိန့်အာဏာရှိပါသနည်းဟု မေးမြန်းကြ လေသည်။

(ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲ)

“နဖလ်” “နဖိလ်”

“နဖလ်” (ဖိ ခေါ် ဇေရ်နှင့်) (نَفْل) “အန်ဖာလ်” ဟူသော ပုဒ်သည် (أَنْفَال)

ဟူသော ပုဒ်၏ ဗဟုဝင်္ဂကိုး ဖြစ်သည်။ (نَفْل) (ဖိ) စာကင်နှင့် “နဖိလ်” ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ— အပို သို့မဟုတ် ဝါဂုဏ် တာဝန်ရှိသောအရာမှအပ ဖြစ်သောအရာ (ဝါ) ပြုလုပ်ရန် တာဝန်မရှိသောအရာဟူ၍ဖြစ်သည်။ (نَفْل : الزيادة على الواجب (رأغب)) ဟူသည် တာဝန်ရှိသည်ထက် ပိုသောအရာ(ဝါ) တာဝန်မရှိသော အရာကိုဆိုသည်။” ရှာဖီဗိ။)

“နဖလ်” ဟူသည် ရှုအိတ်၏ ဝေါဟာရ အသုံး အနှုန်းတွင် စစ်ပွဲပြီးဆုံးသည့်အခါ ရန်သူထံမှ ရရှိသော မခွဲဝေရသေးသော လက်ရပစ္စည်းကိုဆိုလိုသည်။

النفل : ما يحصل للناس قبل القسمة من مال الغنيمة ، (رأغب)

“နဖလ်” ဟူသည် ရန်သူထံမှ ရရှိသော မခွဲဝေရသေးသော လက်ရပစ္စည်းကိုဆို သည်။

(ရှာဖီဗိ)

သို့ရာတွင် ယင်းပုဒ်သည် “ဆနီမတ်” လက်ရပစ္စည်းအနက်၌ ချွင်းချက်မရှိ အသုံးဖြစ်လာ လာခဲ့ချေသည်။

قال ابن عباس في تفسيره الضحك وقتئذ و
عكرمة وعطاء الأنفال الغنائم (جصاص)

“အန်ဖာလ်” ဟူသည် “ဆနီအင်မ်” လက်ရပစ္စည်းများကို ဆိုလိုသည်။ ဤသည် ဣဒ်အဗ္ဗာစ်၊ မုဂျာဟစ်စ်၊ သွဟ်ဟာက်၊ ကတာဒဟ်၊ ဣက်ရမဟ်နှင့် အတွာတို၏ အဆို တည်း။

(ဂျဆီဆွာမ်)

النقل: الزيادة ويسمى به الغنيمة أما باعتبارها
 انها منحة من الله تعالى لهذه الامة دون
 من قبلها واما لانها زيادة على الثواب ويسمى
 به ما يشترط الامام للغزاة زيادة على سهمه
 لرائه براه سواء كان لمعين او لغير معين
 وجعلوا من ذلك ما يزيد الامام لمن صدقته
 اثر محمد في العرب، ١٢، من المراجع،
 (نهاي)

မှတ်ချက်။

“မဒ်ရ်” စစ်ပွဲအကြောင်း ကုရ်အာန် (၃:၁၂) ၏အဖွင့် အောက်ခြေအမှတ် (532) တွင်လည်းကောင်း ကုရ်အာန် (၃:၁၂၂) ၏ အဖွင့် အောက်ခြေအမှတ် (650-651) တွင် လည်းကောင်း၊ အကျယ်ရေးသား နဲ့ပေပြီ။

1397 “လက်ရပစ္စည်းများကို အလွတ်အသျှင်မြတ်နှင့် တစုနုတ်တော်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူကြ သည်”။ ဤသည့်ဒေသနာတော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် လက်ရပစ္စည်းများကို အမှန်စင်စစ် အလွတ် အသျှင်မြတ်နှင့် တစုနုတ်တော်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ နှစ်ခြိုက်သည့်အတိုင်း ခွဲဝေသုံးစွဲပိုင်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိရပေသည်။ ထို့ပြင်တဝ ဤသည့်ဒေသနာတော်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် လက်ရ ပစ္စည်းများကို ဘာဇီများ၊ မုဂ္ဂဟစ်ဗ်များ၊ မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ကုသိုလ်အကျိုးများမှာ ဂုဏ်နှင့် ဂုဏ်၏ အမဲတသုခများသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် လက်ရပစ္စည်းများကို မျှော်မှန်း၍ အလွတ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြသည် အလင်းမဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်း စွာ သိရှိရပေသည်။

အစွဲလွှာမိ သာသနာ မထွန်းကားမီအလျှင် ကမ္ဘာတွင် တန်ခိုးအာဏာကြီးမားသော အစိုးရများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဖူး၏။ အလွန်ကြီးကျယ်သော စစ်ပွဲကြီးများလည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ဖူး၏။ အီဂျစ်၊ အိန္ဒိယ၊ အီရန်၊ ယူနန်(ခေါ်မ)ရောမ အစရှိသည့် နိုင်ငံကြီးများတွင် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီးများ စီးပွားရေး ပါရဂူများ ထွန်းကားခဲ့ဖူး၏။ ထိုထိုသော ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပါရဂူများသည်လည်း လက်ရပစ္စည်းများ နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုးသော ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို ချမှတ်ခဲ့ကြဖူး၏။ သို့ရာတွင် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဦးစွာပထမ လက်ရပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းပစ္စည်းများကို ဘုရင်လည်း မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ စစ်ဦးလ်များနှင့် စစ်သားများလည်း မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးလည်း

မပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူကြောင်း၊ အတည်အလင်း ကျေညာခဲ့လေသည်။ စွန့်ပေးမှုများ၊ မုဂ္ဂဟာဗ်ဒ်များ၊ စစ်သည်များ၊ စစ်ဗိုလ်များ၏ စိတ်စေတနာ သဒ္ဓါ တရားကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းစေရန်အတွက် ဤသည်ထက်ကောင်းသော အချက်သည် အဘယ်မှာရှိနိုင်အံ့နည်း။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် သက်ရှိသက်မဲ့ ကမ္ဘာ့အဝန်းကို ဖန်ဆင်းတော်မူသောအသျှင်၊ ပြုစု ပျိုးထောင်တော်မူသောအသျှင်၊ အရာရာကို ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။ အစ္စလာမ် သာသနာဟော်အရ ဥပဒေစည်းမျဉ်းဟူသည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေစည်းမျဉ်းပင်ဖြစ်၏။ အကြီးဆုံးသော အာဏာသည်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်၌ပင် တည်ရှိသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရာရာကို ပိုင်ဆိုင်တော် မူသကဲ့သို့ ရန်သူများထံမှ ရရှိသော လက်ရပစ္စည်းများကိုလည်း ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် ပိုင်ဆိုင်တော်မူ သည်။

ပတ်မြချက်

ဤမူကွဲပါဠိတော်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်နှင့်ပူးတွဲ၍ တမန်တော်မြတ်၏ အမည်ကို လည်း ခွန်တုံသုံးနှုန်းထားတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ခွန်တုံသုံးနှုန်းထားတော်မူခြင်း အကြောင်းမှာ ထို အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်ပညတ်တော်များကို ထိုတမန်တော်မြတ်မှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့အား ဟောကြားတော်မူသည်ဖြစ်ရာ ထိုတမန်တော်မြတ်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကိုယ်စားလှယ်တော်ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ر معني الجم بين ذكر الله الرسول ان حكما
مختص بالله ورسوله يا امر الله بنفسه على
ما تقتضيه حكمة ويمتثل لرسول الله فيها
وليس لامر في نفسه مفضا الى اى احد
(ملاك)

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်နှင့် တမန်တော်မြတ်၏ နာမံတော်ကို ခွန်တုံ သုံးနှုန်းထားတော်မူခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ လက်ရပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်သော အမိန့် အာဏာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်မြတ်၌သာရှိပေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ထိုလက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိ၏ “တစ်စုံတစ်” ဉာဏ်တော်နှင့်အညီ အမိန့်ပေးတော်မူသည်။ တမန်တော်မြတ်သည် ထို လက်ရပစ္စည်းများ ခွဲဝေရေးတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကိုသာလျှင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးတော်မူသည်။ ထိုလက်ရပစ္စည်းများ ခွဲဝေရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားမည်သူ တဦး တယောက်ကိုမျှ အခွင့်အာဏာ လွှဲအပ်ထားသည်မရှိချေ။

(မဒါရစ်က)

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

1398 အရေးကိစ္စအဝဝတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အမြဲတစေ ကြောက်ရွံ့ရိသေ ခန့်ညားရမည်။ လောကီစည်းစိမ်များကို မမက်မောကြရ။ နောင်တမလွန် အရေးကိုသာ ရှေ့ရှုရမည်။ အချင်းချင်း တဦးထက်တဦး သာလိုမှု၊ ကြီးကဲလိုမှု၊ ပိုမိုရလိုမှုများ ပပျောက်သွားသည့်တိုင်အောင် အချင်းချင်းဖြစ်ပွားသော ကိစ္စများကို ထိန်းသိမ်းရမည်၊ မွမ်းမံရမည်၊ ပြုပြင်ရမည်၊ လူသားတို့၏ အခွင့်အရေးများကို အတည်အကျ အပြည့်အဝ ထမ်းဆောင်ရမည်။ တနည်းအားဖြင့် ဤမုက္ခပဒ်ဇိတော်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်သော တာဝန်များနှင့် လူသားတို့နှင့် ပတ်သက်သော တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ရမည့်အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကြည့်-မာရီဒါ။

(فَاتَّقُوا اللَّهَ) فَإِنَّ حَسْرَةَ السَّاعَةِ دَلِيلُهَا
مَنْ خَافَ فِي اللَّهِ (وَأَصْلُهَا إِذَاتُ بَيْنِكُمْ)
وَتَأْسَاؤُهَا تَسَاءُلُهَا إِفِيمَا رَزَقَكَ اللَّهُ تَفَضُّلًا بِهِ
عَلَيْكُمْ (كشاف م ٣٠٠)

(၂)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ
وَإِذَا تِلْكَ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إِنَّمَا
الْمُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ
إِذَا
ذُكِرَ اللَّهُ
وَجِلَّتْ
قُلُوبُهُمْ
إِذَا

1399
မျှသာတည်း။
မုအိမင်န သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ၊ ဖြစ်ကြကုန်၏။
အကြင်သူတို့သည်၊
အကြင်အခါဝယ်၊
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည့် သတိရခြင်းကို ခံခဲ့ရတော်မူပါလျှင်၊
ထိပ်လန်၍သွားခဲ့လေသည့်၊
၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများသည်၊
ထိုးပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်။

تَلَيْتَ	ဖတ်ရှုတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရလေသည်။
عَلَيْهِمْ	၎င်းတို့၏ရှေ့တွင်၊
الْبَيْتِ	ထို(အသျှင်မြတ်)၏ အာယတ်တော်များသည်။
رَأَدْتَهُمْ	ထို(အာယတ်တော်များ)သည် ၎င်းတို့၌ တိုးပွားစေခဲ့၏။
إِيمَانًا	အိမာန်ယုံကြည်မှုကို။
وَعَلَى رَيْبِهِمْ	ထို့ပြင် ၎င်းတို့အားဖန်ဆင်းပေးမြဲတော်မူသောအသျှင်မြတ်အပေါ်၌။
يَتَوَكَّلُونَ	၎င်းတို့သည် ယုံကြည်စိတ်ချလှအပ်ကြကုန်၏။

(၃)

الَّذِينَ يُفِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

الَّذِينَ	အကြင်သူတို့သည်။
يُفِيمُونَ	ထိုသူတို့သည် (အမြဲမပြတ်) ဆောက်တည်ကြကုန်၏။
الصَّلَاةَ	ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှုကို။
وَمِمَّا	ထို့ပြင်၊ အကြင်အရာများအနက်မှ။
رَزَقْنَاهُمْ	ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။
يُنفِقُونَ	၎င်းတို့သည် သုံးစွဲကြကုန်၏။

(၄)

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّكَ
وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

أُولَئِكَ	ဤသူများပင်၊
هُمُ	ထိုသူတို့သည်၊
الْمُؤْمِنُونَ	မုအိမင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူများတည်း၊
حَقًّا	အစစ်အမှန်၊
لَهُمْ	၎င်းတို့အဖို့ရှိ၏၊
دَرَجَاتٌ	အဆင့်အတန်းများသည်၊
عِنْدَ رَبِّهِمْ	၎င်းတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်၌၊
وَمَغْفِرَةٌ	၎င်းပြင်၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်သည် (ရှိ၏)၊
وَرِزْقٌ	ထိုမှတစ်ပါး၊ ရိက္ခာသည် (ရှိ၏)၊
كَرِيمٌ	မြင့်မြတ်သော (ဂုဏ်ရှိသော)။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(၂) အကြင်သူတို့သည်သာလျှင် “မုအိမင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ (အစစ်အမှန်)များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ (၎င်းတို့ရှေ့ဝယ်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သတိရခဲ့လျှင်၊ ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံး များသည် ထိတ်လန့်သွားကြကုန်၏။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ၎င်းတို့ရှေ့၌ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အာယတ် တော်များကို ဖတ်ကြားခဲ့ပါမူ၊ ထိုအာယတ်တော်များသည် ၎င်းတို့၏ “အိမာန်” သက်ဝင် ယုံကြည်မှုကို တိုးပွားခိုင်မြဲစေကြကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့၏ ကိစ္စအဝဝ၌) မိမိ တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အပေါ်၌ပင် ယုံကြည်စိတ်ချ လွဲအပ်ကြကုန် သတည်း။

(၃) အကြင်သူတို့သည် “ဆူလာတ်” ဝတ်ပြုမှုကို အမြဲမှပြတ် ဆောက်တည်ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့အား ငါအသျှင်မြတ် ချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူသည်များ အနက်မှ (လူဒါန်း) သုံးစွဲကြကုန်သတည်း။

(၄) ဤသူများပင် “မုအိမင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အစစ်အမှန်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့အဖို့ ၎င်းတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်အထံတော်၌ (မြင့်မြတ်လှသော) အဆင့်အတန်းများသည်လည်းကောင်း၊ (အပြစ်များမှ) လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်သည် လည်းကောင်း၊ မှီလားနှင့်ပြည့်စုံသော (ဂုဏ်ရှိသော) ရိက္ခာသည်လည်းကောင်း ရှိချေသတည်း။

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

*

1399 ပြည့်ဝစုံလင်သော မွတ်စလင်မ်များသည် အရေးကိစ္စအဝဝတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောယ်ရှံ့ရိုးသခန်းညွှားကြသည်။ အချင်းချင်းပြေငြိမ်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြသည်။ သာမန်ကိစ္စလေး များနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ခိုက်ဒေါသမဖြစ်ကြ။ အငြင်းမပွားကြ။ မိမိတို့၏ စိတ်အလိုဆန္ဒများကို ပစ်ပယ်၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ထိုအသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ကြံဝါဒများကို နာခံကြသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ကိုကြားကြလျှင် ၎င်းတို့သည် တုန်လှုပ်သွားကြသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော်များကို ကြားနာကြသည့်အခါ ၎င်းတို့၏ "အိဗာန်" ယုံကြည်မှုသည် ပိုမို၍ပင်ရင့်ကျက်ခိုင်မြဲ၍သွားပေသည်။ ယင်းသို့ ခိုင်မြဲမှုကြောင့်ပင် အရေးကိစ္စအဝဝတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး မည်သည့်အရာကိုမျှ အားကိုးအားထားမပြုကြပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်အားသာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချလှအပ်ထားကြသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်အားသာလျှင် ခယရ်ကျိုးရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုအသျှင်မြတ် ၏ လမ်းတော်၌သာ မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းကြသည်။ အချုပ်မှာ ပြည့်ဝစုံလင်သော မွတ်စလင်မ်တို့သည် မိမိတို့၏ ယုံကြည်မှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် လည်းကောင်း၊ အပြုအမူဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အားလုံးတို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်သက်တော် မူခြင်းကို ရရှိရန် ကြိုးစားလျက်ရှိကြကုန်သည်။ ဤသို့သော မွတ်စလင်မ်များသည်သာလျှင် မှန်ကန်သော ပြည့်ဝစုံလင်သော မွတ်စလင်မ်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဤသို့သော မွတ်စလင်မ်များသည်သာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ ကြီးကဲမြင့်မြတ်သော အဆင့်အတန်းများကို ရရှိကြမည်။ သာမန်ချို့တဲ့မှုများ မှလည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိကြမည်ဖြစ်သည်။ ကောင်မွန်မြင့်မြတ်သော ရိက္ခာတော်များကိုလည်း ပေးသနားတော်မူခြင်း ခံကြရမည် ဖြစ်သည်။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ။ စ-၂၂၉။ အအ-၁။

ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၈:၂-၄)နှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များက အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆို ရေးသားထားကြသည်။

خص من الصفات الباطنة التوكل بالذكر
 على التعيين من افعال لظاهر الصلوة والركوة
 على التعيين تبنيها على ان اشرف الاحوال الباطنة
 التوكل و اشرف لاشمال لظاهر الصلوة والركوة
 (كبير)

(၅) كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ لَئِنْ فَرِيقًا
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهْتُمْ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

كَمَا أَخْرَجَكَ	အသင့်အား ထွက်စေတော်မူသကဲ့သို့ပင်။	1400
رَبِّكَ	အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည်။	
مِنْ أَيْدِيكَ	အသင်၏အိမ်မှ။	
بِالْحَقِّ	မှန်ကန်စွာ (ဆုံးဖြတ်၍)။	
وَأَنْتَ	အမှန်စင်စစ်သော်ကား။	
قَرِيبًا	လူတစုသည်။	
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ	မုအိမင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အနက်မှ။	
تَكْرَهُونَ	အမှန်ပင် မနှစ်သက်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် မှန်ကန်စွာဆုံးဖြတ်၍ အသင့်ကို အသင်၏အိမ်မှ ထွက်စေတော်မူသကဲ့သို့ပင်။ စင်စစ်သော်ကား(ထိုအချိန်ကလည်း) “မုအိမင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အနက်မှ လူတစုသည် (ယင်းသို့ထွက်ကြရသည်ကို) မနှစ်သက်မလိုလားခဲ့ကြချေ။

1400 ဤမုကွပ်ပြန်တော်၏ အစတွင်ပါရှိသော (كَمَا) “ကမာ” “ကဲ့သို့” ဟူသော ပုဒ်ကို

သဒ္ဒါနည်းအရ ရုပ်ထွက်ရာတွင် ပညာရှင်များသည် အခက်အမျိုးမျိုးတွေ့ခဲ့ကြပေသည်။ အယူအဆအမျိုးမျိုး ကွဲပြားခဲ့ကြပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စာပေတိုက်တို့တွင် အဆို (၁၅)ရပ်ကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ ဤတွင် အချို့အဆိုများကို ရေးသားဖော်ပြပါအံ့။

(က) **قال نابتة الله تبا كما اخرجك ربك**
(نابتة بمعنى من البحر)

အသင့်အား မွေးမြူသော အသျှင်သည် အသင့်အားထွက်စေတော်မူသကဲ့သို့ လက်ရ ပစ္စည်းများသည်လည်း အလွတ်အသျှင်မြတ်အဖို့သာဖြစ်သည်။
ဇုဂျာရီ၊ လုဆီ၊ (ဗဟ်ရိကျမ်း၊

(၁) الانفال، استقرت لله والرسول حيثما
كرا هيبتهم ثباتاً مثل ثبات اخراج ربك اياك
من بيتك وهم كارهون (كشاف)

လက်ရပစ္စည်းများသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်-တော်မြတ် အဖို့သာဖြစ်၏။
၎င်းတို့၏ မနှစ်သက်မှုကားရှိခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓအား အသင့်အိမ်မှ အသင်၏အသျှင်က ထွက်စေ
တော်မူသကဲ့သို့၊ ၎င်းတို့ကား မနှစ်သက်ကြပေ။

(ကရှိ၅၁၆)

(၂) الكاف ليست لمحض لتشبيه بل فيها معنى التعليل
(محر)

(က) “ကား” ဟူသော အက္ခရာသည် နှိုင်းယှဉ်ခြင်း အနက်သက်သက် ပေးရန်

အတွက်သာ မဟုတ်ပေ။ ယင်း အက္ခရာတွင် အကြောင်းပြခြင်း အဓိပ္ပာယ်သဘောလည်း
ပါရှိပေသည်။

(မဟ်၆)

(၃) كان التقدير انه مريضواهم بهذا الحكي في الانفال
وان كانوا كارهين له كما اخرجك ربك من
بيتك بالحق الى لقتال ان كانوا كارهين له
(كبير)

✓ * ၎င်းတို့သည် လက်ရပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤအမိန့်တော်ကိုပင် မနှစ်သက်ကြ
သော်လည်း သဘောတူခဲ့ကြ၏။ အသင့်အား အသင့်အသျှင်က အသင့်အိမ်မှ စစ်မြေပြင်သို့
မှန်ကန်စွာ ထွက်စေတော်မူသကဲ့သို့ ၎င်းတို့သည် ဤသည့်အချက်ကိုလည်း မနှစ်သက်ခဲ့ကြ
ပေ။

(ကမိ၆)

ဖော်ပြပါ အဆိုများအနက် နောက်ဆုံးအဆိုသည် အသင့်မြတ်ဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ ကြည့်-မ-၆၃။

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆူလ္လူလာဟု အသိုက်ဟိစလ္လမ်) သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အရ မိမိ၏ နေရင်းဌာနဖြစ်သော မက္ကာမြို့တော်ကို စွန့်လွှတ်၍ မဒီနာမြို့တော်သို့ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်တော်မူခဲ့သည်မှာ နှစ်နှစ်တွင်းသို့ ရောက်ရှိချေပြီ။ သို့တစေလည်း မက္ကာမြို့သား မုရှိရစ်ကံများ၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုသည် ယခုထက်တိုင်ပင် တည်ရှိနေပေသေးသည်။ ထိုအချိန်တွင် ယင်းသို့အဆက်မပြတ် ဒုက္ခပေးနေသောရန်သူ မုရှိရစ်ကံတို့၏ ကုန်သည်တစုသည် “အရှိရဖီ” ရွှေဒင်္ဂါး၊ ငါးသောင်းတန် ကုန်ပစ္စည်း များကို ယူဆောင်၍ ဆီရိယနိုင်ငံမှ မက္ကာမြို့သို့ ပြန်လာနေကြောင်း၊ ထိုကုန်သည်တစုကို မက္ကာမြို့သား ကျော်ကြားသည့် ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ အဗူဗုဖ်ယာန်က စီမံ အုပ်ချုပ်ကြောင်း၊ ထိုကုန်သည်များသည် မဒီနာမြို့အနီးမှ ဖြတ်သွားကြမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိလေသည်။

တမန်တော်မြတ်၏ တပည့်သာဝကများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ယင်း မုရှိရစ်ကံတို့၏ နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းမှုများကို အလူးအလိမ့်ခံ၍ နေခဲ့ကြပေသည်။ သို့ရှိရာ ယခုကဲ့သို့ အခါအခွင့်သင့်ခိုက် မုရှိရစ်ကံ တို့၏ ရေသောက်မြစ် ဖြတ်တောက်ရန် အချက်ကောင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု အခြေအနေအရ မွတ်စလင်မ်တို့၏ စိတ်တွင် အတွေးပေါ်၍ လာလေသည်။ (မက္ကာမြို့သည် ကောက်ပဲသီးနှံ ထွက်သော မြို့မဟုတ်ပေ။ မက္ကာမြို့သို့မြို့သားများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည် တိုင်းတပါးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှု အပေါ်၌ပင် တည်ရှိနေပေသည်)။ ထိုအချိန်တွင် တမန်တော်မြတ်သည် တပည့်သာဝက (၃၁၃) ပါးတို့နှင့် အတူ မဒီနာမြို့မှ တွက်တော်မူ၏။ ထို (၃၁၃) ပါးသော တပည့်သာဝကများသည် စံနှစ်တကျလေ့ကျင့် ဖွဲ့စည်းထားသော စစ်တပ်လည်း မဟုတ်ပေ။ စစ်လက်နက်များ အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသည်လည်းမရှိ ပေ။ သို့တစေလည်း တမန်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ အံ့မဆုံးသော အရည်အချင်းဖြင့် ထို (၃၀၃) ပါး သော သာဝကတို့အား စံနှစ်တကျ စစ်တပ်ဖြစ်အောင် စီစဉ်တော်မူနိုင်ခဲ့လေသည်။ မွတ်စလင်မ်များ ထံတွင် အားလုံးပေါင်းမှ ကုလားအုတ် (၇၀) နှင့် မြင်း (၂) ကောင်သာ ပါရှိလေသည်။

ထိုသို့စီစဉ်နေသည့် အချိန်မှာပင် ဆီရိယနိုင်ငံမှ ပြန်လာသော မုရှိရစ်ကံ ကုန်သည်များသည် ဤ သတင်းကို ရရှိသွားသည်ဖြစ်ရာ ယင်းကုန်သည်များသည် မိမိတို့အား ကာကွယ်ရန်အတွက် မက္ကာမြို့သို့ လုလွှတ်၍ စစ်တပ်ကိုခေါ်စေသည်။ ထို့ပြင်တဝ ယင်း ကုန်သည်များသည် သွားလှာနေကျခရီးလမ်းကို လွှတ်ပြီး၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှ မက္ကာမြို့သို့ ပြန်ကြလေသည်။

မက္ကာမြို့ အစိုးရ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်သော အဗူဂျဟယ်သည် ခေါင်းဆောင်ကြီးငယ်များနှင့်အတူ စစ်သည် (၉၅၀) ပါသော စစ်တပ်ကိုခေါ်၍ စိတ်အားတက်ကြွစွာဖြင့် မဒီနာမြို့သို့ ဦးတည်ကာ စစ်ချီ တက်လာလေသည်။ “မဒ်နီ” အမည်ရှိသော နေရာတွင် စစ်စခန်းချကြသည်။ “မဒ်နီ” သည် မဒီနာမြို့၏ အနောက်စောင်ဘက် မိုင် (၂၀) တွင် တည်ရှိသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်သည် ဟစ်ဂျရီသက္ကရာဇ် ၂-ခုနှစ်၊ ရမ်သွာန်လ၊ ၂၇-ရက်၊ သောကြာနေ့၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၆၂၄-ခု၊ မတ်လ ၁၁-ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေ သည်။

ထိုအချိန်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ထံတော်မှ တမန်တော်မြတ်ထံသို့ ရန်သူ မုရှိရစ်ကံတို့၏ ကုန်သည်အုပ်စုနှင့် စစ်တပ်၊ ၎င်း ၂-ခုအနက် တခုကို မုချအောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း “ဝဟီ” ရောက် လာလေသည်။ “ဆွဟာဗဟ်” သာဝကကြီးများကား ဝဟီရရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ကြပေရာ ဤသို့

တေးတောကြ၏၊ ယခုငါတို့ ရင်ဆိုင်ရမည့်မှာ ကုန်သည် အုပ်စု၊ သို့မဟုတ် ငါတို့ထက် လက်နက် အင်အား စစ်သည်အင်အားထက် နှစ်ဆများပြားသော ရန်သူစစ်တပ်ဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေတွင် မွတ်လင်မိတစုသည် ရန်သူများနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည့် အရေးတွင် သို့လော သို့လောဖြစ်ကာ စနောင့်စနင်း ဖြစ်လာခဲ့ကြလေသည်။ စိတ်ဓာတ်မတည်၊ ချောက်ချား၍ လာခဲ့ကြလေသည်။ ယင်းသို့ အချို့မွတ်လင်မိ များ စနောင့်စနင်းဖြစ်သည့်အတွက် တမန်တော်မြတ်သည် စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်မှစ၍ “မဟာဂုဏ်ရီ” သာဝကကြီးများအနက် အဗုဗတ်ကရီ၊ အုမရ်တို့ကလည်းကောင်း၊ “အန်ဆွာရ်” သာဝကကြီးများအနက်မှ “အောက်စ်” မျိုးနွယ်စု၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး စအိဗ်ကလည်းကောင်း၊ အမိန့်တော်နာခံပါမည့်အကြောင်း စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် အသီးသီးထ၍ လျှောက်ထားပြောဆို အစီရင် ခံကြလေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်သည် “ဗဒ်ရီ” သို့ ချီတက်သွားတော်မူလေသည်။ ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၈:၅-၈) တွင် ဤသည့်ဖြစ်ရပ်များကို ရည်ညွှန်း၍ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

ပြည်ထောင်အချင်းချင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပါရဂူတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာ ဟဗီဗူလ္လာဟ်၏ အောက်ပါ ဝေဖန်ရေးသားချက်မှာ အတူးစဉ်းစားအပ်ပေသည်။

ای طرف قریش کا مسلمانوں پر نظام زد کر انہیں جلا وطنی پر مجبور کرنا، جلا وطنی پر ان کی جائدادوں کا ضبط کرنا، ان کے نئے مسکن (جسٹہ اور بھرمہ سینہ) میں ان کے حکمرانوں اور بااثر لوگوں کو ان تارکین وطن کو پناہ نہ دینے کی ترغیب دینا، دوسری طرف ان نا انصافیوں کا بدلہ لینے کیلئے مدینہ کے مسلمانوں کا قریش پر معاشی دباؤ ڈالنا اور بزور قریشی قافلہوں کی آمد و رفت کو اپنے زیر اثر علاقوں میں رکھ دینا، یہی بد کی لڑائی کا باعث ہو سکتے ہیں۔ قریشی قافلہوں کو لوٹ لینا ڈاکہ اس وقت سمجھا جائے، جب یہ بے قصور ہوں، اور لوٹنے والے حکومت نہیں بلکہ خانگی افراد ہوں، ورنہ دو سلطنتوں میں کشیدگی پر نہ صرف جان بلکہ مال و آبرو کے خلاف بھی ہر فریق دوسرے فریق کو نقصان پہنچانے کا پورا حق رکھتا ہے، (ڈاکٹر حمید اللہ کی عہد نبوی کے میدان جنگ)

“တဖက်တွင် ကုရ်ရှ်ရှိ မျိုးနွယ်ဝင်များက မုတ်စလင်မ်တို့အား အကြီးအကျယ် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၍ တိုင်းပြည်မှ စွန့်ခွာသွားကြရသည့် တိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ တိုင်းပြည်မှ စွန့်ခွာထွက်သွားကြရသော မုတ်စလင်မ်တို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို သိမ်းပိုက်ယူငင်ခြင်း၊ ထို့ပြင်တဝ မုတ်စလင်မ်တို့ သွားရောက်ဖို့ခိုနေထိုင်ရာဒေသ (အဘီစီးနီးယားနှင့် ထိုမှ တဖန် မဒီနာမြို့ ရှိ အကြီးအကဲများနှင့် ဩဇာတိက္ကမ မရှိသူတို့အား တိုင်းပြည်မှ စွန့်လွှတ်သွားသော မုတ်စလင်မ်တို့)ကို ခိုလှုံခွင့်မပေးရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းများရှိသည်။ အခြားတဖက်တွင် ယင်းကဲ့သို့ မတရားသဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းများကို တုံ့ပြန်နိုင်ရန်အတွက် မဒီနာမြို့ရှိ မုတ်စလင်မ်များက ကုရ်ရှ်ရှိ မျိုးနွယ်ဝင်များ၏ စီးပွားရေးကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သော ဒေသများတွင် ကုရ်ရှ်ရှိမျိုးနွယ်ဝင် ကုန်သည်များ၏ သွားလာမှုကို လက်ရုံးရည်ဖြင့် ပိတ်ပင်ခြင်းများရှိသည်။ ဤသည့် အချက်အလက်များသည်ပင် “မဒ်ရှ်” စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခြင်း၏ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ကုရ်ရှ်ရှိ မျိုးနွယ်ဝင် ကုန်သည်များကို မုတ်စလင်မ်တို့က သိမ်းပိုက်ခြင်းကို ဒမြတိုက်သည်ဟု အလျင်းမဆိုနိုင်ပေ။ အကယ်တန္တ ကုရ်ရှ်ရှိမျိုးနွယ်များသည် အပြစ်မဲ့သူများ ဖြစ်၍ သိမ်းယူသူများသည်လည်း အစိုးရမဟုတ်ပဲ တဦးချင်းများဖြစ်သော် ဒမြတိုက်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ယခုမူကား ဤသို့မဟုတ်ပေ။ အစိုးရ ၂-ခု စပ်ကြားတွင် အချင်းချင်း တင်းမာလာသည့်အခါ အသက်ကိုမဆိုထားဘိ ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကိုပင်လျှင် ဖျက်ဆီးနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းသည် အစိုးရအသီးသီး၌ အပြည့်အဝရှိပေသည်။”

ဒေါက်တာ ဟဒီဒူလ္လာဟ်ရေး-

“တမန်တော်မြတ်လက်ထက် စစ်မြေပြင်”

မှတ်ချက်။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်လာနာ ရှစ်မိမိရ်အဟ်မဒ် အွတ်ဆီမာနီ သခင်သည် မိမိ၏ တစ်စိရ် စာမျက်နှာ (၂၂၈)၊ အောက်ခြေ အမှတ်-၅ တွင် အကျယ်တဝင့် ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ကျမ်းလေးမည်စိုး၍ မရေးပြီ။

မှတ်ချက်။

“အသင့်အိမ်မှ” ဟူသည် မဒီနာမြို့ကို ဆိုလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်မြတ်သည် မက္ကာမြို့တော်မှ ထွက်ခွာလာပြီးနောက် မဒီနာမြို့ကိုပင် မိမိတိုင်းနေထိုင်ရာ ဒေသအဖြစ် ရွေးချယ်တော် မူခဲ့လေသည်။

يريد بيته بالمدينة او المدينة نفسها وانها
موضع حجته (كبير)

(၆)

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا
يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يُجَادِلُونَكَ
فِي الْحَقِّ
بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ
كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْمَوْتِ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ

၎င်းတို့သည် အသင်နှင့် ငြင်းခုံပြောဆိုကြလေသည်။ 1401
မှန်ကန်သော အကြောင်းတရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍
ယင်း (မှန်ကန်သော အကြောင်းတရား) သည် ထင်ရှားခဲ့ပြီးနောက်၊
၎င်းတို့သည် မောင်းနှင်ခြင်းကို ခံကြရတိသကဲ့သို့၊
သေခြင်းတရားသို့၊
စင်စစ် ၎င်းတို့သန္ဓေ၊
၎င်းတို့မြင်နေကြကုန်၏။

စကားစပြုအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းတို့သည် မှန်ကန်သော အကြောင်းတရားနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထိုမှန်ကန်သော အကြောင်းတရားသည် ထင်ရှားခဲ့ပြီးနောက် မိမိတို့သည် သေရာသို့ မောင်းနှင်ခြင်းခံရ၍ (မရဏ သေခြင်းတရားကို မျက်ဝါးထင်ထင်) မြင်နေကြရတိသကဲ့သို့ပင် အသင်နှင့်စကားငြင်းခုံ ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်သတည်း။

1401 “ဗဒ်ရီ”စစ်ပွဲတွင် မွတ်စလင်မ် စစ်သည် ဦးရေမှာ (၃၁၃)ဦးမျှဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၌လည်း စစ်လက်နက်၊ စားနပ်ရိက္ခာမပြည့်စုံ၊ ရန်သူစစ်သည်ဦးရေမှာ (၉၅၀)ဖြစ်သည်။ လက်နက်၊ စားနပ်ရိက္ခာလည်း အပြည့်အစုံပါသည်။ ယင်းသို့ စစ်သည်ဦးရေ၊ လက်နက်၊ စားနပ်ရိက္ခာ အလွန်တရာမျှ ကွာခြားနေသည့် အချိန်မျိုးတွင် အချို့မွတ်စလင်မ်စစ်သည်များ၏ စိုးရိမ်မှု၊ စနောင့်စနင်းဖြစ်မှုမှာ လူ့သဘာဝအတိုင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသည့်အတွက် အပြစ်ဒဏ်တစ်ခုတရားလည်း မသင့်ပေ။ “မုတ္တက်” သူတော်စင် တဦးသည်ပင် မြွေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကျားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရုတ်တရက် တွေ့မြင်လိုက်ရသည်ရှိသော် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့လွှားမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤကား လူ့သဘာဝပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်တဝ ဗဒ်ရီစစ်ပွဲတွင် ယင်းကဲ့သို့၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အားလုံးမဟုတ်ပေ။ အချို့သာဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းသို့ စိုးရိမ်ခဲ့ကြသည့်အတွက် ဆွဟာဗဟ် သာဝကကြီးများ၏ ဂုဏ်ရည်ကိုလည်း မည်သို့မျှ မထိခိုက်။ မပြိစွန်းစေပ။

وهذا فيما لا يدخل تحت القذرة والاختيار فلا
يردانه لا يلبق بمنصب لصحابة
(٢٠)

ဤသည် လူသားတို့ ပြုစွမ်းနိုင်သောကိစ္စ၊ အရေးပိုင်သော ကိစ္စ မဟုတ်ပေ။
“ဆွဟာဗတ်” သာဝကကြီးများ၏ ဂုဏ်ရည်ကို ထိပါးစွန်းငြိသည်ဟုလည်း မဆိုနိုင်ပေ။
(ရှုတ်)

မှတ်ချက်။

(က) မဒီနာမြို့မှ ထွက်သည့်အချိန်၌ပင် မွတ်စလင်မ် တစ်စု မနှစ်သက်မှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ဤ
အကြောင်း “မွတ်စလင်မ်” ကျမ်းနှင့် “ဗုဒ္ဓိနဂျရီရီ၊ တွပရီ” ကျမ်းများတွင် ပါရှိပေသည်။
(ခ) တမန်တော်မြတ်နှင့် အချို့ မွတ်စလင်မ်များက အခြေအတင် ပြောဆိုခြင်း ကိစ္စမှာ မဒီနာမြို့မှထွက်၍
“ဆွဖ်ရာ” အမည်ရှိသော နေရာသို့ရောက်ပြီး၊ ရန်သူစစ်တပ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရမည့် အကြောင်း သိရှိချိန်တွင်
ဖြစ်တန်ရာသည်။

[(အွတ်ဆ်မာနီ)]

၈-၂၃၀။ အအ-၂။

ရန်သူများနှင့်ရင်ဆိုင်ရမည့်အရေးတွင် မွတ်စလင်မ်များက တမန်တော်မြတ်နှင့် အခြေ ✓
အတင် ပြောဆိုခြင်းမှာ စဆူးခန္ဓန်းနိုးနေသည့် သဘာအားဖြင့်သာဖြစ်သည်။
(ထာနဝီ)

မှတ်ချက်။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗယာနွလ် ကုရ်အာန်ကျမ်းကြီးတွင်လည်း ထာနဝီသခင်က အကျယ် *Refer*
တဝင့်ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။ အ-၄။ ၈-၆၀။

(၇)

وَأَذِيعِدْكُمْ اللَّهُ أَحَدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُونُ
لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ
دَائِرَ الْكُفْرَيْنِ ۗ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَاذْكُرُوا
بِعَدْوِ اللَّهِ
أَحَدَى لَطَائِفَتَيْنِ
أَتَّهَمَا
لَكُمْ
وَتَرَدَّدُونَ
أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّرَكَةِ
تَكُونُ
لَكُمْ
وَيُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُخَيِّتَ
الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ
وَيَقْطَعُ
دَابِرَ الْكُفْرَيْنِ

၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊
အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ကတိပြုတော်မူလေသည်၊
အုပ်စုနှစ်စုအနက် တစုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊
ကေနစ်စစ်၊ ယင်း (အုပ်စုတစု) သည်၊
အသင်တို့အဖို့ဖြစ်အံ့၊
သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် တောင့်တကြလေသည်၊
(ဆူးငြောင့်လက်နက်) မပါသော (အုပ်စု) သည်၊
ထို (အုပ်စု) သည် ဖြစ်ရန်၊
အသင်တို့အဖို့၊
စင်စစ်မူကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ရည်စူးတော်မူလေ၏၊
ထို (အသျှင်မြတ်) သည် အမှန် ဖြစ်စေတော်မူရန်၊
အမှန်တို့၊
မိမိအမိန့်တော်များဖြင့်၊
၎င်းပြင်၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည် ဖြတ်တောက်တော်မူရန်၊ 1402
ကာဖစ်ရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့၏ အခြေအမြစ်ကို။

(၈)

لِيُخَيِّتَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ⑧

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

لِيُخَيِّتَ
الْحَقَّ
وَيُبْطِلَ
الْبَاطِلَ

ထို (အသျှင်မြတ်) သည် အမှန်ဖြစ်စေတော်မူရန်၊
အမှန်တို့၊
၎င်းပြင်၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည် အမှားဖြစ်စေတော်မူရန်၊
အမှားတို့၊

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

أَذَى
تَسْتَعِينُونَ
أَرْبَابَكُمْ
فَأَسْتَجَابَ
لَكُمْ
آقِي مُؤْمِدَكُمْ
بِأَلْفٍ
مِّنَ الْمَلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ

အကြင်အခါဝယ်၊ 1403
အသင်တို့သည် အကူအညီကို တောင်းခံလျက် ရှိကြကုန်၏။
အသင်တို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ်အထံတော်၌၊
၎င်းနောက် ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ပြန်ကြားတော်မူခဲ့၏။
အသင်တို့ကို၊
ကော်စင်စစ်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည်၊
အသင်တို့အား၊ ကူညီစောင့်မတော်မူမည် အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။
တထောင်ဖြင့်၊
ကောင်းကင်တမန်များအနက်မှ၊
တပါးပြီးတပါး ဆက်တိုက်လာကြသော။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ပြန်လည်သတိရကြလေကုန်) အကြင်အခါဝယ်၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ဖန်ဆင်း
မွေးမြူတော်မူသောအသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် ကူညီစောင့်မတော်မူရန် လျှောက်ထား ပန်ကြား
လျက် ရှိကြလေသည်။ ၎င်းနောက် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ပန်ကြားချက်ကို (လက်ခံ
တော်မူ၍) ကော်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား တပါးပြီးတပါး(ဆက်တိုက်) လာကြ
မည်ဖြစ်သော “မှလာအိကဟ် ကောင်းကင်တမန် တထောင်ဖြင့် ကူညီစောင့်မတော်မူမည်” ဟု
ပြန်ကြားတော်မူခဲ့လေသတည်း။

1403 “မဒ်ရှစ်ပွဲတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင် တမန်တော်များကို စေလွှတ်၍
မွတ်စလင်မ်တို့အား ကူညီတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန် (၃:၁၂၀-၁၂၈) တွင်လည်း
ပါရှိခဲ့လေပြီ။ ထူးခြားချက်တရပ်မှာ ကုရ်အာန် (၃:၁၂၃-၁၂၄) တွင် ကောင်းကင်တမန်များ၏
အရေအတွက်မှာ ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ အထိ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပါရှိသည်။ ဤမှကွဲပြားတော်တွင်
ကောင်းကင်တမန်များ၏ အရေအတွက်မှာ ၁၀၀၀ ဟူ၍ ပါရှိသည်။ အကယ်၍ အဖြစ်အပျက်သည်
တခုတည်းဖြစ်ပါသော် ပထမတွင် ကောင်းကင်တမန်များ ၁၀၀၀ လာရှိ၍ ထို့နောက် အဆက်မပြတ်
ကောင်းကင်တမန်များ ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ အထိ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဤသည့်

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်း-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

အချက်တို့ပင် (مردفين) "တပါးပြီးတပါး အဆက်မပြတ် လာကြသော" ဟူသော ပုဒ်သည်
ညွှန်ပြလျက် ရှိပေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆိမာန်။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၃၁၂၃-၁၂၄) ၏အဖွင့် အောက်ခြေအမှတ် (650-651) တွင်လည်း အကျယ်ရေးသားခဲ့ပေပြီ။

(၁၀)

وَمَا جَعَلَ اللَّهُ الْبَشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
الْبَصْرَ الْأَمِينُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَمَا جَعَلَ اللَّهُ
الْبَشْرَىٰ
وَلِتَطْمَئِنَّ
بِهِ
قُلُوبُكُمْ
وَمَا
الْبَصْرَ
الْأَمِينُ
عِنْدَ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

စင်စစ်သော်ကား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည့် ယင်း (ကတိ)တို့
ပြုလုပ်တော်မူသည့် မဟုတ်ပေ။
ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းမှတပါး၊
ထို့ပြင်၊ နှစ်သိမ့်ရန် (မှ တပါး)၊
ယင်း (သတင်း)ဖြင့်၊
အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများသည်၊
အမှန်သော်ကား၊ မဟုတ်ချေ၊
အောင်မြင်မှုသည်၊
သို့ရာတွင်၊
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်မှ၊
ကော်မလွှဲ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်၊
တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအသျှင်၊
ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ထို (ကဲ့သို့ “မလာအိကဟ်” များကို စေလွှတ်တော်မူ၍ ကူညီတော်မူမည်ဟု) ကတိပေးတော်မူခြင်းမှာ အသင်တို့အဖို့ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ သတင်းအဖြစ်သာ လည်းကောင်း၊ အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများသည် ထိုသတင်း(ကို ကြားသိရခြင်း အား)ဖြင့် နှစ်သိမ့်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ပြုတော်မူခဲ့လေသည်။ အမှန်သော်ကား အောင်မြင်မှု သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်မှသာလျှင်ဖြစ်၏။ ကေန်မလဲ့ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအသျှင်၊ ဉာဏ်အမျှော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေ သတည်း။

အပိုဒ်- ၂။

“မဒ်ရ်” စစ်ပွဲအကြောင်း။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ကူညီတော်မူခြင်း။

အာယတ်စဉ်အမြက်သားအား။

- အာယတ်-၁၁။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် “မဒ်ရ်” စစ်မြေပြင်တွင် မွတ်စလင်မ်တို့အပေါ်၌ ဇိုက် မျည်းမှု ချပေးတော်မူခြင်း။ မိုးရွာသွန်းစေတော်မူခြင်း၊ ရှိုင်တွာန်၏အနှောင့်အယှက် ကို ကင်းဝေးစေတော်မူခြင်း။
- ။ ၁၂။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ကောင်းကင်တမန်များအား မွတ်စလင်မ်များကို ကူညီရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်း။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကာဖစ်၏တို့၏စိတ်တွင် ထိတ်လန့်မှုကို ထည့်သွင်းပေးတော်မူမည်ဖြစ်ခြင်း။ မွတ်စလင်မ်တို့သည် ကာဖစ်၏ တို့အား ခုတ် တစ်ပိုင်းဖြတ်ကြရမည်ဖြစ်ခြင်း။
- ။ ၁၃။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်အား ဆန့်ကျင်ကြသည့်အတွက် အထက် ပါအစိုင်း အမိန့်ထုတ်ပြန်တော်မူခြင်း။ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်သူများအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပြင်းထန်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူမည်သာဖြစ် ခြင်း။
- ။ ၁၄။ မုရှ်ရစ်က်တို့သည် ယခုလောလောဆယ် ဤအပြစ်ဒဏ်ကို ခံစားကြရမည်။ ထို့ပြင် တဝ ၎င်းတို့အတွက် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ငရဲမီး၏ ပြစ်ဒဏ်သည်လည်း အသင့် ရှိပေသေးသည်။
- ။ ၁၅။ မွတ်စလင်မ်တို့သည် စစ်မြေပြင်တွင် ကာဖစ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြသည့်အခါ ၎င်းတို့ အား ကျောမခိုင်းကြရ။
- ။ ၁၆။ အကြောင်းမဲ့ ကျောခိုင်းသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမျက်တော်စူးရှခြင်း ခံရမည်။

- ၁၇။ မွတ်စလင်မ်တို့သည် မုရှိရစ်ကတို့အား သတ်ဖြတ်ကြသည်မဟုတ်။ အမှန်စင်စစ် မူလဘူတ အကြောင်းတရားအားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကပင် သတ်ဖြတ်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်သည်လည်း မုရှိရစ်ကတို့အား ပစ်ပေါက်ခဲ့သည်မဟုတ်။ အမှန်စင်စစ် မူလဘူတ အကြောင်းတရားအားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကပင် ပစ်ပေါက်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။
- ၁၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖစ်ရ်တို့၏ အကြံအစည်ကို ချဉ်နဲ့ ပျက်စီးစေတော်မူမည်ဖြစ်သည်။
- ၁၉။ မုရှိရစ်ကများ အဆုံးအဖြတ်လိုချင်ကြလျှင် ၎င်းတို့ထံ အဆုံးအဖြတ် ရောက်ရှိလာချေပြီ။ ၎င်းတို့ရပ်တန့်ကြလျှင် ၎င်းတို့အဖို့ ကောင်းသည်။ ၎င်းတို့ ပြန်လည်ဆိုးမိုက်ကြလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်လည်း ၎င်းတို့အား ဤသို့ပင် စီရင်တော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ အုပ်စုသည် များပြားလင့်ကစား ၎င်းတို့အား အကျိုးပြုမည် မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုအိဇင်န်များနှင့် အတူတကွ ရှိတော်မူသည်။

(၁၁)

ادَّبَحْشِبِكُمُ النَّعَاسُ اٰمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَّوِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْسَ الشَّيْطٰنِ
 وَلِيُرِيَنَّكُمْ اٰيٰتِهِ الّٰتِيَّاتِ ۗ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

ادَّبَحْشِبِكُمُ النَّعَاسُ اٰمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

အခါတပါး၌၊ 1404
 ထို (အသျှင်မြတ်) သည် အသင်တို့အပေါ်၌ ဖုံးလွှမ်းစေတော်မူ၏၊
 ငိုက်မျှမ်းခြင်းကို၊
 အမောအပန်၊ ပြေစေခြင်းငှာ၊
 ထို (အသျှင်မြတ်) အထံတော်မှ၊
 ၎င်းပြင်၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ချဉ်နဲ့တော်မူ၏၊
 အသင်တို့အပေါ်ဝယ်၊
 မိုးကောင်းကင်မှ၊
 ရေကို၊

لِيُطَهَّرَكُمْ بِهِ وَيَذْهَبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَيَلْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيَشْتِتَ بِهِ الْقُدَامَ
 ထို(အသွင်မြတ်)သည်အသင်တို့အားသန့်ရှင်းစင်ကြယ်စိမ့်သောငှာ၊
 ထို (ရေ)ဖြင့်၊
 ထိုမှတပါး၊ ထို (အသွင်မြတ်)သည် ပပျောက်စိမ့်သောငှာ၊
 အသင်တို့မှ၊
 ရှိုင်တွာန် မိစ္ဆာကောင်၏ အကြံပေးချက်ကို၊
 ထို့ပြင်၊ ထို (အသွင်မြတ်)သည် ကြံ့ခိုင်စိမ့်သောငှာ၊
 အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများကို၊
 ၎င်းပြင်၊ ထို (အသွင်မြတ်)သည် မြဲမြံစိမ့်သောငှာ၊
 ထို(ရေ)ဖြင့်၊
 ခြေများကို။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ပြန်လည်၍ သတိရရှိကြလေကုန်)။ အခါတပါး၌ ထိုအသွင်မြတ်သည် မိမိအထံ တော်မှ အသင်တို့အပေါ်၌ အမောအပန်းပြေစေခြင်းငှာငိုက်မျည်းခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းစေတော်မူခဲ့လေ သည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့အပေါ်ဝယ် မိုးကောင်းကင်မှ (မိုး)ရေကို ထို (မိုးရေ)ဖြင့် အသင် တို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စိမ့်သောငှာ လည်းကောင်း၊ အသင်တို့(၏ စိတ်နှလုံးတွင်း)မှ ရှိုင်တွာန် မိစ္ဆာကောင်၏ အကြံပေးချက်ကို ပပျောက်စိမ့်သောငှာလည်းကောင်း၊ အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများ ကြံ့ခိုင်စိမ့်သောငှာလည်းကောင်း၊ (အသင်တို့၏)ခြေများကို ထို (မိုးရေ)ဖြင့် မြဲမြံစိမ့်သော ငှာ လည်းကောင်း၊ ရွာသွန်းစေလျက် ရှိတော်မူခဲ့ချေသတည်း။

1404 "မဒ်ရီ" စစ်ပွဲသည် အမှန်စင်စစ် မွတ်စလင်မ်တို့အဖို့ ပြင်းထန်ကြီးကျယ်သော စမ်းသပ်မှုကြီး တရပ် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ မွတ်စလင်မ်တို့၌ စစ်သည်ဦးရေလည်း နည်း၏။ စစ်လက်နက်လည်း မပါခဲ့ချေ။ ၎င်းတို့သည် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန်လည်း ထွက်လာခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပေ။ ဤယူဆချက်သည် ထာနဝီ သခင်၏ ယူဆချက်နှင့် ထုပ်တူထပ်မျှဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်ထာဝ ရန်သူများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သောအခါ ရန်သူ များသည် မိမိတို့ထက်နှစ်ဆပိုမိုများပြား ကြီးမားလျက်ရှိ၏။ ရန်သူများတွင် စစ်လက်နက် အပြည့်အစုံ ပါရှိ၏။ မွတ်စလင်မ်တို့အား ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်ရန် စိတ်ဓာတ်လည်း အလွန်ပြင်းပြလျက်ရှိ၏။ မွတ်စလင်မ် နှင့် ကာဖစ်တို့စစ်ကြားတွင် ဤစစ်ပွဲသည် ပထမဆုံးစစ်ပွဲပင်ဖြစ်သည်။

မြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌ ကာဖစ်ရီများသည် စစ်မြေပြင်သို့ ပထမဦးစွာ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသဖြင့် ကောင်းသောနေရာကို ပထမရယူထားကြ၏။ ရေရှိရာနေရာကိုလည်း သိမ်းပိုက်ထားကြ၏။ မွတ်စလင်မ် များမှာ မြေနိမ့်ဘက်တွင် နေရာရရှိကြ၏။ မွတ်စလင်မ်တို့ဘက်တွင် သဲတူ၏။ သဲတွင်ခြေကျွတ်၏။ မြို့စို များသည်လည်း ဒုက္ခပေးလျက်ရှိ၏။ ရေမရှိသည့်အတွက် ရေမချိုးနိုင်ကြပေ။ "ဥသု"လည်း မပြုနိုင်ကြ ပေ။ ထိုအချိန်အထိ "တယမ်မွန်မ်"ပြုရန် အမိန့်တော်လည်း မကျရောက်ခဲ့သေးပေ။ ဆာလောင် မွတ်သိပ်မူသည်လည်း မွတ်စလင်မ်တို့အား ဒုက္ခပေးလျက်ရှိသည်။ ဤသည့်အချင်းအရာအဖြစ်အပျက်များကို ကြည့်၍ စစ်ရေးရှုံးနိမ့်မည်ဟု မွတ်စလင်မ်တို့သည် တွေးဆစိုးရိမ်မိကြ၏။ ထို့ပြင်တဝ ရှိုင်တွာန်က မွတ်စလင်မ်တို့၏စိတ်တွင် "အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ချစ်ကြည်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံကြရသောသူများ ဖြစ်ကြပါမူ၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်မမှုသည် အသင်တို့ဘက်၌သာ ရှိရပေမည်။ ယခုကဲ့သို့ မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်များနှင့် တွေ့ကြုံရမည်မဟုတ်"ဟု အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသော အတွေး အခေါ်ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် ကောင်းကင်မှ မိုးရွာသွန်းချစေတော်မူလေသည်။ ယင်းသို့မိုးရွာသွန်းချတော်မူလိုက်သည့်အတွက် သဲများသည် မာသွား လေ၏။ ရေချိုးရန် ဥသုပြုလုပ်ရန်နှင့် သောက်သုံးရန် ရေပြေဿနာလည်း ရှင်းသွားလေ၏။ မြို့စိုများ၏ ဒုက္ခလည်း ကင်းစင်သွားလေ၏။ ယင်းသို့ မိုးရွာသွန်းချလိုက်တော်မူသည့် အတွက် မွတ်စလင်မ်တို့ အတွက် ကောင်းသည်နှင့်အမျှ ကာဖစ်ရီတို့အတွက် အဆိုးဖြစ်သွားလေသည်။ ကာဖစ်ရီစစ်သည်များ ရှိရာဘက်တွင် ရွံ့ပုတ်ထူလာ၏။ သွားလာရာတွင် ခြေချော်၏။ ဤသို့အားဖြင့် မွတ်စလင်မ်တို့ တွေ့ကြုံ နေကြရသော အခက်အခဲများ ဖြေရှင်းသွားသည့်အခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ် တို့၏ အပေါ်၌ အမောအပန်း ပြေစေတော်မူရန် အလို့ငှာ တမျိုးတဖုံ ထူးခြားသည့် ငိုက်မျည်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းစေ တော်မူလေသည်။ ယင်းသို့ ငိုက်မျည်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းစေတော်မူသည့်အခါ မွတ်စလင်မ် တို့၏ စိတ်တွင်းမှ စိုးရိမ်မှုများသည် လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။ အချို့ "ဂိုဝါယတ်" ကျမ်းချက်များတွင် တမန်တော်မြတ်နှင့် သာဝကကြီး အဗူဗတ်ကရ် သခင်တို့သည် တမန်တော်မြတ်အဖို့ သီးသန့်ပြုလုပ်ထား သည်။ "အစိုးရှီ" Canoby အမိုးအောက်တွင် တညညလုံး ဆုတောင်းပတ္တနာပြု၍ နေကြလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တမန်တော်မြတ်သည် အနည်းငယ်ငိုက်မျည်း၍ တဖန်မြန်လည် သတိရလာသောအခါ မွတ်စလင်မ်တို့အား "ဝမ်းသာရှင်လန်းကြကုန်၊ ကောင်းကင်တမန် ဂျစ်ဗိရအီလီသည် အသင်တို့အား ကူညီရန် ကြွလာနေပြီ" ဟု ပြောဆိုကာ အမိုးအောက်မှ အပြင်သို့ ထွက်လာတော်မူလေသည်။ ထို့နောက် တမန်တော် မြတ်သည် ကုရ်အာန် (၅၄-၄၅) တွင် ပါရှိသည့် မုက္ခပါဠိတော်

တကယ်တော့ မဟုတ်ပါလေ

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا) မကြာမီအတွင်း ရန်သူများသည် ရှုံးနိမ့်ပြီး ကျောခိုင်း၍

ထွက်ပြေးသွားကြလိမ့်မည်ဟု မြင်ဆိုလျော့ နေတော်မူလေသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ထိုနေ့ ထိုရက် ထိုအချိန်တွင် ယင်းကဲ့သို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မိုးရွာသွန်း ချတော်မူလိုက်သဖြင့် မွတ်စလင်မ်တို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာများသည် အညစ်အကြေးများမှ သန့်ရှင်း၍သွားလေ သည်။ စိတ်နှလုံးများသည်လည်း ရှိုင်တွာန်၏ အနှောင့်အယှက်မှ ကင်းစင်သွားလေသည်။ သဲများသည်

Book IX—Chapter VIII

အစောင့်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။

"The Spoils of War"

လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

လည်း မာသူးသဖြင့် ခြေကုပ်ရလာလေသဖြင့်။ ကြောက်လန့်စိုးရိမ်မှုများ ကင်းစင်၍ စိတ်ဓာတ်များသည် လည်း ကြံ့ခိုင်ရဲရင့်၍လာလေသဖြင့်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

၈-၂၁၀။ အအ-၂။

မှတ်ချက်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အပေါ်၌ ငိုက်မျည်းမှုကို ၂-ကြိမ် လွှမ်းမိုးစေတော်မူခဲ့လေသည်။ "ဗဒ်ရ်" စစ်ပွဲတွင်တကြိမ်။ "အုဟုဒ်" စစ်ပွဲတွင်တကြိမ်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၈၊ ၁၁။ ၃း၁၅၃)။

((ထာနီ))

مقتضى السياق ان وحى الله للملائكة ذنوبهم
 بامر الله اياهم بتثبيت المؤمنين كما يدل عليه الحصر
 في قوله عن ماداد الملائكة (وما جعله الله الا بشرى)
 في قوله تعالى (سألنى فى قلوب الذين كفروا العجب) في
 بدء كلامه خطب به النبي (صلى الله عليه وسلم) والمؤمنون
 تنمة للبشرى فيكون الامر بالضرب موجها الى المؤمنين
 قطعاً وعلمه المحققون الذين جزوا بان الملائكة
 لمرتقاتل يوم بدء تبعاً لما قبله من الايات وقيل
 ان هذا مما اوحى الى الملائكة وتاوله هو لوعيانة
 تعالى امرهم بان يلقوا هذا المعنى فى قلوب المؤمنين
 بالالهام كما كان للشيطان يخوفهم ويلقى فى قلوبهم
 صدقاً بالوسواس. ولا يرد على الاول ما قيل من انه
 لا يصح الا اذا كان الخطاب قدوجه الى المؤمنين
 قبل لقتال والسورة قد نزلت بعد. لان نزول
 السورة بنظيرها وترتيبها بعداً لادباً فى حصول
 معانيها قبله وفى ثنائيه فان الشارة بالامداد

بالملائكة وما وليه قد حصل قبل لقتال واخبر به
 النبي صلى الله عليه وسلم اصحابه، ثم ذكرهم الله تعالى
 به بانزل لسورة برمتها تذكيراً بمننه، ولولا هذا
 لم تكن للبشارة تلك الفائدة والخطاب في السياق
 كله موجه الى المؤمنين وانما ذكر فيها وحيه تعالى
 للملائكة بما ذكر عرضاً، وقد غفل عن هذا المعنى
 الاكوسي تبعاً لغيره وادعى ان الآية ظاهرة في
 قتال الملائكة، وقد وردت روايات ضعيفة تدل
 على قتال الملائكة لربيعاً الامام ابن جرير بشئ
 منها ولم يجعلها حقيقة ان تذكر ولو لترجيح

غيرها عليهما،

وما ادعى ابن يرضع بعض العلماء عقولهم
 عند ما يفترون ببعض الظواهر وبعض الروايات
 الغريبة التي يردّها العقل، ولا يثبتها ماله
 قيمة من النقل فاذا كان تأييد الله للمؤمنين
 بالتأييدات الروحانية التي تضاعف القوة المعنوية
 وتسهل لهم الاسباب الحسية كانزال المطر
 وما كان له من الفوائد لم يكن كافياً لنصرة
 اياهم على المشركين بقتل سبعين واسر سبعين حتى
 كان ألفاً. وقيل آلاف من الملائكة يقاتلونهم
 معهم فيلقون منهم الهام، ويقطعون من
 ايديهم كل يمان، فاي مزية لا هل يد فضلوا بها
 على سائر المؤمنين من غزوا بعدهم واذلوا المشركين
 وقتلوا منهم الالوف، وماذا استحقوا قول الرسول

صلى الله عليه وسلم، لعمر (رض) "وما يدريك
 لعلى الله عز وجل اطلع على اهل بدر فقال
 اعلموا ما شئتم فقد غفرت لكم" رواه البخاري
 ومسلم وغيرهما. وفي كتاب لسير وصف للمعركة
 علم منه القاتلون والاسرىن لأشد المشركين
 بأسا. فهل تعارض هذه البيئات النقلية
 والعقلية بروايات لم يرها شيخ المفسرين
 ابن جرير. حرية بان تنقل ولم يذكر ابن كثير
 منها الا قول الربيع بن أنس كان الناس يوم
 بدر، يعرفون قتلى الملائكة ممن قتلوا بضرب
 فوق لاعناق وعلى لبنان مثل سمة النار
 قد احرق به ومن ابن جاء الربيع بهذه
 الدعوى؟ ومن الذي روى من القتل بهذه
 الصفة؟ وكوعد من قتل للملائكة من السبعين
 وعد من قتل اهل بدر غير من سموا ذاكوا
 قتلهم فلان وفلان؟ كفانا الله شر هذه الروايات
 الباطلة التي شوهدت التفسير وقلبت الحقائق
 حتى انها خالفت نص القرآن نفسه، فادله ته الى

يقول في املة الملائكة (وما جعله الله الا بشرا
 ولتطمئن به قلوبكم) وهذه الروايات تقول بل
 جعلها مقائلة وان هولاء السبعين الذين
 قتلوا من المشركين لم يكن قتلهم الا باجتماع
 الف اذ الوف من الملائكة عليهم مع المسلمين
 الذين خصهم الله بما ذكر من اسباب لنصرة
 المعتددة

أدان في هذا من شأن تعظيم المشركين
 ورفع شأنهم وتكبير شئ عتيم وتصغير شأن
 أفضل اصحاب الرسول واشجعهم ما لا يصد عن
 عاقل الا قد سلب عقله لتصحيح روايات باطلة
 لا يصح لها سند ولو يرفع منها الحديث مرسل
 عن ابن عباس ذكره الا تسمى وغيره بغير سند
 ابن عباس لم يضر غزوة بدر لانه كان صغيرا
 فزاد عنها حتى في الصحيح مرسله وقد روى عن
 غير الصحابة حتى عن كعب الاحبار وامتاله
 (المنار ج ٢ ص ١١٢)

(٥١)

إذ يوحى ربك إلى الملائكة أني معكم فثبتوا الذين
 آمنوا سألني في قلوب الذين كفروا الرعب فأضروا
 فوق الأعناق وأضروا منهم كل بنان ﴿٥١﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إذ 1405 တရံရှေ့အခါ။
 يوحى အမိန့်တော်ချမှတ်တော်မူ၏။
 ربك အသင့်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အသွင်မြတ်သည်။
 إلى الملائكة မလာအိကတ် ကောင်းကင်စာမန်များထံ။
 أني ကေန်စင်စစ်၊ c အသွင်မြတ်သည်။
 معكم အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိတော်မူ၏။
 فثبتوا သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် တည်မြဲစေကြလေကုန်။

الَّذِينَ } အကြင်သူတို့အား၊
 آمَنُوا } ၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။
 سَأَلْنِي } မကြာမီပင်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထည့်သွင်းတော်မူအံ့၊
 فِي قُلُوبِ الَّذِينَ } အကြင်သူတို့၏ စိတ်နှလုံးများ၌၊
 كَفَرُوا } ၎င်းတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။
 الرَّعْبِ } ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းကို၊
 فَأَضْرَبُوا } သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် ခုတ်ဖြတ်ကြလေကုန်၊
 نَوْتِ الْأَعْنَاقِ } လည်ကုပ်များကို၊
 وَأَضْرَبُوا } ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် ဖြတ်တောက်ကြလေကုန်၊
 مِنْهُمْ } ၎င်းတို့၏၊
 كَتَبَ } လက်ချောင်းအသီးသီးကို၊
 بَنَاتٍ }

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ပြန်လည်၍ သတိရရှိပါလေ) တရံရောအခါ အသင့်အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် “မလာအိုကယ်” ကောင်းကင်စေတမန်များထံ (ဤသို့) “ဝဟ်ယံ” အမိန့်တော် ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ “ငါအသျှင်မြတ်သည် ကေန်စင်စစ် အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် “မုအိမင်နီ” သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား (ကြံ့ခိုင်စွာ) တည်မြဲစေကြလေကုန်။ မကြာမီပင် ငါအသျှင်မြတ်သည် “ကာဖစ်ရီ” မယုံမကြည်သွေဖည် ငြင်းပယ်သောသူတို့၏ စိတ်နှလုံးများ၌ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းကို ထည့်သွင်းပေးတော်မူအံ့။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ လည်ကုပ်များကို ခုတ်ဖြတ်ကြလေကုန်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ လက်ချောင်းများ၏ အဆစ်များကို တခုစီဖြတ်တောက်ကြလေကုန်”။

1405 မဒ်ရစ်စစ်ဝွဲတွင် “ကူဗ်လီစ်”သည် “ကိနာနယ်” မျိုးနွယ်၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး စုံရာကယ် ဣဗ်နု မာထစ်စ် မုဒ်လရ်၏ မွှင်ဆင်းသဏ္ဍာန်ဆောင်၍ “အပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ရောက်ရှိလာပြီး “ယနေအသင်တို့အား မည်သူမျှ ခြံအောင်နိုင်မည်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏ တပ်မတော်ကြီး တခုလုံးသည် အသင်တို့နှင့်အတူတကွရှိသည်” ဟု ပြောဆိုကာ မုဒ်ရစ်စ်ကိုအား အားပေးစကားပြောခဲ့၏။ ဣဗ်လီစ်၏ အလံအောက်တွင် ရှင်ထွန်း

များ၏ အလွန်ကြီးမားသော တပ်ကြီးတပ်လည်း ပါရှိ၏။ (ဤအကြောင်း ရှေ့တွင်လာမည်) ထိုအခါ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကောင်းကင်တမန်များ၏ တပ်တပ်ကို စေလွှတ်တော်မူ၏။ ထိုကောင်းကင်တမန်တပ်ကို ကောင်းကင်တမန် ဂျစ်ဗ်ရာအီလ်နှင့် မိကာအီလ်တို့အား စီမံအုပ်ချုပ်စေတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ထိုအသျှင်မြတ်က ကောင်းကင်တမန်တပ်မှတော် အား ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့နှင့်အတူတကွ ရှိတော်မူသည်။ (ရှင်တို့အားသည် လူသားတို့ အသွင်ဆောင်၍ ကာဖစ်ရ်များအား အားပေးလျက်ရှိကြသည်။ ကာဖစ်ရ်များဘက်မှ ဝင်ရောက်ကူညီ တိုက်ခိုက်လျက်ရှိကြသည်။ မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များ၏ စိတ်တွင် အနှောင့်အယှက်အမျိုးမျိုး ပေးလျက်ရှိကြသည်။ သို့ရှိရာ) အသင်တို့သည် အနှိပ်စက်ခံ နေကြရသော အားနည်းသော မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များ၏ စိတ်ဓာတ်ကို ကြံ့ခိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးကြကုန်။ ငါအသျှင်မြတ်သည် ကာဖစ်ရ် တို့၏စိတ်တွင် ကြောက်ရွံ့မှုကို ထည့်သွင်းပေးတော်မူမည်။ အသင်တို့သည် မွတ်စလင်မ်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းနေကြသော ကာဖစ်ရ်တို့၏ လည်ကုပ်များကို ပိုင်းကြကုန်။ လက်ချောင်းများကို ဖြတ် တောက်ကြကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကာဖစ်ရ်ဖြစ်သော ဂျင်နများနှင့် လူသားတို့သည် ပူးပေါင်း၍ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်အား ပြိုင်ဆိုင်လျက်ရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ် အသျှင် မြတ်အား ဆန့်ကျင်သွေဖည်သော သူများသည် မည်သို့မည်ပုံ အပြစ်ဒဏ်ခံကြရသည်ကို သိရှိသွားကြပေ မည်။ ၎င်းတို့၏ပြစ်ဒဏ် အစစ်အမှန်သည် နောင်တမလွန်ဘဝ၏ ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤ ပစ္စက္ကံ ဘဝ၌လည်း ထိုပြစ်ဒဏ်များ၏ အနည်းငယ်စံနမူနာကို မြည်းစမ်းသွားကြရပေမည်။

အချို့ “ရီဝါယတ်” ကျမ်းချက်များတွင် လာရှိသည်မှာ “ဗ်ရ်” စစ်မြေပြင်တွင် လူများသည် ကောင်းကင်တမန်များကို မိမိတို့၏ မျက်စိများဖြင့် မြင်ခဲ့ကြသည်။ ကောင်းကင်တမန်များ သတ်ဖြတ် ထားသော သူသေများကို လူသားများ သတ်ဖြတ်သော သူသေများနှင့် ခွဲခြား၍ သိရှိနိုင်ခဲ့ကြသည်။

အကယ်၍ ဂျင်န ရှင်တို့အားနှင့် လူ ရှင်တို့အားသည် အမှန်တရားကို ဖျက်ဆီးရန် အထူး တလည်စုရုံးကြလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မှန်ကန်သော မွတ်စလင်မ် သူတော်စင်တို့အား ကူညီ စောင့်ရှောက်တော်မူရန်အတွက် ကောင်းကင်တမန်များကိုပင် “စေလွှတ်တော်မူနိုင်ကြောင်း သာဓက ပြတော်မူခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အမှန်မှာ—အောင်နိုင်မှု ရှုံးနိုင်မှုမဆိုထားဘိ၊ ကြံစွကြီးငယ် အသွယ်သွယ် တို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်အတိုင်းသာ ဖြစ်ပျက်လျက်ရှိပေသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင်တမန်များကိုလည်း မှီခိုအားထားတော်မူသည်မဟုတ်။ လူသားတို့ကိုလည်း မှီခိုအားထားတော် မူသည် မဟုတ်။ မည်သည့်အရာကိုမျှ မှီခိုအားထားတော်မူသည်မဟုတ်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကြံစွ အရပ်ရပ်ကို ကောင်းကင်တမန်များအား လုပ်ခိုင်းစေတော်မူလိုလျှင် ချောင်းကင်တမန် တပါးတည်း အားပင် မြောက်မြားစွာသော မြို့ရွာများကို မှောက်လှန်ဖြိုဖျက်နိုင်သည့် စွမ်းအားပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ဗ်ရ် စစ်မြေပြင်တွင် ကောင်းကင်တမန်များအား စေလွှတ်၍ မွတ်စလင်မ်တို့အား ကူညီတော်မူခဲ့ခြင်းမှာ ကျိုးကြောင်းတရား ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ဤပစ္စက္ကံဘဝတွင် ပြေးလွှားနေကြသော ရှင်တို့အားအား အနည်းငယ် သတိပေးတော်မူခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

(အတွက်ခံမာနီ)
၈-၂၃၁။ အအ-၂။

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်း-၉။ တက္က-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

မှတ်ချက်။

ဤမှတ်ချက်သည် ပါရီသည့်အတိုင်း ကောင်းကင်တမန်များ ဆင်းသက်လာခြင်း အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက်တွင် မောင်လာနာ ရှိမီရှိ အဟ်မဒ် အွတ်ဆ်မာနီ၏ အယူအဆကို ရေးသားခဲ့ပေပြီ။ ယခု ရှေ့တွင် မောင်လာနာ အဗူလ်ကလုာမ် အာဇ်ဒ်၏ အယူအဆကိုလည်း ရေးသားဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

ကုရ်အာန် (၈:၁၀)ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ကောင်းကင်တမန်များ ဆင်းသက်ကြခြင်းမှာ စိတ်အားငယ်နေသော မွတ်စလင်မ်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ကြီး ခိုင်တည်ငြိမ်စေရန် အတွက်သာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှ၏။ စစ်ပွဲတွင် ကောင်းကင်တမန်များသည် ကာယကံမြောက် ပါဝင်မဆင်နွှဲခဲ့ပေ။ ကုရ်အာန် ပါရဂူများနှင့် ဟဒီးဆ် ပါရဂူများကလည်း ကောင်းကင်တမန်များ၏ ဆင်းသက်မှုမှာ မွတ်စလင်မ်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို တည်ငြိမ်စေရန် အတွက်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ စစ်ပွဲတွင် ကောင်းကင်တမန်များ ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အကြောင်း သာဓကမရှိပေဟု ဆိုကြသည်။ ထို့ပြင်တဝ ကုရ်အာန် (၈:၁၂) တွင်

“ဖမ်ရီဗူ” ဟူသော အမိန့်သည် မွတ်စလင်မ်များကို ပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။ ကောင်းကင်တမန်များကို ပေးခြင်းမဟုတ်ပေ။

မွတ်စလင်မ်တို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို တည်ငြိမ်ကြီး ခိုင်စေရန်အတွက် ကောင်းကင်တမန်များ၏ ဆင်းသက်ခြင်းသည် မည်သို့မည်ပုံဖြစ်ခဲ့သည်ကိုကား အကျယ်၌ရှိသော အရာများကို သိတော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သာလျှင် သိတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ အသိညာဏ်ဖြင့် ထိုဖြစ်ရပ်မှန်ကို မသိနိုင်ကြပေ။

(တစ်စီရ် အဗူလ်ကလုာမ်)
အ-၂။ ၈-၅၅။

ဤသည့် သဘောကိုပင် အလ်မုနာရ် (အ-၉။ ၈-၆၁၃-၆၁၄) တွင် အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၁၃)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

ذَلِكَ	ဤကား။
بِأَنَّهُمْ	အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊
شَا قَوْلَ اللَّهِ	၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြလေသည်။
وَرَسُولُهُ	၎င်းပြင် ထို(အသျှင်မြတ်)၏ ရုစူလ်တမန်တော်အား၊
وَمَنْ	စင်စစ်သော်ကား။ မည်သူမဆို၊
بِشَا قَوْلَ اللَّهِ	ထိုသူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ဆန့်ကျင်အံ့၊
وَرَسُولُهُ	ထိုနည်းတူစွာ ထို(အသျှင်မြတ်)၏ ရုစူလ်တမန်တော်အား၊
ذَانِ اللَّهُ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ အမှန်စင်စစ်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊
شَيْدُ الْعِقَابِ	ပြင်းထန်စွာ၊ ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ဤ(အမိန့်တော်)သည်ကား၊ ယင်း (မုရ်ရှီရစ်က)တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား လည်းကောင်း၊ အသျှင်မြတ်၏ ရုစူလ်တမန်တော်အား လည်းကောင်း ဆန့်ကျင်ခဲ့ကျသောကြောင့် (ချမှတ်တော်မူသော အမိန့်တော်)ပင်တည်း။ စင်စစ်သော်ကား မည်သူမဆို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရုစူလ် တမန်တော်အားလည်းကောင်း၊ ဆန့်ကျင်ပါမူ၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အမှန်စင်စစ် ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

ذَلِكُمْ ၍သည် (ပြစ်ဒဏ်)ပင်၊
 فَذُو قُوَّةٍ ၁။ သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် ထို(ပြစ်ဒဏ်)ကို မြည်းစမ်းကြလေကုန်၊
 وَأَنَّ ၂။ ၎င်းပြင်၊ ကျွန်ုပ်တို့လွှဲ၊
 يُكْفِرِينَ ၃။ ကာဖစ်ရ်၊ သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့၌(ရှိ၏)၊
 عَذَابِ النَّارِ ၄။ (ငရဲ)မီး၏ ပြစ်ဒဏ်သည်၊

● ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ဤသည့်(ပြစ်ဒဏ်)ကို မြည်းစမ်းကြလေကုန်။ ၎င်းပြင်ကျွန်ုပ်တို့ မလွဲ “ကာဖစ်ရ်” မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ကုန်သောသူတို့ ခံစားအံ့သောငှာ “ဂျဟန္နမ်” ငရဲဘုံ၏ ပြစ်ဒဏ်သည် အဆင်သင့်ရှိသည်(ကိုလည်း ကောင်းစွာမှတ်ယူကြလေကုန်။)

(၀၅)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قَاتِلْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحًّا
 فَلَا تُؤْتُواهُمُ الْآدَابَ ۗ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ၁။ အို-မုအိမင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊
 إِذَا ၂။ အကြင်အခါဝယ်၊
 لَقَاتِلْتُمُ ၃။ အသင်တို့သည် တွေ့ဆုံခဲ့ကြကုန်အံ့၊
 الَّذِينَ ၄။ အကြင်သူတို့အား၊
 كَفَرُوا ၅။ ထိုသူတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏၊
 زَحًّا ၆။ စစ်တပ်ကြီး အဖြစ်၊
 فَلَا تُؤْتُواهُمُ الْآدَابَ ၇။ သို့ဖြစ်လျှင်၊ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ထံမှ ကျောခိုင်း၍ မသွားကြကုန်
 လင့်။ 1406

(၁၆)

وَمَنْ يُؤْتِهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ
مُتَحَيِّرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ
جَهَنَّمُ وَيُسَّ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَمَنْ	အမှန်သော်ကား၊ မည်သူမဆို၊
يُؤْتِيهِمْ	ထိုသူသည် ၎င်းတို့ထံမှလွှဲအံ့၊
يَوْمَئِذٍ	ထိုနေ့တွင်၊
دُبُرَهُ	၎င်း၏ ကျောကို၊
إِلَّا	{ အချီအတက် လွှဲပြောင်းသူအဖြစ်မှတပါး၊
مُتَحَرِّفًا	စစ်တိုက်ရန်၊
لِقِتَالٍ	သို့တည်းမဟုတ်၊
أَوْ	ပူးပေါင်းနေရာယူသူအဖြစ်မှတပါး၊
مُتَحَيِّرًا	တစ်ခွဲတခုခုထံ၊
إِلَىٰ فِتْنَةٍ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူသည် မြန်ခဲ့လေပြီ၊
فَقَدْ بَاءَ	အမျက်တော်နှင့်တကွ၊
بِغَضَبٍ	အလွတ် အသျှင်မြတ်အထံတော်မှ၊
مِّنَ اللَّهِ	ထို့ပြင်၊ ၎င်း၏နေရာထိုင်ခင်းသည်၊
وَمَا أُوَاهُ	ဂဟနွမ်းရေဘုံပင်(ဖြစ်၏)၊
جَهَنَّمُ	စင်စစ်တမူကား၊ အလွန်ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှ၏၊
وَيُسَّ	ပြန်လည်ရာစခန်းသည်။
الْمَصِيرُ	

စကားပြောစဉ်ပွယ်။

(၁၅) အို-“မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့အသင်တို့သည် “ကာဖစ်ရ်” မယုံ မကြည်သွေဖည်ခြင်းပယ်သောသူတို့အား (စစ်တပ်ကြီးဖွဲ့လျက်) (တနည်း) စစ်ပွဲ၌ စစ်မြေပြင်၌ တွေ့ဆုံ ကြသောအခါ ၎င်းတို့အား ကျောခိုင်း၍ မသွားကြကုန်လင့်။ (ဝါ) တွက်မပြေးကြကုန်လင့်။

(၁၆) အမှန်သော်ကား မည်သူမဆို ထိုနေ့တွင် အချီအတက် လွှဲပြောင်းစစ်ဆင်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် (မိမိတို့၏) တပ်ဖွဲ့တခုခုထံ (သွားရောက်) ပူးပေါင်း နေရာယူခြင်းမှတစ်ပါး ၎င်းတို့အား ကျောခိုင်း၍ သွားခဲ့မှု၊ ထိုသူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမျက်တော်နှင့်တကွ ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုသူသည် အမျက်တော်သင့်လေပြီ။ ထို့ပြင် ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံသည် ပင်လျှင် ၎င်း၏ နေရာထိုင်ခင်း ဖြစ်ချေသည်။ စင်စစ်တမူကား ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံသည် အလွန်ယုတ်ညံ့ သိမ်ဖျင်းလှသော ပြန်လည်ရာ စခန်းပင်ဖြစ်ချေသတည်း။

1406 စစ်သည်တော်များအား စစ်မြေပြင်မှ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးခွင့်၊ အနည်းငယ်ပင် ပြုထားပါလျှင် စစ်တပ်၏ စီမံကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်မှုသည် ချက်ချင်း ပျက်ပြားသွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်ပင် မည်သည့် စစ်ဥပဒေ၌မျှ စစ်မြေပြင်မှ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးခွင့် အလျင်းပြုမထားချေ။ စစ်မြေပြင်မှ ထွက်ပြေး ခြင်းသည် ကြောက်ရွံ့မှုကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည် ချမ်းသာခွင့် မရှိနိုင်သော အပြစ်ပင်ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် အစ္စလာမ်တပ်မတော်၏ စစ်သည်တော်များသည် ကြေးစားတပ်သားများ မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စစ်သည်တော်များပင်ဖြစ်သည်။ မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များသည် မိမိတို့၏ အသက်ပေးကာ ဂျန္နတ်ကို ရယူကြရန်အတွက် စစ်မြေပြင်၌ ချေချကြသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များတွင် ကြောက်စိတ်သည် အလျင်းမရှိနိုင်ပေ။

الفرار: كبيرة موبقة بظاهر القرآن اجماع الامة
من لامة، (قرطبي)

စစ်မြေပြင်မှ ထွက်ပြေးခြင်းသည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်အရလည်းကောင်း၊ မြောက် မြားစွာ ပညာရှင်တို့၏ တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်အရလည်းကောင်း၊ ပျက်စီးစေ တတ်သော ကြီးမားသော အပြစ်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။

(ကုစီတုမီ)

قال ابن القاسم: لا تجوز شهادة من فر من الزحف
ولا يجوز لهم الفرار اذ فراما هم (قرطبي)

များပြားသော ရန်သူစစ်တပ်နှင့် ရှင်ဆိုင်ရာမှ ထွက်ပြေးသူ၏ သက်သေထွက်ချက်ကို လက်မခံထိုက်။ မွတ်စလင်မ် စစ်သည်များသည် ၎င်းတို့၏ ရှေ့ဆောင်အကြီးအကဲ ထွက်ပြေး ငြားလည်း ၎င်းတို့အတွက်၊ ထွက်ပြေးပိုင်ခွင့်မရှိ။ ဤသည် “ဣဒ်နုလ်ကာစင်မ်” ဤအဆိုတည်း။
(ဣဒ်နုလ်ကာစင်မ်)

عنا بن عباس، ان الفرار من الزحف من كبر
الكبائر (كشاف)

များပြားသော ရန်သူစစ်တပ်နှင့် ရှင်ဆိုင်ရာမှ ထွက်ပြေးခြင်းသည် အကြီးဆုံးသော အပြစ်များတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။
(ကရှ်ရှာဖ်)

မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တစ်ဦးသည် စစ်မြေပြင်မှ အကြောင်းမဲ့ ထွက်မပြေးရ။ ယင်းသို့ထွက်ပြေးခြင်း သည် “ဟရာမ်” ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စစ်အင်အားခြင်းမမျှလျှင်၊ ဥပမာ— ရန်သူစစ်သည်များသည် မိမိ တို့ထက် နှစ်ဆထက်၊ ပိုမိုများပြားနေလျှင် စစ်မြေပြင်မှ ဆုတ်ခွာလာနိုင်သည်။ ကြည့်—ကုရ်အာန်(၈:၆၆)။

ထို့ပြင်တဝ စစ်မြေပြင်တွင် စစ်ပရိယာယ်ဖြင့် ရန်သူအား၊ လှည့်စားပြီး၊ ထိရောက်စွာ ပြန်လည် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ခေတ္တ စစ်မျက်နှာမှ ဆုတ်ခွာခြင်း။ အခြေအနေအရ မိမိတို့၏ ဗဟိုရဲစစ်တပ်နှင့် သွားရောက်ပူးပေါင်းရန်အတွက် စစ်မျက်နှာမှ ခေတ္တ ဆုတ်ခွာလာခြင်းများသည် ပြုနိုင်သည်။
(ထာနဝ်)

رُحْفًا: حال من الذين كفروا، والزحف الجيوش
الدهم الذي يرى لكثرة كانه يزحف اى يدب
دبيباً من حفا لصبي اذا دب على اسنم قليلا قليلا
سمى بالمصد والجمع زحوف، والمعنى اذا القيتهم
للقتل هم كثير جمع انتز قليل فلا تفروا فضلا
عن ان تداوهم في العدة او تساودهم او حال
من الفريقين اى اذا القيتهم متزاحقين
هم انتروا حال من المؤمنين كانوا مشغولوا
بما كان سيكون منهم يوم حنين نولوا مدبرين
وهو زحف من الزحوف اثنى عشر الفاً تقدمه
سعى لهم من الفرار يومئذ (كشاف ج ٢)

عن أبي هريرة رضي الله عنه، قال قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم اجتنبوا السبع الموبقات
قيل يا رسول الله وما هن؟ قال لشرك بالله
والسحر، وقتل لنفسك لتي حرم الله الاب بالحق
واكل الربوا واكل مال اليتيم والتولي يوم الزحف
وقذف المحصنات الغافلات المؤمنات،
(ابن كثير ٢/٢٩٤)

(၁၇)

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَأَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَفَعَهُ وَلِيَنبِئَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلََاءٌ حَسِئًا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ 1407 အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်။
- وَلَكِنَّ اللَّهَ ၁၅၅၀ သို့ရာတွင်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်။
- قَتَلَهُمْ ၁၅၅၁ ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ၎င်းတို့အား သတ်ဖြတ်တော်မူခဲ့၏။
- وَمَا رَأَيْتَ 1408 ထိုနည်းတူပင်၊ အသင်သည် ပစ်ခဲ့သည်မဟုတ်ပေ။
- إِذْ ၁၅၅၂ အကြင်အခါဝယ်။
- رَمَيْتَ အသင်သည်ပစ်ခဲ့လေသည်။
- وَلَكِنَّ اللَّهَ ၁၅၅၃ သို့ရာတွင်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်။
- رَفَعَهُ ၁၅၅၄ ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ပစ်တော်မူခဲ့လေသည်။

رَبِّبِي لِي	၎င်းပြင်၊ ထို (အသျှင်မြတ်)သည် စမ်းသပ်တော်မူအံ့သောငှာ၊
الْمُؤْمِنِينَ	မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား၊
مِنْهُ	ထို(အသျှင်မြတ်)အထံတော်မှ၊
بَلَاءٍ	စမ်းသပ်ခြင်းကို၊
حَسَنًا	မွန်မြတ်သော၊
إِنَّ اللَّهَ	ကေန်မလွဲ၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊
سَمِيعٌ	အကြွင်းမဲ့ကြားတော်မူသောအသျှင်၊
عَلِيمٌ	အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသောအသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အသင်တို့သည် ထို (ကာဖစ်ရ် မယုံမကြည်သူဖည်ငြင်းပယ်သော) သူတို့အား သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ပင် ထိုသူတို့အား သတ်ဖြတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား) (သဲများဖြင့်) ပက်ခဲစဉ်ကလည်း အသင်ပက်ခဲ့သည် မဟုတ်ပြီ။ စင်စစ်မှာကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ပင် ပက်တော်မူခဲ့လေသည်။ (ယင်းသို့ ပြုတော်မူခြင်းကား၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာ ထင်ရှားစေအံ့သောငှာ လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရုစူလိတမန်တော်အား ဆက်လက်၍ တည်မြဲစေအံ့သောငှာ လည်းကောင်း) “မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား မိမိအထံတော်မှ မွန်မြတ်သော စမ်းသပ်ခြင်းကို စမ်းသပ်တော်မူအံ့သောငှာစည်းကောင်း ဖြစ်ချေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကေန်မလွဲ အကြွင်းမဲ့ကြားတော်မူသောအသျှင်၊ အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူချေသတည်း။

1407 တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွာဗ္ဗလ္လာဟု အလိုက်ဝိဝေလ္လမ်) သည် ဗဒ်ရ် စစ်မြေပြင်တွင် စစ်မြိုင်တိုက်ခိုက်နေသည့် အချိန်၌ သဲ သို့မဟုတ် ကျောက်စရစ် လက်တဆုတ်ယူ၍ မုဂ်ရစ်က စစ်သည်တော်များဘက်သို့ ပက်တော်မူလိုက်ရာ (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ စာန်ခိုးတော်ဖြင့်) ထိုသဲပွင့်များ သို့မဟုတ် ကျောက်စရစ်ခဲကလေးများသည် ရန်သူတို့၏ မျက်လုံးများတွင် ဝင်သွားသဖြင့် ရန်သူများသည် စစ်ရေးရှုံးနိမ့်၍ သွားခဲ့ကြရလေသည်။

وقال لسدي قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 لعلي رضي الله عنه يوم بدر "اعطني حصيباً من أرض
 فنادوله حصيباً عليه تراب فرمى به وجوه القوم
 فلم يبق مشرك إلا دخل في عينيه من ذلك
 التراب شئى ثم رد ففهم المؤمنون يقتلونهم
 وبأسروهم وانزل الله فلم تقتلوهم ولكن الله
 قتلهم ما رميت اذ رميت ولكن الله رمى،
 (ابن كثير ٢٩٥)

v.1
* }

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲတွင် မွတ်စလင်မ်တို့အား အံ့မခိုးသော ဖြစ်ရပ်များ တန်ခိုးပြာဇိဟာများကို ပြသတော်မူခဲ့လေသည်။ ဤသည့် အချက်များကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် အရေး ကိစ္စအဝဝတွင် တကယ်အရာထင်အောင်၊ ထိရောက်အောင်၊ မြဲတော်မူသော အသျှင်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖြစ်တော်မူကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ကျိုးကြောင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ဤပစ္စက္ခာဝတွင် မိမိမြဲတော်မူသော အရေးကိစ္စအဝဝတို့ကိုမူကား၊ အဆက်အသွယ်များ၊ ကရိယာတန်ဆများအားဖြင့်သာ ပြီးစီးစေတော်မူလေသည်။

فنزلت الآية اعلماً بأن الله تعالى هو المميت
 والمقدر لجميع الاشياء وان العباد إنما يشرك
 بتكليفه وقصد، (قرطبي)

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အရာဝပ်သိမ်းတို့ကို (ရှင်စေတော်မူသော အသျှင်) သေစေတော်မူသောအသျှင်၊ အရာဝပ်သိမ်းတို့ကို စီရင်ဖန်တီးတော်မူသောအသျှင် ဖြစ်တော် မူကြောင်းနှင့် လူသားများသည် ထိုအသျှင်မြတ် ဖန်တီးတော်မူရာတွင် အသုံးပြုကရိယာ တန်ဆာအဖြစ်ပါဝင်ကြောင်းကိုသိရှိစေတော်မူရန်ဤမုက္ခပုဒ်တော်တို့ကိုလှော်လာခဲ့ပေသည်။

[(ကုရ်တုမီ)]

اي ليس بعوكم وفوتكم اعداءكم مع كثرة
عددهم وقلة عدوكم اي بل هو الذي اظفركم
عليهم، (ابن كثير)

အလိုသတောမှာ- အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ရန်သူများအား အသင်တို့၏ ဦးရေ နည်းပါးပါလျက်၊ အသင်တို့၏ရန်သူများ၏ ဦးရေ များပြားပါလျက်၊ သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြသည် မှာ အသင်တို့၏ စွမ်းအားကြောင့် မဟုတ်ပေ။ အမှန်မှာ ထိုအသျှင်မြတ်သည်ပင် အသင် တို့အား ထိုရန်သူများအပေါ်၌ အောင်နိုင်စေတော်မူခဲ့လေသည်။

(ဇုမိနကဆီရ်)

1408 တမန်တော်မြတ်သည် သဲတဆုပ်ကို ရန်သူများဘက်သို့ ပက်လိုက်ရာ ထိုသဲများသည် ရန်သူ စစ်သည်အားလုံးတို့၏ မျက်စိအသီးသီးတွင် ရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ သဲတဆုပ်ပက်ရုံမျှဖြင့် ရန်သူအားလုံး တို့၏ မျက်စိအားလုံးတွင် ဝင်အောင်ပက်ရန်ကိုကား မည်သည့်လူသားမျှ မတတ်စွမ်းနိုင်ပေ။ ဤသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တန်ခိုးတော်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

عنى بذلك ان الله بلغ بذلك التراب جوهم
وعيونهم اذ لم يكن في سم احد من المتحاربين
ان يبلغ ذلك التراب عيونهم من الموضع الذي
كان فيه النبي صلى الله عليه وسلم، (حصص)

وما رميت يا محمد رمياً توصله الى اعينهم ولم
تقدر عليه اذ رميت بصوتة الرمي ولكن الله رمى
اتي بما هو غاية الرمي فاوصلها الى اعينهم
جميعاً حتى انهزموا، (بضادي)

(၁၀)

ذٰلِكُمْ وَاِنَّ اللّٰهَ لَمُوْهُنْ كَيِّدٍ الْكٰفِرِيْنَ ۝۱۰

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

ذٰلِكُمْ } ဤသည်ပင်၊
 ذَاتَ اللّٰهِ } ထိုမှတစ်ပါး၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊
 مُوْهُنْ } ကာဖစ်ရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့၏ အကြံအစည်ကို နှိမ်နင်း၊
 كَيِّدٍ الْكٰفِرِيْنَ } စေတော်မူမည့်အသျှင် ဖြစ်တော်မူ၏။

•ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ဤသည်ကား (ပြီးခဲ့သောကိစ္စပင်တည်း)။ ထိုမှတစ်ပါး အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် “ကာဖစ်ရ်” မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့၏ ကြံစည်မှုကိုလည်း ကေန်မလွဲ နှိမ်နင်း (ပျက်စီး)စေတော်မူလတ္တံ့။

ယခုလည်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဗစ်ရ် စစ်ပွဲတွင် မက္ကာမြို့သား ကာဖစ်ရ်များ၏ အကြံအစည်ကို အချည်းနှီး ဖြစ်စေတော်မူလိုက်လေပြီ။ နောက်နောင်တွင်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်း ကာဖစ်ရ်များ၏ အကြံအစည်များကို အချည်းနှီးပင် ဖြစ်စေတော်မူမည်သာ ဖြစ်သတည်း။

ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ။ (၈-၂၃၁၊ အအ-၃)။

(၁၉)

اِنْ تَسْتَفِخُوْا فَمَا جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُرُوْا فَهُوَ
 خَيْرٌ لَّكُمْ وَاِنْ تَعُوْذُوْا نَعُوْذْ وَاِنْ تَعْنِيْ عَنْكُمْ فَمَنْكُمْ
 سَيِّئًا وَّلَوْ كَثُرَتْ وَاِنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

اِنَّ	အကယ်၍၊	1409
تَسْتَفْتِحُوا	အသင်တို့သည် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရလိုကြလျှင်၊	
فَقَدْ جَاءَكُمْ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ အမှန်ပင်၊ အသင်တို့ ရှေ့ဝယ် ရောက်ခဲ့လေပြီ၊	
الْفَتْحُ	စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊	
وَإِنَّ	သို့ရာတွင်၊ အကယ်၍၊	
تَتَّهَمُوا	အသင်တို့သည် ရပ်စဲကြသော်၊	
فَهُوَ	သို့ဖြစ်လျှင်၊ ထို (ရပ်စဲခြင်း)သည်၊	
خَبِيرٌ	အကောင်းဆုံးပင်၊	
لَكُمْ	အသင်တို့အဖို့၊	
وَإِنَّ	သို့ရာတွင်၊ အကယ်၍၊	
تَعُدُّوْا	အသင်တို့သည် ထပ်မံ၍ ပြုလုပ်ကြပါလျှင်၊	
نَعُدُّ	ငါအသွင်မြတ်သည် ထပ်မံ၍ ပြုလုပ်တော်မူအံ့၊	
وَلَنْ	} ထိုအခါ၊ အလျင်းအသုံးဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်၊	
تُعْنَى		
عَنْكُمْ	အသင်တို့အဖို့၊	
فِيئْتِكُمْ	အသင်တို့၏အုပ်စုသည်၊	
شَيْئًا	အနည်းငယ်မျှပင်၊	
وَلَوْ كَثُرَتْ	အကယ်၍၊ ထို (အုပ်စု)သည် များပြားသော်လည်း၊	
وَأَنَّ اللَّهَ	၎င်းပြင်၊ ကေနိမ့်လွှဲ၊ အလွှာဟ် အသွင်မြတ်သည်၊	
مَعَهُ الْمُرْتَدُّونَ	မုအိမင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့နှင့် အတူရှိတော်မူ၏။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို- မဏ္ဍာမြို့သား ကာဖစ်ရ် အပေါင်းတို့)အသင်တို့သည် အကယ်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရလိုပါမူ။ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အသင်တို့ရှေ့ဝယ် အမှန်ပင် အသင့်ရောက်ရှိနေချေပြီ။ သို့ရာတွင်

အသင်တို့သည် အကယ်၍ (ယခုကပင်) ရပ်စဲကြပါလျှင် ထိုရပ်စဲခြင်းသည် အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ထပ်မံ၍ပြုလုပ်ကြပါမူ၊ ငါအသျှင် မြတ်သည်လည်း ထပ်မံ၍ပြုလုပ်တော်မူအံ့။ ထိုအခါ အသင်တို့၏အုပ်စုသည် မည်မျှပင် များပြား သော်လည်း အသင်တို့အဖို့ အနည်းငယ်မျှပင် အသုံးဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုမှတစ်ပါး အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကေန်မလ္လံ “မုအ်မင်န်” သက်စင်ယုံကြည်သူတို့နှင့်အတူ ရှိတော်မူသည် (ကိုလည်း ကောင်းစွာ သတိပြုကြလေကုန်)။

1409 ဤမုက္ကံပါဠိတော်သည် မက္ကာမြို့သား ကာဖစ်ရ်များကို ရည်ညွှန်း မိန့်ဆိုထားတော် မူသော မုက္ကံပါဠိတော်ဖြစ်သည်။ မက္ကာမြို့တော်မှ မဒီနာမြို့တော်သို့ တမန်တော်မြတ် “ဟစ်ရ်ရစ်” မပြုလုပ်မီအလျှင်

မက္ကာမြို့သား ကာဖစ်ရ်များသည် တမန်တော်မြတ်အား (متى هذا الفتح ان كنتر صا قباين)

“အကယ်၍ အသင်တို့သည် မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုသူများဖြစ်ကြလျှင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အသင်တို့ စပ်ကြားတွင် အရှုံးအနိုင် အဆုံးအဖြတ်သည် မည်သည့်အခါတွင် ဖြစ်မည်နည်း” ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ အမှန်မှာ မွတ်စလင်မ်တို့နှင့် ကာဖစ်ရ်တို့၏ စပ်ကြားတွင် ပြည့်စုံသော နောက်ဆုံးဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်သည် ကိယာမတ်နေ့၌ ရှိပေမည်။ သို့ရာတွင် ကာဖစ်ရ်များသည် ဤသည့်အဆုံးအဖြတ်ကို တနည်းတဖုံ “ဗစ်ရ်” စစ်မြေပြင်မှာပင် မြင်လိုက်ကြပေပြီ။ ကာဖစ်ရ်တို့သည် အဖက်ဖက်တွင် စစ်အင်အား များပြားကြီးမား လျက် နှင့်ပင် လက်တဆုပ်မျှသော မွတ်စလင်မ်တို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် အံ့ဖွယ်သရဲ မရှုမလှ အရှုံး ကြီး ရှုံးခဲ့ကြရလေပြီ။ အကယ်၍ ယင်း ကာဖစ်ရ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်အား သွေဖည်ဆန့်ကျင်မှု ပြုခြင်းမှ လှည်းကောင်း၊ “ကုဖ်ရ်” “ရှစ်ရ်ဂ်” ပြုခြင်းမှ လှည်းကောင်း၊ ရပ်စဲကြလျှင် ၎င်းတို့အဖို့ နှစ်ဘဝလုံးတွင် ကောင်းပေသည်။ ယင်းသို့မဟုတ်ပဲ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ဤကဲ့သို့ပင် မိုက်မဲ၍တဖန် မွတ်စလင်မ်တို့အား တိုက်ခိုက်ကြလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်း မွတ်စလင်မ် တို့အား ယခင်ကဲ့သို့ ပင် စောင့်ရှောက်ကူညီတော်မူမည်ဖြစ်သဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ယင်း ကာဖစ်ရ်များသည် ရှုံးနိမ့်ကြရမည်ဖြစ် သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ကူညီစောင့်ရှောက်လျက် ရှိတော်မူပေရာ၊ ကာဖစ်ရ်များအဖို့ ၎င်းတို့၏ စစ်သည်အင်အားများသည် အဘယ်မျှပင် များပြားလင့်ကစား အကျိုး သက်ရောက်စေမည် မဟုတ်ပေ။

အချို့ “ရိဝါယတ်” ကျမ်းချက်များတွင် ဤသို့လာရှိသည်။ အဗူဂုလ်လ်နှင့် အပေါင်းပါများသည် မွတ်စလင်မ် တို့အား ချေမှုန်းရန်အတွက် မက္ကာမြို့မှ ဗစ်ရ်သို့ ထွက်ခွာလာကြသည့်အခါ “ကအီဗဟ်” ကျောင်းတော်၏ “ဗီလာဖ်” အဖုံးတော်ကို ကိုင်၍ “အို-အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၊ အုပ်စု ၂-ခုအနက် အမြင့်မြတ်ဆုံး၊ အကောင်းမွန်ဆုံး အုပ်စုကို အနိုင်ပေးတော်မူပါ။ ဆူပူနှောင့်ယှက်သူများကို အရှုံး ပေးတော်မူပါ” ဟု ဆုမွန်တောင်းခဲ့ကြလေသည်။ သို့ဆုမွန် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည့်အတိုင်းပင် အဟုတ် တကယ် အမှန်မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်သော အုပ်စုသည် အနိုင်ရရှိ၍ ဆူပူနှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသော အုပ်စု

Book IX—Chapter VIII

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။

'The Spoils of War'

လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

သည် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခဲ့ရလေပြီ။ (၀၁) မှတ်စလင်္ဂ တို့သည် အမြင့်မြတ်ဆုံးသော အုပ်စုဖြစ်သည့် အလျောက် အနိုင်ကြီးနိုင်ခဲ့ရ၍ ကာဖစ်ရ်များသည် ဆူပူနှောင့်ယှက်သူများ ဖြစ်သည့်အလျောက် အရှုံးကြီး ရှုံးခဲ့ကြရလေပြီ။ ကြည့်-အွတ်ဆိမာနီ။ (၈-၂၃။ အအ-၄)။

كان المشركون حين خرجوا من مكة الى بدر اخذوا باستار
الكعبة فاستنصروا الله فقالوا اللهم انصر اعدى
الجندين الكرم الفئتين وخير القبلتين
(ابن كثير عن لسدي)

وقيل قاله ابو جهل وقت القتال ، (قرطبي)

မှတ်ချက်။

အချို့ အဆိုအရ ဤမုက္ခပါဌ်တော်သည် မုအိမင်န်များအား ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုတော်မူ သော မုက္ခပါဌ်တော်ဖြစ်သည်။

وقيل لأية خطاب للمؤمنين والمعنى ان تستنصروا
فقد جاءكم النصر ان تنتصروا عن التكاثر في القتال
والرغبة عما يستأثره الرسول فهو خير لكم ان
تعزوا واليه تعد عليكم بالانكار أو تهيبهم العذر
ولن تغني حينئذ كثرتكم اذ لم يكن الله معكم
بالنصر فانه مع الكاملين في ايمانهم ويؤيد ذلك
(يا أيها الذين آمنه اطيعوا الله ورسوله لا تولوا عنه)
(بيضاوي)

အချို့အဆိုအရ ဤမုက္ခပါဌ်တော်သည် မုအိမင်န်များကို ရည်ညွှန်း မိန့်ဆိုတော် မူသော မုက္ခပါဌ်တော်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်ကား-အသင်တို့သည် အကုန်အညီတောင်း ဆိုခဲ့ကြ၏။ ယခုအကုန်အညီသည် အသင်တို့ထံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ချေပြီ။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် တမန်တော်မြတ် နှစ်ခြိုက်လိုလားသော အရာကို မျက်နှာလှည့်ခြင်းမှ လည်း

ကောင်း၊ စစ်တိုက်ရာတွင် ပျင်းရိခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ ရပ်စဲကြလျှင် အသင်တို့အဖို့ ကောင်းသည်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် သွေဖည် ပျင်းရိခြင်းဘက်သို့ ပြန်လှည့်ကြလျှင် ငါအသျှင်မြတ်သည်လည်း အသင်တို့ဘက်သို့ ငြင်းပါယ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရန်သူအား လှုံ့ဆော်ပေးခြင်းအားဖြင့် ပြန်လှည့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် အသင်တို့၏ များပြားမှုသည် အသင်တို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ကူညီတော်မူလျှင် အသင်တို့အဖို့ အလျှင်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းပေမည် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအသျှင်မြတ် သည် အိမာန် ပြည့်စုံသော မုအိမင်န်များနှင့်သာလျှင် အတူတကွ ရှိတော်မူပေသည်။ ဤသည့် သဘောကို ရှေ့လာလတ္တံ့သော ကုရ်အာန်(၈:၂၀)သည်လည်း ထောက်ခံလျက် ရှိပေသည်။

(ဗိုင်သွာဝီ)

အပိုဒ်-၃။

အမိန့်တော်များကို နာခံရမည့်အကြောင်း။

အာယတ်စဉ်အမြောက်သဘော။

- အာယတ်-၂၀။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ဩဝါဒများကို နာခံကြရမည့် အကြောင်း။
- ၂၁။ အမိန့်ဩဝါဒများကို အမှန်တကယ် နားမထောင်ပဲလျက် “ကျွန်ုပ်တို့ နားထောင် ကြပါသည်”ဟု ပြောဆိုသူများကဲ့သို့ မဖြစ်ကြရမည့် အကြောင်း။
- ၂၂။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ အဆိုးရွားဆုံးသော သတ္တဝါမှာ အမှန်တရား ကို မကြားသော နားပင်းများ၊ အမှန်စကားကို မပြောဆိုသော အအများပင်ဖြစ် ကြောင်း။
- ၂၃။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ယင်း ကာဖစ်ရ်တို့တွင် အမှန်တရားလိုလားမှု ရှိသည်ကို သိတော်မူပါလျှင် ၎င်းတို့အား ကြားနာစေတော်မူမည်မှာ မုချပင်ဖြစ်ကြောင်း။
- ၂၄။ တမန်တော်မြတ်သည် အမတသုခဘက်သို့ ဖိတ်ခေါ်တော်မူကြောင်း။
- ၂၅။ အကြင်သို့သော မြစ်ဒဏ်ကို ရှောင်ကြဉ်ကြရမည်။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် ပြစ်မှုကျူးလွန် သူများအပေါ်၌သာ သက်ရောက်မည်မဟုတ်။ တာဝန်ပေါ့လျော့ ပျက်ကွက်သူများ အပေါ်၌လည်း သက်ရောက်မည် ဖြစ်သည့်အကြောင်း။
- ၂၆။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် နိမ့်ကျနေခဲ့သော ဗွတ်စလင်မ်တို့အား မြင့်တင်ပေး တော်မူခဲ့ကြောင်း။
- ၂၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်အား သစ္စာမဖောက်ကြရန်။
- ၂၈။ ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် သားသမီးများသည် စမ်းသပ်ရာ ပစ္စည်းများပင်ဖြစ်ကြောင်း။

(၂၀)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِّعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا
عَنَّهُ وَ أَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اطِّعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ
وَلَا تَوَلَّوْا
عَنَّهُ
وَأَنْتُمْ
تَسْمَعُونَ

အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ 1401
အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ((အမိန့်တော်များ))ကို
လိုက်နာကြလေကုန်၊
၎င်းပြင်၊ ထို(အသျှင်မြတ်)၏ ရုစုလ်တမန်တော်၏ (အမိန့်တော်
များ)ကို (လိုက်နာကြလေကုန်)။
၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် လွဲဖယ်ခြံမသွားကြကုန်လင့်၊
ထို(အမိန့်တော်များ)မှ၊
စင်စစ်၊ အသင်တို့သည်၊
အသင်တို့သည် ကြားသိလျက်ရှိကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အို“မုဒ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရုစုလ် တမန်တော်၏ အမိန့်တော်များကို လည်းကောင်း၊ လိုက်နာကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ကြားသိလျက်နှင့် ထိုအမိန့်တော် (များ)မှ လွဲဖယ်မသွားကြကုန်လင့်။

1410

دللت الآية على ان قول المؤمن سمعت و اطعت
لا فائدة فيه عالم يظهر ان ذلك عليه بامتنثال
فعله (قرطبي)

* { “ကျွန်ုပ်သည် အမိန့်တော်ကို ကြားပါသည် နာခံပါသည်” ဟု မုအိမင်န် တဦး၏ ပြောဆိုခြင်းမှာ ထိုအမိန့်တော်ကို မိမိကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ယင်းသို့ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးဖြစ်သည့်) အမှတ်အသား အရိပ်အရောင်သည် ထို မုအိမင်န်၌ မပေါ်ထင်သမျှ ကာလပတ်လုံး ယင်းသို့ ပြောခြင်းမှာ အကျိုးမရှိပေ။ ဤသည့် သဘောကို ဤမုက္ခပဋိတော်တွင် ရည်ညွှန်းထားတော်မူသည်။
(ကြရတုမီ)

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၈:၁၉) တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မုအိမင်န်များနှင့် အတူတကွ ရှိတော်မူကြောင်း ပါရှိ၏။ ယခု ဤမုက္ခပဋိတော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်မတော် မူခြင်းကို ရရှိနိုင်ရန်အတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် လည်းကောင်း၊ တမန်တော်မြတ်နှင့်လည်းကောင်း၊ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်သွယ်နေထိုင်ကြရမည့်အကြောင်းကို မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ မှန်ကန်သော မုအိမင်န် တဦးသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို ကြား၏။ နားလည်၏။ လက်ခံ၏။ သို့ကြားပြီး နားလည်ပြီး၊ လက်ခံပြီးနောက်တွင်မူ ထိုအမိန့်တော်ကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး၊ သုံးပါးလုံးဖြင့်လိုက်နာကျင့်သုံး ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ အခြေအနေများက အဘယ်မျှပင် ဟန်တဉ်းနေလင့်ကစား မည်သည့်အချိန်တွင်မျှ ထို အမိန့်တော်များကို အလျင်း ကျောမခိုင်းရပေ။

(အွတ်ဆိမ္မာနီ)

(၂၁) وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَلَا تَكُونُوا	ထို့ပြင်၊ အသင်တို့သည် မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊	1411
كَالَّذِينَ	အကြင်သူတို့ကဲ့သို့၊	
قَالُوا	ထိုသူတို့သည် ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။	
سَمِعْنَا	ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကြားကြပါပြီ။	
وَهُمْ	စင်စစ်စာမူကား၊ ၎င်းတို့သည်၊	
لَا يَسْمَعُونَ	၎င်းတို့သည် ကြားကြသည်မဟုတ်။	

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အကြင်သူများကဲ့သို့ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ထိုသူများသည် ကျွန်တော် မျိုးတို့ ကြားကြပါပြီဟု ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။ စင်စစ်တမူကား ၎င်းတို့သည် (တစုံတရာကိုမျှ) ကြားကြသည်မဟုတ်ပေ။

1411 ယဟူဒီများက တမန်တော် မူစာအား (سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا) "ကျွန်ုပ်တို့ ကြားကြပါသည်။ သို့ရာတွင် မနာခံကြပါ" ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၂:၉၃)။ မက္ကာမြို့သား မုရှ်ရစ်က်များက (سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا) "ကျွန်ုပ်တို့ ကြားလိုက်ကြပါသည်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ အလို

ရှိလျှင် ဤ (ကုရ်အာန်)ကဲ့သို့ လုပ်နိုင်ကြပါသည်" ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၉:၃၁)။ မဒီနာမြို့ရှိ မုနာဖစ်က်များမှာကား တမန်တော်မြတ်နှင့် မွတ်စလင်မ်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် အမိန့်တော် နာခံပါမည့် အကြောင်း နှုတ်အားဖြင့် ဝန်ခံကြလေသည်။ သို့ရာတွင် စိတ်တွင်းမှ ငြင်းပယ်ကြလေသည်။ မုအိမင်န် များသည် အထက်တွင် ဖော်ပြပါ ယဟူဒီများ၊ မုရှ်ရစ်က်များနှင့် မုနာဖစ်က်များကဲ့သို့ မဖြစ်ကြရ။ မုအိမင်န် တို့ မူကား ကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်တွင် လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်တွင် လည်းကောင်း၊ အချိန်အခါမရွေး အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ဒေသနာတော် များနှင့် တမန်တော်မြတ်၏ ဩဝါဒတော်များကို ကြည်ဖြူစွာ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည် ဖြစ်သည်။

(၂၂) إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبِكْرُ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

၁၄၁၂ ကေန်စင်စစ်၊
အဆိုးဆုံးသော သတ္တဝါသည်၊
အလွှာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်၌၊
အဲဒါ သူ၊
عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ

الْبَيْتِ الْمَقْدِسِ နားပင်းသုဝင်၊
 الَّذِينَ آذَنُوا အကြင်သူတို့သည်၊
 لَا يَجْعَلُونَ ၎င်းတို့သည် မသိနားမလည်ကြချေ။

ကေားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ကော်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်တွင် အဆိုးဆုံးလတ္တဝါသည် အကြင် ဆွံ့အ၊ နားပင်းသော သတ္တဝါများပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို သတ္တဝါတို့သည်ကား (မည်သည့် တစုံတရာ ကိုမျှ) မသိနားမလည်ကြချေ။

1412 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ပြောဆိုရန် နှုတ်လျှာပေးတော်မူ၏။ ကြားရန် နားပေးထားတော် မူ၏။ နားလည်နိုင်ရန် စိတ်နှလုံး၊ ဦးနှောက် ပေးစားတော်မူ၏။ သို့ပါလျက် အကြင်သူများသည် ဤသည့် စွမ်းအားများကို အသုံးမပြုပဲ အချည်းနှီး ပြုလုပ်ထားကြ၏။ (၀၁) နှုတ်ဖြင့် အမှန်စကားကို မပြောကြ။ မမေးကြ။ နားဖြင့် အမှန်စကားကို နားမထောင်ကြ။ စိတ်၊ ဦးနှောက်ဖြင့်လည်း အမှန်စကားကို နားလည် ရန် မကြိုးစားကြ။ (၀၂) ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ချီးမြှင့်ထားတော်မူသော အစွမ်း သတ္တိများကို ချီးမြှင့်ထားတော်မူခြင်း၏ အဓိကအလုပ်များတွင် အသုံးမပြုကြ။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုသို့သော သူများသည် တိရစ္ဆာန်များထက်ပင် ပိုမိုဆိုးရွားကြသည့်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ၊ (၈-၂၃၂။ အအ-၇)။

ဤ မုကွံပါဌ်တော်၏ အနက်သဘောကို ပိုမိုသိရှိ နားလည်နိုင်ရန်အတွက် တွဲရအောင် (၇:၁၇၉)ကို ရှုပါကုန်။

فَوَلَّوْا شِرَارَ الْبَرِيَّةِ لِأَن كُلَّ آيَةٍ مِّنْ سِرِّهِمْ طَبِيعَةٌ
 لِلَّهِ قَبْلَ خَلْقِهَا لَمْ يَكُنْ لَهَا خَلْقٌ وَلَا عِبَادَةٌ فَكَفَرُوا
 (ابن كثير ٢٩٧)

(၂၃) وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّآسَعَدَّ كُرْسِيُّهُمْ وَلَا أَسَعَهُمْ
 لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مَعْرُضُونَ ﴿٣٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

ذَلَّوْا عَلَيْهِمُ اللَّهُ
 فِي يَوْمٍ
 خَبِيرًا
 ذَلَّوْا سَمَاءَهُمْ
 ذَلَّوْا سَمَاءَهُمْ
 لَتَرْوَا
 وَهَمَّ مَخْرُصُونَ

အကယ်၍သာ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်၊ သိတော်မူခဲ့ပါလျှင် 1413
 ၎င်းတို့၌၊
 တစုံတရာ စကောင်းမွန်သော အချက်ကို၊
 မုချ၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည် ၎င်းတို့အား ကြားနာစေတော်မူခဲ့အံ့၊
 သို့ရာတွင်၊ အကယ်၍၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည် ၎င်းတို့အား ကြား
 စေတော်မူခဲ့ပါလျှင်လည်း၊
 မလွဲကေန၊ ၎င်းတို့သည် လွှဲဖယ်တိမ်းရှောင်ခဲ့ကြပေမည်၊
 ၎င်းတို့သည် ဂရုမစိုက်ကြပေလျက်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွင် တစုံတရာကောင်းမွန်သော အချက်ကို အကယ်၍
 သာ သိမြင်တော်မူခဲ့ပါမူ၊ ၎င်းတို့အား မုချကြားနာစေတော်မူခဲ့အံ့။ သို့ရာတွင် (ယခုသော်ကား)
 ၎င်းတို့အား အကယ်၍ ကြားနာစေတော်မူသည့်တိုင်အောင် မလွဲကေန ၎င်းတို့သည် ဂရုမစိုက်ပဲ
 လွှဲဖယ်တိမ်းရှောင်သွားကြမည်သာတည်း။

1413 ဤကာဖစ်ရ်များတွင် ကောင်းကျိုးချမ်းသာရရှိမှု၏ မူလအခြေခံပင် မရှိချေ။ အဘယ်ကြောင့်
 ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများတွင် အမှန်တရားကို လိုလားသည့် မှန်ကန်သော အာသာဆန္ဒလည်း ✓
 မရှိပေ။ အမှန်တရားကို လက်ခံနာယူနိုင်သည့် အရည်အချင်းလည်းမရှိပေ။ ထိုသို့သော အရည်အချင်း ✓
 ရှိသည့်အခါမျိုး၌သာလျှင် လူသားတို့သည် မှန်ကန်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာမှုကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။
 ဤကာဖစ်ရ်များတွင် အမှန်တရားကို လိုလားသည့် အာသာဆန္ဒလည်းမရှိ။ အမှန်တရားကို လက်ခံနာယူ
 နိုင်သည့် အရည်အချင်းလည်းမရှိ။ ထို့ပြင်တဝ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က မိမိတို့အား ချီးမြှင့်ထားတော်
 မူသော အစွမ်းသတ္တိများကိုပင်လျှင် အချည်းနှီးဖြစ်အောင် ဖျက်ဆီးထားကြ၏။ ယင်းသို့ အစွမ်းသတ္တိများ
 ကို အသုံးမပြုကြသည့်အခါ အမှန်တရားကို လက်ခံနာယူလိုသည့် အရည်အချင်းများသည် တဖြည်းဖြည်း
 ပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။ ဤသည့်အချက်ကိုပင် ဤမုက္ခပါဠိတော်တွင် ရည်ညွှန်းမိန့်ဆိုထားတော်
 မူသည်။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဤကာဖစ်ရ်များ၏ စိတ်နှလုံးများတွင် အမှန်တရားကို လက်ခံနာယူ
 လိုသည့် စွမ်းရည်ကို မြင်တော်မမူပေ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့တွင် ယင်း စွမ်းရည်သည် အနည်းငယ်မျှပင်
 ရှိသော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား မိမိ၏ စွန့်တော်အတိုင်း ဒေသနာတော်များကို မုချကြားနာ

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင့်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

စေတော်မူမည်သာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုလက်ရှိ အခြေအနေတွင် ထိုကာဖစ်များအား တရား
ဒေသနာတော်များကို ကြားနာစေတော်မူခဲ့သည့် တိုင်အောင် ၎င်းတို့သည် သွေဖည်ကျောခိုင်းသွားကြ
မည်သာ ဖြစ်သည်။ ကြည့်-အိုတ်ဆီမာနီ။ (၈-၂၃။ အအ-၁)။

(၂)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا
دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ تَحْشُرُونَ ﴿١٤﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا အို-မုအိမင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊
- اسْتَجِيبُوا اللَّهُ အသင်တို့သည် ထူးကြလေကုန်၊
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား၊
- وَالرَّسُولِ ၎င်းပြင်၊ ရုစုလ်တမန်တော်အား၊
- إِذَا အကြင်အခါဝယ်၊ 1414
- دَعَاكُمْ ထို (ရုစုလ်တမန်တော်)သည် အသင်တို့အား ဖိတ်ခေါ်ခဲ့အံ့၊
အကြင်အရာသို့၊
- لِمَا يُحْيِيكُمْ ထို (အရာ)သည် အသင်တို့အား အသက်ရှင်စေအံ့၊
- وَاعْلَمُوا ထိုမှတပါး၊ အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်၊
- أَنَّ اللَّهَ ကေနစင်စင်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်၊
- يَحُولُ ထို (အသျှင်မြတ်)သည် အကာအဆီးဖြစ်တော်မူ၏၊
- بَيْنَ الْمَرْءِ လူ၏အကြားဝယ်၊
- وَقَلْبِهِ ထို့ပြင်၊ ယင်း၏ စိတ်နှလုံးအကြားဝယ်၊
- وَأَنَّهُ ၎င်းပြင်၊ ကေနမလဲ့၊
- إِلَهُ ထို (အသျှင်မြတ်) အထံတော်သို့ပင်၊
- تَحْشُرُونَ အသင်တို့သည် စုရုံးကြရမည်။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အို- “မုအ်မင်နီ” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် နှင့် ရစူလ်တမန်တော်၏ အမိန့်တော်များကို ထို ရစူလ်တမန်တော်သည် အသင်တို့ကို အသင်တို့ အသက်ရှင်စေနိုင်သော အကြောင်းများသို့ ဖိတ်ခေါ်သောအခါ လိုက်နာကြလေကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး ကေန့်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူနှင့် လူ၏ စိတ်နှလုံးအကြားတွင် အကာအဆီး ဖြစ် တော်မူသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကေန့်မလွဲ ထိုအသျှင်မြတ်၏ အထံတော်၌ ပင် စုရုံးကြရမည်ကိုလည်းကောင်း အသင်တို့သည် ကောင်းစွာ သိထားကြလေကုန်။

1414 (က) မွတ်စလင်မ်တို့အား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ဖိတ်ကြားတော်မူသည့် ဂိုဏ်း အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများသည် မွတ်စလင်မ်တို့အဖို့ စ, လယ်, အဆုံး အကောင်းချည်းသာဖြစ်၏။ ထိုဖိတ်ကြားချက်များသည် မွတ်စလင်မ်တို့အဖို့ ဤပစ္စက္ခာဝ၌ ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိရှိ အေးချမ်းသာယာစွာ အသက်ရှင် နေနိုင်ရန်နှင့် နောင်တမလွန်ဘဝ၌ အမတ ဇီဝ၊ ထာဝရရှင်နေရန် အကြောင်းတရားများပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် ဖိတ်ခေါ် တော်မူသည့်အခါ မွတ်စလင်မ်တို့သည် မိမိတို့၏ အလုပ်အကိုင်များကိုပင် စွန့်လွှတ်၍ မဆိုင်းမတွဲပဲ ဆောလင်စွာ လိုက်နာကြရမည်ဖြစ်သည်။ ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ။

1414 (ခ) အမိန့်တော်များကို နှာခံရာတွင် ဖင့်နဲ့မှု အလျင်းမရှိစေရ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စိတ် သည် ပြောင်းလဲတတ်သည်။ စိတ်သည် သူ၏လက်တွင်မရှိပေ။ အမှန်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လက်တွင်း၌သာရှိသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် စိတ်ကိုအလိုရှိရာသို့ လှည့်တော်မူနိုင်သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် မည်သူတဦးတယောက်၏ စိတ်ကိုမျှ အစပထမတွင် တားဆီး တော်မူသည် မရှိချေ။ ထိုစိတ်ပေါ်တွင် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်တော်မူသည်မရှိ။ သို့ရာတွင် လူသား တဦးသည် အမိန့်တော်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် ပျင်းရိဖင့်နဲ့လာသည့်အခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ယင်းသို့ပျင်းရိ ဖင့်နဲ့ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်အနေဖြင့် စိတ်နှလုံးကို တားဆီးထားတော်မူသည်။ ထို့ပြင်စာဝ လူသားသည် အမှန်တရားကို အလိုမုန်းတည်းခြင်းကြောင့် အမှန်တရားကို ပစ်ပယ်လာသည့်အခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုသို့သော သူ၏စိတ်နှလုံးပေါ်တွင်မူ တံဆိပ်ခပ်နှိပ်တော်မူလေသည်။ “မုသ္မုဟုလ်ကုရ်အာန်” ကျမ်းတွင် ဤသို့ပင် ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(ဂ) အချို့ ပညာရှင်များက (أَتَى اللَّهُ جُحُومَ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ) ဟူသော မုက္ခဝါဒ်

တော်၏ အနက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုရေးသားကြသည်။

*

လူသားသည် မိမိ၏ စိတ်နှလုံးနှင့် နီးကပ်သည်ထက် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ပို၍နီးကပ်တော်မူသည်။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၅၀:၁၆)။ အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လူသားတို့ စိတ်တွင်း၌ အဖြစ်အပျက်များကို လူသားတို့ထက်ပို၍ သိတော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်တွင် ထိန်ချန်ထားခြင်းလည်း အလင်းမဖြစ်နိုင်ပေ။ လူသားအားလုံးတို့သည်လည်း၊ တနေ့သော် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ထံတော်သို့ ရောက်ရှိကြရမည်ဖြစ်သည်။ လူသားတို့ ဖုံးဖိလျှို့ဝှက်ထားသော အရာများသည်လည်း ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် ထင်ရှားပေါ်လွင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ လူသားတို့သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို ကြည့်၍ ဆောလျင်စွာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည်ဖြစ်သည်။

(အွတ်ဒ်စ်စာနီ)

၈-၂၃၂။ အအ-၃။

وقال قتادة (لما يحييكم) قال هو هذا القرآن
فيه النجاة والبقاء الحياة وقال لسدي
(لما يحييكم) ففي الإسراء أحياء وهم بعد موتهم
بالكفر قال محمد بن اسحق عن محمد بن جعفر بن الزبير
عن عروة بن الزبير (يا أيها الذين آمنوا استجبوا
لله ولرسوله إذا دعاكم لما يحييكم) أي للحرب
التي اعزكم الله تعالى بها بعد ذلك قواكم بها
بعد الضعف منعكم من عدوكم بعد الفهم منه
(ابن كثير ٢/٢٩٦)

وقوله تعالى (واعلموا ان الله يحول بين المرء وقلبه)
قال ابن عباس يحول بين المؤمن وبين الكفر و
بين الكافر وبين الايمان... وفي رواية عن
عاصم بن عدي قوله (يحول بين المرء اي حتى يتركه لا يعقل)
وقال لسدي يحول بين الانسان وقلبه فلا يستطيع
ان يؤمن لا يكفر الا باذنه، وقال قتادة هو كقوليه
(ونحن اقرب اليه من جبل لوميذ)
عن انس بن مالك رضي الله عنه قال كان النبي صلى الله

عليه وسلم يكثران يقول يا مقلباً لقلوب ثبت
 قلبي على دينك قال تفلنا يا رسول الله امانك
 وما جئت به فهل تخاف علينا؟ قال نعم
 ان القلوب بين اصبعين من اصاب الله
 تعالى يقلبها عن الحسن بن عمار
 قالت دعوات كان رسول الله صلى الله عليه وسلم
 يدعو بها يا مقلباً لقلوب ثبت قلبي على دينك
 قالت تفلت يا رسول الله انك تكثر ان تدعو
 بهذا الدعاء فقال ان قلباً اراد من بين اصبعين
 من اصاب الله فاذا شاء ازاعه واذا شاء اقامه
 (ابن كثير ٢٩٦)

(၅၅)

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ
 خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَاتَّقُوا	၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် ကြံခြံရှောင်ကြလေကုန်၊	1415
فِتْنَةً	အကြင်ပြစ်ဒဏ်မှ၊	
لَا تُصِيبَنَّ	ယင်း(ပြစ်ဒဏ်)သည် အလှင်းသက်ရောက်လိမ့်မည်မဟုတ်၊	
الَّذِينَ	အကြင်သူတို့၌၊	
ظَلَمُوا	ထိုသူတို့သည် မတရားကြူးလွန်ခဲ့ကြကုန်၏၊	
مِنْكُمْ	အသင်တို့အနက်မှ၊	
خَاصَّةً	သီးသန့်၍၊	

وَاعْتَمُوا ထိုမှတပါး၊ အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်၊
 أَلَيْسَ لَنَا ကေနစင်စစ်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊
 شَدِيدُ الْعِقَابِ ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူ၏

ကောင်းပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အကြင်ပြစ်ဒဏ်မှ ကြဉ်ရှောင်ကြလေကုန်။ ထိုပြစ်ဒဏ်သည် အသင်တို့အနက်မှ မတရားကျူးလွန်သူတို့အပေါ်၌သာလျှင် သီးသန့်၍ အလျှင်းသက်ရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုမှတပါး၊ ကေနစင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်(ပြစ်မှုဒုစရိုက်ကျူးလွန်သူတို့အား) ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်တော်မူသောအသျှင်ဖြစ်တော်မူသည်ကိုလည်း (ကောင်းစွာ) သိထားကြ လေကုန်။

1415 အုပ်စုတစ်စုတွင် ဥပမာ-အချို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်ကြ၏။ အချို့သည် အပြစ်ကို ကြဉ်ရှောင် ကြ၏။ သို့ရာတွင် အပြစ် ကြဉ်ရှောင်သောသူများသည် အပြစ် ကျူးလွန်နေသူများအား ရှိသမျှသော စွမ်းအားဖြင့်ပင် ပိတ်ပင်တားဆီးရန် မကြိုးစားခဲ့ကြပေ။ ဤသို့အားဖြင့် အပြစ် ကြဉ်ရှောင်သူများသည် လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်နေသူများအား စွမ်းအားရှိသမျှ တားဆီးခြင်းမပြုပဲ နေခဲ့ကြသည့်အတွက် တာဝန် ပေးလျော့ရာ ရောက်ကြပေသည်။ တနည်း-မူပြစ်တွင် ပါဝင်ရာ ရောက်ကြပေသည်။

အစ္စလာမ် သာသနာသည် မွတ်စလင်မ်တို့အား အလွန်မြင့်မားသော အဆင့်အတန်းသို့ ပို့ဆောင် လိုသည်။ အစ္စလာမ်တရားသဘောအရ မွတ်စလင်မ်တို့သည် သူတော်စင်များဘောင်တွင် ရောက်ရှိမှု ဖြင့် မလုံလောက်သေးပေ။ မွတ်စလင်မ်တိုင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင် သူတော်စင်ဖြစ်၍ တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ သူတပါးတို့အား သွန်သင်ဆုံးမရမည်။ ပြုပြင်ပေးရမည်။ ကောင်းရာကို ညွှန်ရမည်။ မကောင်းရာမှ မြစ်တားရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစ္စလာမ်တရားတော်တွင် အပြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကိုသော်လည်းကောင်း၊ လျစ်လျူရှုထားခြင်းသည်လည်း အပြစ်တရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထာနဝီသင်က အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသည်။

✳

بس طرح اپنی اصلاح کے متعلق طاعت واجب ہے، اسی طرح
 یہ بھی طاعت واجبہ میں داخل ہے کہ بقدر وسع دوستوں کی اصلاح
 بہ طریق امر بالمعروف نہی عن المنکر بالید یا باللسان یا ترک
 اختلاط بانفرت بالقلب کہ آخری درجہ ہے کوشش کرو
 ورنہ در صورت مہانت ان منکر کا وبال جیسا امر تبیین
 منکرات پر اتع ہر گاہا۔ ایسا ہی کسی رجب میں مہانت کہ نبی الازل
 پر بھی واقع ہو گا۔ تمناوی ص ۵۶

မိမိကိုယ်ကို ပြုပြင်ရန်နှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်တော်နာခံခြင်းသည် "ဝါဂျစ်" တာဝန် ဖြစ်သကဲ့သို့ မိမိတတ်စွမ်းနိုင်သမျှ သူတပါးတို့အား ကာယကံအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝစီကံအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကောင်းရာကိုညွှန်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် နောက်ဆုံး အဆင့်အတန်းဖြစ်သည့် စိတ်တွင် စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည်လည်း "ဝါဂျစ်" တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ တာဝန်ပေးလျော့သည့်အပြစ်တွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော သူများအပေါ်၌ ပြစ်ဒဏ် သက် ရောက်သကဲ့သို့ တာဝန်ပေးလျော့သူများ အပေါ်တွင်လည်း နည်းများမဆို မုချသက်ရောက် မည်ဖြစ်သည်။

(ထာနဝီ)

အ-၄။ ၈-၇၅။

عن ابن عباس في تفسير هذه الآية امر الله
المؤمنين ان لا يردوا المنكر بين ظهرانيهم
فيعجزوا الله بالعذاب هذا تفسير حسن جدا
(ابن كثير)

ဤမူကွဲပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ သာဝကကြီး အပ်ဒုလ္လာဟ် ဣမ်နုအဗ္ဗင်သခင်ထံမှ ဤသို့တဆင့်ကြားသိရ၏။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မုအိမင်န်တို့အား ယင်းတို့တွင် ပြစ်မှုများကိုမတည်ရှိနေစေရန်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကအမိန့်ပေးထားတော်မူသည်။ သို့မဟုတ်ပါမူ ၎င်းတို့အားလုံးအား အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ဤအဖွင့်သည် အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်သည်။

(ဣမ်နုကဆီရ်)

عن علي بن عبيدة يقول سمعت رسول الله صلى الله
عليه وسلم يقول: ان الله عز وجل لا يعذب لعمامة
بعمل الخاصة حتى يرد المنكر بين ظهرانيهم
فادرون على ان تكفروا فلا يتكفرون، فاذا فعلوا ذلك
عذب الله الخاصة العامة، (ابن كثير)

* { တမန်တော်မြတ်က မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် လူတစ်စု၏ အပြစ်ကြောင့် အားလုံးတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူသည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် လူများသည် မိမိတို့၏ ဝေကြားထွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော မကောင်းမှုများကို ပိတ်ပင်တားဆီးနိုင်ပါလျက် ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းမပြုပဲ လက်ပိုက်ကြည့်နေကြသော် ထိုအချိန်တွင်မူ အလ္လာဟ် အသျှင် မြတ်သည် (ပြစ်မှုကျူးလွန်သော) လူတစ်စုကို လည်းကောင်း၊ (လက်ပိုက်ကြည့်နေသော) လူများကိုလည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူလေသည်။ ဤသည် အဓိဗုဒ္ဓိအုခိုင်ရတ် သခင်ထံမှ တဆင့်ကြားသိရသော ကျမ်းချက်တည်း။

(ဣမ့်နုကဆီရ်)

حدثنا معاوية قال سمعت النعمان بن بشير رضي الله عنه
 يخطب يقول، او ما بأصعبه الى اذنيه يقول
 مثل لقاسم على حدود الله الواقع فبعضها والمداهن
 فيها كمثل قوم ركبوا سفينة فاصاب بعضهم اسفلها
 وادعوا دشرها واصاب بعضهم اعلاها فكان الذين
 في سفنها اذا استقوا الماء من اعلى من قعرهم
 فاذوهم فقالوا لو خررنا في نصيبنا خرنا هم
 فاستقينا منه لو نزلنا من فوقنا، فلو نزلنا
 وامرهم هلكوا جميعا وان اخذنا على ايديهم نجوا
 جميعاً، (ابن كثير)

သာဝကကြီး နအိမာန် ဣမိန် ဗရီရ်သခင်သည် မိမိ၏ လက်ညှိုးနှစ်ချောင်းဖြင့် မိမိ၏ နားနှစ်ဖက်သို့ညွှန်လျက် တရားဓမ္မဩဝါဒ ပေးခဲ့သည်မှာ—အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို လိုက်နာသူ၊ သွေဖည်သူနှင့် ပေါ့လျော့သူများ၏ ဥပမာသည် သင်္ဘော စီးကြသော ခရီးသည်လူတစ်စုနှင့်တူသည်။ ထိုလူတစ်စုအနက် အချို့သည် သင်္ဘော အထက် ထပ်တွင် စီးကြ၏။ အချို့တို့သည် သင်္ဘောအောက်ထပ်တွင် စီးကြ၏။ အောက်ထပ်တွင် စီးသောသူများသည် ရေသောက်သုံးလိုကြသည့်အခါ အထက်ထပ်တွင်ရှိသောသူများထံသို့ သွားကြ၏။ အထက်ထပ်တွင်ရှိသော သူများသည် အောက်ထပ်မှ ရေတောင်းသူများအား ဒုက္ခပေးကြ၏။ ထိုအခါ အောက်ထပ်တွင် ရှိသူများက ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ ရေရရှေး အထွက် (သင်္ဘောအောက်)ကို ဖောက်ကြမည်။ ထိုအပေါက်မှ ရေသောက်သုံးကြမည်။ အထက်ထပ်တွင်ရှိ လူများ၏ ဒုက္ခပေးမှုကိုလည်း ခံကြရမည်မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အထက်ထပ်ရှိ လူများသည် အောက်ထပ်ရှိလူများအား လျစ်လျူပြု၍ သင်္ဘော

ဖောက်ခွင့်ပြုထားပါလျှင်၊ အားလုံး သေကြမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အထက်ထပ်ရှိ လူများ သည် အောက်ထပ်ရှိလူများအား (ရေပေး၍) သင်္ဘောဖောက်ခြင်းမှ လာရောက်တားဆီး ကြပါလျှင် အားလုံးချမ်းသာကြမည်ဖြစ်သည်။

(ဣဗ်နုကဆီရ်)

အ-၂။ ၈-၂၉၉။

(၂၆)

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
تَخَافُونَ أَنْ يَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمُ
بِنَصْرِهِ وَزَادَكُمْ مِنَ الظَّالِمَاتِ لَعَالِكُمْ تَشْكُرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَاذْكُرُوا	တဖန်၊ အသင်တို့သည် ပြန်လည်၍ သတိရှိကြလေကုန်၊ 1416
إِذْ	တရံရောအခါ။
أَنْتُمْ	အသင်တို့သည် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။
قَلِيلٌ	အနည်းငယ်မျှသာ။
مُسْتَضْعَفُونَ	အင်အားနည်းပါးသူများ (ဟု အထင်ခံကြရသူများ)။
فِي الْأَرْضِ	တိုင်းပြည်တွင်။
تَخَافُونَ	အသင်တို့သည် စိုးရိမ်ကြကုန်၏။
أَنْ يَخَطَّفَكُمُ	အသင်တို့အား လုယက်တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မည်ကို၊
النَّاسُ	လူတို့သည်။
فَآوَاكُمْ	ထို့နောက်၊ ထို(အသွင်မြတ်)သည် အသင်တို့အား ခိုကိုးရန်နေရာ
وَأَيَّدَكُمُ	ချပေးတော်မူခဲ့၏။
بِنَصْرِهِ	၎င်းမြင်ထို(အသွင်မြတ်)သည်အသင်တို့အား၊ အင်အားဖြည့်၍ပေးတော်မူခဲ့၏။
وَزَادَكُمْ	ထိုအသွင်မြတ်၏ အကူအညီဖြင့်၊
مِنَ الظَّالِمَاتِ	ထိုမှတစ်ပါး၊ ထို(အသွင်မြတ်)သည် အသင်တို့အား၊ စားနပ်ရိက္ခာ
لَعَالِكُمْ	ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။
تَشْكُرُونَ	သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရာများအနက်မှ၊
	အသင်တို့သည် ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်ကြအံ့သောငှာ။

စကားပြောအဓိပ္ပာယ်။

တဖန်အသင်တို့သည် ပြန်လည်၍ သတိရကြလေကုန်။ တရ်ရောအခါဝယ် အသင်တို့သည် (အရေအတွက်အားဖြင့်) အနည်းငယ်မျှသာ ရှိကြကုန်၏။ တိုင်းပြည်တွင် အင်အားနည်းပါးသူများ (လည်း) ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ (သို့ဖြစ်ပေရာ) အသင်တို့သည် မိမိတို့အား သူတပါးတို့က ရုတ်တရက် အားဖြင့် (ပြုတ်ပြုန်းအောင်) လုယက်တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ကြမည်ကို စိုးရိမ်လျက် ရှိကြကုန်၏။ ထို့နောက် ထို(အလ္လာဟ်) အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့ကျေးဇူးတော်ကို သိတတ်ကြအံ့သောငှာ အသင်တို့အား ခိုကိုးရန် နေရာချပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား မိမိ၏အကူအညီဖြင့် အင်အား(လည်း) ဖြည့်၍ ပေးတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုမှတပါး အသင်တို့အား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ရိက္ခာများကို(လည်း) ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသတည်း။

1416 ဤမုက္ခဝါဒီတော်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့ အပေါ်၌ ပြုတော်မူခဲ့သော မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်များကို ဖွင့်ဟမိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ မွတ်စလင်မ်တို့သည် “ဟစ်ဂျီရတ်” မပြုလုပ်မှီ အချိန်တွင်လည်းကောင်း၊ ဟစ်ဂျီရတ်လုပ်ပြီးသည့်နောက် အတန်ကြာသည်အထိ လည်းကောင်း၊ လူဦးရေသည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဥစ္စာပစ္စည်းလည်း မရှိခဲ့ကြပေ။ အဖက်ဖက်တွင် မွတ်စလင်မ်တို့၏ အားအင်ချည့်နဲ့ မှုကိုကြည့်ပြီး။ ကာဖစ်ရ်များသည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ဝါးမျိုလိုကြသည်။ မွတ်စလင်မ်တို့သည်လည်း မိမိတို့အား ရန်သူများက ရုတ်တရက် လုယက်တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ကြမည်ကို အချိန်မရွေး စိုးရိမ်ကြောင့်ကြလျက် ရှိခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းသို့ အဖက်ဖက်တွင် နိမ့်ကျပြီး၊ အချိန်မရွေး ပူပန်သောတစ်စိုးရိမ်ကြောင့် ကြလျက် ရှိကြသည့်အချိန်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား မဒီနာမြို့တွင် နေရာချထားပေးတော်မူလေသည်။ “အန်ဆွာရ်” နှင့် “မုဟာဂျစ်” တို့ စပ်ကြားတွင် အံ့ဘွယ် သရဉ်နောင် ဖွဲ့ပေးတော်မူလေသည်။ “ဗဒ်ရ်” စစ်မြေပြင်တွင် မွတ်စလင်မ်တို့အား အကွယ်မှ အကူအညီ ပေးတော်မူခဲ့သဖြင့် မွတ်စလင်မ်တို့သည် ရန်သူများအား ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ သံ့ပန်းနှင့် လက်ရပစ္စည်း အမြောက်အမြားကို သိမ်းပိုက်ရရှိခဲ့ကြလေသည်။ အချုပ်အားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား အလွန်နိမ့်ကျနေသည့် အခြေမှ အလွန်ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်သောအခြေသို့ ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဇားနပ်ရိက္ခာ အဖြာဖြာတို့ကိုလည်း ပေးသနားတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ မွတ်စလင်မ်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်များကို သိကြရမည်။ အမိန့်တော်များကို နာခံရာတွင် မဖင့်နှံ့ကြရ။

(အွတ်ဆ်မာနီ)
၀-၂၃၂။ အအ-၅။

(၂၇)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَخَوْنُوا

أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا
تَخُونُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ
وَتَخُونُوا
أَمْثَلَكُمْ
وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

} အို- မုဒိမင်နံ သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ 1417

အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် နှင့် ပတ်သက်၍ သစ္စာ မဖောက်ကြကုန်လင့်။

ထိုနည်းတူစွာ၊ ရုစုလ်တမန်တော်နှင့် ပတ်သက်၍

၎င်းပြင်၊ အသင်တို့သည် သစ္စာမဖောက်ကြနှင့်၊

အသင်တို့ ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံကြရသော ကိစ္စများကို၊

စင်စစ်၊ အသင်တို့သည်၊

အသင်တို့သည် သိကြကုန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

“အို-မုဒိမင်နံ” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် နှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်ထိမ်းအပ်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို လည်းကောင်း၊ ရုစုလ်တမန်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ စောင့်ထိမ်းအပ်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို လည်းကောင်း၊ အလွဲသုံးစားမပြုကြ ကုန်လင့်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် မိမိတို့ယုံကြည်အပ်နှံခြင်း ခံကြရသော ကိစ္စများကိုလည်း သစ္စာအလွဲသုံးစား မပြုကြကုန်လင့်။ အမှန်မှာ အသင်တို့သည် (အလွဲသုံးစားပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ် လာမည့် ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် အလွဲသုံးစားပြုခြင်းသည် ဟရာမ်ဖြစ်သည်ကို) အသိပင်ဖြစ်ကြပေ သည်။

1417 အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ တမန်တော်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ လည်း ကောင်း၊ “ခယာနတ်”အလွဲသုံးစား ပြုခြင်းဟူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်၏ အမိန့်ကြံဝါဒများကို သွေဖည်ဆန့်ကျင်ခြင်းကိုပင် ဆိုလိုသည်။ မွတ်စလင်မ် ဖြစ်ပါသည်ဟု နှုတ်ဖြင့်ဆို၍ ကာဖစ်ရ်တို့ကဲ့သို့ ပြုခြင်း၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ် လွှဲအပ်ထားတော်မူသော တာဝန်များတွင် ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်လုပ်ခြင်း၊ လက်ရပစ္စည်းများကို ခိုးဝှက်ခြင်း စသည်တို့သည်လည်း

ဤမုက္ခပါဌ်တော်လာ အလွဲသုံးစားမပြုကြရ ဟူသော ပညတ်တော်တွင် အကျုံးဝင်ပေသည်။ တနည်းဆိုသော် ဤမုက္ခပါဌ်တော်တွင် (حقوق الله وحقوق العباد) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့်တာဝန်များ၊ လူသားတို့အချင်းချင်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်များအနက် မည်သည့်တာဝန်ကိုမျှ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် မပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူပေသည်။

ဤမုက္ခပါဌ်တော်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသည့် အကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ "တဖ်စိန်" ကျမ်းကြီးများတွင် အဆိုအမျိုးမျိုး လာရှိပေသည်။

(က) တမန်တော်မြတ်သည် "ဗနီကူရ်ဇ်" မျိုးနွယ်ဝင် ယဟူဒီများကို (၂၁)ညွှတ်တိုင်စစ်တပ်ဖြင့် ဝိုင်းထားတော်မူသည့်အခါ ယဟူဒီများက တမန်တော်မြတ်အား ၎င်းတို့၏ နောင်တော်များဖြစ်သော "ဗနီနုသုဗ်" မျိုးနွယ်နှင့် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုတော်မူသကဲ့သို့ ၎င်းတို့နှင့်လည်း စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆို၍ ၎င်းတို့အား ဆီရိယနိုင်ငံ စိမ်းစိုကျယ်ဝန်းသော ဒေသကို ရွှေ့ပြောင်းသွားခွင့် ပြုတော်မူရန် မေတ္တာရပ်ခံကြရာ တမန်တော်မြတ်က "ဤသို့မဖြစ်နိုင်" သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် စအိဗ်ဇူဗ်နုမုအာဇ်အား ခုံသမာဓိတင်မြောက်၍ သူ၏အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံကြကုန်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ယဟူဒီများက ငြင်းပယ်၍ အဗူလုဗာဗဟ်အား ၎င်းတို့ထံ စေလွှတ်ပေးတော်မူရန် မေတ္တာရပ်ခံကြရာ တမန်တော်မြတ်သည် အဗူလုဗာဗဟ်အား ၎င်းတို့ထံသို့ စေလွှတ်ပေးတော်မူလေသည်။ အဗူလုဗာဗဟ်သည် ယဟူဒီများအား ထောက်ထားညှာတာ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဗူလုဗာဗဟ်၏ ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးများသည် ၎င်းတို့ထံတွင် ရှိနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယဟူဒီများက အဗူလုဗာဗဟ်အား ကျွန်ုပ်တို့သည် စအိဗ်ဇူဗ်နုမုအာဇ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို လက်ခံသင့်မသင့်၊ မေးမြန်းကြရာ အဗူလုဗာဗဟ်က မိမိ၏လည်ပင်းသို့ လက်ညှိုးထိုး၍ ပြုလေသည်။ ဆိုလိုသည်ကား အသင်တို့သည် စအိဗ်ဇူဗ်နုမုအာဇ်အား ခုံတင်၍ အဆုံးအဖြတ် ခံယူကြလျှင် အားလုံး လည်ပင်းပြတ်လိမ့်မည် ဟူ၏။ အဗူလုဗာဗဟ်သည် ယင်းကဲ့သို့ ညွှန်ပြပြီးနောက် ချက်ချင်းပင် သတိရသည်မှာ ငါ ဤသို့ညွှန်ပြခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်အား သစ္စာဖောက်ရာကျလေပြီဟု သိရှိလာလေသည်။ ထို့နောက် မြန်လာပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို မှတ်စုရစ်၍ ပလီ၏ တိုင်စာတိုင်တွင် ကြိုးဖြင့်ခြည်နှောင်ပြီး၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် အကြင်အချိန်တိုင်း တစုံတရာ စားသောက်မည် မဟုတ်။ ထိုအချိန်တိုင် ကျွန်ုပ်သည် သေသွားမည်လည်းဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူမည်လည်းဖြစ်သည်။ အဗူလုဗာဗဟ်သည် ၇-ရက်တိုင်တိုင် ယင်းကဲ့သို့ပင် ခြည်နှောင်လျက်နေခဲ့၏။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်သည့်အတွက် မူးလဲ၍သွားခဲ့၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အဗူလုဗာဗဟ်အား ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်သည့် ကေဘင်ဒီးအတင်းကို အဗူလုဗာဗဟ်အား ပြောကြားသောအခါ အဗူလုဗာဗဟ်က ကျွန်ုပ်၏ကြီးကို တမန်တော်မြတ် ကြွရောက်၍ ကိုယ်တိုင်မဖြေသမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ဖြေမည်မဟုတ်ဟု ပြောဆိုလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် မိမိကိုယ်ကို မိမိလက်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်

ခြည်နှောင်ထားသော တရားခံကို တမန်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ကြွရောက်လာပြီး၊ ဖြေပေးတော်မူလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ အဗူလုဗာဗဟ်က ကျွန်၏ ပြည့်ဝစုံလင်သော ဝန်ချတောင်းပန်မှုသည် ကျွန်ုပ်ပြစ်မှုကြားလွန်မိခဲ့သော ဌာနကို စွန့်ခွာခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်နိုင်ပေမည်ဟု လျှောက်ထားရာ တမန်တော်မြတ်က အသင့်အဖို့ ပစ္စည်းသုံးပုံတပုံ လှူဒါန်းခြင်းသည် လုံလောက်ပေမည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ “ဗုဒ္ဓိနအင်ဒုလ်ဗရ်” ၏ ယူဆချက်အရ သာဝကကြီး အဗူလုဗာဗဟ်က ယင်းသို့ မိမိကိုယ်ကို ခြည်နှောင်ခြင်းမှာ တဗျက်စစ်ပွဲသို့ မပါဝင်နိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဖြစ်သည်။ (ကြည့်-အွတ်ဆ်မာနီ၊ ၈-၂၃။ အအ-၆)။

(ခ) ဤမုက္ကပါဌ်တော်သည် မဏ္ဍာမြို့တော်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ရန် တမန်တော်မြတ် စစ်ချီစဉ် ကုရ်ရှ်ဂျီးနွယ်ဝင်များထံသို့ လျှို့ဝှက်စွာ သဘင်းပေးပို့ခဲ့သော သာဝကကြီး ဟားတစ်ဦး ဗုဒ္ဓိနအင်ဒုလ်ဗဟ်တအဟ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျရောက်လာခဲ့သည်ဟု အချို့က အဆိုရှိကြသည်။

(ဗုဒ္ဓိနကဆီရ်)
အ-၂၊ ၈-၃၀။

والصحيح ان الآية عامه وان مع انها واذا
على سبب خاص فالخذ مع اللفظ لا بخصوص
السبب عند الجمهور من العلماء ، (ابن كثير رتب)

ဆက်စပ်မှု။

အထက်တွင် အလွဲသုံးစား မပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်း ပါရှိခဲ့၏။ အုရ်အာန်- (၈:၂၇) ၏ ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသည့် အကြောင်းများတွင် သာဝကကြီး အဗူလုဗာဗဟ်သည် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးတို့၏ သံယောဇဉ်ကြောင့် မှားမိခဲ့လေသည်။ ထို့အတွက် ရှေ့လာလတ္တံ့သော မုက္ကပါဌ်တော်တွင် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးများသည် စမ်းသပ်ဖွယ်ရာပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(အလ်မုနာရ်)

(၂၀) وَعَلَّمُوا نَسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوْلَادَهُمْ فَفَتَنَهُ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَأَعْلَمُوا
أَنَّ
أَمْوَالَهُمْ
دَاوْرًا
فَسْتَنَّهُ
وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ
أَجْرُ
عَظِيمٍ

ထို့ပြင်၊ အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်၊ 1418

မျှသာတည်း၊

အသင်တို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများသည်၊

ထိုနည်းတူစွာ၊ အသင်တို့၏ သားသမီးများသည်၊

စမ်းသပ်မှုတရပ်ပင်၊

၎င်းပြင် ကေနစင်စစ်၊ အလ္လာဟ်! အသျှင်မြတ်သည်၊

ထို(အသျှင်မြတ်)အထံတော်၌ရှိ၏၊

ဆုလုပ်သည်၊

အလွန်ကြီးကျယ်သော။

•ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ထို့ပြင် အသင်တို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများနှင့် သားသမီးများသည် စမ်းသပ်မှု တရပ်သာလျှင် ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်အထံတော်တွင် အလွန်ကြီးကျယ်သော အကျိုး ဆုလုပ်သည် ကေနစင်စစ် ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့(ကောင်းစွာ) သိထားကြလေကုန်။

1418 များသောအားဖြင့် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီး တို့၏ နှစ်သက်၊ ချစ်ခင်မှုသည် အမိန့်တော်များကို နာခံရာတွင် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေတတ်သည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် ဤမူက္ခပါဋ်တော်တွင် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးတို့သည် စမ်းသပ်ဖွယ်ရာများ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ဆိုထားတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးများသည် ယင်းသို့စမ်းသပ်ဖွယ်ရာဖြစ်ပေရာ မည်သူမည်ဝါသည် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီး၏ အချစ်ကို အသာပေးသည်။ မည်သူမည်ဝါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အချစ်ကို အသာပေးသည်ကို သိရှိရပေမည်။ မွတ်စလင်မ်တို့သည် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီး တို့၏ အချစ်ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အချစ်ထက် အသာပေးကြရ။ ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီးများ၏ အကျိုးကို ကြည့်ပြန်သော် ဥစ္စာပစ္စည်း သားသမီး တို့၏ အကျိုးသည် သင်္ခါရဖြစ် သည်။ အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ ရှိသော အကျိုးဆုလှုပ်ကား ကြီးမားများပြားလှ၏။ သင်္ခါရလည်း မဟုတ်ပေ။

(ထေ့နဝ်)

အ-၄၊ ၈၀-၇၆။

ဤမူက္ခပါဋ်တော်၏ သဘောကို ဣရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၂၁:၃၅၊ ၆၃၊ ၉၊ ၆၄:၁၄-၁၅) တွင် လည်း မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

وقوله (ان الله عندك لاجر عظيم) اي ثوابه عطاؤه
وجناته خير لكم من الاموال الاولاد فانه قد يوجد
منهم عند اكثرهم لا يغني عنك شيئاً، والله
سبعائة هو المتصرف لما لك الدنيا والاخرة
وله به الثواب الجزيل يوم القيمة، (ابن كثير ٣/١٠٣)

وفي الاثر يقول الله تعالى "يا ابن ادم اطلبني تقرباً
فان جردتني وجدت كل شيء وان فاتك فاتك
كل شيء وانا احب اليك من كل شيء وفي الصحيح
عن رسول الله صلى الله عليه وسلم انه قال "ثلاث
من كن فيه جرد حلاوة الايمان" من كان لله رسول
احب اليه مما سواهما " ومن كان يحب المرء لا يحبه
الاب لله ومن كان ان يلقى في النار احب اليه من ان
يرجع الى الكفر بجلاذ انفة الله منه " بل حب
رسول الله صلى الله عليه وسلم مقدم على اولاد
الاهوال والنفوس كما ثبت في الصحيح انه
صلى الله عليه وسلم قال "والذي نفسي بيده لا يؤمن
احدكم حتى يكون حبا اليه من نفسه اهله ماله
والناس جميعين" (ابن كثير ٣/١٠٣)

(واعلموا انما الاموال والاولاد كمر فتنة) لانهم سبب
في الاتهام والعقاب او محنة من الله تعالى ليمسكوا
فيهم فلا يجعلنا كهم على الخيابة كما في لياية
(بيضاوي ١/١٠٠)

အပိုဒ်-၄။

ကာဖစ်ရ်တို့၏ ယုတ်မာသော အကြံအစည်နှင့်
၎င်းတို့၊ လားရှူးစခန်း။

အာယတ်စဉ်အမြောက်သဘော။

- ။ ၂၉။ မွတ်စလင်မ် တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ရှိသေကြလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား “ဖရ်ကာန်” အမှားအမှန် ခွဲခြားသောအရာကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်လည်း ပေးတော်မူမည်။
- ။ ၃၀။ တမန်တော်မြတ်အား ကာဖစ်ရ်များက ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ရန်၊ သတ်ဖြတ်ရန်၊ ပြည်နှင့်ရန် အမျိုးမျိုးကြံစည်ခဲ့ကြသော်လည်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်အား ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းတော်မူခဲ့လေသည်။
- ။ ၃၁။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကာဖစ်ရ်များက ကျွန်ုပ်တို့ အလိုရှိလျှင် ကုရ်အာန်ကျမ်း ကဲ့သို့သော ကျမ်းစာပြုစုနိုင်သည်။ ဤ ကုရ်အာန်သည် ရှေးသူကောင်းတို့၏ စကားများသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြသည်။
- ။ ၃၂။ ကာဖစ်ရ်များက “အို- အလ္လာဟ်၊ ဤကုရ်အာန် မှန်ကန်လျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ အပေါ်၌ ခဲမိုးရွာသွန်းချတော်မူပါ။ သို့မဟုတ် ပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်ခပ်တော် မူပါ” ဟု ဆုတောင်းခဲ့ကြသည်။
- ။ ၃၃။ တမန်တော်မြတ်သည် ကာဖစ်ရ်တို့ အတွင်းတွင် ရှိနေသေးသမျှ ကာဖစ်ရ်များသည် လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပန်ကြားနေကြသေးသမျှ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ခပ်တော်မူမည် မဟုတ်သေးပေ။
- ။ ၃၄။ ကာဖစ်ရ်များအား ပြစ်ဒဏ်ခပ်တော်ရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့သည် “ကအိဗ်ဟ်” ကျောင်းတော်မှ မွတ်စလင်မ်တို့အား ပိတ်ပင်တားဆီးကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ကျောင်းတော်၏ “မုတဝလီ” များလည်း မဖြစ်နိုင်ကြပေ။ “ဗုတ္တကီ” များသာလျှင် ကျောင်းတော်၏ မုတဝလီများ ဖြစ်နိုင်ကြပေသည်။
- ။ ၃၅။ ကာဖစ်ရ်တို့၏ ဝတ်ပြုခြင်းမှာ လေချွန်ခြင်း၊ လက်ခုပ်တီးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။
- ။ ၃၆။ ကာဖစ်ရ်များသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ မွတ်စလင်မ်တို့အား ပိတ်ပင်တားဆီးရန်အတွက် မိမိတို့၏ ဥစ္စာ ပစ္စည်းများကို သုံးဖြန်းကြသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် ဆွေးကြရမည်။ ရှုံးနိုင်ကြရမည်။ ငရဲသို့ လားကြရမည်။
- ။ ၃၇။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် သူတော်ကောင်းနှင့် သူယုတ်မားကို ခွဲခြားတော်မူမည်။ သူယုတ်မားကို သူယုတ်မားချင်း ပူးပေါင်းပြီး အားလုံးကို ငရဲသို့ လားစေတော်မူမည် ဖြစ်သည်။

(၂၉)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَل لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
إِن تَتَّقُوا اللَّهَ
يَجْعَل لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ
عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ

အို-မုအိမင်န့် သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊
အကယ်၍၊
အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ကြသော်၊
ထို(အသျှင်မြတ်)သည် မြို့လုပ်ပေးသနားတော်မူအံ့၊
အသင်တို့အဖို့၊
(အမှားနှင့် အမှန်ကို) ခွဲခြားစိတ်ဖြာ သိမြင်နိုင်စေသော အရာကို၊ 1419
ထို့ပြင်၊ ထို (အသျှင်မြတ်)သည် ပပျောက်စေစေတော်မူအံ့၊
အသင်တို့မှ၊
အသင်တို့၏ မကောင်းမှုများကို၊
၎င်းပြင်၊ ထို (အသျှင်မြတ်) သည် လွတ်ငြိမ်းခွင့် ပေးတော်မူအံ့၊
အသင်တို့အား၊
အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်၊
ကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊
ကြီးကျယ်လှသော။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အို- “မုအိမင်န့်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ ရိုသေကြပါမူ၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား (အမှားနှင့် အမှန်ကို) ခွဲခြားစိတ်ဖြာ သိမြင်နိုင်စေသော အရာကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူအံ့။ ထို့ပြင် အသင်

Book IX—Chapter VIII
“The Spoils of War”

အစောင့်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

တို့၏ မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကိုလည်း ပပျောက်စေတော်မူသည့်ပြင်၊ အသင်တို့အား အပြစ်မူလည်း၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူအံ့။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။

1419 “ဖုရ်ကာန်” ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို “မုဖတ်စ်စစ်စ်” များသည် အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆို ရေးသားကြသည်။ အမှန်နှင့် အမှားကို ခွဲခြားသိစေသည့်တရားခံမှု၊ စိတ်ဓာတ်၏ အလင်း၊ ရန်သူတို့အား အောင်နိုင်မှု၊ လွတ်မြောက်မှု၊ ကူညီမှု၊ နောင်တမလွန်တဝတွင် ဖြစ်အပ်မှုချမ်းသာခွင့်ရမှု၊ အမှန်နှင့်အမှား ဆုံးဖြတ်မှု အားလုံးတို့သည် ယင်း ပုဒ်တွင် အကျုံးဝင်လျက်ရှိပေသည်။

قال ابن عباس السدي مجاهد عكرمة والضحاك
ذقادة والسدي ومعاقل بن جيان (فرقاناً)
نخرجا، زاد مجاهد في الدنيا والآخرة، وفي رواية
عن ابن عباس (فرقاناً) نجاتاً، وفي رواية عند نصر
ذقال محمد بن اسحق (فرقاناً) اي فصل بين الحق
والباطل، وهذا التفسير عن ابن اسحق اعم مما تقدم
وهو يستلزم ذلك كله فان من اتقى الله بفعله
ادامره وترك زواجره وفق لمعرفة الحق من الباطل
فكان ذلك سبب نصره ونجاته ومخرجه من
امور الدنيا وسعادته يوم القيمة وتكفير ذنوبه
وهو محوها وغفرها سترها عن الناس بسبب انليل
قوابل لله الجزيل كقوله تعالى يا ايها الذين امنوا
اتقوا الله واموا برسوله يوم تكلم كفيين من
رحمته ويجعل لكم نورا تمشون به ويغفر لكم
والله غفور رحيم، (ابن كثير ٣: ٢٠-٢١)

امر الله تعالى في مواضع كثيرة من كتابه بالتقاء
 وبتقاء النار وبتقاء الشرك والمعاصي وبتقاء
 الفتن العامة في الدار الاخرة وتقدم في صا
 هذا السياق وبتقاء الفشل والخذلان في الحرب
 وبتقاء ظلم النساء وبين ان العاقبة في
 ارض الارض للمتقين كما ان الجنة في الاخرة
 للمتقين وقال (٤٦: ٢٥) ومن يتق الله يجعل له
 مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب ومن
 يتق الله فهو حسبه ومن يتق الله يفرغه
 سيئاته ويعظله اجرا وامثال ذلك في التقوى
 العامة والخاصة واجرها وعاقبتها كثير، فمعنى
 التقوى لعام اتقاء كل ما يضر الانسان في
 نفسه وفي جنسه الانسا في القرب البعيد
 وما يحول بينهم وبين المقاصد الشريفة والغايات
 الحسنة والكمال الممكن ولذلك قال لعلماء انهما
 عبادة عن ترك جميع الذنوب المعاصي فعمل
 ما يستطاع من الطاعات وزدنا على ذلك
 اتقاء الدنيا بالدنيوية المانعة من الكمال
 وسعادة الدارين بحسب سنن الله تعالى فيكون
 كالنصر على الدنيا من كلمة الله على العباد

في ارض، كما هي في الواقع ونفسه لا مكرمة الذين
 كفروا السفلى كذلك وكما ذلك يتوقف على
 العلم الواسع بالكتاب السنة، وقال هذا يتوقف
 على معرفة سنن الله تعالى في انسان مجتمعا
 ومنفردا كما ارشده في آيات من كتابه من ثم
 كانت ثمرة التقوى العامة الكاملة هنا حصول

ملكة القرقان التي يفرق صاحبها بؤرة
الاشياء التي تعرض له من علمه حكم وعمل
فيفصل فيها بين ما يجب قبوله وما يجب رفضه
وبين ما ينبغي فعله وما يجب تركه وتكبير
الفرقان للتنوير التابع لانواع التقوى
كالفتن في السياسة والرياسة والحلال والحرام
والعدل والظلم، فكل متق لله في شئ يؤتم
فرقاناً فيه وبذلك كان الخلفاء والحكام من
اصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم من يتعلم
من خلفاء العرب عدل حكام الامم في ارضهم
حتى في عهد الفتر، قال بعض حكماء الافرنج
ما عرفنا للتاريخ فاتحاً اعدل ولا ارحم من العرب
ولكنهم لم ينفقوا فتن السياسة والرياسة لقلعة
اختبارهم فعقبوا عليها بتفرقهم وضعفهم

فزال ملكهم وكان من بعدهم من اعاجم المسلمين
وذهبوا لجهلهم بكل نوع من انواع التقوى
الواجبة وحرمانهم من فرقانها يزعمون
انهم يبددون مجدهم مع جهل هذه الفرقان
المبين، وعدم الاعتصام بالتقوى المزكية
لنفس المؤهلة لها للاصلاح في ارض بل
مع انفسهم في السكوت الفواحسن لظنهم ان
الافرنج قد ترقوا في دسائهم بقسا قهراً في ارضهم
وانما ترقوا بحكمائهم ابرارهم الذين دفعوا
حياتهم على العلم والعمل النافع،

(၃၀)

وَأَذِمْكُمْ بِأَلَّذِينَ كَفَرُوا وَيَتَشَكُّوا أَيْدِيَكُمْ
أَوْ يَخْرُجُوكَ وَيَسْكَرُونَ وَيَسْكَرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرٌ
الْمَكْرِينِ ۝

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَأَذِمْكُمْ	၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1420
وَيَتَشَكُّوا	လျှို့ဝှက်ကြံစည်လျက်ရှိ၏။	
أَيْدِيَكُمْ	အသင်နှင့်ပတ်သက်၍၊	
أَوْ يَخْرُجُوكَ	အကြင်သူတို့သည်၊	
وَيَسْكَرُونَ	ထိုသူတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။	
وَيَسْكَرُ اللهُ	၎င်းတို့သည် အသင့်အား ချုပ်နှောင်ကြရန်၊	
وَاللهُ	သို့မဟုတ်၊	
خَيْرٌ	၎င်းတို့သည် အသင့်အား သတ်ဖြတ်ကြရန်၊	
الْمَكْرِينِ	သို့မဟုတ်၊	
	၎င်းတို့သည် အသင့်အား၊ ထုတ်ပစ်ကြရန်၊	
	ထိုအခါ၊ ၎င်းတို့သည် ကြံစည်လျက်ရှိကြကုန်၏။	
	ထိုနည်းတူစွာ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်လည်း ကြံစည်လျက်ရှိတော်မူ၏။	
	စင်စစ်တမူကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊	
	အကောင်းဆုံး ကြံစည်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။	

●ကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (အို- နဗီတမန်တော် အသင်သည် ပြန်လည်၍ သတိရပါလေ။) အကြင်အခါ၌ “ကာဖစ်ရ်” မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော သူတို့သည် အသင်နှင့်ပတ်သက်၍ အသင့်အား

“The Spoils of War”

ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ကြရန်သော်လည်းကောင်း၊ အသင့်အား သတ်ဖြတ်ကြရန်သော်လည်းကောင်း၊ အသင့်အား (မက္ကဟ်မြို့မှ) နှင်ထုတ်ကြရန်သော် လည်းကောင်း၊ လျှို့ဝှက်စွာ ကြံစည်လျက် ရှိကြ ကုန်၏။ (ထိုစဉ်အခါဝယ်) ၎င်းတို့သည် (မိမိတို့၏ အကြံအစည်များကို) ကြံစည်လျက်ရှိကြလေသည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်လည်း (မိမိအကြံအစည်ကို) ကြံစည်လျက်ရှိတော်မူ၏။ စင်စစ်တမူကား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အကောင်းဆုံးကြံစည်နိုင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေ သတည်း။

1420 မက္ကဟ်မြို့ရှိ ကာဖစ်ရ် အကြီးအကဲများသည် “ဒါရုန်နဒ်ဝယ်” ၌ စည်းဝေး၍ တမန်တော်မြတ် အား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ရန်၊ ပြည်နှင့်ရန်၊ သတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်ခဲ့ကြ၏။ နောက်ဆုံးတွင် တမန်တော် မြတ်အား သတ်ဖြတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြလေသည်။ တမန်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏အကြံအစည်ကို “ဝဟီ” ဖြင့် သိတော်မူသည့်အခါ တိတ်ဆိတ်စွာ နေရာရွေ့ပြောင်း၍ “ဆောင်ရ်” မည်သောတောင်၏ လိုက်ခေါင်း တွင် ပုန်းအောင်းတော်မူခဲ့၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် မဒီနာမြို့သို့ ကောင်းမွန်ချောမောစွာ ရောက်ရှိသွားတော်မူ ခဲ့လေသည်။ ဤသည့် အကြောင်းများကိုပင် ဤမုက္ကဋ်ပုဒ်တော်တွင် ရည်ညွှန်းမိန့်ဆို ထားတော်မူသည်။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကျယ်ကို သိလိုပါက ဃာဇီရေး တမန်တော်မြတ် စာမျက်နှာ (၁၇၈-၁၈၅) တို့ ရှုပါကုန်။

قال ابن عباس جاهد قتادة (ليشبتوك)
ليقتيدك، وقال عطاء وابن زيد، ليحبسوك
وقال لسانى الإتيان هو الحبس الوثاق وهذا
يشمل ما قاله هؤلاء وهو لاجم
الاقوال هو الغالب من صنيع من اراد غير
بسوء (ابن كثير ٣/٢٠٢)

عن ابن عباس ان نفرا من قريش من اشراق
كل قبيلة اجتمعوا ليدخلوا دار الندوة فاعترضهم
ابليس في صوة شيخ جليل فلما راوه قالوا له
من انت؟ قال شيخ من اهل نجد سمعت انكم
اجتمعتم فاردت ان احضركم لن يعدمكم بيبي
ونصي، قالوا اجل ادخل فدخل معهم
فقال نظروا في شان هذا الرجل والله ليوشكن
ان وايتكم في مركوب امرة، فقال قائل منهم
احبسوه في وثاق ثم تر بصوايه ريب المنون
حتى يهلك كما هلك من كان قبله من الشعراء
زهير والنابعة انما هو كاحدهم، قال فصرخ عند الله
الشيخ الجدي فقال والله ما هذا لكم برأي الله
ليخرجنه ربه من محبسه الى صباه فليوشكن
ان يثبوا عليه حتى ياخذوه من ايديكم فيمنعوه
منكم فما آمن عليكم ان يخرجوكم من بلادكم
قالوا صدق الشيخ فانظروا في غير هذا، قال
قائل منهم اخرجوا من بين اظهركم فتسخر
منه فانه اذا خرج لن يضركم ما صنع واين
وقع اذا غاب عنكم اذاه واسترحتم وكان امرة
في غيركم، فقال الشيخ الجدي والله ما هذا لكم
برأي الله تر واحد قوله، وطلاقة لسانه
واخذ القلوب ما تسمع من حديثه؟ والله

لمن فعلتم ثم استعرض العرب ليجمعن عليه
 ثولياً تين اليكم حتى يخرجكم من بلادكم
 ويقتل شرافكم قالوا صدق والله فانظروا رأياً
 غير هذا، قال فقال بوجمل لعنه الله، والله
 لا شيرن عليكم برای ما اداكم ابصر تموة بعد
 لا اری غیره، قالوا وما هو؟ قال تاخذون من كل
 قبيلة غلاماً شاباً ووسطاً فهداً ثم يعطي كل غلام
 منهم سيفاً صارماً ثم يضربونه ضربة رجل
 واحد فاذا قتلوه تفرق دمه في لقبايل كلها
 فما اظن هذا الحی من بنی هاشم یقوون علی حوز
 قریبتن كلها، فانهم اذا اداوا ذلك قبلوا العقل
 واسترحنا و قطعنا اداة، قال فقال الشيخ
 النجدي هذا والله الرأي. القول ما قال الفتی لا اری
 غیره، قال تفرقوا علی ذلك وهم مجمعون له،
 فاتی جبریل النبی صلی الله علیه وسلم فامرہ ان لا
 یسبیت فیہ واخبرہ، بمکر القوم فلو بیت رسول الله
 صلی الله علیه وسلم فی بیتہ تلك اللیلۃ واذن الله
 له عند ذلك بالخروج وانزل الله علیه بعد فدمه
 المدینة الانفال یدکر نعمه علیه بلاءه عند
 (واذ یکرک الذین کفروا لیتستولوا او یقتلوا
 او یخربوا ویکمرون ویکمر الله والله خیر الماکرین)
 عن ابن اسحق فاقام رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ینظر امر الله حتی اذا اجتمعت قریبتن
 فمکرت به و ارادوا به ما ارادوا اتاه جبریل

عليه السلام فامر ان لا يبیت فی مكانه الذي
 كان يبیت فيه فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم
 علي بن ابي طالب فامر ان يبیت علی فراشه حتى
 يبرد له اخضر ففعل ثم خرج رسول الله صلى الله عليه
 وسلم على القوم وهم على بابهم وخرج معه جفنة
 من تراب فجعل يذرها على رؤسهم واخذ الله
 بايضادهم عن نبيه محمد صلى الله عليه وسلم هو
 انقر ان ليس والقران الحكيم - اى قوله ،
 (فأعطيناهم فهم لا يبصرون)

عين مقسم مولى ابن عباس اخيرة ابن
 عباس في قوله (واذ يمكركم) قال تشاورت
 فرئيس ليلة بمكة فقال بعضهم اذا اصبح
 فانتبهوا بالوثاق يريدون النبي صلى الله عليه وسلم
 وقال بعضهم بل اقتلوه وقال بعضهم بل اخرجوه

فاطلع الله نبيه صلى الله عليه وسلم
 على ذلك فبات على رضاه الله عنه على فراشه
 رسول الله صلى الله عليه وسلم وخرج النبي
 صلى الله عليه وسلم حتى لحق بالغار وبات
 المشركون يحرسون عليا يحسبونه النبي صلى الله
 عليه وسلم فلما اصبحوا نارا الية فلما رأوا
 عليا رآه الله تعالى مكرهم فقالوا اين صاحبك
 هذا قال لا ادري فاقصوا اشره فلما
 بلغوا الجبل اختلط عليهم فصعدوا في الجبل
 فمرروا بالغار فرأوا على بابهم نسج العنكبوت
 فقالوا لو دخل هنا لم يكن نسج العنكبوت
 على بابهم فمكث فيه ثلاث ليال ، وقال محمد بن
 اسحاق عن محمد بن جعفر بن الزبير عن

عزة بن الزبير في قوله (ذبيحرون ويمكروا لله
خير الماكرين) اي فمكرت بهم بيدي المتين
حتى خلصت لك منهم (اسن كغيره من)

(၃၁)

وَإِذْ اتُّتِلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا فَأَلْوَا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ
لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَإِذَا	၎င်းပြင်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1421
تُنَزَّلُ	ရွတ်ဖတ်ခြင်း ခံခဲ့ရလျှင်၊	
عَلَيْهِمْ	၎င်းတို့ရှေ့ဝယ်၊	
آيَاتُنَا	ငါအသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များသည်၊	
قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏၊	
قَدْ سَمِعْنَا	အမှန်ပင် ငါတို့သည် ကြားဖူးခဲ့ကြလေပြီ၊	
لَوْ نَشَاءُ	အကယ်၍၊ ငါတို့သည် အလိုရှိကြပါလျှင်၊	
لَقُلْنَا	ကေန်မလွဲ၊ ငါတို့သည် ပြောဆိုခဲ့အံ့၊	
مِثْلَ هَذَا	ဤအတိုင်းပင်၊	
إِنْ	မဟုတ်ပြီ၊	
هَذَا	ဤသည်၊	
إِلَّا	မှ အပ၊	
آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ	ရှေးလူဟောင်းတို့၏ ပုံပြင်များ။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့ရှေ့ဝယ် ငါအသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာတော်များကို ရွတ်ဖတ်၍ ပြခဲ့ပါလျှင်၊ ၎င်းတို့က “ငါတို့သည် အမှန်ပင်(ဤသည်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ) ကြားခဲ့

ပူးကြချေပြီ။ ငါတို့သည် အလိုရှိလျှင် ငါတို့သည်လည်း ဤအတိုင်းပန် ကေနမလဲ (စီကုံး) ပြောဆိုနိုင်ကြပေသည်။ ဤသည်ကား ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်မျှသာဖြစ်သည်” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

1421 “နသွန် ဣမ်နုအလ်ဟာရစ်ဆီ” ဆိုသူ ကာဖစ်ရီ ခေါင်းဆောင်တဦးက “ငါတို့ အလိုရှိလျှင် ကုန်အာန်ကျမ်းကဲ့သို့ ကျမ်းတစောင် ပြုစုရေးသားနိုင်သည်။ ကုန်အာန်ကျမ်းတွင် ရှေးသူဟောင်းတို့၏ စကားများမှအပ အခြားဘာမျှ မပါရှိ” ဟု ညှိလေ့ရှိခဲ့သည်။ ကုန်အာန် ကျမ်းမြတ်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ မုကွံပါဌ်တော် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သူတဦးတယောက်မျှ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် ကဲ့သို့ တပုဒ်၊ တပါဒမျှ မပြုစု မရေးသားနိုင်သည့် အချက်ကိုပင် မှတ်ကျောက်အဖြစ် ကမ္ဘာ့အဝန်းသို့ ကြေငြာထားသည်။ ကြည့်-ကုန်အာန် (၂:၂၃-၂၄)။ “ကျွန်ုပ်အလိုရှိလျှင် ကုန်အာန်ကဲ့သို့ ပြုစု ရေးသားနိုင်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုသူတဦးသည် အဘယ်ကြောင့် အလိုမရှိသနည်း။ ဤသည် အလုပ် မဖြစ်သော အပြောသာဖြစ်ချေသည်။ အလုပ်မဖြစ်ပဲ အပြောသာရှိသော စကားသည် မြင်းသမားတယောက် ပြောဆိုသော စကားနှင့်တူသည်။ ထိုမြင်းသမားက “ကျွန်ုပ်၏ မြင်းသွားလျှင် တရက်နှင့် လန်ဒန်သို့ ရောက်နိုင်သည်” ဟု ပြောဆိုဝါကြွား၏။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ မြင်းကား၊ မသွားပေ။ ကြည့်-အွတ်ဆီမာနီ။ (၀-၂၃၂၊ အအ-၃)။

وقد قيل ان الفائل لذلك هو النضر من الحارث
لعنه الله كما قد نص على ذلك سعيد بن جبير
والسدي وابن جرير وغيرهم فانه لعنه الله
كان قد ذهب الى بلاد فارس وتعلم من اخبار
ملوكهم رستم واسفنديار، ولما قدم وجد
رسول الله صلى الله عليه وسلم قد بعثه الله
وهو يتلو على الناس لقران فكان عليه الصلوة
والسلام اذ اقام من مجلس جلس فيه النضر
فحدثهم من اخبار اولئك ثم يقول يا الله اينا
احسن قصصا انا ادمحمد؟ ولهذا لما امكن الله
تعالى منه يوم بدر ووقع في لاسارى امر رسول الله
صلى الله عليه وسلم ان تضرب رقبتة جبرابيين
بيديه ففعل ذلك وبالله الحمد، وكان الذي
اسره المقداد بن الاسود رضی الله عنه،
(ابن كثير ٣١٣)

(၃၂)

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ
فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ وَإِنَّنَا بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَإِذْ	တဖန်၊ အကြင်အခါဝယ်၊	1422
قَالُوا	၎င်းတို့က ပြောဆိုလျှောက်ထားခဲ့ကြကုန်၏။	
اللَّهُمَّ	အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်။	
إِن	အကယ်၍၊	
كَانَ	ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်၊	
هَذَا	ဤသည်၊	
هُوَ	ယင်းသည်ပင်၊	
الْحَقُّ	အမှန်၊	
مِنْ عِنْدِكَ	အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ၊	
فَأَمْطِرْ	သို့ဖြစ်ပါလျှင် အသျှင်မြတ်သည် ရွာသွန်းစေတော်မူပါ။	
عَلَيْنَا	ကျွန်တော်မျိုးတို့ အပေါ်ဝယ်၊	
حِجَابًا	ကျောက်ခဲများကို၊	
مِنَ السَّمَاءِ	မိုးကောင်းထင်မှ၊	
إِذْ	သို့စည်းမဟုတ်၊	
إِثْنَيْنَا	အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၌ သက်ရောက်စေတော်မူပါ။	
بِعَذَابٍ	မြစ်ဒဏ် တစုံတရာကို၊	
أَلِيمٍ	ပြင်းပြ နာကျင်ဖွယ်ဥသော။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန် (အသင်သည် ၎င်းတို့အား သတိရစေပါလေ။) တရ်ဆေအခါဝယ် ၎င်းတို့က “အို-အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍ ဤ (မုက္ကံပါဌ်တော်)သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ အဟုတ်အမှန် ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌ ကျောက်ခဲ များကို မိုးကောင်းကင်မှ ရွာသွန်းစေတော်မူပါ။ သို့တည်းမဟုတ် အလွန်ပြင်းပြ နာကျင်ဖွယ် သော အခြားပြစ်ဒဏ် တစ်ခုတရာကို ကျွန်တော်မျိုး အပေါ်၌ ကျရောက်စေတော်မူပါ”ဟု ပြောဆို လျှောက်ထားခဲ့ကြလေသည်။

1422 ဤ မုက္ကံပါဌ်တော်တွင် မက္ကာမြို့သား မုရှ်ရစ်က်များ၏ လွန်စွာမိုက်မဲမှု၊ စိတ်ဓာတ်ခဲယဉ်းမှု၊ မလိုမုန်းတီးမှုများကို ထုတ်ဖော်မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။ ၎င်းတို့က “အို-အလ္လာဟ်၊ ကျွန်တော်မျိုး တို့သည် ဤသာသနာကို ဤမျှအချိန်တိုင် ဤမျှပြင်းထန်စွာ သွေဖည်ငြင်းဆန်လျက် ရှိကြပါသည်။ အကယ်၍ ဤသာသနာသည် တကယ်မှန်ကန်ပါလျှင် အတိတ်ခေတ်ရှိ လူမျိုးများအပေါ်တွင် ခဲမိုးရွာသွန်းချသကဲ့သို့ ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်တွင်လည်း ခဲမိုးရွာသွန်းချတော်မူပါ။ သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အခြားပြင်းထန်သော ပြစ်ဒဏ်တရပ်ရပ် တက်ရိုက်၍ လုံးဝချေမှုန်းတော်မူပါ”ဟုပင် လျှောက်ထားပန်ကြား ဝံ့ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသို့ ဆုပန်ကြားသူမှာ “အဗူဂျယ်လ်” ဖြစ်သည်ဟု တစ်စီရ် ကျမ်းကြီးများတွင် လာရှိပေသည်။ အဗူဂျယ်လ်သည် ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် မက္ကာမြို့မှထွက်သည့်အချိန် “ကအိဗ်ဟ်” ကျောင်းတော် ရှေ့တွင် ယင်းသို့ ဆုပန်ကြားခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲ၌ အဗူဂျယ်လ်၏ ဆုပန်ကြားချက်၏ နမူနာကို မြင်လိုက်ကြရလေပြီ။ အဗူဂျယ်လ်နှင့်တကွ မုရှ်ရစ်က်အကြီးအကဲ (၆၉)ဦးတို့သည် လက်တဆုပ် မျှသော မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များ၏ လက်ချက်ဖြင့် ဗဒ်ရ်စစ်ပွဲတွင် မရှုမလှ အသေ ဘုံးနှင့် သေခဲ့ကြ ပြီး၊ ထို့ပြင်ကာဖစ်ရ် (၇၀)တို့သည်လည်း သုံ့ပန်းအဖြစ် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်း ခံခဲ့ကြရချေပြီ။ ဤသို့ အားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မက္ကာမြို့သား ကာဖစ်ရ်၊ မုရှ်ရစ်က်များအား ချေမှုန်းတော်မူလိုက် လေပြီ။

အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် တံမန်တော် လူတ်(အလိုင်ဟစ္စလာမ်)၏ အမျိုးသားများ အပေါ်သို့ ခဲမိုးရွာသွန်း ချတော်မူသကဲ့သို့ ၎င်းတို့အပေါ်တွင် ခဲမိုးရွာသွန်း ချတော်မူခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ထို အသျှင်မြတ်သည် တံမန်တော်မြတ်၏လက်ဖြင့် ကျောက်စရစ်စာဆုပ် ပက်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဤသည် မိုးကောင်းကင်မှ ခဲမိုးရွာသွန်းချခြင်း၏ သာမန်နမူနာပင် ဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်း ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၈:၁၇)တွင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(အွတ်ဆိမာနီ)

၉-၂၇၃။ အအ-၄။

قال الجمهور قائل ذلك كفاذ قرينش (بحر)

وان كان هذا القول نسباً الى جماعة فلعله بلايه
ورضي الباقر فنسب اليهم (فتح الباري)

(၃၃)

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ

اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَمَا كَانَ اللَّهُ

لِيُعَذِّبَهُمْ

وَأَنْتَ

فِيهِمْ

وَمَا كَانَ اللَّهُ

مُعَذِّبَهُمْ

وَهُمْ

يَسْتَغْفِرُونَ

အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်မဟုတ်ပေ 1423

ထို (အသျှင်မြတ်) သည် ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူရန်၊

စင်စစ်၊ အသင်သည့်၊

၎င်းတို့တွင် ရှိနေ၏၊

ထိုနည်းတူစွာ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မဟုတ်ပေ၊

၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည့်အသျှင်၊

စင်စစ်၊ ၎င်းတို့သည်၊

၎င်းတို့သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားလျက်ရှိကြစွန်၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွင် အသင် (နဗီတမန်တော်) ရှိနေစဉ် ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည် ပြစ်မှု ဒုစရိုက်တို့မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ရရန် ဆုပန်လျက်ရှိနေခိုက်လည်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ချေ။

1423 ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် (၈:၃၂) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း မဏ္ဍာရီသား မုရှိရစ်ကံများသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အထံတော်၌ ထူးဆန်းအံ့ဖွယ်သော၊ သဘာဝဓမ္မနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပြစ်ဒဏ်များကို

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ စာအုပ်-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

၎င်းတို့အား တတ်ရိုက်တော်မူရန် မိုက်ခဲစွာ တောင်းဆိုခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ယင်း မုရှိရစ်က်တို့အား ဆောလျင်စွာ ပြစ်ဒဏ် တတ်ရိုက်တော်မမူခဲ့ပေ။ ယင်းသို့ ဆောလျင်စွာ ပြစ်ဒဏ် တတ်ရိုက်တော်မမူခဲ့ခြင်းမှာ— (က) မက္ကာမြို့တော်တွင် သို့မဟုတ် ဤကမ္ဘာလောကတွင် တမန်တော် မြတ်ရှိနေတော်မူခြင်း။ (ခ) မက္ကာမြို့သား မုရှိရစ်က်များသည် “ကအိမဟ်” ကျောင်းတော်ကို “သွဝါဖ်”

လှည့်ပတ်ဖူးမျှော်သည့်အခါ (غفرانك غفرانك) “ဆွ်ရာနက၊ ဆွ်ရာနက” ဟု ဆိုကာ အပြစ်များမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပန်ကြားခြင်းများကြောင့်ဖြစ်သည်။

(မက္ကာမြို့သား မုရှိရစ်က်များသည် တမန်တော်မြတ် မက္ကာမြို့တော်မှ [စွန့်ခွာထွက်သွားပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် လည်းကောင်း၊ တမန်တော်မြတ် “ဝဇာတ်” ဖြစ်တော်မူပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင် လည်းကောင်း၊ အပြစ်များမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ပန်ကြားလျက်ရှိခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းမုရှိရစ်က် တို့၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပန်ကြားမှုသည် ၎င်းတို့တွင် အိမာန်ယုံကြည်မှု မရှိသည့်အတွက် နောင် တမလွန်ဘဝတွင် ၎င်းတို့အား အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်၌ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပန်ကြားခြင်းသည် ကောင်းသောအပြုအမူတရပ် ဖြစ်သည့်အတွက် ဤပစ္စက္ခဘဝတွင်ကား ၎င်းတို့အား အကျိုးပေးပေသည်။)

ထို့ပြင်တဝ မက္ကာမြို့သား မုရှိရစ်က်များအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဆောလျင်စွာ ပြစ်ဒဏ် တတ်ရိုက်တော်မမူခဲ့ခြင်း အကြောင်းများတွင် အခြားအကြောင်းတရပ် ရှိသေးသည်။ ထိုအကြောင်းကား အခြားမဟုတ်။ “ဟဒီဆ်” တမန်တော်မြတ်၏ ဩဝါဒတော်များတွင် လာရှိသည့်မှာ တမန်တော်မြတ်၏

“အွန်မ္မတ်” တွင် အပါအဝင်ဖြစ်ခြင်းသည် (أمة) “အွန်မ္မတ် အမ်ဝါတ်” ပင် ဖြစ်စေကာမူ

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် မပန်ကြားလင့်ကစား၊ သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပြစ်ဒဏ်တတ်ရိုက်တော်မမူခြင်း၏ အကြောင်းတရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများသည် သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပြစ်ဒဏ် တတ်ရိုက်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းများပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တခါတရံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုထိုသော အကြောင်း များ ရှိပါလျက်နှင့်ပင် အကြောင်းထူးရှိက သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်များကို တတ်ရိုက် တော်မူမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ—အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကိယာမတ် နီးလာသည့်အချိန်တွင် မြေမျို စေတော်မူခြင်း။ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်ကို လုံးဝဖျက်ဆီးပစ်တော်မူခြင်း....စသည့် ပြစ်ဒဏ်များကို တတ်ရိုက် တော်မူမည့်အကြောင်း ဟဒီဆ် ဩဝါဒတော်များတွင် လာရှိပေသည်။

(ထာနဝ်)

အ-၄။ ၈-၇၀။

(وهو ليستغفرون) في موضع الحال معناه
 نفيا لا يستغفرون عن شيء لو كانوا ممن يؤمن
 وليستغفرون للكفر لا عن ذنبهم كقوله وما كان
 ربك ليهلك القرى بظلم أهلها مصلحون
 ولكنهم لا يؤمنون لا يستغفرون ولا يتوبون
 ذلك منهم وقيل معناه وما كان الله معذبهم
 وفيهم من يستغفرونهم المسلمون بين أظهرهم
 فمن تخلف عن رسول الله صلى الله عليه وسلم
 من المستضعفين (كشاف ميسر)

* အထက်တွင် ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မဏ္ဍာမ္မိသား မုရှိရစ်က် များအား သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ခဲ့သော ကြီးမားသော အပြစ်ဒဏ်များကို တတ်ရိုက်တော်မမူသည့် အတွက် ယင်း မုရှိရစ်က်များသည် စိတ်ချလက်ချ အလျင်းမနေသင့်ကြပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းတို့၌ သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်ဒဏ်များ၊ မတတ်ရိုက်ရန် အကြောင်းများရှိသကဲ့သို့ ၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုများသည် ပြစ်ဒဏ်တတ်ရိုက်ရန်အတွက် အကြောင်းများလည်း ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့တွင် သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်များ မသက်ရောက်သော်လည်း သဘာဝနှင့် မဆန့်ကျင်သော အပြစ်ဒဏ်များကား၊ မုချသက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသည့်သဘောကို ရှေ့ မုကွပ်ပြောတော် မှုင် မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(ထာနဝိ)
 အ-၄၊ ၈-၇၀။

(၃၄)

وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَ إِذْ هُوَ
 إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ②

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَمَا	သို့ရာတွင် မည်သည့်အကြောင်း ရှိချေသနည်း၊ 1424
لَهُمْ	၎င်းတို့၌၊
الَّذِي جَزَاءُ بِهِمُ مِنَ اللَّهِ	အလ္လာဟ် အချွန်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အပြစ်မပေးတော်မူရန်၊
وَهُمْ	အမှန်စင်စစ်သော်ကား၊ ၎င်းတို့သည်၊
بِصُدُورِهِمْ	၎င်းတို့သည် တားဆီးကြကုန်၏၊
عَنِ الْمَسْجِدِ	ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်မှ၊
الْحَرَامِ	မြစ်တားထားသော၊
وَمَا كَانَ لَكُمْ	စင်စစ်သော်ကား၊ ၎င်းတို့သည် မဟုတ်ကြချေ၊
أُولِيَاءَهُ	ယင်း (ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်)ကို စောင့်ရှောက်သော ဂေါပက လူကြီးများ၊
إِنَّ	မဟုတ်ပေ၊
أُولِيَاءَهُ	ယင်း (ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်)ကို အုပ်ထိန်းသူများသည်၊
الَّذِي الْمُتَّقُونَ	မုတ္တကီသူတော်စင်တို့မှအပ၊
وَلَكِنَّ	သို့ရာတွင်၊
الْكَافِرِينَ	၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသော သူတို့အား၊
لَا يُعْلَمُونَ	ထိုသူတို့သည် မသိနားမလည်ကြချေ။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

သို့ရာတွင် အလ္လာဟ် အချွန်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (လုံးဝ) အပြစ်မပေးတော်မူရန် မည်သည့် အကြောင်းရှိချေသနည်း။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့သည် မတ်စ်ဂျစ်စ်ဟရာမ် ဗလီဝတ်ကျောင်း တော် (တွင်ဝတ်ပြုခြင်းတို့)မှ တားဆီးကြလေသည်။ စင်စစ်မူကား ၎င်းတို့သည် ထို ဗလီ ကျောင်းတော်ကို စောင့်ရှောက်သော ဂေါပကလူကြီးများလည်း မဟုတ်ကြချေ။ “မုတ္တကီ” သူတော်စင်များသည်သာလျှင် ထိုဗလီကျောင်းတော်ကို အုပ်ထိန်းသူများ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့အနက် အများဆုံးသော သူတို့ကား (ဤမျှပင်) မသိနားမလည်ကြချေ။

1424 မုတ္တကီများ မရှိရစ်ကတို့အား ကြီးမားသော သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သော ပြစ်ဒဏ်များကို ဆောင်လျင်စွာ တတ်ရိုက်တော် မမူသေးသည့်အကြောင်း အထက်တွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပေပြီ။ အမှန်မှာ

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

၎င်းတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှု၊ မိုက်မဲမှု၊ ကျူးလွန် စော်ကားမှုများသည် ကြီးမားသော ပြစ်ဒဏ်တော်များကို လက်ယပ်ဖိတ်ခေါ်လျက် ရှိခဲ့ချေသည်။

မုက္ကာမ္မိသား မုရှိရစ်က်များသည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ညှာက်နီ ညှာက်နက်များဖြင့် "မတ်စ်ဂုစ်ဒ် ဟရာမ်" ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်ဝတ်ပြုခြင်းမှ ပိတ်မင်တားဆီးခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ပိတ်ပင်တားဆီး ခဲ့ကြရုံမျှမက မွတ်စလင်မ်တို့အား မုက္ကာမ္မိတော်မှပင် လုံးဝနှင်ထုတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြလေသည်။ နှင်ထုတ်ခဲ့ ကြသည့် ပြီးနောက် မိမိတို့၏ ကျူးလွန်မှုများကို ဖုံးဖိကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် "ငါတို့သည် တမန်တော် ဣဗ်ရာဟီမ်၏ အဆက်အနွယ်များဖြစ်ကြသည်။ အဘယ်မျိုးနွယ်မှ ဖြစ်ကြသည့် ကျောင်းတော်၏ ဂေါပက ဖြစ်မှုသည် ငါတို့၏ အမွေဖြစ်သည်။ ငါတို့သည် ကျောင်းတော်၏ ဂေါပကများ ဖြစ်ကြရာ ငါတို့သည် မိမိတို့၏ အလိုရှိသူအား ကျောင်းတော်သို့ လာခွင့်ပြုသည်။ အလိုမရှိသူအား လာခွင့်မပြု။ ဤသည် ငါတို့၏ အခွင့်အာဏာပင်ဖြစ်သည်" ဟု မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံ၍ အကြောင်းပြကြပြန်သည်။

မုက္ကာမ္မိသား မုရှိရစ်က်များသည် ကျောင်းတော်၏ ဂေါပကများလည်း မဟုတ်ပေ။ အကယ် တန္တ၊ ၎င်းတို့သည် ဂေါပကများ ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ၎င်းတို့၌လည်း ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်ဝတ်ပြု သူများအား ပိတ်ပင်တားဆီးပိုင်ခွင့်ကား အလျင်းမရှိပေ။

ဤမုက္ကာမ္မိတော်တွင် "မုတဝ်ဇ်ဇီ" ဂေါပကများသည် တမန်တော် ဣဗ်ရာဟီမ် (အလိုင်ဟဂ္ဂလဟမ်) အဆက်အနွယ်များအနက် ("တောင်ဟီဒ်" ကို လက်ခံနာယူကျင့်သုံးသော) မုက္ကာမ္မိတော်စင်များသာ လျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ("တောင်ဟီဒ်" ကို ဆန့်ကျင်နေသော) မုရှိရစ်က်များ လူရှုပ်လူပွေများသည် ဂေါပကများ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အတည်အလင်းမိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

(အွတ်ဆ်မာနီ)

၉-၂၃၄။ အအ-၂၃၃။

عن ابن ابي قال النبي صلى الله عليه وسلم بمكة
فانزل الله (وما كان ليعذبهم وانت بهم)
قال فخرج النبي صلى الله عليه وسلم الى المدينة
فانزل الله (وما كان ليعذبهم وهم يستغفرون)
قال كان اولئك البقية من المسلمين الذين بقوا
فيها مستضعفين يعني بمكة (ليستغفرون) فلما
خرجوا انزل الله (وما لهم ان لا يعذبهم الله
وهو يصدون عن المسجد الحرام وما كانوا اولياءه)
قال فاذن الله في فتح مكة فهو العذاب الذي عد لهم
(ابن كثير ٣/٢٠٧)

(၃၅)

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ الْأُمِّيَّاءَ وَتَصَدِيقَهُ
فَدُوًّا الْعَذَابِ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ①

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَمَا كَانَتْ	စင်စစ်သော်ကား၊ မဟုတ်ချေ။	1425
صَلَاتُهُمْ	၎င်းတို့၏ ဆွဲလာတ်ဝတ်ပြုမှုသည်၊	
عِنْدَ الْبَيْتِ	အိမ်တော်၏ အပါးတွင်၊	
الْأُمِّيَّاءَ	လေချွန်ခြင်းမှအပ၊	
وَتَصَدِيقَهُ	ထိုးပြင်၊ လက်ခုပ်တီးခြင်း (မှ အပ)၊	
فَدُوًّا	သို့ဖြစ်ပေရာ၊ အသင်တို့သည် မြစ်ဝှမ်းကြလေကုန်၊	1426
الْعَذَابِ	မြစ်ဒဏ်ကို၊	
بِمَا	အကြင်အကြောင်းကြောင့်။	
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	အသင်တို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်လုက်ရှိကြကုန်၏။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

စင်စစ်သော်ကား (သန့်စင်သော)အိမ်တော် (ဝါ) ကအိမ်ဟု ကျောင်းတော်၏အပါးတွင် ၎င်းတို့၏ “ဆွဲလာတ်” ဝတ်ပြုမှုသည် လေချွန်ခြင်းနှင့် လက်ခုပ်တီးခြင်းမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်မှုကြောင့် ပြစ်ဒဏ် (၏ ရသာကို မြီန်ရှက်စွာ) မြစ်ဝှမ်းကြလေကုန်။

1425 ကအိမ်ဟု ကျောင်းတော်တွင် လာရောက်ပြီး၊ အမှန်တကယ် ဆွဲလာတ် ဝတ်ပြုကြသော မွတ်စလင်မ်များအား မကြာမီသား မုရှိရစ်ကံများသည် ကျောင်းတော်သို့ မလာရောက်ရန် ပိတ်ပင်တားဆီး ခဲ့ကြလေသည်။ ယင်းမုရှိရစ်ကံများ၏ ဝတ်ပြုခြင်းမှအကား-ကအိမ်ဟု ကျောင်းတော်ကို ဝတ်လစ်စလစ် အချည်းနှည်း လှည့်ပတ်စူးမျှော်ခြင်း၊ အလွတ် အသွင်မြတ်အား အောက်မေ့တသ သတိရမည့်နေရာ တွင် လေချွန်ခြင်း၊ လက်ခုပ်တီးခြင်း၊ ခေါင်းလောင်းတီးခြင်းများသာ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်ကား-

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

မုရှ်ရစ်ကများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ဝတ်ပြုကြသည်မဟုတ်။ သူတပါးတို့အားလည်း ဝတ်ပြုခွင့် ပြုကြသည်မဟုတ်။ အထက်တွင် ရေးသားဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်မရှိသော အရှက်အကြောက် အရှိ အသေကင်းမဲ့သော အပြုအမူများကိုပင် ဝတ်ပြုခြင်းဟူ၍ မှတ်ယူထားခဲ့ကြလေသည်။

အချို့ပညာရှင်များ၏ ဟုဆချက်အရ ယင်းကဲ့သို့ မဏ္ဍာမြို့သား မုရှ်ရစ်ကများ၏ လက်ခုပ်တီးခြင်း၊ လေချွန်ခြင်း၊ ခေါင်းလောင်းတီးခြင်းများသည် မွတ်စလင်မ်တို့အား အနှောင့်အယှက်ပြုရန် သဘောဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ပျက်ချော် ပြောင်လှောင်ရန် သဘောဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြုလုပ် ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟူ၏။

(အွတ်ဆ်မာနီ)
၈-၂၃၄။ အအ-၁။

فيه رد على الجاهل من الصوفية الذين يرقصون
وليصفقون ذلك كله منكروين نزاهة عن مثل
العقائد، يتشبهه فأعلم بالمشركين فيما كانوا
يفعلونه عند البيت، (قرطبي)

1+26 “အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ သွေဖည်ခြင်းဆန်မှုများကြောင့် ဖြစ်အပ်ကို ခြိမ်းကြကုန်” ဟု မိန့်ဆို တော်မူသည့်အတိုင်း မဏ္ဍာမြို့သား မုရှ်ရစ်ကများသည် သဘာဝနှင့် မဆန့်ကျင်သော ဖြစ်အပ်များကို မြောက်မြားစွာသော စစ်ပွဲများတွင် ခံခဲ့ကြရလေပြီ။

မဏ္ဍာမြို့သား မုရှ်ရစ်ကတို့၏ သွေဖည်ခြင်းပယ်မှုများကား ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၈:၃၁) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ “ကျွန်တို့လည်း အလိုရှိလျှင် ဤသို့သော ကုရ်အာန်ကို ပြုစုရေးသားနိုင်သည်။ ဟု ပြောဆိုခြင်း။ ကုရ်အာန် (၈:၃၂) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း “ဤကုရ်အာန်သည် အသျှင်မြတ် ထံတော်မှ မှန်ကန်ပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌ ခဲ့မိုးရွာသွန်းချပါဟုဆိုခြင်း။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၈:၃၄) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း “မွတ်စလင်မ်တို့အား ကအိဗဟ် ကျောင်းတော်မှ တားဆီးခြင်း၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် (၈:၃၅) တွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း ကအိဗဟ် ကျောင်းတော်တွင် လက်ခုပ်တီးခြင်း၊ လေချွန်ခြင်းများပင် ဖြစ်ချေသည်။ ကြည့်-ထာနဝီ။ (အ-၄။ ၈-၇၀)။

قال جاهدوا ان كانوا يصنعون ذلك ليخاطوا بذلك
على النبي صلى الله عليه وسلم صلواته، وقال لزهري
يستعززون بالمومنين (ابن كثير ٣٠٧/٢)

(၃၆)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدَّوْا عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً
ثُمَّ يَعْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُخْشَرُونَ ۗ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

إِنَّ الَّذِينَ	ကောန်စင်စစ် အကြင်သူတို့သည်၊	1427
كَفَرُوا	ထိုသူတို့သည် သွေဖည်ခြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။	
يُنْفِقُونَ	၎င်းတို့သည် သုံးစွဲကြကုန်၏။	
أَمْوَالَهُمْ	၎င်းတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို၊	
لِيَصُدَّوْا	၎င်းတို့သည် တားဆီးကြရန်၊	
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ	အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ၊	
فَسَيُنْفِقُونَهَا	သို့ငြားလည်း ၎င်းတို့သည် ယင်း (ဥစ္စာပစ္စည်းများ) ကို သုံးစွဲလျက်	
ثُمَّ	ပင် ရှိကြကုန်အံ့။	
تَكُونُ	ထို့နောက်၊	
عَلَيْهِمْ	ယင်း(ဥစ္စာပစ္စည်း)သည် မြစ်အံ့၊	
حَسْرَةً	၎င်းတို့၊	
ثُمَّ	ဝမ်းနည်းဖွယ်၊	
يَعْلَبُونَ	ထို့နောက်၊	
وَالَّذِينَ	၎င်းတို့သည် နှိပ်နင်းခြင်းကို ခံကြရလတ္တံ့။	
كَفَرُوا	ထိုမှတပါး၊ အကြင်သူတို့သည်၊	
إِلَىٰ جَهَنَّمَ	၎င်းတို့သည် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။	
يُخْشَرُونَ	ဂုဏ်နှစ်ငရဲတို့သို့၊	
	၎င်းတို့သည် စုရုံးကြရလတ္တံ့။	

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

ကေန့်စင်စစ် ကာဖစ်ရ် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် (လူတို့အား) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ တားဆီးရန် မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို သုံးစွဲကြလေသည်။ (ယခုသော်) ၎င်းတို့သည် ထိုဥစ္စာပစ္စည်းများကို သုံးစွဲလျက်ပင် ရှိနေကြလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံးတွင် ထိုပစ္စည်းများပင် ၎င်းတို့၌ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ဖြစ်သွားချေမည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် နှိမ်နင်းခြင်းကို (လည်း) ခံကြရပေ(ဦး)မည်။ ထိုမှတစ်ပါး မယုံမကြည် သွေဖည် ငြင်းပယ်သောသူတို့သည် ဂျဟန္နမ် ငရဲဘုံသို့ စုရုံးစေခြင်းကို ခံကြရမည်ဖြစ်သတည်း။

1427 ကာဖစ်ရ်များသည် သူတမားတို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်မှ ပိတ်ပင်တားဆီးရန် အတွက် မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို သုံးဖြုန်းကြသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ ကာဖစ်ရ်များသည် မိမိတို့၏ လိုလားချက် မပြည့်ဝသည့်အခါ ယင်းသို့ မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို သုံးဖြုန်းမိကြသည့်အတွက် ဝမ်းနည်းကြမည်။ ထို့ပြင်တစ်ခု သူတမားတို့၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကိုလည်း ခံကြရမည်။ ဤကား ဤပစ္စက္ကတတွင် ခံစားရမည့် ဖြစ်အက်များသာ ဖြစ်သေးသည်။ ၎င်းတို့သည် နောင်တမလွန်ဘဲတောင် ဂျဟန္နမ် ငရဲဘုံသို့ လားကြဦးမည်။ ဤသို့အားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို သွေဖည် ငြင်းဆန် မနာခံသော ကာဖစ်ရ်များသည် နှစ်ဘဝလုံးတွင် ဆုံးရှုံးကြရပေမည်။ ဤကား—မည်သူမပြု မိမိမှပင်တည်း။

(ထာနဝိ)

قال محمد بن سحاق حدثني الزهري ومحمد بن يحيى
ابن حبان وعاصم بن عمر بن قتادة والحسين بن
عبد الرحمن بن عمر بن سعيد بن معاذ قالوا لما اصبحت
قرليش يوم بدر رجح فلهم الى مكة ورجح ابو سفيان
بعيرته مشى عبد الله بن ربيعة وعكرمة بن ابي جهل
وصفوان بن امية في حال من قرليش صيب ابا واهم
وابنا واهم اخوانهم بعد تكلموا ابا سفيان ابن حرم
كانت له في تلك العير من قرليش تجارة فقالوا
يا معشر قرليش ان محمدا قد ترككم وقتل خباكره فاعينونا
بهذا المال على حربهم لعلمنا ان ذلك منه تارا من اصب منا
ففعالوا (ابن كثير ٣٠٤)

عن ابن ابي انما نزلت في ابي سفيان و نفضته
 الاموال في احد لقتال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 وقال الضحى ان نزلت في اهل بدر وعلى كل تقدير
 فهي عامة وان كان سبب نزولها خاصا فقد
 اخبر الله تعالى ان الكفار ينفقون اموالهم ليصدها
 عن اتباع طريق الحق نسيفعلون ذلك ثم تذهب
 اموالهم ثم تكون عليهم حسرة اى تدامة حيث لم تعد
 شيئا لانهم ارادوا اطفاء نور الله وظهور كتمت على
 كلمة الحق والله متم نورهم ولو كره الكافرون
 وناصر دينهم ومعلن كلمته ومظهر دينه على كل دين
 فهذا الغزى لهم في الدنيا ولهم في الآخرة عذاب النار فمن
 عاش منهم اى بعينه سهراذنه ما يسوءه ومن قتل
 منهم او مات فالى الغزى ابدى العذاب السرمدى
 (ابن كثير ص ١١١)

(၃၇)

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَيْرَاتِ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَيْرَاتِ

بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَذَرُكُمْ شَيْعًا فَيَجْعَلُهُ فِي

عَجْ جَهَنَّمَ اُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرُونَ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ် ။

لِيَمِيزَ اللَّهُ
 الْخَيْرَاتِ
 مِنَ الطَّيِّبِ

အလွတ် အသွင်မြတ်သည် ခွဲခြားတော်မူအံ့သောငှာ၊
 လှည့်စ-သူယုတ်တို့ကို၊
 သန့်စင်သောသူ-သူတော်စင်တို့နှင့်၊

وَيَجْعَلُ	ထိုနည်းတူစွာ ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ပြုလုပ်တော်မူအံ့ (သောငှာ)။
الْخَيْبِثَ	လူညစ်-သူယုတ်တို့ကို။
بَعْضَهُ	ယင်း(သူယုတ်တို့)အနက်၊ အချို့ကို။
عَلَى	} အချို့၏ အပေါ်၌။
بَعْضِ	
نَيْرِكُمْ	ထိုနောက် ထို(အသျှင်မြတ်)သည် ယင်း(လူယုတ်တို့)အားစုပုံတော် မူအံ့သောငှာ။
جَمِيعًا	အားလုံးကို။
نَيِّجَعَلَهُ	ထိုနောက် ထို (အသျှင်မြတ်)သည် ယင်း (သူယုတ်တို့) အား ပြုလုပ်တော်မူအံ့သောငှာ။
فِي جَهَنَّمَ	ဂူဟန္ဒမ်ငရဲတုံ၌။
أَوْلِيَاءِكَ	ဤသူများပင်။
هُمُ الْخٰسِرُونَ	၎င်းတို့သည်၊ ဆုံးရှုံးနှစ်နာသူများတည်း။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(ထိုသို့ပြုတော်မူခြင်းကား) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူယုတ်၊ လူညစ်တို့အား သူတော်စင် သန်စင်သောသူတို့နှင့် ခွဲခြားတော်မူအံ့သောငှာ လည်းကောင်း၊ သူယုတ်၊ လူညစ်တို့အား တဦး အပေါ်တဦး ထပ်ဆင့်တော်မူပြီးနောက်၊ အားလုံးကိုစုပုံပြီးလျှင် “ဂျဟန္ဒမ်” ငရဲဘုံတွင်းသို့ ပို့တော် မူအံ့သောငှာ လည်းကောင်း၊ (ပြုတော်မူခြင်းပင်) ဖြစ်ချေသည်။ ဤသို့သောသူများသည်ပင် ဆုံးရှုံးနှစ်နာသူများ ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။

အပိုဒ်-၅။

“ဗင်ရ်” စစ်ပွဲ၏ မြင်ကွင်းတရပ်။

အာယတ်စဉ်စာမြက်သဘော။

- အာယတ်-၃၈။ ကာဖစ်ရ်များသည် မိမိတို့၏ ဆိုးသွမ်းမှုများမှ ရပ်တန့်ကြလျှင် ယခင်ပြစ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ချမ်းသာခွင့် ရရှိကြမည်။ ဆက်လက်ဆိုးသွမ်းကြလျှင် အတိတ်ခေတ် လူမျိုးတို့ သွားရာလမ်းစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ကြရမည်။
- ။ ၃၉။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ပျောက်ကွယ်၍ သာသနာတော်သည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အဖိုး လုံးဝဖြစ်သွားသည့်တိုင်အောင် တိုက်ခိုက်ကြရမည်။
- ။ ၄၀။ ကာဖစ်ရ်များသည် သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံကြလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူမည့်အသျှင် ဖြစ်တော် မူသည်။
- ။ ၄၁။ လက်ရပစ္စည်းများ ခွဲဝေပုံ။
- ။ ၄၂။ “ဗင်ရ်” စစ်မြေပြင်၏ မြင်ကွင်းတရပ်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ဆန္ဒတော်အတိုင်း ဖြစ်ရမည့် ကိစ္စတရပ်သည် မူချဖြစ်ရမည်။ သေရမည့်သူတစ်ဦးသည်လည်း သက်သေ သာဓိက ထင်ရှားပြီးမှ သေရမည်။ ရှင်ရမည့်သူ တစ်ဦးသည်လည်း သက်သေ သာဓိက ထင်ရှားပြီးမှ ရှင်ရမည်။
- ။ ၄၃။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်လည် တမန်တော်မြတ်အား အိပ်မက်တွင် ကာဖစ်ရ် စစ်သည် ဦးရေကို အနည်းငယ်မျှသာ ပြတော်မူခဲ့ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်။
- ။ ၄၄။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ဖြစ်ရမည့်ကိစ္စတရပ်ကို ပြီးမြောက် သွားစေတော်မူရန် အတွက် မွတ်စလင်မ် စစ်သည်တော်များ၏ အမြင်တွင် ကာဖစ်ရ်စစ်သည်များအား လျော့၍ လည်းကောင်း၊ ကာဖစ်ရ်စစ်သည်များ၏ အမြင်တွင် မွတ်စလင်မ် စစ်သည် များအား လျော့၍ လည်းကောင်း ပြတော်မူခဲ့လေသည်။

(၃၈)

قُلِ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنِّي تَعَيَّرْتُكُمْ يَا مَعْصِيَتِي
 وَإِنِّي كُفِّرُكُمْ وَأَقْتُلُكُمْ وَأَنَا اللَّهُ الْعَلِيمُ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

قُلْ	အသင် ပြောကြားပါလေ။	1428
لِلَّذِينَ	အကြင်သူတို့အား။	
كَفَرُوا	၎င်းတို့သည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။	
إِنْ	အကယ်၍။	
يَنْتَهُوا	၎င်းတို့သည် ရပ်စဲကြလျှင်။	
يُخَفَّرَ	ခွင့်လွှတ်ပြီးဖြစ်အံ့။	
لَهُمْ	၎င်းတို့အဖို့။	
مَا	အကြင်အရာသည်။	
كَدَسَلَفَ	ကေနိမလွဲ ထို(အရာ)သည် လွန်လေခဲ့ပေပြီ။	
وَأَنْ	အိုရာတွင် အကယ်၍။	1429
يَعْوَدُوا	၎င်းတို့သည် ထပ်မံ၍ပြုလုပ်ကြသော်။	
نَقَدْنَا	သို့ဖြစ်လျှင် မလွဲကေနိလွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။	
مَضَتْ	ရှေးသူဟောင်းနှင့် ပတ်သက်သော စည်းကမ်းဥပဒေသည်။	
سُنَّتِ الْأَوَّلِينَ		

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

(အို-နဗီတမန်တော်)အသင်သည် မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သော လူတို့အား (ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ ၎င်းတို့သည် အကယ်၍သာ(မယုံမကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်ခြင်းမှ) ရပ်စဲကြပါမူ၊ လွန်လေပြီးသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်တို့သည် ၎င်းတို့အဖို့ ခွင့်လွှတ်ပြီးဖြစ်ချေမည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍သာ ၎င်းတို့သည်၊ ထပ်မံ၍ ပြုလုပ်ကြပါလျှင်၊ ကေနိမလွဲ ရှေးသူဟောင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သော (ငါအသျှင်မြတ်၏) စည်းကမ်းဥပဒေသည်လည်း လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ချေသတည်း။

ان ينتهوا: عن كفر وعلادة الرسول وادخلوا
في الاسلام (كبير)

“အကယ်၍ ထိုကာဖစ်ရ်များသည် ရပ်တန့်ကြလျှင်” ဟူသည် (၀၁) ထို ကာဖစ်ရ်
 များသည် “ကုဖ်ရ်” သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံမှုမှ လည်းကောင်း၊ တမန်တော်မြတ်အား
 ရန်ငြိုးထားမှုမှ လည်းကောင်း၊ ရပ်တန့်ကြလျှင်၊ ထို့ပြင်တဝ အစ္စလာမ် သာသနာအတွင်း
 သို့ သက်ဝင်လာကြလျှင် ဟူ၏။

(ကဗီရ်)

အကယ်၍ ကာဖစ်ရ်များသည် ကုဖ်ရ်သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံမှု၊ တမန်တော်မြတ်အား ရန်ငြိုး
 ထားမှုများကို ရပ်တန့်၍ အစ္စလာမ် သာသနာတောင်အတွင်းသို့ သက်ဝင် လာခဲ့ကြပါလျှင် ၎င်းတို့သည်
 ယခင် မိုက်မှားခဲ့ကြသော အပြစ်အားလုံးကို ချမ်းသာခွင့် ရရှိကြမည်ဖြစ်သည်။

فإن قوله "يغفر لهم ما قد سلف" يتناول جميع الذنوب
 الكفر (كبير)

(“يغفر لهم ما قد سلف”) ၎င်းတို့အဖို့ လွန်လေပြီးသော အပြစ်များသည်

ခွင့်လွတ်ပြီးဖြစ်ချေမည်” ဟူသော မုက္ခပါဠိတော်တွင် အမျိုးမျိုးသော ကုဖ်ရ်သွေဖည်
 ငြင်းဆန် မနာခံမှုအားလုံး အကျုံးဝင်ပေသည်။

(ကဗီရ်)

ဤ မုက္ခပါဠိတော်၏ အဖွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်၏ “ဟဒီးဆ်” ဩဝါဒတော်များတွင်
 အောက်ပါအတိုင်း လျာရှိပေသည်။

إن لا سلام يهدم ما كان قبله

အစ္စလာမ်သည် မိမိအလျင် ဖြစ်ခဲ့သော ပြစ်မှုများကို ပလပ်စေသည်။

ဓမ္မသတ်။

قال أبو حنيفة ما كان لله يسقط وما كان للأدعي
 لا يسقط، قال ابن العربي وهو قول علماءنا إن الله
 مستغن عن حقهم والأدعي مفتقر إليه (توضيح)

အိမာမ် ‘အဗူဟနီဖဟ်’ သခင်က ဖွင့်ဆိုသည်မှာ- အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်များသည် ပလပ်ခွင့် ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ လူသားများနှင့် ပတ်သက်၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်များမှာမူ ပလပ်ခွင့် ရရှိမည် မဟုတ်ပေ။

အထက်ပါ အဆိုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဣဗ်နုရ် အရဗီသခင်က “ဤသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အာလင်မ် ပညာရှင်များ၏ အဆိုပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ အခွင့်အရေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြောင့်ကြရတော် မူသော အသျှင်မဟုတ်ပေ။ လူသားတို့မူကား မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြောင့်ကြရပေသည်။

(ကဗီရ)

فقہائے کہا ہے کہ مواخذہ حقوق عباد (مثلاً قرضہ،
قضاء وغیرہ) کا فرضی سے تو ساقط ہو جائیں گے،
اسلئے کہ وہ حالت کفر میں ہماری شریعت کا معاملات
میں پابند نہ تھا، لیکن کافر ذمی پر اسلام لانے کے بعد
بھی باقی رہیں گے، اس لیے کہ وہ ذمہ دار تھا، باقی
حقوق اللہ سے دونوں کے سب گناہ معاف ہو جائیں گے
(ماجہ ۱) ص ۲۸۲ (۵۳)

وقالوا لالحربى اذا اسلم لم يبق عليه تبعه قط
واما الذمى فلا يلزمه قضاء حقوق الله ويتقى عليه
حقوق لا دميين وبه، احتج ابو حنيفة رحمه الله
فان المرتدا اذا اسلم لم يلزم قضاء العبادات
المتروكة في حال الردية وقبلها (كشاف ص ۲۸۲)

(قال الذين كفروا ان ينتهوا) اي عما هم فيه من الكفر
 والمشاقة والعدا، ويدخلوا في الاسلام والطاعة
 والائابة يخفروا لهم ما قد سلف اي من كفرهم
 وذوهم وخطاياهم كما جاء في الصحيح من حديث
 ابي اسل عن ابن مسعود رضي الله عنه ان رسول الله
 صلى الله عليه وسلم قال "من احسن في الاسلام
 لم يؤخذ بما عمل في الجاهلية ومن ساء في الاسلام
 اخذ بالاول والآخر" وفي الصحيح ايضا ان
 رسول الله صلى الله عليه وسلم قال "الاسلام
 يجب ما قبله والتوبة تجب ما قبلها"
 (ابن كثير ج ٢)

1429

اي عداة الله الجارية. قال الذين تعزوا على الانبياء
 من نصر المؤمنين عليهم فخذ لانهم وتدميرهم
 (روح المعاني)

နမိတမန်တော်များအား စုရုံးတိုက်ခိုက်သူများ အပေါ်တွင် အလွတ် အသွင်မြတ်
 သည် မုဒိမ်းမိန်တိုအား ကူညီယိုင်းပင်းတော်မူ၍ ယင်းသို့တိုက်ခိုက်သူများအား သေးသိမ်
 စေတော်မူလေ့ရှိခဲ့သည်။ ဖျက်ဆီးတော်မူလေ့ရှိခဲ့သည်။ ဤသည် အလွတ်အသွင်မြတ်
 "စွန့်"တော်ပင်တည်း။

(ရဟုလ်အာနီ)

ဤမုက္ခဝါဒ်တော်၏ အနက်သဘောကို ရှင်းလင်းစွာသိနိုင်ရန်အတွက်၊ ကုရ်အာန် (၉:၆၃၊
 ၄၀:၅၁-၅၂။ ၅၀:၅-၆။ ၅၀:၂၀-၂၁)ကို မှုပါကုန်။

(၃၉)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَتَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ
 لِلَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَابِقُ الْغَلْبِ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَقَابِ لَوْ
حَتَّىٰ لَا تَكُونَ
فِتْنَةً
وَيَكُونَ
الَّذِينَ
كَلِمَةً
بِاللَّهِ
قَاتِ
إِن تَهْوُوا
فَاتِ اللّٰهَ
بِمَا
يَعْدِلُونَ
بَصِيرًا

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ယင်းသူတို့အား တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ 1430
မရှိသည့်တိုင်အောင်၊
နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုသည် (သာသနာရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍) ၊
ထို့ပြင် ဖြစ်သွားသည် (အထိ)၊
စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊
လုံးဝ၊
အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အဖို့၊
သို့ရာတွင် အကယ်၍၊ 1431
၎င်းတို့သည် ရပ်စဲခဲ့ကြပါလျှင်၊
သို့ဖြစ်လျှင် ကေနစင်စစ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊ 1432
အကြင်အရာကို၊
၎င်းတို့သည် ပြုမူကြကုန်၏၊
ခွဲခြားသိမြင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

၎င်းပြင် (အို -သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် ယင်းသူတို့အား (သာသနာရေးနှင့် ပတ်သက်၍) နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုသည် ပပျောက်ကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လုံးဝတည်တံ့၍ သွားသည်အထိ တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် (စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ) ရပ်စဲခဲ့ကြပါလျှင်၊ ကေနစင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ပြုမူသမျှတို့ကို ခွဲခြားသိမြင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။

(တနည်း) ထို့ပြင်တဝ အသင်တို့သည် သာသနာရေး ညှဉ်းပန်းမှု လုံးဝပပျောက်၍ သာသနာတော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့သာ ဖြစ်သွားသည့်တိုင်အောင် ((ဝါ) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကိုသာလျှင် လိုက်နာကြသည့်တိုင်အောင်) ထိုသူတို့နှင့် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြကုန်လော့။

1430 ဤမုက္ခပါဌ်တော်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုန်အာန် ကျမ်းခြတ် (၂:၁၉၁)အအ(၃၄၃) တွင် လည်းကောင်း၊ (၂:၁၉၃) အအ(၃၄၅)တွင် လည်းကောင်း၊ (၂:၂၁၇)၏ အဖွင့်တွင်လည်းကောင်း၊ အကျယ် ရေးသားခဲ့ပြီးဖြစ်ပေသည်။ ပြန်လည်ရှုပါကုန်။ အရဗီ စာတတ် အာလုပ်စ် ပညာရှင်များ လေ့လာဆင်ခြင် နိုင်ရန်အတွက် အလိမ္မာန်ကျမ်း၏ အောက်ပါဖွင့်ဆိုချက်ကို မူရင်းအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

وقالت هو حتى لا تكون فتنة ويكون الدين كله لله،
أي قالت هو حينئذ أيها الرسول أنت ومن معك
من المؤمنين حتى تنزل لفتنة في الدين بالتعذيب
وضرب لا يذأء لاجل تركه كما فعلوا فيكم عند ما كانت
لهم القوة والسلطان فمكة حتى أخرجكم منها لاجل
دينكم ثم صاروا يأتون لقتالكم في دار الهمزة وحتى
يكون الدين كله لله لا يستطيع أحد أن يفتن أحدا
عن دينه ليكرهه على تركه إلى من لم يكره له فينقله لفتنة
ونفاقاً، ونقول إن المعنى بتعذيب هذا العصر، ويكون
الدين حراً، أي يكون الناس حراً في الدين لا يكون
أحد على تركه أرهاقاً، ولا يؤذى تعذيب لاجل تعذيباً
ويدل على العموم قول تعالى (٢٥٦، ١٢) لا إكراه في الدين
قد تبين المرشد من لفتنة) وسبب نزول هذه الآية
أن بعض الأنصار كان لهم ولا دينهم وادتنصروا
منذ الصغر فأرادوا الكراهة على الإسلام فنزلت
فامرهم النبي بتخييرهم، ولكن المسلمين إنما
يقاتلون حرة دينهم، وإن لم يكرهوا عليه أحداً
منهم ونعم، وما رضى الله رسولاً في معاهدة الحديبية
بذلك الشرط الثقيلة التي اشترطها المشركون إلا
لأنها من لصلح المانع من لفتنة في الدين المبين

لاختلاط المؤمنين بالمشركين واسماهم القرآن
 اذا كان هذا اباحة للدعوة الى الاسلام بالحكمة
 والمرعظة الحسنة ولرؤية المشركين حال المؤمنين
 ومشاهدة بعضهم اخبير من اهلهم ولذلك كثرت دخولهم
 في الاسلام بعدها، وسمى الله هذا الصلح فتحا مبينا
 واما ورد الحديث بقتل المرتد فله وجه اخر من
 منع العيث بالاسلام كان له سبب سياسي
 اجتماعي بيناه في موضعه،
 هذا هو التفسير المتبادر من اللفظ
 بحسب اللغة العربية وتاريخ ظهور الاسلام،
 وروى عن ابن عباس تفسير الفتنة بالشرك
 قال بن كثير وكذا قال ابو العالية وجا هذا للسدي
 ومقاتل وزيد بن اسلم، اقول عليه جهوه هو في
 التفاسير المشهورة من الخلف قالوا وقتلوه حتى
 لا يبقى شرك وتزول الاديان الباطلة فلا يبقى
 الا الاسلام ولذلك قال بعضهم لو يحيى
 تاويل هذه الآية بعد سني تحقق مضمونها
 اذا ظهر المهدي فانه لا يبقى على ظهر الارض
 مشرك اصلا على روى عن ابي عبد الله ^{رض} كتب
 هذا الالوسي وهو لا يهمل اصلا ولا فرعا، ويؤيد الاول

ما روى البخاري عن عبد الله بن عمران رجلا
 جاءه فقال يا ابا عبد الله الا تسمع ما ذكر الله
 في كتابه (وان طأفتان من المؤمنين
 اقتتلوا) الى اخر الآية فما يمنحك الانتقال
 كما ذكر الله في كتابه فقال يا ابن اخي اعير
 بهذه الآية ولدا تاتل الى من ان اعير بهذه الآية
 التي يقول الله تعالى (ومن يقتل مؤمنا متحدا)
 الى اخرها فان الله يقول (وتاتلوه حتى لا تكون فتنة)
 قال بن عمر قد فعلنا على عهد رسول الله صلى الله
 عليه وسلم اذا كان الاسلام قليلا فكان الرجل
 يفتن في دينه اما يقتلوا واما يرفقوا حتى
 كثر الاسلام فلم تكن فتنة الا بن عمر
 رضي الله عنهما يفسر الفتنة في آية الانتقال
 ههنا بما قلنا انه المتبادر منها ويقول انها
 قد نالت بكثرة المسلمين وقوتهم فلا يقدر
 المشركون على اضطهادهم وتعذيبهم ولو كان
 بمعنى الشرك لما قال هذا فان الشرك لم يكن
 قد زال من الارض ولن يزول (ولو شاء ربك

لجعل الناس امة واحدة (الذية) ،
 وقد ذكر هذه الرواية ، ابن كثير
 في تفسير الذية ، وزاد عليها روايات عنه اخرى
 بمعناها منها انه جاعة رجلان في فتنه
 ابن الزبير ، فقالا ان الناس قد صنعوا
 ما ترى وانت ابن عمر بن الخطاب وانت
 صاحب رسول الله (ص) فما يمنعك ان تغزوه
 قال يمنعني ان الله حرم على دم اخي لمسلم ،
 قال اذ لم يقل الله (وقاتلوهم حتى لا تكون
 فتنه ويكون الدين كله لله) قال قد تأملنا
 حتى لو تركن فتنه وكان الدين لله وانتم
 تريدون ان قاتلوا حتى تكون فتنه ويكون
 الدين لغير الله وفي رواية زيادة ، وذهب الشرك
 وذكر ايضا ان رجلا اورد الذية على سامه بن
 زيد سعد بن مالك فقال قد تأملنا حتى
 لو تركن فتنه وكان الدين كله لله وهذا
 وما قبله من رواية ابن مردويه في تفسيره
 وقال محمد بن اسحاق بلغني عن الزهري عن
 عروة بن الزبير وغيره عن علي بن
 (حتى لا تكون فتنه) حتى لا يفتن
 مسلم عن دينه (المنار) (٢٤٥-٢٤٧) ج ٩

ဤမူကွဲပါဠိတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်လာနာ အိုတ်ဆီမာနီသခင်က အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်။

يعنى كافر ذمته يمينه، كإيمان من روك مسكين.
 يابند هب حق كومت كى دھكى دے سكيں، جيسا كے تاريخ شاد به
 كجب كجھى كفار كو غلبه هوا، مسلمانوں كا ايمان اور مذھب خطره
 ميں پر ليا. اسپين كى مثال دينا كے سامنے به كے سطر ح قوت
 او موقعه ہاتھ آنے پر مسلمانوں كو تباہ كيا كيا. يا مرتد بنا كيا
 بهر حال تھاد و قتال كا اولین مقصد به كے اہل اسلام مانوں
 طمان بھو كر خدائى عبادت كر سكيں اور دولت ايمان و توحيد
 كفار كے ہاتھوں سے محفوظ بھو (جينا چھ فتنہ كى تھي نفسيه ابن عم
 وغيره صى به رضى اللہ عنھم سے كتب حديث من منقول به)
 به جھاد كا آخرى المقصد به كے كفر كى شدت تھي به
 حكم كبله كا خدا كا چلے، دين حق سب ادیان پر غالب آجائے
 ليظھر على الدين كله) خواه دوسرے باطل كى موجود كى
 به جيسے خلفاء راشدين كے عہد ميں ہوا، يا سب باطل
 از ارب كو ختم كر كے جيسے نزول سبح كے وقت ہو گا
 بهر حال به آيت اس كى واضح دليل به كے جھاد و قتال
 خواه بھو جھاد دفاعى، مسلمانوں كے حق ميں اس وقت
 نك برا پر مشروع به جينك به دونوں مقصد حاصل
 نہ ہو جائیں. اسی لئے حديث ميں آگيا (الجھاد ما جز
 الحى يوم القيمة) جھاد كے احكام و شرائط وغيره كى
 تفصيل كتب فقہ ميں ملاحظہ كجائے،
 (تفسیر عثمانى ۲۳۵-۲۳۶)

1431

فان انتصروا: عن كفر اسماوا، (ملاك كشاف)

“အကယ်၍ ထိုသူများရပ်တန့်ကြလျှင်” (ဝါ) အကယ်၍ ထိုသူများသည် “ကုဖ်ရီ” သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာခံခြင်းမှ ရပ်တန့်ကြလျှင် ထို့ပြင် အစ္စလာမ် ဘောင်အတွင်း၌ ဝင်လာကြလျှင်။

(မဒါရစ်၊ ကရိရှာဖီ)

فان انتصروا: اى عن كفر الشرك و آبوا،

(ابن عباس)

အကယ်၍ ထိုသူများသည် “ကုဖ်ရီ”၊ “ရှစ်ရက်”မှ ရပ်တန့်ကြလျှင်၊ ထို့ပြင် ဝန်ချတောင်းပန်ကြလျှင်။

(ဗုဒ္ဓအဗ္ဗာစ်)

فان انتصروا: اى من تاكلوا كفرهم بالله (ابن جرير)

အကယ်၍ ထိုသူများသည် အသင်တို့နှင့် မြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား သွေဖည်ငြင်းဆန် မနာ ခံခြင်းမှလည်းကောင်း ရပ်တန့်ကြလျှင်။ (ဗုဒ္ဓဂုရီရီ)

فان انتصروا: عن الشرك والقتال (ملاك)

အကယ်၍ ထိုသူများသည် “ရှစ်ရက်” ပြုခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ ဝစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခြင်းမှ လည်းကောင်း ရပ်တန့်ကြလျှင်။

(မဒါရစ်)

فان انتصروا: يعنى ان يتركوا كفرهم بالله (ابن جرير)

فان انتصروا: عن كفر التوبة منه كما روى عن

جَاهِدٍ غَيْرِ رَدِّهِ وَعَنْ لِقَاتِ، (رد)

1432

(فان الله بما تعملون بصير) يتتبعهم على توابعهم
 واسلامهم وقرى تعملون بالتاء فيكون المعنى
 فان الله بما تعملون من لجهاد في سبيله الدعوة
 الى دينه والاخراج من ظلمة الكفر الى
 نور الاسلام بصير يحا زكرو عليه احسن الجزاء
 (كشاف)

“အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူများ၏ အပြုအမူကို ခွဲခြားသိမြင်တော်မူသော အသျှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ (၀၁) ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူများ၏ ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းနှင့် အစွဲလမ်း သာသနာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းများအတွက် ကူညီလိအကျိုး ပေးတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ အချို့ ပညာရှင်များက ဤမူကွပ်ခြင်းတော်တွင်ပါရှိသော “ယအ်မလူန” ဟူသောပုဒ်

ကို ဤမူကွပ်ခြင်းတော်၌ (تَعْمُرُونَ) ဟူ၍ ရှုတ်ဖတ်ကြသည်။ ယင်းသို့ရှုတ်ဖတ်သည့် အခါ

အနက် အနိဗ္ဗာယ်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ အသင် (မွတ်စလင်မ်)တို့ “ရှိတား” ပြုကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်တက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊ “ကူဖိတ်” ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အစွဲလမ်း၏ လင်းရောင်ခြည်တက်သို့ ထုတ်ဆောင်ကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည်ခွဲခြားသိမြင်တော်မူသည်။ (၀၁) ယင်းသို့ပြုမူကြသည့်အတွက် အကောင်းဆုံးသော ကူညီလိအကျိုးများကို ပေးသနားတော်မူမည်ဖြစ်သည်ဟူ၏။

[(အရှိရှာမိ)
အ-၂၊ ၇၀-၁၅]

(၄၀)

وَأَن تَوَلَّوْا فَمَا عَلَيْكُمْ أَن اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْعَزِيزُ وَ
 نِعْمَ الْمُتَوَكِّلُ

လုံးကောက်အဓိပ္ပာယ်။

وَإِذْ
تَوَلَّوْا
أَعْمَالَكُمْ
أَلَا لِلَّهِ
مَوْلَاكُمْ
فِي الْحَرْبِ
وَإِذْ
تَوَلَّوْا
أَعْمَالَكُمْ
أَلَا لِلَّهِ
مَوْلَاكُمْ
فِي الْحَرْبِ
وَإِذْ
تَوَلَّوْا
أَعْمَالَكُمْ
أَلَا لِلَّهِ
مَوْلَاكُمْ
فِي الْحَرْبِ

1433
တဖန် အကယ်၍ လွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြလျှင်၊
၎င်းတို့သည် လွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြလျှင်၊
သို့ဖြစ်လျှင် အသင်တို့သည် သိထားကြလေကုန်၊
ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည်၊
အသင်တို့၏ မိတ်သဟာယ ဖြစ်တော်မူ၏၊
အကောင်းဆုံးသော မိတ်သဟာယ၊
၎င်းပြင်၊ အကောင်းဆုံးသော ကူညီယိုင်းပင်းတော်မူမည့် အသျှင်
ဖြစ်တော်မူ၏။

စကားပြေအဓိပ္ပာယ်။

တဖန်အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် လွှဲဖယ်သွားခဲ့ကြလျှင် ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်
သည် အသင်တို့အား (ယိုင်းပင်း ကူညီတော်မူမည့်) မိတ်သဟာယ၊ အကောင်းဆုံးသော မိတ်
သဟာယ၊ အကောင်းဆုံးသော ကူညီတော်မူမည့် အသျှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူကြောင်း အသင်တို့
သည် (ကောင်းစွာ)သတိထားနှင့်ကြကုန်။

1433

(دان تولوا) داعر ضوا عن سماع تبليخكم يستهوا
عن كفرهم وفتنتهم وبتأليمهم (فاعلموا ان الله
مولاكم) اي فابقضوا ان الله تعالى هو ناصركم
ومتولى اموركم فلا تباؤا بهم ولا تخافوهم فهو
نعم المولى ونعم النصير) هو فلا يضييع من تولاه
ولا يغلب من نصره (النار ٦٧-٦٨)

“အကယ်၍ ထိုသူများ (ကာဖစ်များ) လွှဲဖယ်သွားကြလျှင်” (၈၁) ထိုသူများ
သည် အသင်တို့၏ သွန်သင်ဆုံးမကြွေဝါဒကို သွေဖည်ကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည် ကုဖ်ရ် သွေဖည်
ခြင်းပယ်မှု၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု၊ အသင်တို့အား တိုက်ခိုက်မှုများမှ မရပ်တန့်ကြလျှင်၊
သို့ဖြစ်လျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ “အစောင့်လား” ဖြစ်တော်မူသည့်ကို

Book IX—Chapter VIII
"The Spoils of War"

အစောင်-၉။ ကဏ္ဍ-၈။
လက်ရပစ္စည်းများကဏ္ဍ။

သိထားကြကုန်” (၁) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ကူညီတော်မူမည်၊ အသင်တို့၏ အရေးကိုစွဲ အဝဝကို ပြီးဆုံးအောင်၊ ဆောင်ကြဉ်းပေးတော်မူမည်။ အသင် တို့သည် ထိုကာဖစ်များကိုမမူကြကုန်လင့်။ မကြောက်ကြကုန်လင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အကောင်းဆုံး မိတ်သဟာယလည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ အကောင်းဆုံး ကူညီတော်မူမည့်အသျှင်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ မိတ်သဟာယသည် မပျက်စီးပေ။ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်ရှောက်တော်မူခြင်း ခံရသောသူသည် ရှုံးနိမ့် သည်လည်း မရှိပေ။

(အင်မန်ဒါရ်)

အအ-၉။ ၈-၆၆၇။

ဤသည်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် အဟုန်ကြောင့် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ် အလင်းပြကျမ်း နဝမအစောင်၏ အဖွင့်ကို ဟစ်ဂျီရီ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၉-ခု၊ ရဗီအုလ်အောင်ဝင်လ ၂၀-ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၅၉-ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂-ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် ဖွင့်ဆိုရေးသာ ပြီးဆုံးပါကြောင်း။

15th April, 83

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းမရ	မှား	မှန်
၁၃	၂၀	ထိုအသျှင်မြတ်	ငါအသျှင်မြတ်
၁၇	၁	ကုဖ်	ကုဖ်ရ်
၃၂	၇	ဆုဒ္ဓိမာန်	ဆုဒ္ဓိဗာန်
၆၆	၇	ကျွန်အား	ကျွန်တို့အား
၁၀၀	၂၁	တမဟုတ်ခြင်း	တမဟုတ်ခြင်း
၁၅၆	၂၀	ရုရုလ်တမန်တော်	ထိုရုရုလ်တမန်တော်
၁၅၉	၅	ဖရှာအာတ်	ရှုဖာအာတ်
၁၇၀	၈	ထိုအသျှင်မြတ်	ငါအသျှင်မြတ်
၂၀၀	၁၃	(နဟိန်းဟိုင်)	(ယကီးနိဟိုင်)
၂၀၃	၂၂	Eths Logista	Anthropologist
၂၃၇	၁၀၆	တရှ်ဒိဗီ	တရှ်ဒိဗီ
၂၆၂	၂၃	သစ္စာတော်	ကရုဏာတော်
၂၉၉	၂၂	Canoby	Canopy
၃၁၉	၆	ကမ်လတိုင်းနိ	ကမိလတိုင်းနိ
၃၃၅	၁၇	သစ္စာအလွှဲသုံးစား	အလွှဲသုံးစား
၃၅၃	၁၉	ဗြီ။	ဗြီ။
၃၅၅	၂၀	အတ်ရိုက်တော်ပူခြင်း	အတ်ရိုက်တော်ပူခြင်း

“အမှောင်ထုမှ၊ အလင်းထို့”

သင်တို့ထံ၊ အလွန်အသျှင်မြတ် အထံတော်မှ၊ အလင်းရောင်သည်
လည်းကောင်း၊ အမှန်တရားကို ထင်ရှားစေသည့် ကျမ်းဂန် တစောင်သည်
လည်းကောင်း၊ ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။ အလွန်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းကျမ်းဂန်ဖြင့်
မိမိအလိုတော်ကို လိုက်စားလိုသူတို့အား ငြိမ်းချမ်းရေး လမ်းစဉ်များကို ပြသတော်မူ
၏။ ထို့ပြင် မိမိအမိန့်တော်ဖြင့် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အမှောင်ထုမှ
အလင်းသို့ ထွက်စေတော်မူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့အား ထိုအသျှင်မြတ်သည်၊ တရား
လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူပေသတည်း။

(ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်)